

1923

Fortuna p[ro]p[ri]a Amideta:

Aspectus Δ ut X bonoz ut salte
a. Cadencia maloz ab ipsis vide
liet ut sunt in 3. 6. 9 & in 12. sig
no ab eisq.
Separatio ab infortunis.
Comitio fortunarum.
Vincio Solis infra 16 mta per
longitudinem s. & latitudine
Solis Aspectus bonis, & Landa.
Libilis. "fortmata
Long. Aspectus bonis felix ead.
Corpus velocitas.
Auctio luminis & immori.
Item existennia ipseru in suo
haym. i. in sua similitudine
figm. gradus, ac coeli situs.
Item in signis in quibus potesta
tes, dignitates, & gaudia
habent.
Item in gradibus lundis.
Item existennia in agulis vel
sntedentibus.
Item planeta receptus. gis
Ascendens in circulo sue aus
Septentrionalis, maxime as
cendens.
Directus vel saltem stationar.
vms statione ferma.
Exiens e radijs Solis.

**Fortitudo trimm
superiorum.**

Orientalitas a Sole.

Aspectus eius Δ vel X.

**Existennia ipseru in quac
tis & signis masculinis.**

Fortitudo Solis.

In quartis masculinis.

**In signis masculinis preterq
in libra.**

Fortitudo Inferioz.

Ut sint occidentales

**a sole " in m
In signis & quartis femi**

Fortitudo lune.

Ut sit in nocte super

terram & eonuerso.

In loco feminino.

In exaltatione Solis

**Infortuna & Debih
tates planetaz.**

Comitio maloru vel o

aut a.

Aspectus maloru. licet bo

nis, quado s. inter eos &

corpus, vel radios mali

in mms est trimo planetz.

Existennia in domibus

sen terminis maloru.

Item in gradibus Azemena
p[ro]tealibus, somosis & tene
brosis.

Elemento maloz sup ipsis, qn s.
sunt in 10 vel 11 signo ab eisq
& pems sine receptione, vel
in angulis in ipsis.

Comitio Solis ultra mta id
v[er]o ad gradus it

Opposio vel a Solis.

Comitio capitis, & caude, vel
ema suoz genharaz infra
12 grad., & Luna maxime.

Obsesi a malis aliq aspectu
bonorum.

Retro gradato

Casus ab angulis.

Corpus tarditas, qn s. minq
medio motu mouentur.

Stationarij statione prima.

Masculinis in signis & grado

feminino, & eonuerso.

Diminus in Die sub terra, & in

nocte sup terram & eonuerso.

Item in opposioe domoru &

dignitatum suoz.

Nendiannus descendens.

planeta in via combusta.

In imitione p[ro]p[ri]e retrogradi

ser cadentis, sine alio
impedim.

Planeta no receptus ab a.

Principia trim superioru

Detrimenta.

Ocidentalitas a Sole.

Existennia in signis, &

quartis femininis.

Debitas Solis.

In quartis, & signis femi

nis, preterq in nona

Inferioz Debitas

Orientalitas a Sole.

Signa & quarta masculina.

Portmularia lune imped

inodenaria lune en infer

imis, vel qd rotaria.

Quo est in ultimis grad: fig

notu videtur trim maloz

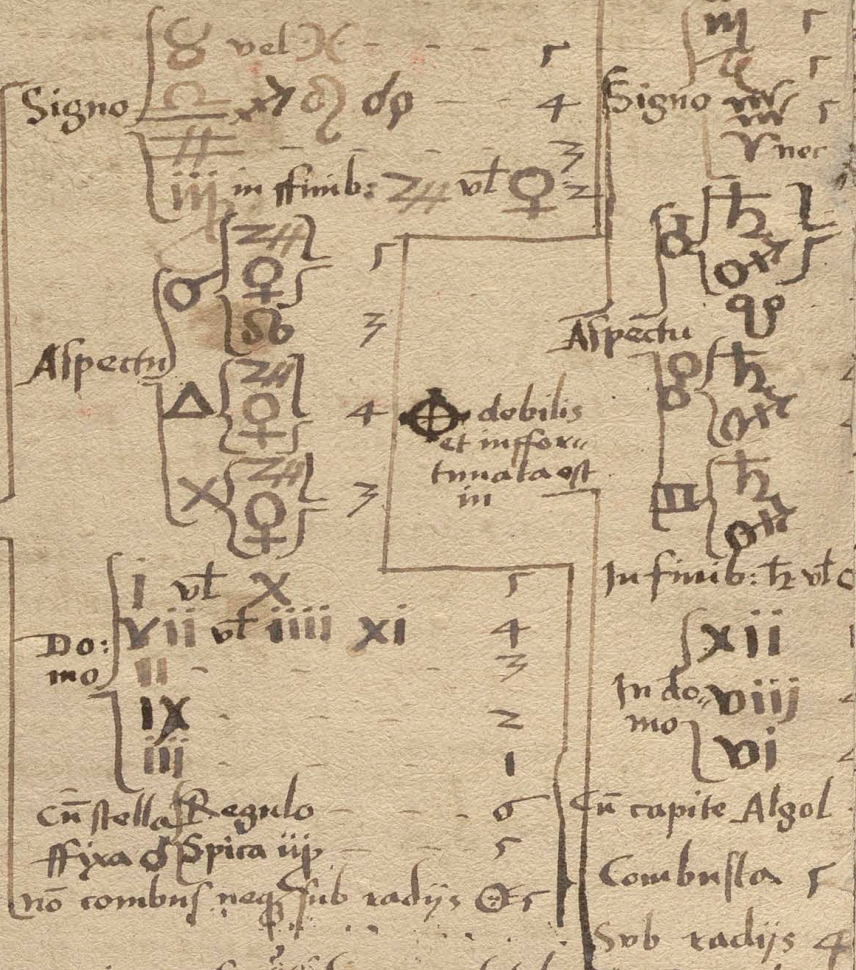
Quo no appint domu sua.

maxie in II absq rece

pnone Mercurij

Existennia ipsius in signis

et gradibus masculinis.

☉ fortis et
fortissim
ta est in

Eaq̃ processus ratione fortitudines ac debilitates singulatu
domoru celestiu examinate sint ut pter fortune. Hoc tū
vauq̃ est. simul etiā in iudicium adhiberi oportere si
in domib: intercepta:

Domoru dignitates. Hoc ordine procedut
X. I. XI. vii. iiii. v.
ii. ix. iij. viii. vi. xii.

*Ad reducendū motū ex gaurico in almanach
reperitū pro Meridiano Cracoviensi*

1. motu solis subtrahere intz 1
2. motu lune. si ultra 14 hēi motū duarū sub
trahere minora 13. si ultra 11 subtrahere 11 coiet 12

*Pro reducendo Almanach ex germani
co ad meridianum Cracoviē cū ex ra
dicib: difficile mēd vēt hōid face.*

A sole et venere de moto diurno t subtrahend
venit vno intz.
Luna. deniq̃ cū movetur 12 13 gradibz infra
diem nalem subtrahenda sūt. 12 intz sed si 14
vel 15 gradibz tūc 13 intz demere.
Saturno pectusa Jone et Marte in suis mo
tibus relinque.
Mercurio ultimo quot gradibz movere sol
in intz collendū.

Tractatus et lationes

*Ad reducendū motū pro Meridiano
Cracoviē*

M. Alberti de Brudzewo Tabula

est. pag 112-126

5.
**Canon Pro facienda figura
coeli.**

Primo. Habe annos. Mensem. diem ho-
ram. et minutum. Pro quibus figuram ce-
li vis constituere.

Secundo. vide in almanach anni tui
mensis, et sub eo die suam propositam.

Tercio. Ex oppo diei tue vide signum
et gradum solis quem scribis extra.

Quarto. vide quod signum oppositum
signo illi in quo sol fuerit.

Quinto. Hoc signum oppositum in tabulis
tue regionis quere sub prima domo.

Sexto. sub illo signo descendas ad gradum
in quo sol fuerat.

Septimo. Ex oppo istius gradus decem
sub sinistram in tempore accipe ho-
ras et minuta quas subscribis horis et
minutis pro quibus vis facere figura.

Octavo. Hab horas subscriptas cum
minutis adde horas et minutis pro te pro-
positis.

Nono. quicquid post additionem fuerit re-
lictum minores quam 24 in tabulis suis
quere in tempore.

Decimo. Vbi illud relictum aut sibi
minores propequos in tabulis invenies
ibi versus dextra principia sex domus acci-
pe.

A

Vndecimo. Reliquas sex domos per opposita
signa et oppositos domos constitutis

Canon de inscribendis planetis in figuram

Primo. vide in quo signo gradu in al.
manach fuerit planeta qui vis inscribere

Secundo. vide in figura in cuius domos
principio seu linea signo tale fuerit.

Tercio. compara gradum planete ad gra.
dum domos et vide si gradus planete
sit minor gradu domos na ubi ita fo.
erit inscribet planetam tuo ante linea
illius domos. Quod si gradus planete fu.
erit maior gradu ipius domus inscribet pla.
netam post lineam domus.

Canon inveniendi hora postmeri dianam ex figura

Primo. vide quod est signum et quibus gradus
in decima tue figure.

Secundo. hoc signum quere in tabulis tuis
sub decima.

Tercio. descende sub illo signo ad gradum
qui fuit in decima

Quarto. Ex opposito illius gradus ad si.
nistram accipe horas et minuta que scribis
extra

Quinto. vide in quo signo et gradu sit
sol in tua figura

7.
Sexto. Hoc signo solis in tabulis tuis etiam
queri sub decima.

Septimo. sub illo signo descende ad gradum
in quo sol erat

Octavo. Ex opposito illis gradus ad sin-
istram accipe tempus in horis et minutis
quod subscribitur horis et minutis prior accipitis.

Nono. Subtrahere inferius a superiori.

Decimo. Hoc quod post subtractionem man-
serit erit hore et minuta post meridiem

Hore ante et post meridiem

Antemeridianas horas hoc pacto cogno-
scas. subtrahere horas meridianas et minuta ab
horis ab occasu et habebis propositum. Nam
si post subtractionem plures hore fuerint
q̃ duodecim numerus indicat horas ante me-
ridianas. Sin minus 12 horas postmeridi-
anas.

Canon reducendi horas meri- dianas ad horas ab occasu solis

Omnes aspectus in almanach habet ho-
ras que computantur a meridie, si itaq̃
minus eas horas reducere ad horas que
computantur ab occasu solis adde horas
et minuta meridianas. Illis diei pro quo
scire desideras horas circa aspectus
in almanach positus et sit propositum

**Canon motum solis ad horam
natiuitatis reducendi.**

Primo. Per canone primo datu cognosce quota hora post meridiem sit hora natiuitas.

Secundo. ab his horis et minutis post meridiem subtrahes diurnu equarioru ex tabula equacionis diurni motu tanq. hoc mo.

Vide in quo signo et gradu sol sit. Deinde ingredere tabula equacionis diei. et per te signo solis in fronte tabule. gradus vero eius in prima linea et ex opposito gradus, sub signo habebis minuta et secunda que subtrahes a hora.

Tercio. Motu diurno solis invenies hoc pacto. Vide die tuo quo fuit natiuitas in quo gradu et minuto sol fuerat. que motu scribe extra.

Vide deinde die sequenti immediate sit in quo gradu et minuto fuerit et hunc motu sequentis diei supra scribe. mo. tui pty accepto. **S**ubtrahat tunc minorem de maiori residuo erit motus diurnus in gradibus et minutis.

9.
Quarto. Ex hoc motu diurno invenies motu unius hore. i. quantu sol movetur in una hora hoc pacto.

Reduc totu motu solis in minuta. primo loco ponendo mil. in scto omnia minuta solis. Ingredere tunc tabula p. porcionale ho motu. et que in f. te tabule numeru 24. Deinde descende sub eo ad numeru gradus motu motus solis diurni et reduci in minuta. aut ad numeru primo minore ex opposito. corrig in prima linea. accipe numeru. qui demonstrabit tibi minuta quibus sol motus est in una hora. **Q**uod si cu minore numero intrasti. subtrahes hunc numeru minore a moto solis diurno. et numeru post subtractione relinquitur nota.

Invenies hunc relinquitur quere iterum sub 24. et ex opposito eius in prima linea habebis numeru secundo quibus sol motus est in una hora.

Quinto. Horas tuas et minuta post meridiem scribe sub suis titulis.

Sexto. minuta unius hore respondentia scribe sub minutis hore tue et secunda sub
1 secundis

sedis in aliquanti distantia.

Septimo. multiplicabis horas per nom:
um interu^m uni hore respondentium.
Ducendo ita hore unig in horas tuas
pre tablam proportionale productum scri-
bendo sub suis titulis. **E**t tand^m delebis
motum unig hore. et horas cu^m intis post
meridianas.

Octauo. numeros illos qui erant in media
colliges quolibet scribendo sub suo titlo
ita sub intis sda sub sedis.

Nono. capies gradus et intus solis die tua
que subferies. sub hoc numero collecto
Decimo. addes ista simul et habebis mo-
tum solis rednotu^m ad hora et intus nati-
uitatis, hoc pacto rednotu^m ad hora
tuam motu^m ueneris et mercurij.

Canon Motum so lune ad hora tuam reducendi

Primo. accipe motum lune in gradibus et
intis die tue quem scribe extra in loco
inferiori.

Secundo. ab hoc moto subtrahes 24
inta.

Tercio accipe motum lune sequentis diei
quem supra scribe priori.

Quarto. ab hoc quoq^m moto subtrahes
24 inta.

Quinto. subtrahes motum unig diei ante
te sequentis diei minores videlicet a
maiori et residuo vocabitur motus
hore diurnus.

Sexto. cu^m hoc moto diurno intrabis
in tabulam proportionale et sub 24
queres ea aut si proximo minore.

Ex opposito erig in prima columna
habebis numeros qui tibi ita ostendet
que luna pertransibit in una hora.

Quod si cu^m minore numero fueras in
gressus subtrahes eo a moto hore diur-
no. et cu^m residuo intra sub 24. et
quicquid ex opposito eris in prima li-
nea motueris ostendet tibi sda. quibus
luna mota est in una hora.

Septimo. scribes horas tuas nati-
uitatis post meridianas cu^m intis
superius. Infra vero in bona di-
stantia, sub intis horarum. ita un
hore respondecia, sda sub sedis.

Octauo. duc primo ita unig hore
in horas tuas productum subferiendo
sub horis et intis. **D**uc deinde ita
unig hore in ita tuam horarum pro:
ductum

subscribendo sub horis et minutis et sedis
postea. duc sedā unius horae in horis,
productum subscribendo sub minutis et sedis.
Deinde, duc sedā unius horae in minuta
que sunt apud horas productum scribe sub
sedis et accipe.

Nono. collige omnes istos numeros me-
dies in una summa.

Decimo. accipe gradum et minutum. hunc di-
si. tunc a quibus subtraxisti 24 minuta
et adde illa ad collectum et habebis motum
hunc reductum ad totam horam.

Canon notum Saturni. Iovis. reducendi.

Primo. subtrahere motum hunc diei a mo-
tu sequentis diei. quod manserit post
subtractionem erit motus diurnus.

Secundo. quoniam homines, planete sunt tar-
di motus, non transierunt in una hora a:
hunc motum integra: Ideo in moto r:
minutis horae sub minutis scribe nihil.

Tercio. cum motus diurnus hoc est com-
mutis intra in tabulas proportionales
et sub 24 quibus. et ex opposito, erit in
prima linea habebis numerum qui ostē-
det tibi sedā qui horae respondentia.

Quarto scribe hunc motum unius horae

sub horis suis post meridianis, minuta
sub minutis. sedā sub sedis.

Quinto. multiplicabis horas tuas per
motum unius horae producta scribendo
in medio. Postea colliges omnia si-
milia.

Sexto. Summo motum Saturni die tota
in gradibus et minutis. addes ipsum ad
collectum. et productum erit motus Sa-
turni reductus ad totam horam.

Canon faciendi figuram pro spe coniunctionis aut oppositionis cuiuslibet lunaris

Primo. vide in almanach quā die
hora, minuto. talis coniunctio vel opposi-
tio sit signata. que tempora scribent
extra.

Secundo. quoniam habes almanach
pro meridiano germanico. et ergo
ergo reductus ad meridianum car-
tensium. minutis apud horam coniunctionis
aut oppositionis in almanach motus
adde 24 minuta.

Tercio. ex signo solis et gradu diei
Ilij intrabis in tabulas domorum hunc
regionis quod queres in decima. et sub-
to infra gradum solis.

Quarto. Ex opposito gradus in parte
sinistra accipe horas et minuta que subseri-
be horis et minutis conjunctionis et opposicionis

Quinto. addes istas horas et minuta si-
militer producta aut sibi minore no-
men proximo in tabulis sub tempore
querendo.

Sexto. Ex oppo. Mada horarum principia
sex domum capies. constitues figura,
Planetas scia in illa inferendo

Canon de mueniendo domino vel dispositore loci conjunctionis et opois

Primo. Vide in quo signo et gradu
fuit facta conjunctio vel opposicio.

Secundo. Vide quibus planetarum sit po-
terior in illo signo quod scies locum
cuius planetis tale signo sit domus, exal-
tacio, triplicitas vel exercitio, na quibus
planetarum de his quibus dignitatibus
in illo conjunctionis signo vel opposicio ha-
berit. Ille erit dominus seu dispositore et
qui post eum potentior fuerit particeps
vocabitur.

Cautele in reducendis planetis retrogradis

Prima. quod dum vis invenire motum dicitur
no.

15.
no planetis retrogradi debet subtrahi
motum sequentis diei tanquam minore anno.

Secunda. quod collectum motum ex
multiplicatione no addes motum pla-
nete tunc diei verum ab ipso subtra-
has collectum et erit motus redemptus
ad hora tanquam

Canon de rectificanda figura natiuitatis

Primo. facies figuram pro Anno.
Mense. die. Hora. minuta tibi propo-
tis per canones sex.

Secundo. Ex predicta figura mueni-
et hora et minutum postmeridianum
per canones sex.

Tercio. pro horummodi hora et minuta
reducis motus planetarum secundum ca-
nones quatuordecim et sex.

Quarto. notabis diligenter an dies
natiuitatis tunc fuerit post conjunctionem
vel opposicionem luminarum

Quinto. pro horummodi tempore cono-
junctionis vel opposicionis facies figuram
celi per canones septimo.

Sexto. dispositorem vel dominum loci
in signo et gradu conjunctionis vel oppo-
sicionis invenies per canones octavo.

Septimo. notabis in figura natiuitatis in
quo gradu nato et dno. dominos seu dis-
positor ille fuerit

Octauo. comparabis gradum huiusmodi dispo-
sitoris ad gradum decime et ad gradum a-
scendentis. figure estimate et videbis cuius
domus gradibus fuerit proximior gradus
dispositoris.

Nono. si fuerit proximior gradum decime lo-
co gradus decime ponet in signo decime
gradum natum. planete dispositoris

Decimo. si vero gradus dispositoris esset
magis propinquior gradum ascendentis. loco
gradus ascendentis ponet gradum natum
dispositoris penes signum quod fuerit in
ascendente.

Undecimo. si contingat quod in loco
conuersionis vel oppositis essent duo vel
tres dispositoris. comparabis gradum
decime et ascendentis. et cuius gradus
fuerit proximior. decime vel ascendentis.
gradui. loco gradus decime vel ascen-
dentis ponet gradum talis planete.

Duodecimo. postquam habueris decimam
rectificatam cum ea formatis aliis do-
mibus. Etiam facies quando ascensu
fuerit verificata. Nam momento sub
prima domo signo quod fuit in ascen-
dentis figure estimate cum gradum in veri-
ficato aliis domibus facias.

17.
Tredécimo. Ex hac figura horarum post me-
ridiana sexagesimae per canonem vero

Quatuordecimo. pro hac hora et nativitate
reducet de modo motum solis: lune, veneris,
mercurij. Et si vellis et Martis. No-
tum vero Iovis et Saturni ac capitis
habebis eundem qui fuit in prima recti-
ficatione. Sub motibus sic reductis mpe-
ret in figuram secundam.

Quindecimo. Hec figura secunda vocabitur
figura natiuitatis rectificata et ve-
ra.

Sedecimo. queres partem fortune
per canonem sequentem, quam in hac
figura vera inscriberis.

Decimoseptimo. Ex hac modo figura
reducet de eventibus hominis. Nunc cuius
est natiuitas.

Aduertas. quod cum vis maxime dispo-
sitionem loci oppositorum observabis si-
gnum et gradum luminarium quod fuit
supra terram. Et si contingat quod uno
luminario esset in ascendente et aliud
in occidente. tunc in dispositive elige-
do gradum et signum luminarium in as-
cendente positi observabis.

Canon inueniende partis fortune

Primo. computa signa a thauri incipi-
endo usque ad signum in quo luna fuerit
et numerum signorum scribe penes quem
scribes gradum in quo luna fuerit

Secundo. computa simul signa a facio incipiendo usque ad signum in quo sol fuerit et illud numerum signorum subscribe per numerum quem scripseras. gradus etiam in quibus sol inuenitur subscribe gradibus primo actis.

Tercio. subtrahere inferiorem numerum a superiori gradus a gradibus signa a figuris et post subtractionem habebis numerum signorum cum gradibus.

Quarto. Summe gradus qui fuerit circa signum ascendentes et illos subscribe gradibus qui post subtractionem manserint et adde eos in finem.

Quinto. computa a signo ascendens tot signa quot tibi ostenderit numerus qui post subtractionem fuit relinquitur in figuris.

Sexto. in gradibus ultra signa fuerit quia sit signi sequentis constitutus per scribendum partem fortune.

Septimo. Ex hac parte fortune dividabis diuicias et fortunam hominis.

Annus tuus quotus sit post bisextilem uel si sit bisextilis ita scies

Primo. scribe annos domini tuos currentes.

Secundo. hos annos divide per 4.

Tercio. productum manebis post divisionem.

ostendet tibi quotus annus sit post bisextilem. Quarto. si nihil manserit post divisionem scies annus illud esse Bisextile.

Canon faciende reuoluciois pro quolibet anno natiuitatis hominis

Reuolutio nihil aliud est quam regressus solis ad signum gradum et minutum in quibus erat natiuitatis tempore. Et itaq. inueniatur hora et minutum aliquo anno proposito quibus sol ad locum suum regressus est sic procedas.

Primo. Habis annos. Mensem. ~~die~~ diem. horam et minutum post meridiem tue natiuitatis quibus horas cum minutis inuenies per canonem qui docet inuenire horam et minutum ex figura.

Secundo. scribe per canonem superiorem proximo annos natiuitatis tuos si sit bisextilis uel quatuor post bisextile.

Tercio. Notabis annos domini quo vis facere reuolucione.

Quarto. Huius annus domini quo reuolucio facienda est supra scribes annos vero natiuitatis subscribes.

Quinto. subtrahes annos subscriptos ab annis domini superscriptis quod reliquum erit post subtractionem erit annus completi natiuitatis per se compositus.

Sexto. Hi anni completi si fuerint super 40. Intraabis in tabula conuersionis annorum. Primo cum 40. et ex opposito

ex opposito 40 sub titulo tabule Bifertilis acti:
prie horarum mta et sda

Si Annus tue nationis fuerit bifertilis
vel sub uno si fuerit primus post bifex:
tilum, sub sda: si sda. sub tno. si tno.
post bifertilum. Deinde in reliquis an:
nis qui sunt supra 40. similiter sumes ho:
ras mta, sda. eodem modo et acceptis
co. 40

Si vero anni illi collecti erant minores
40 cu. uno solo introitu assumes horas, mta,
sda.

Septimo post sda. horarum notabis hab:
duas lras A. M. A. em denotat additio:
ne esse faciendam M. vero minoratione
seo subtractione

Octavo hab horas, mta, sda. que ex tabula
conversionis acceptis subscribes horis, mta
sda. etia sda. que erat circa die nati:
tatis

Nono. hab apud horas subscriptas addes
vel minues ab horis et mta nationis
sda. quod lra ostendit.

Decimo. Hoc quod post subtractionem vel ad:
ditionem manserit erit hora mta resolu:
tionis anno proposito.

Undecimo. pro istis horis et mta facies
figura celestis hoc pacto. cu. gradu solis
in quo fuerit die resolutionis intra:
bis in tabulam tue regionis et queres

21.
signum solis in decima domo, gradum vero so:
lis sub eo tandem ex opposito gradus affo:
mes horas et mta quas addes horis
et mta resolutionis: prodietu per ta:
blas domorum querendo ac ex opposito
prodietu sumes principia sex domorum
Duodecimo. inscribes in hanc figuram
loca planetarum et vocabitur hec figu:
ra reuolutoria vel annus conversionis
Ex qua iudicabis quid illo anno homo
ille cuius est reuolutio boni vel mali
sit habiturus

Canon inueniendi verum locum solis scdm tabulas resolutas

Primo. habe mensem et die pro quibz
vis inuenire motum solis

Secundo accipies annum dei completum
qui immediatim precedit anno p. te
acceptum ut si acceptus fuerit annus domini
1 5 40 Mensem martium. queres domo.
et sumes anno 1 5 39

Tercio. intrabis in tabulas resolutas et in
prima linea que est annorum collectorum
queres annum dei completum. que si in:
ueneris ex opposito eius sub titulo tabule
medij motus solis; capies motum in fig:
nis gradibus, mta, sda, tertijs. que scri:
be extra.

Si vero in prima columna annum dei co:

completum no in generis caput annu domi
sibi propinquoze minore in tabula motu
et ex opposito coras fomes motu in S. g. n.
et prior. Postea subtrahere annu dai
proximo minore in prima columna motu
ab anno dai completo. per se propositu. re
liquo vocabitur anni expansi.

Deinde cu quomodocumque annis expansis in
frabis in tabula annoru expansoru que
vendo in pria linea annos suos expa
sob quibus motus ex opposito coras sub
titulo Tabula medij motus solis fomes
S. g. n. 2. 3. que subscribes sub moto p
actipto. Postremo addes istos duos mo
tus simul sed additionis physical pro
ductu erit radix motus solis pro
cracovia aut pro loco qui habet eandem
gitudinem.

Quarto. quonia tabule resolute sunt pro
meridiano cracovien. facte coris logi
tudo. hoc est distantia ab oriente ba
bitato est 42 gradus.

Itaq si motu solis ex istis tabulis
vis facies pro meridiano loci alterius
coris longitudo no est ead cu cracovien
Ita prode.

Primo. Suppone qd longitudo erat
esse 42 gradus.

23.

	longitu. latitudo	
	l	m
Paradisus	10	0
Constantinopol	56	40
Roma	35	25
Parisius	23	0
Maguncia	28	24
Praga	29	30
Cracovia	32	36
Vienna	48	30
Venece	32	0
Pratistancia	32	33
Cassovia	32	35
Edamum	32	34
Tubinga	26	23
Egiptus	55	0
Jerusalem	66	30
Bronficzynk	25	20

Secundo longitudine loci sui pro quo
est motus redire solis ex tablis ptolemei
vel ex tablis facinoris inueniatis.

Tercio subtrahes gradus unius longi-
tudinis a gradu alterius minoris eam
a minore reliquus erit differentia seu
distantia illorum duorum locorum in gra-
dibus et minutis equatoris.

Quarto hos gradus cum minutis redares
in tempus hoc modo pro quolibet gradu affo-
mes quot minuta temporis et pro quolibet
minuto gradus quot minuta temporis.

Ex tali multiplicatione tibi hanc. mta. sda.
proveniet quibus locis per te propositis
distat a cracovia vel aliquando solum
mta cum sedis.

Quinto. Si habueris horas distantie ut
facies cum ipis horis intrabis in tabula
mediam motum in horis et minutis in pri-
ma linea videndo horas illas et ex opo-
sito quorum sub titulo. Tabula medij mo-
tus solis. Sumes motum in gradibus

$\overline{m} \quad \overline{2} \quad \overline{3}$
Sexto. Si ultra horas distantie habu-
eris mta. queres in ead. tabula mta ho-
rarium in prima linea. Et ex opo-
sito hora sub titulo tabula medij
motus solis capies motum ex prima
figura ponis sub minutis. $\overline{m} \quad \overline{2} \quad \overline{3}$
Sedis

Tercia subterijb.

Septimo si forte illa duo distarent 50:

toty in m^{is} facies sic

Si m^{is} illa parviora fuerit quā 30 ex
opposito m^{is} in tabula motus planetar.

in horis et m^{is} in prima linea mot.

Loca sub titulo medij motus solis. 50:

motu motu quē scribes sub m^{is} sedis et 3^{is}

Si vero fuerit m^{is} distancie plura q̄

30 intrabis primo cū 30 et ex opposito eorū

colliges motu in m^{is} 2 et 3.

Deinde cū reliquis m^{is} distancie que
supra sūt sup̄ 30 in tabulis eorū mō in tablas p̄
distancie et semet motu similiter in m^{is}
sedis et h^{is} quē subscribes sub mō
in priore accepto in 30 m^{is}. Postea
colliges istos h^{is} motus istos in primo.
Octavo. Hoc totū collectū subtrahes a
radice motus solis. Jam mōta pro
meridiano cracovien. Si locus tuus
fuerit orientalis q̄ cracovia. Et est
orientalis qū tua longitudo erit ma
ior craco. Vel hoc collectū addes radi
ci craco. Si locus tuus fuerit occidenta
lis h^{is} parvioribus gradibus longitudinis habu
erit q̄ craco.

Nono. Post huiusmodi additiōis vel sub.

tractatione habebis radicē motus solis redū
ctā ad tuū locū

Quinto. videbis quot m^{is} completi a
principio anni currentis quo facta est
nativitas sint transacti sed quibz m^{is}
sib immediate p̄cedit menses eorū dies
habes

Sexto. cū illo mense immediate p̄ceden
ti intrabis in tablas mensium quere
menses in prima columna in tabula
prima mensium si annos currens fue
rit cois. vel si fuerit bisextilis tū
dies natiuitatis esset ante ultimam
mensis vel in tabula inferiore mēis
Si annos currens fuerit bisextilis: mō
to mense. et ex opposito eorū sub titulo
tabula medij motus solis. Semet mō
tu infu S g n 2 et quē subscribes
sub radice medij motus solis primo in
venta.

Septimo. accipies dies tuos et intra
bis cū eis in tabula mediorū motu
in diebus querendo in prima colōna
diem tuū quā inuenta ex opposito
eris in tabula medij motus solis
capiet motu in signis gradibus m^{is}
et sedis. quē subscribes motibus p̄
os acceptis.

Octauo. colliges istos motus in finem per
additionem, et productum erit medius motus
pro die tua proposita

Nono. Si habueris horas ultra dies in
transibis in tabulam mediorum motuum in ho-
ris et minutis. querendo horas finis in prima
linea et ex opposito eam in tabula me-
dy motus solis scribes motum in g^m 2° &
Decimo. Si ultra horas habueris minuta in ea-
dem tabula mediorum motuum in horis et
minutis queres minuta fine horae. Et ex op-
posito quora in tabula mediy motus solis
capias motum in minutis. sedis et horis.
Ita quod quicquid inveneris ex opposito
minutorum loco graduum capias minuta loco mi-
nutorum sedis. que subscribes sub motu diei
Undecimo. Hos duos motus colliges
per additionem et productum addeas ad mi-
diu motum solis pro die inveneris et erit
motus pro die hora et minuto per te pro-
posito. Et de vris motibus planetarum vide
tabulas resolutas

Canon alius et verior facien- de revolucionis annue

Primo. Signo. gradum. minutis. secundum sciam
solis pro anno. Mense. die. hora. na-
turalitatis cuius revolucionem vis facere
¶ tabulas resolutas sed canonem datus superius
Invenias

superius invenias

Secundo. anno tuo corrente quo revolutio
one vis facere invenies menses quo sol signo
in quo erat tempore naturalitatis ingrederetur

Tercio. postquam inveneris ingressum solis in
signo in quo erat tempore naturalitatis
descendes per gradus usque ad gradum illum
in quo fuit sol tempore naturalitatis

Quarto. Considerabis minuta que fuerint cir-
ca illum gradum solis. et illa aut erunt ma-
iora minutis. que erat circa gradum solis
naturalitatis tempore. aut minora

Si minora. Subtrahes gradum et minutis solis
in anno tuo a gradibus et minutis solis na-
turalitatis et residuum post subtractionem vo-
cabitur distantia solis a loco suo in quo
fuit tempore naturalitatis.

Si vero minuta circa gradum solis tui
anni inventa essent maiora minutis solis
tempore naturalitatis, tunc, accipe gradum
et minuta precedentis medietate diei et sub-
trahes ista de gradibus et minutis so-
lis naturalitatis: residuum vocabitur e-
ciam distantia solis

Quinto. Hanc distantiam solis in minutis
reducas ad sedis multiplicando illa minuta
distantie per 60. productum vocabitur
distantia solis reducta ad sedis. Cui adde
sedis

Sexto, invenies motu solis in una hora
sic per capiendum in primis motu solis sine
diei que subtrahes a motu solis diei se
quentis proxime, reliquo vocabitur mo-
tus diurnus hoc est quantum sol movetur
in uno die. Hunc motu diurnu quere
in hac tabula, in primo ordine numero
en ad sinistra qui gradibus et minutis.
motus diurnus debetur, mox en ad
dextra erit tabule reperies minuta et
secunda vel tertia et quarta, motu f.
horarum ter planete: har tamen con-
tione, si motus diurnus gradus habu-
erit erit primus numerus minuta. sda
sda.

Si vero mita habnerit erit prig m.
mexns sda. sdy tertia, Joxta ltni.
loru in capto fabule positoru lene.
faciant.

Tabula motus

*Tabula motus vnus fore, ad quā fit m-
troitus, cū motu diurno planete*

\tilde{g}	\tilde{n}	\tilde{z}	\tilde{g}	\tilde{n}	\tilde{z}	\tilde{g}	\tilde{n}	\tilde{z}	\tilde{g}	\tilde{n}	\tilde{z}
1	2	30	16	40	0	31	11	30	46	115	0
2	5	0	11	42	30	32	80	0	41	111	30
3	1	30	18	45	0	33	82	30	48	120	0
4	10	0	19	41	30	34	85	0	49	122	30
5	12	30	20	50	0	35	81	30	50	125	0
6	15	0	21	52	30	36	90	0	51	121	30
7	14	30	22	55	0	37	92	30	52	130	0
8	20	0	23	51	30	38	95	0	53	132	30
9	22	30	24	60	0	39	91	30	54	135	0
10	25	0	25	62	30	40	100	0	55	131	30
11	21	30	26	65	0	41	102	30	56	140	0
12	30	0	27	61	30	42	105	0	57	142	30
13	32	30	28	10	0	43	101	30	58	145	0
14	35	0	29	12	30	44	140	0	59	141	30
15	31	30	30	15	0	45	112	30	60	150	0
									61	153	0

Septimo. Hunc motum solis in una hora re-
ducere ad fida sic capies mta omi hore
respondentia. et multiplicabis illa per 60
producto addes fida omi hore respo-
dentia ex tabula accepta. productum vo-
cabitur motus solis in una hora redu-
ctus ad fida

Octavo. actipies distantia solis ad fida
reducta perig et illa superscribes capies
deinde et motum solis in una hora reductum
eciam ad fida. que subscribes priori.

Nono. divides illud superius numerum
per inferiorem et in quotiente habebis
numerum ostendentem tibi horas revolu-
tionis anni sui

Decimo. si aliquid manserit in residuo
multiplicabis per 60 et productum divi-
des per motum solis in una hora reductum
ad fida. Et in quotiente habebis nu-
merum ostendentem tibi minuta revolu-
tionis que scribe apud horas primo
invenias

Undecimo. cum gradum solis natiuitatis
intrabis in tabula equationis diurni
querendo signum in fronte tabule gradum
vero a latere tabule et ex opposito co-
noscis actipies mta et fida. que scribes
in mta revolutionis

33.
Duodecimo. addes huiusmodi mta subscip-
ta superioribus et productum vocabitur
semper equatum revolutionis in horis et
mtis

Tredesimo pro hoc tempore facies figu-
ram celi. querendo signum solis sub
decima domo in tablis tue regionis et
sub illo signo gradum solis. ex opposito
erig in parte sinistra et prima co-
lumna fomes horas et mta que addes
ad horas et mta revolutionis inventa.
productum querendo per tablas et ubi
illud horum numerum. vel mtoz vel sibi
propinquior invenieris ibi capies pri-
cipia sex domorum que in figura inscri-
bentur et planetas duos que in huiusmodi
figura inserentur

Quatuordecimo. Hec figura vocabitur
revolutionis annue vel conversionis fi-
gura ex qua homini illo anno scilicet quod
futurum sit iudicabis

Canon movendi horam minutam revolutionis facillimo modo

Primo. Juxta canonem precedentem invenias
distantiam solis in mta et fida a gradu
mtis et fidis natiuitatis.
Secundo cum mta distantie intrabis in
tablas

Tabulam proportionalem eo modo et in prima
columna queres illa nota distantie ex opo-
sito queres sub numero 24 in fronte tabe-
læ inueni capies duos numeros. primos
ostendet tibi hora. secundus nota resolutionis.
inter quos numeros scribe extra sub titu-
lis suis horas sub horis nota sub minutis.
Tercio. si fuerit aliqua hora circa mi-
nuta distantie queres illa hora distantie
etiam in prima linea tabe-
læ proportionis in opposito queres sub 24. capies
duos numeros primos ostendet tibi mi-
nuta. secundus vero hora resolutionis.
Hos duos numeros subscribe primos
duobus nota uidelicet sub minutis et hora
sub titulo secundum addes tandem illa in
summa. et productum demonstrabit tibi hora
inter secundum resolutionis inuenta.
Quarto. ut facias equationem horis
temporis intrabit cum gradu solis in ta-
bulam equationis. ex opposito gradus
sub signo solis capies nota et hora que ad-
det minutis et secundis apud hora resolutionis
et habebis tempus equatum.
Quinto. pro istis horis et minutis ac secundis
facies resolutionis figuram ut in canone
proximo. dictum est

35.
Canon de projectione annua cuiuslibet domus et planete in figura natiuitatis.

Primum vide annum domini quo fuit natiuitas
tua que subscribe.
Secundo. Some annum domini quo facis re-
solutionem seu pro quo vis projectionem facere.
Et hunc annum superscribe priori.
Tercio subtrahes inferiorem annum domini
a superiori numerum qui remanserit post
subtractionem ostendet tibi annos completos
seu transactos a natiuitate.
Quarto. Hos annos completos diuide
per 12 et minorem qui post diuisionem
manerit nota.
Quinto computa a signo decime natiui-
tatis tot signa secundum ordinem signorum
quod uirtutes fuerit in numero illo re-
liquo post diuisionem. et signum immediate
sequens erit signum projectionis decime
pro anno tuo currenti.
Sexto. computa eodem modo ab undecima
et alijs domibus ac planetis omnibus
ponendo singula in figura et. Sic erit
figura projectionalis annua.
Aduertas tamen quod astrologi com-
munes Ptolomei doctrina in quarto qua-
drupartiti

quadropartiti sequentes nō faciunt profectio-
nes nisi quinq; locorū ordinet. Prīm. decā.
solis hanc p̄tis fortune. quas sub figura
revolutionis solent subscribere

Canon de faciendis figuris pro- fectionū mēsurarū seu mensib; profectionalibus

Primo. inveniās s̄c̄ canonē de revo-
lutionibus datos mēse dñe hora m̄tis revo-
lutionis que scribe extra.

Secundo. accipe 28 dies duas horas et
18 m̄ta. que subscribe sub illis diebus ho-
ris m̄tis revolutionis

Tercio. addes m̄ta m̄tis, horas horis,
dies diebus, et produrū ostendet tibi dñe
hora et m̄tis mēsis s̄c̄di

Si aut contingat. quod post additiōē
diem ad dies exierit plures quā habet
erit mēsis ad eorū dies addidisti 28
dies, tō subtrahes ab illis collectis die-
bus ex additiōe tot dies quā habuerit
mēsis ille ad eorū dies 28 addideras
residuos s̄c̄i mōmentū ostendet tibi dñe
mēsis sequentis.

Eodem modo si ex additiōe horarū
ad horas plures exierit quā 24
subtrahes 24 et addes pro illis una

37.
diem ad dies. Ita si ex additiōe m̄tis
ad m̄ta plures exierit q̄ 60 dems 60
et addes una hora horis.

Quarto si volueris habē principē t.
cy mēsis acceptis diebus horis m̄tis
mēsis s̄c̄di addes illis simile 28 dies
duas horas 18 m̄ta. et produrū ostē-
det tibi principē t̄c̄ij mēsis

Quinto. eodē mō inveniēs p̄cipiōē
quart. quint. sexti usq; ad tridecimi
mēsis per continuā additiōē ad 60.
et dies m̄ta mēsis p̄cedentis 28 di-
et duarū horarū.

Sexto. et faciās figuras pro aliquo
istō mēsin sic procede. primo vide
quo die hora et m̄to mēsis ille mē-
perit. 5

Secundo. Ex opposito diei illig acti-
pe gradū solis cū quo inveniās equa-
tionē (in m̄tis et s̄c̄dis) diem. quā
equationē addes m̄tis circa horā mēsis
invenis et habebis tempus equatō mēsis

Tercio. cū illo gradu et signo solis in-
trahes in tabulas tuas querendo sig-
nū in decima. Et gradū sub eo
ex opposito corā in tempore accipe ho-
ras et m̄ta que addes horis et m̄tis

mensis equati.

Quarto. productum ex additioe per tablas
queret et ubi inuenieris illud ubi prin-
cipia sex domorum accipies.

Quinto. in hanc figura inscribes loca
planetarum ex opposito diei huius mensis ac-
cepta ex almanach.

Sexto. Hec figura vocabitur profecti-
onalis mensura per quam uidebis quid
mense illo homini contingere debeat

44.
Verum locum solis et lune atq; quinq; planetarum
capitis caudę draconis lune ad quamcunq;
diei horam atq; momentū elytere Canon.

Et quia in ephemeridib; motus solis et lune
ac quinq; planetarum. Item capitis caudę
draconis lune ad meridiem diei cuius numero
aferibuntur, supputati sūt. Constetq; quo
libet diei momento motus eorū inuariari,
ob continuū spherarū om̄ motū cōueniētiū est
hoc in loco generalit̄ tradere modū quo cuiusq;
planetę motū omni momento ex ephemeridib;
de excipiat. Et hoc per rēglam propor.
cionis volgatissimā in hūc modū.

Scribatur primo loco nōq; 24 horarū diei
naturalis sēdo loco motus diurnus planetę,
qui ex subtractis motus sui diē a mo.
tu eorū planetę diē immediate subsequen.
tis si diurnus fuerit. aut e contra si
retrogradus fuerit, colligitur. Tercio lo.
co tempus in horis et minis ad quod motū
vib. Quibus numeris ita ad rēglas propor.
cionis dispositis. multiplicetur sēdus p̄ tēp.
vel e contra. et productū dividatur
per primum. tūc quibet addē, si planeta
diurnus fuerit. vel subtrahē si retro.
gradus ē moto in ephemeridib; sui diē
scripto et proveniēti erit locus planetę
veneris. ad tempus tūc propositū.

**Argumentum latitudinis lune, verum ac
equalum reperire cano**

Argumentum latitudinis lune, est distantia
corporis lunaris à capite draconis sui.
Ad habendum autem argumentum latitudinis lu-
ne accipe ex ephemeride veros motus lu-
ne et capitis draconis eorundem, pro certo spe-
designato, et caracteribus eorundem motuum per
tabellam characterum et signorum Zodiaci in
in numeros signorum resolves. verum mo-
tu capitis draconis lunaris à vero moto
lune suscepto, coasformis et signis si ali-
ab subtractio perfici nequeat: verum et eg-
tum argumentum latitudinis lune emergit.

**Latitudinem lune veram quovis momē-
to ostendere Canon.**

Ingressere tabulam Hanc perquirito
signo argumenti latitudinis lune per
canonem precedentem inventum aut in ca-
pite vel pede tabule. signo in capite
tabule deprehenso gradum argumenti in li-
nea numeri graduum lateris sinistri à ca-
pite tabule ad eorundem pedem descendendo. ac-
cipe: et in angulo invenies. aut, converso
lineam signi et gradus argumenti lati-
tudinibus lune invenies latitudinem septem-
trionalem ascendens. vel meridionalis de-
scendens lune per gradus et minuta scriptam.

Septentrionale quid ascendens. cum argumē-
tum latitudinis lune 01 aut 2. in signis
tenuerit. Meridionalis descendens argu-
mento latitudinis lune, 61 aut 8 signa
possidente. Quod si signum memorati ar-
gumēti latitudinis lune in pede tabule
occurrit fuerit. gradum eorundem in linea numeri
vi graduum lateris dexteri tabule à pede
ad caput tabule scandendo accipe et in co-
muni angulo signi et gradus ipsius argu-
menti latitudinis lune, latitudinem septem-
trionalem descendens. vel latitudinem meridi-
onalem ascendens in gradibus et minutis agno-
sces, quod septentrionale descendens probat,
si argumentum latitudinis lune fuerit
34. aut 5 signorum. Meridionale autem
ascendens argumentum latitudinis lune 910
aut 11 in signis complectente, si præterea
argumentum latitudinis lune minuta certa
adheserit duplici modo agendum est
dici (ut affollet) excerpenda et per pro-
portionalis sed proportionem inter inveni-
ta integros gradus. ad 60 minuta et hinc
da, quod addere vel minuire ex angulo corri-
propterea ut ipsa astronomia exigit

Tabula latitudinis lune
Latitudo septentrionalis

	Ascens		Ascens		Ascens		Desce		Desces		Desce		
G	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
0	0	0	2	30	4	20	5	0	4	20	2	30	30
1	0	5	2	34	4	22	5	0	4	20	2	25	29
2	0	10	2	39	4	25	5	0	4	14	2	21	28
3	0	16	2	43	4	21	5	0	4	12	2	16	21
4	0	21	2	48	4	30	4	59	4	9	2	11	26
5	0	26	2	52	4	32	4	59	4	6	2	1	25
6	0	31	2	56	4	34	4	58	4	3	2	2	24
7	0	31	3	0	4	36	4	58	3	59	1	51	23
8	0	42	3	4	4	38	4	51	3	56	1	52	22
9	0	41	3	9	4	40	4	56	3	53	1	41	21
10	0	52	3	13	4	42	4	55	3	50	1	42	20
11	0	51	3	11	4	44	4	54	3	46	1	31	19
12	1	2	3	21	4	45	4	53	3	43	1	33	18
13	1	1	3	24	4	41	4	52	3	39	1	28	11
14	1	12	3	28	4	48	4	51	3	36	1	23	16
15	1	19	3	32	4	50	4	50	3	32	1	11	15
16	1	23	3	36	4	51	4	48	3	28	1	12	14
17	1	28	3	39	4	52	4	41	3	24	1	1	13
18	1	33	3	43	4	53	4	45	3	21	1	2	12
19	1	31	3	46	4	54	4	44	3	11	0	51	11
20	1	42	3	50	4	55	4	42	3	13	0	52	10
21	1	41	3	53	4	56	4	40	3	9	0	41	9
22	1	52	3	56	4	51	4	38	3	4	0	42	8
23	1	51	3	59	4	58	4	36	3	0	0	31	1
24	2	2	4	3	4	58	4	34	2	56	0	31	6
25	2	1	4	6	4	59	4	32	2	52	0	26	5
26	2	11	4	9	4	59	4	30	2	48	0	21	4
27	2	16	4	12	5	0	4	21	2	43	0	16	3
28	2	21	4	14	5	0	4	25	2	39	0	10	2
29	2	25	4	11	5	0	4	22	2	34	0	5	1
30	2	30	4	20	5	0	4	20	2	30	0	0	0

Latitudo meridionalis
Ascens Ascens Ascens Descen Descen Descen

Latitudines quinque planetarum certis diebus
atq horis determinare Canon

Latitudines quinque planetarum, saturni, Jovis, Martis, veneris et Mercurij in ephemeridibus ad diem primam, decimam et vigessimam in gradibus et minutis in calce charte sinistree sub quolibet quinque planetarum caractere, conspiciuntur.

Parva aut latitudinis et eius tota habito do per binas lineas quas singule planetarum columnule in capitulis gestant, his nupse duabus s. A. septentrionalis ascens. s. d. septentrionalis descens planeta infirmator, s. M. D. meridionalis descendit. Et M. A. meridionalis des. ascendit significat.

Quod si certam et fixam planete latitudinem ad quorundam die mensis habeat solent duarum latitudinis inmediate conscriptarum differencia elyre, qua per decem intercadentium numerum dividat sic erit exhibit in quocumque quantu pro quolibet die latitudinis erit pla nete addendum, vel minuendum veniat ut affo nomina postulat ratio. Veru si in columna crigipia planete tra s. vel M. occurrerit tunc per latitudinis erit planete variator si aut A. ut D. tunc ascensu vel descens variator s. d. hec significatione. Quod si in diebus intercadentibus, hoc est ab 1 in 10 vel a 10 in 20. vel etiam a 20 in 1 mensis

Dignitates planetarum in signis													
Sig.	Dom.	Exalt.	Triphinitas			facies. decang.			Ternum			fines	
			10	20	30								
♈	♂	♂	♂	♂	♂	♂	♂	♂	♂	♂	♂	♂	♂
♉	♀	♀	♀	♀	♀	♀	♀	♀	♀	♀	♀	♀	♀
♊	♂	♂	♂	♂	♂	♂	♂	♂	♂	♂	♂	♂	♂
♋	♀	♀	♀	♀	♀	♀	♀	♀	♀	♀	♀	♀	♀
♌	♂	♂	♂	♂	♂	♂	♂	♂	♂	♂	♂	♂	♂
♍	♀	♀	♀	♀	♀	♀	♀	♀	♀	♀	♀	♀	♀
♎	♂	♂	♂	♂	♂	♂	♂	♂	♂	♂	♂	♂	♂
♏	♀	♀	♀	♀	♀	♀	♀	♀	♀	♀	♀	♀	♀
♐	♂	♂	♂	♂	♂	♂	♂	♂	♂	♂	♂	♂	♂
♑	♀	♀	♀	♀	♀	♀	♀	♀	♀	♀	♀	♀	♀
♒	♂	♂	♂	♂	♂	♂	♂	♂	♂	♂	♂	♂	♂
♓	♀	♀	♀	♀	♀	♀	♀	♀	♀	♀	♀	♀	♀
Digni.	5	4	3			1			2			lates	
Die Norte. par. lires													

Dies Artificialis
prolixior

Hore mequales seu planetarie											
Diurna			Nocturna								
H	M	Z	H	M	Z	H	M	Z	H	M	Z
1	0	0	5	0	0	1	55	0			
2	0	0	10	0	0	1	50	0			
3	0	0	15	0	0	1	45	0			
4	0	0	20	0	0	1	40	0			
5	0	0	25	0	0	1	35	0			
6	0	0	30	0	0	1	30	0			
7	0	0	35	0	0	1	25	0			
8	0	0	40	0	0	1	20	0			
9	0	0	45	0	0	1	15	0			
10	0	0	50	0	0	1	10	0			
11	0	0	55	0	0	1	5	0			
12	0	1	0	0	0	1	0	0			
12	10	1	0	50	0	59	10				
12	20	1	1	40	0	58	20				
12	30	1	2	30	0	57	30				
12	40	1	3	20	0	56	40				
12	50	1	4	10	0	55	50				
13	0	1	5	0	0	54	0				
14	0	1	10	0	0	53	0				
15	0	1	15	0	0	52	0				
16	0	1	20	0	0	51	0				
17	0	1	25	0	0	50	0				
18	0	1	30	0	0	49	0				
19	0	1	35	0	0	48	0				
20	0	1	40	0	0	47	0				
21	0	1	45	0	0	46	0				
22	0	1	50	0	0	45	0				
23	0	1	55	0	0	44	0				
24	0	2	0	0	0	43	0				

Inventum quod sit hora
diei ineguali. pmo quere
quantitat diei. Inveniam
divide per 12 partes
equas. na ita tibi quanti-
tas unius hore inegual
pro ducatur qua reperta
vide quot sunt hore a-
quales elapse ab ortu
solis ad ipse ppositum
tempus illud dmi de. per
quantitate unius hore sua
quali d. ubi dnm hore
inequalis temporis pofi-
nit. id est mo p nocte agit

Nox pro. Noctur. Diurna
lixior. radix. radix

Tabula muenendi ortu solis in horis et minutis

	Januari	februaria	Martius	Aprilis	Maius	Junius
	H.	M.	H.	M.	H.	M.
1	15	53	14	24	12	42
2	15	48	14	20	12	38
3		46		11	12	35
4		44		14		32
5		41		11		31
6		39		1		24
7		31		4		20
8		35		1		16
9		32	13	51		12
10		29	13	53		8
11		26	13	50		4
12		24		41		0
13		21		42	11	56
14		19		38	11	53
15		16		35	11	50
16		12		31		45
17		10		21		41
18		8		24		31
19		4		20		33
20		2		16		30
21		0		13		26
22	14	56		9		22
23	14	53		5		18
24		50	12	1		14
25		41	12	51	10	11
26		43	12	53	10	1
27		40		50	10	3
28		31		46		59
29		34				55
30		30				52
31		21				48

Tabula muenendi ortu solis in horis et minutis

	Julius	Augustus	Septemb	october	novemb	december
	H.	M.	H.	M.	H.	M.
1	8	3	9	20	11	1
2	8	5	9	23	11	13
3	8	8		24	11	14
4		10		24		18
5		12		30		22
6		14		33		26
7		11		36		30
8		19		40		33
9		22		43		31
10		24		41		41
11		26		50		45
12		28		53		50
13		31		51		53
14		35	10	0		56
15		38	10	4	12	0
16		31	10	1	12	4
17		40	10	11	12	8
18		42		14		12
19		44		18		16
20		41		22		20
21		50		26		24
22		53		29		21
23		56		31		32
24		59		31		35
25	9	1		41		38
26	9	3		44		42
27	9	5		48		46
28	9	8		52		50
29	9	11	10	55	12	53
30	9	14	10	59	12	51
31	9	11	11	5		41

Jul. Aug. Septe. octo. nove. Dece

Tabula muemēdi Meridiem qualz die m horz et mīs

Janua: februa: *Marci* Aprilis *Maius* Iunius

	H	M	H	M	H	M	H	M	H	M	H	M
1	19	53	19	9	18	19	11	18	16	30	15	58
2	19	53	19	8	18	11	11	16	16	29	15	51
3	19	52	19	1	18	16	11	14	16	28	15	56
4		50	19	5		12	11	13	16	26		56
5		49	19	3		11		12		25		56
6		48	19	2		10		10		23		56
7		41	19	0		8		9		22		55
8		46	18	58		6		1		21		55
9		44	18	56		4		5		21		55
10		43	18	53		2		3		19		55
11		42		53	18	0	11	2	16	18	15	55
12		40		51	11	58	16	59	16	11	15	55
13		39		49	11	56	16	58	16	15	15	55
14		38		41	11	55		56		14		55
15		36		45		52		55		13		55
16		35		43		50		53		12		55
17		34		42		48		52		11		56
18		32		40		46		51		10		56
19		31		38		45		50		9		56
20		30		36		43		48		8		56
21		28		32		41		46		1		51
22		26		32		39		45		6		51
23		25		20		31		43		5		51
24		23		28		35		42		4		58
25		21		26		33		40		3		58
26		20		25		31		38		2		59
27		18		23		21		31		1	15	59
28		11		21		21		35	16	0	15	0
29		15		21		26		34	15	59	16	1
30	19	15	18	21	11	23	16	32	15	59	16	1
31	19	12	18	21	11	21	16	31	15	58	16	1

Tabula inuenedi uendiem in hortis et nris

Julius Augustus Septēb octōb nouēber Decemb

	H	M	H	M	H	M	H	M	H	M	H	M
1	16	2	16	40	11	33	18	32	19	26	20	3
2	16	3	16	41	11	35	18	34	19	28	20	3
3	16	4	16	42	11	31	18	36	19	30	20	3
4	16	5		43	11	39	18	38	19	31	20	3
5		6		45		41		40		32		4
6		1		46		43		42		34		4
1		8		48		45		43		35		4
8		9		49		45		45		36		4
9		11		50		49		41		38		5
10		12		51		53		49		39		5
11		13		52		55		51		40		5
12		14		55	11	51		53		42		5
13		16		56	11	58		55		43		5
14	16	18	16	58	18	0		56	19	44	20	5
15	16	19	11	0	18	2		58	19	46	20	5
16	16	20	11	2	18	4	19	0	19	41	20	4
11		21	11	3		6	19	2		48		4
18		22		5		8	19	3		49		4
19		23		6		10		5		50		4
20		24		9		12		1		52		3
21		25		11		13		8		53		3
22		26		13		16		10		55		3
23		28		14		11		12		56		3
24		29		16		19		14		51		2
25		30		18		21		15	19	50		2
26		31		20		23		18	19	0		1
21		32		22		25		20	20	1		58
28		34		24		26		21	20	1	19	59
20	16	35	16	26	18	28	19	22	20	2	19	56
30	16	31	16	28	18	30	19	24		3	19	54
31	16	38	16	30	18	30	19	25		4	19	54

Longitudinem diei noctisq. Tempus item or-
tus et occasus solis. quolibet tempore anni
numerare canon

Ad hoc Habendum. requiritur unus locus so-
lis ac vera latitudo regionis, vel poli ar-
ctici elevatio. Quibus habitis intrabitis tabulę
quantitatis diem elevationis poli per fronte
tabule. Gradus aut solis in latere sinistro,
si querendo signis solis in capite aut in latere
dextro, si in pede reperitur fuerit et in angulo
communi quantitas semidiurna. Si sol signo bo-
reale, aut seminocturna. Si australe per-
transierit in horis atq. minutis offertur.
Alterutra illarū septa ex 12 supraacta horis,
reliqua provenit. Et sic per quantitate se-
midivina occasu solis, & seminocturna aut or-
tu nobis cognoscet. Utraq. sera per se du-
plicata, semidiurna diei, seminocturna no-
ctis plixitate ostendat. Quod si tibi quantitas
divina nota fuerit, subtracta ea ex 24 horis,
quantitas nocturna apparebit. Et contrario mo-
do similita. Quod si mta quępiam integris gradibz
ingressu tabule prohibenna adhaerit, pars
proportionalis (ut affolet) ad 60 mta similita
est. quia tñ dñā tabule admodū parva atq.
exigua. Et aliquādo prorsus nulla existit.
Ideo. si mta solis 30. excederent pro eisdē
gradibz integer accipiedus est. Si vō parviora
fuerit reicienda sūt, et satis posse fieri
opacio. Signa Borealia Signa Australia

V & II 88 82 mp. 2 in 7 2 in 10
Semidiurna quantitatē Seminocturne quantitatē

Tabula quantitatis dierum

Semidiurna												Semi nocturna													
Aries												Libra													
Po	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	lus	Po	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	lus
G	H	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	G	H	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	G	
0	6	0	6	0	6	0	6	0	6	0	6	0	6	0	6	0	6	0	6	0	6	0	6	0	30
1	6	1	6	1	6	2	6	2	6	2	6	2	6	1	6	1	6	2	6	2	6	2	6	2	29
2	6	3	6	3	6	4	6	3	6	3	6	3	6	4	6	4	6	4	6	4	6	4	6	4	28
3	6	4	6	4	6	5	6	5	6	5	6	5	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	27
4	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	8	6	8	6	8	6	8	6	8	6	8	26
5	6	8	6	8	6	8	6	8	6	8	6	8	6	8	6	8	6	8	6	8	6	8	6	8	25
6	6	9	6	9	6	9	6	10	6	10	6	10	6	11	6	11	6	11	6	11	6	11	6	11	24
7	6	10	6	10	6	11	6	11	6	12	6	12	6	13	6	13	6	13	6	13	6	13	6	13	23
8	6	12	6	12	6	13	6	13	6	13	6	13	6	14	6	14	6	14	6	14	6	14	6	14	22
9	6	13	6	13	6	14	6	14	6	15	6	15	6	16	6	16	6	16	6	16	6	16	6	16	21
10	6	14	6	15	6	16	6	16	6	17	6	17	6	18	6	18	6	18	6	18	6	18	6	18	20
11	6	16	6	16	6	17	6	17	6	18	6	18	6	19	6	19	6	19	6	19	6	19	6	19	19
12	6	17	6	18	6	18	6	19	6	20	6	20	6	21	6	21	6	21	6	21	6	21	6	21	18
13	6	18	6	19	6	20	6	21	6	22	6	22	6	23	6	23	6	23	6	23	6	23	6	23	17
14	6	20	6	21	6	22	6	22	6	23	6	23	6	24	6	24	6	24	6	24	6	24	6	24	16
15	6	21	6	22	6	23	6	24	6	25	6	25	6	26	6	26	6	26	6	26	6	26	6	26	15
16	6	23	6	24	6	25	6	26	6	27	6	27	6	28	6	28	6	28	6	28	6	28	6	28	14
17	6	25	6	26	6	27	6	28	6	29	6	29	6	30	6	30	6	30	6	30	6	30	6	30	13
18	6	26	6	27	6	28	6	29	6	30	6	30	6	31	6	31	6	31	6	31	6	31	6	31	12
19	6	27	6	28	6	29	6	30	6	31	6	31	6	32	6	32	6	32	6	32	6	32	6	32	11
20	6	29	6	30	6	31	6	32	6	33	6	33	6	34	6	34	6	34	6	34	6	34	6	34	10
21	6	30	6	31	6	32	6	33	6	34	6	34	6	35	6	35	6	35	6	35	6	35	6	35	9
22	6	31	6	32	6	33	6	34	6	35	6	35	6	36	6	36	6	36	6	36	6	36	6	36	8
23	6	33	6	34	6	35	6	36	6	37	6	37	6	38	6	38	6	38	6	38	6	38	6	38	7
24	6	34	6	35	6	36	6	37	6	38	6	38	6	39	6	39	6	39	6	39	6	39	6	39	6
25	6	35	6	36	6	37	6	38	6	39	6	39	6	40	6	40	6	40	6	40	6	40	6	40	5
26	6	36	6	37	6	38	6	39	6	40	6	40	6	41	6	41	6	41	6	41	6	41	6	41	4
27	6	38	6	39	6	40	6	41	6	42	6	42	6	43	6	43	6	43	6	43	6	43	6	43	3
28	6	39	6	40	6	41	6	42	6	43	6	43	6	44	6	44	6	44	6	44	6	44	6	44	2
29	6	41	6	42	6	43	6	44	6	45	6	45	6	46	6	46	6	46	6	46	6	46	6	46	1
30	6	42	6	43	6	44	6	45	6	46	6	46	6	47	6	47	6	47	6	47	6	47	6	47	0

virgo
Semidiurna

Pisces
Seminocurna

Tabula quantitatis dierum

Semidiurna												Seminocurna												lus
Taurus												Scorpius												
Po	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	Po	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51		
G	H	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	G	H	M	N	O	P	Q	R	S	T	U		
0	6	42	6	44	6	45	6	46	6	47	6	47	6	49	6	50	6	52	6	54	6	56		
1	6	43	6	45	6	46	6	48	6	49	6	49	6	50	6	52	6	54	6	56	6	58		
2	6	45	6	46	6	48	6	50	6	51	6	51	6	53	6	55	6	57	6	59	6	61		
3	6	46	6	48	6	50	6	51	6	53	6	53	6	55	6	57	6	59	6	61	6	63		
4	6	47	6	49	6	51	6	53	6	54	6	54	6	56	6	58	6	60	6	62	6	64		
5	6	49	6	51	6	53	6	54	6	56	6	56	6	58	6	60	6	62	6	64	6	66		
6	6	50	6	52	6	54	6	56	6	57	6	57	6	59	6	61	6	63	6	65	6	67		
7	6	51	6	53	6	55	6	57	6	58	6	58	6	60	6	62	6	64	6	66	6	68		
8	6	53	6	55	6	57	6	59	6	60	6	60	6	62	6	64	6	66	6	68	6	70		
9	6	54	6	56	6	58	6	60	6	61	6	61	6	63	6	65	6	67	6	69	6	71		
10	6	55	6	57	6	59	6	61	6	62	6	62	6	64	6	66	6	68	6	70	6	72		
11	6	57	6	59	6	61	6	63	6	64	6	64	6	66	6	68	6	70	6	72	6	74		
12	6	58	6	60	6	62	6	64	6	65	6	65	6	67	6	69	6	71	6	73	6	75		
13	6	59	6	61	6	63	6	65	6	66	6	66	6	68	6	70	6	72	6	74	6	76		
14	6	60	6	62	6	64	6	66	6	67	6	67	6	69	6	71	6	73	6	75	6	77		
15	6	61	6	63	6	65	6	67	6	68	6	68	6	70	6	72	6	74	6	76	6	78		
16	6	62	6	64	6	66	6	68	6	69	6	69	6	71	6	73	6	75	6	77	6	79		
17	6	63	6	65	6	67	6	69	6	70	6	70	6	72	6	74	6	76	6	78	6	80		
18	6	64	6	66	6	68	6	70	6	71	6	71	6	73	6	75	6	77	6	79	6	81		
19	6	65	6	67	6	69	6	71	6	72	6	72	6	74	6	76	6	78	6	80	6	82		
20	6	66	6	68	6	70	6	72	6	73	6	73	6	75	6	77	6	79	6	81	6	83		
21	6	67	6	69	6	71	6	73	6	74	6	74	6	76	6	78	6	80	6	82	6	84		
22	6	68	6	70	6	72	6	74	6	75	6	75	6	77	6	79	6	81	6	83	6	85		
23	6	69	6	71	6	73	6	75	6	76	6	76	6	78	6	80	6	82	6	84	6	86		
24	6	70	6	72	6	74	6	76	6	77	6	77	6	79	6	81	6	83	6	85	6	87		
25	6	71	6	73	6	75	6	77	6	78	6	78	6	80	6	82	6	84	6	86	6	88		
26	6	72	6	74	6	76	6	78	6	79	6	79	6	81	6	83	6	85	6	87	6	89		
27	6	73	6	75	6	77	6	79	6	80	6	80	6	82	6	84	6	86	6	88	6	90		
28	6	74	6	76	6	78	6	80	6	81	6	81	6	83	6	85	6	87	6	89	6	91		
29	6	75	6	77	6	79	6	81	6	82	6	82	6	84	6	86	6	88	6	90	6	92		
30	6	76	6	78	6	80	6	82	6	83	6	83	6	85	6	87	6	89	6	91	6	93		

leo
Semidiurna

Aquarius
Seminocurna

Tabula quantificatis dierum

Semidiurna

Gemin

Seminocturna

Sagittarius

Po	42	43	44	45	46	41	48	49	50	51	52	cus											
G	H	M	H	M	H	M	H	M	H	M	H	M	G										
0	1	11	1	20	1	23	1	26	1	30	1	33	1	36	1	40	1	44	1	48	1	52	30
1	1	18	1	21	1	24	1	27	1	31	1	34	1	37	1	41	1	45	1	49	1	54	29
2	1	19	1	22	1	25	1	28	1	32	1	35	1	39	1	43	1	47	1	51	1	55	28
3	1	20	1	23	1	26	1	29	1	33	1	36	1	40	1	44	1	48	1	52	1	56	21
4	1	21	1	24	1	27	1	30	1	34	1	37	1	41	1	45	1	49	1	53	1	58	20
5	1	22	1	25	1	28	1	31	1	35	1	38	1	42	1	46	1	50	1	54	1	59	25
6	1	23	1	26	1	29	1	32	1	36	1	39	1	43	1	47	1	51	1	56	8	0	24
7	1	24	1	27	1	30	1	33	1	37	1	40	1	44	1	48	1	52	1	57	8	1	23
8	1	24	1	27	1	30	1	34	1	37	1	41	1	45	1	49	1	53	1	58	8	3	22
9	1	25	1	28	1	31	1	35	1	38	1	42	1	46	1	50	1	54	1	59	8	4	21
10	1	26	1	29	1	32	1	36	1	39	1	43	1	47	1	51	1	55	8	0	8	5	20
11	1	26	1	29	1	32	1	36	1	39	1	43	1	47	1	51	1	56	8	1	8	6	19
12	1	27	1	30	1	33	1	37	1	40	1	44	1	48	1	52	1	57	8	2	8	1	18
13	1	27	1	31	1	34	1	38	1	41	1	45	1	49	1	53	1	58	8	3	8	1	11
14	1	28	1	31	1	34	1	38	1	41	1	45	1	49	1	53	1	58	8	3	8	8	16
15	1	28	1	32	1	35	1	39	1	42	1	46	1	50	1	54	1	59	8	4	8	9	15
16	1	29	1	32	1	36	1	39	1	43	1	47	1	51	1	55	1	59	8	4	8	9	15
17	1	29	1	32	1	36	1	39	1	43	1	47	1	51	1	55	1	59	8	4	8	9	15
18	1	30	1	33	1	37	1	40	1	44	1	48	1	52	1	56	1	60	8	5	8	11	13
19	1	30	1	33	1	37	1	40	1	44	1	48	1	52	1	56	1	60	8	5	8	11	12
20	1	30	1	33	1	37	1	40	1	44	1	48	1	52	1	56	1	60	8	5	8	12	11
21	1	31	1	34	1	38	1	41	1	45	1	49	1	53	1	57	1	61	8	6	8	13	10
22	1	31	1	34	1	38	1	41	1	45	1	49	1	53	1	57	1	61	8	6	8	13	9
23	1	31	1	34	1	38	1	41	1	45	1	49	1	53	1	57	1	61	8	6	8	13	8
24	1	32	1	35	1	39	1	42	1	46	1	50	1	54	1	58	1	62	8	7	8	14	1
25	1	32	1	35	1	39	1	42	1	46	1	50	1	54	1	58	1	62	8	7	8	14	0
26	1	32	1	35	1	39	1	42	1	46	1	50	1	54	1	58	1	62	8	7	8	15	4
27	1	32	1	35	1	39	1	42	1	46	1	50	1	54	1	58	1	62	8	7	8	15	3
28	1	32	1	35	1	39	1	42	1	46	1	50	1	54	1	58	1	62	8	7	8	15	2
29	1	32	1	35	1	39	1	42	1	46	1	50	1	54	1	58	1	62	8	7	8	15	1
30	1	32	1	35	1	39	1	42	1	46	1	50	1	54	1	58	1	62	8	7	8	15	0

Cancer

Semidiurna

Capricornus

Seminocturna

*De equacione dierū et diebus vulgaribus et
equatis*

Equacionem dierū post meridiei normam
Ephemerū exhibet nō mīg quā astronomis
tabulis pro planetarū motibz. Nam quāq;
motibz censuimus. sit em̄ exquisitū iporū
et p̄sertim hunc motus ad horas quālibet
et m̄ta ex diario adequantes. Alios est em̄
inequalis dies. apparent. et vulgaris
(a quorū fere celi puncto sumpto exordio)
fuit ob inequalitē motus solis additionem dierū
ne eorū latiori ab orto vel à meridie ad
eundē celi locū fuit ob zodiaci atq; orientis
obliquitatē et disparitē propterea signiferi
partium ascensionē ob que docuerunt nob
p̄decessores n̄i astron̄ observatores dies oīs
naturales ut supra inequales p̄ceptos ad
equalitatem ex tabula equacionis dierū
addoc.

Alius ergo. Hic erit equalis dies astronomi
more à meridie quorū assumpto initio ad quē
planetarū motus et tabule quę stellarū
motus exquisitissime regulantur.

Alius dies equatus ut infra. Cū nāq; ex di-
urna et inequali motus solis additione sup̄
primi mobilis revolutionē plus vel minus
medio et equali moto apparent dies exier-
verit. et sibi ita hunc ascensionali norma

67.
norma ad equalitatem dies ead p̄tē p̄p̄ia
tabula huiusce normā deserviet.
Vbi vero equacio dierū ad m̄ta 33 horarū
vel p̄p̄e concrescit mox p̄desentim p̄
diminutionē sp̄is ad nihilū. vel nulla
redigetur. **Habitis** Ergo diebz m̄p̄is
et horis p̄p̄osis ad quas planetarū
motus adequare desiderab. cū vero loco
solis tabulam hanc equacionis dierū m̄ḡere
quodq; ex minimis horarū in angulo celi
signorū et veri loci solis invenierit hoc
totū ab horis vulgaris diei a quorū etiam
meridiano acceptis (ad quas ascens et cele-
ra celi dominicia negat̄) educet. Hac de-
mō subtractionē facta. cū reliq; horarū et m̄p̄is
(dempta p̄ig. vel addita meridianorū distācia)
eorū p̄latas motū ex diario p̄tē p̄p̄ia
tabule exaracionē. Superius edictis deseri-
ptam. Quam quoniam dierū equacionis ho-
re quilibet in conversionibz et aspectibus
p̄latas ephemerū exhibet ascriptis atq;
etia in radioribz introitus signorū singul-
acceptos. nō hac ideo equacionis norma indi-
cunt eadem p̄ntē s̄. adequare. quare ad
bita tantū horarū adequacionē ab uno ad
aliū regionis meridiū iuxta p̄missa tabule
scribem. atq; amborū etiā meridianorū
distancia ex utraq; regione vel civitatū
tabula inferis exponēda. ascens et cele-
raz domorū cuspidē ad horas hanc dierū
equatis s̄. instituet

Tabula equacionis dierum Recognita

	V		8		II		60		8		mp	
G	n	z	n	z	n	z	n	z	n	z	n	z
1	8	8	11	24	29	44	16	8	11	44	15	30
2	8	28	11	40	20	36	15	56	11	44	15	52
3	8	48	11	52	20	32	15	44	11	40	16	8
4	9	8	18	4	20	28	15	28	11	40	16	24
5	9	28	18	16	20	24	15	16	11	40	16	40
6	9	48	18	28	20	16	15	4	11	44	16	52
7	10	8	18	40	20	12	14	52	11	44	11	8
8	10	28	19	0	20	8	14	36	11	48	11	28
9	10	48	19	16	20	0	14	20	11	52	11	48
10	11	8	19	28	19	52	14	8	11	56	18	8
11	11	28	19	36	19	44	13	56	12	0	18	28
12	11	48	19	44	19	36	13	48	12	4	18	48
13	12	8	19	56	19	28	13	36	12	8	19	4
14	12	28	20	4	19	20	13	28	12	12	19	24
15	12	48	20	12	19	16	13	16	12	20	19	44
16	13	8	20	16	19	8	13	4	12	28	20	41
17	13	28	20	20	19	0	12	56	12	36	20	24
18	13	48	20	28	18	48	12	48	12	44	20	44
19	14	4	20	36	18	36	12	40	12	52	21	8
20	14	20	20	40	18	20	12	32	13	4	21	28
21	14	36	20	44	18	4	12	24	13	20	21	48
22	14	52	20	44	11	48	12	20	13	36	22	4
23	15	12	20	44	11	40	12	12	13	48	22	24
24	15	32	20	44	11	32	12	14	14	0	22	48
25	15	48	20	44	11	20	12	0	14	16	23	12
26	16	4	20	44	11	8	11	56	14	28	23	40
27	16	20	20	44	16	56	11	52	14	40	24	8
28	16	36	20	48	16	40	11	48	14	56	24	28
29	16	52	20	48	16	28	11	44	15	8	24	48
30	11	8	20	48	16	20	11	44	15	28	25	8

Tabula equacionis dierum Recognita

	n		m		A		20		m		DC	
G	n	z	n	z	n	z	n	z	n	z	n	z
1	25	28	32	28	29	20	15	48	3	0	0	28
2	25	44	32	32	29	40	15	16	2	44	0	36
3	26	4	32	36	28	48	14	44	2	28	0	44
4	26	24	32	40	28	28	14	12	2	12	0	52
5	26	44	32	44	28	4	13	14	1	56	1	0
6	21	4	32	48	21	40	13	8	1	40	1	8
7	21	24	32	52	21	20	12	36	1	28	1	20
8	21	40	32	52	26	56	12	8	1	16	1	32
9	21	56	32	48	26	32	11	44	1	4	1	44
10	28	16	32	44	26	4	11	24	0	56	1	56
11	28	32	32	40	25	40	11	4	0	48	2	8
12	28	48	32	36	25	16	10	36	0	40	2	20
13	29	4	32	36	24	48	10	8	0	32	2	32
14	29	20	32	32	24	20	9	40	0	24	2	44
15	29	36	32	28	23	52	9	12	0	16	3	9
16	29	52	32	24	23	24	8	44	0	12	3	16
17	30	8	32	16	23	0	8	12	0	8	3	32
18	30	20	32	8	22	32	7	18	0	8	3	48
19	30	36	32	0	22	4	7	24	0	4	4	4
20	30	48	31	52	21	32	7	0	0	4	4	20
21	31	0	31	40	21	0	6	36	0	0	4	36
22	31	12	32	28	20	28	6	12	0	0	4	56
23	31	24	31	16	20	0	5	48	0	0	5	16
24	31	32	31	8	19	32	5	24	0	0	5	32
25	31	40	30	56	18	0	5	0	0	0	5	48
26	31	48	30	44	18	24	4	36	0	0	6	8
27	31	56	30	32	11	56	4	16	0	4	6	36
28	32	8	30	16	11	24	3	53	0	8	7	8
29	32	16	30	0	16	52	3	36	0	12	7	28
30	32	24	29	40	16	26	3	16	0	20	7	48

Tabula equacionū dierū cū noctibus

	V		8		II		oo		Ω		np	
G ^o	h	z	h	z	h	z	h	z	h	z	h	z
0	1	44	11	20	20	52	16	24	11	56	15	28
1	8	4	11	36	20	52	16	8	11	52	15	24
2	8	24	11	52	20	48	15	56	11	52	16	0
3	8	44	16	8	20	44	15	44	11	52	16	16
4	9	4	18	20	20	40	15	32	11	52	16	32
5	9	24	18	32	20	36	15	20	11	52	16	48
6	9	48	18	44	20	32	15	8	11	52	11	4
7	10	8	18	51	20	28	14	56	11	56	11	20
8	10	28	19	8	20	20	14	44	11	56	11	40
9	10	48	19	20	20	12	14	32	12	0	18	0
10	11	8	19	28	20	4	14	20	12	4	18	20
11	11	28	19	40	19	56	14	8	12	8	18	36
12	11	48	19	48	19	48	13	56	12	12	18	56
13	12	4	19	56	19	44	13	44	12	16	19	16
14	12	28	20	4	19	32	13	26	12	29	19	36
15	12	48	20	12	19	20	13	28	12	32	19	56
16	13	4	20	20	19	12	13	16	12	40	20	16
17	13	28	20	28	19	4	13	8	12	48	20	40
18	13	48	20	36	18	52	13	0	12	56	20	0
19	14	4	20	40	18	40	12	52	13	4	21	20
20	14	28	20	44	18	28	12	44	13	16	21	40
21	14	48	20	48	18	16	12	36	13	28	22	0
22	15	4	20	52	18	4	12	28	13	40	22	20
23	15	20	20	52	11	52	12	20	13	52	22	44
24	15	40	20	56	11	46	12	16	14	4	23	4
25	15	56	20	56	11	28	12	12	14	16	23	24
26	16	16	20	56	11	16	12	8	14	28	23	44
27	16	32	20	56	11	4	12	4	14	40	24	48
28	16	48	20	56	16	54	12	0	14	56	24	56
29	17	4	20	56	16	40	12	56	15	12	24	16
30	17	20	20	53	16	24	14	56	15	28	25	40

Tabula equacionis dierū cū noctibus noua 65.

	2		m		x		e		w		C		Redacta ex motu ad tem- pus ex re- solutis
G ^o	h	z	h	z	h	z	h	z	h	z	h	z	
0	25	4	32	20	29	32	6	24	2	16	0	28	
1	25	24	32	28	29	16	15	52	3	0	0	36	
2	25	44	32	32	29	0	15	24	2	44	0	42	
3	26	4	32	36	28	40	14	52	2	28	0	52	
4	26	24	32	40	28	20	14	20	1	12	1	0	
5	26	40	32	44	28	0	13	48	1	56	1	8	
6	27	0	32	44	27	40	13	16	1	44	1	16	
7	27	20	32	48	27	20	12	48	1	32	1	28	
8	27	40	32	48	26	56	12	20	1	20	1	40	
9	27	56	32	48	26	32	11	52	0	8	1	52	
10	28	12	32	48	26	8	11	24	0	56	2	4	
11	28	28	32	44	25	40	10	16	0	48	2	16	
12	28	44	32	44	25	12	10	28	0	40	2	28	
13	29	0	32	40	24	44	9	0	0	32	2	40	
14	29	16	32	36	24	16	9	32	0	28	2	56	
15	29	32	32	28	23	48	9	4	0	20	3	12	
16	29	48	32	24	23	20	8	26	0	12	3	28	
17	30	4	32	16	22	52	8	12	0	8	3	44	
18	30	20	32	8	22	24	1	48	0	4	4	0	
19	30	32	32	0	21	56	1	24	0	4	4	16	
20	30	44	32	52	21	58	6	0	0	0	4	36	
21	30	56	32	40	21	0	6	36	0	0	4	52	
22	31	8	31	28	20	32	6	12	0	0	5	8	
23	31	20	31	16	20	0	5	32	0	0	5	2	
24	31	32	31	4	19	28	5	32	0	4	5	44	
25	31	40	31	52	18	56	4	12	0	4	6	4	
26	31	48	30	36	18	24	4	52	0	8	6	24	
27	31	56	30	20	17	52	4	32	0	16	6	4	
28	32	4	30	4	16	54	3	16	0	16	1	4	
29	32	12	30	48	16	52	3	52	0	28	1	24	
30	32	20	30	32	16	24	3	16	0	28	1	44	

Her pliaz acideria ppe testimonia collectam
fortitudines comodis membris distingunt hoc modo.

Libet a combustione et radijs solis 5
In Cazimi hoc est corde solis, m
eius longitudo ultra 16 mta: a sole
no distat
Directus - 4 hoc in D no gidentur Sole no
Orientalis e trib superiorib - 2
Occidentalis e duob inferiorib - 2
Luna ante lunae, qd fit a d m d 2
In domicilio: aut receptione mutua
ex domalijs - 5
velox tnefn - 2
In exaltatoe sua vel receptione
mutua ex exaltationib - 4
In triplicitate sua - 2
In termino - 1
In ffaria Celi ut Ascedente - 5
In domo Septima
quarta et - 4
In domo Sextima
quinta - 3
In domo nona
decima - 2
In domo decima
tertia - 1

Debilidades
Combustus - 5

Sub radijs - 4
P etrogadus hoc in D no
consideratur - 5
Occident: a trib: superio - 2
Orientalis a duob inferiorib - 2
Luna diminita lunae qd
ab o d m o fit - 2
In detrimento - 5
Tardus - 2
In casu - 4
peregrinus - 5
In domo 12 5
8 4
o 4

Partialis
X aut { 24 } 5
 { 24 } 3
 { 24 } 4
 { 24 } 3
 { 24 } 3

Comitio Regulo
Spica iij
Intra distans
5. qua: ante
vel post

Partialis
X aut { 24 } 5
 { 24 } 3
 { 24 } 4
 { 24 } 3
 { 24 } 3

Comitio in capite abgol. 4

Exa m natuus staz pils alimis fortitud me aut debilitat. Collige eius amicia pssm hos
im meos, vtra vincunt teph memorand mior ab his plla ut fortis et debilis resedunt. Cum
fortitudines et debilitates pates fuerint, mo teph memorand mioris plla dicit: At quo
maior teph memorand seu comitio dicit mior fuerit, eo fortior plla miorabit, et quia.

De Motu planetarum horario

Planetarum motus ad horas, et minuta, per tabulas infra scriptas exploratorum. scito quod ubi ad horas positus ac motus utitur (ut sup.) videbitur per tabulam egerit diebus atque diurnis meridianorum adequatis tabulam quolibet specialiter mueris, gradus, minuta, et secunda. Sicut minuta primo, et secunda proproportionali motu planete cuilibet et regis horarum ab una usque ad 24 sicut pro numero interius ad 60. usque minoribus etiam fractis. Quibus sub planete motu diurno in angulo eorum quodlibet per se nota; tunc motus quemadmodum inferis in calce tabule eduxit. Hic per horas gradus, et minuta, vel minuta et secunda atque inferis pro motu horarum minuta, et secunda, sicut (ut in priori tabula per) secunda, et tertia ex planetarum motibus apparent. Quocirca em ex motu horarum gradus primo, et minuta exhibueris locis etiam per minuta horarum in angulo eorum ex motu planetarum minuta, et secunda elices. Vbi vero minuta, et secunda tantum ex horis habueris tunc per minuta horarum, secunda, et tertia ex motu ipso diurno exhibueris.

Insuper. Quocirca horarum ac motus numeros impar extra prima horarum ac interius lineam defuit tunc motu planete in prima eadem tabule linea reperitur prior gradus. Vel motus numero (servata sumptis eorum denominationis serie) adducto. Ex illinc namque cognoscet imparis numeri motu eduxit.

Posterius Vbi per motus planetarum motus in fronte tabule minime ascriptus apparuerit tunc ex duobus planete motibus. Maiori scilicet et minori proportionale parte planete motui et tabule eorum accommoda sicut enim proportionis planetarum motus pro horis quilibet et motus ex diurno illius resultabit (ubi ut supradiximus) ex priori tabule motu, ac proportionale parte forma in uno ad exhibitis.

Tabula proportionalis motus 5 2 ♂ ♀ et ♄

Motus	0	5	0	12	0	18	0	24
1	0	15	0	30	0	45	1	0
2	0	30	1	0	1	30	2	0
4	1	0	2	0	3	0	4	0
6	1	30	3	0	4	30	6	0
8	2	0	4	0	6	0	8	0
10	2	30	5	0	7	30	10	0
12	3	0	6	0	9	0	12	0
14	3	30	7	0	10	30	14	0
16	4	0	8	0	12	0	16	0
18	4	30	9	0	13	30	18	0
20	5	0	10	0	15	0	20	0
22	5	30	11	0	16	30	22	0
24	6	0	12	0	18	0	24	0
26	6	30	13	0	19	30	26	0
28	7	0	14	0	21	0	28	0
30	7	30	15	0	22	30	30	0
32	8	0	16	0	24	0	32	0
34	8	30	17	0	25	30	34	0
36	9	0	18	0	27	0	36	0
38	9	30	19	0	28	30	38	0
40	10	0	20	0	30	0	40	0
42	10	30	21	0	31	30	42	0
44	11	0	22	0	33	0	44	0
46	11	30	23	0	34	30	46	0
48	12	0	24	0	36	0	48	0
50	12	30	25	0	37	30	50	0
52	13	0	26	0	39	0	52	0
54	13	30	27	0	40	30	54	0
56	14	0	28	0	42	0	56	0
58	14	30	29	0	43	30	58	0
60	15	0	30	0	45	0	60	0
H	M	2	M	2	M	2	M	2
M	2	3	2	3	2	3	2	3

Ad Horas et Minuta Horarum

m	0	30	0	36	0	42	0	48	0	54	die
1	1	15	1	30	0	1	45	0	2	0	2 15
2	2	30	3	0	0	3	30	0	4	0	4 30
4	5	0	6	0	0	7	0	0	8	0	9 0
6	7	30	9	0	0	10	30	0	12	0	13 30
8	10	0	12	0	0	14	0	0	16	0	18 0
10	12	30	15	0	0	17	30	0	20	0	22 30
12	15	0	18	0	0	21	0	0	24	0	27 0
14	17	30	21	0	0	24	30	0	28	0	31 30
16	20	0	24	0	0	28	0	0	32	0	36 0
18	22	30	27	0	0	31	30	0	36	0	40 30
20	25	0	30	0	0	35	0	0	40	0	45 0
22	27	30	33	0	0	38	30	0	44	0	49 30
24	30	0	36	0	0	42	0	0	48	0	54 0
26	32	30	39	0	0	45	30	0	52	0	58 30
28	35	0	42	0	0	49	0	0	56	1	3 0
30	37	30	45	0	0	52	30	1	0	1	1 30
32	40	0	48	0	0	56	0	1	4	1	12 0
34	42	30	51	0	0	59	30	1	8	1	16 30
36	45	0	54	0	1	30	0	1	12	1	21 0
38	47	30	57	0	1	3	30	1	16	1	25 30
40	50	0	60	0	1	10	0	1	20	1	30 0
42	52	30	63	0	1	13	30	1	24	1	34 30
44	55	0	66	0	1	16	0	1	28	1	39 0
46	57	30	69	0	1	20	30	1	32	1	43 30
48	60	0	72	0	1	24	0	1	36	1	48 0
50	62	30	75	0	1	27	30	1	40	1	52 30
52	65	0	78	0	1	31	0	1	44	1	57 0
54	67	30	81	0	1	34	30	1	48	2	1 30
56	70	0	84	0	1	38	0	1	52	2	6 0
58	72	30	87	0	1	41	30	1	56	2	10 30
60	75	0	90	0	1	45	0	2	0	2	15 0
H	M	2	M	2	G	M	2	G	M	G	M 2
M	2	3	2	3	M	2	3	M	2	M	2 3

Tabula pro O notu Horario ♀ et ♂

Notus	0	51	0	58	0	59	1	0	In die
1	0	2	22	0	2	25	0	2	30
2	0	4	45	0	4	50	0	4	55
4	0	9	30	0	9	40	0	9	50
6	0	14	15	0	14	30	0	14	45
8	0	19	0	0	19	20	0	19	40
10	0	23	45	0	24	10	0	24	35
12	0	28	30	0	29	0	0	29	30
14	0	33	15	0	33	50	0	34	25
16	0	38	0	0	38	40	0	39	20
18	0	42	45	0	43	30	0	44	15
20	0	47	30	0	48	20	0	49	10
22	0	52	15	0	53	10	0	54	5
24	0	57	0	0	58	0	0	59	0
26	1	1	45	1	2	50	1	3	55
28	1	6	30	1	7	40	1	8	50
30	1	11	15	1	12	30	1	13	45
32	1	16	0	1	17	20	1	18	40
34	1	20	45	1	22	10	1	23	35
36	1	25	30	1	27	0	1	28	30
38	1	30	15	1	31	50	1	32	25
40	1	35	0	1	36	40	1	37	20
42	1	39	45	1	41	30	1	42	15
44	1	44	30	1	46	20	1	47	10
46	1	49	15	1	51	10	1	52	5
48	1	54	0	1	56	0	1	57	0
50	1	58	45	2	0	50	2	2	55
52	2	3	30	2	5	40	2	7	50
54	2	8	15	2	10	30	2	12	45
56	2	13	0	2	15	20	2	17	40
58	2	17	45	2	20	10	2	22	35
60	2	22	30	2	25	0	2	27	30
H	G	M	2	G	M	2	G	M	2
M	M	2	3	M	2	3	M	2	3

Tabula pro O notu Horario ♀ et ♂

Notus	1	1	1	2	1	6	In die
1	0	2	32	0	2	45	
2	0	5	5	0	5	30	
4	0	10	10	0	10	20	
6	0	15	15	0	15	30	
8	0	20	20	0	20	40	
10	0	25	25	0	25	50	
12	0	30	30	0	31	0	
14	0	35	35	0	36	10	
16	0	40	40	0	41	20	
18	0	45	45	0	46	30	
20	0	50	50	0	51	40	
22	0	55	55	0	56	50	
24	1	1	0	1	2	0	
26	1	6	5	1	7	10	
28	1	11	10	1	12	20	
30	1	16	15	1	17	30	
32	1	21	20	1	22	40	
34	1	26	25	1	27	50	
36	1	31	30	1	32	0	
38	1	36	35	1	37	10	
40	1	41	40	1	42	20	
42	1	46	45	1	47	30	
44	1	51	50	1	52	40	
46	1	56	55	1	57	50	
48	2	2	0	2	3	0	
50	2	7	5	2	8	10	
52	2	12	10	2	13	20	
54	2	17	15	2	18	30	
56	2	22	20	2	23	40	
58	2	27	25	2	28	50	
60	2	32	30	2	33	0	
H	G	M	2	G	M	2	
M	M	2	3	M	2	3	

Tabula pro motu horario ♀ et ♂

Notus	1	12	1	18	1	24	1	30
1	0	3	0	3	15	0	3	30
2	0	6	0	6	30	0	1	0
4	0	12	0	13	0	0	14	0
6	0	18	0	19	30	0	21	0
8	0	24	0	26	0	0	28	0
10	0	30	0	32	30	0	35	0
12	0	36	0	39	0	0	42	0
14	0	42	0	45	30	0	49	0
16	0	48	0	52	0	0	56	0
18	0	54	0	58	30	1	3	0
20	1	0	1	5	0	1	10	0
22	1	6	1	11	30	1	11	0
24	1	12	1	18	0	1	24	0
26	1	18	1	24	30	1	31	0
28	1	24	1	31	0	1	38	0
30	1	30	1	31	30	1	45	0
32	1	36	1	44	0	1	52	0
34	1	42	1	50	30	1	59	0
36	1	48	1	51	0	2	6	0
38	1	54	2	3	30	2	13	0
40	2	0	2	10	0	2	20	0
42	2	6	2	16	30	2	21	0
44	2	12	2	23	0	2	34	0
46	2	18	2	29	30	2	41	0
48	2	24	2	36	0	2	48	0
50	2	30	2	42	30	2	55	0
52	2	36	2	49	0	3	2	0
54	2	42	2	55	30	3	9	0
56	2	48	3	2	0	3	16	0
58	2	54	3	8	30	3	23	0
60	3	0	3	15	0	3	30	0
H	G	M	G	M	2	G	M	2
M	M	2	M	2	3	M	2	3

Tabula pro motu horario ♀ et ♂

In	1	36	1	42	1	48	1	54	Die.
1	0	4	0	4	15	0	4	30	0
2	0	8	0	8	30	0	9	0	0
4	0	16	0	11	0	0	18	0	0
6	0	24	0	25	30	0	21	0	0
8	0	32	0	34	0	0	36	0	0
10	0	40	0	42	30	0	45	0	0
12	0	48	0	51	0	0	54	0	0
14	0	56	0	59	30	1	3	0	1
16	1	4	1	8	0	1	12	0	1
18	1	12	1	16	30	1	21	0	1
20	1	20	1	25	0	1	30	0	1
22	1	28	1	33	30	1	39	0	1
24	1	36	1	42	0	1	48	0	1
26	1	44	1	50	30	1	51	0	2
28	1	52	1	59	0	2	6	0	2
30	2	0	2	1	30	2	15	0	2
32	2	8	2	16	0	2	24	0	2
34	2	16	2	24	30	2	33	0	2
36	2	24	2	33	0	2	42	0	3
38	2	32	2	41	30	2	51	0	3
40	2	40	2	50	0	3	0	0	3
42	2	48	2	58	30	3	9	0	3
44	2	56	3	1	0	3	18	0	3
46	3	4	3	15	30	3	21	0	3
48	3	12	3	24	0	3	36	0	3
50	3	20	3	32	30	3	45	0	4
52	3	28	3	41	0	3	54	0	4
54	3	36	3	49	30	4	3	0	4
56	3	44	3	58	0	4	12	0	4
58	3	52	4	6	30	4	21	0	4
60	4	0	4	15	0	4	30	0	4
H	G	M	G	M	2	G	M	2	G
M	M	2	M	2	3	M	2	3	M

Tabla pro lune motu ad horas et mta

Motus	10	48	10	54	11	0	11	6	In die
1	0	21	0	21	15	0	25	30	0
2	0	54	0	54	30	0	55	0	0
4	1	48	1	49	0	1	50	0	1
6	2	42	2	43	30	2	45	0	2
8	3	36	3	38	0	3	40	0	3
10	4	30	4	32	30	4	35	0	4
12	5	24	5	21	0	5	30	0	5
14	6	18	6	21	30	6	25	0	6
16	7	12	7	15	0	7	20	0	7
18	8	6	8	10	30	8	15	0	8
20	9	0	9	5	0	9	10	0	9
22	9	54	9	59	30	10	5	0	10
24	10	48	10	54	0	11	0	0	11
26	11	42	11	48	30	11	55	0	12
28	12	36	12	43	0	12	50	0	12
30	13	30	13	31	30	13	45	0	13
32	14	24	14	32	0	14	40	0	14
34	15	18	15	26	30	15	35	0	15
36	16	12	16	21	0	16	30	0	16
38	17	6	17	15	30	17	25	0	17
40	18	0	18	10	0	18	20	0	18
42	18	54	19	4	30	19	15	0	19
44	19	48	19	59	0	20	10	0	20
46	20	42	20	53	30	21	5	0	21
48	21	36	21	48	0	22	0	0	22
50	22	30	22	42	30	22	55	0	23
52	23	24	23	31	0	23	50	0	24
54	24	18	24	31	30	24	45	0	24
56	25	12	25	16	0	25	40	0	25
58	26	6	26	20	30	26	35	0	26
60	27	0	27	15	0	27	30	0	27
HL	G	n	G	n	2	G	n	2	G
n	n	2	n	2	3	n	2	3	n

Tabula pro lune motu ad horas et mta

Motus	11	12	11	18	11	24	11	30	In die
1	0	28	0	28	15	0	28	30	0
2	0	56	0	56	30	0	51	0	0
4	1	52	1	53	0	1	54	0	1
6	2	48	2	49	30	2	51	0	2
8	3	44	3	46	0	3	48	0	3
10	4	40	4	42	30	4	45	0	4
12	5	36	5	39	0	5	42	0	5
14	6	32	6	35	30	6	39	0	6
16	7	28	7	32	0	7	36	0	7
18	8	24	8	28	30	8	33	0	8
20	9	20	9	25	0	9	30	0	9
22	10	16	10	21	30	10	21	0	10
24	11	12	11	18	0	11	24	0	11
26	12	8	12	14	30	12	21	0	12
28	13	4	13	11	0	13	18	0	13
30	14	0	14	7	30	14	15	0	14
32	15	56	15	4	0	15	12	0	15
34	16	52	16	0	30	16	9	0	16
36	17	48	17	51	0	17	6	0	17
38	18	44	18	53	30	18	3	0	18
40	19	40	19	50	0	19	0	0	19
42	20	36	20	46	30	20	51	0	20
44	21	32	21	43	0	21	54	0	21
46	22	28	22	39	30	22	51	0	22
48	23	24	23	36	0	23	48	0	23
50	24	20	24	32	30	24	45	0	24
52	25	16	25	29	0	25	42	0	25
54	26	12	26	28	30	26	39	0	26
56	27	8	27	22	0	27	36	0	27
58	28	4	28	18	30	28	33	0	28
60	29	0	29	15	0	29	30	0	29
HL	G	n	G	n	2	G	n	2	G
n	n	2	n	2	3	n	2	3	n

Tabula pro line motu. ad horas et mta

Motus	11	36	11	42	11	48	11	54	Ind		
1	0	29	0	29	15	0	29	30	0	29	45
2	0	58	0	58	30	0	59	0	0	59	30
4	1	56	1	51	0	1	58	0	1	59	0
6	2	54	2	55	30	2	51	0	2	58	30
8	3	52	3	54	0	3	56	0	3	58	0
10	4	50	4	52	30	4	55	0	4	51	30
12	5	48	5	51	0	5	54	0	5	51	0
14	6	46	6	49	30	6	53	0	6	56	30
16	1	44	1	48	0	1	52	0	1	51	0
18	8	42	8	46	30	8	51	0	8	55	30
20	9	40	9	45	0	9	50	0	9	55	0
22	10	38	10	43	30	10	49	0	10	54	30
24	11	36	11	42	0	11	48	0	11	54	0
26	12	34	12	40	30	12	41	0	12	53	30
28	13	32	13	39	0	13	46	0	13	53	0
30	14	30	14	31	30	14	45	0	14	52	30
32	15	28	15	36	0	15	44	0	15	52	0
34	16	26	16	34	30	16	43	0	16	51	30
36	11	24	11	33	0	11	42	0	11	51	0
38	18	22	18	31	30	18	41	0	18	50	30
40	19	20	19	30	0	19	40	0	19	50	0
42	20	18	20	28	30	20	39	0	20	49	30
44	21	16	21	21	0	21	38	0	21	49	0
46	22	14	22	25	30	22	37	0	22	48	30
48	23	12	23	24	0	23	36	0	23	48	0
50	24	10	24	22	30	24	35	0	24	41	30
52	25	8	25	21	0	25	34	0	25	41	0
54	26	6	26	29	30	26	33	0	26	46	30
56	21	4	21	18	0	21	32	0	21	46	0
58	28	2	28	16	30	28	31	0	28	45	30
60	29	0	29	15	0	29	30	0	29	45	0
HL	G	M	G	M	2	G	M	2	G	M	2
M	M	2	M	2	3	M	2	3	M	2	3

Tabula pro lune motu ad horas et mta

Motus	12 0		12 6			12 12			12 18			Indie
1	0	30	0	30	15	0	31	30	0	30	45	
2	1	0	1	0	30	1	2	0	1	1	30	
4	2	0	2	1	0	2	3	0	2	3	0	
6	3	0	3	1	30	3	4	0	3	4	30	
8	4	0	4	2	0	4	5	0	4	6	0	
10	5	0	5	2	30	5	6	0	5	1	30	
12	6	0	6	3	0	6	1	0	6	9	0	
14	1	0	1	3	30	1	8	0	1	10	30	
16	8	0	8	4	0	8	9	0	8	12	0	
18	9	0	9	4	30	9	10	0	9	13	30	
20	10	0	10	5	0	10	11	0	10	15	0	
22	11	0	11	5	30	11	12	0	11	16	30	
24	12	0	12	6	0	12	13	0	12	18	0	
26	13	0	13	6	30	13	14	0	13	19	30	
28	14	0	14	1	0	14	15	0	14	21	0	
30	15	0	15	1	30	15	16	0	15	22	30	
32	16	0	16	8	0	16	11	0	16	24	0	
34	11	0	11	8	30	11	18	0	11	25	30	
36	18	0	18	9	0	18	19	0	18	26	0	
38	19	0	19	9	30	19	20	0	19	28	30	
40	20	0	20	10	0	20	21	0	20	30	0	
42	21	0	21	10	30	21	22	0	21	31	30	
44	22	0	22	11	0	22	23	0	22	33	0	
46	23	0	23	11	30	23	24	0	23	34	30	
48	24	0	24	12	0	24	25	0	24	36	0	
50	25	0	25	12	30	25	26	0	25	31	30	
52	26	0	26	13	0	26	27	0	26	39	0	
54	21	0	21	13	30	21	28	0	21	40	30	
56	28	0	28	14	0	28	29	0	28	42	0	
58	29	30	29	14	30	29	30	0	29	43	30	
60	30	0	30	15	0	30	30	0	30	45	0	
HL	G	M	G	M	2	G	M	2	G	M	2	
M	M	2	M	2	3	M	2	3	M	2	3	

Tabula pro lune motu ad horas et mta

Notus	12	24	12	30	12	36	12	42	Indic
1	0	31	0	31	15	0	31	30	0
2	1	2	1	2	30	1	3	0	1
4	2	4	2	5	0	2	6	0	2
6	3	6	3	1	30	3	9	0	3
8	4	8	4	10	0	4	12	0	4
10	5	10	5	12	30	5	15	0	5
12	6	12	6	15	0	6	18	0	6
14	1	14	1	11	30	1	21	0	1
16	8	16	8	20	0	8	24	0	8
18	9	18	9	22	30	9	27	0	9
20	10	20	10	25	0	10	30	0	10
22	11	22	11	21	30	11	33	0	11
24	12	24	12	30	0	12	36	0	12
26	13	26	13	32	30	13	39	0	13
28	14	28	14	35	0	14	42	0	14
30	15	30	15	31	30	15	45	0	15
32	16	32	16	40	0	16	48	0	16
34	17	34	17	42	30	17	51	0	17
36	18	36	18	45	0	18	54	0	18
38	19	38	19	41	30	19	57	0	19
40	20	40	20	50	0	21	0	0	21
42	21	42	21	52	30	22	3	0	22
44	22	44	22	55	0	23	6	0	23
46	23	46	23	51	30	24	9	0	24
48	24	48	25	0	0	25	12	0	25
50	25	50	26	2	30	26	15	0	26
52	26	52	27	5	0	27	18	0	27
54	27	54	28	1	30	28	21	0	28
56	28	56	29	10	0	29	24	0	29
58	29	58	30	12	30	30	27	0	30
60	31	0	31	15	0	31	30	0	31
H	G	M	G	M	2	G	M	2	G
M	M	2	M	2	3	M	2	3	M

Tabula pro lune motu ad horas et mta

81.

Notus	12	48	12	54	13	0	13	6	Indic
1	0	32	0	32	15	0	32	30	0
2	1	4	1	4	30	1	5	0	1
4	2	8	2	9	0	2	10	0	2
6	3	12	3	13	30	3	15	0	3
8	4	16	4	18	0	4	20	0	4
10	5	20	5	22	30	5	25	0	5
12	6	24	6	27	0	6	30	0	6
14	1	28	1	31	30	1	35	0	1
16	8	32	8	36	0	8	40	0	8
18	9	36	9	40	30	9	45	0	9
20	10	40	10	45	0	10	50	0	10
22	11	44	11	49	30	11	55	0	11
24	12	48	12	54	0	12	0	0	12
26	13	52	13	58	30	13	5	0	13
28	14	56	14	3	0	14	10	0	14
30	15	0	15	7	30	15	15	0	15
32	16	4	16	12	0	16	20	0	16
34	17	8	17	16	30	17	25	0	17
36	18	12	18	21	0	18	30	0	18
38	19	16	19	25	30	19	35	0	19
40	20	20	20	30	0	20	40	0	20
42	21	24	21	34	30	21	45	0	21
44	22	28	22	39	0	22	50	0	22
46	23	32	23	43	30	23	55	0	23
48	24	36	24	48	0	24	0	0	24
50	25	40	25	52	30	25	5	0	25
52	26	44	26	56	0	26	10	0	26
54	27	48	27	0	30	27	15	0	27
56	28	52	28	4	0	28	20	0	28
58	29	56	29	8	30	29	25	0	29
60	30	0	30	12	0	30	30	0	30
H	G	M	G	M	2	G	M	2	G
M	M	2	M	2	3	M	2	3	M

Tabula pro lune motu ad horas et mta

Motus	13	12	13	18	13	24	13	30	45
1	0	33	0	33	15	0	33	30	0
2	1	6	1	6	30	1	1	0	1
4	2	12	2	13	0	2	14	0	2
6	3	18	3	19	30	3	21	0	3
8	4	24	4	26	0	4	28	0	4
10	5	30	5	32	30	5	35	0	5
12	6	36	6	39	0	6	42	0	6
14	7	42	7	45	30	7	49	0	7
16	8	48	8	52	0	8	55	0	8
18	9	54	10	58	30	10	3	0	10
20	11	0	11	5	0	11	10	0	11
22	12	6	12	11	30	12	17	0	12
24	13	12	13	18	0	13	24	0	13
26	14	18	14	24	30	14	31	0	14
28	15	24	15	31	0	15	38	0	15
30	16	30	16	37	30	16	45	0	16
32	17	36	17	44	0	17	52	0	17
34	18	42	18	50	30	18	59	0	18
36	19	48	20	57	0	20	6	0	20
38	20	54	21	3	30	21	13	0	21
40	22	0	22	10	0	22	20	0	22
42	23	6	23	16	30	23	27	0	23
44	24	12	24	23	0	24	34	0	24
46	25	18	25	29	30	25	41	0	25
48	26	24	26	36	0	26	48	0	26
50	27	30	27	42	30	27	55	0	27
52	28	36	29	49	0	29	2	0	29
54	29	42	30	55	30	30	9	0	30
56	30	48	31	2	0	31	16	0	31
58	31	54	32	8	30	32	23	0	32
60	32	0	33	15	0	33	30	0	33
H	M	M	G	M	2	G	M	2	G
M	M	2	M	2	3	M	2	3	M

Tabula pro lune motu ad horas et mta

Motus	13	36	13	42	13	48	13	54	Indie
1	0	34	0	34	15	0	34	30	0
2	1	8	1	8	30	1	9	0	1
4	2	16	2	16	0	2	18	0	2
6	3	24	3	25	30	3	27	0	3
8	4	32	4	34	0	4	36	0	4
10	5	40	5	42	30	5	45	0	5
12	6	48	6	51	0	6	54	0	6
14	7	56	7	59	30	7	3	0	7
16	8	4	8	8	0	8	12	0	8
18	9	12	9	16	30	9	21	0	9
20	10	20	10	25	0	10	30	0	10
22	11	28	11	33	30	11	39	0	11
24	12	36	12	42	0	12	48	0	12
26	13	44	13	50	30	13	57	0	13
28	14	52	14	59	0	14	6	0	14
30	15	0	15	7	30	15	15	0	15
32	16	8	16	16	0	16	24	0	16
34	17	16	17	24	30	17	33	0	17
36	18	24	18	33	0	18	42	0	18
38	19	32	19	41	30	19	51	0	19
40	20	40	20	50	0	20	0	0	20
42	21	48	21	58	30	21	9	0	21
44	22	56	22	6	0	22	18	0	22
46	23	4	23	15	30	23	27	0	23
48	24	12	24	24	0	24	36	0	24
50	25	20	25	32	30	25	45	0	25
52	26	28	26	41	0	26	54	0	26
54	27	36	27	49	30	27	3	0	27
56	28	44	28	58	0	28	12	0	28
58	29	52	29	6	30	29	21	0	29
60	30	0	30	15	0	30	30	0	30
H	G	M	G	M	2	G	M	2	G
M	M	2	M	2	3	M	2	3	M

Tabula pro lune motu ad horas et mta

Notus	14	0	14	6	14	12	14	18			
1	0	35	0	35	15	0	35	30	0	35	45
2	1	10	1	10	30	1	11	0	1	11	30
4	2	20	2	21	0	2	22	0	2	23	0
6	3	30	3	31	30	3	33	0	3	34	30
8	4	40	4	42	0	4	44	0	4	46	0
10	5	50	5	52	30	5	55	0	5	51	30
12	6	0	6	3	0	6	6	0	6	9	0
14	8	10	8	13	30	8	11	0	8	20	30
16	9	20	9	24	0	9	28	0	9	35	0
18	10	30	10	34	30	10	39	0	10	43	30
20	11	40	11	45	0	11	50	0	11	55	0
22	12	50	12	55	30	13	1	0	13	6	30
24	14	0	14	6	0	14	12	0	14	18	0
26	15	10	15	16	30	15	23	0	15	29	30
28	16	20	16	21	0	16	34	0	16	41	0
30	17	30	17	31	30	17	45	0	17	52	30
32	18	40	18	48	0	18	56	0	19	4	0
34	19	50	19	58	30	20	1	0	20	15	30
36	21	0	21	9	0	21	18	0	21	21	0
38	22	10	22	19	30	22	29	0	22	38	30
40	23	20	23	30	0	23	40	0	23	50	0
42	24	30	24	40	30	24	51	0	25	1	30
44	25	40	25	51	0	26	2	0	26	13	0
46	26	50	26	1	30	27	13	0	27	24	30
48	28	0	28	12	0	28	24	0	28	36	0
50	29	10	29	22	30	29	35	0	29	41	30
52	30	20	30	33	0	30	46	0	30	59	0
54	31	30	31	42	30	31	51	0	32	10	30
56	32	40	32	54	0	33	8	0	33	22	0
58	33	50	34	5	30	34	19	0	34	33	30
60	35	0	35	15	0	35	30	0	35	49	0
H	G	n	G	n	2	G	n	2	G	n	2
M	n	2	n	2	3	n	2	3	n	2	3

Tabula pro motu lune ad horas et mta

Notus	14	24	14	30	14	36	14	42	Indie		
1	0	36	0	36	15	0	36	30	0	36	45
2	1	12	1	12	30	1	13	0	1	13	30
4	2	24	2	25	0	2	26	0	2	21	0
6	3	36	3	37	30	3	39	0	3	40	30
8	4	48	4	50	0	4	52	0	4	54	0
10	6	0	6	2	30	6	5	0	6	1	30
12	1	12	1	15	0	1	18	0	1	21	0
14	8	24	8	21	30	8	31	0	8	34	30
16	9	36	9	40	0	9	44	0	9	48	0
18	10	48	10	52	30	10	51	0	11	1	30
20	12	0	12	5	0	12	10	0	12	15	0
22	13	12	13	11	30	13	23	0	13	29	30
24	14	24	14	30	0	14	36	0	14	42	0
26	15	36	15	42	30	15	49	0	15	55	30
28	16	48	16	55	0	16	2	0	16	9	0
30	18	0	18	1	30	18	15	0	18	22	30
32	19	12	19	20	0	19	28	0	19	36	0
34	20	24	20	32	30	20	41	0	20	49	30
36	21	36	21	45	0	21	54	0	22	3	0
38	22	48	22	51	30	23	1	0	23	16	30
40	24	0	24	10	0	24	20	0	24	30	0
42	25	12	25	22	30	25	33	0	25	43	30
44	26	24	26	35	0	26	46	0	26	51	0
46	27	36	27	41	30	27	59	0	28	10	30
48	28	48	29	0	0	29	12	0	29	24	0
50	30	0	30	12	30	30	25	0	30	31	30
52	31	12	31	25	0	31	38	0	31	51	0
54	32	24	32	31	30	32	51	0	33	4	30
56	33	36	33	50	0	34	4	0	34	18	0
58	34	48	35	2	30	35	11	0	35	31	30
60	36	0	36	15	0	36	30	0	36	45	0
H	G	n	G	n	2	G	n	2	G	n	2
M	n	2	n	2	3	n	2	3	n	2	3

Tabula pro lune motu ad horas et mta

Motus	14 48	14 54	15 0	15 6	15 12
1	0 31	0 31	0 31	0 31	0 31
2	1 14	1 14	1 15	1 15	1 15
4	2 28	2 29	2 30	2 31	2 31
6	3 42	3 43	3 45	3 46	3 46
8	4 56	4 58	5 0	5 2	5 2
10	6 10	6 12	6 15	6 17	6 17
12	7 24	7 26	7 30	7 33	7 33
14	8 38	8 41	8 45	8 48	8 48
16	9 52	9 56	10 0	10 4	10 4
18	11 6	11 10	11 15	11 19	11 19
20	12 20	12 25	12 30	12 35	12 35
22	13 34	13 39	13 45	13 50	13 50
24	14 48	14 54	15 0	15 6	15 6
26	16 2	16 8	16 15	16 21	16 21
28	17 16	17 23	17 30	17 37	17 37
30	18 30	18 37	18 45	18 52	18 52
32	19 44	19 52	20 0	20 8	20 8
34	20 58	21 6	21 15	21 23	21 23
36	22 12	22 21	22 30	22 39	22 39
38	23 26	23 35	23 45	23 54	23 54
40	24 40	24 50	25 0	25 10	25 10
42	25 54	26 4	26 15	26 25	26 25
44	27 8	27 19	27 30	27 41	27 41
46	28 22	28 33	28 45	28 56	28 56
48	29 36	29 48	30 0	30 12	30 12
50	30 50	31 2	31 15	31 21	31 21
52	32 4	32 11	32 30	32 43	32 43
54	33 18	33 31	33 45	33 58	33 58
56	34 32	34 46	35 0	35 14	35 14
58	35 46	36 0	36 15	36 29	36 29
60	37 0	37 15	37 30	37 45	37 45
H	G M	G M	G M	G M	G M
M	M 2	M 2	M 2	M 2	M 2

Tabula pro lune motu ad horas et mta

Motus	15 12	15 18	15 24	15 30	15 36
1	0 38	0 38	0 38	0 38	0 38
2	1 16	1 16	1 16	1 16	1 16
4	2 32	2 33	2 34	2 35	2 35
6	3 48	3 49	3 51	3 52	3 52
8	5 4	5 6	5 8	5 10	5 10
10	6 20	6 22	6 25	6 27	6 27
12	7 36	7 39	7 42	7 45	7 45
14	8 52	8 55	8 59	9 2	9 2
16	10 8	10 12	10 16	10 20	10 20
18	11 24	11 28	11 33	11 37	11 37
20	12 40	12 45	12 50	12 55	12 55
22	13 56	14 1	14 7	14 12	14 12
24	15 12	15 18	15 24	15 30	15 30
26	16 28	16 34	16 41	16 47	16 47
28	17 44	17 51	17 58	18 5	18 5
30	19 0	19 7	19 15	19 22	19 22
32	20 16	20 24	20 32	20 40	20 40
34	21 32	21 40	21 49	21 57	21 57
36	22 48	22 57	23 6	23 15	23 15
38	24 4	24 13	24 23	24 32	24 32
40	25 20	25 30	25 40	25 5	25 5
42	26 36	26 46	26 57	27 1	27 1
44	27 52	28 3	28 14	28 25	28 25
46	29 8	29 19	29 31	29 42	29 42
48	30 24	30 36	30 48	31 0	31 0
50	31 40	31 52	32 5	32 16	32 16
52	32 56	33 9	33 22	33 35	33 35
54	34 12	34 25	34 39	34 52	34 52
56	35 28	35 42	35 56	36 10	36 10
58	36 44	36 58	37 13	37 27	37 27
60	38 0	38 15	38 30	38 45	38 45
H	G M	G M	G M	G M	G M
M	M 2	M 2	M 2	M 2	M 2

*Due sūt regule inueniendi partem pporcionalem
per regulam dētri.*

Prima regula. Quando per arcum lateralem
tabule extrahitur arcus intraneus ipsius
tabule. In tali aut opatione primus no-
merus est ille per quem argetur latus ta-
bule. si enim numerus lateralis crescit
de grado in gradum. Primus numerus est
60 si vero de 10 milibus in decem milia vel
de duobus gradibus in duos. Ille numerus
pondendus est pro primo termino. Sed
numerus est differentia duorum equatio-
nis sive duorum numerorum in arithmetica ta-
bule respectum sēp immediate sequentium.

Tercius vero numerus est residuum cui
quo nō est intratus. Querere ergo pro
proportionalis per hanc regulam est multi-
plicare arcum numerum per primum vel eco-
tra et dividere per primum et numerus
ex divisione resultans est quod numerus
proportionalis qui querebatur. Et ille
subtrahi aut addi debet angulo cum sēp
tituli. Dne exigencia

Secunda rēla. Quando per arcum intrantem
tabule extrahitur arcus lateris tabule
proportionalis. In tali aut opatione
primus numerus est dicitur dicitur equationis
Ses

sex numerorum arithmet. sese immediate sequentium
 secundus numerus est residuum cuius non est in
 gradu. Tercius numerus est a augmentum
 lateris tabule. Querere itaque per proportionem
 naturam in tali operatione est multiplicare resi-
 duum cuius non est in gradu per illud nume-
 rum per quem crescit latus tabule et dividere per
 diuisionem duorum numerorum arithmet. et iterum
 ex diuisione proveniens est numerus quesitus
 quartus. qui proportionalis de addendis vel
 minuendis secundum exigentiam haberi et hoc re-
 gula utilis est ad quodlibet fixum et nomen pro-
 blema

C	G per	$\frac{1}{2}$	provenit	$\frac{1}{2}$
		$\frac{1}{3}$		$\frac{1}{3}$
		$\frac{1}{4}$		$\frac{1}{4}$
Si multi- plicas	M per	$\frac{1}{2}$	provenit	$\frac{1}{2}$
		$\frac{1}{3}$		$\frac{1}{3}$
		$\frac{1}{4}$		$\frac{1}{4}$
	2 per	$\frac{1}{2}$	provenit	$\frac{1}{2}$
		$\frac{1}{3}$		$\frac{1}{3}$
		$\frac{1}{4}$		$\frac{1}{4}$

ad 24 **Canon tabule proportionalis**
horas pro nota horario et
planetarum

Hore multiplicate per	G	Et productum divisu per 24 prove- niunt	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{3}$	$\frac{1}{4}$	pars pro- portionalis
			$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{3}$	$\frac{1}{4}$	
			$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{3}$	$\frac{1}{4}$	

Minuta hore multiplicate per	G	Et productum divisu per 24 prove- niunt	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{3}$	$\frac{1}{4}$	pars pro- portionalis
			$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{3}$	$\frac{1}{4}$	
			$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{3}$	$\frac{1}{4}$	

Secunda hore multiplicate per	G	Et productum divisu per 24 prove- niunt	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{3}$	$\frac{1}{4}$	pars pro- portionalis
			$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{3}$	$\frac{1}{4}$	
			$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{3}$	$\frac{1}{4}$	

Tabula proportionum ad 60 Mta

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	0 1 0	2 0	3 0	4 0	5 0	6 0	7 0	8 0	9 0	10
2	0 2 0	4 0	6 0	8 0	10 0	12 0	14 0	16 0	18 0	20
3	0 3 0	6 0	9 0	12 0	15 0	18 0	21 0	24 0	27 0	30
4	0 4 0	8 0	12 0	16 0	20 0	24 0	28 0	32 0	36 0	40
5	0 5 0	10 0	15 0	20 0	25 0	30 0	35 0	40 0	45 0	50
6	0 6 0	12 0	18 0	24 0	30 0	36 0	42 0	48 0	54 0	60
7	0 7 0	14 0	21 0	28 0	35 0	42 0	49 0	56 0	63 0	70
8	0 8 0	16 0	24 0	32 0	40 0	48 0	56 0	64 0	72 0	80
9	0 9 0	18 0	27 0	36 0	45 0	54 0	63 0	72 0	81 0	90
10	0 10 0	20 0	30 0	40 0	50 0	60 0	70 0	80 0	90 0	100
11	0 11 0	22 0	33 0	44 0	55 0	66 0	77 0	88 0	99 0	110
12	0 12 0	24 0	36 0	48 0	60 0	72 0	84 0	96 0	108 0	120
13	0 13 0	26 0	39 0	52 0	65 0	78 0	91 0	104 0	117 0	130
14	0 14 0	28 0	42 0	56 0	70 0	84 0	98 0	112 0	126 0	140
15	0 15 0	30 0	45 0	60 0	75 0	90 0	105 0	120 0	135 0	150
16	0 16 0	32 0	48 0	64 0	80 0	96 0	112 0	128 0	144 0	160
17	0 17 0	34 0	51 0	68 0	85 0	102 0	119 0	136 0	153 0	170
18	0 18 0	36 0	54 0	72 0	90 0	108 0	126 0	144 0	162 0	180
19	0 19 0	38 0	57 0	76 0	95 0	114 0	133 0	152 0	171 0	190
20	0 20 0	40 0	60 0	80 0	100 0	120 0	140 0	160 0	180 0	200
21	0 21 0	42 0	63 0	84 0	105 0	126 0	147 0	168 0	189 0	210
22	0 22 0	44 0	66 0	88 0	110 0	132 0	154 0	176 0	198 0	220
23	0 23 0	46 0	69 0	91 0	113 0	135 0	157 0	179 0	201 0	230
24	0 24 0	48 0	72 0	96 0	116 0	138 0	160 0	182 0	204 0	240
25	0 25 0	50 0	75 0	100 0	120 0	140 0	163 0	185 0	207 0	250
26	0 26 0	52 0	78 0	104 0	124 0	144 0	166 0	188 0	210 0	260
27	0 27 0	54 0	81 0	108 0	128 0	148 0	169 0	191 0	213 0	270
28	0 28 0	56 0	84 0	112 0	132 0	152 0	172 0	194 0	216 0	280
29	0 29 0	58 0	87 0	116 0	136 0	156 0	175 0	197 0	219 0	290
30	0 30 0	60 0	90 0	120 0	140 0	160 0	178 0	200 0	222 0	300

Tabula proportionum ad 60 Mta

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
31	0 31 0	62 0	93 0	124 0	155 0	186 0	217 0	248 0	279 0	310 0
32	0 32 0	64 0	96 0	128 0	160 0	192 0	224 0	256 0	288 0	320 0
33	0 33 0	66 0	99 0	132 0	164 0	196 0	228 0	260 0	292 0	330 0
34	0 34 0	68 0	102 0	136 0	168 0	200 0	232 0	264 0	296 0	340 0
35	0 35 0	70 0	105 0	140 0	172 0	204 0	236 0	268 0	300 0	350 0
36	0 36 0	72 0	108 0	144 0	176 0	208 0	240 0	272 0	304 0	360 0
37	0 37 0	74 0	111 0	148 0	180 0	212 0	244 0	276 0	308 0	370 0
38	0 38 0	76 0	114 0	152 0	184 0	216 0	248 0	280 0	312 0	380 0
39	0 39 0	78 0	117 0	156 0	188 0	220 0	252 0	284 0	316 0	390 0
40	0 40 0	80 0	120 0	160 0	192 0	224 0	256 0	288 0	320 0	400 0
41	0 41 0	82 0	123 0	164 0	196 0	228 0	260 0	292 0	324 0	410 0
42	0 42 0	84 0	126 0	168 0	200 0	232 0	264 0	296 0	328 0	420 0
43	0 43 0	86 0	129 0	172 0	204 0	236 0	268 0	300 0	332 0	430 0
44	0 44 0	88 0	132 0	176 0	208 0	240 0	272 0	304 0	336 0	440 0
45	0 45 0	90 0	135 0	180 0	212 0	244 0	276 0	308 0	340 0	450 0
46	0 46 0	92 0	138 0	184 0	216 0	248 0	280 0	312 0	344 0	460 0
47	0 47 0	94 0	141 0	188 0	220 0	252 0	284 0	316 0	348 0	470 0
48	0 48 0	96 0	144 0	192 0	224 0	256 0	288 0	320 0	352 0	480 0
49	0 49 0	98 0	147 0	196 0	228 0	260 0	292 0	324 0	356 0	490 0
50	0 50 0	100 0	150 0	200 0	232 0	264 0	296 0	328 0	360 0	500 0
51	0 51 0	102 0	153 0	204 0	236 0	268 0	300 0	332 0	364 0	510 0
52	0 52 0	104 0	156 0	208 0	240 0	272 0	304 0	336 0	368 0	520 0
53	0 53 0	106 0	159 0	212 0	244 0	276 0	308 0	340 0	372 0	530 0
54	0 54 0	108 0	162 0	216 0	248 0	280 0	312 0	344 0	376 0	540 0
55	0 55 0	110 0	165 0	220 0	252 0	284 0	316 0	348 0	380 0	550 0
56	0 56 0	112 0	168 0	224 0	256 0	288 0	320 0	352 0	384 0	560 0
57	0 57 0	114 0	171 0	228 0	260 0	292 0	324 0	356 0	388 0	570 0
58	0 58 0	116 0	174 0	232 0	264 0	296 0	328 0	360 0	392 0	580 0
59	0 59 0	118 0	177 0	236 0	268 0	300 0	332 0	364 0	396 0	590 0
60	0 60 0	120 0	180 0	240 0	272 0	304 0	336 0	368 0	400 0	600 0

Tabula proportionū ad 60 mta

	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	0 11 0	12 0 13	0 14 0	15 0 16	0 17 0	18 0 19	0 20			
2	0 22 0	24 0 26	0 28 0	30 0 32	0 34 0	36 0 38	0 40			
3	0 33 0	36 0 39	0 42 0	45 0 48	0 51 0	54 0 57	0			
4	0 44 0	48 0 52	0 56 1	0 1 4	1 8 1	12 1 16	1 20			
5	0 55 1	0 1 5	1 10 1	15 1 20	1 25 1	30 1 35	1 40			
6	1 6 1	12 1 18	1 24 1	30 1 36	1 42 1	48 1 54	2 0			
7	1 11 1	24 1 31	1 38 1	45 1 52	1 59 2	6 2 13	2 20			
8	1 28 1	36 1 44	1 52 2	0 2 8	2 16 2	24 2 32	2 40			
9	1 39 1	48 1 57	2 0 2	15 2 24	2 33 2	42 2 51	3 0			
10	1 50 2	0 2 10	2 20 2	30 2 40	2 50 3	0 3 10	3 20			
11	2 1 2	12 2 23	2 34 2	45 2 56	3 13 3	18 3 29	3 40			
12	2 12 2	24 2 36	2 48 3	0 3 12	3 24 3	36 3 48	4 0			
13	2 23 2	36 2 49	3 2 3	15 3 28	3 41 3	54 4 1 4	20			
14	2 34 2	48 3 2 3	16 3 30	3 44 3	58 4 12 4	26 4 40				
15	2 45 3	0 3 15	3 30 3	45 4 0 4	15 4 30 4	45 5 0				
16	2 56 3	12 3 28	3 44 4	0 4 16	4 32 4	48 5 4 5	20			
17	3 1 3	24 3 41	3 58 4	15 4 32	4 49 5	6 5 28	5 40			
18	3 18 3	36 3 54	4 12 4	30 4 48	5 6 5 24	5 42 6 0				
19	3 29 3	48 4 1 4	26 4 45	5 4 5 23	5 42 6 1 6	20				
20	3 40 4	0 4 20	4 40 5 0	5 20 5 40	6 0 6 20	6 40				
21	3 51 4	12 4 33	4 54 5 15	5 36 5 54	6 18 6 39	1 0				
22	4 2 4	24 4 46	5 8 5 30	5 52 6 14	6 36 6 58	1 20				
23	4 13 4	36 4 59	5 22 5 45	6 8 6 31	6 54 1 11	1 40				
24	4 24 4	48 5 12	5 36 6 0	6 24 6 48	1 12 1 36	8 0				
25	4 35 5	0 5 25	5 50 6 15	6 40 1 5 1	30 1 55	8 20				
26	4 46 5	12 5 38	6 4 6 30	6 58 1 22	1 48 8 14	8 40				
27	4 57 5	24 5 51	6 18 6 45	1 12 1 39	8 6 8 33	9 0				
28	5 8 5	36 6 4 6	32 1 0 1	28 1 56	8 24 8 52	9 20				
29	5 19 5	48 6 17	6 46 1 15	1 44 8 13	8 42 9 11	9 40				
30	5 30 6	0 6 30	1 0 1 30	8 0 8 30	9 0 9 30	10 0				

Tabula proportionū ad 60 mta

	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
31	5 41 6	12 6 43	1 14 1 45	8 16 8 41	9 18 9 49	10 20				
32	5 52 6	24 6 56	1 28 8 0	8 32 9 9	9 36 10 8	10 40				
33	6 3 6	36 1 9 1	42 8 15	8 48 9 21	9 54 10 21	11 0				
34	6 14 6	48 1 22	1 56 8 30	9 4 9 38	10 12 10 46	11 20				
35	6 25 1	0 1 35	8 10 8 45	9 20 9 55	10 30 11 50	11 40				
36	6 36 1	12 1 48	8 24 9 0	9 36 10 12	10 48 11 24	12 0				
37	6 47 1	24 8 1 8	38 9 15	9 52 10 29	11 6 11 43	12 20				
38	6 58 1	36 8 14	8 52 9 30	10 8 10 46	11 24 12 2 12	40				
39	1 9 1	48 8 21	9 6 9 45	10 24 11 3 11	42 12 21 13	0				
40	1 20 8	0 8 40	9 20 10 0	10 40 11 20	12 0 12 40	13 20				
41	1 31 8	12 8 53	9 34 10 15	10 56 11 34	12 18 12 59	13 40				
42	1 42 8	24 9 6 9	48 10 30	11 12 11 54	12 36 13 18	14 0				
43	1 53 8	36 9 19	10 2 10 45	11 28 12 11	12 52 13 31	14 20				
44	8 4 8	48 9 32	10 16 11 0	11 44 12 28	13 12 13 56	14 40				
45	8 15 9	0 9 45	10 30 11 15	12 0 12 45	13 30 14 15	15 0				
46	8 26 9	12 9 58	10 44 11 30	12 16 13 2 13	48 14 34 15	20				
47	8 37 9	24 10 11	10 58 11 45	12 32 13 19	14 6 14 53	15 40				
48	8 48 9	36 10 24	11 12 12 0	12 48 13 36	14 24 15 12	16 0				
49	8 59 9	48 10 31	11 26 12 15	13 4 13 53	14 42 15 36	16 20				
50	9 10 10	0 10 50	11 40 12 30	13 20 14 10	15 0 15 50	16 40				
51	9 21 10	12 11 3 11	54 12 45	13 36 14 24	15 18 16 9	17 0				
52	9 32 10	24 11 16	12 8 13 0	13 52 14 44	15 36 16 28	17 20				
53	9 43 10	36 11 29	12 22 13 15	14 8 15 1 15	54 16 41 17	40				
54	9 54 10	48 11 42	12 36 13 30	14 24 15 18	16 12 17 6	18 0				
55	10 5 11	0 11 55	12 50 13 45	14 40 15 35	16 30 17 25	18 20				
56	10 16 11	12 12 8 13	4 14 0 14	56 15 52	16 48 17 44	18 40				
57	10 27 11	24 12 21	13 18 14 15	15 12 16 9	17 6 18 30	19 0				
58	10 38 11	36 12 34	13 32 14 30	15 28 16 26	17 24 18 22	19 20				
59	10 49 11	48 12 47	13 46 14 45	15 44 16 43	17 42 18 41	19 40				
60	11 0 12	0 13 0 14	0 15 0 16	0 17 0 18	0 19 0 20					

Tabula proportionum ad 60 minuta

	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	
1	0 210	220 230	0 240	250	260 270	280 290	300				
2	0 420	440 460	0 480	400	520 540	560 580	1 0				
3	1 31	6 1 9 1	12 1 15 1	18 1 21 1	24 1 27 1	30 1 33 1	36 1 39 1	42 1 45 1	48 1 51 1	54 1 57 1	
4	1 241	281 321	361 401	441 481	521 561	601 641	681 721	761 801	841 881	921 961	
5	1 451	501 551	2 0 2 5 2	10 2 15 2	20 2 25 2	30 2 35 2	40 2 45 2	50 2 55 2	60 2 65 2	70 2 75 2	
6	2 62	12 2 18 2	24 2 30 2	36 2 42 2	48 2 54 2	60 2 66 2	72 2 78 2	84 2 90 2	96 2 102 2	108 2 114 2	
7	2 212	232 412	2 482	553 2 3 9 3	16 3 28 3	43 3 55 3	70 3 82 3	97 3 109 3	124 3 136 3	151 3 163 3	
8	2 482	563 4 3	12 3 20 3	28 3 36 3	44 3 52 3	60 3 68 3	76 3 84 3	92 3 100 3	108 3 116 3	124 3 132 3	
9	3 93	18 3 213	36 3 45 3	54 3 63 3	72 3 81 3	90 3 99 3	108 3 117 3	126 3 135 3	144 3 153 3	162 3 171 3	
10	3 303	40 3 50 4	0 4 10 4	0 4 30 4	40 4 50 5	60 4 70 6	80 4 90 7	100 4 110 8	120 4 130 9	140 4 150 10	
11	3 514	2 4 13 4	24 4 35 4	46 4 51 5	5 8 5 10 5	10 5 15 6	20 5 25 7	30 5 35 8	40 5 45 9	50 5 55 10	
12	4 124	24 4 36 4	48 5 0 5	12 5 24 5	36 5 48 6	60 5 72 7	84 5 96 8	108 5 120 9	144 5 156 10	180 5 192 11	
13	4 334	46 4 59 5	12 5 25 5	38 5 51 6	4 6 11 6	32 6 46 7	64 6 78 8	96 6 110 9	128 6 142 10	160 6 174 11	
14	4 545	8 5 22 5	36 5 50 6	4 6 18 6	32 6 46 7	64 7 78 8	96 7 110 9	128 7 142 10	160 7 174 11	192 7 206 12	
15	5 155	30 5 45 6	0 6 15 6	30 6 45 7	1 0 1 15 7	30 7 45 8	60 7 75 9	90 7 105 10	120 7 135 11	150 7 165 12	
16	5 365	52 6 8 6	24 6 40 6	56 1 12 1	28 1 44 8	56 8 84 9	84 9 112 10	112 10 140 11	140 10 168 12	168 11 196 13	
17	5 516	14 6 31 6	48 1 5 1	22 1 39 7	1 56 8	13 8 30 9	48 9 65 10	84 10 101 11	120 10 137 12	156 11 173 13	
18	6 186	36 6 54 7	1 12 1 30 1	48 8 6 8	24 8 42 9	72 9 90 10	100 9 118 11	128 10 146 12	156 10 174 13	184 11 202 14	
19	6 396	58 1 11 1	36 1 55 8	14 8 33 8	8 52 9	11 9 29 10	48 10 67 11	86 11 105 12	124 11 143 13	162 12 181 14	
20	1 0 1	20 1 40 8	0 8 20 8	40 9 0 9	20 9 40 10	0 9 20 11	40 10 60 11	80 11 100 12	120 11 140 13	160 12 180 14	
21	1 211	42 8 3 8	24 8 45 9	6 9 21 9	48 10 9 10	36 10 72 11	72 11 108 12	108 11 144 13	144 12 180 14	180 12 216 15	
22	1 428	4 8 26 8	8 48 9	10 9 32 9	54 10 16 10	38 10 76 11	76 11 114 12	114 11 152 13	152 12 190 14	190 12 228 15	
23	8 398	26 8 49 9	12 9 36 10	0 10 24 10	48 11 12 11	32 11 64 12	64 12 96 13	96 12 128 14	128 13 160 15	160 13 192 16	
24	8 248	48 9 12 9	36 10 0 10	24 10 48 11	16 11 32 11	48 11 64 12	64 12 80 13	80 13 96 14	96 14 112 15	112 14 128 16	
25	8 459	10 9 35 10	0 10 25 10	50 11 15 11	42 12 9 12	36 12 72 13	72 13 108 14	108 13 144 15	144 14 180 16	180 14 216 17	
26	9 69	32 9 58 10	24 10 50 11	16 11 42 12	8 12 36 13	14 13 32 14	32 14 50 15	50 14 68 16	68 15 86 17	86 15 104 18	
27	9 219	54 10 21 10	48 11 15 11	42 12 9 1	36 12 72 13	72 13 108 14	108 13 144 15	144 14 180 16	180 14 216 17	216 15 252 18	
28	9 4810	16 10 44 11	12 11 40 12	8 12 36 13	14 13 32 14	32 14 50 15	50 14 68 16	68 15 86 17	86 15 104 18	104 16 122 19	
29	10 9 10 38 11	1 11 36 12	5 12 34 13	3 13 32 14	1 14 30 15	0 15 28 16	8 16 26 17	16 17 24 18	24 17 32 19	32 18 40 20	
30	10 30 11 0 11 30	12 0 12 30	13 0 13 30	14 0 14 30	15 0 15 30	16 0 16 30	17 0 17 30	18 0 18 30	19 0 19 30	20 0 20 30	
	g n g n g n g n g n g n g n	g n g n g n g n g n g n g n	g n g n g n g n g n g n g n	g n g n g n g n g n g n g n	g n g n g n g n g n g n g n	g n g n g n g n g n g n g n	g n g n g n g n g n g n g n	g n g n g n g n g n g n g n	g n g n g n g n g n g n g n	g n g n g n g n g n g n g n	g n g n g n g n g n g n g n
	n 2 n 2 n 2 n 2 n 2 n 2 n 2	n 2 n 2 n 2 n 2 n 2 n 2 n 2	n 2 n 2 n 2 n 2 n 2 n 2 n 2	n 2 n 2 n 2 n 2 n 2 n 2 n 2	n 2 n 2 n 2 n 2 n 2 n 2 n 2	n 2 n 2 n 2 n 2 n 2 n 2 n 2	n 2 n 2 n 2 n 2 n 2 n 2 n 2	n 2 n 2 n 2 n 2 n 2 n 2 n 2	n 2 n 2 n 2 n 2 n 2 n 2 n 2	n 2 n 2 n 2 n 2 n 2 n 2 n 2	n 2 n 2 n 2 n 2 n 2 n 2 n 2

Tabula proportionū ad 60 minuta

	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31	10	51	11	22	11	53	12	24	12	55
32	11	12	11	44	12	16	12	48	13	20
33	11	33	12	6	12	39	13	12	13	45
34	11	54	12	28	13	2	13	36	14	10
35	12	15	12	50	13	25	14	0	14	35
36	12	36	12	12	13	48	14	24	15	0
37	12	51	13	34	14	11	14	48	15	25
38	13	18	13	56	14	34	15	12	15	50
39	13	39	18	18	14	51	15	36	16	15
40	14	0	14	40	15	20	16	0	16	40
41	14	21	15	2	15	43	16	24	17	5
42	14	42	15	24	16	6	16	48	17	30
43	15	3	15	46	16	29	17	12	17	55
44	15	24	16	8	16	52	17	36	18	20
45	15	45	16	30	17	15	18	0	18	45
46	16	6	16	52	17	38	18	24	19	10
47	16	21	17	14	18	1	18	48	19	35
48	16	48	17	36	18	24	19	12	20	0
49	17	9	17	58	18	41	19	36	20	25
50	17	30	18	20	19	10	20	0	20	50
51	17	51	18	42	19	33	20	24	21	15
52	18	12	19	4	19	56	20	48	21	14
53	18	33	19	26	20	19	21	12	22	5
54	18	54	19	48	20	42	21	36	22	30
55	19	15	20	10	21	5	22	0	22	55
56	19	36	20	32	21	28	22	24	23	20
57	19	57	20	54	21	51	22	48	23	45
58	20	18	21	16	22	14	23	12	24	10
59	20	39	21	38	22	31	23	36	24	35
60	21	0	22	0	23	0	24	0	25	0
	g	h	g	h	g	h	g	h	g	h
	h	2	h	2	h	2	h	2	h	2

Tabula proportionu ad 60 mta

31 32 33 34 35 36 37 38 39 40

1	0	31	0	32	0	33	0	34	0	35	0	36	0	37	0	38	0	39	0	40
2	1	2	1	4	1	6	1	8	1	10	1	12	1	14	1	16	1	18	1	20
3	1	33	1	26	1	39	1	42	1	45	1	48	1	51	1	54	1	57	1	60
4	2	4	2	8	2	12	2	16	2	20	2	24	2	28	2	32	2	36	2	40
5	2	35	2	40	2	45	2	50	2	55	3	0	3	5	3	10	3	15	3	20
6	3	6	3	12	3	18	3	24	3	30	3	36	3	42	3	48	3	54	4	0
7	3	37	3	44	3	51	3	58	4	5	4	12	4	19	4	26	4	33	4	40
8	4	8	4	16	4	24	4	32	4	40	4	48	5	56	5	4	5	12	5	20
9	4	39	4	48	5	5	6	5	15	5	24	5	33	5	42	5	51	6	0	
10	5	10	5	20	5	30	5	40	5	50	6	0	6	10	6	20	6	30	6	40
11	5	41	5	52	6	3	6	14	6	25	6	36	6	46	7	58	1	9	1	20
12	6	12	6	24	6	36	6	48	7	0	7	12	7	24	8	36	7	48	8	0
13	6	43	6	56	7	1	22	1	35	7	48	8	1	8	14	8	26	8	38	40
14	7	14	7	28	7	42	8	56	8	10	8	24	8	38	9	52	9	6	9	20
15	7	45	8	0	8	15	8	30	8	45	9	0	9	15	9	30	9	45	10	0
16	8	16	8	32	8	48	9	0	9	20	10	36	9	52	10	8	10	24	10	40
17	8	47	9	4	9	21	9	38	9	55	10	12	10	29	10	46	11	3	11	20
18	9	18	9	36	9	54	10	12	10	30	10	48	11	6	11	24	11	42	12	0
19	9	49	10	8	10	24	10	46	11	5	11	24	11	43	12	2	12	24	12	40
20	10	20	10	40	11	0	11	20	11	40	12	0	12	20	12	40	13	0	13	20
21	10	51	11	12	11	33	11	54	12	15	12	36	12	51	13	18	13	39	14	0
22	11	22	11	44	12	6	12	28	12	50	13	12	13	34	13	56	14	18	14	40
23	11	53	12	16	12	39	13	2	13	25	13	48	14	11	14	34	14	51	15	20
24	12	24	12	48	13	12	13	36	14	0	14	24	14	48	15	12	15	36	16	0
25	12	55	13	20	13	45	14	10	14	35	15	0	15	25	15	50	16	15	16	40
26	13	26	13	52	14	18	14	44	15	10	15	36	16	2	16	28	16	54	17	20
27	13	57	14	24	14	51	15	18	15	45	16	12	16	39	17	6	17	33	18	0
28	14	28	14	56	15	24	15	52	16	0	16	48	17	16	17	44	18	12	18	40
29	14	59	15	28	15	54	16	26	16	55	17	24	17	53	18	22	18	51	19	20
30	15	30	16	0	16	30	17	0	17	30	18	0	18	30	19	0	19	30	20	0

Tabula proportionu ad 60 mta

31 32 33 34 35 36 37 38 39 40

31	16	1	16	2	16	3	17	34	18	5	18	36	19	7	19	38	20	9	20	40
32	16	32	17	4	17	36	18	8	18	40	19	12	19	44	20	16	20	48	21	20
33	17	3	17	36	18	9	18	42	19	15	19	48	20	21	20	54	21	24	22	0
34	17	34	18	8	18	42	19	16	19	50	20	24	20	58	21	32	22	6	22	40
35	18	5	18	40	19	15	19	50	20	25	21	0	21	35	22	10	22	45	23	20
36	18	36	19	12	19	48	20	20	21	0	21	36	22	12	22	48	23	24	24	0
37	19	1	19	44	20	21	20	58	21	35	22	12	22	49	23	26	24	3	24	40
38	19	38	20	16	20	54	21	32	22	10	22	48	23	26	24	40	24	42	25	20
39	20	9	20	48	21	24	22	6	22	45	23	24	24	3	24	42	25	21	26	0
40	20	40	21	20	22	0	22	40	23	20	24	0	24	40	25	20	26	0	26	40
41	21	11	21	52	22	33	23	14	23	59	24	36	25	11	25	58	26	30	21	20
42	21	42	22	24	23	6	23	48	24	30	25	12	25	54	26	36	21	18	28	0
43	22	13	22	56	23	39	24	22	25	5	25	48	26	31	21	14	21	51	28	40
44	22	44	23	28	24	12	24	56	25	40	26	24	21	8	21	52	28	36	29	20
45	23	15	24	0	25	45	25	30	26	15	21	0	21	45	28	30	29	15	30	0
46	23	46	24	32	26	18	26	4	26	50	21	36	28	22	29	8	29	54	30	40
47	24	17	25	4	25	51	26	38	21	25	28	12	28	59	29	46	30	33	31	20
48	24	48	25	36	26	24	21	12	28	0	28	48	29	36	30	24	31	12	32	0
49	25	19	26	8	26	51	21	46	28	35	29	24	30	13	31	2	31	51	32	40
50	25	50	26	40	21	50	28	20	29	10	30	0	30	50	31	40	32	30	33	20
51	26	21	21	12	26	3	28	54	29	45	30	36	31	21	32	18	33	9	34	0
52	26	52	21	44	28	36	29	28	30	2	31	12	32	4	32	56	33	48	34	40
53	27	23	28	16	29	9	30	2	30	55	31	48	32	41	33	34	34	21	35	20
54	27	54	28	48	29	42	30	36	31	30	32	24	33	18	34	12	35	6	36	0
55	28	25	29	20	30	15	31	10	32	5	33	0	33	55	34	50	35	45	36	40
56	28	56	29	52	30	48	31	44	32	40	33	36	34	32	35	28	36	24	31	20
57	29	27	29	24	31	22	32	18	33	15	34	12	35	9	36	6	31	3	38	0
58	29	58	30	56	31	54	32	52	33	50	34	48	35	46	36	44	31	42	38	40
59	30	29	31	28	32	24	33	26	34	25	35	24	36	23	31	22	38	21	39	20
60	31	0	32	0	33	0	34	0	35	0	36	0	37	0	38	0	39	0	40	0

Tabula proportionū ad 60 mta

41 42 43 44 45 46 47 48 49 50

1	0 41 0 42 0 43 0 44 0 45 0 46 0 47 0 48 0 49 0 50
2	1 22 1 24 1 26 1 28 1 30 1 32 1 34 1 36 1 38 1 40
3	2 3 2 6 2 9 2 12 2 15 2 18 2 21 2 24 2 27 2 30
4	2 44 2 48 2 52 2 56 3 0 3 4 3 8 3 12 3 16 3 20
5	3 25 3 30 3 35 3 40 3 45 3 50 3 55 4 0 4 15 4 10
6	4 6 4 12 4 18 4 24 4 30 4 36 4 42 4 48 4 54 5 0
7	4 47 4 54 5 1 5 8 5 15 5 22 5 29 5 36 5 43 5 50
8	5 28 5 36 5 44 5 52 6 0 6 8 6 16 6 24 6 32 6 40
9	6 9 6 18 6 27 6 36 6 45 6 54 7 0 7 9 7 18 7 27 7 36
10	6 50 7 0 7 10 7 20 7 30 7 40 7 50 8 0 8 10 8 20 8 30
11	7 31 7 42 7 53 8 4 8 15 8 26 8 37 8 48 8 59 9 10
12	8 12 8 24 8 36 8 48 9 0 9 12 9 24 9 36 9 48 10 0
13	8 53 9 6 9 19 9 32 9 45 9 58 10 11 10 24 10 37 10 50
14	9 34 9 48 10 2 10 16 10 30 10 44 10 58 11 12 11 26 11 40
15	10 15 10 30 10 45 11 0 11 15 11 30 11 45 12 0 12 15 12 30
16	10 56 11 12 11 28 11 44 12 0 12 16 12 32 12 48 13 4 13 20
17	11 37 11 54 12 11 12 28 12 45 13 2 13 19 13 36 13 53 14 10
18	12 18 12 36 12 54 13 12 13 30 13 48 14 6 14 24 14 42 15 0
19	12 59 13 18 13 37 13 56 14 15 14 34 14 53 15 12 15 31 15 50
20	13 40 14 0 14 20 14 40 15 0 15 20 15 40 16 0 16 20 16 40
21	14 21 14 42 15 3 15 24 15 45 16 6 16 27 16 48 17 9 17 30
22	15 2 15 24 15 46 16 8 16 30 16 52 17 14 17 36 17 58 18 20
23	15 43 16 6 16 29 16 52 17 15 17 38 18 1 18 24 18 47 19 10
24	16 24 16 48 17 12 17 36 18 0 18 24 18 48 19 12 19 36 20 0
25	17 5 17 30 17 55 18 20 18 45 19 10 19 35 20 0 20 25 20 50
26	17 46 18 12 18 38 19 4 19 30 19 26 20 22 20 48 21 14 21 40
27	18 27 18 54 19 21 19 48 20 15 20 42 21 9 21 36 22 3 22 30
28	19 8 19 36 20 4 20 32 21 0 21 28 21 56 22 24 22 52 23 20
29	19 49 20 18 20 42 21 16 22 45 22 14 22 43 23 12 23 41 24 10
30	20 30 21 0 21 30 22 0 22 30 23 0 23 30 24 0 24 30 25 0

Tabula proportionū ad 60 mta

41 42 43 44 45 46 47 48 49 50

31	21 11 21 42 22 13 22 44 23 15 23 46 24 17 24 48 25 19 25 50
32	21 52 22 24 22 56 23 28 24 0 24 32 25 4 25 36 26 8 26 40
33	22 33 23 6 23 39 24 12 24 45 25 18 25 51 26 24 26 54 27 30
34	23 14 23 48 24 22 24 56 25 30 26 4 26 38 27 12 27 46 28 20
35	23 55 24 30 25 5 25 40 26 15 26 50 27 21 27 28 0 28 35 29 10
36	24 36 25 12 25 48 26 24 27 0 27 36 28 12 28 48 29 24 30 0
37	25 11 25 54 26 31 27 8 27 45 28 22 28 59 29 36 30 13 30 50
38	25 58 26 36 27 14 27 52 28 30 29 8 29 46 30 24 31 12 31 40
39	26 39 27 18 27 51 28 38 29 15 29 54 30 33 31 12 31 51 32 30
40	27 20 28 0 28 40 29 20 30 0 30 40 31 20 32 0 32 40 33 20
41	28 1 28 42 29 23 30 4 30 45 31 26 32 1 32 48 33 29 34 10
42	28 42 29 24 30 6 30 48 31 30 32 12 32 54 33 36 34 18 35 0
43	29 23 30 6 30 49 31 32 32 15 32 58 33 41 34 24 35 1 35 50
44	30 4 30 48 31 32 32 16 33 0 33 44 34 28 35 12 35 56 36 40
45	30 45 31 30 32 15 33 0 33 45 34 30 35 15 36 0 36 45 37 30
46	31 26 32 12 32 58 33 44 34 30 35 16 36 2 36 48 37 34 38 20
47	32 1 32 54 33 41 34 28 35 15 36 2 36 49 37 36 38 33 39 10
48	32 48 33 36 34 24 35 12 36 0 36 48 37 36 38 24 39 12 40 0
49	33 29 34 18 35 1 35 56 36 45 37 34 38 23 39 12 40 1 40 50
50	34 10 35 0 35 50 36 40 37 30 38 20 39 10 40 0 40 50 41 40
51	34 51 35 42 36 33 37 24 38 15 39 6 39 51 40 48 41 39 42 30
52	35 32 36 24 37 16 38 8 39 0 39 52 40 44 41 36 42 28 43 20
53	36 13 37 6 37 59 38 52 39 45 40 38 41 31 42 24 43 14 44 10
54	36 54 37 48 38 42 39 36 40 30 41 24 42 18 43 12 44 6 45 0
55	37 35 38 30 39 25 40 20 41 15 42 10 43 5 44 0 44 55 45 50
56	38 16 39 12 40 8 41 44 2 42 56 43 52 44 48 45 44 46 40
57	38 57 39 54 40 51 41 48 42 45 43 42 44 39 45 36 46 33 47 30
58	39 38 40 36 41 34 42 32 43 30 44 28 45 26 46 24 47 22 48 20
59	40 19 41 18 42 16 43 14 44 12 45 10 46 8 47 6 48 4 49 2 50 0
60	41 0 42 0 43 0 44 0 45 0 46 0 47 0 48 0 49 0 50 0

Tabula proportionū ad 60 mta

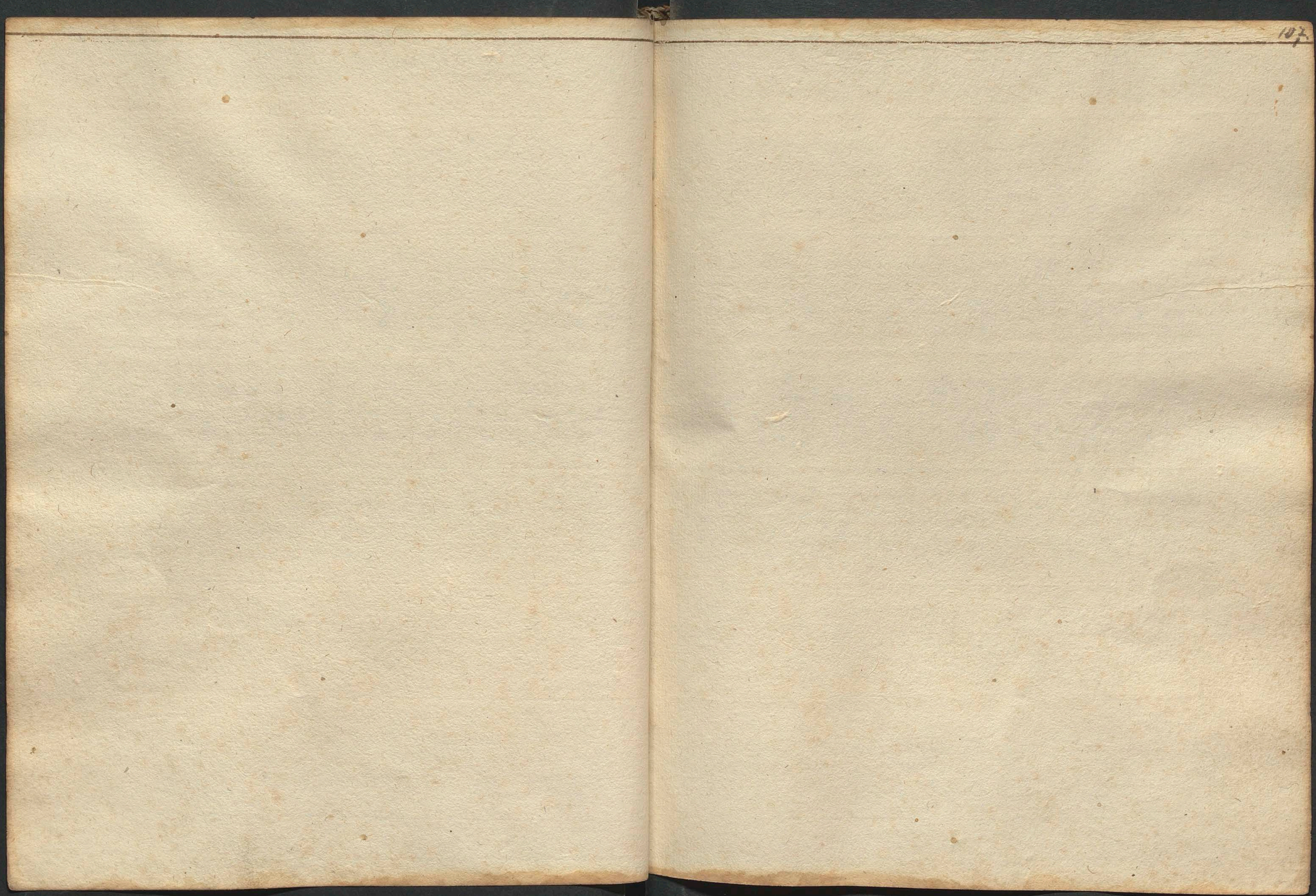
	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
1	0 51	0 52	0 53	0 54	0 55	0 56	0 57	0 58	0 59	1 0
2	1 42	1 44	1 46	1 48	1 50	1 52	1 54	1 56	1 58	2 0
3	2 33	2 36	2 39	2 42	2 45	2 48	2 51	2 54	2 57	3 0
4	3 24	3 28	3 32	3 36	3 40	3 46	3 52	3 56	4 0	
5	4 15	4 20	4 25	4 30	4 35	4 40	4 45	4 50	4 55	5 0
6	5 6	5 12	5 18	5 24	5 30	5 36	5 42	5 48	5 54	6 0
7	5 51	6 6	6 11	6 18	6 25	6 32	6 39	6 46	6 53	7 0
8	6 48	6 56	7 4	7 12	7 20	7 28	7 36	7 44	7 52	8 0
9	7 39	7 48	7 58	8 6	8 15	8 24	8 33	8 42	8 51	9 0
10	8 30	8 40	8 50	9 0	9 10	9 20	9 30	9 40	9 50	10 0
11	9 21	9 32	9 43	9 54	10 5	10 16	10 27	10 38	10 49	11 0
12	10 12	10 24	10 36	10 48	11 0	11 12	11 24	11 36	11 48	12 0
13	11 3	11 16	11 29	11 42	11 55	12 8	12 21	12 34	12 47	13 0
14	11 54	12 8	12 22	12 36	12 50	13 4	13 18	13 32	13 46	14 0
15	12 45	13 0	13 15	13 30	13 45	14 0	14 15	14 30	14 45	15 0
16	13 36	13 52	14 8	14 24	14 40	14 56	15 12	15 28	15 44	16 0
17	14 27	14 44	15 1	15 18	15 35	15 52	16 9	16 26	16 43	17 0
18	15 18	15 36	15 54	16 12	16 30	16 48	17 6	17 24	17 42	18 0
19	16 9	16 28	16 47	17 6	17 25	17 44	18 3	18 22	18 41	19 0
20	17 0	17 20	17 40	18 0	18 20	18 40	19 0	19 20	19 40	20 0
21	17 51	18 12	18 33	18 54	19 15	19 36	19 57	20 18	20 39	21 0
22	18 42	19 4	19 26	19 48	20 10	20 32	20 54	21 16	21 38	22 0
23	19 33	19 56	20 19	20 42	21 5	21 28	21 51	22 14	22 37	23 0
24	20 24	20 48	21 12	21 36	22 0	22 24	22 48	23 12	23 36	24 0
25	21 15	21 40	22 5	22 30	22 55	23 20	23 45	24 10	24 35	25 0
26	22 6	22 30	22 58	23 23	23 50	24 16	24 42	25 8	25 34	26 0
27	22 57	23 24	23 52	24 18	24 45	25 12	25 39	26 6	26 33	27 0
28	23 48	24 16	24 44	25 12	25 40	26 8	26 36	27 4	27 32	28 0
29	24 39	25 8	25 36	26 6	26 35	27 4	27 33	28 2	28 31	29 0
30	25 30	26 0	26 30	27 0	27 30	28 0	28 30	29 0	29 30	30 0

Tabula proportionū ad 60 mta

	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
31	26 21	26 52	27 3	27 34	28 25	28 56	29 27	29 58	30 29	31 0
32	27 12	27 44	28 16	28 48	29 20	29 52	30 24	30 56	31 28	32 0
33	28 3	28 36	29 9	29 42	30 15	30 48	31 21	31 54	32 27	33 0
34	28 54	29 38	30 2	30 36	31 10	31 44	32 18	32 52	33 26	34 0
35	29 45	30 20	30 55	31 30	32 5	32 40	33 15	33 50	34 25	35 0
36	30 26	31 12	31 48	32 24	33 0	33 36	34 12	34 48	35 24	36 0
37	31 21	32 4	32 41	33 18	33 55	34 32	35 9	35 46	36 23	37 0
38	32 18	32 56	33 34	34 12	34 50	35 28	36 6	36 44	37 22	38 0
39	33 9	33 48	34 21	35 6	35 45	36 24	37 3	37 42	38 21	39 0
40	34 0	34 40	35 20	36 0	36 40	37 20	38 0	38 40	39 20	40 0
41	34 51	35 32	36 13	36 54	37 35	38 16	38 57	39 38	40 19	41 0
42	35 42	36 24	37 5	37 48	38 30	39 12	39 54	40 36	41 18	42 0
43	36 33	37 16	38 31	39 12	39 54	40 36	41 18	42 0	42 51	43 0
44	37 24	38 8	38 52	39 36	40 20	41 4	41 48	42 32	43 16	44 0
45	38 15	39 0	39 45	40 30	41 15	42 0	42 45	43 30	44 15	45 0
46	39 6	39 52	40 38	41 24	42 10	42 56	43 42	44 28	45 14	46 0
47	39 57	40 44	41 31	42 18	43 5	43 52	44 39	45 26	46 13	47 0
48	40 48	41 36	42 24	43 12	44 0	44 48	45 36	46 24	47 12	48 0
49	41 39	42 28	43 11	44 0	44 55	45 44	46 33	47 22	48 11	49 0
50	42 30	43 20	44 10	45 0	45 50	46 40	47 30	48 20	49 10	50 0
51	43 21	44 12	45 3	45 54	46 45	47 36	48 27	49 18	50 9	51 0
52	44 12	45 4	45 56	46 48	47 40	48 32	49 24	50 16	51 8	52 0
53	45 3	45 56	46 49	47 42	48 35	49 28	50 21	51 14	52 7	53 0
54	45 54	46 48	47 42	48 36	49 30	50 24	51 18	52 12	53 6	54 0
55	46 45	47 40	48 35	49 30	50 25	51 20	52 15	53 10	54 5	55 0
56	47 36	48 32	49 28	50 24	51 20	52 16	53 12	54 8	55 4	56 0
57	48 27	49 24	50 21	51 18	52 15	53 12	54 9	55 6	56 3	57 0
58	49 18	50 16	51 14	52 12	53 10	54 8	55 6	56 4	57 2	58 0
59	50 9	51 8	52 7	53 6	54 5	55 4	56 3	57 2	58 1	59 0
60	51 0	52 0	53 0	54 0	55 0	56 0	57 0	58 0	59 0	60 0

Tabula quatuor minoru temporis

Tempus		1		2		3	
\bar{M}	$\bar{2}$	\bar{G}	\bar{M}	\bar{G}	\bar{M}	\bar{G}	\bar{M}
0	0	0	0	0	0	0	0
0	10	0	2	0	5	0	1
0	20	0	5	0	10	0	15
0	30	0	11	0	15	0	22
0	40	0	10	0	20	0	30
0	50	0	12	0	25	0	31
1	0	0	15	0	30	0	45
1	10	0	11	0	35	0	52
1	20	0	20	0	40	1	0
1	30	0	22	0	45	1	1
1	40	0	25	0	50	1	15
1	50	0	21	0	55	1	22
2	0	0	30	1	0	1	30
2	10	0	32	1	5	1	31
2	20	0	35	1	10	1	45
2	30	0	31	1	15	1	52
2	40	0	40	1	20	2	0
2	50	0	42	1	25	2	1
3	0	0	45	1	30	2	15
3	10	0	41	1	35	2	22
3	20	0	50	1	40	2	30
3	30	0	52	1	45	2	35
3	40	0	55	1	50	2	45
3	50	0	51	1	55	2	52
4	0	1	0	2	0	3	0
4	10	1	0	2	0	3	0
4	20	1	0	2	0	3	0
4	30	1	0	2	0	3	0
4	40	1	0	2	0	3	0
4	50	1	0	2	0	3	0

Minor 258
 Media 213
 Maxima 288..

Anto de Montall Cap ij

Considera in Hora Nativitatis qd presens potes Locum Lunę,
 scdm qd mtr, et 2m. Et Considera figurā quorsā meta posse.
 Tunc considera Luna, si fuerit sup terrā. Recipe qdus aequalis
 qui sunt inter ipsam et orientem, et duplica, et duplicatum
 divide per 24. Et quod erient oñdet nobis dies, et quod
 remanserit est hora. Tunc dies et horas, adde minori more
 et habebis moram quesitam. **Si vero Luna fuerit sub terra**
 inter Orientem et Occidentem, Ampe qdus aequalis, qui sunt
 ab Oriente vsq ad Luna et ipso duplica, et duplicatum divide
 per 24. Et invenies quotus erit dies, et quod remanserit
 erit hora. Quos dies et horas adde sup moram mediam
 et habebis quesitum. **Si fuerit in qdū Orientis erit mora**
 amare hoc intellige in gradu et mtr. Ergo moram quesitam
 ipsam subtrahere ab hora Nativitatis, et remanset hora asus
 spermatō. Cum qua hora queras veram molam Lune,
 scdm qd mtr et 2m, Et ille qdus mtr et 2m. Illis
 signi erit ascendens hora Nativitatis. Et habebis quesitū.
 Et verus Locus Lune in nativitate, fuit ascendens rati
 spermatō in matrem. Caueat aut ne sit annus bissextilis etc.
Rectificatio Geneseos pfect pory Crant
 Pro tempore dato constituit figurā, atq ea p Amundat examinat,
 divide p ill tempore ita qd fctō, Tunc Locum explorat verum,
 Item Circulum positionis et mtr que qdū oratur vel
 oñdat. Ab hoc itaq distanciam colligit, moram nup
 investigat, atq illum gradum, qui tempore conceptionis
 cum Luna exoritur, pro Hora scpe Nativitatis Locat.

Tabule duodecim domoru orizontalia geacia
allenacionis p m^gm albertu de brudono ex
tabulis m^gm johannis de regis monte extrarte
iuxta mod quem ponit ceteris magis notabilem ad
latitudinem 50° 22

Duodecim domos celi in orizonte fieri inueniunt,
scilicet diem horarum et minuta p quibus id habere volis
et ea in tabula scribere, sicut locis solis in figuris gra-
dibus et minutis quem ad meridiem diei cuius p te
propositi habes. Et scribere in tabella sicut in alio ordine.
Tandem in p^oda solis intra tabellas additas et horas et
minuta q iuxta gradu solis inueniunt scribere sicut ho-
ris et minutis p te propositis. De minutis aut solis p dif-
ferentia que e inter horas et minuta cuius gradus solis
et sequentis immediate scilicet partem proportionalem
sicut proportionem eorum minutorum solis ad hoc minu-
ta, quam p^oda proportionale sicut addi ad ipsas prius
in tabella, et ita minuta minutis et horis horis.
De horis obliquando. ad si ex additione proveniunt,
quod que sit ratio fuerit quere in rotunda ho-
raru et horarum minutorum si ex ipse inuenire po-
teat et sibi vicinis. Et ex eorum opposito in ea-
dem rota versus dextram deinde domus, et
sequentibus quibus dicitur. Reliquae sicut p^oda ha-
bent

113.
Iniciam domos deinde cum sequentibus domos inueniunt.
Funderime videlicet et duodecim, Prime, sicut, p^oda,
p^oda horarum et meridiem sicut et ab orizonte ortum
fuerunt facilius p has tabulas scrutari. Si etiam
horis meridianis, cum gradu solis in quo e die p^oda
posito tabula in p^oda et horis meridianis in eadem
sicut horis horologii et te propositas adiungere. Et ad-
geogab in ter horis meridianis p^oda quere, quas
aut ex vicinis ibi inueniunt, ex eorum opposito id
quod desideras exartare inueniunt.
Si vero horologio ab orizonte ori volueris, similiter
cum gradu solis tabella intra, et horis horologii
occidentibus, tuas horas addicis et minuta. Et tol-
lerum inter horas meridianas queras, et p^oda ex
eius opposito deprehendit pro p^oda tenes

[Faint handwritten text in a cursive script, likely a calendar or astronomical table, covering the left page of the manuscript.]

	Hore		Hore		10	11	12	1	2	3					
G	octideta		neccidi		V	8	II	6	8	mp					
V	H	M	H	M	G	g	n	g	n	g	n				
1	12	5	6	4	1	13	11	21	51	26	6	15	51	4	58
2	12	10	6	1	2	14	21	28	42	26	41	16	32	5	45
3	12	16	6	11	3	15	30	29	33	21	28	11	13	6	31
4	12	21	6	15	4	16	38	20	23	28	8	11	55	1	19
5	12	27	6	18	5	17	45	1	13	28	49	18	35	8	6
6	12	33	6	22	6	18	52	2	3	28	20	19	16	8	33
7	12	37	6	26	7	19	58	2	52	0	10	19	51	9	40
8	12	41	6	29	8	21	5	3	41	0	51	20	31	10	21
9	12	44	6	33	9	22	10	4	30	1	31	21	18	11	14
10	12	54	6	37	10	23	16	5	19	2	12	22	0	12	2
11	12	59	6	40	11	24	21	6	1	2	51	22	41	12	49
12	13	3	6	44	12	25	25	6	54	3	32	23	22	13	31
13	13	10	6	48	13	26	30	4	42	4	12	24	3	14	14
14	13	15	6	51	14	27	33	8	29	4	52	24	44	15	12
15	13	21	6	55	15	28	38	9	16	5	33	25	58	16	0
16	13	27	6	59	16	29	38	10	3	6	12	26	1	16	46
17	13	33	7	3	17	30	41	10	50	6	53	26	49	17	35
18	13	38	7	6	18	1	43	11	36	7	33	27	30	18	24
19	13	43	7	10	19	2	44	12	23	8	14	28	12	19	12
20	13	49	7	14	20	3	46	13	9	8	54	28	43	20	0
21	13	55	7	18	21	4	47	13	55	9	34	29	34	21	41
22	13	59	7	21	22	5	47	14	42	10	15	30	11	21	31
23	14	5	7	25	23	6	47	15	21	10	55	0	58	22	25
24	14	11	7	29	24	7	47	16	13	11	36	1	40	23	14
25	14	18	7	33	25	8	47	16	59	12	18	2	27	24	4
26	14	21	7	36	26	9	47	17	44	12	51	3	6	24	52
27	14	26	7	40	27	10	46	18	30	13	38	4	43	25	43
28	14	32	7	44	28	11	45	19	16	14	18	5	30	26	33
29	14	38	7	48	29	12	43	20	1	14	58	5	13	27	21
30	14	44	7	52	30	13	41	20	46	15	39	5	55	28	10

Eleuacio poli Sol in Capro Gradus 50

G	Hore	Hore	10	11	12	1	2	3
8	octideta	meridiana	8	II	60	82	mp	mp
	H	H	G	g	h	g	h	g
1	14	48	1	14	39	21	31	16
2	14	55	1	15	31	22	11	11
3	14	58	8	16	34	23	1	17
4	15	5	8	11	31	23	41	18
5	15	11	8	18	28	24	33	19
6	15	11	8	19	25	25	18	19
7	15	22	8	20	33	26	3	20
8	15	21	8	21	19	26	48	21
9	15	33	8	22	16	21	33	21
10	15	38	8	23	12	28	18	22
11	15	44	8	24	9	29	3	23
12	15	50	8	25	0	29	48	23
13	15	55	8	26	5	30	33	24
14	16	2	8	26	55	1	18	25
15	16	1	8	21	20	2	3	26
16	16	12	8	28	46	2	49	26
17	16	11	8	29	41	3	35	21
18	16	23	9	0	31	4	20	28
19	16	28	9	1	32	5	6	28
20	16	33	9	2	28	5	52	29
21	16	39	9	3	22	6	31	28
22	16	44	9	4	12	1	23	1
23	16	49	9	5	11	8	9	1
24	16	56	9	6	6	8	54	2
25	17	1	9	7	1	9	41	3
26	17	1	9	1	55	10	21	3
27	17	12	9	8	50	11	14	4
28	17	11	9	9	45	12	0	5
29	17	22	9	10	39	12	46	6
30	17	21	9	11	33	13	33	6

Eleuacio poli Sol in geminis Gradus 50

117

G	Hore	Hore	10	11	12	1	2	3
II	octideta	meridiana	II	60	82	mp	mp	mp
	H	H	G	g	h	g	h	g
1	11	40	9	12	21	14	19	7
2	11	46	9	13	22	15	6	8
3	11	51	10	14	11	15	53	9
4	11	56	10	15	12	16	40	9
5	18	1	10	16	6	17	21	10
6	18	1	10	17	0	18	14	11
7	18	12	10	17	54	19	0	12
8	18	18	10	18	48	19	48	13
9	18	23	10	19	43	20	35	13
10	18	29	10	20	38	21	23	14
11	18	34	10	21	33	22	11	15
12	18	39	10	22	31	22	58	15
13	18	44	10	23	22	23	46	16
14	18	49	10	24	11	24	34	17
15	18	54	10	25	11	25	22	18
16	18	59	10	26	6	26	9	19
17	19	4	11	27	0	27	52	19
18	19	9	11	28	55	28	46	20
19	19	14	11	29	49	28	35	21
20	19	18	11	30	44	29	23	22
21	19	23	11	31	39	30	12	23
22	19	28	11	32	33	31	0	24
23	19	33	11	33	28	32	1	25
24	19	38	11	34	23	33	1	26
25	19	42	11	35	18	34	1	27
26	19	44	11	36	14	35	1	28
27	19	51	11	37	9	36	1	29
28	19	56	11	38	4	37	1	30
29	20	1	12	39	0	38	1	31
30	20	5	12	40	53	39	1	32

Elevacio poli Sol in cancro Gradus So

G	Hore	Hore	10	11	12	1	2	3
Octiden	Meri	Octiden	Meri	Octiden	Meri	Octiden	Meri	Octiden
H	M	H	M	H	M	H	M	H
1	20 9	12 4	1	9 48	8 18	0 46	23 18	22 2
2	20 14	12 9	2	10 44	9 8	1 35	24 8	22 51
3	20 18	12 12	3	11 38	9 51	2 22	24 51	23 52
4	20 22	12 11	4	12 32	10 45	3 9	25 45	24 41
5	20 26	12 22	5	13 26	11 33	3 56	26 34	25 42
6	20 30	12 26	6	14 21	12 23	4 43	21 23	26 31
7	20 34	12 30	7	15 15	13 12	5 30	28 10	24 31
8	20 38	12 35	8	16 10	14 0	6 16	29 0	28 26
9	20 42	12 39	9	17 5	14 49	7 30	29 48	29 21
10	20 46	12 44	10	18 0	15 38	8 49	0 36	0 16
11	20 50	12 48	11	18 55	16 21	8 36	1 25	1 10
12	20 54	12 52	12	19 49	17 15	9 22	2 13	2 5
13	20 58	12 57	13	20 44	18 4	10 9	3 2	2 59
14	21 2	13 1	14	21 39	18 53	10 56	3 50	3 54
15	21 6	13 5	15	22 33	19 41	11 41	4 38	4 48
16	21 9	13 9	16	23 28	20 30	12 28	5 26	5 43
17	21 13	13 14	17	24 22	21 18	13 15	6 14	6 38
18	21 16	13 11	18	25 11	22 6	14 1	7 1	7 32
19	21 19	13 22	19	26 11	23 54	14 46	7 49	8 21
20	21 22	13 21	20	27 5	24 42	15 32	8 36	9 21
21	21 25	13 31	21	28 58	25 31	16 18	9 24	10 16
22	21 28	13 35	22	29 53	26 20	17 4	10 12	11 11
23	21 31	13 39	23	30 48	27 8	18 49	10 59	12 6
24	21 34	13 44	24	31 41	28 55	19 34	11 46	13 0
25	21 37	13 48	25	1 35	29 42	20 19	12 33	13 54
26	21 40	13 52	26	2 28	30 20	21 4	13 20	14 48
27	21 43	13 56	27	3 21	31 11	22 50	14 1	15 42
28	21 46	14 0	28	4 16	32 4	23 35	14 55	16 31
29	21 49	14 5	29	5 10	33 52	24 20	15 41	17 32
30	21 52	14 9	30	6 3	34 40	25 4	16 21	18 21

Elevacio poli Sol in leone Gradus So

119.

G	Hore		Hore		10	11		12		1		2		3	
Ω	octideta		meri		Ω	mp		2		2		m		A	
	H	M	H	M	Ω	H	M	H	M	H	M	H	M	H	M
1	21	55	14	13	1	6	56	2	26	23	49	11	13	19	21
2	21	48	14	11	2	1	49	3	13	24	23	18	0	20	15
3	22	1	14	21	3	8	42	4	0	25	11	18	48	21	10
4	22	4	14	25	4	9	35	4	45	26	2	19	32	22	4
5	22	6	14	29	5	10	28	5	32	26	48	20	19	22	59
6	22	9	14	33	6	11	21	6	19	27	30	21	15	23	54
7	22	12	14	38	7	12	14	7	5	28	13	21	51	24	48
8	22	14	14	42	8	13	1	8	51	28	51	22	31	25	43
9	22	17	14	46	9	14	0	9	38	29	40	23	22	26	31
10	22	19	14	50	10	14	5	10	21	30	23	24	1	27	32
11	22	22	14	54	11	15	42	11	1	1	1	24	54	28	21
12	22	24	14	58	12	16	35	12	53	1	49	25	40	29	23
13	22	26	15	2	13	17	21	13	38	2	32	26	25	30	18
14	22	29	15	6	14	18	19	14	23	3	14	26	10	1	14
15	22	31	15	10	15	19	11	15	8	4	54	27	58	2	9
16	22	34	15	14	16	20	3	16	53	5	40	28	42	3	5
17	22	36	15	18	17	21	53	17	38	6	21	29	26	4	0
18	22	38	15	22	18	21	44	18	21	7	3	30	11	5	55
19	22	41	15	26	19	22	35	19	6	8	45	31	58	6	51
20	22	43	15	30	20	23	26	20	50	9	21	32	41	7	41
21	22	46	15	34	21	24	11	21	34	10	9	33	21	8	44
22	22	48	15	38	22	25	8	22	18	11	5	34	11	9	40
23	22	50	15	41	23	25	58	23	12	12	22	35	51	10	34
24	22	52	15	45	24	26	48	24	46	13	14	36	42	11	31
25	22	54	15	49	25	27	38	25	29	14	25	37	12	12	28
26	22	56	15	53	26	28	29	26	14	15	31	38	13	13	26
27	22	59	15	57	27	29	20	27	56	16	18	39	14	14	23
28	23	1	16	1	28	30	9	28	39	17	58	40	15	15	21
29	23	3	16	5	29	31	0	29	22	18	39	41	16	16	18
30	23	5	16	8	30	32	29	30	4	19	20	42	17	17	16

Elevacio poli Sol in virgine Graduum So

G	Hore	Hore	10	11	12	1	2	3
mp	octide	meridi	mp	mp	mp	mp	mp	mp
	H	M	G	G	G	G	G	G
1	23	1	16	12	1	3	38	24
2	23	9	16	16	2	3	21	25
3	23	11	16	20	3	4	11	26
4	23	13	16	24	4	5	6	26
5	23	14	16	21	5	5	56	21
6	23	16	16	31	6	6	46	28
7	23	18	16	35	1	1	34	29
8	23	20	16	39	8	8	22	29
9	23	22	16	42	9	9	11	0
10	23	24	16	46	10	9	59	1
11	23	26	16	50	11	10	48	1
12	23	28	16	54	12	11	36	2
13	23	30	16	51	13	12	24	3
14	23	31	11	1	14	13	13	3
15	23	33	11	5	15	14	0	4
16	23	35	11	9	16	14	48	5
17	23	37	11	12	17	15	35	5
18	23	39	11	16	18	16	23	6
19	23	41	11	20	19	17	11	1
20	23	42	11	23	20	17	51	1
21	23	44	11	21	21	18	45	8
22	23	46	11	31	22	19	32	9
23	23	48	11	34	23	20	19	10
24	23	50	11	38	24	21	6	10
25	23	51	11	42	25	21	54	11
26	23	53	11	45	26	22	42	12
27	23	55	11	49	27	23	30	12
28	23	51	11	53	28	24	11	13
29	23	58	11	56	29	25	2	14
30	0	0	18	0	30	25	49	14

Elevacio poli Sol in libra Graduum So

G	Hore	Hore	10	11	12	1	2	3
mp	octide	meridi	mp	mp	mp	mp	mp	mp
	H	M	G	G	G	G	G	G
1	0	2	18	4	1	26	36	15
2	0	3	18	1	2	21	21	16
3	0	5	18	11	3	28	9	16
4	0	1	18	15	4	28	56	14
5	0	9	18	18	5	29	42	18
6	0	10	18	22	6	0	30	18
7	0	12	18	26	1	1	11	19
8	0	14	18	29	8	2	3	20
9	0	16	18	33	9	2	50	20
10	0	18	18	31	10	3	39	21
11	0	20	18	40	11	4	23	22
12	0	21	18	44	11	5	10	23
13	0	23	18	48	12	5	51	23
14	0	25	18	51	14	6	44	24
15	0	21	18	55	15	1	31	25
16	0	29	18	59	16	8	18	25
17	0	30	19	3	17	9	5	26
18	0	32	19	6	18	9	51	21
19	0	34	19	10	19	10	39	21
20	0	36	19	14	20	11	26	28
21	0	38	19	18	21	12	13	29
22	0	40	19	21	22	13	1	0
23	0	42	19	25	23	13	48	0
24	0	44	19	29	24	14	36	1
25	0	46	19	33	25	15	23	2
26	0	41	19	36	26	16	11	3
27	0	49	19	40	27	16	58	3
28	0	51	19	44	28	17	46	4
29	0	53	19	48	29	18	33	5
30	0	55	19	52	30	19	21	5

Elevacio poli Sol in Scorpio Gradus So

G	Hore	Hore	10	11	12	1	2	3
m	octide	meridi	m	m	m	m	m	m
	H	H	G	G	G	G	G	G
1	0	51	19	55	1	20	9	6
2	0	59	19	59	2	20	51	1
3	1	1	20	3	3	21	46	6
4	1	3	20	4	4	22	34	8
5	1	5	20	11	5	23	22	9
6	1	4	20	15	6	24	12	10
7	1	10	20	19	7	25	2	11
8	1	12	20	22	8	25	51	12
9	1	14	20	26	9	26	40	12
10	1	17	20	30	10	27	29	13
11	1	19	20	34	11	28	18	14
12	1	22	20	38	12	29	8	15
13	1	24	20	42	13	29	58	16
14	1	26	20	46	14	30	41	16
15	1	29	20	50	15	1	38	17
16	1	32	20	54	16	2	28	18
17	1	33	20	58	17	3	18	19
18	1	36	21	2	18	4	8	20
19	1	38	21	6	19	5	1	21
20	1	41	21	10	20	5	52	21
21	1	43	21	14	21	6	43	22
22	1	46	21	18	22	7	33	23
23	1	49	21	22	23	8	24	24
24	1	51	21	26	24	9	16	25
25	1	54	21	31	25	10	10	26
26	1	57	21	35	26	11	5	27
27	1	59	21	39	27	11	58	28
28	2	2	21	43	28	12	51	29
29	2	5	21	47	29	13	44	30
30	2	8	21	51	30	14	38	0

Elevacio poli Sol in Sagittario Gradus So

123.

G	Hore	Hore	10	11	12	1	2	3
m	octide	meridi	m	m	m	m	m	m
	H	H	G	G	G	G	G	G
1	2	11	21	55	1	15	32	1
2	2	14	22	0	2	16	21	2
3	2	17	22	4	3	17	11	3
4	2	20	22	8	4	18	16	4
5	2	23	22	12	5	19	11	5
6	2	26	22	16	6	20	6	6
7	2	29	22	21	7	21	1	8
8	2	32	22	25	8	21	51	9
9	2	35	22	29	9	22	54	10
10	2	38	22	33	10	23	51	11
11	2	41	22	38	11	24	48	12
12	2	44	22	42	12	25	45	13
13	2	47	22	46	13	26	43	14
14	2	51	22	51	14	27	41	15
15	2	55	22	55	15	28	41	16
16	2	58	22	59	16	29	39	17
17	3	2	23	3	17	0	39	18
18	3	5	23	8	18	1	39	19
19	3	9	23	12	19	2	39	20
20	3	12	23	16	20	3	40	21
21	3	15	23	21	21	4	41	22
22	3	18	23	25	22	5	43	23
23	3	21	23	29	23	6	45	24
24	3	24	23	34	24	7	46	25
25	3	27	23	38	25	8	50	26
26	3	30	23	42	26	9	53	27
27	3	33	23	46	27	10	57	28
28	3	36	23	51	28	11	0	29
29	3	39	23	55	29	12	6	30
30	3	42	24	0	30	13	12	1

Elenacio poli Sol in capricorno Gra So

G	Hore	Hore	10	11	12	I	2	3							
Q	octide	meridi	Q	Q	m/	V	6	II							
	H	N	H	N	G	G	N	G	N						
1	3	59	0	4	1	15	18	8	56	2	30	24	12	16	54
2	4	4	0	9	2	16	24	10	30	4	31	25	44	18	0
3	4	9	0	13	3	11	30	12	6	1	25	21	13	19	3
4	4	12	0	11	4	18	36	13	43	9	51	28	29	20	6
5	4	18	0	21	5	19	44	15	23	12	15	0	4	21	9
6	4	23	0	25	6	20	53	11	8	14	40	1	29	22	13
7	4	28	0	31	7	22	2	19	50	11	2	2	50	23	15
8	4	32	0	35	8	23	10	20	35	19	24	4	11	24	11
9	4	37	0	39	9	24	20	22	25	21	41	5	30	25	19
10	4	42	0	44	10	25	30	24	9	23	55	6	49	26	20
11	4	46	0	48	11	26	40	26	0	26	10	8	6	21	20
12	4	51	0	52	12	27	52	21	53	28	22	9	20	28	20
13	4	56	0	57	13	29	4	29	46	0	32	10	35	29	20
14	5	1	1	1	14	0	11	1	42	2	38	11	41	0	20
15	5	6	1	5	15	1	29	3	36	4	42	12	59	1	19
16	5	10	1	9	16	2	43	5	34	6	43	14	11	2	18
17	5	15	1	14	17	3	51	7	34	8	43	15	20	3	11
18	5	21	1	18	18	5	11	9	33	10	38	16	29	4	14
19	5	26	1	22	19	6	21	11	34	12	30	17	36	5	12
20	5	31	1	27	20	7	42	13	36	14	22	18	43	6	8
21	5	37	1	31	21	8	59	15	40	16	11	19	49	7	5
22	5	42	1	35	22	10	15	17	43	17	52	20	55	8	1
23	5	47	1	39	23	11	33	19	50	19	39	21	59	9	58
24	5	53	1	44	24	12	50	21	52	21	18	23	2	9	45
25	5	58	1	48	25	14	1	23	56	22	55	24	4	10	49
26	6	4	1	52	26	15	26	26	0	24	31	25	5	11	43
27	6	9	1	56	27	16	46	28	6	26	5	26	5	12	38
28	6	15	2	0	28	18	6	0	12	27	36	27	5	13	33
29	6	20	2	5	29	19	21	2	18	29	6	28	5	14	28
30	6	26	2	9	30	20	41	4	28	0	34	29	3	15	24

Elenacio poli Sol in aquario Gradum So

125.

G	Hore		Hore		10	11		12		I		2		3	
m/	octide		meridi		m/	m/		V		II		II		99	
	H	N	H	N	G	G	N	G	N	G	N	G	N	G	N
1	6	31	2	13	1	22	8	6	25	1	58	30	0	16	11
2	6	31	2	11	2	23	29	8	21	3	20	0	56	11	9
3	6	42	2	21	3	24	50	10	28	4	41	1	52	18	2
4	6	48	2	25	4	26	13	12	29	6	1	2	48	14	15
5	6	53	2	29	5	27	31	14	29	7	18	3	43	19	48
6	6	58	2	33	6	29	1	16	29	8	35	4	38	20	41
7	7	4	2	38	7	0	24	18	25	9	50	5	31	21	33
8	7	10	2	42	8	1	41	20	20	11	3	6	24	22	25
9	7	15	2	46	9	3	12	22	14	12	14	7	16	23	11
10	7	21	2	50	10	4	35	24	5	13	23	8	8	24	8
11	7	26	2	54	11	6	0	25	56	14	32	9	0	24	59
12	7	32	2	58	12	7	25	27	46	15	39	9	51	25	51
13	7	37	3	2	13	8	50	29	33	16	45	10	42	26	41
14	7	43	3	6	14	10	15	1	19	17	50	11	31	27	31
15	7	48	3	10	15	11	41	3	3	18	53	12	24	28	22
16	7	54	3	14	16	13	8	4	46	19	56	13	11	29	12
17	7	59	3	18	17	14	33	6	25	20	57	14	0	0	2
18	8	5	3	22	18	15	58	8	30	21	57	14	48	0	51
19	8	10	3	26	19	17	11	24	9	31	56	15	36	1	41
20	8	16	3	30	20	18	11	11	14	23	55	16	24	2	31
21	8	22	3	34	21	20	11	12	41	24	54	17	11	3	20
22	8	27	3	38	22	21	48	14	20	25	51	17	58	4	10
23	8	33	3	41	23	23	9	15	51	26	41	18	45	4	59
24	8	38	3	45	24	24	35	17	19	27	43	19	32	5	48
25	8	44	3	49	25	26	0	18	45	28	31	20	18	6	31
26	8	50	3	53	26	27	55	20	10	29	31	21	4	7	26
27	8	55	3	57	27	28	51	21	33	0	24	21	49	8	4
28	9	1	4	1	28	0	16	22	54	1	16	22	34	9	2
29	9	6	4	5	29	1	42	24	17	2	8	22	18	9	54
30	9	12	4	8	30	3	1	25	36	2	29	24	5	10	39

G	Hore		Hore		ro	ri		ri		r	r		r		
OC	octade		Meri:		OC	v		8		oo	oo		o		
	H	n	H	n	G	G	n	G	n	G	n	G	n	G	n
1	9	18	4	12	1	4	30	26	54	3	50	24	49	11	36
2	9	23	4	16	2	5	54	28	10	4	39	25	33	12	14
3	9	29	4	20	3	7	11	29	25	5	28	26	11	13	1
4	9	34	4	24	4	8	41	38	0	6	18	21	1	13	49
5	9	40	4	21	5	10	4	1	51	1	1	21	44	14	36
6	9	46	4	31	6	11	28	3	2	1	55	28	28	15	24
7	9	51	4	35	7	12	51	4	13	8	42	29	12	16	12
8	9	51	4	39	8	14	12	5	22	9	29	29	54	11	0
9	10	2	4	42	9	15	33	6	30	10	15	0	31	17	46
10	10	8	4	46	10	16	54	1	36	11	1	1	30	18	33
11	10	14	4	50	11	18	16	8	41	11	41	2	2	19	21
12	10	19	4	54	12	19	36	9	46	12	33	2	45	20	8
13	10	25	4	51	13	20	53	10	49	13	18	3	21	20	5
14	10	30	5	1	14	22	14	11	52	14	4	4	10	21	41
15	10	36	5	5	15	23	32	12	53	14	48	4	50	22	29
16	10	42	5	9	16	24	50	13	55	15	32	5	33	23	16
17	10	41	5	12	17	26	1	14	55	16	15	6	55	24	2
18	10	53	5	16	18	21	24	15	55	11	0	6	51	24	50
19	10	58	5	20	19	28	39	16	53	12	42	1	38	25	31
20	11	4	5	23	20	29	14	11	51	18	25	8	19	26	23
21	11	10	5	22	21	1	11	18	49	19	9	9	1	21	10
22	11	15	5	31	22	2	26	19	46	19	51	9	43	21	51
23	11	21	5	34	23	3	40	20	43	20	33	10	24	28	43
24	11	26	5	38	24	4	53	21	38	21	11	11	5	29	20
25	11	32	5	41	25	6	6	22	33	21	58	11	46	0	11
26	11	38	5	45	26	7	18	23	21	22	40	12	21	1	30
27	11	43	5	49	27	8	30	24	21	23	21	13	8	1	50
28	11	49	5	53	28	9	41	25	14	24	22	13	48	2	31
29	11	54	5	56	29	10	51	26	1	24	44	14	29	3	24
30	12	0	6	0	30	12	1	21	0	25	25	15	10	4	11

Tabula de reuolucioibus annorum

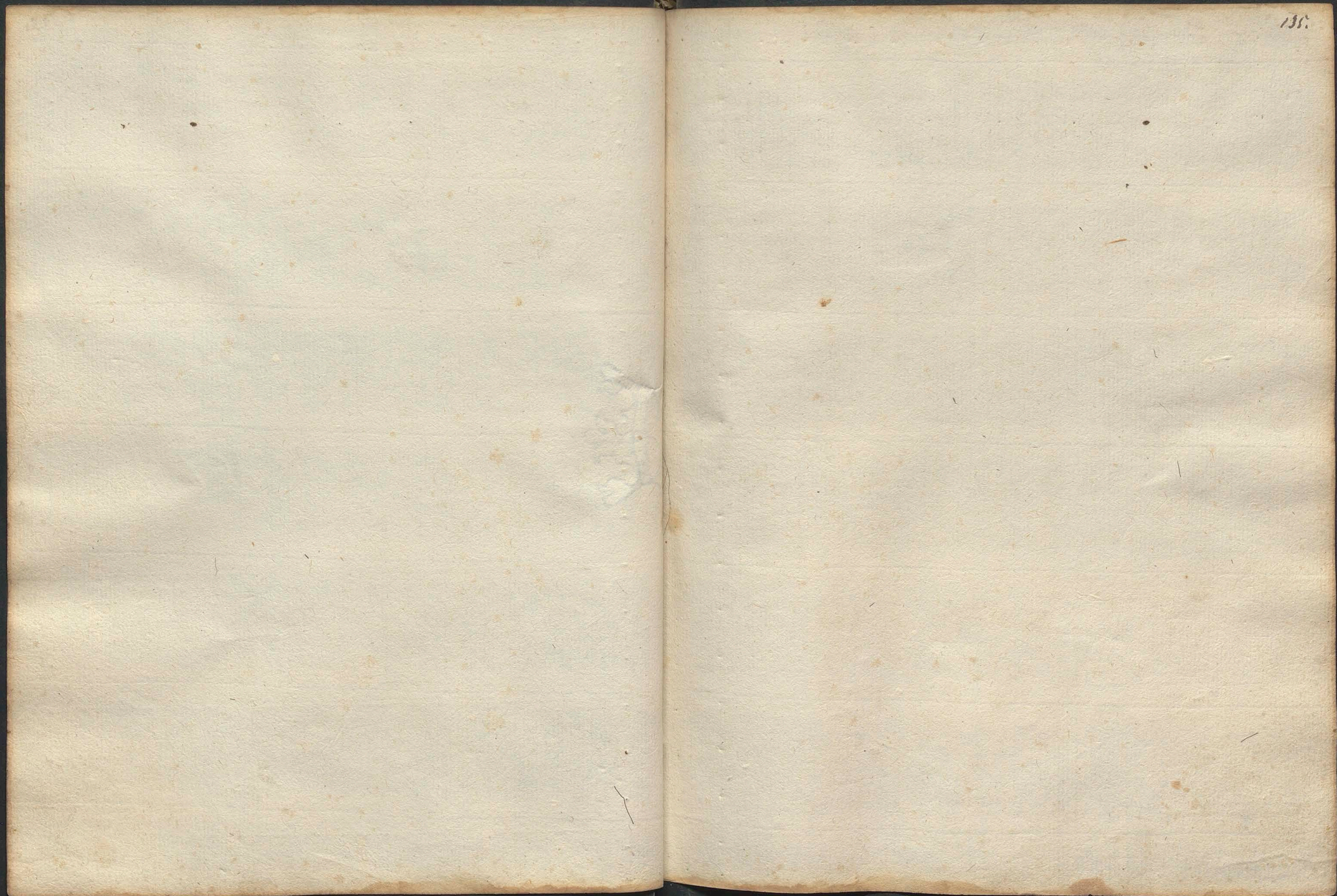
Anni Bisextilis. Po pgt. Bisexti. Secdo pg bisexti. Tercio pg bisextili

	H	M	Z		H	M	Z		H	M	Z		H	M	Z
1	5	49	16	A	5	49	16	A	5	49	16	A	18	10	44
2	11	38	32	A	11	38	32	A	12	21	28	n	12	21	28
3	11	21	48	A	6	32	12	n	6	32	12	n	6	32	12
4	0	42	56	n	0	42	56	n	0	42	56	n	0	42	56
5	5	6	20	A	5	6	20	A	5	6	20	A	18	53	40
6	10	55	36	A	10	55	36	A	13	4	24	n	13	4	24
7	16	44	52	A	1	15	8	n	1	15	8	n	1	15	8
8	1	25	52	n	1	25	52	n	1	25	52	n	1	25	52
9	4	23	24	A	4	23	24	A	4	23	24	A	19	36	36
10	10	12	40	A	10	12	40	A	13	41	20	n	13	41	20
11	16	1	56	A	1	58	4	n	1	58	4	n	1	58	4
12	2	8	48	n	2	8	48	n	2	8	48	n	2	8	48
13	3	40	28	A	3	40	28	A	3	40	28	A	20	19	32
14	9	29	44	A	9	24	44	A	14	30	16	n	14	30	16
15	15	19	0	A	8	41	0	n	8	41	0	n	8	41	0
16	2	51	44	n	2	51	44	n	2	51	44	n	2	51	44
17	2	51	32	A	2	51	32	A	2	51	32	A	21	2	28
18	8	46	48	A	8	46	48	A	15	13	12	n	15	13	12
19	14	36	4	A	9	23	56	n	9	23	56	n	9	23	56
20	3	34	40	n	3	34	40	n	3	34	40	n	3	34	40
40	1	9	20	n	1	9	20	n	1	9	20	n	1	9	20
60	10	44	0	n	10	44	0	n	10	44	0	n	10	44	0
80	14	18	43	n	14	18	43	n	14	18	43	n	14	18	43
100	11	53	23	n	11	53	23	n	11	53	23	n	11	53	23

Tabula continens in se equacionis reuolucioes

129.

	V	8	II	oo	Δ	np	2	m	7	2e	m	20
G	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
0	0	11	28	33	30	19	3	14	29	34	29	11
1	1	11	28	33	29	18	2	15	29	34	29	16
2	1	18	29	33	29	18	2	15	29	34	29	16
3	2	18	29	32	29	11	1	16	29	33	28	15
4	2	18	29	32	28	11	1	16	29	33	28	14
5	3	19	29	32	28	16	4	11	30	33	28	14
6	3	19	29	32	21	16	0	11	30	33	21	13
7	4	19	29	32	21	15	1	18	30	33	21	13
8	4	20	30	32	21	15	2	18	30	33	26	12
9	5	20	30	32	26	14	2	19	30	33	26	12
10	6	21	30	32	26	14	3	19	31	32	25	11
11	6	21	30	31	26	13	3	20	31	32	25	11
12	1	21	30	31	25	12	4	20	31	32	24	10
13	1	22	30	31	25	12	5	21	31	32	24	9
14	8	22	30	31	25	11	5	21	31	32	23	9
15	8	23	31	31	24	11	6	22	31	32	23	8
16	9	23	31	31	24	10	1	22	32	32	23	8
17	9	23	31	31	23	10	1	23	32	31	22	1
18	10	24	31	31	23	9	8	23	32	31	22	1
19	11	24	31	31	23	9	8	24	32	31	21	6
20	11	24	31	31	22	8	9	24	32	31	21	6
21	12	25	31	31	22	8	9	24	32	31	20	5
22	12	25	32	30	22	1	10	25	33	30	20	4
23	13	26	32	30	21	1	10	25	33	30	20	4
24	13	26	32	30	21	6	11	26	33	30	19	3
25	14	26	32	30	21	6	11	26	33	30	19	3
26	15	27	32	30	20	5	12	27	33	30	18	2
27	15	27	32	30	20	5	13	27	33	30	18	2
28	16	28	33	30	19	4	13	28	34	30	18	1
29	16	28	33	30	19	4	14	28	34	30	11	1

Canon sequentis tabulae

Com gradus ascendit et omnes 12 domos
factu per tabulas sequentes sicut volueris.
seras primo quota est dies mensis in quo
ascendit quibus deinde nomina dies p mta
cu vobis scripta incipiendo a locacione mta
sib ubi numerus dicitur terminabitur acti
pe illa mta cu horis cu nigris scriptis
mt mta et adde ad hora tua a meridie
computata. per q ascens quibus et quot
fuit hora et mta mt linea horarum et
mtor et ubi inveneris Horas et mta et
tunc ex directo mtor habeb gradus decre
dog. deinde undecies. deinde 12. deinde 1.
2 et 3 dog et sic habebis sex dog for
matab. Si aut vis habet alias sex
f. qtz. qtz. 6tag. pone grad. 10 dog pro
gradus 4 dog et signa oppositu signo
in 10 domo et pro 5 domo. gradus 11.
et signo oppositu

Diagram illustrating the calculation of the position of the sun at a given time, using a table of ascensions and a table of times.

Table of Ascensions (Top):

Gradi	Ascensio
1	15
2	16
3	17
4	18
5	19
6	20
7	21
8	22
9	23
10	24
11	25
12	26

Table of Times (Bottom):

Gradi	Tempus
1	15
2	16
3	17
4	18
5	19
6	20
7	21
8	22
9	23
10	24
11	25
12	26

Calculation:

Subtrahere locu solis
ab ascendente loco
et sic quod manet
deinde p 15. et pro
cunctis monstrabit ho
ram in equale lre
no posse tñ prope
sequitur hora in
qualis post resectio
ne figure oeli

Ad 51 gradus
Januarius 11 die
Aquarius

	Hore	10	11	12	1	2	3	Dies
	Hore-Mta	III	XC	V	II	II	OO	
3	13	1	12	25	5	24	12	11
	11	2	13	26	6	25	13	12
3	21	3	14	28	8	26	14	13
	25	4	15	29	9	27	15	14
3	30	5	16	30	10	28	16	15
	34	6	18	1	11	29	17	16
3	38	7	19	3	13	30	18	17
	42	8	20	4	14	31	19	18
3	46	9	21	5	15	3	20	19
	50	10	23	6	16	4	22	20
3	54	11	24	8	17	5	23	21
	58	12	25	9	18	6	24	22
3	2	13	26	10	19	7	25	23
	6	14	27	11	20	8	26	24
3	10	15	28	12	21	9	27	25
	14	16	30	13	22	10	28	26
3	18	17	1	14	23	11	29	27
	22	18	2	15	24	12	30	28
3	26	19	3	16	25	13	31	29
	30	20	4	17	26	14	1	30
3	34	21	5	18	27	15	2	31
	38	22	6	19	28	16	3	1
3	41	23	7	20	29	17	4	2
	45	24	8	21	30	18	5	3
3	49	25	9	22	1	19	6	4
	53	26	10	23	2	20	7	5
3	57	27	11	24	3	21	8	6
	1	28	12	25	4	22	9	7
4	5	29	13	26	5	23	10	8
	8	30	14	27	6	24	11	9

februari

Ad 51 gradus
februarius 10 die
Pisces

	Hore	10	11	12	1	2	3	Dies
	Hore-Mta	XC	V	8	OO	OO	8L	
4	12	1	15	28	6	23	12	10
4	16	2	16	29	7	24	13	11
4	20	3	17	30	8	25	14	12
	24	4	18	31	9	26	15	13
4	30	5	19	1	10	27	16	14
	31	6	20	2	11	28	17	15
4	35	7	21	3	12	29	18	16
	39	8	22	4	13	30	19	17
4	42	9	23	5	14	31	20	18
	46	10	24	6	15	1	21	19
4	50	11	25	7	16	2	22	20
	54	12	26	8	17	3	23	21
4	58	13	27	9	18	4	24	22
	1	14	28	10	19	5	25	23
5	5	15	29	11	20	6	26	24
	9	16	30	12	21	7	27	25
5	12	17	1	13	22	8	28	26
	16	18	2	14	23	9	29	27
5	19	19	3	15	24	10	30	28
	23	20	4	16	25	11	31	29
5	27	21	5	17	26	12	1	30
	31	22	6	18	27	13	2	31
5	35	23	7	19	28	14	3	1
	38	24	8	20	29	15	4	2
5	42	25	9	21	30	16	5	3
	45	26	10	22	31	17	6	4
5	49	27	11	23	1	18	7	5
	53	28	12	24	2	19	8	6
5	57	29	13	25	3	20	9	7
	1	30	14	26	4	21	10	8
5	5	31	15	27	5	22	11	9

Marcus

Ad 51 gradum
 Martius 12 die
 Aries

		10	11	12	1	2	3	
Hore	Mta	Y	8	II	60	Ω	mp	dies
6	4	1	13	21	28	18	9	12
	1	2	14	22	28	18	10	13
6	11	3	15	22	29	19	11	14
	15	4	15	23	30	20	12	15
6	18	5	16	24	30	21	13	16
	22	6	17	24	Ω	22	13	17
6	25	7	18	25	2	22	14	18
	29	8	19	26	2	23	15	19
6	33	9	20	27	3	24	16	20
	37	10	21	28	4	25	17	21
6	41	11	22	29	5	26	18	22
	44	12	23	30	6	27	19	23
6	48	13	24	31	7	28	20	24
	51	14	25	32	8	29	21	25
6	55	15	26	33	9	30	22	26
	59	16	27	34	10	31	23	27
1	3	17	28	35	11	32	24	28
	6	18	29	36	12	33	25	29
1	10	19	30	37	13	34	26	30
	14	20	31	38	14	35	27	31
1	18	21	32	39	15	36	28	32
	21	22	33	40	16	37	29	33
1	25	23	34	41	17	38	30	34
	29	24	35	42	18	39	31	35
1	32	25	36	43	19	40	32	36
	36	26	37	44	20	41	33	37
1	40	27	38	45	21	42	34	38
	44	28	39	46	22	43	35	39
1	48	29	40	47	23	44	36	40
	51	30	41	48	24	45	37	41

Ad 51 gradum
 Aprilis 12 die
 Taurus

		10	11	12	13	2	3	
Hore	Mta	8	II	60	Ω	mp	3	dies
	55	1	8	12	17	11	6	12
8	59	2	9	13	18	12	7	13
8	3	3	10	14	19	13	8	14
	1	4	11	15	20	14	9	15
8	11	5	12	16	21	15	10	16
	15	6	13	17	22	16	11	17
8	19	7	14	18	23	17	12	18
	20	8	15	19	24	18	13	19
8	26	9	16	20	25	19	14	20
	30	10	17	21	26	20	15	21
8	34	11	18	22	27	21	16	22
	38	12	19	23	28	22	17	23
8	42	13	20	24	29	23	18	24
	46	14	21	25	30	24	19	25
8	50	15	22	26	31	25	20	26
	54	16	23	27	32	26	21	27
9	58	17	24	28	33	27	22	28
	2	18	25	29	34	28	23	29
9	6	19	26	30	35	29	24	30
	10	20	27	31	36	30	25	31
9	14	21	28	32	37	31	26	32
	18	22	29	33	38	32	27	33
9	22	23	30	34	39	33	28	34
	26	24	31	35	40	34	29	35
9	30	25	32	36	41	35	30	36
	35	26	33	37	42	36	31	37
9	39	27	34	38	43	37	32	38
	40	28	35	39	44	38	33	39
9	45	29	36	40	45	39	34	40
	49	30	37	41	46	40	35	41

Martius

Ad 51 gradum

Maius 12 die

Gemini

Hor	Min	10	11	12	1	2	3	Dies
		II	GO	Ω	mp	Ω	m	
	55	1	2	4	8	1	5	12
10	0	2	3	5	9	8	6	13
10	8	3	4	5	10	8	1	14
		4	5	6	10	9	8	15
10	12	5	6	7	11	10	9	16
	16	6	7	8	12	11	10	17
10	21	7	8	9	13	12	11	18
	25	8	9	9	14	13	11	19
10	29	9	9	10	14	14	12	20
	33	10	10	11	15	15	13	21
10	38	11	11	12	16	16	14	22
	42	12	12	13	16	16	15	23
10	46	13	13	13	17	17	16	24
	50	14	13	14	18	18	17	25
10	55	15	14	15	19	19	18	26
	59	16	15	16	20	20	19	27
11	3	17	16	17	21	21	20	28
	8	18	17	18	22	22	21	29
11	12	19	18	18	22	23	22	1
	16	20	19	19	23	23	23	2
11	21	21	20	20	24	24	24	3
	25	22	21	21	25	25	25	4
11	29	23	22	22	25	26	26	5
	34	24	22	23	26	27	27	6
11	38	25	23	23	27	28	28	7
	43	26	24	24	28	29	28	8
11	47	27	25	25	28	30	29	9
	51	28	26	26	29	31	30	10
11	56	29	27	27	29	1	1	11
	0	30	28	28	30	2	2	12

Junius

Ad 51 gradum

Junius 13 die

Cancer

Hor	Min	10	11	12	1	2	3	Dies
		GO	GO	Ω	Ω	m	Ω	
12	4	1	20	20	1	3	3	13
12	9	2	30	30	2	4	4	14
12	12	3	40	30	3	5	5	15
	16	4	50	40	4	6	6	16
12	22	5	60	50	5	7	7	17
	26	6	70	60	6	8	8	18
12	31	7	80	70	7	9	9	19
	35	8	90	80	8	10	10	20
12	39	9	100	90	9	11	11	21
	44	10	110	100	10	12	12	22
12	48	11	120	110	11	13	13	23
	52	12	130	120	12	14	14	24
12	57	13	140	130	13	15	15	25
	1	14	150	140	14	16	16	26
13	5	15	160	150	15	17	17	27
	10	16	170	160	16	18	18	28
13	14	17	180	170	17	19	19	29
	18	18	190	180	18	20	20	30
13	22	19	200	190	19	21	21	1
	26	20	210	200	20	22	22	2
13	31	21	220	210	21	23	23	3
	35	22	230	220	22	24	24	4
13	39	23	240	230	23	25	25	5
	44	24	250	240	24	26	26	6
13	48	25	260	250	25	27	27	7
	52	26	270	260	26	28	28	8
14	26	27	280	270	27	29	29	9
	0	28	290	280	28	30	30	10
14	5	29	300	290	29	1	1	11
	9	30	310	300	30	2	2	12

Julius

Ad 51 gradum
Julius 14 die
Leo

Hore	Mta	10	11	12	1	2	3	Dies
	13	1	21	25	23	28	29	14
	14	2	28	26	24	29	30	16
14	20	3	29	21	25	29	30	11
	25	4	30	28	26	30	1	18
14	30	5	1	29	26	1	2	19
	34	6	2	29	21	2	3	20
14	38	7	3	30	28	2	4	21
	42	8	4	1	28	3	5	22
14	46	9	5	2	29	4	6	23
	50	10	6	3	30	5	7	24
14	54	11	7	4	30	6	8	25
	58	12	8	5	1	6	9	26
15	2	13	9	6	2	7	10	27
	6	14	10	7	3	8	11	28
15	10	15	11	8	4	9	12	29
	14	16	12	9	5	10	13	30
15	18	17	13	10	6	11	14	1
	22	18	14	11	7	12	15	2
15	26	19	15	12	8	13	16	3
	30	20	16	13	9	14	17	4
15	34	21	17	14	10	15	18	5
	38	22	18	15	11	16	19	6
15	41	23	19	16	12	17	20	7
	45	24	20	17	13	18	21	8
15	49	25	21	18	14	19	22	9
	53	26	22	19	15	20	23	10
15	57	27	23	20	16	21	24	11
	1	28	24	21	17	22	25	12
16	5	29	25	22	18	23	26	13
	8	30	26	23	19	24	27	14

Ad 51 gradum
Augustus 16 die
Virgo

Hore	Mta	10	11	12	1	2	3	Dies
16	12	1	26	20	14	20	24	16
	16	2	26	21	15	20	25	11
16	20	3	21	22	16	21	26	18
	24	4	28	23	17	22	27	19
16	28	5	30	24	18	23	28	20
	31	6	30	24	19	24	29	21
16	35	7	1	25	19	24	30	22
	39	8	2	26	20	25	31	23
16	42	9	3	21	20	26	1	24
	46	10	4	21	21	27	2	25
16	50	11	5	28	22	28	3	26
	54	12	6	29	22	28	4	27
16	58	13	7	30	23	29	5	28
	1	14	8	1	23	29	6	29
17	5	15	9	2	24	30	7	30
	9	16	10	3	25	31	8	31
17	12	17	11	4	26	2	9	1
	16	18	12	5	26	3	10	2
17	19	19	13	6	27	4	11	3
	23	20	14	7	27	5	12	4
17	27	21	15	8	28	6	13	5
	31	22	16	9	28	7	14	6
17	35	23	17	10	29	8	15	7
	38	24	18	11	29	9	16	8
17	42	25	19	12	30	10	17	9
	45	26	20	13	30	11	18	10
17	49	27	21	14	1	12	19	11
	52	28	22	15	2	13	20	12
18	56	29	23	16	3	14	21	13
	0	30	24	17	4	15	22	14

September

Sep Ad 51 gradum

September 15 die

Libra

		10	11	12	1	2	3	Dies
Hore	mta	<u>2</u>	<u>2</u>	<u>m</u>	<u>2</u>	<u>2</u>	<u>m</u>	
18	4	1	23	14	4	11	19	15
	1	2	24	15	4	11	20	16
18	11	3	25	16	5	12	20	11
	15	4	26	11	6	13	21	18
18	18	5	26	18	6	13	22	19
	22	6	21	19	1	14	23	20
18	25	1	28	19	8	15	24	21
	29	8	29	20	8	16	25	22
18	33	9	30	20	9	16	26	23
	21	10	<u>m</u>	21	10	11	21	24
18	41	11	2	22	11	18	21	25
	44	12	3	23	11	19	28	26
18	48	13	4	23	12	19	29	21
	50	14	5	24	13	20	30	28
19	55	15	6	25	13	21	1	29
	59	16	6	26	14	22	2	30
19	3	11	1	21	15	22	3	1
	6	18	8	21	16	23	4	2
19	10	19	9	28	16	24	5	3
	14	20	10	29	11	25	6	4
19	18	21	11	30	18	26	1	5
	21	22	12	<u>2</u>	19	26	8	6
19	25	23	13	1	20	21	9	1
	29	24	14	2	21	28	10	8
19	33	25	15	3	21	29	11	9
	36	26	16	4	22	30	12	10
19	40	21	16	5	22	30	13	11
	44	28	11	6	23	<u>1</u>	14	12
19	48	29	18	1	24	2	15	13
	52	30	19	1	25	3	16	14

october

Ad 51 gradum

october 15 die

Scorpio

		10	11	12	1	2	3	Dies
Hore	mta	<u>2</u>	<u>2</u>	<u>2</u>	<u>2</u>	<u>m</u>	<u>2</u>	
19	55	1	20	8	26	4	11	15
19	59	2	21	9	21	5	18	16
20	3	3	22	10	21	6	19	11
20	1	4	23	11	28	1	20	18
20	11	5	24	12	29	8	21	19
20	15	6	25	13	30	9	22	20
20	19	1	26	14	<u>1</u>	10	23	21
20	22	8	21	15	2	11	24	22
20	26	9	28	15	3	13	25	23
20	29	10	29	16	4	13	26	24
20	34	11	30	11	5	14	21	25
20	38	12	<u>1</u>	18	6	15	28	26
20	42	13	2	19	1	16	29	21
20	46	14	3	20	8	11	30	28
20	50	15	4	21	9	18	<u>1</u>	29
20	54	16	5	22	10	19	<u>2</u>	30
20	58	11	6	23	11	20	<u>3</u>	31
21	2	18	1	24	11	21	5	1
21	6	19	8	25	13	22	6	2
21	10	20	9	26	14	23	1	3
21	14	21	10	21	15	25	9	4
21	18	22	11	28	16	26	10	5
21	22	23	12	30	11	21	11	6
21	26	24	13	<u>1</u>	18	29	12	1
21	30	25	14	2	19	30	13	8
21	35	26	15	3	22	<u>2</u>	15	9
21	39	21	16	4	22	2	16	10
21	43	28	11	5	24	4	18	11
21	41	29	18	6	25	5	19	12
21	51	30	19	8	26	1	20	13

november

Ad 51 gradum
november 14 die
Sagittarius

		10	11	12	1	2	3	Dies
Hore	nta	♈	♈	♈	♈	♈	♈	
21	55	1	20	9	28	8	21	14
22	0	2	21	10	29	10	22	15
22	4	3	22	12	1	11	23	16
22	8	4	24	13	2	13	25	11
22	12	5	25	14	4	14	26	18
22	16	6	26	16	6	16	21	19
22	21	7	21	11	8	11	29	20
22	25	8	28	18	10	19	30	21
22	29	9	29	20	11	20	0	22
22	33	10	1	21	13	23	3	23
22	38	11	2	23	15	24	4	24
22	42	12	3	24	11	26	6	25
22	46	13	4	26	19	28	1	26
22	50	14	6	28	21	30	9	21
22	55	15	1	29	23	2	10	28
22	59	16	8	1	25	3	11	29
23	3	17	10	3	21	4	13	30
23	8	18	11	4	29	1	14	31
23	10	19	12	6	2	9	16	1
23	16	20	14	8	4	11	11	2
23	21	21	15	10	6	13	19	3
23	25	22	16	12	9	16	20	4
23	29	23	18	14	11	18	22	5
23	34	24	19	16	14	20	23	6
23	38	25	21	18	11	22	25	1
23	42	26	22	20	20	24	26	8
23	41	21	24	22	22	26	28	9
23	51	28	25	24	24	28	29	10
23	56	29	26	26	26	30	1	11
0	0	30	28	28	28	2	2	12

December

Ad 51 gradum
December 13 die
Capricornus

		10	11	12	1	2	3	Dies
Hore	nta	♐	♐	♐	♐	♐	♐	
0	4	1	29	30	4	4	4	13
0	9	2	1	2	5	6	5	14
0	13	3	2	4	6	8	6	14
0	11	4	4	6	11	10	8	15
0	22	5	5	8	13	12	9	16
0	26	6	1	10	16	14	11	11
0	31	7	8	12	18	15	12	18
0	35	8	10	14	21	18	14	19
0	39	9	11	16	23	20	15	20
0	44	10	13	19	26	22	16	21
0	48	11	14	21	28	24	18	22
0	52	12	16	23	30	26	19	23
0	57	13	17	25	3	21	20	24
1	1	14	19	26	5	29	22	25
1	5	15	20	28	7	1	23	26
1	10	16	21	30	9	2	24	21
1	14	17	23	2	11	4	25	28
1	18	18	24	4	12	6	21	29
1	22	19	26	6	15	1	28	30
1	21	20	21	1	11	9	29	31
1	31	21	28	9	19	10	1	1 Januarij
1	35	22	30	11	21	12	2	2
1	39	23	1	13	22	13	3	3
1	44	24	3	14	24	14	4	4
1	48	25	4	16	26	16	5	5
1	53	26	5	11	21	11	6	6
1	58	27	7	19	29	18	8	1
2	0	28	8	20	30	20	9	8
2	5	29	9	22	2	21	10	9
2	9	30	10	23	3	22	11	10

*Tabula Elevationis graduum equinoctialis
in horis et horarum fractionibus con-
vertens gradus et minuta equinoctialis
in horas et horarum fractiones*

Pro Horis

<i>Ho</i> <i>ra</i>	<i>G</i> <i>equa</i> <i>toris</i>	<i>N</i>	<i>G</i> <i>equato</i>	<i>N</i>	<i>G</i> <i>equato</i>	<i>N</i>	<i>G</i> <i>equato</i>	<i>N</i>
1	15	1	15	21	15	41	15	
2	30	2	30	22	30	42	30	
3	45	3	45	23	45	43	45	
4	60	4	1	0	24	6	0	44
5	15	5	15	25	15	45	15	
6	30	6	30	26	30	46	30	
7	45	7	45	27	45	47	45	
8	60	8	2	0	28	1	0	48
9	15	9	15	29	15	49	15	
10	30	10	30	30	30	50	30	
11	45	11	45	31	45	51	45	
12	60	12	3	0	32	8	0	52
13	15	13	15	33	15	53	15	
14	30	14	30	34	30	54	30	
15	45	15	45	35	45	55	45	
16	60	16	4	0	36	9	0	56
17	15	17	15	37	15	57	15	
18	30	18	30	38	30	58	30	
19	45	19	45	39	45	59	45	
20	60	20	5	0	40	10	0	60
21	15	21	11	2	41	11	2	61
22	30	22	11	2	42	12	2	62
23	45	23	11	2	43	13	2	63
24	60	24	11	2	44	14	2	64

105

*Tabula Ascensionum 4. minorum tem-
poris pro Horis et minutis 2^a a Meri-
die numeratis*

<i>Ho</i> <i>ra</i>	<i>G</i> <i>equatoris</i>	<i>N</i>	<i>Z</i>	<i>Ho</i> <i>ra</i>	<i>G</i> <i>equatoris</i>	<i>N</i>	<i>Z</i>
1	0	2	30	31	1	11	30
2	0	5	0	32	1	20	0
3	0	1	30	33	1	22	30
4	0	10	0	34	1	25	0
5	0	12	30	35	1	27	30
6	0	15	0	36	1	30	0
7	0	11	30	37	1	32	30
8	0	20	0	38	1	35	0
9	0	22	30	39	1	37	30
10	0	25	0	40	1	40	0
11	0	21	30	41	1	42	30
12	0	30	0	42	1	45	0
13	0	32	30	43	1	47	30
14	0	35	0	44	1	50	0
15	0	31	30	45	1	52	30
16	0	40	0	46	1	55	0
17	0	42	30	47	1	57	30
18	0	45	0	48	2	0	0
19	0	41	30	49	2	2	30
20	0	50	0	50	2	5	0
21	0	52	30	51	2	7	30
22	0	55	0	52	2	10	0
23	0	51	30	53	2	12	30
24	1	0	0	54	2	15	0
25	1	2	30	55	2	17	30
26	1	5	0	56	2	20	0
27	1	1	30	57	2	22	30
28	1	10	0	58	2	25	0
29	1	12	30	59	2	27	30
30	1	15	0	60	2	30	0
<i>N</i>	<i>N</i>	<i>Z</i>	<i>Z</i>	<i>N</i>	<i>N</i>	<i>Z</i>	<i>Z</i>
<i>Z</i>	<i>Z</i>	<i>Z</i>	<i>Z</i>	<i>Z</i>	<i>Z</i>	<i>Z</i>	<i>Z</i>

Equatoris

Equatoris

*Vel etiam si pla-
cet. Accipe verum locum
solis ad meridiem tui
diei propositi. ex Ephe-
meride et eras quatuor
ascensionem rectam per
modum traditi. Chis e-
cui adde pro qualibet
hora post meridianam
gradus 15. equatoris
ut supra. Deinde eo q-
ascensionem rectam loci
solis in meridie accipi-
st. adauge illis ascen-
sionibus porcionem
ascensionis motus so-
lis a meridie in horam
quam proposuisti motus.
hoc est pro qualibet
hora a meridie illius
diei elapsa duo minuta
et 30. sicut equatoriel
sunt sequens tabula af-
censionis 4. minorum tem-
poris te docebit.
fingite fac operationes
sua in in pcedenti
exemplari deductioe
accipite. Et mox ad
operationem perveniet.
Ratio aut horum addi-
tionis prout ex moto
primi mobilis qui diei
et nocte. q. est in 24
horis et 4. minutis horis
sup. solis in die. unam
integrans ab oriente
in occidentem perficit
revolutionem*

153.
Dilucidarium Ptolomei

*Liber de nativitatibus Jacobi ferdinandi
Bariensis quod dilucidariū Ptolomei quadri-
partiti appellatur. Opus quidem astrologis,
et omnibus futura in hominū vita scire vo-
lentibus apprime necessarium. In quo plu-
rima etiam directionū problemata Joannis
de Monte Regio dilucidantur,*

Prohemium operis

Conspiciens equidem partem hanc de nativitatibus
in hac profundissima astrorū sciencia hand par-
vi esse momenti. ac humane vite sōne necessa-
riam. Nam precognoscens homo quicūq; in vita
sibi accidere possit tam cōmoda et bona quam
mala et incōmoda poterit facile tanquam
providentissimū animal vitam regere. pericula
evitando et cōmoda aquirendo decrevi librum
hūc utilissimū componere: cū presertim videre
in hac arte tantam esse rerū confusione prope
varia scribentū dicta ut quilibet abstineat
et abhorreat scienciā tam mobilem agredi. Imo
tam multiplicia antorū dicta. et nonnōq; mē se
pregnancia tam verissimā scienciā faciūt.

tanq[ue] nō veram videri, Omnis aut[em] scribentiu[m] error
provenit. quia viam principis astrologoru[m] Ptol[om]ei
mei nō sequebantur et ab eo deviantes in manife-
stissimos errores ac falsas opiniones Inciderunt.
Quamplurimi vero licet vehementer scienciā hanc
assequi voluerint, tamē nō confusi Ptolomei brevitatē
ac eorū sententiarū profunditatem intelligere
a ceptis destitit. Nec desuere sapientes nōnulli
qui difficultatem in hac arte laboriosam, abhorretes
aut[em] sūt falsam ipsam existimare. Idēq[ue] probabili-
bus quibusdam rationibus suadere. Propterea nos
veluti media progredientes via, longitudinē aliorū
et confusione[m] ac mordinacionē, ac verū quasi indige-
stam mollem fugientes nimia quoq[ue] brevitatem ac di-
ficultatem postponentes in naturatibus libellū
conscribemus. In quo Ptolomei in primis sequi or-
dinem ac sententias partem hanc sciencie huius
pro vniuersis nostris dilucidabimus, et cū pluribus fa-
cultatem dabimus. ut artem istam nō abhorreant
omnino in fallor et certissima et nobilissima, quid
em̄ dignior ac diuinius esse potest. q[uod] futura deo
more predicere, ac prescire, presciendo aut[em] q[uod] no-
bis imminet aduersam precavere. Sic em̄ dijs sites
somnos et supra humanā sortem exolamur.
Ex his igit[ur] q[uod] dixi patet hactenus in dicendis
a nobis intentio in ecia[m] utilitas. Si parca de
ordine subbronxeco rem ipsam agrediar

158.
Ordinem aut[em] in dicendis servabimus quem
servat in libro quatuorpartitū Ptolomens. parte ter-
cia et quarta. Existimamus em̄ quod quemadmo-
dum laudabilem ordinē servare potest qui in rebus
naturalibus ab aristotelis ordine recesserit. Et in
medicis a galeno Et Avicenna. Idem em̄ est
Avicennae et Galeni ordo. in partiu[m] medicis enome-
ratione. licet aliqua insit in illis disponendis vari-
etas. Avicenna etenim omnium particulariu[m] partiu[m]
segregavit universalia a particularibus ac eadem
in uno coniecit libro At Galenos generalia
cuiuslibet negotij particularibus simul adiecit.
Non est em̄ inter avicennā et galenū. cuius ille
interpres fuit et veluti abbreviator. (ut ipsemet so-
pe fatetur) magna diversitas. Sic profecto
nulla tenus recte quispiam in astroru[m] facultate co-
scribere potest si a summo astrologoru[m] dñy Ptol[om]e-
meo recesserit. Hos igit[ur] in hac de naturatū
vniuersi parte ea capita discutienda preponemus
que ipsemet discutiendo pertractat. Intendimus
aut[em] in hoc libro maxime dicta Ptolomei eorūq[ue] bre-
ves ac profundissimas sententias pro vniuersis di-
lucidare. nōq[ue] tamē aliqua intponemus nō ut
Ptolomeo quicq[ue] addere videamus cōcta et em̄ ille
in dictis suis nimia breuitate complexus est neq[ue]
quicq[ue] in hac arte necessariū postposuit sed ut
eris dicta atq[ue] selectas breuitate per maxime arduas
facillius intelligere possimus

Primum quod in natiuitatibus precipiebat Ptolom.

Tractato tercio sui quadripartiti capite 5do. est ascendens gradus natiuitatis hora certo inue[n]itur et eod[em] modo inuenitur totus celi thema quatuor ead[em] hora se habeat. inuoluntate. Celi namq[ue] totus in duodecim equalis partib[us] quemadmodum. que duodecim sunt Zodiaci signa. Secant astrologi et in libello meo isagorico dixi. quod quid partes celis domos appellat quoniam quilibet ex 30 gradibus constans et quoniam quilibet eundem gradum eundem domos p[re]cedit. reliqua vero sequitur. Dixi p[er] Ptolomeum certum ascendens gradum hora exitus infantis difficile est inuenire propt[er] fallacia horarum inuenientia in quibus inuenientes sepe numero falluntur et ita exidentes exitum infantis esse una hora non est in illa p[re]fisse sed ante vel post illa. Quare aut horologia decipi aut ibid[em] Ptolomeus rationes assignabat quas breuitatis causa dimittimus nisi quis per solum astrolabium obserauerit. Imo et ibid[em] Itali bene modum quod etiam in hac obseruacione potest error contingere; quando stella quod aspicitur sapienter est circa medium celi et aspicitur ignorabit utrum sit in medietate celi recte. vel tardabit regulam ponere super gradum. Ita. quod firmitatem ibit duo anq[ue] morat eam. vel forget tarde

ad inueniendum postq[ue] fuerit sibi dictum. quod creatura sit nata. Itaque habebit necessario inuenire alium alium gradum ascendens post natiuitatem aut erit ibi error in astrolabio vel dimissione gradum altitudinis vel in redola vel in toto q[ui]to altitudinis. Si enim acciderit error in uno gradu altitudinis ascendens inuenitur non erit illud natiuitatis et etiam in uno m[en]to quod erret non erit illud ascendens. Si igitur in astrolabio potest error contingere pro inuenienda certa natiuitatis hora eo magis in ceteris horarum inuenientia. Non est igitur inueniendum de quo possit homo esse securus in certo sciendo hora quod se p[re]torat creatura a matre. licet verum inueniendum sit astrolabium. Propterea Ptolomeus ait quod oportet methodum inuenire aliquam. quod verum et naturale ascendens inuenire possimus et licet alij vias alias dedere sicut illi qui deueniunt sequentes per scientiam hanc casus spermatis in matrem. querebant certum natiuitatis horarum cognoscere. propter sententiam Ptolomei in contrariis loquens dicens verbo. Si. quod locus hunc in casu spermatis est ascendens natiuitatis et locus hunc hora natiuitatis. est ascendens casus spermatis in matrem et dicit tanta esse conformitatem hanc ad ascendens nati quod per totos revolutos orbis luna venit ad punctum nominatum. et affigunt fere moras naturam in vteris matrem.

Sed quoniam nostra intentio est dimissis aliorum opinio-
nibus solam Ptolomei sententiam illustrare. Id
quid in hoc Ptolomeus dixit quod maxime sequi propo-
nimus enarrabo. Dixit itaque Ptolomeus quod gra-
du verum ascendens naturalis hora exilis in-
fantis ab utero. Scies possumus per ascensum aliquo
propinquo et estimatum inventum per horam qua no-
bis attribuitur et estimata hora. Dicat igitur prius
de inventionem ascendens estimati et de erectione
figure celi estimate et illud rectificando possis
verum ascensum et veram celi figuram elevare.

**De ascendente estimato seu de erectione figu-
re estimate per horam qua nobis vulgariter
assignatur**

Non te lateat duobus modis te posse celi figuram ad
horam que assignatur erigere. Vnus quid modus et fa-
cilis est cum methodo que cum ephemerides legitur
ubi promittuntur tabule 12 domorum ad elevandos
polarem gradus 42. 45. 48. 51. et 54 et eorum
colateralium graduum tam perinde quam si sequerentur.
Alter vero modus difficilius ac magis misteriosa
his et cercior est per tabulas ascensionis Joannis
de monte regio ubi ad quamcumque poli elevationem
figuram erigere celi. Et quoniam a facili-
tibus est inchoandum Ideo primo ponamus mo-
dum qui quoniam brevissime et cum difficultate tradi-
tor ante ephemerides illud clarius enodabimus

189.
**Primus modus et communiter usitatus erigendi celi
figuram estimatam per communes ephemerides ad
horam quamlibet vulgarem assignatam et par-
tes Hore**

In primis igitur si celi figuram ad quamcumque diei vel
noctis horam et inter hore erigere cupis pro aliorum
nativitate. Nota annu. Mensur. diem. Horas atque
inter hore, cum civitate sive loco in quo est natiuitas
quando natus ex utero matris exiit. Debet autem ho-
ra illa notari ac pars hore quando natus est in
exitu et quando medietas ipsius est intus altera
vero extra.

Annexio

Horas notabis vulgares et estimatas que sunt
hore Horologij incipientes ab occasu nam secus fu-
erit si hore inciperent a meridie et huiusmodi quod
tempus in horis et inter horam quo poteris preci-
sare et verius habere. ut si non creta ac vera
nativitatis hora. saltem vere propinquius esti-
matus habere.

**Si natiuitas sit precise in meridie quomodo
procedendum**

Secundo vide si huiusmodi tempus in diebus horis
atque inter horam quo quis natus est. Tempus est p-
cise in meridie. aut ante meridiem aut post meridiem
et huiusmodi hore ac inter hore si advenit sit
ne precise in meridie. Itaque tunc sit posse meri-
die tempus in loco quo figuram erigis aut sunt
hore ante meridiem aut post meridiem. et sicut

Hi modi varij sunt sic vario modo debes opari

Primu itaq. Si tempus illud est p[re]fisse in meridie. Itaq[ue] natiuitas precise in tempore meridiei fuerit. Accipe ex almanach motu solis in signo gradibus et m[in]utis e[st] directo illig diei quo fuit natiuitas et illud nota

Tercio. scias quod licet huiusmodi solis motus sicut et reliquorum planetarum sit in almanach ad tempus meridiei calculatus ad quod dies omnes astronomi et equales clauduntur. tamen quoniam in diuersis civitatibus atq[ue] locis diuersi sunt meridiani et meridiei tempora in civitatibus que sunt orientales prius est tempus meridiei propter solis aduentu quam in illis que sunt occidentales propterea in his que sunt orientales oportet minuire de motu. Motus autem solis ac reliquorum planetarum omnes sunt in almanach signati et calculati ad meridianum civitatis Tubingen. Ideo necesse est volenti recte opari motum solis rectificare et ad meridianum loci quo figura erigit reducere: secus error in erectione figure fuerit. Presertim si civitas tua esset m[in>us distans in longitudine vel versus orientem vel occidentem a Tubingen. Huius autem reductio ac motus solis rectificatio sic pagata est

Modus equandi motum solis, in almanach ad quemlibet meridianum

Primo vide longitudinem civitatis ad eor[um] meridianum est factu[m] almanach. i. distantia eius ab occidentali habitato. Et illam nota

109.
Secundo longitudinem civitatis in qua facta est natiuitas et illam simile nota. Has autem civitatum longitudes invenies apud Ptolomei cosmographiam vel apud aliquam ex modernis cosmographis sicut Apianum et reliquos

Tercio vide. que istarum longitudinum sit minor maior ve et subtrahendo minorem a maiori proveniet distantia meridiani notanda titulo a vel in. A. i. adde si longitudo tue civitatis minor fuerit quam longitudo civitatis in qua factu[m] est almanach. N. vero. i. minus si fuerit maior vel sub actis verbis A si civitas in qua facta est natiuitas est occidentalis. N. vero si orientalis. **Annexio**

Si talis distantia fuerit diuersarum denominationum puta graduum et m[in>utis. reducatur ad eandem denominationem. s. m[in>utis multiplicando ut ratio postulat astronomica. gradus p[er] 60 proveniet m[in>uta quibus addatur m[in>uta adheerentia gradibus et sic distantia tota fiet vnius denominationis.

Quarto huiusmodi distantia meridianorum ad eandem denominationem redactam divide per 15 et in quotiente provenient hore et m[in>uta correspondencia gradibus et m[in>utis distantie. quas notabis in titulo sub distantia A. vel N. **Annexio**

Si divisione facta in quotiente fuerint plures 60 m[in>uta tunc divide per 60. et resultabunt hore et m[in>uta

Quinto sumpto motu solis in meridie diei predictis natiuitatis et illud nota. Simile motu eius in

in meridie diei quo fuit nativitas et facta subtractio
minoris a maiori. *s. p* precedentis motus a sequenti pro-
veniet in residuo differentia que est motus solis
duorum que nota in pte table.

Sexto Hec motus duorum divide per 24 et in quo-
ciente proveniet motus solis in hora in mris notatus
et novusq; etia in sdis. **Amexio**
Si talis motus solis in una hora fuerit diversarum
denominacionum *s. mris* et sdis redactor ob fa-
ciliore arithmetice astronomice ratione ad eandem
denominacionem *s. sdis*.

Septimo Huiusmodi solis motus in una hora ad
eandem denominacionem ram reductus multiplicabis per
horam vel horas distantie. et in quociente prove-
niet motus solis correspondens horis vel horis
distantie quingis motus notatus erit vel in mris
Si motus in hora fuit solus in mris prenotatus
vel in sdis Si idem motus in hora fuerat in
sdis notatus.

Octavo Si motus hic solis correspondens horis
distantie ex predicta multiplicacione proveniet
sit in sdis tunc iuxta astronomica ratione
dividendo per 60 redurs ad mra. **Amexio**

Si quod in tali divisione fuerit residuum quod
dividi non possit pro sdis nota. Iuxta mra
Et sic habebis motus solis in mris et sdis
correspondentibus horis vel horis distantie

163.
nono Si circa horas distantie fuerint adhuc mra pro-
quibus debes adhuc invenire motus solis sumito unam
horam pro primo termino et illam nota. Motus solis
in una hora iam superius reductus ad eandem denominacionem
pro sdo termino. mra vero horis distantie adhibebis
pro terzo termino. Et deinde multiplicabis sda per primum
numerum vero ex tali multiplicacione productum divi-
de per primum et proveniet tibi in quociente motus
solis correspondens mris illis distantie adhibebis ho-
re vel horis. **Amexio**

Si in tali operacione pro sdo termino fuerit mra
tunc numerus qui ex multiplicacione sdi per primum
proveniet erit sda. Et deinde in divisione illig
quod proveniet facta per primum proveniet in quo-
ciente sda. Si vero pro sdo termino fuerit sda
in multiplicacione facta per primum proveniet tertia
in numero multiplicacionis producto et postea in di-
visione illig facta per primum proveniet in quociente
etiam tertia. Sed hec preparaciones sunt scienti
ratione multiplicandi et dividendi minores plures

Decimo quicunque numerus in quociente tunc proven-
it ex huiusmodi operacione sive sdis sive tertia
dividendo per 60 et ratio postulat astronomica
et redurs ad denominacionem superioris minu-
cie. Nam si fuerit tertia redurs perig ad sda

Et si quid remanserit quod dividi non poterit notabis
pro tercijs iuxta sda, deinde ead notema sda red-
cis ad mta et residuum quod dividi non potest nota-
bis pro sedis iuxta mta. **Amexio.**
Si iuxta sda fuerit tercius si fuerint plura q
30 adde pro illis uno sed ad sda, si 30 tm vel
parciora abijciantur

Undecimo. Mta hec atq sda correspondencia mris
distancie adde mris et sedis correspondentibus
horis vel horis distancie, et totum quod ex tali addi-
one provenit representat completu motu solis corre-
spondente horis vel horis atq mris distancie

Amexio Si in tali aggregato ex additione fuerit
iuxta mta sda, videto si illa plusq 30 fuerit
vel parciora aut pisse 30 si parciora vel si
pessime fuerit abijciantur. Si vero plura pro
illis uno mris ad mta. Et sic habebis motu so-
lis correspondente toti distancie meridiani

Duodecimo. Horius modi motu toti distancie meri-
diani correspondente in mris notatu adde vel sub-
trahet a motu solis in meridie in almanach
posito iuxta titulu diei sex distancie meridi-
ani supra notatu et habebis tandu motu solis in
meridie pisse equatu pro meridiano loci nati-
vitatibus et hoc modo equare poteris motu solis
in almanach notatu pro quocunq meridiano

168.
Redeuntis unde digressi sumus pro erectione figure
celi habito moto solis in meridie iam equato ad totu
meridianu

Quarto. Principale vade cu tali moto solis in gdi-
bus et mris notato. vade ad tabulas 12 domor-
celi an almanach inscriptas ad latitudinu tue
civitatis fabricatas et pro elevande poli loci in q
est natiuitas vel propinquioris, tunc erit civi-
tati deferrentis querendo signu solis in fronte
tabule gradus vero solis in columna que est sub
titulo decime domus et ex opposito versus sinistra
invenies tempus a meridie. et versus dextra
plur invenies gradus pro quibz domibz com-
signis supra gradus illos. s. undecima, duode-
cima. prima, sedam, et terciu. Decima em que
Regia quocq domus de est que primo in columna
in qua gradus solis adinventisti. et sic habebis sex
domos. sex aut alias. s. quibz quatuordecim sexag.
octavam et nona pro oppositu illaru facillime co-
stitues et sic duodecim celi domos statim habebis:
si motus solis cu quo ingressus es solis in gradibus
esset et mta non superessent ultra gradus.

Quinto Principale si ultra gradus solis fuerit
mta et sepius accidit: est em fere semp solis
motus notatus in gradibus atq mris cu quibus
intrare non potuisti. Snt namq table ille faber:
facte ad integros gradus absq mris duorum tunc
altero opus est. aut tabulas 12 domoru ad

ad elevationem tui poli precise factas in gradibus et
minutis habere parata aut opari ut sequitur videlicet
Intra cui duplici introitu ad gradum immediatē se-
quentem descendendo in eadē columna sub titulo diei.
Et à parte dextra accipe tempus à meridie in horis
et minutis et illud nota sub priori tempore à meri-
die prius notato. à parte vero sinistra accipe
inicia quinq; domorum: scilicet undecim, duodecim, prime, septe
et trece, necno. spig. decem. Et illas subscribe sub
prioribus domibus prenotatis. quamlibet sub sua
Sexto. Principale confer omnia adiuvantem. Igitur
scilicet tempus à meridie immediatē sequens quod cum prece-
denti quod illud maior minorem fuerit et facta
subtractione minoris à maiori elice in residuo drachmas
quam nota in parte tabule. Similiter confer prin-
cipia sex gradus domorum sequentium cum precedentibus
et facta subtractione semper minoris à maiori elice
in singulis eorundem drachmas. quas etiā nota subscri-
bendo omnes has drachmas tantum temporis quia do-
morum sex recte sub suis generibus
Septimo cum minutis illis adiacentibus gradibus illis
in quibus intrare non potuisti vade ad tabellam
proportionis ad 60 minuta pro celi domibus fabri-
candis, querendo ea in prima linea sinisteris
sub titulo minuta solis drachmas vero tempora à meri-
die in minutis notata: querendo in fronte tabule
Et in communi angulo invenies partem propor-
cionalis correspondentem minutis illis solis cum quibus
intrare non potuisti. quam partem proportionalem
referas in parte tabule. **Amexio.**
Si nolueris hoc modo sed in tabula proportionis ad 60
minuta opari: poteris iuxta astronomica ratione stringere

167.
partem proportionalem tribus terminis propositis
ponendo 60 pro primo termino drachmas tempora pro-
tercio termino minuta vero solis in quibus intrare
non potuisti pro secundo. Et numerum ex multiplicati-
one provenientem divide per primum terminum scilicet per 60
et resultabit eque fere ut prius: partem propor-
cionalis temporis correspondens predictis minutis solis
Octavo. partes proportionales domibus singulis
addendas: cum huiusmodi parte proportionali
temporis iam inventa et in minutis notata vade
ad tabellam 4 interea temporis inscripta que-
rendo illa in prima linea sinisteris partis sub
titulo temporis: drachmas vero domibus eorundem quibus
partem proportionalem que est notata in gradibus
in fronte tabule. Et in angulo communi reperies
partem proportionalem in gradibus et minutis vel in
minutis solis notata: que est addenda gradibus
illis domibus cuius accipisti drachmas. Et hoc pacto
domos omnes reliquas equabis scilicet cum parte propor-
cionalis temporis inventa intrando in tabella 4.
interea spicibus illa querendo in prima linea sinisteris
partis et drachmas domibus in fronte tabule semper
cum in angulo communi invenies partem propor-
cionalis illi domui addenda eorundem quibus partem
Habitis autem sex domibus per oppositum datus ei-
us reliquis sex habentibus que illis oppositæ
Et hoc modo domidia celi ad meridiem inflator
quando hora naturæ præcessit est in
meridie

Si natiuitas sit ante meridiem uel post me-
ridiem quomodo procedendum in erectioe figu-
re coeli

Si vero natiuitatis hora sit an meridienem aut
post meridiem ut sepius contingit tunc postq̃ po
anno. Mensis. Diem, Et hora vel horas ac
minuta horarum notauerit. Horas dico vulgares So
rologij incipientis ab oculo: secus om̃ effect de
Horologijs incipientibz a meridie vel a media
nocte

nocte
Secundo aut Si natiuitas est ante meridiem
formito ex almanach motu solis e directio diei
precedentis natiuitate et illud nota in gradibus
et minutis. Si vero natiuitas sit post meridiem
hanc vel ante occasum solis vel post occasum et
quomodoq; fuerit formito motu solis e directio
illius diei quo fuit natiuitas, **Annexio.**

Si natiuitas fuerit post meridiem et in horis post
ocasu solis summo motu solis diei immediato
perdentis. Mas horis ab ocafo. quia motus debet
actipi motus diei sequentis. Et in hoc effo ca:
stus ne comitas errore.

Tercio. eondem motu solis diei precedenti si na-
tuitas est ante meridiem vel eodem diei quo
fuit natiuitas. si fuerit Ma post meridiem
rectificabis et reduces ad eundem meridianum
s. loci in quo fuit natiuitas. Juxta canonem
graduum superius in Tercio notato principali et
sic motu solis rectificatum pro tuo meridi-
ano nota in pte tabule

Quarto. oportet invenire tempus meridiei in eorale
in quo fuit natiuitas pro die natiuitatis in quo
quid inueniendo sic procedeb,

Canon inveniendi tempus Meridiei in quo:
cūq; loco pro qualibet die.

Primo. Sumito ex almanach eorund motu solis
nam rectificatu in signis gradibus et minutis, et
cum se vade ad tabulam quantitatis dicens quod est
in principio almanach querendo signu solis
in latere tabule in duobus extremis lineis vel
dextris vel sinistris et sub signo gradu solis et
in fronte tabule quere elevacione poli tue habi-
tacionis. Et in angulo eorund in area tabule
invenies tempus notatu in horis et minutis cum
semidiverno si signu solis est de borealibus:
aut seminocturnis si sit de australibus: Sex
en sunt signa borealia videlicet V 8 II 69 81 99
Et reliqua videlicet 1 in 7 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 sunt me-
ridionalia.

Secundo. quoniam forte cum omnibus gradibus so-
lis intrare non potuisti. quia tabula illa est facta
per gradus discontinuos tuos semper interponendo.
Licet apud Sebastianum sit huiusmodi tabula ad sin-
gulos gradus composita. Ideo si gradum tuum solis
meridies non potuisti. sumes gradum immediatum suc-
cedente minorem. Et educto eorum summe tempus
semidierum vel seminocturnum in horis et minutis
et illud nota. Deinde secundo introito ad inferiores
gradum immediatum sequenti descendendo et in columna
B

sub elevatione poli habitacionis tue vel vicinioris po-
nere in est conueni angulo tempus in horis et minis
quodquid tempus erit semidiurnum. si signu solis
cu quo intrasti erit boreale. Si vero signu erit
australe erit seminocturnum

Tercio. hec duo tempora tam prioris q posterioris
introstas sive semidiurna. sive seminocturna fue-
runt in horis et minis notata. confer ad inueni-
quod illoru maius minusve fuerit facta cum
subtractione minoris a maiori proueniet dra
cu titulo A vel S. r. adde vel subtrahere. Adde
si tempus inuentu q sed introitu fuerit maius.
Subtrahere vero: si minus fuerit. et huiusmodi dras
nota pro secundo termino.

Quarto. Subtrahere gradus solis prioris introitu
Subtrahere a gradibus solis cu quibus intrare no
potuisti et proueniet dra. notanda pro tertio termino

Quinto. Sumendo tria pro primo termino quia
illa tabla. ut dixi: per tres gradus procedit
fuit multiplicia sed q terciu et numeru multip-
catore productu diuide per primo et in quocunq
proueniet pars proportionalis. s. interu vel minu.
vel etiam sedoy. correspondens gradibz cu quibz
intrare no potuisti qua adde vel minue semi-
diurno tempore. vel seminocturno prioris intro-
tus Juxta titulu dris semidiurnorum tempore
vel seminocturnorum. et sic habebis tempus se-
midurnu vel seminocturnu pfectu ad sedoy so-
lis quesitos

176.
Annexio. Si per tablam quantitatis diurne facta
per schoneu opaberis que ad singulos gradus si-
guoru est constituta fugies laborem istu sed tri-
fidi et quiti notati

Sexto. quonia juxta gradus solis solent etiam
esse intera cu quibus nobz intrasti. Ideo oportet
pro illis. oportet et inuenire partem proporcio-
naliu sumendo tria pro primo termino si opa-
beris per tablam quantitatis diurne ad austral
manus postam. vel uno pro primo termino
si opaberis p tablam schoneu. Dras vero
semidiurnoru pro secundo termino cu titulo A et
M. A si tempus. secundo introitu inuentu sit
maius M. vero si minus. intera vero solis
cu quibus nonz intrare potuisti. pro tertio
termino.

Septimo. multiplicia sed per terciu et si ambo
fuerit intera proueniet dra numeru vero multi-
plicatior productu diuide per primo. qui prius
terminus significat gradum vel gradus et in
quocunq proueniet pars proportionalis s. p. q.
qua adde vel minue a semidiurno. vel semi-
nocturno iam prius inuento et equale ad gra-
dus quesitos Juxta titulu dris semidiurnorum
vel seminocturnorum, et habebis semidiurnu
vel seminocturnu iam equale. ad gradus
et intera solis pro tuo meridiano pfecto in die
quo natiuitas fuit.

Octavo. Si tempus predictum inventum et equatum
fuerit semidivino, subtrahes a 24 horis et in
residuo habebis tempus meridiani quæsitum pro die
nativitatis et pro meridiano loci in quo est nati-
tas. Si vero fuerit semioctavo subtrahes
ex duodecim horis et in residuo habebis se-
midivino. Nam semioctavo cum semidivino
constituit 12 horas tunc habito semidivino
subtrahes illud, ut prius: a 24 et proveniet in re-
siduo tempus meridiani quæsitum.

Revertentes modo unde digressi sumus. Habito
tam et invento tempore meridiani in die et lo-
co natiuitatis. tunc quito principate, subscribis re-
quod hoc meridiani sub ^{horologij} tpe meridiani propositi
addideris horas sub horis et minuta sub minutis: et
subtrahes semper predictum tempus meridiani a tempo-
re horologij. quodcumque fuerit tempus illud horo-
logij sive fuerit hoc ante meridiem sive post me-
ridiem sive ante occasum solis sive post occasum
sive hoc noctis semper cum facta huiusmodi subtra-
ctione in residuo remanet hoc post meridiem
que fuit hoc astronomice ad quod erigenda
est figura celi.

Cautella. Si tempus meridiani est maius q̃
tempus horologij. hoc significat tempus
meridiani fuerit plures q̃ hoc vulgare horo-
logij. Cum illigis aut semper de horologio incipit
ab occasu solis.

170.
Et hoc evenit quando hoc date natiuitatis fue-
rit de die ante meridiem vel quando post occasum
solis sive hoc noctis: tunc non potest fieri subtractio
Ideo tunc semper ad tempus fuit horarum: horarum
horologij diem uno integrum. sive 24 horas. Deinde
fiat subtractio et sic proveniet hoc post meri-
diem: quicquid hoc erit post meridiem diei
predictæ natiuitatis. Et hoc quia accommodasti
diem uno ad tempus horologij. Si vero tempus
meridiani est minus tempore horologij. Sicut eve-
nit quando hoc date horologij fuit de die post
meridiem tunc non opus est quicquid addi sed
facta subtractione proveniet hoc post meridiem:
que erit post meridiem diei in quo est nati-
tas, et sic operando sive hoc horologij sint
ante meridiem sive post sive de die ante
ocasum solis. Sive de nocte post occasum: semper
subtrahendo tempus meridiani a tpe horolo-
gij: si fieri potest subtractio: Et si non
potest accommodando tpe horologij diem uno
sive 24 horas semper proveniet hoc post me-
ridiem: cum hac sola diversitate videlicet qd
si hoc horologij vulgare fuit ante meridiem
in subtractione tempore meridiani ab horis
horologij proveniet hoc que fuit post meridiem

diei immediate precedentis natiuitate, si vero hor
orologi sunt post meridiem et de die in subtra
ctione proueniunt horae que sunt post meridiem
diei precessit in quo est natiuitas. Sin aut hor
ae horologi sunt post occasum solis scilicet de nocte
in subtractione proueniunt horae que sunt post
meridiem diei immediate precedentis noctis
scilicet horae noctis in qua est natiuitas.

Et propterea superius in fide notato paripat
dixi quod si horae horologi sunt ante meridiem
est somnium et equandus motus solis diei pre
cedentis natiuitate et cum illo equabere et tunc
ad hanc viam: in erectione figure celi quia
est ceteris facilior

Sexto. Habitis horis post meridiem que sunt horae
astronomice ad quas erigenda est figura celi
oportet se rectificare et equare motu solis ad
solis horam. Hoc est inuenire motu solis co
respondente horis illis post meridiem et illud
addere motu solis in meridie iam equato pro
tuo meridiano quod in prius feceris longe
in constitueris figure celi abbrevabis.

**Modi inueniendi ac equandi motu solis ad quolibet
libet diei horam ac momenta hore.**

Rectificandi aut et equandi motu solis ad quolibet
horam diei superius modum inuenio: Unus quidem modus
est facilis sed non ita vti ac per se cretus

48.
presupponendo quod motus solis in una hora sunt duo
milia ita quod sol in una hora pambulet duomila
gradus et sit in media hora unum milium gradus.
et in quarta parte hore 30 2a et sic successivo.
Et per hanc reglam quot erunt horae post me
ridiem horarum duo gradus addendi sunt ad mo
tum solis et quot milia hore fuerint duo 2a
gradus addenda, et habebis motu solis equatum
ad horas post meridiem. Sed hic modus non
est peritus. Ideo secundus modus et ceterior
atque peritus est operari ad reglam proportionis
vulgatissimam videlicet accipito prius motu
solis diei in quo est natiuitas. Jam rectifica
per tuo meridiano pro loco notatu in quo
docui rectificare motu solis. Et reduce ad
quolibet meridiem et illud nota.

Secundo Accipe motu solis ex almanach
die sequentis natiuitate: et illud similiter
equato et reduce ad tuo meridiem
Iuxta canonem ibidem scilicet in reio notatu pri
cipali supra tradito.

Cautella. Si natiuitas sit in horis ante
meridiem oportet se equare motu solis diei
immediate precedentis natiuitate ad tuo meri
diano et supra restat: et etiam motu eodem

solis in die qua est natiuitas.

Tercio Postq[ue] hos duos motus solis equaueris eo-
per adinone subtrahendo minorem motu à maiori
si precedente a sequenti quia semper precedent minor
in solis moto. facta em subtrahoe proveniet motus
solis diurnus que nota.

Quarto. Sume 24 horas pro primo termino: Motu vero
diurno solis preuenitu pro secundo. Horas vero et m[inu-]
ta horarum ad quas queris motu solis pro tercio termino.
Et multiplicata secundum q[ue] horarum et numerum multiplicati
productum divide per primo nam in quotiente prodest
pars proportionalis vel in gradibus et m[inu-]tis: vel in
m[inu-]tis solui

Quinto. Eam partem proportionalem adde motui solis
diei in qua est natiuitas iam rectificato. Si illas
post meridiem vel motui solis diei precedenti natiui-
tate cui hoc etiam rectificato, si natiuitas est in
horis ante meridiem, Si vero esset in horis post
ocasu: adde motui solis meridiei precedentis noctem
et sic habebis motu solis quesitu rectificatissimum
et equatissimum no solum ad hunc meridianum sed etiam
ad horas et plus horarum post meridiem

Aduertendum. quod possit aliquis in hac regu
proportionis aliter procedere. videlicet.

Primo Invenire motu solis diurno ut docui p[er]
subtractione motus diei sequentis à moto diei pre-
cedentis

Secundo Invenire motu solis horarum per ratione
proportionis astronomicæ. Sumendo 24 pro primo
termino. Et motu diurno solis pro secundo. Et hora
una pro tercio et multiplicare secundum q[ue] horarum. Denique
quod multiplicati processit dividere per primum
et proveniet motus solis in hora

Tercio. Eundem motu solis in hora multiplicare p[er] horas
illas post meridiem ac m[inu-]ta si adfuerint, Et habebis
motu solis in horis illis post meridiem

Quarto. Addere motu eandem ad motu solis in me-
ridie pro suo meridiano equatu. Et sic habebis
ut quis motu solis ad tempus quesitu. Et hic
modus traditur in problemis almanach, sed pe-
dens est brevior et pulchrior.

Tercius vero modus est. Primo Elire motu
diurno solis per subtractione motus solis diei p[re]-
cedentis à moto solis diei sequentis. facta prius
equatione motu solis ad meridianos ut superius
dictu est.

Secundo. Cum tali motu solis diurno que est
distancia sex d[ie]bus duorum motu in eadem tabula
motus solis in hora querendo motu solis diurno
sex distancia quod id est in fronte tabule horas
vero post meridiem in prima linea similiter partis
et in angulo communi invenies partem proportiona-
lem in m[inu-]tis et sec[un]dis correspondentibus illis horis post
meridiem

Tercio. Si circa horas post meridiem adfuerint m[inu-]ta

fac solum introitu ad horam sequente descendendo in prima linea simplici p[ar]te tabule Et ex opposito illius sub m[er]itis distancie que representat motu solis diurno in angulo cori. Sime alia p[ar]te p[ro]portionalit[er] quia confer p[ri]mo que illam maiorem minus fuerit facta et subtrahit[ur] minoris a maiori provenit d[omi]na quod nota in p[ar]te tabule

Quarto. Sime hora una pro primo termino d[omi]ni p[ar]te p[ar]tem p[ro]portionalit[er] pro s[e]c[un]do m[er]ito vero tempore p[ri]mo cu[m] quibus intrare no[n] poteris pro tercio. Et multiplicata s[e]c[un]da p[ar]te t[er]cia et m[er]ito m[er]ito p[ro]ductu[m] divide per p[ri]mu[m] et in quocunq[ue] provenit p[ar]te p[ro]portionalit[er] qua[m] adde p[ar]te p[ro]portionalit[er] notate in m[er]itis et s[e]c[un]dis p[ri]oris introitus Et sic habebis motu solis co[m]m[un]e p[ri]oris horis illis et m[er]itis post meridiem

Quinto Eand[em] p[ar]tem p[ro]portionalit[er] adde motu solis in meridiem que p[ri]us eg[re]ss[us] ad t[er]m[inu]m meridiem Et sic habebis motu solis ad horas post meridiem sicut desiderabas rectificatu[m] in signis gradibus et m[er]itis

Reuertamur nunc ad principale propositum et habebis motu solis iam rectificato ad horas post meridiem

Septimo. Principale vade cu[m] tali moto ad tabulas t[er]m[inu]m domini factas ad elevatione[m] poli loci in quo est natiuitas vel om[n]ino[m] querendo signu[m] solis in fronte tabule gradus vero solis in columna sub titulo decimo domini. Et e[st] m[er]ito gradus solis resp[on]det si p[ar]tem

tempus a meridie in horis et m[er]itis
Octauo. Si circa gradus solis m[er]ita adfuerint fac p[ar]tem introitu[m] ad gradu[m] im[me]diat[um] sequente[m] descendendo in ead[em] columna decime. Et e[st] regione illius gradus ad sinistram Sime aliud tempus a meridie in horis et m[er]itis, quod scribe sub p[ri]ori

Nono. Confer hec tempora a meridie ad introitu[m] p[ri]oris et posterioris introitus, Et facta subtrahit[ur] minoris a maiori provenit d[omi]na temporis in m[er]itis qua[m] scribe sub temporibus

Decimo. Cu[m] tali d[omi]na temporu[m] vade ad tabellam p[ro]portionalit[er] ad 60 m[er]ita: querendo illa in fronte tabelle. m[er]ita vero solis cu[m] quibus intrare no[n] poteris in tabulis t[er]m[inu]m domini in prima columna simplici p[ar]te. et in cori angulo introitus p[ar]tem p[ro]portionalit[er] in m[er]itis et s[e]c[un]dis co[m]m[un]e p[ri]oris m[er]itis solis: qua[m] adde tempore a meridie in horis et m[er]itis sub titulo tempus a meridie rep[er]tis p[ri]oris introitus et habebis tempus a meridie rectificatu[m].

Undecimo. Hinc tempore a meridie iam rectificato adde tempus t[er]m[inu]m post meridiem et si hoc aggregatu[m] per additione[m] excesserit 24 horas: subtrahat[ur] et r[em]aneat 24 horas et reliquu[m] sexa

Duodecimo. Hinc aggregato adde etiam pro q[ui]buslibet sex horis post meridiem m[er]itu[m] 1: quia una revolutio p[ri]mi mobilis p[re]fuit in 24 horis et 4 minutis et sic pro 3 horis m[er]itu[m] mediu[m]

5. 30. 60da et sic proportionabiliter
Decimo tercio. Cum toto isto tempore tam aggregato
per additionem ex hoc a meridie, et tempore post me-
ridiem ingerere utrum tablas 12 domorum celi &
servantes latitudinis loci & In quo est naturas.
Et ab initio tabularum discurrendo, in columna sub
titulo tempus a meridie: reperies dictum tempus quod
fuit, et directo illis invenies sex domorum
celi initia: scilicet Decem, undecim, duodecim, per
60da et 60da. Reliquas autem sex per conformes gradus
oppositorum signorum constitues

Decimo quarto. Si tempus predictum aggregatum quod
est tempus finate querendum fuisse non invenies
propter ista facta, que sup. sunt, quia tabula illa
duodecim domorum non sunt facta ad singula initia.
Tunc sume tempus immediate magis quam tempus fi-
nate querendum. Et illud nota. Et ex opposito
eius in eadem linea transversali nota initia
sex domorum

Decimo quinto. propter ista que sup. sunt intrabis
secundo introitu ad tempus in horis et minis me-
diante sequens descendendo quod est maius hoc
tuo quesito. Et illud simile nota. Iuxta tempus
prioris introitus, et in eadem linea transversali
initia alia sex domorum sex domorum celi et omnia
ordinantur sub suis gradibus scilicet horis et minis secun-
dum introitus supra horis et minis prioris introitus.
Et gradus eorum domus secundi introitus sup. 60da

domorum primi introitus

Decimo Sexto. Confer omnia hec ad invicem, et facta
in omnibus subtractione minoris numeri a maiori
elice tam ut tempora quam ut initia domorum
dierum et noctis subscribere in fine que videlicet
dierum tempore sub ipsis et differentia singula
in domorum sub propria domo

Decimo septimo. tempus non finate querendum
confer cum tempore prioris introitus quod est
magis illo, et facta subtractione minoris a maiori
elice diem in minis quam nota.

Decimo octavo. Sume diem tempore prioris
et posterioris introitus pro primo termino: diem
domus quamvis rectificare pro secundo: diem in
minis ut tempus tuo finate quesito: Et tempus
minimorum scilicet primi introitus per sexagesimo termino.
Et multiplicata secundo per sexagesimo et multiplicatum
divide per primo, et in quotiente proveniet per
proportionalis addenda in initio suos gradibus
primi introitus illis domus quam vis rectificare.
Et sic habebis illam rectificata. Et sic facies
in singulis domibus quod si dicere domorum
sunt uniformes facta una vice pro una domo
rationis proportionis habebis pro reliquis, et sic
omnes sex domus equales habebis: et per eam
opposita sex alias.

**Modus alter equandi domos propter ista que
sup. sunt est iste videlicet.**

Primo. Cum dua tempora primi et secundi introitus
vade ad tabellam proportionis ad 60 mta querendo illa
in fronte tabule. Duan vero introitum. i. que resultant
ex subtractione spib prioris introitus a sps tuo que-
sito. in prima columna sinistres pbs. Et in angulo
ceteri reperies partem proportionalem spib in mris
et pbs correspondente mris illis que superant in
tempore tuo finire querendo cu quibus mris no
fuerit. **Et** huius modi plem proportionalem refer-
ra. Nam cu ista rectificabis omnes domos,
erundo s. cu ipa ad tabellam quere introitum spib
querendo illa in prima columna latere sinistri
duan vero domos qua queris rectificare in d.
dibus notata. in fronte erud tabelle et in angulo
communi invenies partem proportionalem correspondente
illis mris cu quibus introitus no potuerit. Illa domos
addenda a gradibus illis domos prioris introitus
et sic habebis domos illa rectificata ad tempus
posse finire querere. Et hoc modo procedes recti-
ficando quolibet sex domos; quibus ia rectifi-
catis statim q. consimiles gradus oppositum
signorum sex alias conformabis et sic figuram
celum pbs estimatione hac estimatu ascensu ex-
actissime habebis. neq. quicq. mixtor si in huius modi
capite longis fuerint: et verborum quasi puerile
edocendo sperni proferunt. Nam principia in ar-
te debent esse facilia, et a facilius est
meandrum.

ne preterea volentes ediscere, sint equib. propter
terb interpositos canones longior fuit qua existima-
runt. videlicet propter canones rectificandi motu so-
lis pro quocq. meridiano. Et canones adinveniendi
tempus meridi in quocq. loco pro qualibet die
volueris. Et tercium s. equandi et invenendi ex al-
manach verum locum solis ad quolibet diei hora. ac
partem hore. Et hoc de communi methodo constituti
figurarum celi estimata sufficiant. Sed ut facilius
operari possit habere tabulas et domos fabri-
catas ad elevationem tue Subtrahendi ad singulos
gradus signorum et singula cetera mta gradum.

**Secundus modus et exactior erigendi figura
celi scilicet per directiones Jo. de Mon. Regio
In problemate 14°**

Secundus modus erigendi figuram celi est per directiones
Jo. de motu Regio: In quo sic procedendum.

Primo nota Annum. Mensem, diem, horas ac pbs ho-
rarent ad quas pbs estimatione fit natiuitas: ho-
ras inq. vulgares et horologij ab occasu incipientis.

Secundo vide si in quibus horis est natiuitas aut
est in horis post meridiem aut ante meridiem aut
pessit in meridie: Si natiuitas fuerit post meri-
diem sume ex almanach locum solis in signis gra-
bus et mris pro die proposita natiuitatis. Si vero
sit ante meridiem tunc sume motum solis ex alma-
nach diei precedentis diem natiuitatis.

Tercio. quere ascensionem rectam solis pro tali die

quā sit invenies. Accipe ex almanach signo et hora
solis: et dixi: quibus quid equati ad meridiana loci
In quo figuram erigere queris. Modus autem equandi
superius est enarratus in primo modo. Et cum 10 ing.
dece tablas ascensionum rectarum signo querendo in pte
superiori in prima linea transversali. gradus vero
in prima columna sinistree partis. Et in comuni
congerie ascensionum rectarum solis in gradibus et m^{is}
notata: **Amexio**

Si gradibus signi nra quoq; accesserint fac p^{er} p^{er}
viam introitu quo ad gradum sequentem descendendo
Et e regione illig sub signo quo prius altitatem
ascensionis rectarum appone quā obfer prius. videlicet
que illarum maiore minores fuerit. Nam subtra
hendo minores a maiore proveniet d^{ist} notanda
titulo A vel N. A si addere si sequens ascensio
ascensio maiore fuerit. N vero. et aliter si minor
fuerit

Quarto. Eam diariam per tablam partis proporcion
nalis vulgaris decas per multiplicam per nra gradibus
solis ad horam. Et invenies in comuni angulo p^{er}
proportionale addendum ascensionis recte prioris m^{is}
itub. si d^{ist} habuerit titulum. A vel subtrahendum
ab ea si d^{ist} habuerit titulum. N. Et sic pro
veniet ascensio recta solis correspondens vero loco solis
in meridie.

Quinto. Horas post meridiem multiplicam p^{er} 15 Et
in quociente proveniet distantia. Prodivo vero in p^{er}
bus a meridie ad tempus f^{er} propositum.

Sexto. Si circa horos modi horos propositus aliqua m^{is}
adferunt ea m^{is} per 4 divido simpliciter divisione et in
quociente proveniet gradus qui debent addi ad distantia
prius notata

Septimo. Si in divisione facta aliquod remanserit in
m^{is} illa p^{er} 15 multiplicantes et proveniet m^{is} apo
nenda circa gradus distantie.

Octavo. Distantia huiusmodi addere ad ascensionem rectam
solis et proveniet ascensio recta decem domos.

nono. Scribe in parte tabule et signa domos decima
undecima. duodecima. prima sedam et tredecia. Et p^{er}
ex opposito decime domos pone etiam ascensionem rectam.

Decimo. ad ascensionem rectam decime domos addere 30 gradus
et proveniet ascensio obliqua undecim domos ex opposito
eius domos scribenda atq; notanda.

Undecimo. eidem ascensionem obliquam undecim domos
addantur 30 gradus et proveniet ascensio obliqua 12
domos ex eis opposito scribenda.

Duodecimo. ascensionem obliquam 12 domos addere 30 gradus
et proveniet ascensio obliqua p^{er} domos. et ascendens
que ex eis opposito notanda erit

Decimotercio. Ascensionem obliquam p^{er} domos addantur
et sup^{er} 30 gradus et proveniet ascensio obliqua p^{er}
domos e regione eis apponenda

Decimoquarto. ascensionem obliquam p^{er} domos addere 30 gradus
et proveniet ascensio obliqua tercie domos. Ex eis oppo
sito apponenda

Annexio quocies cuius in aliqua ascensione obliqua vel eci-
am in distantia a meridie super fuerit plusq[ue] 360
360 gradus. tunc illa regerendi sunt residui vero pro as-
censione obliqua seu distantia a meridie servandi sunt.

Annexio scda si in ascensionibus domorum notandis
ex opposito domorum ultra intra adfuerit scda vide si
illa scda sint mag[is] qua[m] 30 aut plus qua[m] 30. aut
passet 30. si fuerint mag[is] q[ua]m 30 abicienda sunt
si vero plusq[ue] 30 fuerit addatur ad intra it[em] unum
ne illa scda deat in operando laborem.

Decimoquinto. Infra post hoc omnia p[er]fecta in ta-
bulam rationalem querendo latitudinem poli tunc regionem
ex opposito cuius accipe polos. unde et tunc. duodecim
et fide domo.

Annexio. propter evitandos labores si circa polos
in octos pro dictis domibus adfuerit intra plusq[ue] 30
pro eis ponatur gradus unus ad gradus poli. Si
parviores tunc poteris operari et infra dictos subdo-
pli polo intrando. Cuius si fuerint plusq[ue] 30 sunt
si essent 40 vel 50 intra quia si 35. tunc sub dupli-
polo melius est intrare.

Decimo Sexto. cu[m] ascensione recta decem dig[iti] fac ingre-
ssu in tabulam ascensionum rectarum et hoc accipere.
in corpore querendo eandem ascensionem rectam et
in ead[em] linea in p[ar]te superiori sume signu[m] gradus
vero in prima linea sinist[er]e partis ac ex opposito
decem dig[iti] huiusmodi signu[m] et gradus statuit.

187.
Decimo septimo. Si ascensione rectam p[er]f[ec]te invenire
non potueris minores affume propinquiores. et illis in
parte superiori tabule accipe signu[m] gradus vero ex opo-
sito ascensionis recte in prima linea sinist[er]e partis
affume ac circa domo decima pone.

Decimo octavo. quonia[m] ascensione rectam p[er]f[ec]te in-
venire non potueris fac p[er] dig[iti] introitu[m] quo ad gradus
sequentes descendendo; et illis affumenda est ascen-
sio et ad ascensionem rectam primi introitus confe-
renda que illarum maior minorve fuerit, subtrahit[ur]
eo in minori a maiori proveniet d[ist]antia pro p[ri]mo
termino statocunda. **Annexio**

Si talis d[ist]antia fuerit diversarum denominationu[m] v[er]o
gradus et introitu[m]. tunc pro quolibet gradu appo-
nuntur 60 ad intra adiacentia gradibus et pro-
veniet una denominatio. v[er]o introitu[m]

Decimo nono. ascensione rectam accipere in octantem
si prioris introitus subtrahat ab ascensione recta
decem dig[iti] et proveniet d[ist]antia pro scda termino
locanda. **Annexio.** Si talis d[ist]antia fuerit di-

versarum denominationu[m] multiplicando cedant
et olim p[er]cipi ad unam denominationem

Vigessimo. pro secundo termino ponendum est 60. Et si
p[ri]mo termino q[ue] tunc multiplicatus necesse erit,
et numeru[m] multiplicativu[m] productu[m] divide p[er] primo
et in numero quociente proveniet intra addenda

gradibus signi fontis ex tabula ascensionis rectam et
sic proveniet signus gradus et m^{tes} in figura celi pro
decima domo ponenda. **Amexio** Si in divisione
pro p^{te} proportionali remanet m^{tes} que nō possūt
dividi, quia sūt pauciora primo termino dividendi:
tunc debent multiplicando p. 60. reduci ad s^{eda} Et
tū illa s^{eda} dividi cu^m hoc ad primo termino et pro-
veniet s^{eda} apponenda m^{tes}.

Vigessimo primo. Cu^m polo undecim domos ex tabla
rationali assumto, intra in tabulam ascensionis obliquam
cu^m illu^m in parte superiori querendo Et ascensionis
obliquam ex opposito undecim domos notata sub polo
eiusdem undecim domos arcute quere ubi poles in propria
forma in fronte tabule accipe signu^m. in prima ve-
ro columna sinist^{re} p^{te}is ē regione erob ascensionis
oblique s^{ede} gradus.

Vigessimo secundo. Si p^{te}isse ascensionis obliquam quare
queritas nō invenisti; assume minores propinquio-
res et illam nota. Deinde fac s^{eda} introitu
quo ad gradum sequenti descendendo et illis ex
opposito erob gradus accipienda est ascensio obliqua
quare confer prime, que illam maior minoris fu-
erit facta cu^m subtractione minoris a maiori pro-
veniet d^{ia} pro primo termino ponenda.

Vigessimo tertio. Ascensionis obliquam primo arcute
inventa sub polo. Subtrahat ab ascensionis obliqua posita

184.
Ex opposito undecim domos. et proveniet d^{ia} pro s^{eda}
termino locanda.

Vigessimo quarto. Pro tercio termino 60 s^{ede} et s^{eda}
per terciam multiplicat. numeru^m multiplicativu^m p^{te} d^{ia}
per primo divide nam in quociente proveniet p^{te}
proportionalis m^{tes} apponenda gradibus signi
pro undecima domo: tale itaq^{ue} signu^m gradus et
m^{tes} in figura celi pro undecima domo statuto.

Amexio. Si circa polu^m m^{tes} ad fuerit oportebit
te sub sequenti polo etiam intrare et infra d^{ia} d^{ia}

Vigessimo quinto. Sub eod^{em} polo undecim domos quere
ascensionis obliquam et opposito h^{ic} c^{irca} domos positam
arcute in propria forma si poteris, quod si non
poteris accipe minores proximiores et illa nota et
in parte superiori tabule in ead^{em} linea accipe sig-
nu^m Ex opposito vero prime ascensionis oblique in
linea transversali in prima columna sinist^{re} p^{te}is
s^{ede} gradus, et tunc signu^m q^{uo} gradus nota.

Vigessimo sexto. quoniam ascensionis obliquam p^{te}isse
arcute nō invenisti fac s^{eda} introitu quo ad
gradum sequenti descendendo Et illis ex erob oppo-
sito assume alia ascensionis obliquam q^{uo}a priori ē:
fec^{eris} que illam maior minoris fuerit facta cu^m
subtractione minoris a maiori. emerget d^{ia}
pro primo termino statenda.

Vigessimo septimo ascensionis obliquam primi introitu

Subtrahere ab ascensione obliqua tertiae domus quae per
se invenire non potuisti et proveniet dñia pro scto
termino ponenda.

Vigessimo octavo pro tertia domo 60 ponere licet
et sctd per tñm multiplicando sexta regula propor-
tionis numerum multiplicativum productum p̄ primū divi-
de et in numero quotiente provenient mta ad fig-
urā et gradū obliq̄ pro tertia domo repositū addenda.
tale itaq̄ signū gradus et mta pro tertia domo in
figura celi ponentur.

Vigesimo nono. Cū polo duodecim domos ex tabula
rationali assumpto infra tabulas ascensionum obliqua-
rum illud in parte superiori tabule querendo et ibi
sub eod̄ polo ascensionis obliquae duodecim domos
creante quere in propria forma si potes. quod si
nō potes some minorem proximiorē et in ead̄ colu-
na in parte superiori supra huiusmodi ascensionum
obliquarū some figurā gradus vero ex opposito in linea
transversali in prima columna sinister paretis qd̄
signū atq̄ gradus p̄ntis 12 domos collocabis.

Trigesimo. quoniam ascensionis obliqua 12 domos
in propria forma invenire nō potuisti sctdm in-
tentū faci oportet. quo ad gradū sequēte desce-
dendo. ē regione eorū assumenda est altā ascensio
obliqua et priori conferenda quae illarū maior
minorve fuerit. facta cū subiectior minorve
ā maiori proveniet dñia pro p̄rio termino habenda.

191.
Trigesimo primo. ascensionis obliqua primi introitu
subtrahere ab ascensione obliqua 12 domos quā in pro-
pria forma invenire non potuisti et proveniet dñia
pro scto termino ponenda.

Trigesimo secundo. pro tertia domo nō est inveni-
tione 60 et sctd p̄ tñm multiplicare numerum
vero multiplicativum productum per primū dividere
et in numero quotiente proveniet mta apponenda
ad gradus signi accepti sub polo 12 domos fig-
urā itaq̄ et gradū huiusmodi pro duodecim do-
mo in celi figura locabis.

Trigesimo tertio. sub eod̄ polo 12 domos quater
ascensio obliqua posita ex opposito sctd domos
et sic creante in propria forma. si potes. quod
si nō potes some proximiorē minorem et in superiori
parte tabule in ead̄ columna some figurā ex
opposito vero p̄ lineā transversalē in columna
prima sinister p̄ntis affone gradus. et illud ar-
bitraris nota.

Trigesimo quarto. quoniam in propria forma ascensio
obliqua sctd domos invenire nō potuisti. sctdm
intentū facto ad sequēte gradū descendendo.
ē regione eorū altā ascensionis obliqua asume.
et cū prima conferendo videbis quae illarū
maior aut minorve fuerit. subtrahendo cū mino-
rem

à maiori proceperit dñia pro primo termino locanda
Trigesimo quinto. ascensione obliqua primi introitus
subtrahat ab ascensione obliqua posita ex opposito sibi
dog et nascetur dñia pro secundo termino.

Trigesimo sexto colloca pro tercio termino 60 et sub
int sub p tercio multiplicato. Et numerum multiplicato
hinc productum divide per primo. Nam numerus q
erit nra comensurabit ad signum et gradus rep
tos apponenda. Et huiusmodi signum gradus atq
nra pro tercia domo in celi themate configurato

Trigesimo septimo. Pro prima domo fabricanda
elevacione poli tue regionis in tabula ascensionis
oblique tue inquiras et sub eod ascensione obliqua
primo dog quere in corpore tabule in propria for
ma si poteris, quod si no poteris assume minores
propinquiores et in superiori pte tabule in ead line
a accipe signum. gradus vero p linea transfer
saltem in prima columna simplici pte. Et huius
signum atq gradus ex opposito primi dog notato

Trigesimo octavo. Si hanc ascensionem obliqua
qua querebas invenies nequivisti fac secundum
introitus quo ad gradum sequenti descendendo ar
bitrio ascensionem altam obliqua assume qua
cu prima copabis que fuerit illam maior quere
minor. Subtracta en minor a maiore dñia
que pro primo termino disponetur resultabit.

193.
Trigesimo nono. Ascensione obliqua primo introitus
inventam subtrahat ab ascensione obliqua primi dog
qua in propria forma invenies nequivisti, et o
rietur dñia pro secundo termino.

Quadragesimo numerus 60 ut sepe dictum est
sit tertius terminus. tunc sibi p tertium multiplica
tor. et numerus ex huiusmodi multiplicacione pro
ductus pariter p primo Nam in numero quo
cienti occurrat nra apponenda signo et gradus
ex opposito primo dog notatis. Et sic tale signum
gradus et nra pro prima domo in figura descri
benda sint. **Amexio.** cui iam pductum sex do
morum initia in signis gradibus et nris habueris
certas p diacentralia signa in consuetudinibus gra
bus et nris dispones sic en pfectam figuram
duodecim domorum celi quolibet anni tempore
de hora et partibus horis facile constiterit.

Quadragesimo primo. Si forte circa polum unde
cume domos atq tertius, duodecim et sibi. Deni
que circa polum regionis tue qui querebas pro pri
ma domo ultra gradus nra accesserit tunc sub do
pluri polo circumbibe domos minori atq maiori
et interius oportet, et ex ascensionibus obliquis
sub duplici polo inventis arcus sint extendendi
et signa et gradus rediari tandem pro domo e
quandi hoc videlicet modo.

Postq[ue] omnia que sup[er]ius scripta s[un]t confeceris usq[ue]
ad vigesimū notatū et arcū correspondēte ascensio-
nis d[omi]ni domos adinvenieris et pro decia domo
in figura celi collocaveris. Deinde vis motus
ex ascensione obliqua videri arcū illi correspondēte
et motus per 21 notatū eū polo videri in tabula
ascensionis obliqua querendo illū in fronte ta-
bulæ. Et sic per 22, 23, et 24 notatū arcū p[er]
ctam correspondēte 11 domos adinvenisti. tunc p[er]
ista assistentia gradibus poli cū quibus videri
intrasti oportet te intrare sub duplici polo q[ui]
est immediatē maior polo videri et tercio motu
In tabula rationali et sub eo quere in propria
forma arcus in tabula ascensionis obliqua ex
opposito videri domos notata. Et ibi in eadem
linea in parte superiori some signū: gradus 60
in priā linea sinist[er]e p[ar]tis.

Quadragesimo secundo. Similimodi signū et gradus
sub signo et gradibus pro videri domo olim in-
vis subge.

Quadragesimo tercio. Si p[re]dicta ascensionis obliqua
ex opposito videri d[omi]ni notatam fuisse invenire
nō potuisti duplicem introitu tibi facere oportet
et in superiorib[us] etia d[omi]ni est quo ad gradus
sequenti descendendo. Et ex opposito illud some
ascensionis alia obliqua et illa pars cōfiteri d[omi]ni

Et facta subtractione minoris a maiori proveniet
differentia pro primo termino disponenda. Deinde
ascensionis obliqua primi introitus subtrahere ab as-
sione obliqua videri d[omi]ni q[ui]a p[re]sente motu nō
potuisti. et proveniet decia pro p[ri]mo termino. Some
quoq[ue] pro tercio 60. et multiplicato s[ecundu]m p[er] l[ine]am et
per primo dividendo quod ex multiplicacione resul-
tat. in quociente resultabit pars proportionalis
in m[ot]u apponenda signo et gradibus ex ascensi-
one obliqua primi introitus adinvenitis.

Quadragesimo q[ui]nto. Similimodi arcū et signū et
gradus eū m[ot]u si adfuerint sub isto secundo polo
maiori inventos. confer ad arcū et ad figurā
gradus atq[ue] ista sub polo p[re]cedenti minori rep[re]-
s[en]t[ati]o: prospiciendo diligenter quib[us] illud maior mi-
noris fuerit et subtrahendo minores a maiori
proveniet decia polorum. s[ic] ut maiore et minore
polo reposito.

Quadragesimo sexto. pro tabulam proportionem
ad 60 ista eam d[omi]ni multiplicata per ista assi-
stentia polo videri atq[ue] l[ine]am domos eū q[ui]
intrare nō potuisti sub priori polo et invenies
partem proportionalem addenda figuris gradib[us]
et m[ot]u sub priori polo inventis. Et hoc si ar-
cus sub polo sequenti repositus fuerit maior:
vel ea p[ar]s proportionalis a gradib[us] et m[ot]u

sub priori polo reperiatis abijciatur. si arcus poli
sequentis fuerit minor hoc est si nūq̄ reperiuntur
fuerit in gradibus et m̄tis. Et tali negotio pacto
veniet tandē signū gradus et m̄ta pro undecima
domo ponendū. Et quicq̄ hactenus de polo undecim
domus precipi in alijs polis aliarū domorū id
observare oportebit. Tali enī negotio pacto arcus
omniū domorū et signa et ḡdus cū m̄tis p̄cisse
provenient. **Amexio** Cū iam signa et gradus
sed domorū habueris ceteras domos per diame-
trū statue sic enī prefecturā ac p̄cissā et
domiciliorū celī quocūq̄ tempore volueris habebis.
Si natiuitas fuerit precise in meridie quod
rarior contingere solet.

Primo habeas ascensionē rectā solis pro meridie
quam invenies comodo quo superius in p̄ncipio dī-
xig.

Secundo In parte tabule scribe domū undecimā
duodecimā. primā, secundā, et terciā. ut ibid̄ mo-
no. Et sic omnia peragat ordinatū cōtinuado
usq̄ ad finē: nō opus est bis ead̄ repetere, et
sic habebis celī figurā pro meridie. secundū
directione tabulæ Joannis de mote regio astro-
logi peritissimū.

**De collocacione planetarū in themate celī est
mato Caput secundū**

erecta celī figura ac dispositis duodecim celī domibz
cū suis signis gradibus et m̄tis. Juxta aliquos

197.
predictorū modorū. locandi sūt post modū in figu-
ra planete in locis suis et dignoscatōr quē celī lo-
ca tenebant planete in hora natiuitatis. Nam
ex eorū sito atq̄ aspectibus futura nati actūdia
precognoscū quē idem planete ex eorū locis atq̄
radijs. in natū influunt, in hoc igr negotio sic
procedes.

Primo quoniam ut dīx Ptolomeus duo luminaria s̄
sol et luna sūt quē maximā prerogativa hēt
in natiuitate. Et hāc habent robor in quadripar-
tito tractato tercio capite quarto sol et luna
sūt omnibz ḡnacionibz forciores. Et capite decimo
Id̄ hāc dīx Ptolomeus tenet p̄ id quod docuit
quod sol est ille qui maius possit habet in celo
et est demonstratū in natoris quod solis opus
patencius est quā opa om̄ aliarū stellarū.
Et lux quē est in omnibus rebus nūc est p̄
solē quia stellarū omniū lux nō est nisi
quantū sūt eis a sole et in astrologia proba-
tum est quod motus om̄ stellarū concordēs sūt
in compariōe solum motus solis. Et postq̄ ita
est conuenit ut sol habeat prerogatiuā et do-
minū super omnibz alijs stellis.

Primo igr Solē, cū loco suo vero in figura
collocabis, et quoniam verū motū solis ad horas
quascūq̄ habendū edocediz in capite primo
Id̄ illuc recurras, et sic illū canonem

Solis motu ad horas natiuitatis equato Et sic
in celi figuris constituitur

Secundo, postq. solem in suo vero moto collocaveris
eis colloca Luna in suo vero moto. Et quoniam
Luna est velocius motus Ideo motus eius ex al-
manach primo rectificandus est: aliter error
non parvus comiteretur.

Lune aut motus, ad quancq. hora volueris tribus
modis equari potest ut de sole dixi.

Primus quidem modus, est facilis licet non ita p-
cise ponendo pro quibuslibet duabus horis gradum
vno sicut pro vna gradu mediu. s. 30 minuta et
pro media minuta 15.

Modus rectificandi motu lune ex almanach

Ad meridiem volgarem propter diuinam diuer-
sum equalium et inegalium

Scdus modus est, per regulam proportionis vol-
gatissima in quo tres operationes sibi facere opus
est quarum prima est equare motu lune ad meridiem
volgarem seu apparentem in qua sic procedes

Primo, Sume ex almanach motum lune in regione
illius diei in quo queris habere motu lune et
illud nota in signis gradibus et minutis, **Scdo**.

Scdo Sume signum et gradum solis ex almanach
in meridie diei in quo queris motu lune Et si
sumferis locu solis equatu ad eund meridiem
ut in primo capite docui melius feceris atq.
exactius. Et cum eo signo et gradu solis vade
ad tabellam motus lune querendo signum in fronte

144.
tabule gradum vero in pria columna sinistres partes
et in comuni angulo occurret pars proportionalis
minutorum.

Tercio Huiusmodi parte proportionali minores
ex moto lune in almanach positi et sic habebis
motu lune ad meridiem volgarem quo sol meridiem
anno possidet ad qui clauduntur diebus apponitur aut
inequales. Nam in almanach omnes motus calculati
sunt ad diebus equalibus ut supputatio postulat
astronomica. Propterea qui vult habere motu
lune ad volgarem meridiem oportet sic ut di-
ctum est rectificare. Ceteri aut planete sicut
sol et reliqui hac faciendi formula non est
propter motus eorum tarditatem.

**Modus rectificandi motu lune ad meridiem
anum cuiuscunq. loci**
Scda operatio, Est rectificare motu lune et equare
seu reducere ad meridiem sue civitatis.

In qua sic procedes

Primo, Sume ex almanach motu lune in regione
illius diei in quo queris habere motu et illud
nota in signo gradibus et minutis

Secundo Vade ad tabulam regionum querendo no-
men habitationis tue si illis scripta fuerit aut
vicinioris et edirecto in columna sub minutis lu-
ne sume minuta que addit vel minuit iuxta
notam prout immediate procedendum s. A ut si
a motu lune in almanach posito et sic habebis

motu lune ad meridiem circuli, reduci
Cautella. Si Sabtacionis tunc nomen in tabula
 predicta non inveniatur, cave ne formas vicinioris
 quo ad elevationem poli, quia esset error: sed
 accipias vicinioris secundum similitudinem quia sic attendi-
 tur longitudo civitatum non latitudo. Et secundum
 longitudinem mensurantur motus.

Secunda cautella. est que a nonnullis servatur
 circa almanach stopplerum dicitur enim quod sto-
 pplerimus calculavit lunam se per 10 milia
 plus debito: Unde voluit quod a motu lune se-
 to in eorum almanach debent minus milia 10
 que quidam cautella in alijs almanach non vult
 servanda.

Tercia tandem operatio est. rectificans et equa-
 re motu lune ad horas natiuitatis, quando na-
 tiuitas est in horis ante meridiem, vel post meri-
 diem. Si vero ante occasum solis sive post occasum
Primo igitur. Si natiuitas est ante meridiem, sume
 ex almanach motu lune in signo gradibus et
 minutis diei precedentis natiuitatem et illud rectifica
 per primam et secundam operationem, rursus predictas.

Si vero sit post meridiem, sume motu lune
 in eodem die quo est natiuitas, Et illud duplici
 rectificatione prius rectifica ut etiam dictum est

Secundo. Sume motu lune immediate sequentem
 in signo gradibus et minutis et illud etiam recti-
 fica duplici rectificatione ut precedentem. Tercio

Tercio. Confer hos duos motus ad invicem, quibus
 illorum maior minorque fuerit. Nam facta subtra-
 ctione minoris à maiori proveniet altera motus
 que significat motu lune diurno et illud nota
 pro secundo termino

Quarto. pro tercio termino sume horas et minuta
 natiuitatis post meridiem, scilicet vel diei precedentis:
 si natiuitas est ante meridiem: vel eandem diei
 si sit post meridiem, ut in primo capite di-
 ctum est.

Quinto. Et multiplica secundum per terciu et mo-
 tum multiplicativu productum divide per primo
 et in numero quotiente proveniet pars propor-
 tionis significans motu corespondentem illis ho-
 ris et minutis post meridiem.

Admixio. In ista parte proportionali, elige
 da, reduces si placet, terminos si fuerit di-
 versarum denominationum ad eandem denominationem

Admixio altera. Potes secundum eandem proportionem
 alio modo eligere partem istam proportionalem,
 sicut in phemio almanach de 13. confer: ut di-
 ctum est: motu lune sequente ad precedente et elice
 diurnu inter eos facta subtractione minoris
 à maiori que dicitur et dictum est significat
 motu diurnu. Deinde divide huiusmodi motu
 per unam horam et proveniet in quotiente motus
 lune in hora.

Tercio. Huiusmodi motu lune horarum multiplica
 D

Per horas et minuta post meridiem ad quas queris habere motum lune et in numero multiplicatus producto proveniet motus lune correspondens horis illis et minutis post meridiem.

Ultimo. Horummodi motum adde motui lune in almanach tam rectificato s. iam pendenti idest. ad signum gradus et minuta lune primo accepta et sic habebis motum lune ad horas questas.

Tercius. Modus rectificandi motum lune seu equandi ad horas illas post meridiem. est per tabulam que inscribitur tabula motus lune in hora per quam sic operaberis.

Primo. Sume motum lune ex almanach quem primo intendis et illud rectifica per duas rectificationes predictas in secundo modo. Sume quoque sequente motum immediate et illud rectifica et primo tam pro die diei equaliter et ineqaliter quam etiam pro die meridiano.

Secundo. Confer motus illos ad invicem et facta subtractione proveniet dies s. motum que significat motum lune diurnum.

Tercio. Cum tali die inqdere tabulam predictam quam in fine huius libri conscripsum invenies. querendo tam in fronte tabule horas vero post meridiem ad quas queris motum lune in prima columna simplici partis et in contra angulo ascendet plerumque proportionale correspondens.

203.
Horis illis post meridiem.

Tercio. Horummodi partem proportionalem adde ad motum lune quem accepisti ex almanach et sic habebis motum lune tam equaliter ad tempus totum post meridiem questum.

Tercio. collocato soli et luna cum suis locis veris. in figura celi collocabis alios quoque planetas s. saturnum. Iovem. Martem. Venerem et Mercurium cum suis motibus quoque veris. In hoc autem duplici via procedere poteris.

Vna quidem. per tabulas resolutas aut blanchini aut Joannis peregrini calculare motus eorum ad poissam horam quam queris.

Altera vero via est. pro rectificando ac equalando motus eorum in almanach conscriptos qui sunt ad meridiem notatos ad horas totas. Et tunc ita procedes. Sume motum planete notatum in almanach ex opposito illius diei in quo vis habere locum et illud nota in gradibus et minutis.

Secundo. nota motum eiusdem immediate sequente.

Tercio. Confer hos duos motus ad invicem videndo quibus illorum maior minorve fuerit, facta tunc subtractione minoris a maiori proveniet dies representans motum diurnum planete que notanda est pro secundo termino.

Quarto. Sume horas et minuta post meridiem ad quas queris motum et illas nota pro tertio termino.

Quinto. Primum terminus fit 24 et multiplicatur
secundus per eundem numerum vero multiplicatio pro-
curatur deinde per primum et proveniet in quocun-
te pars proportionalis correspondens horis
illis ac utis si adfuerit post meridiem.

Sexto. Eandem partem proportionalem adde ad
motum planete prioris vel minue si planeta
fuerit retrogradus et habebis motum plane-
te ad tempus quesitum.

Annexio. In dictorum quique planetarum motibus
rectificandis non oportet laborare in equando
illorum motu prius pro diebus diebus equalibus
et inequalibus nec pro diebus meridianorum pro-
portionaliter motus eorum, Unde hac sciendi for-
mula non egent.

Annexio altera. Potes etiam si placet motus pla-
netarum equare ad horas quesitas per regulam
proportionis aliquamodo procedendo. videlicet
elige diem inter duos motus inscriptos qui
diem representat motum planete diurnum ut etiam
supra dictum est.

Secundo. Eandem diem divide per unam horam
et proveniet in quociente motus planete in hora.

Tercio. talem motum in hora multiplicata per horas
et nota post meridiem ad quas queris motum
et motum et proveniet motus planete correspon-
dens illis horis.

Ultimo. Motum illum adde ad motum planete
quem primo accepisti ex almanach: si plato

progrederetur. Vel subtrahere si idem regredietur et
habebis motum planete ad horas quesitas.

Annexio. Quando autem planeta progreditur aut
regreditur patitur cognoscere ex almanach in prius
per quolibet annum nec non in corpore ephemer-
idum ubi in columna motus eius cum progreditur
invenies notatum syllabas: di: et diescibus, cum
regreditur syllabas: re: et regreditur. Et hoc
de collocacione planetarum in celi theatro est:
nato et iuxta horam estimatum et vulgare erecto
Circa lineacionem figure celi ac locacionem
motum planetarum in ea sunt due castelle adnotate:
scilicet.

Prima quid castella est circa positionem signorum
et graduum domorum: Sciendum est enim quod domus
quolibet debet annotari cum suo signo et gradi-
bus atque utis in cuspide illius domus et in li-
nea ubi est principium domus et illa linea
vocatur cuspis domus. licet secundum sententiam pto-
lemei et secundum astrologorum principium quolibet
domus sit per quique gradus ante gradum cuspi-
dis, Verbi gratia. Sit alicuius figure ascens
in primo gradu arctis, tunc licet hoc dicatur
cuspis eius tamen eius principium est per quique
gradus ante scilicet in 21 piscium. et planeta quiescit
in aliquo istorum istorum quique graduum precedencium
sunt in 28. ante 29. ante 30. piscium: non de
esse in duodecima sed in ascondite. Et hoc bene
tenete. Sicut etiam non ignorare debet.

quod quilibet domus de 30 gradibus constat, quing
habet ante cuspidem et 25 post cuspidem. in linea
igitur cuspidis domus nota ante domos. s. signum
gradus et nota non igitur notabis hoc in medietate
domos et per praedicta non nulli faciet.

Secunda cautella est. in locandis in ead figura
planetarum motibus qui ut recte locentur considera
motum primi mobilis. s. diurnum qui est ab oriente
in occidentem. Nam motus planetarum proprius est
ab occidentem in orientem. Si vis igitur recte locare
planetas considera motum primi mobilis per quem
sicut primo ascendit supra orientem prima domus
deinde secunda venit. Deinde tertia et sic successivo
sic primus gradus prius domus primo ascendit quia
secunda. Et secunda primo quia tertia et sic successivo
Et sicut sub terra primo descendit septima
deinde octava. Deinde nona et sic successivo
sic primo descendit primus gradus septime
secunda domus. Tercio tertia et sic successivo
in omnibus alijs domibus intellige. Cum ergo
in figura dispositis domibus in signis gradibus
et notis vis locare planetas. vide in quo signo
sit planeta. et in quo gradu atque in quo signo
et hoc si cuspidis domus est notata in primo
eiusdem signi priori quam sit gradus planeta. collo
ca planetam intra domum post cuspidem quia
primo ascendit gradus cuspidis supra orientem
quam gradus in quo est planeta aut descendit

107.
infra orientem si planeta fuerit supra terram
a principio ascendens usque ad septimam quae est
medietas celi supra terram. Si vero gradus
cuspidis est posterior in ordine numerali
quam gradus in quo reperitur planeta collo
ca planetam cum suo gradu ante cuspidem quia
primo ascendit planeta supra terram quam cuspidis
si planeta fuerit sub terra aut descendit si
supra terram. Hoc tamen semper animadvertes quod
si planeta fuerit ante gradum cuspidis domus
plures quam gradus etiam quod sit in eodem signo.
in quo est gradus cuspidis non debet esse in
ea domo sed in precedenti. Sicut etiam si esset
ultra non 25. gradum post gradum cuspidis
domus debet esse in domo sequenti. Verbi gratia
sit hoc dictum est. Secunda gradus arietis gradus
cuspidis secunda domus. Sitque planeta ut Iovis
in 28 gradu piscium. tunc talis planeta nota
bitur cum suo gradu ante gradum cuspidis secunda
domus. Dicitur tamen esse in prima domo quod
si idem planeta esset in 21 septio. aut in
26 gradu aut 25 piscium non dicitur esse in prima
domo sed in secunda. Si igitur quod planeta esset in quarto
vel quinto gradu arietis collocabitur in figura
post gradum cuspidis quod si esset in 28 primo pi
scium. non dicitur esse amplius in secunda domo sed in
tercia. licet in eodem signo fuerit.

Amexro, quod dixi de collocandis planetis qui sunt
sub tra pariformiter disponas planetas qui sunt
sopra tra. considerando tu motu primi mobilis
sunt etiam ordinem domorum et gradum eorundem
et non errabis.

**De rectificatione ascendens estimati seu
figure estimate per ammodar caput 3^m**

Dixi princeps astrologorum Ptolomeus tractatu
tercio quadrupartiti capite secundo quod in re prima
que est substantiaculum in natiuitatibus est gra-
dus ascendens hora exitus infantis introitus
in nascator dubietas eo quod hora egressus ob-
seruatio sepe non possunt quia horam instru-
menta decipit et a veritate declinat. Nam
si est instrumentum umbra cadit in eo error
quando sol non fuerit equidistant superius in
qua ponit instrumentum aut quod lineam aspectu
sint recte ita quod umbra non erit certa
In instrumentis etiam aqua cadit error quia
vel est spissa vel aliquid in ea transper-
sator quod impedit fluxum, vel foramen
clauditor vel plus debito amplior vel pro-
pter aque multitudinem eiecit fluxit aqua vel
propter eius paruitatem tardius vel propter
frigiditatem crassior vel caliditate subtilior
nisi quis per solum astrolabium observauerit
altitudinem altioris stelle. Et hanc dixi quod

etiam in eo potest facile quis decipi nisi sit sa-
piens quando stella quam aspirant est circa me-
diu celi et aspirans ignorabit utrum sit in medi-
etate celi recte vel tardabit rectam ponere super
gradum ita quod fuerant ibi duo antequam mo-
uerat eam vel tarde inuenit post horam natiuitatis
ad aspirandum et tunc aspirat alium gradum ascen-
dens qui erit post natiuitatem aut erit error in
astrolabio vel in divisione gradum altitudinis
vel in regula vel in toto quito altitudinis,
Unde propter aliquot istorum et similia
difficile erit et rari quod non cadat error
Unde si error in uno gradu altitudinis acci-
derit aut etiam in uno minuto ascendens natiuitatis
non erit illud. Et ego sciam dico quod in in-
strumentis horam instans quibus utimur hi-
bis nostris multo superius error accidit tamen
ratione instrumentorum horologii que aliquando
cessant a percussionebus sed etiam magis propter
homines qui eis utuntur nam putant se ponere
illa ab occasu solis seu a meridie aut a media
nocte et semper fallunt quia ignorant veram
occursum horam et non ponit illud in illa hora
peractum. Unde vel ante vel post neque etiam utitur
in hoc diligencia. Unde semper de certa hora
est error. eo presertim magis quia raro videtur

certam horam sine hoc partem annuadverbat in
exto infantis unde quasi ad existimationem refe-
rent sedm estimativam videtur talem vel talem
horam fuisse. Sed quoniam in iudicijs natiuitatis
debemus pise operari absqz mti scupulo ratione
directionis et eiam debemus planetarum addequa-
ciones pise habere. oportet determinata hora ac
minutem hanc natiuitatis invenire. Ideo dixit
Ptolomeus necessario convenit ut via motua
nobis pise pisse ac naturale ascens habearim
Via aut est per ascens estimativum. et illud esti-
mando pisse et verum ac naturale ascens nati-
vitalis adinvenire. Propterea estifuranda est cel-
figura estimativa. In hoc fuerit due via motu
a sapientibus.

Prima. fuit via hremetis que via tenetur etiam
a Leopoldo et dicitur etiam esse Ptolomei sed per
peram propter verbum eius in centilogio verbo
51 dicens. Locus lune in natiuitate est ascens
casus spermatis in matrem. Et locus, locus
casus spermatis in matrem est ascens ho-
ra natiuitatis. Et dicit quod invenerunt
in natiuitate hominis tantam deformitatem
hanc ad ascens nati quod p tot revolutos
orbis luna venit ad punctum nominatum et
assignant hanc moram natum in vteris mris
a principio casus spermatis.

217.
Minor mora est 258. diem. Media est 213. dies
Major vero 288. Inter istas vero moras alias
ponit intermedias que sunt aliquando maiores mi-
nori mora et aliquando maiores media.

Amplius dicunt. quod cum luna fuerit in 7do
ocidentis tempore natiuitatis fuit mora minor
a caso spermatis usqz ad natiuitatem scilicet 258.
diebus interfuerit. cum vero fuerit luna in gra-
do orientis tempore natiuitatis fuit mora
media inter casum spermatis et natiuitatem
scilicet 213. diebus cum vero fuerit sub terra in 15o oc-
cidentis et distet ab oriente unum gradum tunc
interfuit mora maior scilicet 288. Et breviter vo-
lebant hinc opinari sequares quod debemus
considerare hora natiuitatis quam pisse possit
locum lune scilicet signum gradum minutum. et etiam sedm
Et erigantur figura celi quo pisse possit
his peractis debet considerari si luna fu-
erit supra terram aut sub terra. Si supra
terram fuerit sunt gradus equales qui sunt
se inter ipam et occidentem et duplicem do-
pliatum vero dividit per 24 et in quotiente
provenient dies morae. Si in divisione aliquid
maneat quod dividi non pot sunt hanc. Deinde
horamodi dies et horas adde minori morae
et aggregatum ostendit moram quaesitam.
Si vero luna sit sub terra inter orientem et
occidentem accipe gradus qui sunt ab oriente usqz

ad horam et ipsos dupla et duplatum divide p 24
si quid et in quociente veniet dies signum vero remanserit
quod dividi nō pot. ostendet et tibi horas addendas
diebus. deinde ad hos dies ad horas ad horam
mediam et proveniet tibi mora quæsitā. sed si
fuerit in gradu orientis erit mora minor. hoc
intellige in gradu et mto. Post hec dicesant
moesta hora mora subtrahere illam ab hora
nativitatis et proveniet hora casus spermatis.
hinc habita mora casus spermatis in matrice,
quæritur verū motū hanc vixta gradū mto et sū
Et ille locus hanc erit ascendens verū in hora
nativitatis et habebis quod queris sicut vix
locus hanc tempore nativitatis est ascendens
hanc casus spermatis in matrice. Et ista via
multis placet et habent hora casus spermatis
et cerciorantur de exoritur an filij quos p
erunt sint veri eorum filij. Ista via nō est
firma quia nec per eā possit perire moem
et passū ascendens et ipsi estimabat neq possit
certificari de casu spermatis in matrice.
per hora nec estimata neq vixta nativitate
et longius arguebat antonius de motu mo
mī latinos astrologos nō parvi momenti.
Sed quoniam mea intencio in hoc ope nō est dispu
tari nec impugnare falsas opiniones sed so
lū opinionē Ptolomei dilucidare.

113.
Et necessaria tantū atq vera pro sciētia nativitatū
exponere. Devenio ad sūam viam
Secunda via. rectificandi ascendens estimatū et moem.
mator verū et naturale est via per animodar.
Animodar ut ait Alcabitius investigacio veri gēg
ascendentis. Et hec est Ptolomei dicentis quod
habito ascendente estimato possunt moem
ascendens verū et naturale, har s. via. Primo
videndo si conjunctio vel oppositio luminarū im
mediate præcessit nativitatē. Nam si præcessit co
junctio dē nativitas illa conjunctio. si vero
oppositio ses præcedit dē præventionalis. Et hinc
quæcūq istam præcessit oportet moem gra
dū conjunctio vel præventionis que ante nati
vitatem ipsi propior fuerit. Et gradū illū
vixcitū adiscimus. fundamentū horū
vix dīx habi habemoden est propt concordā
ciam, quam habet natura hominis cū nā
solis et lune et voluit Aristoteles et Pto
leus. Et quoniam conjunctio ait hāc hē
durare usq ad oppositiōē. Sicut oppositiō
usq ad conjunctiōē. Ideo p conjunctiōē ut
oppositiōē immediate hora nativitatis perdet
tem voluit Ptolomeus ascendens estimatū
ad sūm redire
Secundo. Dix Ptolomeus si conjunctio præcessit

hunc gradum utriusque luminaris accipiemus ac vide-
bimus quibus planeta sit in illo gradu almoten,
et principalis dispositor. Almoten enim vocat
aliquis locum planetarum qui plures menses for-
titudines habet in dicto loco aspiciat vel non aspi-
ciat dictum locum sed si aspexerit est, melior.
Si vero precesserit oppositio ex quo hunc gradum lu-
minarum sunt diversi. Dicit Ptolomeus. obser-
va gradum luminarum super terram existentis et
vide quibus planetarum illius sit dispositor sive
almoten. Nam ille erit figuris estimare sci-
ficatus et dispositor. Ex hoc quod dicitur debet
videre quibus planetarum plures fortitudines
habuerit in loco conjunctionis vel oppositionis
sed non videtur sequitur quod planeta qui
est debilis non potest accipi pro almote.
Revero est quia almota est que habet fortitu-
dines et dignitates. Ideo planeta qui est pe-
grius in dicto loco et in nulla fuerit digni-
tate essentiali: seu feralis vel destruentis
vel casuali pocius aut tardus corso aut co-
stus aut retrogradus aut in prima statione
et fiat retrogradus aut in gradibus ter-
tio. Et sic de alijs debilitatibus non potest
esse almoten et edificator. Et hoc nota quod
ego nec apud Ptolomeum. nec alios meteo-
quod sol et luna non possunt esse almoten.

215.
Imo autem de montano. exemplificat de sole
etiam almote et hoc dico contra alios mille scien-
tes. In hoc loco Itali dicunt quod ex quo quilibet ho-
mo gradum distans. scilicet conjunctionis vel oppositionis
crescit et minuitur secundum planetarum hora ipsa vi-
centur ideo quod convenit modis omnibus ut ascensu
exitus creatoris habeat naturam amplexam con-
naturam planete gubernantis gradum conjunctionis
vel promotionis naturam praecedentis. Dicit Itali
quod merito Ptolomeus tempore oppositionis
accipiat gradum luminarum existentis supra
terram quia planete supra terram sunt maiore
fortitudinis quam existentis sub terra.

Amplius dicit quod si forte in oppositione uno lu-
minarum fuerit in oriente alterum in occidente
sive hora natiuitatis sive hora oppositionis
convenit ut accipiamus gradum illius qui fuerit
in ascendente quia semper debemus accipere
illud quod fuerit maiore posse.

Tercio dicit Ptolomeus quod res quibus plane-
ta de dispositor in gradu conjunctionis vel oppo-
sitionis sunt quinque videlicet. triplix domus exaltatio
terminus apparitio et solis afinitas et aspectus
quicunque ille fuerit. Hic notandum quod per appa-
ritioem aliqui intelligunt faciem aliquam conjunctionis
Insuper

conventionem corporalem vel aspectum ad dictum locum aliquid
vero quod appareat sub radijs solis sicut quod sub
superiores orientales appareant mane ante solē
et sub inferiores appareant in vespere post solē
in oriente quod iam exigerit a radijs solis vi.
de laciob Alcabitium dicitur Tercia.

Quarto. Dixit Ptolomeus illud planeta dicitur
dispositorem gradus correctionis sive praesentis
qui habuerit in illo loco plus una duarum di-
gnitatum s. dictarum, vel omnes. Notandum quod
merito de quod ille est dispositore qui habet
omnes vel plus una dignitatem in gradu co-
rectionis vel praesentis. non autem in signo
quia est inter hos duos modos magna di-
fferentia. Contingit enim quod aliquis planeta ha-
beat plures dignitates in uno signo toto videlicet
aliquis et quod indeterminato gradu illius signi
planeta alter habeat plures dignitates ipso.
Sicut .V. g. in capricorno Saturnus. habet
septem fortitudines quia. domus que valet quing-
et finis qui valet duo. Sed in vigesimo octo
grado capricorni. Natus plures habet for-
titudines quia decem. Sed enim exaltationem
que valet quatuor. triplicitatem que valet tres.
faciem que valet unum. Et terminum qui valet
duo.

Amplius notandum. Sed Hic quod si acciderit quod
planeta.

217.
planeta qui est dispositore generalis .i. in hora correctionis
omnes vel oppositionis quod habet plures huius digni-
tates sit etiam dispositore proprius .i. habeat etiam
hora natiuitatis plures fortitudines ac fortitudines
aliquis in hora natiuitatis demonstrabit quod sit
natiuitas hominis magni esse.

Quinto. Dixit Ptolomeus invento et habito
planeta qui dispositore loci correctionis vel praesentis
omnes quicunque illam natiuitatis hora praesentis imedi-
antur oportet videre in figura temporis estimati
in quo gradu signi talis planeta reperitur et
in videbis cui angulorum duorum s. ascendens vel
medij celi propior fuerit. Si enim fuerit secundum
momentum gradum propior ascendenti adequa in
tot gradibus ascendens in quot perambulavit
aliquem conventionis vel praesentis in suo sig-
no in quo est figura natiuitatis estimata.
Si vero propior fuerit secundum momentum gradum
decime adequa decima in tot gradibus quot dicitur
aliquem est in suo signo. neque e converso qui fuerit
propinquior secundum signum sicut sex quantitate continua
et per praedictam methodum operantur in rectificatione
figure estimata. Et dicitur Antonius de montalmo
quod si dictum aliquem habeat dignitatem in dicto
angulo quem rectificat et ipsum aspirat gradum est
melior et sit rectificabilis aut ascendens aut de-
cima in figura estimata.

E

Sexto. Dixit Ptolomeus si duo vel plures planete
in loco conjunctionis vel praesentationis eque dignita-
tes pro fortitudinis habuerit de quibus si praedictis
fuerit respice utrinque planete gradus et vide si
sunt in gradibus aequales vel inequales.
Si inequales fuerit tunc illi planeta summus est
pro rectificatore cuius gradus sunt vicinioribus
quo ad numerum ascendens gradibus per mediu
celi et rectificabit ascendens aut mediu celum
Secundu numeru suoru graduum. cui si illor
duoru angulus fuerit secundu numeru propi-
quior. Si vero dicti duo planete vel plures
equales in dignitatibus fuerint. Hora conjunctionis
vel oppositionis. et inequales in gradu conjunctionis
vel oppositionis. et inequales inter se in digni-
tationibus gradibus. Ita tamen quod alter eorum
quo ad suos gradus sit propinquior gradibus
ascendentis quo ad numerum si semper intelligas
quia Ptolomeus nihil curat de sit. Alter
vero quo ad suos sit multo propinquior gradi-
bus medii celi. Et nota si multo propinquior
ex quia intelligitur quod sit maior propinquior
tas inter numerum graduum unius planete et gra-
dus medii celi quam inter gradus alterius et gra-
dus ascendentis. Vel e contra. si quod alter sit pro-
pinquior quo ad numerum suoru graduum ascen-
denti quod sit alter ad numerum suoru medio

celo tunc semper secundum mentem Ptolomei sum-
mus est pro rectificatore ille qui est propinquior
quo ad suos gradus. Et ita si alter est propi-
quior cum suis gradibus medio quam alter cum
suis ascendenti tunc accipe pro rectificatore qui
ad gradus medio celo et ita secundum mentem Ptolomei
illius aequa gradus medii celi. Idem facies
si maior propinquitas apparet inter alterum
planetarum et ascendens. si quo ad numerum
graduum. Si vero dicti duo planete vel plures
equales fuerint tam in dignitatibus si quibus
praedictis quam in gradibus aequales et per con-
sequens quantum est ratione eorum alter non de-
propior altero ascendenti aut medio celo
quia cum sint aequales in numero graduum in suis
signis. non dicitur alter altero propior ascen-
di aut medio celo tunc dicit Ptolomeus for-
me pro rectificatore ex his planeta illorum
qui plures dignitates habuerint in angulis
figure nativitatis. Si vero ambo aequales
dignitates in angulis habuerint eligendus
et proponendus est ille qui fuerit in suo
haim. si qui fuerit in sua similitudine et
si fuerit diurnus quod sit supra terram de-
die. Et sub terra de nocte. Si vero nocturnus sit

Supra tram de nocte et sub tra de die, si masco-
linos quod sit in signo masculino. Si feminis
in signo feminino. Si orientalis quod sit pcedit
solis. Si occidentalis quod sequatur solis et sit
Et addit Hali etiam quod si quilibet eorum fuerit
in suo Haim eligendus ad hoc et pponendus
ille qui est contrarius ad sole quia si unus planetas
masculinos in signo masculino preponendus est
planete feminino in signo feminino. Et coher-
dit Hali quod semper debemus accipere plan-
tam qui fuerit maioris fortitudinis et mai-
or concordantia ad se quod ptingit. Et alcabius
addit quod si ambo dicti planete seu plures
fuerit in omnibus pdictis equalis. Et etiam
in suo Haim convenerit constitutus ad pro-
rectificatione qui velocius debet mutari ad melius
esse et ad qui voluerit exire de aliquo signo in
quo fuerit et intrare in aliud in quo habuerit
plures dignitates. Ex hoc ego colligo quod si
unum luminare sit in septima domo ut in fine
septime et per unum tantum vel duos p-
supra tram alter vero in octavo seu in prima
domo tamen in fine prime domus intra orientem
et equalis fuerit in dignitatibus. tunc licet
ille qui sit in septima et in occidentem sit super

221.
terram et ille qui est in oriente est infra tram,
tunc somnandus est ille qui est in oriente et in p-
ma domo. Ex quo ille tendit ad orientem super
tram et ad melius esse. Et si equalis essent et
in fortitudinibus fuerint tres superiores et
omnes fuerint in suo Haim. scilicet orientales a sole qui est
sommendus est ille qui soli fuerit propinquior ^{in oclis}
et et non fuerit sub radijs. notanter vero dicitur ^{in oclis}
ad hoc si fuerint omnes orientales quia si fuerit ^{climat ad}
alter orientalis alter occidentalis sommendus ^{ad hoc}
est qui est orientalis. Et quoniam dixerat Ito.
luminis quod si fuerint planete equalis in di-
gnitatibus et in numero graduum eligendus est
ille qui plures autoritates habuerit in anglis
addit alcabius quod ex his eligendus est ille
qui gradus eorum angli fuerit propinquior quo-
ad numerum. **Amexio** Ex his que dixit alca-
bius quod non est sommendus ille planeta qui
est sub radijs solis colligator quod non est somn-
dus planeta qui combustus fuerit licet Ito.
luminis hoc non expresse dixerit.

Septimo. principio postquam per almorhen conversionis
seu p-
ra istimata rectificationis tunc ex illa reliqua
domos figuras rectificationis facillime. Et hoc tri-
plini canone seu modo.

Primo modo. quē in capite primo diximus. si eundem domo rectificata sive decima sive prima ab tabulis 12 domorum celi ad elevationem sui poli deferentes et illis sub titulo decime vel prime domos invenies domo rectificata et ex eis directo reliquas domos invenies. sed per hunc modum alie domos veniunt rectificate. solum in gradibus una tantum. in gradibus et minutis existente rectificata xam tabule ille facte sunt ad integros gradus.

Secundus modus est. quē eligeo ex antonio de Montolmo qui dicit quod postquam equaveris ascensum estimatum sive decima domo secundum numerum gradum planete qui est altitudo in loco conjunctionis sive precessionis immediate natiuitatis precedentis. Considera si gradus motus per gradum ascendens estimatum. percedit secundum motum diurnum hanc tempus correspondens dictis gradibus subtrahere debes ab hora estimata. quia natiuitas fuit ante estimationem. Si vero gradus motus sequitur estimatum hanc tempus correspondens dictis gradibus debes addere horis estimate. V. g. Sit natiuitas aliorum in aliqua hora estimata in qua ascendat decimus gradus tauri. per rectificationem vero rectificatus per vigesimo gradum erit. Tunc vides quod natiuitas vera fuit post estimationem. accipit

129.
ascendens 20 gra: 8. Et subtrahere ascensum decimi gradus 8 ab ascensionibus viginti et in residuo proveniet tria domus ascensionis diversorum gradum. Deinde huiusmodi triam dividere per 15 et in quotiente proveniet hora. addendo horis estimate. **Amexio**

Si in divisione aliquid remanserit quod dividi non possit multiplicare per 60 et facta multiplicatione dividere per 15. Et in quotiente provenient minuta horas addenda horis predictis. Et si adhuc in divisione aliquid fuerit residuum multiplicare iterum illud per 60. Et iterum multiplicare productum dividere per 15. Et in quotiente proveniet secunda addenda minutis predictis. Et sic habebis horas. minuta et secunda addenda horis estimative figure quia gradus ascendens estimatus precedit gradum verum. Et sic in aggregato habebis horam rectificatam ad quam potes certissime figuram celi erigere et habere verum ac certum ascensum ac periculum natiuitatis. Juxta primum modum traditum in primo capite illud rectare et ad horam iam inventam certam ac veram erigere celi figuram atque ad eandem horam motus precise planetarum invenies.

Tercius vero modus. Et ceteris melior ac sine errore rectificandi ceteras domos post primum

prima vel decima quęcūq; illa fuerit primo rectificata
est per tabulas directionis Jo. de monte Regio
Modus autē est iste si domus que primo rectificata
fuit per almuthen loci correctionis vel precessionis
est decima. Summe signum gradus et minuta dictę do-
mus et vade ad tabulas ascensionum rectarum que-
rendo signum in fronte tabule gradus vero in
prima columna sinistree partis et in eorum
congerie summe ascensionis rectarum illi signo et gra-
dui correspondente.

Secundo. Si gradibus adhaerent minuta fac pro
introitu ad gradum sequenti descendendo et ē
directo eius sub eodē signo summe alia ascen-
sione rectarum tali gradui correspondente et du-
as ascensiones rectas confer ad maiorem que
illarum maior minorve fuerit. facta em
subtractione minoris a maiori provenit
dria signanda titulo de A. et adde.

Tercio. Huiusmodi dria multiplicata p minuta
adhaerentia gradibus cū quibus intrare
nō potuisti. Et multiplicatoris prodigium di-
vide per 60. Vel si vis labores fuge vade
ad tabellam proportionis ad 60 minuta. Ducas
dria ascensionis in minuta illa gradibus adha-
erentia et provenit pars proportionalis adde-
da ad ascensionem rectam prioris introitus
Et sic provenit ascensio recta equata pro-

Decima domo quam debes notare ex opposito decime
domus.

Quarto. per continuam additionem 30 graduum
emergent ascensiones oblique ceterarum domorum
usq; ad terciā quibus habitis inveniatur poli
ex tabula rationali cū grado latitudinis poli sue
regionis. Et deinde ex ascensionibus obliquis
domorum et earum polis inveniatur arcus ecip-
tis coincidentibus domos. et signa gradus et minuta
pertinentia ad quālibet domo ut superius
longius ac particularius dicemus in primo
capite in p̄dicto modo executionis figure celi et
sic habebis sex domos rectificatas usq; ad minuta
alias autē sex p̄ter eos gradus oppositorum
signorum dicto circulo constitutis.

Si vero contingat quod domus que primo
rectificata est prima domus et ascendens
fuit et alias quoque domos usq; ad minuta recti-
ficare possis.

Actipe Primo. Signum gradus et minuta prime
domus iam rectificatę et vade ad tabellam
ascensionum obliquarum querendo polū regionis
sue in fronte tabule ad dictū polū undecime aut
duodecime. aut aliorū aliorū domos sed regionis
sue in qua fuit natiuitas. quo inuento que-
ratur in parte superiori tabule signum p̄ter
domos gradus utro eiusque domos in prima

columna sinistree partib et in conuerti congerie o:
corret ascensio obliqua prime domos.

Secundo Si gradibus intra addeferunt cu quibus
intrare tablam no potuisti fac scdm introitu
ad gradum sequente descendendo. iducto conig
actipe alia ascensionis obliqua sub eod signo
et int duas distas ascensionis facta copara
tione et subtractione minoris a maiori elige
distant signanda titulo. A

Tercio Inimmedi diuam multiplicata per intra ad
herencia gradibus cu quibus intrare no potuisti
et quod ex multiplicatione resultat diuide per
60 vel duas diuam in intra illa p tablam
pporcionis ad 60. quod idem est et prouenit
part pporcionalis addenda ascensionis obliqua
primi introitus. Et sic prouenit ascensio
obliqua prime domos equata qua scribitur ex
opposito prime domos.

Quarto Si vis reliquarum domos ascensionis
habere oportet dupliti modo opari. Nam si
desideras habere ascensionis, duodecime, vi
decime et decime oportet a qualibet ear
sorsu ascendendo subtrahere 30 gradus incip
endo subtrahere a prima domo a qua sub
trahendo 30 gradus prouenit ascensio obli
qua pro duodecima. et ab ascensione obliqua

enob duodecime domos subtrahendo 30 gradus pro
uenit ascensio obliqua pro undecima. Et subtra
hendo ab ascensione obliqua undecime adduc 30
gradus prouenit ascensio recta pro decima domo
Nam semp decima domos habet ascensionem
rectam

Quinto Si vis postea habere ascensionis obliquas p
secunda et tertia domo. adde ad ascensionis obliqua
prime domos 30 gradus et prouenit ascensio obli
qua pro tertia domo. Deinde sum ascensionis obli
que sice domos adde 30 gradus et prouenit
ascensio obliqua pro tertia domo quas ascensionis
omnes notabis ex opposito sicut domos

Sexto Intra in tabulam rationalem querendo
polu tue regionis et ex opposito illius latipia
tor poli domos f. undecime et tertia. duodecim
et sice Nam polu prime habet p polu tue
regionis. Decima vero noq habet polu quia sic
ascensionis rectam et est recte sub meridiano. Sice
et quarta.

Septimo Inuenies polis pductarum domos cum
ascensionibus earum. Incipiendo a decima que no
habet polu. Vade cu tunc ascensionis recta ad tablam
ascensionis rectar querendo eorum arcum et signa
gradus et intra. ut supig dictum est. Arcus vero
reliquarum domos quicq p earum polos et ascensionis
obliquas. inuenies eundo ad tablam ascensionis

obliquari ut superius edocui ne id sepius
repellantur; Et sic a decima usq. ad terra
habebis sex domos sex vero reliquas per diam.
Annexio Si in aliquo polorum ultra gradus
addeat mta tunc intrabis in duplin polo
ut in primo capite in fido modo erectionis
figura celi dicebamus Et sic habebis figura
celi rectificatam Et ascendens passus et natura
le hore natiuitatis vel propinquo naturali dicitur
aut vel propinquo naturali quia involuimus uno
gradum pro ascendente qui erit idem forsitan vel
saltem erit unus gradus post gradum ascendentem
qui erit nullum conformis partem naturali quia
innotatos similitudinis portat in numero almoten
regulatore ratione motus Et hanc intentionem al.
cabimus seneyt. Dicitur q. de ammodar in dicitur
et putant nulli astrologorum quod innotator per
erit idem gradus ascendens natiuitatis alioten.
Et infra subtrahit sed innotator per erit digni
or omnibus gradibus post gradum ascendentem
in ead. hora secundum corpus naturalem. Et concordat
multocius et accidit aliquando ut innotator per
erit gradus idem ascendens Et hoc fuit intentio
Ptolomei et alcaburij Et qui aliter credunt innot.
dunt in argumenta insolubilia unde si possit
habere ascendens passus in aliquo bono instrumenti
to non est melius q. altitudinem q. instrumentum
rectum accipere quando natus erit de vtero matris

229.
quando erit medietas extra est alta vero intus
q. tunc capiatur altitudo alioten stelle precisa
et tunc habebis ascendens verum et passus quod si
hoc facere non poteris ^{inge} et premouimus ascendens
estimatum a figura celi estimatum ad tempus celi
estimatum erectum quod tempus quanto fuerit
propinquo tanto melius, et in remotis tanto
perius. Caveas etiam dix. antonius de montolmo
in erectione figure estimare a principijs et fi.
nibus signorum quando veniet in ascendens quo.
ma hora estimata potest esse post tempus ve.
ri. Et sic ascendit principium signi ubi tempo.
re passus ascendebat finis alterius signi. Et
almoten ostendet tibi ponere signum ascendens
estimatum: ubi debet ponere signum preces et
in hoc caso poteris errare sicut etia si ascendens
estimatum esset in fine signi ubi tempore passus
ascendebat finis alterius. Ideo ne fiat error
debet tamen te prius informare de tempore esti.
mato ut erigas figura estimata. Et ascendens
estimatum quo propinquo fieri poterit ascendens
vero et naturali natiuitatis
**De collocacione planetarum in themate celi re.
ctificato caput tercium**
Postq. celi figura estimata rectificaveris ac vera

Sed vero proximo atq. passa ascensu adinueniendis oportet in rectificata figura planetarum cum ipso veris locis locare, hanc hora figure rectificare et ascendentis veri alia est ab hora estimata figure. Ideo sicut ascensu estimatum rectificator. Ita quoq. planetarum motus rectificandi ad horam veri ascendentis et sic rectificatos in celi themate collocare in hoc aut hoc procedo canone

Primo vide si gradus veri ascendentis inuenti precedit gradum ascendentis estimati aut sequitur s. sidus motus diurnum

Secundo Vade cum gradu et signo ascendentis estimati ad tabulas ascensionum obliquarum sub polo regionis tue in qua facta est natiuitas, et si quid inuenias in superiori parte tabule gradum vero in prima columna sinistree partis et in comuni congeris summe ascensionis eius obliquam et illam nota.

Tercio vade cum gradu et signo ascendentis veri inuenti ad tabulas earum ascensionum sub eod. polo signum querendo in parte superiori tabule gradum vero in prima columna sinistree partis et in comuni congeris summe ascensionis obliqua correspondentem dicto gradui et illam nota.

Quarto Has duas ascensiones confer adinuicem, que illarum maior minorve fuerit et si subtractione minoris a maiore procedit

differentia notanda titulo A vel M. A si gradus ascendentis veri sequatur et sit maioris numeri quam gradus ascendentis estimati. M. si precedat sed minoris fuerit numeri vel sub alijs verbis a si ascensio obliqua correspondens gradui ascendentis veri fuerit maior quā ascensio obliqua gradus ascendentis estimati. M. vero si minores

Quinto eam diuitem diuide per 15 et in quociente procedit hanc correspondentes dicti diuitem

Sexto Si in diuisione aliquid fuerit residuum quod diuidi non possit illud per 60 multiplicato deinde per 15 diuide et in quociente procedit. Inta hanc addenda horis predictis. Et si in huiusmodi diuisione adhuc aliquid fuerit residuum adhuc multiplica illud per 60 et quod ex multiplicatione procedit diuide per 15. Et in quociente procedit. Sed addenda intis et horis predictis.

Septimo Huiusmodi horas inta atq. sedas si adfuerint adde vel minue iuxta titulum dicti hanc estimati ad qua erexisti figura estimatam et sic habebis percipissu tempus et vera hora natiuitatis ad qua ut supra dixi et figura erigere veram et planetarum motus inuenies debet.

Octavo Inuenta certa hora ac mōs ad quam
debet motus planetarum inueniri: debet Moron
veros motus pro illa hora calculare. In quo
duplex via procedere potest.

Vna quidem est per tabulas blankhimi aut respo-
litas aut alfonsi aut aliorum calculatorum
motus predictos predictos calculare.

Altera via est Sumere ex Almanach motus illos
in calculatores pro meridie et illos ad equare
suo meridiano et ad horam veram natiuitatis
quam queris incipiendo à moto solis usque ad
lignos et in hoc procedas eo canonis qui super
in capite primo. primo motu solis et hunc
calculando dūq. Et capite secundo pro moto alio-
rum planetarum ad equando. Recurre ite ad
loca illa ne idem sepius repetatur. conamen-
em quantum possumus in hoc nostro libro cum
claritate et summo breuitate.

**De partitione ac numero eorum que per figura
natiuitatis iudicari possunt ad ac debeant
et de quibusdam regulis generalibus ad ea que
tractanda sunt. Caput 4**

Capite secundo terciū tractatus quadrupartiti dicit
bat Ptolomeus quod habito ascendente vero
erectaq. vera natiuitatis figura scire debet
quot sunt accidentia nati que possunt ac sciri
debent in natiuitatibus. ac de quibus tractabit.

Et est quod eorum accidentium que notanda veniunt in
natiuitate quedam sunt ante partum. sicut loqui de pa-
rentibus nati pater et mater sunt ante natiuitatem et sic
loqui de eorum vita de eorumdem statu diuicijs
ac paupertate et confirmatibus. Quedam sunt
accidentia que sunt ante partum et post partum:
sicut loqui de fratribus. Nam frater potest esse
ante et post natiuitatem nati potest enim natus
habere fratres maiores ipso et alios post ipsum.
Quedam sunt accidentia que accidunt in eadem hora
partus sicut loqui de maribus et feminis. i. iudi-
care si natus sit mas vel femina. Et hoc est vnu.
Alterum est utrum parturientis peperit vnu vel ge-
minos vel plures. Tercium si natus sit monstrum
et forma monstrosa vel perfecta et conueniens.
Quartum si mortuus vel non et sinit cibum
vel non sinit. Quedam vero sunt que accidunt
post partum et ista sunt in multiplici diuisa sicut
Ptolomeus sunt enim hec tredecim numero.

Vnu et primum est loqui de vita quia eorum quoniam
vixit narrationibus non adhibentur et nullum modum
eorum de eorum natiuitatibus facere oportet.

Secundum est de forma corporis iudicare.

Tercium de infirmitatibus et indispositionibus
corporis.

Quartum de qualitatibus anime et statu et natura
anime.

Quintum de virgibus et infirmitatibus anime doli
filijs
f

Sextum. de fortamio et infortamio nati in fortuna

Septimum. de dominio suis regno et exaltacione ac depressione eius.

Octavum. De magisterio et arte qua exercet in vita

Nonum. De coniugio quo ducit vel no ducet uxorem Et si ducet an una vel plures et quatuor temporibus in illa vel illis durabit

Decimum. de filiis quos natus habebit.

Undecimum. quam societate habebit cum sociis et qualis amicos

Duodecimum. cuiusmodi itinera faciet et peregrinaciones et ad quas regiones ac terras.

Decimūterciu. quo genere mortis morietur. Et licet genus ordinis mortis concordat cum ratione vnde quia mortis completi tempus vnde tamen oportet ut in fine de hoc tamque ultimo omnium sermo fiat. Et addit Ptolomeus quod ipse intendit in his predictis rebus ac artibus suis pertractandis quod si de illis radiorum debemus in naturis tradere regulas generales. Et que sunt tamque radiorum ad reliqua quia sub quibus particularia continetur et quod narrabit ea que influuntur ex metatibus stellarum et quod ipse pretermittit aliorum varietates in quibus non est aliquid perfectum

me audito dignum quia non processerit per virtutes celorum que virtutes posite fuerunt in eis a prima causa id est a deo glorioso ait enim Galienus quod omnes philosophi demonstraverunt quod deus primo creavit celos est stellas et in eis virtutes posuit pro gubernando cuncta terrena Unde Ptolomeus voluit per hoc que dixit ostendere quod omnia que sunt nobis arthdunt sunt propter voluntatem dei quoniam deus est ipse qui movet celos et quod est in eis et propter hoc motu veniunt omnia accidentia in hoc mundo de generacione et corruptione Unde ipse existimavit quod non est res in mundo quod sit nisi per dispositionem celestem. Et si aliud credit homo est vanitas Et si obinatur ait Galienus homo potest per se aliquid facere videtur quod verum est tamen illud posse quod habet procedit ex voluntate sua propria ad se pertinet Et addit Ptolomeus quod ipse procedet in predictis tractandis non per fortis vel numeros que non habent rationem sententiam fecerunt sed quod ipse dicit est ex configuracionibus et aspectibus stellarum ad invicem et ex illa illarum concordancia in locis ubi inveniuntur in celo quomodo participat cum his inferioribus et in illa influat ac operantur. sicut. v. g.

inferius in iudicio parentum ostendit quod p[ro]p[ri]e
cipabit in sole et in luna et sic de alijs
Circum p[ro]dita duo narrabat dubia h[ab]it
Primo quib[us] ex quo dixit Ptolomeus Primo
quod iudicand[um] venit in nativitate nati est
de parentibus dubitatur quod ex nativitate
filij potest iudicari de p[re]s[ent]e Sicut quomodo
ex nativitate frat[is] pot[est] iudicari de alio fr[atre]
cu[m] sint p[er] se diversi s[ed] et filius similis
et fr[ater]. Et habent nativitates horar[um] di
versas. et diversos etiam celorum et stellarum
influent[um]. ad hoc respondet h[ab]it quod no[n] semper
ex co[n]co[n]ctione patris cu[m] matris igitur creatura
sed quando co[n]iunguntur in illa hora in qua co
cordat illa constellatio cu[m] nativitate parentu[m]
Et ideo nativitas patris in hoc cu[m] nativitate filij
concordantia quoq[ue] habet. Sicut e[st] contra. Et
quonia[m] nativitas co[n]iungit filioru[m] habet co[n]co
rdantia cu[m] nativitate parentu[m] et qui cu[m] terreni
sunt co[n]cordes sicut etia[m] n[on] s[ed] ideo co[n]stat
quod nativitas co[n]iungit fratru[m] significet
statu[m] alioru[m] fr[atr]u[m] que co[n]cordantia aliquando
significat de bono aliquando de malo.
Ego tam[en] dixerim quod ex quo filius genera
tur ex spermate parentu[m] in quibus est virtus
generativa et formativa procedens a p[ar]entib[us]

per virtutem est in parte a sua nativitate. Ideo
si ead[em] operator in filio necesse est quod illu[m] in
fluxu[m] quem habuit p[er] in sua nativitate dege
neratione filioru[m] in hac virtute generativa
eand[em] contineat filio et p[ro]p[ter] hanc co[n]co
muniand[um] potest nativitas filij iudicari sup[er]
parentem et e[st] contra. Et nativitas parentu[m]
sup[er] filiis signat nativitas unius frat[ris]
sup[er] aliis fr[atr]ib[us]
Secundo. dubitatur ex quo dictu[m] est quod n[on]
illa quatuor que iudicatur hora partus est de
motuione nati utq[ue] natus cib[us] utiq[ue] s[ed]
nutritur nec ne. Deinde n[on] ea que iudicat
post partu[m] d[icit] Ptolomeus primo esse de vi
ta quia illi qui no[n] crescunt no[n] adherent na
turalibus. et de his idem se tractare vult
Ptolomeus. Respondet ad hoc h[ab]it d[icit] quod
hec s[un]t diversa et no[n] ead[em] quia illi qui no[n] cre
scent nec cib[us] sumunt s[un]t nihil vivit sed
statim moriuntur et de his dicebat debere iu
dicari p[er] hanc hora[m] nativitat[is]. Sicut vero
alii qui sumunt cib[us] et vivit p[er] aliquot
menses no[n] t[ame]n p[er]transient cu[m]q[ue] uno solis
qui est annos unus et de his debet nob[is]
iudicari p[ro]fess[ur]e. Primo de vita. an vivit
vel non.

quia, si annus non transierit non oportet de his
quibus videtur in alijs futuris accidentibus que
sunt illa tredecim superioribus enarrata quia dixi
inferioribus Pto capite x. quod qui ad tot annos
non pervenerit in quibus ista quod enumerata sunt
accidentia perfici possint nobis refertur habet eorum.

Sequuntur regule generales pro dicendis preintelligende

Dixi Ptolemaeus quod ponit regulas universales in
telligendas in omnibus dicendis, ut in unoquoque
capitulo idem semper repetere sit opus.

Prima regula. docet quomodo et unde debet videtur
videtur de accidente de quo videtur intelligi.
Similiter a quibus accidentibus statum et qualitate
quod si hanc regulam in duas dividat instans
volenti in uno quoque dictorum accidentium videtur
necesse est aspirare primo quibus locis in iocundo
signorum, et in figura celi, conveniat uti de quo
debet videtur. qui locus potest esse vel domus est
locus planete dixi Itali. sicut v. g. volens videtur
de magisterio oportet quod decima domus in figu-
ra celi respiciat. et signum illius domus. Nam
decima domus supra magisterium significat. si-
cut et volens de parentibus videtur, aspirat se-
lis locum qui. habet similitudinem et propor-
tionem cum rebus pertinentibus ad patrem.

Postea oportet motum planetarum dispositum loci
significantiis super rebus quorum scimus ac videtur
volens dispositum in quibus habent in hoc loco
dignitates et fortitudines de quibus rebus superioribus dictis
sunt sunt tripliciter. domus, exaltatio, terminus,
dem aparicio. sub radijs et aspectibus cum sole
Nam si unus planeta annos habet potestatem
habuerit in dicto loco ille erit dispositus et al-
motus loci, si vero duo vel tres sint plures
ille dispositus erit qui plures fortitudines
et antistates alijs habuerit in eodem loco
postquam igitur sciveris unde et ex quibus de futuro
accidente videtur proferri possit dixi Pto-
lemaeus. Si vis qualitate et statu accidentis
scire. scilicet quale erit in suo genere. scilicet in bono
vel malo: id est in. hic pro qualitate intelligo:
sua considerabis videlicet

Primo. naturam planetam qui est almotus
seu dispositus.

Secundo. naturam loci in quo idem planeta
in figura celi reperitur.

Tercio. naturam loci habentis convenientiam et pro-
portione cum accidente de quo videtur volens
sunt locus solis cum per. et locus medij
celi cum ingressu et subda de quo cum substantia nati-

Secunda regula.

quam ponit Ptolomeus postquam in prima locutus est de statu et qualitate accidentis. Sic loquitur de quantitate accidentis investiganda et ait quod quantitate accidentis de quo videmus proferre intendit. scilicet in bonitate vel malitia quam significat finis boni vel mali de bonitate et malitia investigabimus ex viciis et fortibus. quibus Morum tria sunt dictorum. Considerando scilicet utrum planete per quas videmus sunt fuerint debiles in modo. et in natiuitatibus. In modo autem dicitur esse fortiores cum sunt in locis propriis et in suis dignitatibus essentia. bonis sicut triplicitas. domus. exaltatio. et facies. Et in locis similibus aliis in eorum. Haec sicut masculinos in signis masculinis. Et femininis in femininis et cum orientales a sole aut anti numero et velocis cursu, et per oppositum. In modo debiles esse dicuntur quando sunt in oppositis. boni dignitati sicut quando sunt in locis pergravis et in quibus nullam dignitatem habent per consequens. sicut quando planeta est in suo caso et in opposito suis exaltationis aut in suo detrimento et in opposito suis domus. Debiles etiam dicuntur esse in modo quando sunt in locis dissimilibus et non in suo finem sicut quando planeta masculinus in signo feminino. et femi-

minus

in masculino vel occidentales si sint de tribus superioribus aut diminuti cursu et iste aut Itali. vocantur fortitudines et debilitates planetarum esenciales. In natiuitatibus vero fortiores dicuntur esse cum in anglis fuerint ac maxime in ascendente vel decima et in precedentibus suis scilicet quinta. octava. et undecima. Debiles vero in natiuitatibus dicuntur cum in cadentibus fuerint domibus sicut in tertia. sexta. nona. et duodecima. quoniam priores sunt sexta et duodecima quia non habent aspectum ad ascendens, et iste vocantur fortitudines et debilitates planetarum accidentales de quibus omnibus meminisse oportet que in introductorio meo et alexandri meo in primo tractatu Ptolomei dicta sunt.

Tercia regula est. de tempore fortis accidentis investigando. Et ait Ptolomeus quod volentes scire tempus quando accidens fortis sit de quo videmus volumus oportet respicere planetas super accidentem tale significantes. Et eorum in figura locos conspirare. quos scilicet habent tam in respectu ad solem quam etiam ad ascendens. Similiter autem sunt in anglis vel in ascendente aut angulos suos quando planeta sunt orientales.

Italis.

Et matutinalis a sole et ab ascendente vel in
angulis tunc illud accidens venit in tempore na-
turali propinquo. Quando vero vespertinalis
a sole et ab ascendente vel in ascendente vel ad
angulos tunc venit in tempore ab hora nati-
talis remoto

Pro complemento autem Locius regis intellectu secundum
est ut ait Ptolomeus in hoc loco et laicus in pro-
tractato et diffusio. Alcabirius dicit prima in lo-
quitor de esse circuli accidentali quod circulus si-
quorundam dividitur in partes que vocatur domus et
omnes iste domus duodecim dividitur in quatuor
partes quarum illa que est ab ascendente usque ad
medium celi tenet domus duodecimam undecimam
et decimam, dicitur orientalis matutinalis. Ma-
lina in comperacide ad ascendens et ad solem
puerilis sanguinea vernalis. Ideo cum plane-
ta in hac parte reperitur significat quod sunt
significati non remote eveniet a nativitate.
Altera quarta hanc per diametrum opposita
que est a septima usque ad sextam continentur sex-
tam quintam et quartam. etiam in respectu ascendentis
oppositi et loci oppositi solis est matutinalis. Et idem
planete qui reperitur in his partibus sunt fortiores
quia in prima parte reperitur orientalis a sole
similiter quando transierit oppositionem solis quia
qualibet die plus fortifricatur et appropinquat

243.
directioni. Aliis due quadre quarum una continet
septimam octavam et nonam. Altera vero tertiam quartam
et ascendens sunt vespertinales et occidentales
respectu ascendens quia etiam solis
Notandum quod dicit Hali quod prolongatio et
abbreviatio futuri accidentis potest fieri a fortis-
dine et debilitate horum trium videlicet loci habetis
similitudinem cum accidente de quo intenditur et dispo-
sitoris eius et signum in quo est dispositor est iste
sunt tres regule generales per quas procedemus
in tractando et iudicando de omnibus illis acci-
dentibus supra oppositis.

De parentibus nati quomodo in his iudicandis
Et primo de illorum statu siue condicione
Et de fortuna ac infortuna et exal-
tatione siue de depressione eorum.
Similiter de longitudine et bre-

vitute vite eorum caput V.

*A*it Ptolomeus quod incipientibus secundum propositum
ordine tractare de accidentibus superius enume-
ratis et primo de his que sunt circa nativitatem
In primis de parentibus dicendum est si de eorum
qualitate et condicione fortuna et infortuna.
divitiis et paupertate longitudine et brevitate
vite Et quoniam iuxta primam regulam superius tra-
ctatam cum volumus de aliquo accidente iudicare
portet primo invenire locum similem et convenientem

illi accidenti de quo rediri dandum est. Et dis-
positorum loci et etiam signum in figura ubi est
dispositor illius loci. Ideo Ptole. primo docet dis-
positorum et ait quod dispositor et significator pa-
tris est sol et saturnus. Matris vero luna et
venus. Dixit Itali quod sol per naturam est
concorde cum patre quia sol est fortior et maior
causa et generatio creature. Et motus matris
est propter sperma viri s. Et quia saturnus par-
ticipat cum sole in fortitudine. Et sciam quia est ma-
sculinus et diurnus sicut illi convenit ut quando
sol non potest esse dispositor quia debilis sit sator-
nus propter dispositor. Similiter luna quia sequitur
solem in generatione convenit ut concordet cum matre.
Et quia venus participat in natura cum luna co-
venit ut post lunam ipsa super matrem significet.

Regule de parentum statu condicione et felicitate siue fortunio et infortunio

Invento disposito prius scito aut Ptolomeus nota-
setam reglam volentis equalitatem parentum deducere
quemodo indicare debemus per illa tria posita in
scda regla s. per naturam loci proportionati parentibus
et naturam planete dispositoris et naturam loci in
quo talis est planeta ponit quedam dicta.

Primum dictum est. quod fortunio et infortunio pa-
rentum necno regum siue exaltacio ac depressio eorum
indicatur ex loco ubi sunt disposito et significato

parentes s. sol et luna in figura celi et per aspectum
sive configurationem quam habent ad alias stellas
nam cum predicti planete utrinque a fortibus vel ab
illaten indige qui fuerit ex eorum similitudine et condi-
tione solis sunt masculini. Et crescentes luna
sunt femmini aut in eod signo aut in diversis
crescendi fuerit. Ita quod unus planeta fortuna-
sit ante et aliter post vel radibus unius aut et al-
ter post. Significabunt statum parentum egregie
fuerit quia ut ait Itali quando fortune crescant
aliquis plantarum virtus sua conficitur ad virtute
fortune cum bono et honore. Maxime dicit Ptolome-
us cum planete crescant solis matricinales fo-
erint. crescentes vero luna vespertinales quia
luna virtus est occidentalis et omnis res fortifi-
catur suo simili. Sicut enim quod dictum est signi-
ficabunt eorumque notabat Itali quod si
obsessus a fortuna fuerit in fortuna. Sicut sa-
turnus augmentatur in virtute sua quia sig-
nificat. Et virtutes plantarum crescentiarum
temperat complexionem eius damnosam et cum hoc
potest inde bono evenire sicut si virtus obfesi
fuerit damosa per similitudinem multum confert si vir-
tutes crescant fuerit bonum. Et si per fecerit
perditur.

si illa fuerit bonide.

Secundū dictū. si loco solis atq; lune saturnus
et venus dispositores seu significatores parentum
fuerit aspicere oportet in quo loco fuerit et si a
fortunis vel illarū eadē utrinq; cunctis fuerit
qui fuerint de suo Halm et en hoc eia orientales
les fuerint in almagea sibi propria vel si fu-
erit in anglis manifestū fortunū parentū si-
gnificabit s. saturnus pater et venus ipa mater
Notandū. quod almagea dicitur introitus et in po-
et est dicitur s. solis et lune. Solis quibz est et in
primo tractato colligitur a ptolemaeo. en a sole
in planeta tot fuerit signa. quot sunt a leone
in domo propria illius planete Et almagea
ad luna en a planeta in luna sunt tot signa
sibi successione quot in domo saturni plani
et signo canceri. Unde saturni almagea ad sole
est introitus eius ad solem per 6 signa. quia p-
6 signa distat leo a domo principali saturni.
Et almagea veneris ad luna est. est aspectus
seu introitus p 3 signa quia a cancro ad cancer
sunt 3 signa
Sed contingit dubitare quia dicit ptolemaeus si
veneris si est orientalis en alijs conditionibz
iam dictis significare fortunū in matre et
tamen communiter voluit astrologi veneris esse
fortiora et mercurii quādo sunt occidentalis
et vespere post occasum solis apparent

247.
Ad hoc respondet ex Hali in primo tractato
circa finē super terciū ubi ptolemaeus tractat
de visibz planetarū quādam sunt fortiores
Et dicit ptolemaeus vniuersatē de omnibz planetis
cū fuerint orientales et eorū motus proprius
augmentabitur erūt quā fortis esse poterat
eorū minor et eorū motus occidentalis
fuerint erūt debiles quāntū esse possunt Et Sa-
li in commento dicit quod ptolemaeus tenet quod
omnes planete sunt maiores virtutis quādo sunt
orientales quā quādo sunt occidentales. quia
mā eis virtutis super terrā apparet anteq-
vires solis. tamen de venere et mercurio
si sint occidentales domo modo nō sunt retrogrā-
di dicuntur occidentales fortiores en Hali secundū
opinionē communitatē astrologorū.

Terciū dictū. quod sequitur ad p̄dicta si luna
nā sint cursu vacua et nullū aspectū ad pla-
netā aliquē habeant et a mollis stellis cir-
comdata sint parentū declinationē debili-
tatem. infelicitatem ac vilitatem significabit
quod si etiam ad hoc concurrat planete eorū-
des en significatores principales sicut sa-
turnus qui post solem significat sup p̄teritū
et venus post luna sup matrem eo magis p-
dictū verificabitur. sicut per oppositionem

quando principales significatores fuerint in bono statu
et significat quod parentes erunt in bono statu. Et si illi
qui sequitur eos in dispositione et in significacione fuerint
in bono statu tanto magis arguitur bono et bono illig
parentis cuius significator fuerit. V. g. ponatq. sol fuerit
patri prosperitatem et honorem et si saturnus se locoe
daserit cum hoc eod. ut vocabit solem dare prosperi
tatem maximam et honore sic nomen

Quartum dictum. si significatores parentum fuerint
circundati a planetis qui non sunt in eorum domo hanc qui
admodum contingit cum Mars ascendit post solem et saturnus
post lunam nec aliqua fortuna aspexitur luminaria
nec etiam fortuna fuerit de suo domo tunc ex
hoc misera parentum vita vilis et laboriosa Et eorum
destructio significatur. Notandum sicut Hali quod Mars
cum ascendit post solem facit virtutem damnosam propter
magnam caliditatem et siccitatem Et saturnus post
lunam facit etiam in virtute sicuti virtutem dam
nosam propter magnam frigiditatem cum humiditate

Regula de parentum diuicijs et paupertate

Si pars fortune in natiuitate fuerit conuersa cum pla
netis et bono aspectu aspexitur. Circundantibus si
significatores parentum significat parentum diuicias
post natiuitatem filij non destruentur nec perdentur.

Contra mihi videtur quod in ista prima parte regule
Ptolomeus subintelligit quod planete circundantes significato
res parentum sunt fortune propter aliam partem
que sequitur

que sequitur diuersam ubi aut si circundantes fuerint
infortune: Si vero non fuerint conuersi neque de boni
significatoribus contrarium significat videlicet quod
diuicie parentum destruentur et perdentur.
At si pars fortune non fuerit conuersa sicut dixi
et contraria fuerit et non fuerit de boni signifi
catoribus parentum. Nec planete fortune circundent
luminaria vel etiam si fortune circundent luminaria
non vocabunt diuicias eorum parentum imo facient
eis damnum donec remote et ablatis sint ab eis
et ad magnam deveniant paupertatem et infortu
niam. Notandum quod amicus iste regule tradit hoc
op. de parentibus a Ptolomeo fundantur in ali
quo illorum tria de quibus meminit in illa regula
generali videlicet debet aspirare ad locum significato
rum et ad planetarum significatores seu dispositores
seu dominatores loci significantes parentes et
ad locos ubi sunt dispositores et per consequens
ad planetas dominantes in locis ubi sunt in figu
ra tales dispositores. Et propterea asty astro
logi qui volunt rediri debet de statu parentum
per dominos triplicitatum et per alia multa
de quibus locuti sunt eorum dicta sunt multa
in regulis Ptolomei

**Regule de longitudine ac breuitate vite
parentu et Primo vite matris**

Ptolomens ait quod longitudinem et breuitatem
vite parentu cognoscere possis ex uno triu
superio parentis significanti quoniam unus est
locus dispositiois alter ipse ipse loci. Tercio
locus ipsius domini. Et domus potentior est
locus significans super eum siue sit locus pla
nete sicut locus solis in significandi parentu
fuit locus signi. ^{ut} undecima domus in magist
vite. Secunda in potentia est locus ipsius
domini. Significatoris et dispositiois con
iuncto domino. Ex configurationibus igitur stellis
vel circa predicta tria parentu vita ac breuitas
prius iudicabitur.

Prima regula. postquam conpexeris quibus signifi
cator sit patris. scilicet sol vel saturnus tunc respice
si iupiter et venus significatoris prius
quicunque fuerit ex eis aspexerit quocunque aspe
ctu. prolongabitur vita prius.

Secunda regula. Si vero fortuna predicta
aspexerit significatoris prius tamen iupiter
vel venus associator aliqua configuratione
scilicet vel coniectio vel aliquo aspectu opto
sicut trino vel sextili. Et sol cum saturno

259.
Eadem associator ita quod similiter vel coniectio
vel trino aut sextili aspectu se aspexerint
Et ambo scilicet sol et saturnus potentibus longa prius
vitam significabit. Si vero fortis non fuerint
non iudicabimus quod vita prius erit longa. cum
hoc tamen non iudicabitur propterea quod erit bre
vis nisi aliquid aliud iudicet.

Tercia regula. predicta significancia legiti
me vite prius non apparent sed maris sit
elevatus super significatoris prius scilicet solis
vel saturni vel eundem sequator. Et hoc est quod
vadit ut negat se cum eo. Vel saturnus non fo
uerit coniectio soli. V. non aspexerit solis aspe
ctu benigno sed quadrato vel opposito. vel si
oblique cadentes ab angulis significatoris debi
litas prius et infirmitas corporis sui et per
consequens vite breuitate quia vitales vires
destructas propter magnas infirmitates que
ei occurrunt.

Notandum secundum hanc quod planeta altius de
qui vadit per motu equinoctij ad locum plane
te existens sub eo. V. g. planeta qui fo
uerit in decima domo est elevatus super illum
qui est in nona.

Quarta regula. Si sol et saturnus in angulis
fuerint vel in succedentibus. Marte elevato

Sopra eos vel sequente eos et ductu est brevis
vitam parentum aut nocumentum significabit
Nam cum in duobus primis angelis scilicet ascendit
et medio celi fuerit vite brevitatem indicabit
et utro in alijs duobus fuerit occidit. Et angeli
sunt vel in locis succedentibus duobus nocere et im-
pedire. Et cum plures hoc eadem mare solis perditio
non aspexerit scilicet de quarto vel opposito sit intelli-
gendum non fuerit intelligit Hali) quod mare sit
elevatum supra solis quia hoc in subintelligit
in regla. Alio non esset verum absolute dixerit
Si sol et saturnus fuerit in angelis significat
brevitatem vite. Si igitur existens sole et sator-
no in succedentibus Marte elevato supra eos
vel sequente et saturnus solis non bono aspe-
ctu sed quarto aspexerit vel opposito et cum
hoc mare solis perditio aspectu aspectu adpre-
mit pater subita morte migrabit aut in ipso
lumbis impedimentum continget. Si vero mare
saturnus aspexerit scilicet eodem aspectu malo
pro morte aut febrem et humores vel im-
pedimentum ex abscessione aut coarctatione futu-
rum. Rursus cum saturnus aspectus ad so-
lem fuerit malum occasione membrorum et
humoribus nocivis accidit mors pro ratione
punit.

Regule de vita matris

Prima regula. Cum significator matris fortunatus
fuerit ita quod iupiter cum luna vel venere par-
ticipacione habuerit in figura quovis modo
aspexerit iupiter luna vel venere quovis aspe-
ctu vel ambo significatores matris concordis
in participacione amoris fuerit et quilibet
eorum in se potens et venere et luna concordis
fuerit et se aspexerit de sextili aut tria aut
concordis aut utroque fortis vitam matris lon-
geva demociat. Hic dubitat Hali si
complexio veneris cum complexione lune conve-
niat confert multum humiditatem que danosa
fuit. Respondet quod in luna est calor arti-
ficialis et natura veneris est crassa nato-
ra et iouis et ex ambabus fit una complexio
temperata. Adhuc dubitator quare in his in-
venit Ptolomeus de aspectu quarto vel opo-
sito matris venerem et luna respondit quia tales
aspectus sunt figure discordes sed in conductione
volubilis virtutis et tantum confertur quod ex eis
fit una virtus que descendit ad fructum

Secunda regla Si mare luna aspexerit vel
venerem fecutus fuerit aut in opposito aspe-
ctu siue quarto cum eadem venere fuerit aut sator-
no

Saltem vultus boni aspectu aliquo predictum aspe-
xerit si minus corפו n retrogradi fuerit et ab
angulis cadentes in morbos et egritudines
flagitanti designabunt. sed si exacti corפו fuerit
n directi. vel in angulis nūq ista abbreviant
aut eis impedimentum inferret. Abbreviant
quid em in orientalibus angulis fuerit n in aspi-
dente vel celi medio vel in ascendentibus ad eos
Impedimentum vero adducit em in angularibus occiden-
talibus n septima et quarta vel in ascendentibus
ad ipos fuerit quia quando morbus boni aspectu
rit modo p̄dicto. s. de quarto vel opposito et bo-
na orientalis fuerit n quando fuerit in angulis
repentina morbus matrem vel impedimentum sicut
de oculorum proceritate. Si vero fuerit occidentalis
n cadens ab angulis: sic exponit Hali: eandē
morbus ex absorptione vel similibus accidit aut
eveniet eis impedimentum rade infirmitas et cō-
stitionis. Si vero morbus venerit aspererit s. opo-
sito vel q̄to aspectu. erit mēis morbus p̄fectus
et infirmitates ex ofuscatione visus cōtingentes
propter deflectionem humorum ad eos si aut salu-
morbus bona aspererit. s. eisdē aspectibus morbus
vel egritudine generabit in quo caso si bona
fuerit orientalis morbus erit em febris cū tē-
[mor]

255.
frenore. Si vero occidentalis morbus erit propter apo-
stoma quod erit in matris ventre. per cancerum.
Notabat Hali. quod ex his que dixit Ptolomeus
de parentibus. in bona et mala fortuna. longa
et brevi vita que sunt res contrarie extreme
dedit intelligere. quod quando inveneris cōfigu-
rationes alias rationes nūc eos p̄ se intelligas
mediocres status parentum
**Circa predicta. ponit Ptolomeus quas-
dam conclusiones. Prima est**
quod qui desiderat particularibus sive sp̄ib. in-
pedimentorum ac infirmitatum seu morbis que
parentibus accidunt postq̄ per dictas reglas
fuerint quid accidet de bono vel de malo
oportet inspicere signorum qualitates in quibus
fuerint proprie qualitates. Aliis opus est invenire
entor et qualitates signorum de quibus loq-
mur quia dixit Hali quod uti manifestum est
dixit. Una est essentialis p̄tinet ad quodlibet
signum ex duodecim. Alia accidentalis p̄tinet
ad quodlibet duodecim domorum
^{secunda}

Tercia conclusio. quod oportet quod forma
horum significacionum p̄tinet in die. formatorum solis
et a loco ubi est sol. deinde a domo
sen dispositore loci ubi est sol et a loco in-

quo talis dispositor suos dominos in figura regitur
De nocte vero significatio patris semitur a Sator
no tribus illis modis nam sepe sepius regitur
Matris vero significatio de die a Luna. In
nocte vero. a venere semitur. Dubitatur ab
Hali cor de die in significacione matris potius
venit quam Luna eligatur. Respondet quia
Luna de nocte maior est nam habet quatuor de
die, et venus e contra quatuor noctis est propius
complexioni Jovis

Tercia conclusio. Si quis voluerit per na-
turalitatem filiorum scire non solum quid dicta
sit de patre et matre sed etiam omnia
alia quae accidentia sunt universalia quae
particularia. Sicut fit passim in natu-
ritate eorum si patrem vel matrem aspiciat locum
significatoris patris et illud per tabulas direc-
tionum erigat in ascensum et sic omnes domos
decum domos faciet figurare vel nomen
Deinde collocabit planetas in figura et sic
fiet figura pro naturalitate patris vel matris
In qua de omnibus eorum accidentibus viden-
tum praefari potest et ipse ostendit in dicto capi-
tulo Sicut etiam ex naturalitate patris potest esse
extrahi figura naturalitatis filii et ex natu-
ralitate

filii figura pro naturalitate matris fratris
Quarta conclusio. que est dicti generalis regla
est quod non solum in Jovis deferendo de patribus
et quolibet accidente nati debemus aspirare signi-
ficatores predictos omnes, sicut locum signifi-
cantem rem seu planetam significantis et illa
et dispositorem predicti loci seu dominum et lo-
cum ubi talis est dispositor et per consequens
dominus loci ubi loci est talis dispositor.
Sed oportet unctis planetarum significacionem
rem adinvicem comparare. Et videtur si fuerint
simul omnes unius effectus demonstrantes
aut contrarie, quod si contrarie fuerint tunc
ex planetis habentibus auctoritates super-
ius rem debet aspirare quibus maiores aucto-
ritates habuerint ex predictis quibus si tripli-
citate domo exaltatior termino. a paritione
et solis affirmata et ab eo de futuro illo
accidente significacionis accipietur. Si vero
eorum auctoritates aequales fuerint et alij
planete cum eis fuerint et unius naturae respec-
tu rei significandi facili ex compositione fla-
rum naturarum differentiam preventur ad no-
ticia rei. Si vero predicti planete fuerint di-
versarum naturarum et complexionis inspecto

rei significande dabimus unumq. eorum s. plures
habemus auctoritates in significacione rei id quod
convenit rei sicut tempus pertinens ad illud opus
et primo dabimus de his accidentibus ea que perti-
nent ad planetas matutinales et orientales poste-
riores vero ea que pertinent ad vespertinales debemus
enim planetam matutinalem preponere vespertinali
Super omnia tamen dicit Ptolomeus advertendum est
quod opera et effectus quos planeta significat
sint concordantes de radice et cum ascendente signifi-
cante intantum quia si ascendens significaverit
mortem domini sui cito. et alter planeta con-
gruus vel filios qui longiori tempore quod daret
vita. significatio illa nulla erit. Ideo oportet
ut affimiletor principio et cum illo participet.

Quinta conclusio tempora quod futurorum
accidentium non scies ex prima dispositione et sig-
nificatione rei et a significatore rem signifi-
cante. sed oportet comparare talium significatorum
et planetarum ad solem et ad angulos mundi et
ex hoc scies quando res illa futura sit. et
superius etiam dixerat Ptolomeus.

**De fratribus et sororibus. s. de eorum numero an
multi vel pauci. de illorum felicitate potestate et ex-
altatione ac de impotencia imbecillitate depressione et
infelicitate atq. miseria et de eorum vita longa vel
brevis Et an masculi vel femine fient.**

Et an se adinvicem diligant vel odio habeant

Caput sextum

Regule de numero eorum an multi vel pauci

In quinto capite tercij caput quadropartiti Pto-
lemy si quis numerum fratrum nati qui sunt unius
scies voluerit. Sexta regule generales supra tra-
ditas oportet primo inspirare ad locum cuncti si-
gnorum seu significatorum significatorum fratrum qui sunt
eius unius. est autem talis locus naturalis cum
fratrum qui sunt eius unius significans locus
medij celi aut locus meus. Dico autem locum meum
in quo venio de die Luna vero de nocte fuerit.
Notabat in hac parte Galen quod sicut per lo-
cum medij celi et per locum meum qui in consti-
tutione figure meum sit ascendens videlicet
quot sunt fratres unius meum. Ita per signum
medij celi et per id quod est ascendens per
et per locum per qui est locus solis de die
et Saturni de nocte. Dedicamus de numero
fratrum qui sunt unius per.

Amplius notabat quod merito Ptolomeus
dicit quod locus naturalis fratrum est locus
medij celi aut meum volens significare quod
hoc concordat cum scia naturali quoniam locus
medij celi habet participationem cum ascendente
sicut habet frater cum fratribus suis et loca pariter.

com ascendente filiorum suorum. Ideo locus me-
dy celi habet participationem cum significativis
fratrum et loca patris participationem habent na-
turalium cum fratribus qui sunt illius patris. Deinde
dixit Ptolomeus quod non solum signum decimum dicitur
sed etiam undecim erit locus significativus
fratrum. Ratio est tam signum decimum quam undecim
locus: sunt quoque res filiorum unius matris de patre
dicitur. non enim sunt hic duo loca matris sed loca
per que possimus scire negotium filiorum qui
sunt unius matris. Nam loca matris sunt de die
locus venteris et de nocte locus lumbi.

Notabat Hali. quod sicut signum medij celi et
undecim sunt loca per que scire possimus ne-
gotium filiorum qui sunt unius matris. Ita quoniam
signum et quintum sunt loca per que scire possimus
negotium filiorum qui sunt unius patris. Et sicut
conjungendo decimum et undecim in loco matris
qui est venter de die et lumbi de nocte poterimus
scire de fratribus qui sunt eiusdem matris. Ita con-
jungendo quintum et quintum in loco patris qui est
sol de die et saturnus de nocte poterimus scire
de fratribus qui sunt eiusdem patris. Dixit Pto-
lomeus. Amplius notabat Hali quod ex his
Ptolomei verbis colligendo tria loca significativa
fratrum scilicet decimum undecim et locum matris et

261.
et aplicando reglam superius generaliter de tribus
considerandis in qualitate cuilibet accidentis
scilicet locum significantem super accidentem seu signi-
ficativum accidentis quia aliquando ultra lo-
cum est significativus sicut locus solis signifi-
cat super patrem et etiam sol ipse et dispositio-
nem loci illius. Et locus in quo est dispositio
in figura autem novem consideranda in negotio
fratrum.

Prima regula. Si loco significanti fuerit planeta
que fortune sunt in figura afficeretur. et vel cor-
porali conditione vel aspectu aliquo aspexerit
locum illum significativum quod inter fratres habe-
bit. nomenque vero fratrum quod donat scietur
per nomen planetarum fortunatorum. Nam si fu-
erint in signo unius imaginis tribuunt fratri-
bus non dupliciter virtus eorum. Si vo-
luerint in signis duorum corporum dabitur duobus
fratribus quia dupliciter virtus eorum. Et dixit Ha-
li quia planeta operans in hoc est dispositio
et ille qui habet plures dignitates in loco signi-
ficante et dictum est per reglam generaliter et
per locum intelligi quolibet ex novem predictis.
Secunda regula. Si super locum significantem fuerit
planeta qui sunt in fortune elevatus fuerint
vel in ex oppositis aspexerint parentati frater-
indurabit.

Dixit Itali fr̃es molles sed prius lecto melior
Maxime aut̃ si sol in eis extiterit. Si vero in
angulis infortuna fuerit et propriis in ascēdit
et planeta qui fuerit in uno horū locorū fue-
rit Saturnus nocet fr̃ibz maioribus. Si vero
mars minorū fr̃ibz nocet p̃ morte abie-
ciabit. Notandū Primo fr̃s Itali quod ideo
existente infortuna in angulo maris dāmon
significat quia manet in loco maiore vim habet
te. Et etiā propterea quod decima domus sit
vel de gēto vel de opposito aspicit.
Secundo notandū quod nō solum de Saturno et
Marte intelligi quod dictū est sed etiā de mer-
curio si cōiunctionē habuerit cū infortuna
et etiā de sole.

Tercio notandū quod sicut dictū est de infortu-
nis ita intelligas de fortunis quod si fuerit
in angulis bono quod promittit habebit
maiores vim et Jovis significat fr̃es ma-
iores. Veros vero minores. Et quod dictū est
de fortunis intelligi etiā de Mercurio si cū
illis cōiunctionē habuerit. Nam mercurius cū bo-
nis bonos cū malis vero pessimos.

Quarto notandū quod planeta maledictales
significant fr̃es maiores respectuales vero
minores.

263.
Quinto notandū quod Ptolomēus mirabiliter
semper nobis demonstrat quod libet contrariū
in suo capite. et inde extrahit quod sūt medio-
cra p̃ reglās generales quas nobis dedit sūt
hic primo dixi de planetis fortunatis quomodo
fr̃es significant et infortunati defectū fra-
torū. Si modo involutū fortuna et infortuna
habentes participationē cū ip̃is locis regis si-
gnificantibus sūt et recte modum proficiat
aspiramus quid solum sit maioris fortitudinis
et modicū solum illud. Alter vero planeta
contrariū eis addet vel minuet in illo si-
gnificato.

Regula de statu seu conditione fratrum pu- ta de nobilitate et valore ac laude et de eorū vilitate ac ignominia et abiectioe

Si planeta qui sūt dantes fratres sūt in bono
statu in nativitate et sint in angulis vel for-
cidentibus fr̃es potentes et exaltatos ac magni-
tudo significat. Si vero contrariū imbe-
ciles erūt et impotentes ac viles. Dixi Itali
quod planeta dantes fr̃es sūt fortune.

Regula de vita fratrum

Si planeta infortune eleventur super dantes
fratrum aut sequantur eos fr̃es erūt modici
ac brevis vite. Ergo p̃ contrariū si fue-
runt participationē habuerūt cū locis fr̃ibz

et fuerit super alios eleuato fr̄s longe uite
erunt. Notandū s̄d̄ Hali quod planete qui
uolunt sūt illi qui uadūt p̄ motū firmamenti
ad aliorū locū. et planete qui sequuntur alios p̄
qui uadūt et uolūt sē cū alijs. Et p̄t̄ m̄lli
q̄ quod planete qui eleuantur sūt illi qui p̄
fuitudine alios uolūt.

**Regula an fr̄s deberent esse masculini aut
feminini ⁊ sorores**

Planete masculini in se et in sito m̄di ⁊ in si-
nib celi sunt datores masculini. qui uero sūt fe-
minini in se et in sito m̄di sūt datores femina-
ri. Et orientales planete primos largiuntur
fr̄s occidentales postremos. Notabat Hali
quod si sit planeta masculinus in se et in si-
to sicut erit in m̄do uel contra tū oportet
uolūtate sicut uolūt illius qui habuerit ma-
riob posse et fuerit plurimū dignitatu.

**Regula de amore et amicitia fratrum
mutua sicut de odio et inimicitia**

Si planeta s̄ fortune qui dant fr̄s habuerit
participacionē cōuenientē s̄ uel p̄ cōuocacionē
uel p̄ aspectū cū decima domo uel loco ma-
trib significabūt amorē et multā fr̄m
amicitiā. et si cū parte fortune cōcordātia
habuerit significabūt societate m̄t̄ eob in
sub rebz.

8
in sub rebz et substantia. Si uero fuerint in signis
nulla adinueniunt societate habentibus uel sit con-
trariū eob quod dixi. ⁊ quod affocientur socia-
te cōuenienti signo significanti rem fr̄m. Sig-
nificabūt fr̄m m̄t̄ s̄ uolūtate discordiā ⁊
inimicitia et odin et maleuolūcia ac deceptionē
m̄t̄ eob quā s̄. omes habebit cū altero. Ponit
Ptolomēus cōclusionē tādē uā dicens si quis p̄ter
ea que dicta sūt de fratribz sicut desiderauerit
particularē aliā fr̄m: erigat pro ascēdit
planetarū dantē fr̄s ⁊ locū planete dantē fr̄s
Et ex illo aliā domos constituat iuxta tabulas
insectionis et ita sciet omes eorū res sicut si
esset sciet natiuitatis figura.

**De his que indicantur in hora partus de nato
Et primo de sexu natorū an s̄ erūt masculini
vel feminini Caput septimu**

Dixit Ptolomēus capite sexto tercij quadripartiti
postq̄ de his accidentibus que p̄cedūt natiuitate
sicut de parentibus et de his que partū p̄cedūt
partū sequūt sicut de fr̄ibz locū s̄mōs
quomodo debet astrologus iudicare m̄t̄ de his
que hora partus nato contingūt dicētes et
primo de natib an sint masculini uel feminini
quāte p̄dicere possumus. dixit ergo Ptolomēus

quod profere iudicium de nato an erit masculinus vel
femina nō est vnius considerationis nec ab una
et sola somendo sed oportet ab ambobus homina-
ribus accipere. Sed sicut eorum in mundo et in circulo
signorum et in figura celi et ab ascendente
et a planetis plures dignitates habentibus
in locis hominibus et in ascendente. pos

Positis locis unde debet preiudicare de sexu
fora que sunt tria. i. locus solis. locus lune
et ascendens dicit Ptolomeus quod licet hoc
ex qualitate quā hora casti spermatis fuit
proprie dependet in universali tamen per qua-
litates hora natiuitatis apparentes hoc iudici-
um propter participationem quā habet principium
est in primo in quo ponit talis reglam

Si tria loca predicta. Masculina fuerint. Et
planeta ipsa disponentes. i. dominantes i. plan-
etes dignitates in illis habentes secundum nomen
et Maren quinque dignitates (de quibus supra)
etiam masculini fuerint in se vel per eorum situm
in mundo et in circulo signorum vel hora na-
tiuitatis et in figura natiuitatis. aut inueni-
untur maiores partes istorum vel illos qui
maiores posse habent masculinos iudicabimus quod
natus sit masculinus. Et si eos inuenierimus
femininos aut maiores partes eorum vel eos

qui maiores posse habent iudicabimus quod natus sit
femina. Ultimo in hoc capitulo advertebat
Ptolomeus dicens oportet quod scias distinguere
que loca ex tribus rariis dictis sit masculina
et feminina. Similiter qui planete sunt dispositi:
res ex eis sunt masculini et qui feminini ex
his que dixi in prima parte libri in qua de-
monstratum est que signa sunt masculina et
que feminina. Similiter qui planete sunt masco-
lini et qui feminini dixi enim esse masco-
linos vel femininos ex naturis signorum
in quibus fuerint. Nam sunt masculini qui
fuerint in locis masculinis et feminini qui
in femininis. Sunt etiam masculini et femi-
nini ex natura ipsorum sicut sunt etiam
tales ex eorum qualitatibus respectu mundi
Nam orientales sunt masculini occidentales
vero feminini. Et ex eorum qualitatibus
respectu solis. Nam qui sunt masculinales
sunt masculini cuius respectuales feminini.
Ex his igitur vide qui sexus in natiuitate
magis vincit et praevallet illud iudica.
Habet dicit quod si ambe nature et ambo
sexus fuerint aequales. scilicet in potentia in
natiuitate. Iudicabis quod natus sit

quod natus ille erit de diabub natoris comitiss.
Sermoprodita erit

De geminis an nascentur gemini necne Caput octavum

Docet Ptolomens. Primo a quibus locis som-
da est significatio geminorum. Dicit Ptolom-
capite septis tercij quadrupartiti quod volens
scire an mulier peperit gemellos oportet inspe-
cere tria loca videlicet locum lune locum solis
et ascensum ab his enim locis accipit Ptolomens
significationem numeri filiorum quod mulier
unavice habeat dixit Hali quod mulier pariat
geminos sepe accidit. Sed quod plures duorum
fuit tamen quedam mulier que peperit sex et
quedam duodecim et odis obire. Hinc sequitur
regula.

Prima regula. Si duo loca vel tria dictorum
fuerint signa duorum corporum et etiam in hoc ali-
qui dispositorum sint in signis duorum corporum
nati erunt plures unus. Hinc est locus defini-
tis in dicto Ptolomai.

Secunda regula. Et ponitur ab Hali
Si unus ex predictis locis sit signum duorum
corporum et dispositores aliorum in signis duo-
rum corporum erunt nati similes plures unus.

Tercia regula. Et ponitur ab eodem Hali.
Si omnia tria loca sint signa duorum corpo-
rum et eorum gubernatores sint duo planete.

269.
Vel quod sint in signis duorum corporum nati erunt
plures duo tandem dicit Hali si ille qui maiores
posse habet sit duo nati erunt gemini. Et si
fuerint maioris posse erunt tres nati ad hoc
dixit Hali quod si cuilibet natura ponas ascensum
per se a planetis qui illud significaverint sci-
re de quolibet sicut per ascensum sue nationalis
Quarta regula. Si loca tria predicta scilicet solis
lune et ascensum sint signa duorum corporum et quod
liber eorum habeat participacionem vel aspectum
in figura cum plures uno planeta nati erunt
plures duo.

Quinta regula eiusdem. Si planeta dispositor
loca predicta fuerit de natura operandi duos
res diverfas sicut est Mercurius quando
applicaverit si plures duo planete vel fuerit
in signo duorum corporum adarget numerum
naturam.

**De sexu geminorum an masculi omnes vel
femine vel quidam eorum masculi quidam femine**

Regula sexta. Si res gemos gemelorum vel
plurium naturam faciat resque planetas bene
participacionem; vel associantur forte iudicio
meo intelligit si aspiant cum sole et luna
et ascendente si dispositus vel aspiant
si alius aspectu in figura habite vix ge-

generacionis masculorum et feminarum quando fuerit
in figuris duorum corporum si fuerint masculini
significent masculos si feminini feminas. Si
mixti mixtos.

Septima regula Si tria loca iam dicta non fu-
erint natura duorum corporum sed tantummodo duo
sint duorum corporum sunt esse signis medicis
quod si fuerit duorum corporum mater et plu-
rimus generabit duos vel plures. Si duo plu-
res dispositores cum quibus coeherent
Raro est dixit Hali quia raro accidit quod
natura decem duos sit alterius naturae
ascentibus. Nota. quod in tractatu Ptolomei
est illa particula sed duo tantum sint duorum
corporum.

Octava regula Si in parte nascentur tres ma-
sculi quod raro contingit quod inter plures duo
pariat. Et si contingit dixit Hali non videtur
oportet quod tria loca iam dicta sint duorum
corporum et masculina et quod sit domini tria loca
5 4 et 3 et quod ipsi similes
sint in figuris masculinis duorum corporum. Si
vero omnes tres qui nascentur sunt feminae co-
venit ut sint tria loca duorum corporum et sunt
et quod sit domini tria loca 5 4 et 3
ipsae femininae in figuris duorum corporum femi-
ninis. Si autem duo fuerint masculi et una

271.
femina convenit ut sint tria loca duorum cor-
porum. Duo tamen masculina et unus femininus et
quod sint domini tria loca 5 4 et 3
Et ipsa 3 in signo duorum corporum feminino
et 5 et 4 in figuris duorum corporum ma-
sculinis.

Si denique duo nascentur feminae et unus masco-
lus. convenit ut sit tria loca duorum corpo-
rum et eorum duo feminina et unus masculus et
quod sint domini 5 4 et 3 existente
luna et venere in figuris duorum corporum feminis
et 3 in signo duorum corporum masculino
Nota. Notabat Hali quod videtur dixit Ptolomeus
de conjunctione Saturni veneris et lune quia
frigiditytas et humiditas vim eorum habetur
in hac complexione et haberet propterea mori.
Dixit tamen Ptolomeus De his qui generant
plures duo sunt tres aut plures. ut non
perficiantur et si nascentur aut moriantur
aut impedimenta quaedam corpori acciderent et
ipsi etiam quibusdam membris Et ita hoc fit
ante natiuitatem vel hora natiuitatis vel sub sta-
tibus post natiuitatem. Ratione denique dicti
propterea assignabat Hali in cometo duos
quonia in natiuitate tria masculorum infor-
tunas plures sunt 5 fortune. In natiuitate.

lin feminam vinct complexio multum frigida
et damnosa super complexione temperata quia
♂ et ♀ existentes feminini faciunt complexus
multum frigidum et damnosum. In natiuitate
duorum masculorum et vinct femine ♂ et ♀
habent parturientes et fortiores. Ideo oportet
quod pro maiori parte moriatur vel quod
actidat eis damnatio membrorum.

**De monstris idest de figura nati an sit
natus sit humane figure an non et si**

facture perfecte an no Caput nonu
Postquam de pluralitate natum dictum est quoniam
tunc cum plures nascatur quia duo. Hanc nam
permutata et sunt monstra. Ideo loquens
de monstruosis natum figuris. In quibus
Ptolomeus ponit reglam dicens.

Quando duo luminaria in natiuitate figuris
sunt cadencia ab ascendente ita quod sunt in
duodecima et sexta vel nullum habeant aspectum
ad ascendens quod erunt quando sunt in duode-
cima et sexta. In tertia et nona aspectum
ascendens. et infertione potentes sunt in anglis
significat quod natus erit permutate figure
et et ait quoque Ptolomeus quod quando in
natiuitatibus talis dispositio luminaria
moriatur aut nascitur ut dictum est per-
mutate

permutate fig factore aut nascitur viles mi-
seri in quibus vinct paupertas et exolatio de
uno loco in alium aut utroque. scilicet paupertas et
monstruositas

Secunda regula. Quoniam predicta dispositio ut
dictum est non semper monstruosas figuras signi-
ficat. Ideo ponitur alia regula in hoc et est
quod volentes scire an natus sit monstruose
figure oportet inspicere quod res videlicet locum con-
uersionis vel preuersionis natiuitatis immediate
precedentis et eius loci dispositorem. Sedum est
locum luminarium et illorum dispositorem. Tercium
locum ascendens. Et eius dispositorem. Nam
si loca talium dispositorem et locum hunc vel
ascendentis tandem dux omnia sunt maior
pars eorum non aspexerint locum conuersionis
vel preuersionis. erit natus forme monstruose
dux Hali quod si cum hoc quod dictum est in ista
regula actiderit quod infertione potens sit
in anglis et ambo luminaria ab ascendente ca-
dencia vel ipsi non aspirantur. Natus erit
pro certo permutate figure. Ita quod non
erit humane et si aliqua hanc rem fuerit
hoc modo natus erit homo sed erit permutate
figure.

Tercia regula. Si que dicta sunt in prima regula

Si fuerit et significaverit quod natus erit pmo
tate figure et attiderit cū hoc quod sol et luna
sint in figuris quadrupedibus et feralibus et pla
netis infortune in angulis fuerit natus nō erit
ex hominibus sed erit aliqua fera bestia tam
domestica et addit quod si nulla fortunaria
cū luminaribus testimonium habuerit sed pmo
infortune natus erit animal nō domesticū
de natura filiostris noctis. Si vero populus
aut virens quē fuit fortune testifuerit
luminaribus natus erit lūst erit animal rea
cionale tamen erit domesticū ut fuit canes et
similia. Et si cū hoc testifuerit Mercurius
erit natus de animalibus de quibus homines sibi
serviunt ut galine capre vacce similes pecudes
et similia. Et dixit Itali quod per figuras
stellarū quę fuit cū luminaribus potest intelligi
spem alius nati si figura stellarū fuerit
de stellis quę dicuntur galina illud animal
erit galina vel alia talis avis. Si fuerit
luminaria cū figura quę dicitur serpens animal
illud erit de reptilibus et fuit de alijs.

Quarta regula. Dicit Ptolomeus quod si
figura plantarū hora natiuitatis fuerint
comodo quo dictū est quod significat figu
rari nati pmutati. Sed luminaria non
fuerit in figuris feralibus sed in figuris quę

175.
Imagines sunt homines et in figuris figuras
humanarū natus erit homo vel affinitas
homini tamē erit monstruose et pmutate
figure dixit Itali exemplificando circa hoc
quod ipse vidit multos natos esse sine pedibus
alios sine manibus alios sine auribus et qd
vidit natū cui nō videbatur aliquod membrū
cū nisi foramen vnde per quod recipiebat
cibum. Et aliud naturale p quod exiebat
eius. Et talis natus faciebat multa signa
per quę dabat intelligi futura.

Amplius dixit Itali nō te lateat quod pmuta
tiones figurarū possunt esse multis modis.
aliqui nō possunt se sustinere sub duobus
pedibus aliqui habent caput glorio aut
oculos clausos et similia.

Amplius Itali. epilogat dicta Ptolomei in
hoc capitulo dicens. Hoc sciendū ex Ptolomeo
breuiter quod quā luminaria fuerit ab ascendē
cadentia vel ipse nō aspexerit et infortū
potentes in angulis fuerit et dispositos cō
iunctionis vel preuentionis natiuitatis vnde
diatē precedentis natiuitatis et dispositos
luminarū et locus hunc et locus ascendē
nō aspexerit eorū aliquis locū conjunctionis
vel preuentionis vel maior pars eorū natus

Epilo.
significat
prie

permutate forme et monstruose. postea si volumus
et cognodi animal est. aspicimus loca duobus
luminarum et si fuerint in signis figuram homi-
nam natus erit homo monstruosus. si in signibilibus
en figuram natus erit illius generis.

Quinta regula. De sciendo que membra sit premutata
At Ptolomeus quando scierit quod natus ho
est figure permutate qui invenerit luminaria
in signis hominibus tunc aspicit figura figure
in qua fuerit infortuna que sunt potentes super
luminaria vel super angulos et per hoc facit
que membra sunt permutata. V. g. si fuerit in
signis quadrupedibus scit quod natus habebit
plures duos pedes vel erit pedes erit alio
modo et aliorum hominum finit et corpus suum
Dicit Hali quod ex hoc Ptolomeus docuit nob
quod quando infortuna fuerit apudiat de lu-
minaribus et ipa cadencia vel aspectus no
aspiciencia natus erit permutate figure

Sexta regula quando scit quod natus est de
permutatis aspicit simile si invenerit
aliquam fortunam testificantem ascendere in
luminaribus natus erit complete permutat-
us. Et Hali ait se audisse a narrante
eos vidisse natos qui vacis afflabantur

vel pecoribus. Sed si Jupiter vel Venus testifi-
cantur ascendenti vel luminaribus duobus huius
natus sit ho permutatus tam erit honoratus
et erit homo qui loquetur in legibus et prophe-
tabit multa. et erit forma pertinentis ad inter-
corum et venerem qui de Hermaphrodito
loquetur de rebus occultis et futuris et dicit
res futuras pro una certitudine que venit
sibi in voluntate. Dicit Hali quod talis ho
angerabit per verba ac res. In nobis in-
telligit et in aqua. et in membris amia-
lind et alia multa que scribat sapientes
de egipto

Septima regula. Si in hoc nato qui est ho
permutate figure Mercurius et existens for-
tunatus testificetur in nativitate ascendit
et luminaribus in locis luminarum erit
talis natus huius figure permutate homi-
num interpretis et ex hoc horribitor fieri
cibum et erit sordus et absque dentibus tanta
in rebus alijs erit bonorum morum nullus
cibus boni et consilij. Vel ut altere textus
habet erit subdolis ac decepto

**De his qui non creverunt. s. an natus gusta-
bit cibum et nutrietur seu vivet an no** Cap. X.

Itali dicit quod merito caput hoc precedens sequitur. quia
multi eorum qui nascuntur permutati moriuntur scilicet
hora propter vim infortunatam in eorum natalitate.
Ptolomeus tamen dicebat quod sermo de his qui
non creverunt est reliquus ex illis quorum que inquiri
venda videbantur natalitatis hora et quod
sermo iste est conclusus cum sermone de vita
et scia dissonantibus et diversis ab eo. Diversus
quidem est a sermone de vita non est quia sermo
de vita non est nisi in his qui vitam senserunt
et si sunt qui saltem una solari circuncione vel per
vivunt et saltem uno anno sicut videtur multis per
filios qui vivunt anno uno et mense uno.
Deinde obiit propter pestem licet scia confirmetur
ad illud significat. quia habebat in sua vita
natalitatis malum. pro secundo anno signum in
tanti perfectionis et directionis annus erat et
cuius dominus erat 5 qui in figura nativi
tatis erat in duodecim infortunatus ad hoc quia
etiam. revolutio mea annua confirmat ego enim in
eo anno Sabba martem in domo filiorum et
sic occidit mihi fratrem meum charissimum. cuius
nomen erat fransiscus iacobus qui vixit cito ad
angelos celi et dimisit se fecit benignissimum.

279.
Redeundo tamen unde dixerimus. Invenio quod sermo
de his qui non creverunt est separatus ab his
qui vitam habent sicut sunt hi quorum non est mi
nor spatio unius anni. videtur vero esse conclusus
his qui vitam habent in potentia. sunt quidam qui
vitam habent que est in potentia. Et hi sunt qui non
pervenit ad annum sed vivit aut menses aut
dies aut saltem horas sicut vixit alter filius
meus. saltem viginti diebus fuerat enim conceptus
in tempore quo pestifer et pravus aer regna
bat. Unde mihi eiecit enim in septimo mense. Vixit
nec completus erat in tempore neque fortis,
quare statim ab aere infecto oppressus pergit
in nona die. Illi vero qui non creverunt de quibus
loquor nunc sumus, sunt qui nec cibum senserunt
sunt qui ad nullum predictorum temporum perven
iunt sed statim postquam nati sunt moriuntur propter
magnum et malum nocumentum quod fortificatur
in eorum natalitate in locis principalibus.
Quare sermo de vita multas habet partes. Ser
mo autem de his qui non creverunt uno tantum
in quo ponitur regula.
Prima regula. Cum aliqd luminaria fuerit
in aliquo angelorum et ei associetur et conclusa
fuerit per corporales conclusiones aliqua infor
tuna s. ut mars vel saturnus. tunc in lo
citudine qua in latitudine venita fuerit vel fo
rit in figura equicrura et aliquo aspectu
aspexerit et nulla fortunam ei associetur.

In figura γ et luminari cuncta fuerit aut aspexerit
et in hoc eorum dispositio loci luminariis tunc de habundantia
et planeta habens plures authoritates in eo loco sit in
lois infortunariis et in domo aliquis infortunis aut in
plinitate aut exaltatione aut quod ex tali loco aspirat
infortunis. natus non vivet nec ab eo aspirat sed statim
cum natus fuerit morietur. Notabat hanc quod Pto-
lomeus dixit de planeta aspirante luminare et dixit
aut sit in figura equivocali et in isoceli triangulo
quia imaginamur a luminari ad planetam duas
vna lineam. duas vero ab ambobus ad centrum
terre et si quid triangulibus.

Secunda regula. Si luminariis aliquod fuerit
in aliquo angulorum et planeta qui est infortunis
non affuerit ei in longitudine et latitudine nisi sit
cum illo in figura equivocali ut dictum est in pri-
ma regula. sed in projectione radiorum infortunariis ad
ipsum ascensum fueritque infortunatores duo infortu-
nariis alterum vel utrumque luminare ascendentes
et domites et potentis se in angulo ubi fuerit lu-
minare. aut si fuerit infortunatores in eorum
vel eorum oppositis si luminariis vel si una infor-
tonariis infortunaverit alium luminare per oppo-
situm. Altera vero ascenderit ad locum luminariis
talis constellatio significat natum vitam omnino
non habiturum. Ratio est dicit Ptolomeus quia
maxime nocentia quod est in tali constellatio

in tali constellatione destruit profectum qui provenit
ex longitudine loci si infortunis ascendens ad lo-
cum luminariis in spacio vite. Deinde Ptolomeus
expunit que est infortunis impediens atque damna-
solum et que luna. Et ait quod in predicta constella-
tione ex infortunis que sunt in loco qui ascendit ad
locum solis impediens et damna-
solum dicitur esse
mars saturnus vero luna. sed quoniam infortunis dantur
luminaria per oppositionem vel cum ad ipsum ascen-
derit contingit contrarium solis et cum saturnus
luna vero mars impedit. et maxime hec eveniunt
nocentia cum predictis infortunis cum hoc quod sunt
nocentes luminariis ut dictum est fuerit dispositio
trines et dominantes locis luminariis et ascendens
Ita ego regulam istam Ptolomeus intelligo duas
quod vult hanc

Tercia regula de his qui mortui vel serviunt
Si aliquod luminariis duas oppositiorum habuerit si
ab infortunis fueritque luminaria et infortunis in an-
gulis vel in equivocali figura mortui vel servi-
mortui nascentur infantes. Et hic dicit Hali-
p. finitior sermo de his qui istam non recipiunt et mo-
riuntur hora qua nascuntur

Quarta regula. Et est de his qui vivunt minus
quam circulo solis et per annum sed aut menses
aut menses aut dies aut horas.
Si luminaria et infortunis fuerint in angulis
et fuerint luminaria separata si ab infortunis
i

per aliquam fortunam vel fuerit in figura
ei. scilicet fortune associate, scilicet per aspectum et pervenire
vint radij infortunarii ad precedentes partes
et gradus tunc natus videtur. secundum numerum graduum
qui sunt inter luminare quod est beneficium et radios
propioris infortune. Et si non comitatur infortunatus
est multum forte illi gradus significavit horas
si mediocre erunt dies. si debilius erunt menses.
Dicit Hali quod Ptolomeus propalavit nobis
quod luminare in quo aspicere oportet in his
est illud quod eorum fuerit beneficium. Hic habet
quod sol et luna possunt esse beneficia

Quinta regula. Si in predicta constellatione ra-
dij infortunarii ad precedentes partes luma-
riam fortunam vero ad sequentes pervenerint
hoc est quod luminaria sunt separata ab
infortunio et vadant versus fortunas na-
tus recipiet cibum et viam. Notandum secundum
Hali quod tam in cunctis signorum quam in do-
bus figure partes precedentes vocantur qui sunt
numeri sunt priores. sicut V. g. piscis pre-
cedit arietem et aries taurum. Et si primus
gradus arietis precedit secundum et secundus tauri. et
nona domus precedit decima et decima undecima
prima partes vero que sequuntur ex dictis iam
patent luminari vel vadit semper a partibus

precedentibus ad sequentes quia ab arietem in tau-
rum et a tauro in gemini et sic successivo et a
primo gradu arietis in secundum et a secundo in tertium
et sic de alijs. Ergo si radij infortunarii pre-
verint ad partes precedentes. fortunam vero ad
sequentes significatur quod luminari separatur
ab infortunio et vadit versus fortunas.

Sexta regula. In predicta constellatione si infor-
tune elevantor super fortunas in figura et
fortiores fuerint fortibus que associat luma-
nari et dant vitam significatur quod natus
erit misere qualitatis et conditionis et imbeci-
lis et infirmus compositionis et complexionis
Si vero fortune elevantor et fortiores erunt
quam infortune licet natus non fuerit imbe-
cillus. tamen sui parentes ipsam non noverint sed
alij. Sed si alta fortunam cum luna parit
monachum. et sit in parte orientali. et habu-
erit luna cum ipsa participatione et alta infor-
tunam occidat et sit in illius oppone in
occidente natus a parentibus nutritor.

Septima regula. Si luminari fuerit infor-
tunatus in angulo occidentis vel illud aspe-
xit aliqua infortuna ab angulo occidentis

in gela vel opusione creatura semiviva nascitur
vel in forma frangi carnis aut imperfecte creatu-
ris et diminutis in membris fieri et si aliqua
infertura elevari et dominabitur super aliq-
luminare existens in occidente non motu ter-
ras nec usque habebit.

Iste sunt regle Ptolomei sed si desideras alior-
reglas vide Hali Habemagelery et albedo-
fery capite nono sui libri de nativitatibus
Et antonin de montolmo capite tercio quo-
rum omnia dicta sunt extracta ex dictis Pto-
lomei et regle ipsorum continentur in reglis Pto-
lomei. Nos aut quia in hoc libro non intendimus
nisi Ptolomeum dilucidare solummodo reglas
ab eo positas manifestamus.

**De nati actidentibus que post natiuitate
iudicanda veniunt et primo de spacio
vite caput undecimum.**

Astrologorum ille subtilissimus Ptolomeus tertio
quadripartiti capite decimo dixit quod ex acti-
dentibus que post partum contingunt primo de
quo sermo est Habendus est vite spacio
quemadmodum periodum appellavit aristoteles
scilicet de generacione cui dixit quod aliqui bonos
habent periodum maiores aliqui vero minores

285.
in sequentibus demonstrabitur. Nam qui primus
reliqua nato futura in vita contingencia ptra-
tat. in derisione magna invidit nato non per-
niente ad tot vite annos quibus illa perfici possit
que aut sint post partum que nato contingunt acti-
dentia in superioribus dictum est. Sicut sanitas
et infirmitas, animi inclinacio, honor, magistri-
tus, filij, conjugium et reliqua, persecutio tam-
de vite quantitate dixit Ptolomeus non levis
est neque clara sed abscondita et difficilis propter
opinionum diversitatem in uno tantum conveni-
entem. scilicet quod iudicant de vite spacio quod accipi-
tor et deprehenditur ex potestatibus locorum do-
minancium et principalium in nativitate.

Modi tamen in hoc procedendi a diversis diversa
tractantur. Modus tamen Ptolomei est qui scilicet
viam naturalium procedit qui modus ex dice-
atione loci dilecti et eorum planetarum qui se-
per dilectum potestate habent et qui dispositio-
nes sunt locorum dilectorum. Similiter ex locis in-
firmorum stellarum consideratur. Itaque co-
venit ut sit quantitas vite tanta quantum est
inter has duas rationes. scilicet locum dilecti et nat-
[fructus]

Notabat Hah quod Ptolomeus merito dixit solum
esse sedem viam naturalem quia sequitur philoso-
phus et aristotelem dicentibus circulum equinoctiale
esse causam durationis omnium generationis. Circulus
vero solum esse causam generationis et corruptionis.
Unde posuit in hoc generaliter quod vita continetur
at et durat per loca Hilegiorum et planetas
ea disponentes. Et abscedentes eam sunt loca pla-
netarum contrarium Hilegiorum. Unde quantitas
vite est tanta quantum est de numero graduum
equinoctij inter locum Hilegij et locum abscedentis
seu intersectoris.

Amplius notandum quod id quod dicitur mortem
de intersectore tangit de rebus que sunt extra cor-
pus quantum de his que sunt intra. Sicut est
complexio humana vel humor corruptus aut
virescentis destructio vel finis hominis radicalis
nutrientis calorem naturalem et consimilia.

Tercio adhuc intelligendum quod dimissis aliis
modis de vite spacio investigando duo tantum
via occurrunt: quarum altera est Ptolomei et est
via investigandi per Hilegiam. Altera est
per Alcoboden que licet a Ptolomeo non
ponitur tamen non negatur immo clare invenitur
in verbis illis cum dicitur

187.
Hec autem observatio est ex locis Hileg et eorum qui sunt
per Hileg potestatem habuerunt. modo Alcoboden
est planeta qui in locis Hileg sive Hilec
potestatem ac auctoritatem ceteris planetis habet
sed viam hanc Ptolomeus non posuit: sed pro-
prie per Hilegiam quia est certior et certius
inducitur de vite spacio. condonat. Via enim per
Alcoboden certum inducitur non potest. potest enim
ab breviari vite quantitas promissa per Alcoboden
dem per aliquem intersectorem abscedentem Hile-
giam ut infra dicitur. Nos igitur primo dicitur de
prima via. Secundo modo, qui est Ptolomei et est
certior. Deinde de fide qui scire non dimittitur
est cum a communi astrologorum schola non reij-
ciatur. Et quoniam ut dicitur Antonius de motu
luno. ista est res gravis et mire profunditatis.
Ideo ordinatim in ea proceda.

Primo namque quid sit Hileg vel Hilec sive al-
Hileg sive Hilegiorum se vite significator. de no-
minibus enim non est curandum. Et hic scire de
alijs significatoribus dirigendis determinandis
Secundo. que sunt loca a deo in figura celi
in quibus ipse Hilegiorum invenitur debrag
Tercio: que res et quot possint esse Hilegia.

Quarto. ponetur regula inuicendi et eligendi
Quinto. de directione ipsius hilegij et de sp^{te} hilegij
acens directione eius.

Sexto. qui sunt inspectores, seu abscessores in
spe directionis hilegij sicut ptolemaus et etiam
fides alios astrologos quorum sententia est in

Septimo. de modis dirigendi hilegij et signi-
ficatores ad abscessores seu promissores suos
Et in hac septimo principali quidam propositio
a nobis pro modo dirigendi necessaria

Ultimo. ponentur quidam regule circa comple-
tum hilegij huius scilicet de spacio vite modum et in-
vestigando. Et sic modum primum de spacio
vite investigando expeditur. Et quoniam
dux Ptolemaus in diffinitione ca. deinde de vite
spacio dilucidabimus deo igitur favente et
ipsam agredior.

**De Hileg. sive hilegij quid sit et de alijs
Significatoribus dirigendis ca. XII**

Hileg sive hilegij est locus in orbe signorum
per quem scitur vita nati qualis esse debeat
scilicet salubris vel in salubris fortis aut debilis
et per ipsam directionem ad promissores
scitur mors et vita sanitas vel infirmitas

289.
bono vel malo in vita et quolibet actibus dis-
positionis corporis nati sicut vulneratio capitis et huiusmodi
et tempus boni actuum quo scilicet tempore debeat
evenire nam per directionem eius ad corpora et
radios abscessum et infirmitatem scitur mors
vel infirmitas nati. Et per directionem ad cor-
pora vel radios benivolos fortunam scitur
sanitas bono et utilitas nati sicut natura
loci in quo est fortuna vel eius radii, et
si infirmitas impedit dicta loca addere vel
minuere secundum potentiam dictae infirmitatis ut in-
ferius intelliges. Similiter per ipsam explorationem
profectionem scitur bono vel malo vite colligebat
et ipsam principalem ac constitutivam scitur
quantitas vite. Nam tantum durat vita quanta
est de numero graduum equinoctij inter di-
ctum hilegij et planetam seu locum planete
infirmitatis et abscedentis vitam que quibus
scitur per directionem ipsius hilegij ut infra
dictum. apparet igitur quod hilegij nihil ali-
ud est quam vite significator atque dator an-
norum vite. Vide probandum alio loco pro.
hoc de significatoribus.

Adhuc non te lateat. quod non solum astrologi
dirigunt hilegij pro sciendo quantitate vite

ante nati. sed pro sciendis etiam infirmitatibus
ac dispositionibus corporis nati contingentibus q
f. tempore contingat. dirigere solent omnia
quinq. loca ex quibus sumi solet bilinguam sunt
gradus ascendentes natiuitatis. gradus solis gradus
hunc gradus partibus fortis et gradus medij ali
de quibus infra dirig.

Pro diuicijs acquirendis vel amittendis

Dirigitur gradus secundo deg.

Pars fortune. ac cornu deg et 4.

Pro magisterio. gradus decimo deg.

Pro coniugio gradus septime ac eras deg et 7

Pro domino. et dignitatibus gradus decime. et eras deg
et etiam solis locus et sic de alijs. unde be
nitas quilibet significator caritatis rei ful
rit dirigere pot ad corpora vel radios absque
nisi vero infortunaria et ad corpora vel radios
fortunaria et scire quod bona vel mala ob
actione inueniunt poteris iudicare et hoc scire
natura loci et natura promissoris. f. fortis
et infortune, et natura deg in qua fo
erit promissor, et licet gradus solis dirigat
eo pro domino et magnificentia nati sciendo
Et pars fortune pro diuicijs tam adu.

291.
ad hoc etiam pro dispositione corporis nati bona
vel mala dirigere debent.

De Locis siue domibus in figura celi in quibus esse oportet quod potest esse bilinguam

Caput xiii.

Quoniam ad inueniendum et sciendum bilinguam me
thodo quodam procedendum est. nec in omnibus
celis domibus bilinguam indifferenter illud inq
rig sed in determinatis adeo ptolemaeus pro
de locis bilinguam in celi figura. et in quibus illud
esse oportet quod est aptum pro bilinguam tra
tat quot et que illa esse possunt et ait quod
loca bilinguam sunt illa in quibus conuenit esse
planetarum sunt loca planetarum qui est aptus
ut sit bilinguam. Et ista sunt ascendentes qui
per quinq. gradus supra orientem. et per 25.
qui post ascendunt. Et domus undecima que
benigni aspectu aspicit ascendentes et domus for
tunae. Et domus que tetragono aspectu
idem aspicit ascendentes Et est celi median
et domus decima et deg qui in opposito est
ascendentis qui est septima. In his aut
dicit Ptolemaeus. domibus illa promitti debet
que est fortioris authoritatis Et ideo
fortior ceteris est celi median. et decima

sido post illud ascendens. Deinde undecima que asce-
dit ad celi mediu. Deinde septima. Et post illa
nona qua celi mediu perdit.

Notandum primo. Secundum Hali quod ex his
que hic dixit Ptolomeus duo simul edocuit
vnde est: divisio duodeci domoru. Sicut est
ordo domoru in fortitudis. Et dicit quod quilibet
domus est 30 gradus: quing. s. antedictis
locis divisionis domus et 25 sequitur. V. g. ascensu
supra orientem incipit per quing. gradus qui sunt
quintus post orientem sub terra. Ita quod
divisio est sextas in ordi gradum illius domus.
Deinde dicit quod in domibus figure celi dicitur
est omnium fortissima et potens. Ratio est
quia ex quo est in medio celi tota eius virtus
fuit ad totum orientem equate diffunditur,
et quia est super terram virtus eius apparet
super terram sine aliqua disturbance.
Post illam sicut infortitudo. Et dominio
est ascensu quia virtus eius vadit super terram
superfinit orientis et semper crescit
ascendendo.

Post eam tertia est undecima quia crescit et vadit
ascendendo ad decimam.
Quarto. est octidus. Septima et est ita fortis

243.
sicut ascendens nisi caderet. Quinto. in ordine
potencie et dominij est nona que talis habet
fortitudinem qualem undecima. est enim in simili
stato sicut illa in respectu orientis sed quia
fortitudo eius vadit diminuendo ponitur in
quinta ordinacione dominij. Post illam est
quarta quoniam est in directo decime. sed quia
virtus eius est permutata quoniam est sub
terra. est in sexto loco fortitudinis.

In septimo. est quinta quia in directo undecime
octavo. sicut quia se habet ad ascendens
sicut undecima ad celi mediu.

Nono. est octava. quia est in compaciore
occidentis sicut sicut in compaciore asce-
dentis.

Decimo est tertia. quoniam est in directo
nono. tertia est duodecima et sexta que sunt
ceteris debiliores et sexta magis quam
duodecima. quia est sub terra.

Postquam dixit Ptolomeus. Loca sive domus hilegior
sive ubi querere debet hilegia sunt quing.
v. g. decima, ascensu, undecima, septima. et
nona. Excludit alias domos et ait quod
ex quo medietas figure celi est supra terram,
medietas vero sub terra domus que sunt sub terra

dimittende in tam preclara et excellenti re. si in
investigando hilegio qui est dator vite et aq
spacii vite nostre edificij preter. 25 gradus
ascendentis qui sunt videantur esse sub tra tu
quia continue ascendant supra horizonta sunt
fortitudine sicut si essent supra tra tu.

Demde excludit alias domos. que sunt supra
tra tu que no possunt esse loca hilegiora et ait
quod ex domibus suis figuris que sunt sup tra tu
que no habent aspectu cu ascendente no possunt
esse hilegiora loca. Sicut est octava et deo.
decima que dicitur laboris appellatur que no solum
no pot esse hilegij locus. ob hoc quod nullo
aspectu ascendens aspirat sed etia quia veni-
entes ab ipa venientes permotantur et
danatur propter lubricas et spissas fuma-
sitates que a tra elevantur humiditatibus
Unde nec colores nec stellarum magnitudines
existentium in hac domo videri possunt. Ita
vere sicut convenit.

Comentator Ptolomei. In hoc loco dixi quod
ex his verbis que de duodecima dixit Pto-
lomeus voluit ratione invenire tunc quod
prius dixerat. scilicet quare a re tam nobili dicitur

245.
domos que sunt sub tra dimittende sunt tam veni-
entes a celis veniunt ad nos per lineas
rectas et naturales virtutes permotantur sub
longitudine que ad nos veniunt et quanto
maior fuerit longitudo tanto magis debi-
litantur et mutantur etiam propter alias
materias que miscentur cu eis in illa longi-
tudine. Et hominibus virtutes levius transfe-
runt in corpora subtilia et levia quam grossa.
Ex his apparet quod virtutes venientes in nos
de celo ex parte inferiori sunt levius sunt magis
permotate ac debiles quia est maior elo-
gatio propter diametrum terre. Preterea tra
est grossa spissa et dura multum unde veni-
entes no possunt sic pertransire facilius
Preterea etiam permotantur propter ea que
in hoc transitu admiscetur. Nam si virtus
est dicitur permotatur propter fumositates
levatas ab humoribus terre. quanto ma-
gis virtutes venientes de celo sub tra dam-
nari et permolari debent. Ideo, virtutes
domorum que sunt sub tra sunt multum
debiles et permotate quare illas no oportet
affirmare in re tam preclara de spa-
cio vite investigando

**de planetis seu planetarum locis quibus conuenit
esse Hilegiu caput quatuordecim**

Quatuor scdm Ptolomeu possunt esse Hilegia. Si
apta sunt ut Hilegia fiant. O. D. ascens. et p.
fortune. quantum vero quod in aliorum hora
defecto afformi pot est conuenit eorum locorum
dispositor quando cum principalis no est aptus in
disponendo dispositorem vite illius accipit. V. g.
sit sol in domo saturni et in eius simplicitate
et in domo apta ut sit hilech. et saturnus
sit in decima domo vel in alia que potens sit
locus aptus pro hilegio. Tunc dicit Hali quod
oportet accipere saturnum pro hilech vite solis
pro planeta dante vitam quia tunc saturnus
habet domum supra solis et cum hoc domino
habet maximum regno equale regno solis.
Dispositor aut no sol sed saturnus erit voco
aut dispositorem semper iuxta Ptolomei
doctrinam planetarum plures dignitates ceteris
in eo loco habentem. Sed in hoc advertendum
quod astrologi quandoque appellant hilech
planetarum dantem vitam. Quandoque locum in quo
talis planeta est vel dispositor habet. Tamen
Joannes de saxonia ostendit quod planeta
dans vitam proprie dicitur hilech et sic confor-
matur

conformatur cum dictis Ptolomei. locus vero illius
planete qui dicitur hilech locus hilegi appellatur.

Dubitabat Hali. Cum Ptolomeus voluit partem
fortune seu locum partis fortune significare sup
quantitatem vite. Et no super significacionem
de nato an nutritor vel no. Et de his qui
nascentur figure monstrasse sed solum in illis
consideravit solis lunam et ascensum. Rndit q
virtus partis fortune est minor quam ascendit
vitas et virtus ascendit minor virtute hanc.
Et hanc minor illa solis. Unde cum in signi-
ficacionibus nutritor nati virtus solis lune
et ascendit bene vel male si habet nihil
vivere aut danare poterit pars fortune
Imo cum virtus solis et lune fuerit dana-
ta no poterit ^{nutr} a Ptolemaio nec conside-
rator virtus ascendit quia no habet po-
tente remouendi damnum illud tamen in hoc ca-
pitulo de vite periodo considerat locum partis
fortune no quia ab ipso vite accipitur signi-
ficacio. Sed breuiter quantitatem vite.

Et quoniam de parte fortune. meminimus Pto-
lomeus reglarum ponit illa adinuicem de
qua licet est in introductorio nro astrologico

dixeris. Hic tamen rememorare non est abs-
solum **Canon. inveniendi partem fortune.**

Dicit Ptolomeus siue natiuitas fuerit de die si-
ue de nocte subtrahere locum solis a loco lune siue
meridiano signorum gradus et minutos. a loco lune
et a signis gradibus et minutis lune et quod
superest addere ascendenti et signis gradibus
et minutis ascendenti. Et totum aggregatum pro-
ire ab ascendente signo et gradu siue numero.
do a signo ascendente et dando cuiuslibet signo
30 gradus secundum successione signorum.

In hoc autem duplex cautella animadvertenda est. Prima

Prima quod cum locus lune est minor quam
locus solis et non potest fieri subtractio addenda
ad locum lune 12 signa. Deinde fiat subtra-
ctio.

Secunda cautella. quod ut facilius fiat
subtractio resolve signa in gradus. Deinde sub-
trahere. Ita simul in addendo residui. cum
addenda ascendenti loco.

Tercia cautella. est cum numerus graduum
excesserit 360. Subtrahere semper 360. et residuum
servare et illud et numerum a gradu ascen-
denti quousque finitorem. V.g. pro exemplo
sit ascendens 10 gradus arietis locus solis

6 gradus piscium. sit locus lunae 14 gradus gemini.
cum tunc resolvendo prius signa in gradus et sub-
trahendo locum solis a loco lune remanet 98 gradus
quibus addere 10 gradus arietis erunt 108 gradus
tunc progrede et incipe numerare a loco ascen-
dis siue a decimo gradu arietis et ubi finit numerus
ibi erit pars fortune locus finitior
aut in 28 3do cancri.

Dicit etiam Ptolomeus quod qui in nocturnis
natiuitatibus non inveniunt partem fortune sub-
trahunt locum lune a loco solis et residuum addunt
ascendenti. Deinde aggregatum numerant incipien-
do ab ascendente contra successione signorum sunt
concordes nobiscum quia in eodem loco incidit pars
fortune in quo per priorem regulam siue semper sub-
trahendo locum solis a loco lune. Deinde numera-
do ab ascendente secundum successione. sed non ignoranda
est quod communiter astrologi in nocturna natiui-
tate pro parte fortune inveniunda subtrahunt
locum lune a loco solis et residuum ascendenti ad-
dendo totum aggregatum ab ascendente loco secundum suc-
cessionem signorum numerando. Et fundantur
et autem Itali dicentes quod ascendens noctis est
ascendens lune quia luna est domina noctis. Tunc
oportet procedere a luna usque in solem subtrahendo.

locum hunc a loco solis sed Hali dixi quod hunc et
sequacem in hoc errant nesciunt enim quod sol debet
dominari super omnes alias stellas in celo et quod
oportet omnibus modis quod quod tunc de die quam
de nocte ascendens sit. ascendens solis quoniam
est principium acceptum in comparatione solis ut quod
litas solis respectu ascendens sit velut quod hunc
hunc respectu partis fortune erit enim pars
fortune quasi ascendens hunc aut Ptolomeus fide
paulo infra Hali pulcherrime valde notabile
dabat documentum. quando licet nobis aut de
hunc involvitur partem fortune per subtractionem
omne loci hunc a loco solis in nocturna nati-
vitate. Dixi enim verba hic aurea volo te docere
quod abscondit Ptolomeus in his que per-
lavet. si quod oportet quod aliquibus viris
adipiscatur de nocte pars fortune a luna in
solis et perigee ab ascendente secundum ordi-
nationem signorum. Et hoc fieri convenit quod
erit virtus debilis erit multum. Et accidit et
hoc et natiuitas sit oppositionalis quod luna
in his locis. Et in hora oppositionis habeat
vim multum maiorem quam sol et apparens
opus maxime si ipsa fuerit super terram in for-
ti loco et aspicat eam dispositor eius et pla-
neta qui plures auctoritates habeat in loco
hunc

301.
**Regula siue canon inveniendi ac eligendi
Hilegium secundum Ptolomeum caput xv.**

Ceterorum astrologorum via postponentis in eli-
gendo Hilegio et vite significatores ac dato-
re solummodo Ptolomei secuti opinionem ipsius
regulam in investigando Hilegio preponimus
preposita distinctio per de natiuitate.
Aut enim diurna est natiuitas. aut nocturna
dicitur aut diurna natiuitas cum sol est su-
pra terram ubique luna tunc fuerit sive super
terram sive sub terra. Nocturna vero dicitur
cum sol sub terra existerit. sit ubique luna.
Si natiuitas est diurna tunc ponatur regula
quam prima est

Respicere primo. Solis si sit in aliquo loco
apto pro Hilegio et in quo debet esse Hilegium
si in medio celo aut in ascendente aut in decima
aut septima aut nona quod si in aliquo dicitur
in locum non fuerit sed in duodecima vel octa-
va aut sub terra non potest esse Hilegium nec eius
locus erit Hilegii locus

Secunda regula. Si sol non potest esse Hilegium re-
spice sicut luna si in aliquo dicitur locum
que sit apta pro Hilegio fuerit tunc ipsa
erit Hilegium, quod si non fuerit esse non pote-
rit Hilegium.

Tercia regula. Si neq sol neq luna possint esse
hilegin respire tercio planeta qui plures di-
gnitates habeat simul in tribus his locis
scilicet loco solis, in loco conjunctionis nativitate
precedentis et in loco ascenditis. Nam si talis
planeta in aliquo locorum apto pro hilegio
reperitus fuerit fiet hilegin. Et notandum
hic ptolemeus dixit de opposicione quia maio-
rem vim habet in nativitate nocturna

Quarta regula. Si nec solus luna neq pla-
neta predictus invenierit aptus pro hilegio respi-
citur queto ad planetam aliquem ex quibus qui
ad unum in aliquo trium predictorum locorum
habeat tres dignitates non parviores. nam
si talis planeta reperitur in loco apto
pro hilegio erit hilegin per dignitates autem
intelligitur quicunque illas potestates quas totius
de mente ptolemei memoravimus. quarum quatuor
sunt essentialis scilicet triplicitas domus exal-
tacio terminus et apparicio. Sicut solis affi-
nitas. loco cuius alii dixerunt facere quatuor
vires essentialis dignitates alacritas com-
munitas

Quinta regula. Si nullus predictorum hilegi-
poterit aut ptolemeus gradum ascenditis pro
hilegio sume.

303.
**Si aut nativitas nocturna fuerit tunc quic-
que** alie regule promotor. quarum prima est. Respi-
ce primo lunam si in loco apto fuerit ipse
erit hilegin. Sicut non poterit

Secunda regula. Si luna hilegin esse non potest
respice sicut solem qui si in ascenditis fuerit
videlicet in 25 gradibus sub orizonta aut
in illis quicunque supra orizonta scilicet qui intrare
videntur duodecima accipies pro hilegio.

Dei Hali quod merito ptolemeus in noctur-
na nativitate primo lunam respexit. Nam sol
est sub terra. Unde videtur error propterea
est permotata

Tercia regula. Si neq luna neq sol potest
esse hilegin. Respire planetam plures an-
terioribus deo dignitates habentem in tribus
locis videlicet in loco lune in loco antecede-
tis oppositionis et in loco partis fortune
collective scilicet intelligendo. Et si talis pla-
neta erit in loco apto ipse fiet hilegin

Quarta regula. Si talis planeta non poterit esse
hilegin respice planetam qui in aliquo duorum
locorum tres ad unum dignitates principales
habeat. et si in loco apto reperitur erit
hilegin.

Quinta regula. Si talis planetam aptum
non invenimus et sit hilegius considera si na-
turaliter proximius praecessit correctio vel opposi-
tio. Si correctio accipit ascendens pro hilegi-
o. Si vero proximius praecessit oppositio locum
partis fortis pro hilegio constituit.

Notabat Hali. quod in his regulis Ptolomeus
demonstravit quod debet accipere primitus
significationem a planeta qui fuerit ma-
ior posse et si non fuerit aptus accipere
illud qui sequitur et in posse. Et sic semper
faciamus donec perveniamus ad posteriorem
eorum ex illis quinque.

Ultra predictas regulas ponitur pro comple-
mento huius canonis a Ptolomeo regule decimae
quarum prima est ista. Si utraque luminaria
scilicet sol et luna fuerint in locis aptis
pro hilegiis ita quod utraque possit esse hilegius
accipere illud pro hilegio quod erit mai-
or virtutis et posse et in loco fortiori ac
aptiori pro hilegiis. Nam quod habuerit pluri-
ores dignitates illud erit hilegius. Et si am-
bo aequales dignitates habuerint eligendum
pro hilegio quod erit in loco fortiori sit
illud quod fuerit in decima. Erunt eligibiles

306.
illo quod fuerit in alta domo. Et si nullus fuerit
in decima tunc erit eligibilior quod erit in nona.
decima. Et si nullus in undecima erit eligibi-
lius quod in septima. et si ambo fuerint in eodem
loco fortiori tunc fortius est illud quod erit
virius gradum diversis domibus domus et cuspidibus.
Et in ista regula videtur mihi quod praepo-
nit Ptolomeus quod luminaria habuerint
quales auctoritates seu dignitates ex illis
quinque et non comparat ratione loci in figura
celi.

Secunda regula. Si ambo luminaria vel
unum illorum et dispositor locorum dictorum fue-
rint in locis aptis pro hilegio non praeter-
itas dispositiones super luminaria nisi cum
videris luminaria esse debiles tunc ratione
dignitatum quia ratione loci in quo fuerint
planeta vero qui est dispositor habuerit
plures dignitates et etiam habuerit duo scilicet
Hali auctoritates. Ita quod sit diurnus
sit de die supra terram. Et si masculinus
in signo masculino. et fuerit etiam cum hoc
in loco fortiori tunc talis planeta perfectus
dus est luminari in dominio hilegij ut
de sole et saturno regulari de diurno
In ista similitudine regula videtur mihi quod pro-
ponit

presupponit quod luminare et dispositor habeant
equales dignitates et comparat ratios loci in
hoc quod dispositor sit in utroque Hali. v. simi-
litudine quia habentibus plures dignitates in
superioribus regulis dixerat ea res clara
Notabat Hali quod aliqui dicebant quod si
aliquis dispositor Hilech. v. qui auctoritatis
habeat plures ceteris in loco Hilech non aspe-
xerit ipsum Hilegionem quod aliud non possit Hile-
gin sed ista opinio non admittitur a Ptolomeo
verum tamen est dicit Hali quod si sol et lu-
na et planeta dispositor fuerint omnes ter-
minati dignitates et fortitudines tunc ratio
loci quia dignitatem ille tunc erit aptior ut
sit Hilech quoniam eius dispositor aspirat.

**De directione quid sit et quod sint
eius species secundum quas Hilegiam
dirigi potest Caput XVⁱ**

Quoniam ut supra dictum est quantitas
sive periodus vite nati non scitur nisi per
distantiam ipsius Hilegii ab interfectoris: nam
tanta est iste quantitas quantum est nome-
rus graduum inter Hilegin et interfectoris, que distan-
tia non scitur nisi ex directione significatoris

307.
in locum vel radium interfectoris. Ideo necesse est
scire quid ipsa directio sit quodque eius species
Directio igitur est. Invenio numerum graduum equi-
noctialis circuli qui revolvitur a loco signi-
ficatoris. scilicet Hilegii usque ad locum ad quem debet
dirigi. scilicet interfectoris. Et dirigere propri-
e est predictos gradus metiri et nomi-
nare qui sunt inter Hilegin et interfectoris seu
ut alterius loquamur: inter significatoris et si-
gnificati quae numeratio graduum directionis fit
per gradus equinoctialis circuli secundum quod
ascendunt cum gradibus zodiaci mensuratis
distantiam inter Hilegin et interfectoris.

Est autem directio duplex. seu bifaria
fieri potest. Uno modo secundum successione
signorum procedendo ab arietis ad taurum
a thaurum ad gemini et sic de alijs;
Aliomodo contra signorum successione sicut
a thaurum ad arietem ab arietis ad pisces
Et sic de alijs, secundum quam speciem directionis
dirigitur planeta retrogradi et pariter for-
tune.

**Hilegin autem Ptolomeus potest duobus
modis dirigi, sive secundum duas species direc-
tionis dirigi.** Altera quidem secundum successione

signorum. Altera vero que contra signorum suc-
cessionem quando Hilegiū primo modo dirigitor
dicitur directus quando secundo modo dicitur Hilegiū con-
versus. Secundum successionem signorum Hilegiū dirigitor
fore quando locus intersectoris. Sive radius va-
dat ad ipsum Hilegiū. Contra vero suc-
cessionem signorum dirigitor. quando ipsum Hilegiū
vadit ad intersectorē. Sicut enim radius et ait
Ptolomeus. *Aut Hilegiū reperitur in prima*
quadra orientali que est ab ascendente usque ad me-
diū celi aut in quarta que est à medio celi
usque ad occidentem. Nam de medietate celi sub
terra non fecit mentionem quia in et tā nobi-
li omni sub terra pretermittendū. Si Hilegiū fu-
erit in prima quarta puta in decima undecima
et prima. debet dirigere secundum signorum suc-
cessionem. Si vero est in alta quarta, scilicet a medio ce-
li usque ad occidentem puta in nona vel septima
tunc potest dirigere duplici specie directionis
et secundum signorum successionem et eam contra
successionem. Ita quod fit Hilegiū directus
et conversus. Notabat Hali quod quando Hilegiū
ataque sive directio fit directa et conversa
i. secundum successionem signorum et contra suc-
cessionem non debet per unā solā absorptionem radi-
cari

304.
nisi altera eū ea concordaverit quod si am-
be concordaverint nodumque ita fore. Si ve-
ro discordaverint tunc et recte nodum
oportet considerare. Nam absorptionem que ab-
sorbet minuit an concordet eū complexio huius
Ita quod tunc complexio sive sit debilis et
inferma et se concordet eū constellationibus
generalibus ita quod sit tunc propter ae-
ris pestilentiam hominū generalis mortalitas
*De intersectoribus secundum Ptolomeum et scilicet
alios astrologos communiter scribentes et pro-
missoribus caput xvij*

In directione Hilegiū conversa i. que fit co-
tra signorum successionem ille qui Hilegiū interfecit
est gradus occidentis. et ratio est quia o-
cultat et abscondit dominum vite et mo-
rat eum de apparitione ad occultationem et
damnat eum quia est sub terra alij vero
planete sive planetarum radij in hac Hile-
giū directio non interficiunt dicit Ptolomeus
quia ipse non est ad locum Hilegiū sed ipsum
vadit ad eorum loca. Sed addat vel mi-
nuat de vita. Si enim planete que obui-
ant Hilegio fuerint fortiores sicut Iupiter
et venus et stelle fixæ que sunt de natura

eorum addunt in dono vite in atazie commerso
in directione hilegij contra successores
Si vero saturnus et mars et stelle fixe
de natura eorum obiauerit minuent de dono
vite. Mercurius autem et stelle fixe que sunt
de ipsius natura si participatione habuerint
cum fortibus erunt fortune. Et addunt in do-
no atazie. Si vero cum infortibus erunt
infortune et minuent. In hoc loco duo
notabat Hali.

Primum est. quod id quod dixit Ptolomeus
de additione et minutione quantitatis vite
in atazie commerso idem in atazie directo
potest comprehendere. quando scilicet planete radii
ad loca Hilegij. Quod si non interfuerint que
sunt infortune minuent de vita.

Secundum. notandum est quod stella fixa que
debet addere vel minuire annos quando obia-
at Hilegio oportet quod nulla habeat latitudi-
dine scilicet ab ecliptica vel eius latitudo sit
modica et eris rectus sit in ipso pediculo
signorum. Quantum vero predicti planete ac
stelle addant vel minuant de vita quantum
scilicet edocet Ptolomeus eorum dicta sit dillo-
cudabimus.

Postquam contra successionem signorum direxi Hilegij
ad occidens sive ad gradum septies vide sodo

311.
quis planetarum applicat Hilegio vel per corpus
vel per radium. Et si est fortuna vel infor-
tuna.

Tercio. vide ubi est talis planeta fortuna
vel infortuna an in ascendente et in gradu
ascendentis vel in alio loco figure.

Quarto. Si fuerit in gradu ascendentis tunc
quod erit gradus partium horarum loci in quo
est planeta vel eius radius tot erunt anni
aut addendi si dictus planeta fuerit for-
tuna. Vel diminuendi si fuerit infortuna
ab annis incutis per directionem ad gradum se-
ptime. quod erit partibus horarum loci illius
planete.

Quinto. Si dicti planete sive radii aspirantes
Hilegij non essent in gradu ascendentis sed
extra tunc vide per quot gradus sive horas
scilicet inaequales distat ab ascendente illi planeta
sive radius et illos sive horas nota pro
sodo termino. quam rem scire poteris per
tabulas directionum.

Sexto. vide quibus numeris graduum correspondet
omni hora inaequali et nota illam pro termino.
Pro primo vero semper sive duodecim
que sunt horas inaequales que sunt diurne si
nativitas est diurna. vel nocturne si est
nocturna.

Septimo. multiplicata secundum per tertium et mox
multiplicativis productis dividit per primum et
in quociente proveniet quantitas additiois
vel minutionis

In directione vero Hilegij secundum signu
vray successione dicit Ptolomeus nulli possit
esse absisores seu interfectores Hilegij. Nam
infortunat. s. Mars et Saturnus quando
appropinquat per corporalem conjunctionem sunt
interfectores Hilegij et abscindunt vitam.

Item eorundem aspectus quartus vel oppositus
a loca in quibus cadunt eorum quatuor et oppositus
Item eorundem aliquando sextilis aspectus
quando s. fuerit locus Hilegij et infortunat
locos in signis obedientibus et equalibus
in virtute et fortitudine. et quod equaliter
distent a capite arietis quod est primum eq.
noctis. vel a capite canceri quod est primum
solis. Tunc enim locus sextilis infortunat
est equalis in virtute cum loco Hilegij.

Item aspectus quartus ipius Hilegij a loco
quatuor Hilegij cum ad Hilegij pervenit est etiam
interceptor Hilegij. Ratio est dicit Hali quia
in configuratione quante est inimicitia et
nocivitas et est sicut homo qui propriis
manibus superius interficit. Et **sextilis infortunat**
quando est in signis longam ascensionem quia

313.
est sicut aspectus quartus quia tunc locus infor-
tune est principis super Hilegij et Hilech est
obediens loci sextili infortunat. Signa lon-
gam ascensionem sunt. ϕ . Ω . η . π . ρ . σ . τ . υ . ϕ .
Brevem ascensionem sunt. ϵ . ζ . η . θ . ι . κ . λ . μ . ν . ξ . \omicron . π . ρ . σ . τ . υ . ϕ .
Et hic erravit Antonius de montolivo et non
intelligit Pto. Dixit enim quod sextilis infor-
tune quando infortunat est in signis obedi-
entibus signo in quo est Hilech. Et ideo quia
ipse dixit quod mirabatur in hoc de Pto.
nos miramur de eo quod non intelligit Pto.
in hoc loco sicut debuit. Nam vult Pto.
quod locus Hilegij sit in signo obediens et
parcam ascensionem in fortuna que cum fixi
interfuit esse debeat in signo nullam ascen-
sionem ut patet introitu. Experimentibus et aliis
traditionibus dicitur Pto. **Item.** aspectus sicut
cadens trinus infortunat interfuit quandoque quando
s. infortunat fuerit in signis parcam ascen-
sionem quare locus Hilech poterit interficere quia
indicabitur pro quarto aspectu. **Item.** Luna existit
et Hilech locus solis interficere potest quandoque
dicit Ptolomeus Hali declaravit quando lo-
ca eorum fuerint diversa quando Luna sit in
humido signo et sol in siccis. vel Luna sit in.

termino seu domo infortunati. Et sol in infortunati-
tate. sed si sit ambe in terminis infortunati
vel dignitatibus fortunati aut in signis bonis
dubios non abscedet sol super bona. Nam stelle
contrarie sunt que abscedunt super bilingui
vel si sint contraria per essentiam ut sator
mob. Jovis. Vel per accidens scilicet quod locus unus
vel sit contrarius loco alterius. sicut diximus
de sole et luna. Nam non sunt nisi sex deter-
minaria contraria sed per accidens ratione
loci esse possunt tunc locus solis interficit. Locus lo-
co existente bilingui.

Item. gradus septime. Dominus est interfector ceteris
et ultimis. quando natus non fuerit mortuus
per loca eximia mala. Et ideo cum sit direc-
tio contra successione signorum nullus gradus
poterit interficere nisi gradus septime.

Mercurius et eius aspectus si fuerit forte-
natus et habeat participationem cum fortunatis
tunc habet vim fortunati. Si vero fuerit
infortunatus tunc habet vim interficiendi si
est infortunatus. Ita quoque stelle fixe prime
magnitudinis que sunt in ecliptica aut per
que sunt de natura infortunati interficiunt.

Circa predictam doctrinam de interfecto.
quedam advertentie ponuntur a Ptolomeo

315.
Prima advertencia. Cum non pateret tibi aliquis
interfector voluit Ptolomeus quod tu debes obse-
rare. resolutiones annorum nati et loca infortu-
nata bilingui. Et loca bilingui et projectiones
et directiones de vniuersisque. Et sic secundum na-
turam infortunati indicare poteris. Quod si vol-
lo predictorum modernum mortem nati inuenire
tunc dirigendus est locus bilingui ad gradum
septime domus. Et tunc secundum naturam illius gradus
et dominorum eius et planetarum ibi existentium
vel aspirantium manerem mortis recte pronu-
nciabis ut infra dicitur.

Secunda advertencia est. quod isti interfec-
tores dixit Ptolomeus non semper necessario occi-
dunt posito etiam quod fuerit et secundum lon-
gitudinem et latitudinem conuerti nisi cum fue-
rit infortunati vel saltem in termino infor-
tune vel quod sint in locis in quibus debi-
litate virtus bilingui. Et huius modi talia. scilicet per
Nam si fuerit natus in termino alterius for-
tune vel altera fortunati puta iupiter
vel venus ad gradum interfectoris aspexerit
termino vel quito vel opposito aspectu vel ad gradum
qui est ante illum radios proiecit. Tunc pro-
hibitor absistit. Et interfector non interficit gra-
dus aut ille qui est ante gradum interfectoris

scilicet per
corpus
vel radios
dicos

oportet quod in aspectu Iovis nō sit plus ultra
12. Et in aspectu veneris nō sit plusq̃ 8. Nam
virtus corporis Iovis se extendit ad 12 gradus
ante et ceterū circa. Et virtus veneris p̃ 8.

Notandum scdm̃ Hali quod Ptolomeus noster
rarios fortunarū qui prohibent abscessionem
interfactoris narravit q̃tū oppositū et trino
et nō meminit de sextili quia sextilis est debili-
tioris potencie quā alij. Ideo nō habet potēcia
removendi mortem et nō habet potēcia q̃tū
nisi quando fuerit in signis longarū aspen-
sionū. vel fuerit in signis equalibus in vic-
tute. Amplius notandum scdm̃ eandē Hali
quod id quod dixi de Iove et venere quod
possūt impedire abscessionē interfactoris mlti-
lligas etiā de stella fixa que fuerit de nato-
ra fortunarū. Nam modo nō habuerit lati-
tudine a zodiaco signorū. Et licet isti aspe-
ctus bonorū planetarū removeant et impe-
diant interfactorē quod nō possit interficere tamē
nō possūt prohibere quod nō mittat interfactor
nato. tempore p̃dicto aliquod periculū. Sicut
accidens. quod periculū sicut accidens erit sū-
potencia vel impotencia fortunarū vel infor-
tunarū. Nam si fortune vocate forciores fo-
erint infirmitas. Et impedimentū erit leve.
Si vero erūt infortune forciores tūc impedi-
mentū erit grave et periculū et in sequenti
advertentia docetur melius

317.
Tercia advertentia. Si planete adiuvantes aut in-
terficientes in utroq̃ istorū dāorū. s. Hilegij et in-
terfactoris Iue vel plures fuerint. Respire for-
tunas et infortunas que sūt plures et que sūt
forciores. aspirando que sūt in locis convenienti-
bus ille sūt forciores nec in his locis alie
premutarūt. Similiter in alijs eorū statibus quando
se habuerit in comperacione mundi et in na-
turalitate. Et scdm̃ predominantes ac vicētes
iudicia: multitudinis seu pluralitatis cognosces
Ex numero fortitudinis et potencia. Ex eo quod
illi qui sūt in loca Haim sūt forciores. Et
que sūt in locis sibi convenientibz. Maxime si
stelle unius significatoris. Sūt orientales et
que alios occidentales. Nam orientales sūt
forciores occidentales.

Quarta advertentia. quod nullus planeta sub
radis solis existens sine combustis poterit in-
ficere aut liberare nisi bona sit Hilegij nō
tūc locus solis sit interfactor et tūc etiā si in-
fortuna fuerit sub radijs solis quā nō aspinat
aliqua fortuna que adiuvet tūc planeta qui
est infortuna est interfactor. Et quoniam dānat
locū ubi est sol propter hoc habebit iste locus
maiores posse interficendi.

Circa istam opinionem Ptolomei de interfecto. rily
Monet antonius de montalmo furs dāstacōis

principales quorū dūe postrema mollius sūt va-
lores fundantur cū falso fundamento. Exi-
stimabat enī ipse quod sciret et dicit Ptolomēus
sextilem aspectū infortunē ex signis parvā
ascensionē interficere posse. cū expresse alias di-
cat Ptolomēus. dicit enī quod sextilis infor-
tune interficit quando in signis longā ascen-
sionē quia tūc valet sicut q̄tq. Ideo in hoc nūl-
lū dicit Antonius. Sicut etiā nūl dicit addit vo-
luisse Ptolō. tūc infortunē ex signis longā
ascensionē posse ex signis longā ascen-
sionē posse interficere. Imo dicit Ptolomēus ex
signis brevī ascensionē interficere. nō longā
Sed illa dubitatio est ponderanda quare est
quod nō dicit Ptolō. quod aspectus sextilis for-
tune s. Jovis vel Veneris potest salvare
et impedire interfectorē ne interficiat sicut
dicit de opposito. tūc. et q̄tq. Ad quam du-
bitationē respondet Antonius dicens quod
forte Ptolomēus dimisit quia sextilis aspe-
ctus est nūq̄ debilis. unde nō erat tante for-
titudinis et potencie ut possit auferre infor-
tunā et mortē licet oppositū continet
per totā astronomiā à sapientibus practi-
cetor Et istam responsionē accepit ab ali-
habenrodan quē nō contentus dicit quod forte
Ptolomēus sextilem aspectū dereliquit.

314.
Tāq̄ notū quia si aspectus oppositos fortane bēt
vīm salvandi maiori ratione sextilis aspectus
dicit Hali quod sicut dictū est in sextili quod nō
habet potenciā q̄tq̄ nisi q̄ fuerit in signis lon-
gā ascensionē vel in signis longā ascen-
sionē obediētibz aut equalibz in virtute et tūc
potest interficere. Ita in omnibz alijs aspectibz
quando collibet eorū dupliciter virtus eorū ta-
li modo quod valet tantū. quantum q̄tq̄ vel
trimes aut opposito. Habebit posse removere
mortē et illud idem facit stella fixa quē
fuerit complexionis fortunati. s. latitudinē
nō habuerit zodiaci signorū.

Intersectores secundum Antonium de motulmo

Et ¹ corporali cōventionē sūt intersectores et
absigores vitz quia vita consistit aut Heber-
ragel in calido et humido temperato. ² vero
est frigidus et siccus. ³ vero calidus et siccus.

oppositus aspectus et quadrati eorū

Item. sextilis etiam eorū quando fuerit in
quam retro signis longā ascensionē. dicit Ptolō.
corporali in ascendente abscondit, ascendens
aspectus oppositus et q̄tq̄ abscondit. nisi ipa
met luna sit vitz significator tūc enī tripa
ne eorū aspectus abscondit. Sextilis etiā co-
rū quando fuerit in signis longā ascen-
sionē dicit Ptolomēus quia tūc valet pro q̄tq̄

Trimys

Sextilis eiam eorum si fuerit in signis brevis
ascensionis quia tantum valet pro qto.

Mercurius. per qto et oppositum eiam impedit

Sol corporatus. est absisor et dator infortuni
magnum

Solis eiam aspectus quadratus et oppositus in
si sol ipse fuerit Hilech et significator et
de sole et bona aut de mente Habenragel.

Caput et cauda. Draconis sunt absiores ca
put cum interfuit propter magnam eius strecto
ra. Cauda vero propter Soc: Et eia quia
infortuna

Corda. Signorum sunt absiores

1 **Gradus sexte** dog. Duodecime septime octave

2 **Dominus sexte**. dog. Duodecime et octave Unde
dicit se vidisse in quadam nativitate Jovis domus
octave in gradu ascendente et bona fortuna
ipsum aspicebat et absindit vitali nati. Ita
cum fuit natus fuit mortuus

Cometa. interfuit cum apparerit tempore na
tivitatis.

Loca tenebrosa. Et nebulosa interfuit.

3 **Gradus quarte** dog. Maxie cum fuerit aquens et
infortunatus absindit quia est locus profundus
et obscurus. C

4 **Gradus**. eclipsis cum fuerit eclipsis in figura
nativitatis interfuit K

II

Pars mortis et pars infirmitatis absindunt
Mox de antonio quod dimisit quoniam aspectus ipse
met Hilegij. quia cum ipse Hilegij sedis ordinari
omne signorum absindunt ipsum Hilegionem

Notabat tamen quod quando Hilech fuit signifi
cator pervenerit ad locum absisoris si fuerit ibi
corporatus fortuna vel bona aspectu aspexerit
si fortuna illa fuerit fortis significat quod
natus non habebit absorptionem sed impedimentum
Et si habebit illud erit leve. Si vero fuerit de
bilis licet dicta absorsio sed impedimentum reman
etiam tamen natus gravabitur et erit in periculo
licet non tantum quantum fuisset gravatus sine
aspectu dicte fortune. Unde bene dicit Ptolomus
quod debent considerari potencie et impotencie
fortunarum et infortunarum. Et sic videtur

Amplius Notabat antonius quod isti absiores
sed destructores non solum dicuntur absindere Et im
pedire Hilegionem sed vitam: Et consequenter super
sanitatem et egritudinem de notare. Sed eiam
super alia significatorum significata. Ita quod
quando aliquis illorum pervenerit ad aliquem istorum
absisorum absindunt vel dant impedimentum na
to. Sed quod significaverit significator de
divinis si fuerit significator divinarum.

L

De filiis. Si fuerit significator filiorum. De bonis
rebus et dignitatibus. Si fuerit significator dig-
nitatis. Sicut de sanitate vel egritudine si fuerit
significator corporis. **I**llud tunc nō te lateat q̄
sunt fortune absconditae vel impediunt et ma-
lū influunt quando significatores ad illarū co-
pora sine radiis pervenerint. Ita fortune fi-
ent Jovis et Venūs ac eorū radij. bonū sig-
nificant quando ad illarū corpora sine radiis
per directionē significatoris pervenerint. Et idē
quidam communi vocabulo promissores vocāt. Sicut
bonū sive malū significatori promittat.

*De his que premitenda veniūt ac p̄sciendū
an modū dirigendi Hilegiū sine quemlibet
aliū significatorem ad abscisorem seu
ut universalius loquar: ad p̄missorē suū*

Caput xviii

Postq̄ in precedentibus vidig quid sit Hilegi-
um sive significator et quō motivator, filius
qui sit abscisores seu promissores. Et quid
est dirigere. Et quot sūt directiones sp̄s sūt
quas pot̄ Hilegiū dirigere. nūc de modis diri-
gendi dicendū est ut per illud sciās quantū
temp̄ seu spacium annorū vite qui sit sēdū
numerū distantię que est int̄ locū Hilegi
et locū infirmitatis. In quo dimissis aliis

323.
falsis opinionibus quare aliquam impugnat Pto-
lomey. visitatū modū a sapientibus et p̄sertim
a p̄sertissimo astrologo. Jo. de Monte Regio. ext̄m.
dictis Ptolomei tantū modo ponā quia si velle
in hoc difficili negocio aliorū opinionibus erro-
neas ponere legentis intellēctus sit confunderet
et verū modū nō possent sic facile ap̄bende-
re. **Sed priusq̄** ad dirigendi modū decem
quidam primitus prelibanda sūt tanq̄ nec-
essario consideranda. Sine quibus nullatē
libet tibi dirigere atq̄ modū dirigendi
intelligere posse: oportet em̄ omnia hec que
sequētor tibi p̄paramenta ac vultū instrumē-
ta parare videlicet.

Primo. Longitudines planetarū et stellarū
fixarū et loca eorū vera sicut te docuimus
in capite de Locatione planetarū. Et stellarū
Beibemariū in figura celi.

Secundo. Habere oportet ac notare tibi lati-
tudines eorū planetarū atq̄ stellarū que
mediantibus adinventantur longitudinibus.

Tercio. Declinationes earū que medijs lo-
gitudinibus ac latitudinibus querātor.

Quarto. Ascensionis rectas planetarū atq̄
stellarū que mediantibus longitudinibus
Sciētor.

Quinto. distancias stellarū à meridiano quas per ascensiones rectas venari poteris.

Sexto. polos positionis seu elevationes poli secundum positionis circuli et stelle qui habet medianibus declinationibus et distantijs à meridiano.

Septimo. ascensiones obliquas planetarū quod venabimur medianibus longitudinibus et elevationibus poli stellarū.

Octavo. Descensiones obliquas que ex ascensionibus obliquis dignoscuntur.

Nono. Elige aspectus omnes planetarū ad invicem et ad loca in figura tua celi.

Decimo. Nota tibi beneficia et significatores omnes dirigendos Et ex opposito Mors promissores. Id est planetarū corpora, eorum radios tam fortunarū quam infortunarū ad quos dirigendi sunt significatores. Item vel malū quodcumque accidet in vita ac tempus quo illa eveniet. pare sapie Ut inde vite spacium et sanitas ac infirmitas Et omne denique in rebus ceteris bonū vel malū quodcumque accidet in vita ac tempore quo illa eveniet. Radixes sapienter possis Tandem modus dirigendi agnoscere Et p̄dictos significatores ad que dirigendi debent loca. dirigenda De His igitur de cognoscendis p̄paramentis determinabis. eo quo p̄posita sunt ordine ut doctrinæ secretorum ordo. deinde ad dirigendi modum de-

326.
De longitudinibus planetarū Et aliarum quoque stellarū fixarū sciendis Caput XIX

Planetarū ac stellarū quoque fixarū quas in figura tua habebis longitudines scire et loca scire in vera in natiuitatis hora: nihil tibi aliud longitudo est nisi distancia planetarū sine stellis ab arctis initio. Et consequenter locus vester in zodiaco signorum in quo scilicet signo gradu atque minuto sit in hora qua eris motus. siue locum habere queris: scies autem calculando illarū motus iuxta canones atque tabulas ad calculandos motus destinatas aut motus illarū ex almanach sumendo Et pro tuo meridiano atque hora quesite natiuitatis rectificando ut superius in capite de collocacone planetarū et stellarū fixarū in figura celī laus delectaveris. Ideo ne idem bis atque sepius repetens veniat illud te remittit Et inde longitudines quas queris facile reperies et repetas in tabula te notare nō pigebit. Volo te tamen obiter admonere quod in his omnibus quasi tabulas pro tua natiuitate te constituas. Et omnia ordinatim annotare solutus eris. Ut melius radicare et intelligere possis. **¶** Stellarū vero fixarū longitudines et motus bifaria scire poteris.

Vno quidem modo. per tablas resolutas calculando
Alio modo. Sumendo iam illas calculatas pro an-
no 1549. In tabula que ponitur in principio
Epitome quod si vis easque longitudines calcu-
latas ad annum 1529. vade ad tabulas Jo-
annis vrigandi qui vltio reduxit eas et ille
longitudines etiam tibi deferrent pro annis
sequentibus usque ad centum annos quia in centum
annis vix movetur octava sphaera gradu uno
ad vix motu stelle quoque fixe moventur

**De latitudinibus eorum planetarum atque
stellarum inveniendis Caput XX^m**

Habitis planetarum atque stellarum longitudini-
bus debes scire latitudines invenire. Est
autem latitudo planete sive stelle distantia eius
ab ecliptica aut vicesus sphaeræ aut vicesus
meridiei. et propterea talis latitudo pot-
est duplex videlicet septentrionalis et meridi-
onalis. Et si est in signis ascendentibus voca-
tur ascendens. Si in descendentibus vocatur de-
scendens. Nam. 6. dicuntur. signa ascendentia
videlicet ♈ ♉ ♊ ♋ ♌ ♍. Et sex alia
descendentia. sunt. ♎ ♏ ♐ ♑ ♒ ♓.
Ex planetis. ☉ nullam habet latitudinem quia
semper motus eius est sub ecliptica. Et ab
illa nullo modo declinat Caput etiam et
caetera dract. non habent latitudinem. neque pars

387.
neque pars fortune neque quorundam anguli in figura
celi sunt prima. decima. quinta. Et septima
domos quia sunt recte sub ecliptica: neque ali-
qua domorum. Ceteri vero planete sunt lati-
tudinem sicut Luna. Saturnus. Iovis. Mars.
et Mercurius. Et stelle etiam fixe possunt ha-
bere latitudinem cum illas reperire oportet per
sequentis canones. Incipiamus igitur tradere
canones quibus planetarum latitudines ad-
invenire possis. ad quam libet horam quesita.
**Canon ad inveniendum latitudinem lune
ad quamcumque diem et horam volueris.**

Pro latitudine lune incrementa ad quamcumque
horam volueris. lune namque latitudo ob velocitatem
eius motu plurimum variatur. non solum de die
in diem sed de hora in horam sic procedas.

Sume primo. Ex almanach lune motum in
signis gradibus et minutis notatum et illud recti-
fica ad hunc meridianum. Et ad horam quam
queris. Juxta canones in superioribus po-
situm. Deinde motum eius sic rectificatum no-
ta convertendo signa in quantitate discreta
et pro ariste numerando nihil. sed pro casu
no. 1. pro geminis. 2. et sic de alijs sumis
Secundo. Sume motum capitis dract. et illud recti-
fica

ad horam totam. Et sic rectificatus. similiter nota
resolvendo similiter signa in quantitate differ-
entiarum et prius.

Tercio. Subtrahere semper motum capitis a moto
lune acomodatus duodecim signis si non potest
fieri subtractio in signis. Et si non potest fieri
subtractio in gradibus acomodato signo vero
30 gradibus fuit facta subtractio et re-
manet argumentum lune.

Quarto. Cum argumento isto vade ad tabe-
lam latitudinis lune. Et si tale argumen-
tum est in signis septentrionalibus quare
in parte superiori tabule signum illud argu-
menti gradus vero circuli in prima linea
sinistree partis. Et in angulo eodem invenies
latitudinem lune denominanda septentrio-
nalem ascendente vel descendente. aut Meri-
dionalem ascendente vel descendente. Juxta
titulum superioris partis tabule.

Si vero signum illud argumenti sit de signis
meridionalibus quare illud in parte inferi-
ori tabule gradus vero circuli in prima linea
siue columna dextree partis. Et in eodem
angulo latitudinem lune invenies signanda
titulo inferioris tabule. Signa enim sex sunt
septentrionalia. videlicet V. 8. II. 69. 8. 11. 12.
Et 6. meridionalia. videlicet III. 7. 11. 12.

329.
Quinto. Si circa gradus argumenti inter adde-
rent fac secundum introitum quo ad gradum sequenti
descendendo si signum argumenti est reperi-
tum in parte superiori tabule vel quo ad gradum se-
quentem ascendendo si signum argumenti est
reperitum in parte inferiori tabule et ex opo-
sito circuli sequentis gradus sive altera la-
titudinem quam confer ad primam qui illam
maior minorve fuerit. Nam facta sub-
tractione minoris a maiori proveniet dicta
signanda titulo a vel m. n. adde vel mi-
nus secundum exigentiam secundi introitus. Nam
si sequens introitus fuerit maior. fuit dicta
habebit titulum a. Si vero minor. habebit
titulum m.

Sexto. Eam diem multiplicare per inter adde-
rentia gradibus argumenti. Et hoc per ta-
bulam. 60 introitum et proveniet pars pro-
porcionalis addenda vel minuenda iuxta
titulum dicta ad commune angulum sive lati-
tudinem prioris introitus. Et habebis ve-
ram lune latitudinem ad diem et horam so-
lam quesitam. Et licet iste canon ponatur
in principio almanach. tamen quia ibi be-
nigne et cum difficultate ponitur. Illacius
nobis hic disposuit illum collocare.

Canon. ad inueniend[um] latitudines alioru[m] plan[et]ar[um]
Ad alioru[m] plan[et]aru[m] inueniend[as] latitudines
nullus canon ponitur in almanach. nisi p[er]
latitudin[em] lune qua latitudo alioru[m] no[n] sit
multu[m] variator sicut latitudo lune: cuius
latitudo lune multu[m] variator de die in diem
imo de hora in hora. Sed alioru[m] plan[et]aru[m]
latitudines su[n]t notate in ephemeridibus. se-
in fine cuiusq[ue] mensis. Et primo diem
mensis ad decimu[m] et ad vigessimu[m] sed no[n]
de die in diem quia propter tardu[m] illoru[m]
motu[m] no[n] multu[m] variator latitudo ut aut[em]
ad quiclibet aliu[m] diem. Imo et hora hab[ere]
possib[ile] sit procedas.

Primo. Vide annu[m] mensu[m] diem et hora[m]
ex parte hore ad qua[m] queris habere pla-
nete latitudin[em].

Secundo. Vide si dies ad qua[m] queris hab[ere]
latitudin[em] planete est p[re]cissi p[ri]us dies
mensis vel decimu[m] vel vigessimu[m]. Et
quoru[m]q[ue] illoru[m] fuerit hab[ere] in fine mensis
notatas latitudines. s[ic] pro meridie illig[is] diei
vade ad almanach et accipe in fine mensis
sub columna illius planete cuius queris ha-
bere latitudin[em]. Latitudin[em] in gradib[us] et minutis
notata. pro primo die mensis.

331.
Tercio. Si dies ad qua[m] queris latitudin[em] no[n]
est aliquis predictor[um]. tunc vide si est an-
decimu[m] p[ar]te 2 3 4 5 6 7 8 et 9. et quoru[m]q[ue]
h[ab]eri fuerit s[er]ue primo latitudin[em] plate
notata pro primo die mensis. Similiter acti-
pe latitudin[em] eiusd[em] planete pro decima die
notata et ad duas latitudines confer adin-
vidu[m] videndo que illaru[m] maior minor
fuerit subtrahendo cu[m] minor[em] a maiori
proveniet d[ist]antia notanda. titulo a vel n.
si sequens latitudo maior fuerit M[in]us si
minor. et illam s[er]ua pro p[ri]mo termino

Quarto. S[er]ue pro tercio termino numeru[m]
dieru[m] ad qua[m] queris habere latitudin[em]
planete pro primo vero termino s[er]ue dec[im]o
Quinto multiplicata s[er]ua p[er] terciu[m] et mome[n]t[um]
in multiplicativo processu diuide p[er] p[ri]us
et in quociente proveniet p[ar]te proportionale
addenda vel minuenda iuxta differenci-
am latitudinis p[ri]oris introitus seu pro
primo die notata. Et sic habebis latitu-
din[em] planete ad diem quesitu[m]

Sexto Si dies ad qua[m] queris latitudin[em]
planete est ultra decimu[m] no[n] tu[m] ultra vigesi-
mu[m] s[er]ue s[er]ue latitudin[em] notata pro decimo

Die et alteram sequentem notatam pro vigesimo
Deinde confer illas ad invicem et tota opera
beis sicut in tunc et quinto notato.

Septimo. Si dies ad quam queris latitudinem
est ultra vigessimum some latitudinem nota
tam pro vigesimo die et alia notatam
pro primo die mensis sequentis mensis.
Deinde confer ad invicem. Et sic operabis
sicut in tunc et quinto notato dictum est.

Octavo. Si non solum ad diem qui terminator
a meridie ad meridiem sed etiam ad horas
ac partes horarum queris habere latitudi-
nem. Ultra dies some diem que resulta-
vit inter duas latitudines cum suo titulo
Et illam nota pro secundo termino diem uno
pro tunc termino Et decem pro primo tunc

Xeno. multiplicata secundum per tertium et non
multiplicative productum divide per primum
et in quociente proveniet dies latitudinis
correspondens uni diei Et illam nota in
titulo prioris diei Et sic habes latitudi-
nem planete cuius dies Et illa nota pro
secundo termino.

Decimo. Some pro tunc termino hora una
pro primo aut termino diem uno seu 24
horas. et multiplicata secundum per tertium.

Et numerum multiplicativum productum divide per p-
rimum et in quociente proveniet pars propor-
cionalis latitudinis correspondens uni diei

Undecimo. Diversimodi partem proportionalem
multiplicata per horas tuas ad quas queris
habere latitudinem et numerum multiplicati-
vi productum adde vel minue iuxta titu-
lum diei latitudinis planete iam prius in-
venta ad dies integros et completos Et sic
habebis latitudinem planete ad dies et ho-
ras quas queris.

Duodecimo. Si ultra horas fuerint plures ho-
rario. scilicet inter tuas some diem corresponden-
tem latitudinis cuius horas Et illa nota
pro secundo termino. inter vero horas ad que
queris habere latitudinem pro tunc termino
prig aut terminos sit hora una. Decimo

Decimotercio. multiplicata secundum per tertium et
tota multiplicativa productum divide per
primum et proveniet in quociente pars pro-
portionalis correspondens unius illis
horarum.

Decimo quarto. Eandem partem proportionalem
adde vel minue ad latitudinem iam prius
inventam ad dies et horas completas iuxta

titulu dicitur vel sub alijs verbis adde si latitudo sequens v. sibi introitus. Sit maior vel minor si latitudo illa sequens minor fuerit et sic prescribere habebis latitudines planetarum ad hunc quesiuit. scilicet ad dies horarum ac plures horarum quesiuit.

Canon ad inueniendas latitudines stellarum fixarum
Illud in primis te admonendum censeo: quod stelle fixae quas debet collocare in figura natiuitatis non debent habere latitudinem v. remotiorem et distantiam a zodiaco signorum. Et si habeant quod parua habeant ut super natiuitatum nati significare possint ut docet Ptolemaeus in tercio quadrupartiti capite decimo. Et ibidem Hali Habemusdenique dixit. Et conuenit quod stella fixa quae addit vel minuit nulla habeat latitudinem vel eius latitudo sit modica ut eius rectus sit in ipso zodiaco signorum.

Amplius. non omnes te oportet stellas fixas notare. Sed tantum illas quae Beberius dicuntur et quae sunt prae vel sub magnitudinis. Latitudines stellarum fixarum primum vel sibi magnitudinis quas habet in figura natiuitatis nati duobus modis venari poteris.

Uno modo. per tabulas resolutas operando et

235.
Et praefixam illarum latitudines ad annum nuncium diem et horas quesiuit reperire.

Alio modo. Non ita perscrutari vel inuenire in tabula stellarum fixarum insigniorum quae ponitur in principio libri ephemeridarum. In qua inuenies latitudines illarum calculatas pro anno 1499. quae etiam latitudines poteris tibi deservire pro anno tuo qui non multum distat a predictis. Currit autem noster annus Christi 1544. et etiam pro multis sequentibus annis eadem latitudines deservientur: quia propter tardum octavae sphaerae motum hominibus stellarum fixarum latitudines non multum variantur in multis annis. pariter etiam latitudines ex eadem tabula scies an sit illa septentrionalis aut meridionalis.

De declinationibus stellarum tam erraticarum quam fixarum inuestigandis. Caput. XXI

Declinatio stelle et habetur ex Jo: de motu regio non est nisi distantia seu remotio stelle ab equatore aut versus Boream aut versus austrum quae quid declinatio nuncupatur per arcus transeuntis per polos mundi intersectantis circulum equinoctialem et ab eo intersectos ad angulos rectos

sphaerales. Quoniam declinatio est dicitur f. sept.
temtrionalis et meridionalis.

Septemtrionalis. Dicitur declinatio stelle quando
distat ab equatore versus partem borealem. Dicitur
vero meridionalis quando distat ab eod. versus
partem australem. Nam sex sunt signa septem-
trionalia. f. v. 8. 11. 14. 17. 20. et sex alia austr-
alia. f. 2. 5. 8. 11. 14. 17. Et signorum se-
ptemtrionalium tria sunt ascendencia. f. v. 8. 11.
Et tria descendencia. f. 14. 17. 20. Ita austr-
alium tria sunt ascendencia. f. 2. 5. 8. Et tria
descendencia. f. 11. 14. 17. Nam medietas
celi de ascendens que est a principio capricorni
usque in finem geminorum. Et alia medietas de-
scendens que est a principio canceri usque in
finem sagittarii.

Amplius quilibet predictarum declinationum admodum
potest esse duorum modorum aut ascendens aut descendens.
Declinatio Septemtrionalis. ascendens dicitur quando
stella declinat ab equatore versus septemtri-
onem. Ita quod est in signis septemtri-
onalibus ascendentibus.

Declinatio septemtrionalis descendens est quando
stella declinat ab equatore versus septemtri-
onem. Ita quod est in signis septemtriona-
libus descendantibus.

Ex quo apparet quod sit declinatio meridionalis
tam ascendens quam descendens.

Non te lateat Ex his quod potest latitudo seu
pars latitudinis stelle esse septemtrionalis
tamen. Declinatio sive pars declinationis eius
erit meridionalis. Et contra. potest latitudo
esse meridionalis et tunc eius declinatio erit
septemtrionalis.

Amplius sciendum. quod omnes domos habent
declinationem. preter illam que est in principio
arctis et libere. non habent latitudinem ut fuso-
rum est quia sunt sub ecliptica sed declina-
tionem habent declinat enim ab equinoctiali
sive declina versus septentrionem. quarta vero
versus austrum.

Sol habet etiam. declinationem Nam maxima eius
declinatio ab equatore est gradum 23. et minutis 30.
Vnde dicitur Joannes de monte regio. Temporibus
vero nostris eius declinatio est gradum 23.
et minutis 28. Quando vero est in principio
arctis et libere nullam habet declinationem.
quia tunc est in punctis equinoctij.

Caput et cauda. Draconis habet etiam declina-
tionem. Et pars fortane. Et alie quoque partes
et ceterique planetes atque stelle quodcumque
oportet te declinationem invenire iuxta sequen-
tem canonem.

Canon ad inueniendam stelle declinatione nō
excedentis 8 gradus latitudinis sicut sūt pla-
riete in quo dilucidatur problema p^mu Jo de M.
Declinatione stelle nō excedentis octo gradus
latitudinis. Sic reperies. Haberas primo lo-
gitudinē stelle. Id est. locū eius vērū in figuris
gradibus et minutis ex p^recedentibus et illū nota.
Secundo Haberas eiusdē latitudinē in gradibus
et minutis ex p^remissis canonibus aduersante
ip^si latitudinē septentrionali vel meridio-
nali. Et illam nota.

Tercio. Cum longitudine planete. et cū eius
signo et grado intra in tabulā declinationis
querendo signū stelle in fronte tabule. Q^uid
vero in prima linea sūe columna dexter
partis: si talis stella seu planeta est in signis
ascendentibus. Si vero in signis descendentibus
tūc reposito signo in superiori parte tabule
queratur gradus eiusdē signi in prima linea
sue columna sinist^re partis.

Quarto. gradus latitudinis querantur in parte
superiori tabule in parte dextera folij. Si lati-
tudo stelle est meridiana. Vel in parte sinist^ra
folij si latitudo est septentrionalis et in eorū
congerie hoc est sub gradu latitudinis

Ex opposito gradus longitudinis sūmator declinatio
stelle signanda in parte tabule.

Quinto. Si circa longitudinis q^uidus m^uta ad deso-
runt fac p^redariū introitū quo ad gradū signi-
tem longitudinis ascendendo si latitudo stelle
est in signis ascendentibus. Vel fac sūm introitū
quo ad gradū sequentē descendendo si stella
habet longitudinē in signis descendentibus
Et illis ex opposito eiusdē gradus longitudi-
nis et sub gra^{do}. latitudinis ip^si stelle
accipe declinationē quā nota in parte tabule
Iuxta primo introitū.

Sexto. Has duas declinationes introitus. s.
primi et sūm introitus confer ad invicem
que illarū maior minor sit fuerit Nam
subtrahendo minores à maiori proficiet di-
fferentia signanda titulo à. vel m. A. addit
si declinatio sūm introitus est maior. M.
et minor si minor fuerit.

Septimo. eam dⁱff^rentiam multiplicabis per m^uta ad.
brevenia gradibus longitudinis cū quibus p^ro-
introito intrare nō potuisti Et hoc vel per ta-
bulam 60 m^utor. vel per r^uglam proportionis
astrologica. multiplicando dictā differētia
per m^uta illa ad brevenia gradibus et m^utor
multiplicatiois productū divide per 60.

Et in numero quocumque proveniunt partes proportionales. scilicet inter se et seorsum que debet subijci suis subfixis eodem angulo primi introitus cum titulo differentie. A vel M.

Octavo. Si circa gradum latitudinis non sunt inter partes proportionales inaper inuenta atque communi angulo subiectam addendo si habet titulum A. vel subtrahendo. a communi angulo vero declinatione primi introitus si habet titulum M. habebis declinationem quaeritam.

Nono. Si vero circa latitudinis stelle gradus sunt inter tunc duplicem introitus facit est necesse tali serie vide ubi declinationem composuisti prioris introitus tunc ex laterali linea sequenti sub gradus sequentis latitudinis maioris versus dexteram partem folij si latitudo est meridiana vel sinistram partem si latitudo eiusdem stelle est septentrionalis. Ex opposito eiusdem longitudinis si non aliter declinationem quam ad declinationem prioris introitus confer advertendo que maior maior vel minor existat subtrahendo minorem a maiori differentia latitudinis emerget signanda titulo A. vel M. A. si sequentis introitus declinatio maior M. vero si minor fuerit.

341.
Decimo. Item dextram multiplicam per inter que adiacent gradibus latitudinis stelle cum quibus intrare non potuisti per tabulam de introitu vel per rationem proportionis astronomica tribus terminis positis. Et in quocumque proveniunt partes proportionales subijcienda et subscrubenda per partem proportionalem longitudinis cum titulo per differentie.

Undecimo advertite si iste duo partes proportionales sunt eorundem tituli. Itaque utraqque habeat titulum A. vel utraqque titulum M. tunc tales partes proportionales in se invicem addatur. Et illud quod ex additione proveniunt si habuerint partes proportionales titulum A. addatur ad declinationem prioris introitus. Vel subtrahatur ab ea si habuerint titulum M. tali enim negocio peracto perficies declinationem stelle propositae. Si vero iste partes proportionales inveniuntur habuerint diversos titulos. Ita quod una illarum habeat. A. altera vero M. tunc in eo caso minor pars proportionalis subtrahatur a maiori non curando de titulo minoris. et etiam quod minor habeat titulum A. Et facta subtractione residuum addatur ad declinationem prioris introitus si pars proportionalis maior a qua fit subtractio habeat titulum A. vel minor si eadem habeat titulum M. Et sic operando resultat.

Declinatio planis quam queritas

Duodecimo. vide tamē si declinatio stellæ accepta
est supra scalam rubicā tūc denominabit de
clinacionē borebmodi septentrionalē. Si
aut infra scalam denominabit eam meridi
onalē

Amexio. Si contigerit quod pars proporcio
nalis nō possit subtrahi a declinacione prioris in
troitus. tūc in eo caso declinacionē prioris in
troitus subtrahat a parte proporcionali bo
ream adiecto quod declinacionē prioris in
troitus debet mutare in aliam declinacionē
hoc est si declinatio a qua nō poterat fieri
subtractio fuerat septentrionalis mutabo in
meridionalē. & ipsam mutabo meridionalē
et nō septentrionalē. sic ē contra si declina
cio inventa a qua nō poterat fieri subtractio
est meridionalis mutanda est in declinaci
onē declinacionis septentrionalis. Itaq. Ma
septentrionalē nominabit. Et nō alterius
meridionalē.

Amexio. altera. Si contingat quod angulus
communis prior declinatio prioris introitus
incipiat scalam cū numero immediate sequē
ita quod una declinatio sit infra scalā et
altera que ipse comparator sit supra scalam

343.
rubricam tūc in hoc caso declinatio prioris introitus
congratur cū eod. numero immediate sequēti et
habebis ex toto agregato differenciā. Hoc tamē
adiecto quod declinatio prioris introitus anteq
congratur cū numero immediate sequēti debet no
tare in parte tabule quā differenciā multipli
cabis per mta longitudinis. Si talis casus in lo
gitudine accidit Et proveniunt pars propo
rcionalis addenda vel minuenda sicut titulu
differencie cetera exsequendo sicuti prius dictu
est. Si vero talis casus occurrat racione latitudi
nis. Hoc est quod declinatio prioris introitus
sit ex una parte scilicet et alia sicut introi
tus. ex alia parte scilicet tūc in hoc caso utraq
declinatio infirmol congruenda ac pro differen
cia ponenda. Servata tamē declinacione prioris
introitus in parte tabule. Tunc dīcam dictu multi
plicia per mta additencia gradibus latitudinis
Et proveniunt sicut tabulā proporcione ad 60 p
proporcionalis addenda vel minuenda ad de
clinacionē prioris introitus. Item servatam
sicut exigenciā tituli dīre. A vel N. Circa
deinde exsequendo ut in prima parte monui
Et quoniam. Huiusmodi canon. presupponit
planis cuius declinacionē queris habere

Latitudinis octo gradum si scias stella fixa sit si
ve planeta Ideo ponendus est canon pro in-
veniendis declinationibus planetarum et aliarum ste-
llarum non habentium latitudinem.

**Canon ad inveniendam declinationem planetarum
non habentium latitudinem.**

Cum sol et pars fortune caput similes et ear-
da dracul. nullam habeant latitudinem. Similes de-
cima domus et quarta et similia que sub eclipti-
ca sunt et ab ea non declinant neque remouentur.
Ideo ad bonam declinationem inveniendam sit positi-
onem longitudinis eorum a cuius signo gradibus et min-
utis intra in tabulam declinationis querendo signo
in fronte tabule Et sub figura nihil que posita
in fronte tabule. Sumatur declinatio planete ex
opposito illius gradus. Quod si ultra gradus sit
multa gradibus adducenda intra dupliem introi-
tu sunt supra dictum est. **Annexio.** In declina-
da declinatione septentrionali vel meridionali
non se decipiat scala recta que posset se inflexam
in hoc decipere. Signator enim in sequenti folio
facit et posset decipi putando quod declinationes
que sunt notate supra ipsam sunt septentrio-
nales et tamen sunt meridionales. quod erat
factum quia propter breuitatem seu paruitatem
folij non potuerunt declinationes meridionales

345
Continuari. Ideo ut sub eadem respicit semper
signum longitudinis si sit septentrionale vel
meridionale Et qualis est signum saltem denota-
tis inuenta declinatio Et sit nobis errare pos-
sibile

**Canon ad inveniendam declinationem cuius-
vislibet planete seu stelle fixe excedentis
latitudinem octo graduum in quo dilucet
datur problema secundum Jo. de M. Re.**

Dixit Joannes cum plurimum stelle fixe multo
lacius evagentur ab ecliptica quam per octo
gradus quorum inflexos sunt propter corporum
magnitudinem sui propriam ad alias siue
fixas siue errantes colligantur vel coniungantur
semper animadversandum est. Si quid sit
ille fixe et stelle. Testimonio dant dona gradibus
quorum septentriones manifeste finiant Ideo
oportet generaliter declinationis computationem
tradere que careat atque abundans gemi-
nas in duntaxat accidentia futura presideret
possint. Ego tibi tamen consulo quod pro de-
clinatione stelle errantis. i. planete inveniendis
utitur primo canone. quia errantia non excedit
octo gradus latitudinis. Pro aliis vero stellis
in declinationibus que solent octo gradus lati-
tudinis excedere utere sequenti.

Primo. Accipe longitudinem stelle cuius queris de-
clinationem habere. s. signis gradibus et minuta. s. d.
Secundo. accipe eorundem stelle latitudinem cum suo
titulo. S. i. Septentrionalis vel. N. i. meri-
dionalis. quamvis longitudinem et latitudinem
reperiens per canones superius traditos
Tercio. cum longitudine eorundem stelle intra in
tabulam declinationis generalem querendo figuram
ubi poteris. Si illud reperies in fronte tabule
tunc pone gradus figuram in prima linea sine
columna sinistree partis. Si vero signis stelle
reperies in parte inferiori tabule tunc pone
gradus illius in prima linea dextree partis
et in comuni angulo accipies arcum notatum
in gradibus et minutis et etiam numerum mul-
tiplicandum Et utrobique tibi nota
Quarto. si longitudini stelle ultra gradus
minuta adhaerent fac secundum introitum quo ad
gradum sequentem descendendo si signis stelle
in parte superiori tabule fuerat inventum
vel ascendendo si signis stelle in parte infe-
riori tabule fuerat inventum et e regione
gradus sequentis accipe alterum arcum et
alterum numerum multiplicandum sibi correspon-
dentem faciendo comparationem inter eos propor-
tionabilem

342
Si autem arcus primi introitus. Et arcus secundus intro-
itus et inter numerum multiplicandum primi intro-
itus et numerum multiplicandum secundus introitus
quibus eorum maior minorve fuerit Et facta
subtractione minoris a maiori proveniet differ-
entia pro arcu quia pro numero multiplicando
quas duas cum suis titulis a vel. N. i. adde-
re vel minores notabis a si signis numerus ma-
ior fuerit. N. vero si minor

Quinto. duas arcus multiplicabis per minuta adhae-
rentia gradibus cum quibus intrare primo
introitu non potuisti per tabulas 60 introitus Et
invenies in angulo eorum tabule partem pro-
porcionalem addendam vel minuendam a eorum
angulo iuxta titulum fore duas. Et erit arcus
equatus

Sexto. duas numeri multiplicandi eorum multi-
plicabis. per eam minuta adhaerentia gradibus
longitudinis cum quibus intrare non potuisti
Et numerum multiplicativum procreatum. divide
per 60. et proveniet pars proportionalis
addenda vel minuenda iuxta titulum fore
differentie a numero multiplicando et erit
numerus multiplicandus equatus.

Septimo. Arcus sit invento et equato adde-

Latitudinis stelle in signo longitudinis et latitudinis
fuerint eundem denominationis hoc est si signo
longitudinis est meridionale. Et latitudo meri-
dionalis vel numero septentrionalis. quod si
longitudo et latitudo fuerint diversarum denomi-
nationis. Ita quod una sit septentrionalis
et alia meridionalis. tunc una ex altera subtra-
hitur minor a maiore. Et arcus collecti qui ex
tali operatione proveniunt vocantur arcus cuius
latitudinis stelle inter equinociale erectus et verum
locum stelle. arcus in iste debet denominari titulo
S. vel N. septentrionalis vel meridionalis
Iuxta titulum maioris numeri a quo fit sub-
tractio.

Octavo. Cum tali arcu rade ad tabulam sinus
recti querendo gradus in fronte tabule. intra ve-
in latere et ex opposito interius in eodem angulo
accipiens est numerus multiplicandus.

Nono. per hunc numerum multiplicante quem ex
tabula sinus recti assignasti multiplicabis
simplici multiplicatione numerum multiplican-
dum equatum et ex numero toto iam multipli-
catione processato rejice quing. figuras inen-
piendo a parte dextra residuum servando
si iste quing. figures recte plus valuerint
quam 50000. tunc pro illis abiectis ad residuum

servatum unitas addatur: et si illi quing. figures
recte non superaverint 50000 tunc pro illis abiectis
nihil ad residuum apponendum.

Decimo. Cum tali itaque residuo intra in tabulam
sinus recti querendo tale residuum accipere in
propria forma ubi poteris invenire. quod si
peractis invenire non poteris accipe unum de mi-
noribus et illius in parte superiori tabule accipe
gradus in prima vero linea sine columna
sinistree partis accipe intra qui gradus et intra
vocabantur declinatio stelle quesita. que declina-
tio habebit titulum S. vel N. septentrio-
nalis vel meridionalis iuxta titulum loci ubi
gati sunt ex longitudine et latitudine si illi fu-
erint eundem denominationis ut predictum est.
vel iuxta titulum residui quod remansit ex
subtractione minoris a maiore. Si vero longi-
tudo fuerit maior latitudine. vel e contra
Et sic operando habebis stelle fixe declinatio-
nem que maxima vocatur declinatio ad diurnam ste-
llam siue planetarum non excedentem octo gradibus
latitudinis.

Annexo. Si post subtractionem
latitudinis ab arcu vel e contra. scilicet arcus
a latitudine nihil remanserit tunc latitudo
stelle et arcus predicti erunt latitudinis inter

equinoctialis circuli et ecliptica sunt equaliter.
**De ascensionibus rectis planetarum aliarum
stellarum fixarum caput xxii.**

Ut prius intelligas quid sit ascensio recta planete
sive stelle quid vero obliqua sciendum primo est quod
datus. Sphaera recta et data. Sphaera obliqua
Sphaera recta dicitur. In qua de orizon a terminatur
visus, transit per polos mundi. Ita quod nullus
polus elevatur supra orizontem. Et idem
orizon intersectat et intersectatur ab equinoctiali
circulo ad angulos rectos sphaerale.

Sphaera vero obliqua dicitur. In qua orizon est
obliquus. Itaque alter polus elevatur supra
orizontem.

Secundum sciendum. quod motus planetarum nomen
tantum in zodiaco tamen cum arietis zodiaci
ascendit gradus equinoctialis circuli qui in
cipiunt. numerantur a principio arietis. Sunt autem
in equinoctiali circulo 360. qui a principio
arietis numerantur.

Tercio sciendum. quod medietas celi vocatur
ascensio. et medietas descendens; a quarta domi
usque ad decimam per orientem transiendo vocatur
ascensio. Altera vero. a decima usque ad quatuordecimam
per occidentem transiendo dicitur descendens.
Plata itaque existens in medietate celi ascendit.

357.
de ascendere et cum est in tali medietate. eritque
numerus ascensionis oblique cum vero est in me-
diate celi descendente dicitur descendere et tunc
querantur descensionis oblique.

His notatis apparet quod ascensio recta planete
sive stelle nihil aliud est quam numerus graduum
in equinoctiali circulo incipiendo ab arietis.

cum quibus stella ascendit in zodiaco. Et hoc in
sphaera recta. **¶** Et ascensio obliqua est numerus
graduum in equinoctiali circulo stelle cum quibus eadem
ascendit in zodiaco. Et hoc in sphaera obliqua.

¶ Et querere ascensionem rectam est querere quot gradus
equatoris stella iam pertransiit in sphae-
ra recta. **¶** Et querere ascensionem obliquam stelle
est querere numerum graduum stelle in equatore
incipiendo ab arietis correspondendum loco ipsius
stelle in zodiaco et hoc in sphaera obliqua.

Ex his apparet quid sit descensio obliqua per
oppositum. **Proter hec etiam.** Intelligendum quod
planeta sive stella existens in cuspide decime
domus vel quatuordecime habere ascensionem rectam
Et queritur erit ascensio recta. Quando vero
est in reliquis locis medietatis celi ascendit

13
sunt in tertia. scilicet prima. duodecima. undecima
et decima domo queritor eius ascensio obliqua
Quando vero. In reliqua medietate celi descen-
dente: semper queritor eius descensio obliqua
sunt nona. octava. septima. sexta quinta et quarta
In primis ego tradam canones inveniendi ascen-
siones rectas planete. et inuenies quot gradus
equinoctialis circuli petenti sunt a principio
arcibus usque ad gradum signi in zodiaco in quo
est planeta in eorum recto. Ex quo sequitur
quod si cuspis: esset .v. g. decem arcibus et pla-
neta esset in decimo gradum et 30 minuto tunc eius
querenda est ascensio recta. Si vero esset in 15
et 30 minuto et 35. vel 40 tunc eius queratur
ascensio obliqua Idem de planeta existente in
tra cuspis quod domos intelligas

**Canon inveniendi ascensiones rectas planete
ac etiam stelle fixe non excedentis octo gra-
dus latitudinis in quo dilucidatur problema**

Tercium. Joannis de monte Regio.
Si ascensione rectam planete vel stelle fixe non
excedentis octo gradibus latitudinis inuenies volueris.
Habeas primo. eius longitudinem a signo. gradum
et minuta. quod ex superioribus adiutoribus.

353
Habeas quoque eius latitudinem in gradibus et
et minutis in suo titulo notata. scilicet s. septentrionalis.
vel m. meridionalis.

Secundo. cum predicta longitudine et latitudine
vade ad tabulam medianorum celi. et quere
primo signum longitudinis in fronte tabule
gradus vero sub eodem signo in prima linea si-
ue columna sinistres partis. Similiter gradus la-
titudinis quere in fronte tabule Habito respec-
tu ad titulum latitudinis scilicet si est latitudo
septentrionalis quere eius gradus in fronte
tabule in parte folij sinistra. Si vero meri-
dionalis quere gradus eius in parte folij dex-
tra. Similiter in fronte tabule et in communi
angulo accipe ascensionem rectam planete fixe
stelle fixe quam querebas.

Tercio si circa longitudinis gradus sunt
minuta fac secundum introitum quo ad gradum sequens
descendendo ex opposito circuli accipe alteram ascen-
sionem rectam ac eam priori conferas que illa-
rum maior minor exstiterit. Inspiciendo.
Subtracta namque minores a maiori proeminet
dura suo titulo signanda. scilicet a. vel m. A
et addit si sequens introitus maior fuerit
N. et minus si minor.

N

Caveilla. Si angulus communis primi introitus
subtrahi non potest a numero immediate sequenti
tunc addatur 360 gradus ad sequentem nu-
merum. Sive ascensione Et sic subtrahes angulus
communis a numero primi introitus a nume-
ro immediate sequenti. Dubit enim Joannes de me-
te regio semper debet subtrahi angulus communis
scilicet primi introitus a numero immediate sequenti

Quarto. Eam diuam sic provenientem multiplicam
per nota longitudinis cui quibus non introitus
et hoc per tabulam proportionis ad 60 nota
Et proveniet pars proportionalis que semper
est addenda ad communem angulum prioris
introitus. Ideo eam in titulo a semper nota.
Samen autem ista pars proportionalis addenda
debet subscribi communi angulo cui suo titulo

Quinto. Si gradibus latitudinis nota adesse
sint cum quibus non introitus tunc fac secundum intro-
itus laterales sub gradu sequenti latitudinis in
fronte et ex opposito longitudinis prioris in-
troitus laterales atque aliam ascensionem
quam confer ad communem angulum prioris
introitus que Major maior minorve fue-
rit. subtrahendo enim minorem a maiore
proveniet diu signanda titulo A vel M.

355
A si sequens introitus est maior. M. si idem
maior fuerit.

Sexto. eam diuam latitudinis multiplicabis per
nota gradibus latitudinis ad ascensionem cui quibus
introitus non potest per tabulam proportionis
ad 60 et proveniet pars proportionalis que
debet subscribi prime parti proportionalis scilicet logi-
tudinibus Et hoc in titulo sine diu A vel M.

Septimo. Adverte titulos utrinque partis pro-
portionalis si ambe fuerint eiusdem denomi-
nacionis et si utraq. habeat titulum a vel m
tunc tales partes simul addantur Et hoc to-
tal additione processat addatur ad communem
angulum prioris introitus Et proveniet ascen-
sio nota stelle sive planete. Et si iste diu
partes proportionales Ita se habeant quod
una habeat titulum A. altera vero M. tunc
confer eas ad invicem que Major maior mi-
norve fuerit et subtrahatur minor a maio-
ri et quod ex subtractione remanet nota tituli
in eius a quo fit subtractio et maiorem adda-
tur ad communem angulum prioris introitus
vel subtrahatur et proveniet ascensio
nota stelle quesita.

Annexio. quocumque in hac ascensio recta mota in gradibus plus occurrat quā 360. abiciendi sunt et residuum pro ascensione recta tenendum est.

Annexio. altera. Contingit aliquando quod numerus anguli communis est maior numero collateralis in dextrā partem vel sinistram computando. Et hoc ratione latitudinis. Et e contra si quod numerus collateralis sit maior quā angulus communis in hoc caso semper numero minori adiungendus est circulus 360. graduum et aggregato ultimus est ut prius admonui.

Canon inveniendi ascensionē rectā planete sine stelle nullā penitus latitudinē habentis

Cum sol caput et cauda draconis pars fortior et confirmior sit quā domus et decia mella habent latitudinis. edocere oportet quā corā ascensione recta venari possimus. Juxta problema Joannis de Monte Regio sic procedendum est.

Vade ad longitudinem planete ad tabulam mediorum celi querendo signum in fronte tabule quod necesse erit in prima linea sinistree partis et ibi sub figura mella accipe ascensionē rectā stelle cetera perficies ut facies in precedenti canone monui et habebis ascensionē rectā planete sine stelle quesitam.

257.
Potes etiam. Invenire ascensionē rectā stelle non habentis latitudinē per tabulas ascensionū rectarū signis longitudinis in fronte tabule querendo. 360 vero longitudinis in prima linea sine columna sinistree partis et in eorū angulo occurrat ascensio recta stelle.

Memorato tamē duplicem introitū facere si eadem gradus mella fuerint ut solet fieri in rebus astronomicis.

Si videris introitū. velis habere ascensionē rectā quare dōg n. anguli terre sic operaberis accipe ascensionē rectā decime dōg et adde illi 180 gōg. Et proveniet ascensio recta anguli terre.

Cauteilla. Si facta additione resultat in gradibus plusq. 360. abiciantur et residuum pro ascensione recta anguli terre tenendum.

Canon generalis inveniendi ascensionē rectā cuiuslibet planete et etiam stelle fixe non excedentis octo gradus latitudinis quā excedentis in quo dilucidatur problema quātum Jo. de M. R.

Vi generalis cuiuslibet stelle tanq. excedentis q. non excedentis. octo gradus latitudinis ascensionē rectā invenies quare. Habebis pro longitudinem stelle ceteros quare ascensionē rectā in signis gradibus et mella.

Secundo. Eius ead longitudine intra tabulā media-
cium celi generaliter querendo figurā in fronte tabulæ
Et gradus in prima linea finistres partis Et in co-
muni angulo accipe radice ascensionis in quibus et
Et ex opposito eius lateris numerū multiplicandū
scilicet ista omnia notando.

Tercio Si circa gradus longitudinis sint ista fa-
cedū introitus ad gradū sequentē descendendo ē regio
eius accipe ead radice ascensionis et numero mul-
tiplicando. Denique primā radice ascensionis confer ad
sequentē videndo que illorum maior minorve fi-
erit et facta subtractione minoris à maiori pro-
veniet dñā signanda titulo A vel M. A si si-
quens maior. M. vero si minor fuerit.

Quarto. Eius dñā fac extractā multiplicā per
gradus longitudinis ad decemā in quibus nō
introceras per tabulā proportionū ad 60 et pro
proportionalis proveniens, iuxta titulū fac dñā
addator vel minuator et radice ascensionis
primi introitus et proveniet radix ascensionis
equata signanda in parte tabulæ

Quinto. Eius numerū multiplicandū secundi
introitus confer ad numerū multiplicandū primi
introitus. advertendo qui illorum maior minorve
fuerit et facta subtractione minoris à maiori

354
proveniet dñā. notanda titulo a vel M. A si
siquens numerus maior fuerit M. vero si minor
Sexto Eius dñā fac extractā multiplicā per
ista longitudinis stelle simpliciter multiplicacione
Et productū ex huiusmodi multiplicacione proce-
nient divide per 60. Et in numero quociente p-
veniet pars proportionalis addenda vel minuenda
numero multiplicando primi introitus iuxta
titulū dñā. Et subtrahit numerū multiplicandū
equatū quēvis circa in parte tabulæ

Septimo. Habebis declinationē stelle cuius ascen-
sionis retā quēvis ex canonibus superioribus
pota ex problemate primo. Si stella nō excedit
octo gradus latitudinis. vel sēdo. si vero gene-
ralius fac excedat sive nō excedat cū qua decli-
nacione fac sēdū introitus in tabulā secundā
querendo tuos gradus declinationis ubi potes
sub titulo A. . . qd ē regione cuius gradus
declinationis. offere numerū multiplicandū
et illud nota.

Octavo. Si circa gradus declinationis occurrat
ista cū quibus nō introasti fac sēdū introitus
ad gradū sequentē descendendo Et ē regione
illius accipe alterū numerū multiplicandū et illud
ad priorē confer quis illorum maior minorve

368
fecit Et facta subtractione minoris à maiori pro-
venit dicitur notanda titulo à vel N. A. si signu-
num minus maior fuerit. N. vero si minor.

Nono. saltem dicitur multiplicabis simpliciter multi-
plicatione per nota ad hoc quia gradibus decli-
nationis cum quibus non intrasti et productum
ex tali multiplicatione divide per 60. et in
numero quotiente proveniet pars proportionale
his addenda vel minuenda numero multipli-
canti primi introitus iuxta dicitur titulum et ita
Habebis numerum multiplicante equalem qui sub-
scribas numero multiplicando etiam primo equo.

Decimo. per talem numerum multiplicante multi-
plicata numerum multiplicandum simpliciter multi-
plicatione. Et à producto. recede quing. figurarum
incipiendo à parte dextra. quod si iste quing. fi-
gure reiecte plus valuerint quàm 50000 tunc
illis abiectionibus addis residuo unitate quàm uni-
tatem addis prime figure remanenti à dexte-
ra parte sed si reiecte quing. figure minores valuerint
quàm 50000 nihil residuo addatur.

Undecimo. cum tali residuo intra tabulas primo
et illud circate querendo ubi poteris sub ti-
tulo partes. In propria forma si poteris.

369
quod si non poteris accipe minores proximiores
quo momento accipe in parte superiori tabule à
infuente gradibus. Nota vero in prima linea si
et columna finister partis. Huiusmodi cum
gradibus atque nota appellatur arcus. Et talis
arcus non habet gradibus et nota scribis sub radi-
ce ascensionis alius servate.

Duodecimo. Vide si longitudo stelle cuius ascen-
sione rectam queris. non habet locum in zodiaco fo-
ret in signo quod est in medietate zodiaci descen-
dente que medietas incipit à principio canceri
transfrendo per librari. usque in finem sagittarii
vel in medietate zodiaci ascendente que est ab
initio capricorni usque in finem geminorum.
Similiter vide declinationem stelle qualis fuerit
septentrionalis vel meridionalis. Et tunc si lo-
gus stelle fuerit in signo quod est de medietate
celi descendente. Et tunc hoc declinatio erit
stelle fuerit septentrionalis vel si longitudo
stelle fuerit in signo quod est de medietate
ascendente. Et cum habeat declinationem meridio-
nalem tunc semper in hoc caso addas arcum in
predictum ad radicem ascensionis et habebis
ascensionem stelle queritam.
Si vero longitudo stelle fuerit in medietate
zodiaci descendente. et cum hoc declinatio

erob sit meridionalis. Aut longitudo fuerit
in medietate ²⁰⁸ celi ascendente et cu hoc declina
cio septentrionalis tunc in hoc caso semper
minus et subtrahere arcum predictum a radice as
censionis. Et habebis ascensionem rectoris stelle quise
tantum.

Cautella. quod si arcus predictus non poterit
subtrahi a radice ascensionis. quia illa ipso
minor fuerit. tunc ad radice ascensionis addi
tur 360. Et fiat tandem subtractio.

Cautella altera. Si contigerit quod stella ali
quando non habeat declinationem quod raro acci
dit. tunc radix ascensionum sumpta ex tabula
generali medietatis celi demonstrat ascensionem
rectoris stelle quise et non oportet ulterius operari
Et pro faciliore dictorum cognitione depinximus
infra scriptam figuram

^{declina} ^{declina}
^{medietas} ^{rector}
Descendens. $60. 90. 120. 150. 180. 210. 240. 270. 300. 330. 360.$ Septe. A. Meri. A.
Ascendens. $0. 10. 20. 30. 40. 50. 60. 70. 80. 90. 100. 110. 120. 130. 140. 150. 160. 170. 180. 190. 200. 210. 220. 230. 240. 250. 260. 270. 280. 290. 300. 310. 320. 330. 340. 350. 360.$ Meri. A. Septe. A.

De distancijs stellarum a meridiano. Ca: XXIII

Quoniam pro habendis ascensionibus obliquis
nec non descensionibus obliquis planetarum
stellarum oportet scire modum invenendi distantias

363.
stellarum a meridiano. et elevationes poli super
circulum positionis stelle. Ideo de his ad hunc
pertractandum est. Jo. de monti Regio pro:
blemate declinationum. Declarabat quod si de
stantia stelle et quomodo differet ab eloga
tione. Et dixit. **distancia et elongatio.** conve
nit: ambe enim de duobus vocibus significat di
stantiam stelle seu arcum equatoris interpre
nt meridiano et arcum transeunte per sti
llam et per polos mundi. Differunt tamen in
duobus.

primo. quod quando stella est supra terram
ubique fuerit sive ante meridiem diurnam in
parte orientali. sive post meridiem in par
te occidentali vocatur distancia et elongatio
Similiter. quando stella est sub terra. sive ante
meridiem nocturnam in parte occidentali sive
post in parte orientali dicitur distancia et eloga
tio.

Sed quando stella est infra terram tunc ar
cus equatoris interceptus inter ipsam stellam et me
ridianum diurnum vocatur elongatio et non distancia.

Similiter. si stella esset supra terram tunc arcus ille
interceptus a stella ad meridiem nocturnum
vocatur elongatio.

Corollarie sequitur. quod di
stantia autem tota est supra terram. sive orisset
autem tota est infra orientem et elongatio non
tota est supra terram. Et aliquando tota infra
terram

Et hoc. quia coincidit cum distantia sed aliquando
pars eius est supra terram et pars infra et
tunc non coincidit cum distantia.

Secunda differentia. In qua differentia est quia
semper elongatio fit secundum successione signorum.
sed distantia aliquando fit secundum successione
signorum aliquando contra. Et ideo in elongatione
aliquando contingit numerare a stella ad
meridianum aliquando a meridianum ad stellam
ut attendatur successio signorum.

In distantia vero non ita quia semper distantia
a meridianum computatur. Et ita fit quod
aliquando secundum successione signorum aliquando
contra.

**Modus inveniendi distantiam stelle a meri-
diano ubi dilucidatur problema decimum nonum. Jo. de Monte Regio**

Pro distantia itaque stelle corubens a meridianum
non inveniunda ponitur quedam regule quam
prima est. Si stella existens supra terram
et in duodecima. Undecima. et decima domo ce-
li non attingit meridianum attingit. tunc subtrahat
ascensionem rectam decem domus pro meridiano celi ab
ascensione recta stelle; quas ascensiones habet
ex superioribus canonibus. Et fita subtractione
proveniet distantia stelle supra terram a meri-
diano que distantia debet notari cum suo titulo

365.
videbitur isto supra terram. **Annexio.** Si non potest
fieri subtractio ascensionis recte meridiano celi ab as-
censione recta stelle annexa 360. Deinde subtrahat
de **Secunda regula** si stella existens supra
terram transierit meridianum. si per motum die-
rum ab oriente in occidentem intelligatur a tra-
sierit lineam decem domus ut pote cum stella sit
in nona octava et septima domo. tunc subtrahat
ascensionem rectam stelle ab ascensione recta me-
ridiano celi. Et proveniet distantia stelle a meri-
diano supra terram. que debet isto titulo videlicet
supra terram notari.

Tercia regula. Si stella est sub terra et non
attingit meridianum. angli terre. et cum est in
sexta. quinta. vel quarta. domo. tunc subtrahat
ascensionem rectam angli terre ab ascensione
recta stelle et proveniet distantia stelle sub
terram signanda titulo sub terra.

Quarta regula. Si stella transierit meri-
dianum angli terre sicut quando stella est in pa-
rida aut tertia domo. tunc ascensionem rectam stelle
ab ascensione angli terre subtrahat et prove-
niet distantia terre subterranea signanda pro
titulo. scilicet sub terra. Notandum quod si stella
perisset est in cuspide decem vel quarta domus.

hinc nulla est eius distantia querenda a meridiano
quia est praefixa in linea meridionali.
Amplius notandum quod sicut ex ascensione recta
medij celi docuit Joannes invenire distantiam
stelle a meridiano. Ita vice versa ex distantia do-
cet invenire ascensionem rectam medij celi et an-
guli terre ut poterit videre apud ea sunt et
ibi docet invenire elongationem solis a meridiano.
Et similiter horis. quae eluxerint post meridiem ha-
bito solis loco cognito.

De elevatione poli borealis supra circulum posi-
cionis stelle. cuiuscumque. Caput XXIII

Pro dicendis eadem necesse est scire elevationem poli
borealis supra circulum positionis stelle cuius que-
ris elevationem poli. Ideo non ignorandum quod cir-
culus positionis appellatur circulus quidam mi-
noriarius transiens per duas communes secti-
ones duorum circulorum scilicet meridiani et orientis
per centrum stelle aut alius positum in celo cuius
queris elevationem poli quaeretur. Igitur elevationem
poli borealis stelle est querere quantum elevatio
polus borealis supra circulum positionis in quo
est stella propterea quod fabricatus est Jo. de
Monte Regio tabulas positionum particularium.
Et in unaquaque tabula in latere suo sinistro

367.
ponuntur declinationes binae scilicet septentriona-
les et meridionales quae declinationes extendun-
tur ad 32. gradus. quia non possunt planae ma-
xime declinationes habere. In parte vero super-
iori eandem tabularum transversate compo-
tando ponuntur numeri elevationis poli so-
pra circulos positionis. In area vero
tabularum ponuntur distantiae eorumque stelle
ut in sequenti canone edocentore.

Canon invenendi elevationem poli borealis
supra circulum positionis stelle aut cuiusque
puncti in celo signati in quo dilucidatur
problema vigesimum. Jo. de Monte Regio

Habito primo latitudine sine regionis et ele-
vationis poli sine regionis.

Secundo. Hanc latitudinem quaerere in tabulis parti-
cularibus positionis quae sunt numero quod si
illam invenire poteris in propria forma quod
si non poteris ad hanc latitudinem propinquioris
minoris licet prestaret comparare tibi ta-
bulam specialem positionis ad elevationem poli
sine regionis. quam comparabis per canones no-
bis traditum in fine nostri introductorij astre-
logici.

Tercio. Vide si stella eorum elevationem poli.

inuenies. est sup^a terrā an sub terrā, si sup^a terrā
tunc erit declinatione & gradus eius quere in
latere sinistro tabule facte pro tua regione et
propinquioris si p^ossis pro tua regione habi
nō potes. Intrando cū denominacione declina
cionis stelle septentrionalis. vel meridionalis
supra terrā vel sub terrā iuxta partē tabule
deferentem illi declinationi. aduertenda qd
eadē pars tabule deferat declinationē septentri
onali supra terrā et meridionali sub terrā
sicut una alia eadē deferat meridionali su
pra terrā. Et septentrionali sub terrā. quia
ista tabula positiōis debet esse tota una sicut
ob libri comoditatis diuisa fuit.

Quarto. Inuenta declinacione tue stelle quā
querabas in latere sinistro tabule tunc ē regio
illis gradus quere arcuū distanciam stelle
ā meridiano quam inuenisti per præcedē
canonē siue fuerit ā meridiana. Siue post
meridiana. In propria forma. si potes.
vel si p^ossis nō potes. sūmme minores collatū
ley distanciam proximiorē. Et hoc in laterali
columna rando versū, sinistro partē ex oppo
sito gradus declinacionis. Et talē distanciam
nota in parte tabule. Et supra eandē distanciam

distanciam afforme gradus poli infrate tabule.

Quinto. Si distanciam præcessit nō inuenisti tunc
fac sūm^a introitū quo ad columnā sequētē. Et
hoc versū dextrā partē. ē regione cuius p^oris
distancie afforme alia distanciam ex eadē colū
na sequētē. Deinde unā alteri confer que illarū
maior minorae fuerit. Et facta subtractioe mi
noris ā maiori proveniet dūa pro primo
termino notanda.

Aduertencia. In hoc habenda est quod si ene
uerit quod distanciam stelle que est minor tua
proposita quā accepisti sit in ultima linea
per columnā folij versū dextrā partē. tunc ex
quo p^ossis proposita nō inuenisti oportebit te
sedariū introitū facē. Ideo ne decipiaris debes
accipere distanciam alia. in altera facie folij
in prima columnā in directo eiusdē gradus
declinacionis quā confer primū ut dictū est.

Sexto. distanciam primū introitū subtrahere ā
distanciam tua proposita quā arcuū inuenies
requiristi. Et proveniet dūa pro sūdo termino
paranda.

Septimo. pone hoc pro tertio termino.

Octauo. sūm^a terminū per tertium multiplicā et
momentū ex binomodi multiplicacione productū
diuide per primū. et in quocūq; proveniet partē

proportionalis habens denominationem interius que
si excederent ad 60. pone gradus unum ad gradus poli.

Annexio. si in divisione aliquod residuum fuerit
quod non potest dividi. tunc vide si est medietas
numeri dividendi vel plures tunc adde unitatem
quocientis. Si vero est magis quam medietas divi-
sionis tunc rejiciatur.

Nono. talis parte proportionalis sit extracta
apone ad gradus poli primi introitus inveni-
et distantiam primi introitus. Et habebis
poli planete et elevationem poli borealis super
circulum posterioris stelle fuit planete coelestis
elevationem quereis.

Decimo. si circa declinationem ultra gradus non
adheserint cum quibus non introitus fac secundum
introitus. ascendendo vel descendendo quo ad gradus
sequentem in prima linea seu extrema simi-
liter partis ascendendo: si declinatio fuerit
septentrionalis supra lineam et meridionalis
sub linea. Vel descendendo si declinatio fuerit
meridionalis supra lineam et septentrionalis
sub linea. et regione eorum sequentis gradus di-
stantia tua proposita etiam accedat quere-
in propria forma si polos. Si vero non po-
tesse sunt proximiorum minorum supra quod

371.
distantia affertur gradus poli in fronte tabule
notatos quos gradus poli subscribes polo prout
introitus equale. Et

Undecimo. si precise distantia non invenisti
ex opposito sequentis gradus declinationis fac
secundum introitus quo ad sequentem columnam vices
dextram partem tendendo. Et illud affertur
alia distantia quod confer ad primam que illa
maior minorum fuerit facta namque sub-
tractione minoris in maiori proveniet distantia
quam pro primo termino notabis.

Duodecimo. distantia accedat inventa subtra-
et distantia tua proposita. Et proveniet distantia
pro secundo termino ponenda.

Decimo tercio. Achipe 60 pro tertio termino.

Decimo quarto. secundum terminum per secundum multipli-
ca. Et numerum ex tali multiplicatione produ-
ctum divide per primum. Et in quociente pro-
veniet pars proportionalis interius que si
excederit. 60 apponatur pro tribus gradibus unum
gradibus poli et requirit ratio astronica.

Decimo quinto. talis parte proportionalis
interius appone iuxta gradus poli secundum introitus
sub et habebis poli secundum introitus equale.

Decimo sexto. habes duos polos confer ad invicem

quod illorum maior minor sit fuerit et sita sub
fractione minoris à maiori proveniat dicitur si
grande titolo poli sequentis à vel M. A si
sequens polos maior fuerit N. vero si minor
Decimo septimo. Eam dicitur polus si minor
multiplica per nra declinationis stelle per ta
bulam 60 interum et proveniat pars proporcio
nalis signanda titolo sue dicitur à vel M.

Decimo octavo. Eam partem proportionalem addi
vel minus a polo primi introitus. Iuxta for
titudo. Et proveniat polus pisse equatib. et
ciffa elevatio poli borealis supra circuli po
sitionis stelle siue planete cuius queris eleva
tionem

Circa predicta sunt quedam cautelle adverte

Prima. quid est si aliqua dicitur diversis deno
tationis proveniat ut gradum. si ita interum addo
ab gradus multiplicando illos per 60 ad deno
tationem interum. Et si erit ead denota
tio si interum. tunc addendo. Si alia nra
que circa gradus erat totum fiet una denota
tio et postea facilius possis eligere partem pro
porcionalem. addenda polo sicut supra docu
imus. Et si tunc in declinatione qua in dista
cia ultra nra fuerit sita. si illa sita fue
rit plura q. 30. addi pro eis nris vnt

ad nra ut facilius sit opacio. Si vero sint minus
q. 30. reijcenda sunt. Itaq. si sint 30. solutio
reijcenda q. Et hoc in omni opacio astrono
mici faciendum.

**Quatr inveniendae est elevatio poli stelle fixe
cuius declinatio sit plusq. 30 graduum**

Canon procedens elevationis poli docet invenire
planete siue stelle no excedentis 32 gradus de
clinationis. Si vero excederent p. dicitur q. dicitur
32 declinationis. tunc advertas quod no potes
eius elevationem poli mediante eius distacia
adinvicem in tabulis positis quonia tabulle
fite sunt solum ad 32 q. dicitur declinationis neq.
etiam per tabulas positionum eius elevatio po
li adinvicem pot. quia oporteret opando per
hominem tabulas accipere aliam distancia vnde
dextra. ex opposito po invicem qua no reperitur.
Sic oporteret ad sequentem gradum descendere. ad
que no posses quia no invenies. in tabulis illis
33 gradus declinationis. In huiusmodi igitur
stellis fixis vel pisse 32 q. dicitur declinationis
habentibus vel excedentibus pro elevatione po
li eorum. commendat est polus tunc regionis in quo
est natus. Si autem stelle fixe declinatio
32 gradus no excederit tunc per tabulas positis.

posicionis mediante eius distantia et declina-
tione invenire poteris invenire eius poli eleva-
tione. licet Joannes. in suo problemate dicat
composuisse tabulas, pro elevacione poli p[ro]p[ri]e
qui n[on] q[ui] 32 g[ra]dus declinacionis transmittit.

Preterea. Si contingat quod declinacio stelle sit
maior qua[m] 32 g[ra]dus, eius t[ame]n distantia sit in
tam magno numero graduum, quod nec ipse nec
sibi propinquior adinvenire possit. Contingit
enim quod aliquando stella fixa que est in decia-
dono et n[on] contigit meridianum. Habeat n[on]nullos
gradus distantie. Ita quod solet esse 300. et p[ro]
pro eius ascensione recta. Et hoc p[ro]p[ter] eam
magnas declinaciones et latitudines p[ro]p[ter]
confuso quod n[on] laboris in his elevatione poli
eius invenire in tabulis posicionum. sed accipe
sui plate poli tue regionis, pro suo polo me-
te in eam mactes.

**Quatuor inveniendae sit elevacio poli planetarum
sive stellarum fixarum nullas penitus declinationem
habentem.**

Si planeta sive stella nulla omnino declinacione
habeant in eius elevatione poli sit procedes
Quere primo eius distantia ex opposito istius
figure, n[on]nulli. in tabulis posicionum pro suo polo
factis vel propinquiori. Deinde sup[er] distantia
inventa accipe gradus poli. Et alia opando ut
in canone priori dixi. Non opus est enim his
ead[em] repetere.

175.
**De ascensionibus obliquis planetarum sive stella-
rum ac de descensionibus similiter obliquis earum**

Caput xxv

Dicitur est a nobis superius quid sit ascensio obliqua
et quid descensio obliqua planete sive stelle. et quid
dicuntur habere ascensionem rectam et quando obliqua
similiter quod descensionem obliquam. **Est em[en] ascensio obliqua,**
stelle nomen graduum eius in equatorem ab ariste
numerando in parte celi ^{ab} antecedente. correspon-
dens loco eius stelle in zodiaco in sphaera obli-
qua. Et sic querere ascensionem obliquam est que-
rere numerum graduum stelle in equatore in par-
te celi ascendente in sphaera obliqua.

Est aut[em] sphaera obliqua. In qua orison est obliquus
et polus elevatur supra orizontem. Nam in sphae-
ra recta orison transit per utroq[ue] polu[m] et nul-
lus supra orizontem elevatur. Et sit **Et sic**
descensio obliqua est numerus graduum stelle in
parte celi descendentem numerando similiter ab ariste
correspondens loco ipsius stelle in zodiaco. Et hoc
in sphaera obliqua. ¶ Et cum planeta sive stella
est in tertia s[e]da prima duodecima undecima or-
decima domo eius queritur ascensio obliqua
Cum vero est in nona octava septima sexta
quinta et quarta eius queritur descensio obli-
qua. cum vero sunt in consp[ec]tu diei et noctis

em̄ queratur ascensio et c. **Postq̄** igitur in
superioribus dedig canonē inveniendi ascensio
et c. em̄berq̄ planete sine stelle nūc oportet
tradere modū inveniendi ascensio obliquas
Deinde descensio obliquas. Et quoniam ptatū
sive stellarū alie sūt habentes latitudinē alie
vero nō habentes sicut sol qui semper sub eclyp
tica perambulat. Caput et cauda draconis
pars fortune et confusio. Et habent lat
itudinē alie sūt nō excedentes octo gradus la
titudinis sicut planete. alie vero excedentes
sicut plures stellarū fixarū. Incipiemus p̄
a stellis sive ptatis nullā habentibus latitud
inem earū. s. ascensio obliquas invenire

**Canon. inveniendi ascensiones obliquas
stellarū. siue planetarū nullā habentium
latitudinem in quo dilucidatur problema**

Septimū Jo. de Monte Regio
Stelle sicut planete nullā habent latitudinē
ascensio obliqua invenire. sit licet sit ha
beto primo longitudinē stelle in signis q̄dā
et nūc.

Secundo. latitudinē regionis sive latitudinē
stelle. et elevacionē poli stelle supra orizontē
quā invenisti per canonē propriū seu nūc
simo problema Joannis.

377
Tercio. Hanc elevacionē poli stelle quere in ta
bula ascensio obliqua et hoc in superiori
parte tabule.

Quarto. Sub eod polo quere signū longitudinis
stelle in fronte tabule in linea transversali q̄
duos vices em̄ber longitudinis in prima linea si
ue columna sinistres partis Et in communi an
gulo afforme ascensio obliqua stelle quā in
parte tabule nota.

Quinto si circa gradus stelle nota fuerint
fac sicut introitus sub eod signo ad q̄dā se
quentem descendendo. i. regione cuius altera
ascensio obliqua afforme quā confer prime
advertebdo que illarū maior minorve fuerit
subtrahendo em̄ minorē a maiori proveniet
fcta subtractione dūa signanda titulo A vel
B. a. et addē. si sequens introitus maior
fuerit. N. vero si minor.

Sexto. Huiusmodi dūa multiplicabis p̄ nota
gradibus longitudinis adhecencia cū quibus
intus nō potuisti Et hoc per tablas propor
cionū ad hoc introitū. et proveniet pars
proportionalis subscribenda communi angulo
primi introitus cū titulo fac dūa. quod si
nota nō fuerit circa polū tūc eam partē
proportionate subscribe angulo communi

Et sic habueris ascensionem obliquam planete sine stelle
equatam.

Septimo. Si circa gradus poli ipsius stelle nota
adhererint tunc cum longitudine predicta stelle intro
sub polo signati querendo ibi signum in fidele
hunc gradus vero in prima linea simpliciter p[ro]p[or]tione

Et in comuni angulo affertur ascensionem obliquam
correspondentem tali signo et gradui. quia ascen
sionem obliquam confer ascensionem obliquam primi
introitus affertur sub precedenti polo quicquid
vel maior minorque fuerit inspirando. Sub
trahendo namque minorem a maiori provenit
dura signanda titulo a vel M. Si sequitur
poli ascensio obliqua est maior. quia ascensio
obliqua prioris poli. M. Vero si Minor.

Octavo Eam duram multiplicam per nota quod
adheret gradibus elevationis poli ipsius
stelle et nota longitudinem et hoc per tabulas pro
porcionum. ad 60 nota. et provenit pars pro
porcionalis signanda titulo sine dicitur A vel
M. ac subscrubenda priori parti propor
cionalis inuenta sub polo precedenti.

Nono. Vide si partes illi proportionales sit
vnius tituli hoc est quod utraq[ue] habeat a
vel utraq[ue] M. tunc tales partes propor
cionales sibi invicem addantur. Et quod ex.

374.
ex additione provenit addatur ad communem
angulum primi introitus sub polo precedenti si
habuerit titulum a vel minorem si ead[em] par
tes habuerit titulum M et sic proveniet ascen
sio obliqua planete equata.

Si vero partes proportionales fuerint diversa
rum denominationum ita quod una habeat titu
lum a altera vero M. tunc affertur pars Maior
maior minorque fuerit et subtrahendo min
orem a maiori provenit dura utrinque partis
proportionalis quarum duram adde ad communem
angulum sub priori polo inuenta et equata si
pars proportionalis maior habuerit titulum
a vel minus tale duram ab ead[em] comuni
angulo. Si pars proportionalis maior habu
erit titulum M. Et sic proveniet tibi ascensio
obliqua equata quam querebas.

Advertendum. quod si alio modo quam ab arcibus
archi ecliptice computare volueris. i. longitu
dine stelle nota incipiens a principio anni
sed alio modo. puta a principio cancri vel a
priori ut antiquitus faciebant tunc dicit
Joannes quere ascensionem obliquam correspon
dentem principio signi longitudinem sine arcibus
et illam nota. Similiter ascensionem obliquam cor
respondentem

fini hoc est ultimis gradibus eras signi et sub
trahere ascensionem obliquam correspondentem primi
pro signi ab ascensione obliqua correspondenti
fini seu ultimis gradibus signi accommodato
integro circulo. si non posset fieri subtractio et per
relinquatur ascensio obliqua arcus propositi
scilicet socius signi.

**Canon inveniendi descensionem obliquam
stelle siue planete nulla habentis lon-
gitudinem.**

Libet generali quodam modo desce-
nsio obliqua planete siue stelle inveniatur rati-
one oppositi signi atque gradus ascensionis obli-
que. Nam si planeta est. V. g. in ascensione
obliqua in quindécimo gradu tauri tunc eius descen-
sio obliqua erit in quindécimo gradu scorpii. Unde per
ascensionem obliquam possumus descensionem obliquam
generatim investigare tamé specialis modus de-
scensionis obliqua stelle inveniendi est qui sequitur.

Primo. igitur habeamus longitudinem stelle in signi
gradibus et minutis.

Secundo. tali signo longitudinis adde sex signa
sed signandi successione et proveniet signu
non oppositum longitudinis stelle cui eodé gradu
et minutis quo prius que longitudo signanda
est in parte tabule.

Tercio. quere eius stelle polum inveni. scilicet ex canon

appropriato. Sive ex vigesimo problemate Joannis
in tabulis ascensionum obliquarum ubi potes invenire
Quarto. sub eodem polo quere signu predicti logis-
tice stelle cui sex addidisti signa in fronte tabule
gradus utro in prima linea sinistre partis et e
regione accipe ascensionem obliquam signandam in
parte tabule.

Quinto. Si longitudinis stelle gradibus nota ad-
derent fac secundum introitum ab eodé signo ad gradum
sequentem descendendo. e regione coine afformi
ascensionem obliquam qua confer ad ascensionem obli-
quam primi introitus que illarum maior minor
ve fuerit inspiciendo. facta erit subtractio mi-
noris a maiori proveniet draca notanda pro
titulo a vel. n. A si sequens introitus ma-
ior fuerit. N vero si minor.

Sexto. binobmodi dracem sis inuenta multipli-
cabis per nota adberencia gradibus longitudinis
cum quibus intrare non potuisti per tabulas so-
nitum. Et proveniet pars proportionalis
addenda vel minuenda a contrarii angulo primi
introitus. Dexta fac dracem titulu et proveniet
ascensio obliqua stelle equata et hoc si circa gra-
dus poli non adhaeruit nota. Deinde mediante
ascensione obliqua invenietur descensio obliqua
Septimo. Si ultra gradus. elevationis poli stelle
nota adhaeruit fac secundum introitum ad polu

sequente in longitudine stelle ut in precedenti cano-
ne docuimus usque ad finem et proveniet ascensio obli-
quae planete equata.

Octavo. eidem ascensionem obliquam sic inveniunt addi-
tione 180 gradus et proveniet descensio obliqua stelle que-
sita vel inveniunt 180. et idem proveniet

Advertendum quod si post additionem 180 gradus
excesserint plusquam 360 abiciantur dicti 360 et
residuum pro descensio obliqua teneatur vel si
tunc modo operando si minuendo ac subtrahendo
tunc non possit subtrahere 180 gradus ab ascensio-
ne obliqua tunc ascensionem obliquam adde 360 gradus
et proveniet descensio obliqua planete siue stelle
non habentis latitudinem de qua nunc loquimur
utroque in modo operando id proveniet

**Modus alter facilius inveniendi descen-
sionem obliquam stelle non habentis lati-
tudinem**

Si facilius descensionem obliquam planete siue
stelle non habentis scilicet latitudinem invenire
cupis habeas primitus longitudinem stelle in
signis gradibus et minutis.

Secundo polo eorumque stelle. **Tercio** in polo quem
in tabulis ascensionum obliquarum. **Quarto** sub tali
polo quere in fronte tabule signum oppositum illi
signo in quo est planeta gradus vero in prima
linea siue columna sinister partis et in

382.
Et in eorum congerie accipere ascensionem obliquam
planete quam in parte tabule serva.

Quinto. Si circa gradus longitudinis minu-
ta adhaerint fac secundum introitum ad gradum se-
quentem descendendo et exegione eorum accipe
ascensionem obliquam alteram quam confer ad primam
altera exegendo sicut superius dictum est facien-
do etiam duplicem introitum de elevatione poli ste-
le si circa gradus eorumque elevationis poli intro-
ita adhaerint

Sexto Habita ascensione obliqua planete si-
mi et gradus oppositi equata adde illi semi-
circulum scilicet 180 gradus. Et proveniet descen-
sio obliqua planete quesita.

Advertendum quod superius etiam monui
quod si ex additione plusquam 360 gradus exce-
sserint illos abice et residuum pro descensio-
ne obliqua tene.

Dixit Joannes quod si arcus ecliptice et longitudo
stelle aliorum quam ab ariste somferat initium
et quod aliorum computaveris arcum ecliptice
ab ariste. tunc ut habeas descensionem obliquam ste-
lle dixit Joannes in longitudine stelle. **Signum**
rade ad tabulam ascensionum obliquarum. Et iuxta
canones problematis septimi quere ascensionem
obliquam arcus siue longitudinis ei diametrate

oppositi sedm modum supra traditum nam tantum
descensio obliqua stelle posita.
Arcus autem sem longitudines diametraliter oppositas
dicitur Joannes esse illas quorum principia et fines
invicem diametraliter oppositos s. quo ad signa
gradus oppositos sicut totum signum piscium / totum signum
virginis et sic habebit totum signum descensum
obliquum.

**Canon invenendi ascensionem obliquam stelle
Habentis latitudinem et tam excedentis
quam non excedentis octo gradus latitudinis
non tamen excedentis 32 declinationibus in quibus
diluclatur problema X^m Joannis**

Supra dictum est aliquas esse stellas habentes
latitudinem et aliquas non habentes. Item ha-
bentibus alias esse que non excedunt octo latitudinis
gradus sicut planete. alias vero excedentes.
Amplius alie sunt stelle non excedentes 32 gradus
declinationis sicut planete. alie vero excedentes
sicut plerique stellarum fixarum.

Postquam igitur tradidimus regulas invenendi ascen-
siones et descensiones obliquas planetarum sicut
stellarum motuum habentium latitudinem oportet nos
tradere regulas invenendi ascensiones et descen-
siones obliquas planetarum sicut stellarum ha-
bitudinis habentium. sicut plures octo gradus lati-
tudinis habentium sicut multos.

dem modo tam 32 gradus declinationis non per-
transcunt. Et primo de modo invenendi ascen-
siones obliquas earundem loquamur. s. stellarum fixarum
et planetarum. sicut fixarum. sicut habentium latitudinem
infra octo gradus latitudinis. sicut maiores sed
tamen non excedentis declinationis 32 graduum. sicut
planete que tales declinationis non excedunt dicitur
Joannes. Et hoc in quolibet orizonte. et in quali-
bet poli elevatione. **pro meliori tamen** dicendum
intulit. Joannes declarabat usum tabule dierum
ascensionum presentis canonis describendum. et ait
si fecisse tabulas predictas in quas intrando in-
venire in latere sinistro utrimque partis tam bo-
realis quam australis declinationis signata ad
32 gradus. In parte vero superiori tabule po-
nentur elevationes poli septentrionalis super
orizontes regionis ac circulos positionis usque ad
gradus 60. et in area tabule sunt dierum ascensionum
Differentia autem ascensionum dicuntur arcus et
quatuoribus quo differunt due ascensiones recte et
oblique succedentes eidem puncto ecliptice.
Hinc igitur ad canonem veniamus oportet igitur et habere
primo declinationem stelle. Habito etiam elevationem
poli stelle et sic ambo ex canonibus superioribus
Secundo intra in tabulas dierum ascensionum
querendo elevationem poli stelle in parte superiori

tabula gradus vero declinationis stelle siue p^{ri}ma
declinatio septentrionalis siue meridionalis in
prima linea sinister partis quereantur. et in
communi angulo accipe diu^{er}sum ascensionum in g^{ra}dis
et intis et serua illa in parte tabule.

Tercio. si circa gradus declinationis fuerit nota
fac fiduciam introitu ad sequenti gradus descende
in regione cuius. sub eod^{em} polo alia diu^{er}sum ascen-
sionis affame atq^{ue} ad priorem confer videndo
que illarum maior minor sit. subtrahendo
namq^{ue} minorem a maiori proveniet diu^{er}sum sig-
nanda titulo a. vel. M. & si sequens maior fu-
erit. M. si minor.

Quarto. Huiusmodi diu^{er}sum multiplicabis p^{ri}ma
addecimaria gradibus declinationis cui quibus no-
trare noⁿ potuisti p^{er} tabula^m proportionis ad
sexaginta. Ita. Et proveniet pars propor-
tionalis addenda vel minuenda iuxta titulu^m di-
fferentie ad commune angul^{um} p^{ri}mi introitus et
habebis diu^{er}sum ascensionale signata.

Quinto si circa polu^m elevationis stelle nota appa-
uerint fac fiduciam introitu ad sequenti polu^m
et ibi sub tali polo quere in prima linea siue
columna sinister partis gradus sine declinatione
Et ex opposito illig gradus accipe alia diu^{er}sum
ascensionale qua^m in parte tabule nota.

Sexto. propter nota gradibus declinationis ad
decimaria fac fiduciam introitu quo ad g^{ra}du^m

387
sequentem descendendo sub eod^{em} polo sequenti et ex
opposito dicti gradus sequentis accipe aliam diu^{er}sum
ascensionale qua^m confer p^{ri}me que illarum ma-
ior minor sit fuerit. Et facta subtractione minu-
tis a maiori proveniet diu^{er}sum signanda titulo a
vel M. & si sequens maior fuerit. M. vero si
minor.

Septimo Huiusmodi diu^{er}sum multiplicabis p^{ri}ma
addecimaria gradibus declinationis cui quibus no-
trare p^{er} tabula^m proportionis ad 60 nota
et proveniet pars proportionalis addenda vel
minuenda ad commune angul^{um} p^{ri}mi introitus
sub polo sequenti respectu ad iuxta titulu^m sine
diu^{er}sum. Et proveniet diu^{er}sum ascensionale signata
poli sequentis qua^m subtrahes sub diu^{er}sum ascen-
sionali inventa et signata sub p^{ri}ori polo.

Octavo Hab duab^{us} diu^{er}sum ascensionale duob^{us}
polu^m signatas confer ad invicem que illarum
maior minor sit fuerit. facta namq^{ue} subtractione
minoris a maiori proveniet diu^{er}sum duarum di-
fferentiarum ascensionale qua^m serua in parte
tabule.

Nono Huiusmodi diu^{er}sum servata multiplicabis
p^{er} nota addecimaria gradibus poli p^{er} tabula^m
proportionis ad 60 nota. Et proveniet pars
proportionalis addenda ad diu^{er}sum ascensionale.

sub priori polo inventa et equata. Et sic pro-
venit dicitur ascensionalis ultimate equata.

Decimo. Huiusmodi differentia ascensionalem
sic ultimate equata subtrahere ab ascensione recta
stelle cuius queris ascensionem obliquam quam ascen-
sionem rectam invenisti per canones superius tra-
ditos. Tota tertium problema Joannis. Et hoc
si declinatio stelle proposita fuerit septentrionalis
et proveniat ascensio obliqua stelle quesita.
Si autem declinatio stelle proposita esset meridi-
onalis. tunc talis dicitur ultimo equata adde-
re ad ascensionem rectam eiusdem stelle. Et sic ha-
bebis ascensionem obliquam stelle quesita.

**Canon inveniendi ascensionem obli-
quam stellarum. S. fixarum latitudi-
nem habentium et excedentium de-
clinacionem 32 graduum**

Dabat Joannes in eodem decimo problemate mo-
dum inveniendi ascensionem obliquam stellarum
scilicet fixarum que 32. declinationis gradus pertransi-
unt. Merito autem dico fixarum quia motus
planetarum 32 gradus declinationis pertransiit.
Modus autem est iste. **Habeto primo.** polos
septentrionales stelle fixe supra orientem
sive regionis. i. latitudinem poli tunc regionis

389.
Secundo. declinationem eiusdem stelle fixe fixe
illa sit septentrionalis sive meridionalis.

Tercio. cum eo polo intra in tabulam secundam
querendo eandem polum sub titulo. C. e regione
eiusdem gradus poli accipe numerum qui potest di-
ci numerus multiplicandus. Et illud nota in
parte tabule.

Quarto. si circa gradus poli fuerint intra
fac secundum introitum quo ad gradum sequentem poli
descendendo e regione cuius affertur alium
numerum quem confer ad priorem videndo quod
illorum maior minorve fuerit et facta sub-
tractione minoris a maiori proveniat dicitur
signanda titulo a vel n. A si sequens maior
fuerit. N vero si minor.

Quinto. talis dicitur multiplicabis per intra
adherentia gradibus poli et hoc simpliciter
multiplicatione et productum ex multiplicatione
divide per. 60. Et in quoque proveniat per
proportionalem addenda vel minuenda iuxta
statum sive dicitur. a numero prioris introitus
Et habebis numerum equatum quem diligenter in
parte tabule serua.

Sexto. cum declinationem eiusdem stelle fixe intra
in eandem tabulam secundam querendo gradus
declinationis sub eodem titulo. C. e regione
eiusdem accipe numerum quem numerum multiplica-
bis. Et multiplicabis et illud nota.

Septimo Si fuerint inter arcus gradus declinationis fac secundum introitum ad gradum sequentem descendendo ex opposito arcus accipe alio numerum ac illud priori confer videndo quibus illorum maior minorve fuerit subtrahendo enim minorem a maiori proveniunt dies signanda titulo A. vel N. A. si sequens numerus acceptus maior fuerit. N. vero si minor.

Octavo talem diem sic acceptum multiplicam per introitum gradibus declinationis. Simpliciter multiplicatione et productum ex multiplicatione divide per 60. Et proveniunt partes proportionalis ad diem vel minuenda iuxta titulum diei ante meo prioris introitus ipsius declinationis. et proveniunt numerus equatus affinitibus ex declinatione quem subscribes et subijce numero multiplicando equato quem affinitibus ratione poli.

Nono numerum multiplicandum multiplicam per numerum multiplicante simpliciter multiplicatione et numerum ex multiplicatione productum addam multiplicam per 6. et ex tali secundaria multiplicatione productum serua in parte tabule.

Decimo ex tali producto secundaria multiplicatione reijce 6. figuras à dextra parte incipiendo

Si excederint rejecte figure 50000 addatur
unitas ad residuum. si ultime figure reman-
ti a dextra parte. si no excedant no addatur
Undecimo. cū tali residuo intra in tabulam
sinus ceti illū querendo in ead tabula accide
in propria forma si poterit si no poterit queri
minores illi propinquiores Et in ead linea
ubi inuenisti in parte superiori tabule transfor-
mali accipe gradus. In prima vero linea sine
columna sinistres partis nota qui gradus atq
nota reperferantur diuam ascensionale addenda
ascensionem recte stelle propositę inuenite Jam
ex canone proprio sive ex qto problemate Joāis
si declinatio stelle proposita sit meridionalis a-
ut eand ascensionalem diuam subtrahere ab
ascensione recte stelle. Si habuerit declinationem
septentrionalem Et sic habebis ascensionem obliquam
stelle fixe quesitam **Aduertendū.** quod si con-
gat quod diuam ascensionalem equata no possit
subtrahi ab ascensione recte stelle tū tali ascen-
sioni recte addendi sūt 360 gradus Et postea
a toto aggregato subtrahere diuam ascensionalem
residuum nūq monstrabit ascensionem obliquam
stelle ut dictū est.

343.
adhuc aduertendū si contigerit quod post
additionem ascensionalis diuę ad ascensionem rectę
stelle excederint plusq 360 gradus reijciantur
dicti 360 gradus. et residuum pro ascensionis obliquę
teneatur

**Canon inueniendi descensionem obliquam
stelle cuiuscūq latitudinē Habentis non
tamen 32 gradus declinationis excedētis
in quo dilucidatur problema xi Joāis**

Quoniam superius modū dedit inueniendi descen-
sionem obliquam stelle no habentis latitudinē nūc
dandus est modus. Inueniendi descensionem obli-
quam illius que habet latitudinē sive plani-
ta fuerit sive stella fixa. cū hoc tū quod 32 gradus
declinationis no excedat. In hoc aut hac via
procedes inuenias. **primo.** diuam ascensionalem ste-
lle mediante circulo declinationis et poli eleva-
tione. Ut ex pcedenti canone et ex decimo pro-
blemate Joāis habebis discurrendo per no-
tabilia octo usq ad nomē exclusive.

Secundo habebis ascensionem rectam circuli stelle
ex superioribus reglis. Sive ex tercio et qto
problemate Joāis

Tercio. aduerte declinationem stelle si est septen-
trionalis vel meridionalis. Nam si habet decli-
nationem

Declinatione septentrionali ipsa stella. tunc adde ea
ad ascensionem rectam eiusdem stelle et habebis des-
ensionem obliquam stelle quesita. Sed si stella habuerit
declinationem meridionalem tunc deducam ascensionem
inventam subtrahes ab ascensione sua recta. Et ha-
babis descensionem stelle quesita. Adverte tamen illis
duabus semper sexagesis quas in fine canonis
precedentis annotavi.

**De aspectibus siue radiacionibus plane-
tarum ad loca figure natiuitatis et ad
planetas in eisdem locis existentes ca. XXI**

Quoniam in superioribus dixi directiones integras
sive significatorias non solum fieri ad corpora pla-
netarum. Sed etiam ad radios seu aspectus eorum.
Idcirco tam dextros quam sinistros. Ideo in hoc loco
educere oportet quid sit aspectus. Sive radiatio
quod duplex sive sit aspectus quod sit sint no-
mero. Et quo irasciantur ac eligantur.

Dicebat Johannes problemate stilo quod quilibet
stella diffundit radium suum tam hominis quam
qualitatis oculte orbiculariter.

Ex quo eligitur quod aspectus stelle sive ra-
dii sive fixe mobile aliud est quam finis hominis
atque vicinis ad aliquod locum dispositio. tunc enim
locum illum aspiciet de ad quem sibi proiit

ac diffundit radium. Huiusmodi autem stelle radii
sunt infiniti quia orbicularis est. Radiaciones
tamen astrologi quodam tantum tantum efficiuntur co-
siderant **uno** **f. radium** quod est latus sexanguli
equilateri a quo denominatur aspectus sextilis.

Alterum vero radium quod est latus quarti a quo qua-
dratus aspectus incorporatur. **Alium** quod est
latus trianguli. a quo trigonus aspectus dicitur.

Alio denique quod est diameter totius circuli
a quo oppositus denominatur aspectus quia po-
tius unius diametri circuli est oppositus alteri
in puncto eiusdem diametri. Et sic omnes ab
astrologis considerati aspectus sunt tantum quod
sunt sextilis. quartus. trius. et oppositus. Consectio
enim corporalis improprie aspectus dicitur.
In aspectu enim requiritur distantia. In consecutio-
ne autem nulla est distantia.

Quomodo autem huiusmodi aspectus caracter
declarabat Johannes de quo videre potes apud
ea id enim in hoc meo opere non est necessa-
rium declarare. Huiusmodi autem aspectus sunt
in duplici dictione. Alii enim sunt dexteri et alii
sinistri. **Sinistri aspectus dixeruntur** quando p-
dixi radiacione incipientes a loco ecliptice ubi
est longitudo stelle sive planete terminatur
ac procedunt versus partem sinistram. et sic sunt
sive sunt

Est autem successio signorum quod post arietem sequitur
taurus post taurum gemini et sic de alijs

Dextri vero aspectus dicitur quando quilibet
de aspectibus procedat ac numerantur versus partem
dextram a loco ubi est stella. et contra signorum
successione. V. g. sit Jovis in tertio gradu
libre tunc eius aspectus sextilis sinister erit in
tercio gradu sagittarii. Sextilis vero dexter
in tertio gradu leonis Et sic de alijs duobus
aspectibus

Illud autem magnopere advertendum quod aspectus
est duplex scilicet perfectus et imperfectus. perfectus
aspectus appellatur qui est secundum eundem gradum
eo magis si esset secundum eundem minutum.

Non perfectus vero aspectus est qui licet non sit
secundum eundem gradum perfecta tamen est secundum orbem
aspectus. Pro quo non latet quod quilibet
planeta habet suos orbem sive lineam ante se et
post se per aliquos gradus

♄ 5 per ♄ 8 ☉ 15 per ♄ 12
♂ 4 per ♄ 8 ♀ 11 per ♄ 12
♂ 1 per ♄ 8 ♀ 11 per ♄ 12

Vnde voluit quod luna existens in quinto gradu
tauri aspirat quadrato aspectu saturni existens
in 26 gradu leonis tamen proprius gradu planete

se aspirant de orbibus. Et levis vadit ad potius
fieri potius aspiratio ad aspectum de. Sicut in p.
dicto exemplo lune potius de aperiunt ad saturni
in aspectu sicut si esset 20 gradu leonis et sa-
turnus in octavo de aperiunt ad conjunctionem saturni
in et hoc bene mente teneto. Similiter stelle fixe
habent orbem secundum quod aspectus rationati
duntur. stella enim primi honoris habet aspe-
ctum. suos orbis per septem gradum et 30 minuta
ante et post Et secundum honoris. 6 gradu et 30 minuta
ante et post

**Canon inveniendi aspectus sive radiati-
ones omnes planete seu stelle fixe ad lo-
ca figure celi et planetas in eisdem locis
ubi dilucidatur problema ultimum Joannis**

Si vis planete sive stelle radiationes seu aspe-
ctus omnes in figura celi investigare habes
primo longitudinem stelle cuius queris radiatio-
nes et aspectus omnes habere et habes signum
gradus et minuta stelle.

Secundo. Habes eisdem stelle latitudinem.

Tercio cum tali latitudine. Intra in tabellam radi-
ationis que ponitur in fine tabule positionis gene-
ralis. Et inscribitur tabella radiorum et in eadem
tabella quere gradum latitudinis eiusdem stelle in p-
ma linea sive columna sinister partis et regior

Coras gradus accipe arcu ecliptice in gradibus
et minutis. Et illud nota.

Quarto. eundem arcum ecliptice asportat in tabella
radiorum ex opposito gradus latitudinis stelle.
Cum habeas aspectum sextilem sinistrum adde
ad gradus et minuta longitudinis et prodibit
numerus graduum ac minutorum quos gradus si sint
30. pro eis pone signum unum. Si plures q̄ 30.
divide per 30. Et in quociente habebis nume-
rum signorum. qui numerus signorum cum gradibus
et minutis eorundem signi si supersint in divisione
ostendent radiationem sive aspectum sextilem planete
sinistram. i. scilicet successorem signorum.

Advertendum. quod habito numero signorum
graduum et minutorum semper numerabis talia
signa post signum longitudinis planete. i. illo
non numerato. Et gradus et minuta si super-
sint intelligantur ultimi signi rari numerati
in quociente. Et ne sequentibus ne decipiaris
Et numeratio semper fit secundum successorem
signorum. V. g. sit luna in 13° gradu et 24'
capricorni tunc procedendo pre canonem predictum
invenio quod sextilis aspectus sinister est in du-
bus signis 13 gradibus. et 24 minutis. tunc pro
uno signo numeras a quatuor pro signo piscis.

344.
tamen non integrum sed 13 gradus piscis et 24 min-
uta. **Si vero cupis** habere aspectum sextilem dex-
trum tunc subtrahere arcum ecliptice insertum in tabe-
la radiorum. ex opposito gradus latitudinis a g-
do et minuto longitudinis stelle. Et residuum ostendet
aspectum sextilem dextrum planete que signa in pa-
te tabule operando in illo residuo ut supra. scilicet di-
videndo per 30. et videndo quid remanet in quoci-
ente ut supra. **Si habere vis aspectum trinum**
sinistram planete tunc arcum ecliptice mox asportat
subtrahere a 180 gradibus. Et residuum quod subtra-
ctione facta remanet adde ad gradus et minuta
longitudinis stelle. Et habebis trinum aspectum
sinistram quem signa in parte tabule operando in
illo residuo ut superius in quito notato dixi.
si si sint 30 gradus numeras signum 1 unum pro eis
si plures 30 divide per 30 et invenies figuram
et gradus ac minuta eorundem in quo erit talis aspe-
ctus sive radiatio trina.

Si trinum dextrum vis habere illud residuum
quod post subtractionem remanserit pro trino
sinistro subtrahere a gradibus et minutis longi-
tudinis et proveniet aspectus trinus dextere que
nota in parte tabule.
Sexto principium. si vis habere radiationem

Sive aspectus quadratus sive dexter sive sinister
tunc eosque gradus et minuta longitudinis planete adde
ad quicquid signum sive dextrum sive sinistrum computato
tamen signo longitudinis. Et proveniet aspectus
quadratus dexter quicquid. Si ad signum dextrum
addideris quod contra successione signorum nomi
nator. Sinister vero si ad quicquid signum sinistrum
addideris quod secundum successione signorum nomi
nator. Et utroque talis aspectus quadratus aspectus
nota in parte tabule.

Septimo. Si oppositus aspectus stelle cupis habere
accipe oppositum signum diametrale in eisdem gradibus et
minutis in quibus est longitudo stelle et habebis po
se oppositum aspectum quem ut alios in parte tabule
nota. Et sic omnes combinabunt planete sive
stelle colliges aspectus.

Notandum tamen. quod ex aspectibus solus oppo
situs est qui habet eosque gradus et minuta quos
habet planeta in sua longitudine. et in locum
est. et solus oppositus aspectus habet denominationem
ex oppositae denominationi latitudinis sue
stelle. Si enim latitudo stelle est septentrionalis
tunc aspectus oppositus dicitur meridionalis
Et habere latitudinem meridionalem et talis
aspectus denominabitur a sua latitudine. scilicet meri
dionalis. et est e contra quod in alijs non ita fit
consequitur

Circa predicta sunt quedam aduertencie

Prima est. quod post additionem arcus ecliptice ad quicquid
longitudinis stelle. si creverint plusquam 30 in gra
dibus dimde totum numerum graduum per 30. et in
procedente proveniet signa seu numerus signo
rum indicantium aspectus planete sive stelle. Si vero
in divisione sit aliquod in gradibus residuum quod
dividi non potest per 30. erunt gradus et minuta signi
radiationis. ubi terminatur radiatio.

Altera aduertencia Si gradus arcus ecliptice
ex tabella radiationis assumpti non possint subtrahi a
gradibus longitudinis stelle. tunc addatur ad quicquid
longitudinis stelle. 360 gradus et tunc fiat subtra
ctio et in residuo habebis gradus radiationis
sive aspectus stelle. quod si in tali residuo plus
esset in gradibus quam 30 fac ut in precedenti adverte
ntia memorias.

Alia aduertencia Si planeta in latitudine
sua non habuerit gradus sed solum minuta tunc vide
si illa minuta sint plusquam 30 tunc pro illis accipe
gradum unum quem gradum quem in tabella radio
rum in prima linea seu columna sinister partis
et in regione eius accipe arcum ecliptice eo quo
operaberis ut supra. Si vero minusquam 30 non opera
beris per tabellam radiationis sed simpliciter accipe
aspectum ut in sequenti modo invenienti aspectus
directus

ultima aduertencia. Si planeta sive stella no-
llam habuerit latitudinem sicut sol pars fortis
caput et cauda draconis et similia tunc nec in
gradibus neq. in intis aliqua erit illorum latitu-
do. tunc non poteris per tabulam radiorum radiare
nec sea aspectus eius invenire. Ideo simplici-
ter accipiendi aspectus ut in sequenti modo di-
cetore. **Modus aliter facilius inveniendi as-
pectus omnes planete sive stelle tam
dextros quam sinistros ad loca figure celi
et consequenter ad alios planetas in eis lo-
cis si adfuerint**

Si laborum efugiendo radiationes facis aspectus
planetarum sive stelle adinvenire desideras accipe
signum in quo est planeta et illo commutato fac
computacionem signorum sicut coram successione
usq. ad tercium signum et habebis aspectum sextilem
sinistram. Pro dextero aut septili habendo muta-
ra contra successione signorum 3. signa. com-
mutato etiam signo in quo est planeta sive
stella et in eod. gradu et intis tercii signi habebis
aspectum sextilem dextrum in gradibus si-
et intis non variatis V. g. Sit stella in 15°
gradu arietis tunc erit sextilis sinistre erit
in 15° gradu geminorum. Dexter vero in 10°
decimo gradu aquarii

pro aspectu quadrato sinistro Numerata quatuor signa
sicut signorum successione commutato signo in quo
est planeta. et in quarto signo et eod. gradu atq. intis
in quo est stella in signo facis aspectum quadratum sinistram
Sicut. pro quadrato dextero numerabis quatuor co-
tra successione signi eod. in quo est stella commu-
tato. Et habebis dextrum aspectum quadratum gradibus
et intis non variatis V. g. Sit stella martis in
quindicesimo gradu et 40° intis arietis tunc in 15° gradu
canceris erit erit quatuor aspectus sinistram sicut
in 15° gradu et 40° intis capricorni erit erit quatuor
dexter. **pro primo aspectu.** Sinistro habendo
computata quatuor signa sicut successione computato
signo in quo est planeta sive stella et non mota.
lib. gradibus neq. intis proveniet primus sinistram.
Sicut. computando alia quatuor signa contra suc-
cessionem eod. modo primus dexter resultabit V. g.
Sit stella martis in 20° gradu et decimo intis ca-
ncris erit sinistram primus erit in 20° gradu et decimo
intis scorpionis. Et dexter in 20° gradu et decimo
intis canceris **pro opposito aspectu habendo.** Simp-
liciter opposito diametrate afforme in eod. gradu
atq. intis in quo est stella. V. g. Sit stella martis
in 15° gradu arietis oppositus erit aspectus erit
in 15° gradu libris Et hoc modo facis aspectus
omnes planete sive stelle habebis. prior tamen modus
est perficiendi Et hec de aspectibus sive radiationibus dicta sunt.

Qualiter disponenda sunt hilegia et signifi-
catores dirigendi ad suos promissores et ad cor-
pora et radios fortunarum et infortunarum ut quod
dirigendum sit et ad quod quod intelligere po-
ssis caput XXVII

Decimum premittendum pro directionibus faciendis
erat notare hilegia et significatores ad suos
promissores et ad corpora atque radios planetarum
que sunt fortune atque infortune. Similia scilicet
que habent natura fortunarum et infortunarum.
pro quo sciendum est quod postquam per predictum
canonem in aera tabule tibi notasti aspectus
omnes coincidentis planetarum tam dextros quam sinis-
tros ad loca figure celi et consequenter ad pla-
netas qui in locis illis reperiuntur.

Secundo debes videre qui et quot sunt signifi-
catores dirigendi et illos firmiter tibi notare in pla-
tabule uno post alterum. In hoc autem ut ordinati
procedas et complete oportet te **primo** inspicere
a vita ut scias vite quantitatem suam spacium
et quo tempore accidit nato sanitas vel infir-
mitas et bona ac mala qualitas in corpore
dispositionis. Ideo nota **primo** tibi primo ac prin-
cipale hilegium. Sed vite significatores quod ex
canone in superioribus traditi inuenisti.
Et non solum principalem hilegium sed etiam illa que

465
loca in quibus queritur hilegium ubi illa quatuor signi-
ficatores significant scilicet gradus ascendentes natiuitatis
locus solis, locus lune, locus partis fortune et in-
fortunae medij celi. Et quoniam sexta domus infirmi-
tatis significat. pro infirmitatibus nota tibi
gradus sexte domus ac eius dominus et partem in-
firmitatis dirigenda.

Secundo pro dirigendis et substantia nati et filii
quo tempore nato aliquod bonum sit vel in
substantia eveniat vel damnum. Nota tibi in
parte tabule significatores substantie. sicut
est locus partis fortune gradus sexte domus cor-
poris domini ac dextere.

Tercio pro dignitatibus et honoribus sublimi-
tate et regno ac dominio si in illo stato na-
tus fuerit ut dominum sit regnum habeat.
ut scias quo tempore aliqua dignitate sit be-
nove aut infamia et malum nomen nato eve-
nit. Nota tibi in parte tabule significatores
hanc rem sicut gradus decime domus, locus solis
et etiam locus partis fortune ac eius dominus.
Quarto pro magisterio operibus et exercitiis
nati perscrutando nota illis significatores sicut sunt
decime domus.

Quinto pro coniugio nota gradus septime domus
et eius dominum et veneris et mars alubatus
locus lune et partem coniugij.

Sexto. pro filiis gradū quinte domus et eius domus
atq; partem filiorum et venerem.

Septimo. pro patre locū solis et eius domum
et partem patris et pro matre locū lune de die et
venere de nocte et eorum domos atq; partem matris

Octavo. pro fratribus et sororibus et consanguineis
gradū tertie domus et Martis ac partem fratrum.

Nono. pro itineribus gradū tertie et nonae domus
ac eorum domos et partem itineris.

Decimo. pro amicis gradū undecime domus et eius
domum ac partem amicorum.

Undecimo. pro inimicis gradū duodecime domus
ac eius domum ac partem inimicorum.

Duodecimo. pro morte sex generis mortis gradū
octave domus ac eius domum et partem mortis.
Et sic de alijs rebus. in quibus scire desideras
quid futurum sit in vita scilicet bonum vel malum et
quando. et quo tempore. elige illius regis et si
significatore qui scit ex ptolemy tertio et
fratre sui quadripartiti et ex hoc libro nostrorum
qui est illustrator dictorum ptolemy. Illud
non te latet quod dixi albamater in hoc de
limitationibus libro quod per atazir. et dices
Saturni. te scies explanationes eorum nati. viri
amicos et res eorum atq; patrem et fratrem
eorum. ac statum hereditatum eorum

407.
per atazir Jouis. scies amicitia quam natum
regibus aut potentibus habebit et quid erit de
forma ac pulchritudine.

per atazir Martis. scies eius fornicationes.
plures amores amicitias damno vel utile a mu-
lieribus. causas verba et contrarietates.

per atazir Veneris scies amorem et neptias
costumetudines bonitatem anime et gaudia cum
mulieribus et proclis.

per atazir Solis scies sublimitatem et statum
patris ac matrem fratrum ac domum et regni si
illud habuerit.

per atazir lune. scies egritudinem quam habebit
in corpore vel in anima. Et matrimonium.

per atazir gradus ascendens. scies statum vi-
te sue et peregrinationem eius. Et qualiter in
vita sua se habebit.

per atazir decime domus. scies opera et
magisteria nati et eius honorem et quod ha-
bebit de pulchritudine et deformitate.

per atazir partis fortune. scies eius fortunam
altitudinem et elevationem. Et quanta in hoc se
habebit. Sed quoniam nos promissum in principio
libri ad evolvendum autorem in hac scientia
variata ac dictorum eorum confusione.
et ptolemy solum in significatoribus eligendis
determinabimus.

illos pro rerum significatoribus accipere quos ipse
mus Ptolomeus invenit. In tertia et quarta libri
sui parte.

Tercio principaliter ut ibi omnia exactissime dispo-
nere notatis ex una parte significatoribus alibi
dirigendis. Notare debes ex illorum opposito planetas
omnes tam benevolos et fortunos quam malevolos
et infortunatos ac eorum radios tam dexteris quam
sinistris tam bonos quam malos. Nam bonorum
radij boni sunt malorum mali. ad quos scilicet planetas
atque eorum radios dirigere debes significatores
V. g. postquam in latere papirae notaveris bilingue
dirigendum. tunc ex opposito illis notabo dotes et
venereis que sunt fortune ad quas dirigere debet
dictum bilingue ac illorum radios. Similiter ad corpus
Saturni et Martis qui sunt infortunati et absque
ac illorum radios. Et ad Mercurium fortunatum
vel infortunatum ac eorum radios et ad Jovem
fixos primi et secundi honoris que sunt de natura
fortune vel infortune ac illorum radios.
Superius enim habuisti qui sunt absque et qui
radij abscondit. Et hoc modo notabis ex opposi-
to omnibus significatoribus tam corpora planetarum
atque ad que dirigendi sunt significatores quod
etiam illorum radios.

Et quoniam si quis vult significatores quilibet di-
rigere ad quodlibet corpus planetarum sive stelle

Similiter ad omnes illorum radios esset quasi labor in-
finitus et horribilis et in naturis in parte
vane.

Dixerunt nemini sapientes quod debet solum dirigere
significatores ad planetas et illorum radios propin-
quiores significatoribus. Ita quod non distet pla-
neta sive radios ad que dirigere debet significator
sive secundum successione signorum sive contra. et sig-
nificatores dirigendo plures per quos signa.

Vnde planete. Sive aspectus qui sunt in maiori
distantia dimittendi sunt. Et ratione assignandi
centes quia in naturis si quis dirigere sig-
nificatores quicquam ad aliquem promissorem qui
est remotus magis quam per quos signa. tempus
illud directionis presentis excederet hominis
vite spacium que non potest plures 120. annis
extendi. Ex quo labor esset vane.

In aliam vero rem figura sicut sectarum et
edificationis civitatum que longiori tempore durat
vix fieri posset ad omnia planetarum corpora
eorum radios omnes tam propinquos signifi-
catori quam remotos in figura celi. Hoc itaque non
tam significatores dirigendos quod ex illorum
opposito promissores ad quos dirigere debent
planetas et eorum radios tam dexteris quam
sinistris propinquiores et que magis notandi
veniant.

in suo lineato papiro tibi prenotare omni studio
creabit.

*De modis dirigendi canon in quo dilucidatur
problema xxv et xxvi Jo. de monte*

Regio caput xxviii

preintellectis ac pre dispositis omnibus que pro
directionibus faciendis necessaria videntur videlicet
planetarum atque stellarum longitudinibus et latitudinibus,
declinationibus, ascensionibus rectis, distantibus
a meridiano, elevationibus polorum supra
positivis circuli ascensionibus et descensionibus
obliquis, et aspectibus seu radiacionibus, et si
legis seu significatoribus atque promissoribus
planetis ac eorum radijs ad quos dirigendi
veniunt inventis. ac istis dispositis in lineato
papiro: ad dirigendi modos nos deveniunt
est. Diximus etenim in superioribus quod sapientissimus
Ptolomeus, mediantibus directionibus
investigavit vite quantitate et perinde et non
solum vite periodum sed omnia alia que nato
contingunt in vita sive bona. sicut honores et
vires dignitates et similia, sive mala sicut
infortunia adversitates, paupertates, peregrinationes
damnosae et similia. quo tempore ista
contingunt in vita per directiones seu radiaciones
que directionis scientia fuit a Ptolomeo

471.
et in difficultate in tercio quadropartito capite deo
posita. sed post ipsum Joannem de monte Regio
ceteri dilucidum et magis ad mentem Ptolomei
enial hanc directionem faciliorem reddidit et
patet peritis ac exercitatis in astrologia in pro-
blematibus et tabulis suis directionum et perfecti
in problemate 25. et 26. et primo in 25 primis
directionum reglas agrediator. quedam perfecti ne-
gocij vocabula declarat. scilicet quid sit directio diri-
gere. quid directio. scilicet in abstracto. et quodtriplex
sit seu quod modis fieri potest directio.

Dicit igitur quod dirigere non est aliud quam
movere spheram. et primo mobile donec locus secundus
et promissor transferatur ad locum primi et signifi-
catoris. quod secundum Ptolomeum hic accidit cum locus
secundus et promissor perducitur ad circulum in
quo iacet locus primus et significator. aut
contra. locus primus. transferatur ad circulum
in quo ponebatur locus secundus. Et hoc autem per
directionem que fit contra signorum successores
declarat autem. statim quid per locum primum quod
per secundum. quidne per circulum intelligat stant
per circulum intelligere circulum positivum qui
locus planete et est circulus imaginarius tra-
iens per centrum planete sine fide et mense
caus

equinoctialium et orientium in utraque communi eorum
sectione. Hincmodi ergo circuli imaginantur
esse loca planetarum sive stellarum et distantie
que est inter circuli positionis omnis planitie
et circuli positionis alterius correspondet arcus
equinoctialis circuli. Locus **primus** est cuius notitia
prius in mentem venit. Et qui debet dirigere et quia
quia significator primus in mente aliquod futurum
fuit utique vel honoris vel aliquod beneficium
hominum locus primus plerumque appellatur signifi-
cator. **Sicut locus secundus** est ad quem dirigitor
pergit et quoniam promissor est qui futuro aliquod
accidens sive bonum sive malum portendit. me-
rito dicitur locus secundus promissor. Ex quo sequitur
quod significator habet utrumque subiecti receptum
in aliquod a promissore in certo tempore et
in certo tempore quantitate melius directio.
Promissor autem si habet per modum dantis im-
punitatis et agentis. Sicut cum dirigitor
habeat a dante ac significator utique ad absen-
tiam seu interfectoris huius significator impo-
nit in dilecti privatione vite nati recuperare
significator a promissore aliquod sive bonum
sive malum.

Amplius. Ex dictis sequitur quod dicitur signifi-
catorum dirigere ad promissorem est dicere quod
forem transferri aut tradari per modum primi mo-
bilis ad locum sive circulum in quo erat significator

412.
Et dirigere significatorem ad promissorem est transferri
et tradari per modum primi mobilis promissorem
ad locum in quo erat significator. Hoc autem dicitur
esse volui ne se terminorum decipiat varietas.

Pro exemplo. Iuxta predictas descriptiones di-
lecti et significator utique dicitur locus primus.
Similiter locus partis fortune cum quaeritur fortuna
vita vel infortunium in dirigens nati dicitur locus
primus. Similiter locus solis pro gloria et fama
ac exaltatione nati dicitur locus primus. Locus
sidus dicitur ad quem aliquis predictorum dirigitor
promissor qui aliquod futurum accidens fore
bonum sive malum pollicetur. Sicut in ingre-
ssione periodi seu vite nati Saturnus vel
corporalis vel eius quicquid seu oppositis aspectibus.
Similiter mareb. aut eius aspectus quicquid vel opo-
sitibus dicitur locus secundus quia ipse habet ad talia
loca dirigitor in tot annis in quot sunt anni
qui proveniunt ex tali directione eveniet nato
malum et periculum in vita nisi Jovis aut Ve-
nus seu favores impediat.

Sic quando pars fortune dirigitor et venit
ad corporalem conjunctionem Jovis sive Venus
vel ad bene illorum aspectum aliquot magnum
bonum sive fortuna nato eveniet.

Et sic aparet quid sit dirigere quid locus primus
significator. Et quid sit promissor.
Volanter autem dixit Joannes locum primum plenius
dici significatorem. Et locum secundum plenius dici promissorem.
Non autem dixit semper. quia si capiamus plenius
ceret dirigere promissorem ad ipsos significatores
et qui processus in rei veritate est preter ordinem
naturalium. Nam ille primo debet dirigere
qui primo occurrat in mente prius autem occurrat
significator quia promissor. tunc ordinem mutato
tunc promissor fieret locus primus. et significator
locus secundus. quia semper locus primus est
qui dirigitor. et secundus est ad quem dirigitor.

Declarat ulterius Joannes. quid sit directio
ipsa. scilicet in abstracto ac formate. Et autem quod est
motus primi mobilis quo significator traducitur
ad situm promissoris. Et hoc est quando significator
dirigitur ad promissorem contra successione signorum
quia tunc est ac si promissor dirigatur ad
significatorem secundum successione. Et ideo tunc
ascensiones et descensiones significatoris pre-
monstrantur sub polo promissoris. autem est contra.
promissor transferitur in locum significatoris.
Et hoc est quando significator dirigitor ad pro-
missorem secundum successione signorum. tunc enim pro-
missor dicitur transferri ad eum scilicet per motum pri-
mi mobilis. Et ideo tunc et infra directio ascensionis

et descensiones promissoris monstrantur sub polo signifi-
catoris.

Subiungit Joannes quod et plenius solet fieri
directio scilicet materialiter pro arco equatoris coelestis
pendente interuallo et distantie que est inter circuli
positionis significatoris. et circuli positionis promissoris
qui circuli sunt loca eorum. **Sicut dirigere.**
materialiter nihil aliud est quam gradus boimbendi
arcus docte enumerare. Propterea benedixerunt
divites inter alium esse dirigere quam invenire et
numerare gradus equinoctialis circuli qui revolvitur
superius simul cum gradibus zodiaci a loco signifi-
catoris usque ad locum promissoris ad quem debet diri-
gi et quot sunt gradus intermedij secundum directionem
inter significatorem et promissorem sive ille pro-
missor sit corpus planete sive radius.
Dico autem sic quia ut locis dictum est aliquando
dirigitur significator ad corpus planete. ut lo-
cis dictum est et ad corporalem eius conjunctionem.
Aliquando vero ad radius sive aspectum.

Unde in nativitatibus quando promissores plo-
rimo distant a significatoribus diriguntur ad ra-
dios promissorum quia si ad corpus planete quod
est valde remotum et dirigetur tempus illud
transiret tempus homine vite. Quilibet enim gradus
mensuratur ex directio significat annis uno et inter-
mediis significat mensibus annis. et inter-
mediis significat diebus sex.

et duas formas bonas et hoc bene mente teneto.
Uterius Joannes distinguebat de directione
dicens esse duplex. Una quod est que directio di-
recta vocatur. Et hoc est que fit secundum successione
signorum in qua significator dirigitor ad prom-
issorem suum. Et sic locus secundum promissorem
director ad locum primum et ad significatorem secundum
qua cum dirigitor dicitur de a ptolemaeo dicitur
directus. **Altera** est directio contraria aut contra
successione signorum in qua locus primum intelli-
gitur transferri ad locum secundum. quia directio est
obtusior iudicet. in dirigenda parte fortiter
alijs partibus et planis retrogradis.
Quomodo autem sit. procedere secundum successione signorum
Et quomodo contra ex superioribus satis
liquet. procedere enim secundum signorum successione est
ab oriente ad occidens a thauro ad gemini et sic
successive. Contra vero successione est ab oriente
ad pisces. a piscibus ad aquarium et sic de alijs.
Circa predicta notabilia quedam occurrunt
que ex dictis inferuntur. Primum est quod
directio que vocatur directa. Ratio significatoris
et dilecti est contraria respectu promissoris seu
absoris. Et e contra. que vocatur contraria res-
pectu significatoris est directa respectu prom-
issoris. Ratio quod est in promptu. Nam in di-

17
Nam in directione directa significator dirigitor
ad promissorem secundum successione signorum. Et tunc pro-
missor intelligitur transferri ad locum promissoris
Unde in hoc caso promissor potest dici quod direc-
tor directionis contraria quia contra successione
signorum ad suum significatorem.
Directio vero contraria est in qua significator
dirigitor contra successione signorum ad suum
promissorem et tunc significator transferretur ad
locum promissoris. Et in hoc caso quia promissor
dirigitor ad significatorem secundum successione signorum
in potest dici quod dirigitor directionis directa.
Sed quoniam Joannes totam mentem habet ad
directionem significatoris tanquam ad illud qui primo
menti occurrit. Et rei habitudine significat.
Ideo respectu illius appellat directionem directam
et contrariam. **Directa** quod quando dirigitor
significator secundum successione signorum. et tunc pro-
missor transferretur ad eum. **Contraria** vero
quando idem significator dirigitor contra suc-
cessionem signorum. Et tunc ipse transferretur ad
promissorem. **Unde Joannes** primo ponit regulas
directionis directam quando scilicet significator secundum
successione signorum dirigitor.
Secundo. Directionem contrariam quando ille.

idem significator contra successione signorum ad finem
dirigitor promissore

Secundum notabile est quod si significator fuerit in medio celi vel in angulo terre tunc dirigere est invenire gradus equinoctialis qui revolvitur a loco significatoris usque ad locum ad quem debet dirigere et hoc fit in circulo recto. et in sphaera recta.

Si vero significator fuerit in ascendente dirigere est invenire gradus equinoctialis circuli qui revolvitur a loco significatoris usque ad locum ad quem debet dirigere. Et hoc in oriente obliquo.

Si significator fuerit in septima domo siue occidente dirigere est invenire gradus equinoctialis circuli qui revolvitur a significatore ad locum ad quem debet dirigere in circulo obliquo non simpliciter sed debent capi ascensionis loci oppositi gradus significatoris et ascensionis oppositi gradus illius loci ad quem debet dirigere.

Sed si significator fuerit significator fuerit extra loca ista. tunc dirigere est invenire gradus equinoctialis circuli mixto modo per ascensionem circuli directi cum ascensionibus regionis in qua quis natus est. secundum distantiam significatoris sub angulo. et ante hec perfectius intelligantur agnoscantur modus dirigendi per secundam ptolemei sententiam. Et primo. modus dirigendi per successione signorum.

De modo dirigendi significatores ad suos promissores secundum signorum successionem in quo dilucidatur Problema 25 Joannis de M. R.

Modus dirigendi significatores quolibet sub successione signorum ad finem promissore est iste qui sequitur. et distinguitur ut clarius intelligatur in aliquod regule quarum prima est

Prima regula. Si significator fuerit biogon in linea siue cuspide decime domus fuerit habebis primo ascensionem eius rectam ex canone proprio superius tradito. siue ex tercio problemate Joannis. quarum nota in parte tabule

Secundo. respice promissorem ad quem vis predictum significatore dirigere. V. g. visisorem biogon. siue sit corpus planete siue radiab. Et habebis ascensionem rectam eiusdem ex tabula ascensionum rectarum per canone proprium seu doctrinam tercij problematis. et illa similiter nota.

Tercio. Subtrahere ascensionem rectam significatoris ab ascensione recta promissoris. et residuum erit gradus directionis significantes temporis spatium inter promissorem et significatore. Et dando cuilibet gradui annum unum. et quicquid intus fuerit sicut cuilibet mto diebus. sex et duas ferunt horas.

scis determinatū tempus quo futurū actus qd
per significatōis significator nato veniet fuit
vite spaciu si facta est directio biley ad ab
sisterem honoris et dignitatis si facta est directio
solis vel decime domus ad aliquē promissor et
sic de alijs.

Secunda regula Si significator v.g. biley
fuerit in linea siue cuspide qd dōg. tunc ne
idem repetatur eod modo dirigat ac per se di
rectione facies sunt dictū est de significa
toris existente in cuspide decime dōg

Aduertendū tñ. est quod si contingat quod
ascensio recta significatoris nō possit subtrahi
ab ascensio recta promissoris tunc adde ad asce
sionē rectam promissoris. 360. gradus. Et postea
fac subtractionē ascensionis recte significatoris ab
ascensione recta promissoris. Et in residuo ut
dictū est habebis directionē quesita. Et adve
tencia istarū in reglis omnibus sequētibz
observare memento.

Tercia regula. De directione significatoris
cū est in linea siue cuspide prime domus
est ista

Primo habeas ascensionē obliquā significato
ris sub proprio polo regionis inventa. inventam
per canonē superius traditū siue per septimū
problema Joannis et illā in pte tabule nota

421.
Secundo. sub eod polo regionis quare ascensionē
obliquā promissoris vel radij eius. quā in pte
tabule nota **Hic aduertendū.** quod si fit direc
tio significatoris ad corpus ipis inspectoris
et nō ad radium tunc inde si talis promissor hēt
latitudinē vel nō. Nam si habet latitudinē
tunc eius ascensionē obliquā quare per canonē
superius traditū seu per decimū problema Jo.
sub polo significatoris. Si vero promissor nō
habet latitudinē tunc eius ascensionē obliquā quare
sub polo significatoris. ^{Septimo} Tota ^{Septimo} secunda pro
blema Joannis

Tercio ascensionē obliquā significatoris in pte
tabule servata. subtrahat ab ascensione obliquā
promissoris. vel radij eius. Et proveniet directio
quesita. i. gradus equatoris qui revolvatur int.
significatoris et promissoris. significantes hys
i. annos cū promissor dat significatori quod
promissit

Quarta regula. de significatore existente in
linea septime domus qui debet ad promissorē
dirigi sed signorū successione est ista

Primo habeas descensionē obliquā significato
ris sub polo regionis quā inventis per canonē
supra traditū vel per septimū problema illam
in parte tabule notando.

Secundo. sub eod polo regionis sive significatoris
invenias descensionem obliquam promissoris vel ra-
dijs eius per canonem supra dictum sive per septimum
problema. Si nō habet latitudinem. Vel si habuerit
latitudinem per alium canonem appropriatum vel per
undecimum problema. **Advertencia.** descensionis
obliquas promissoris quo ad eorū radios invenies
per septimum problema Joannis. oppositi vero radij
descensionis obliqua invenies per undecimum proble-
ma. quia ex eisdem solū oppositi habet latitudinem

Tercio subtrahendo descensionem obliquam significato-
ris a descensione obliqua promissoris vel eius
radij et proveniet directio quæsitā et arcus equi-
vis inter locū significatoris et promissoris in gradibus
et minutis

Quinta regula. de significatore dirigendo in pro-
missorem quando ipse significator est extra cuspidem
in cuspides et tunc ipse quā promissor sit in
parte celi ascendente.

Primo habeo polū positionis significatoris ex
canone proprio sive ex vigesimo problemate Joannis

Secundo ascensionem obliquam significatoris sub eod
polo quā in parte tabule nota

Tercio habeo sub eod polo positionis significato-
ris ascensionem obliquam promissoris vel radij eius

Hic tu adverte. quando sub polo positionis quæritur

422.
ascensionem obliquam significatoris. tunc adverte si
talis significator habet latitudinem tunc erit inve-
nietur ascensionem obliquam eius per decimum proble-
Si vero. nō habet latitudinem tunc illud invenietur
per alium canonem propriū sive per septimum proble-
ma Joannis. Idem faciendo de ascensione
obliqua promissoris querendo eius ascensionem
obliquam sub polo significatoris per propriū
canonem. Sive per septimum problema Joannis
si nō habuerit latitudinem. Vel per alium canonem
sive decimum problema Joannis si latitudinem
habuerit.

Quarto. subtrahendo ascensionem obliquam signi-
ficatoris ab ascensione obliqua promissoris et
sit habebis directionem quæsitā.

Sexta regula. de significatore dirigendo
ad promissorem quando fuerit extra cuspidem
in cuspides. Et tunc ipse quā promissor fuerit
in parte celi descendente

Primo habeo polū significatoris ex canone
proprio sive ex vigesimo problemate Joannis

Secundo. descensionem obliquam eiusdem signifi-
catoris sub eod polo per propriū canonem. Si
per octavo problema Joannis. Si signifi-
cator nullā habuerit latitudinem. Vel per
undecimum problema. Si habuerit latitudinem

Tercio. Habens descensionem obliquam promissoris in
contra sub polo significatoris per propriam cano-
nicam. Sicut per octavum problema. Si promissor
non habuerit latitudinem vel per undecimum
si habuerit.

Quarto. subtrahat descensionem obliquam signifi-
catoris a descensione obliqua promissoris. Et p-
veniet directio quesita.

Septima regula. De significatore dirigendo
ad promissorem quando significator est extra
cassides angulorum et ipse fuerit in parte as-
cendenti figure celi. promissor vero in descenden-
ti vel e contra. promissor in ascendenti et signifi-
cator in descendenti. Tunc in hoc caso si signifi-
cator est in parte ascendenti. Et promissor
in descendenti. necesse est invenire ascensum
obliquum promissoris. ut fiat subtractio ascensum
obliquum significatoris ab ascensione obliqua p-
missoris.
Si vero significator sit in parte descendenti
promissor vero in parte ascendenti. tunc inven-
at ab descensione obliqua promissoris et tunc sub-
trahat descensionem obliquam significatoris a des-
censione obliqua promissoris et proveniet directio
quesita. **Advertencia prima.** huiusmodi ascen-
siones vel descensiones promissoris debet inven-

425.
queri sub polo significatoris habendo respectum
si tales promissores habent latitudinem vel no-
tetur per memorandos.

Secunda advertencia. omnes iste regule dante
de directione significatoris secundum successiones
signorum possunt fieri conformiter de promissore
dirigendo similiter secundum successiones signorum varia-
to tamen polo. et accipiendo ascensiones et descen-
siones sub polo promissoris. Sed quoniam ordinem na-
turali perit in mente venit significator quod
promissor. Ideo non meminit Joannes de promi-
ssore dirigendo. secundum signorum successiones. Sed ta-
men de significatore. tunc in sequenti canonem
ubi docetur quomodo dirigendus sit significator
ad promissorem contra signorum successiones tunc
similiter habetur quod promissor dirigatur ad
significatorem locum secundum successiones. Quia quod
est contraria directio respectu significatoris
est directa respectu promissoris. Et contra
not superius dicebamus. et hoc de directionibus
significatoris secundum successiones signorum nos-
trorum de directionibus eorum contra successiones diamet-
De modo dirigendi significatorem ad suum
promissorem. contra signorum successiones in quo
illucidatur problema xxvi Joannis de M. R. ^{gio}
postquam de modo dirigendi significatorem ad suum
promissorem. secundum successiones signorum dictum est

Deinde de modo dirigendi eundem significatorem contra
successorem signorum dirig. i. de contraria directione
et dixit Joannes quod diciturmodi directio est si
nullis directioni que fit secundum successione signorum
hoc uno tantum variato quod ascensionis et descensionis
oportet quod accipiantur secundum positionem promissi-
vis i. sub polo promissoris et non significatoris
ac si promissor ad significatoris locum dirigatur
i. secundum signorum configurationem ponatur igitur regula
sicut in primo. dirigendi modo posite sunt.

Prima quarum est de significatore existente in
quocumque loco dirigendo ad promissorem contra sig-
norum successione. promissore tamen existente
in linea sive capite decimus domus.

Habeo primo. ascensionem rectam promissoris
quam invenies per proprium canonem vel per tra-
ctum problema Joannis et illam nota.

Secundo. Habes ascensionem rectam signifi-
catoris quam per eundem canonem invenies et illam
nota. T

Tercio. Subtrahes ascensionem rectam promissoris
ab ascensione recta significatoris et proveniet
directio quesita. i. arcus equatoris medius inter
significatorem et promissorem notatus in gradi-
bus et minutis qui arcus significat tempus inter
mediam. dando cuilibet gradui annum unum

Advertencia Habenda est. quod si non potest fieri sub-
tractio promissoris a significatore addatur 360 gradus
ad significatorem. Et tunc fiat subtractio que adverten-
cia circa omnes reglas est servanda.

Secunda regula de significatore dirigendo ad prom-
issorem. promissore existente in linea sive capite que-
ritur. significatoris vero existente oblique. Ideo facto
sicut in prima regula dictum est videlicet. ascensio
recta promissoris. subtrahenda est ab ascensione recta
significatoris

Tercia regula. De directione significatoris ad pro-
missorem. i. contra signorum sequella promissore
existente in linea sive capite primus domus.

Primo. Habebitur polus positionis promissoris
ex xxmo problemate

Secundo. Sub eodem polo invenias ascensionem obliquam
promissoris per canonem proprium vel per septimum
problema Joannis. Si non habueris latitudinem vel
per alium canonem. Similiter proprium sive decimum pro-
blema si habueris latitudinem quam etiam in parte
nota

Quarto. ascensionem obliquam promissoris subtrahes
ab ascensione obliqua significatoris et proveniet
directio quesita.

Quarta regula de directione significatoris
ad promissorem. promissore existente in linea
sive capite septimus domus.

Primo habeas. polm promissoris qui est idem in polo regionis

Secundo. sub eod polo invenias descensionem obliquam promissoris per canonem ubi distindator problema octavo si no habuerit latitudinem vel per canonem in quo distindator undecimo problema si latitudinem habuerit. quam descensionem nota in parte tabule

Tercio. sub eod polo promissoris sive regionis quare descensionem obliquam significatoris per canonem ubi distindator octavo problema. si no habuerit latitudinem vel ubi distindator undecimo si illa habuerit quam nota in parte tabule

Quarto. descensionem obliquam promissoris subleat a descensione obliqua significatoris et proce-
dretio quæsto

Quinta regula. de directione significatoris ad promissorem. f. contra successione signorum. promissorem extra duos angulos cuspidis utriusq. in parte celi ascendente existentibus.

Primo. Habeas. polm promissoris per canonem ubi distindator problema xxv.

Secundo. ascensionem obliquam promissoris sub eod polo per canonem ubi distindator septimo problema si no habuerit latitudinem. vel per canonem ubi distindator undecimo si habuerit

Tercio. sub eod polo promissoris invenias ascensionem obliquam significatoris per canonem ubi distindator

septimo problema. si latitudinem no habuerit ut per canonem ubi distindator decimo. si habuerit quam invenias in parte tabule nota.

Quarto. ascensionem obliquam promissoris subleat a ascensione obliqua significatoris. Et proce-
dret expectata directio

Sexta regula. de directione significatoris ad promissorem. f. contra successione promissorem ex-
istente extra angulum cuspidis. Summe et signi-
ficatore utriusq. in parte celi descendente existentibus

Polm promissoris. Habeas in primis ex canonem ubi distindator vigesimo problema.

Secundo. sub eod polo invenias descensionem obliquam suam. f. promissoris per canonem ubi distindator octavo problema. si no habuerit latitudinem. vel per canonem ubi distindator xii si habuerit. quam descensionem invenias in parte tabule nota.

Tercio. sub eod promissoris polo invenias descensionem obliquam significatoris per canonem ubi octavo problema distindat. si significator no habuerit latitudinem vel per canonem ubi distindator xiv. si latitudinem habuerit. quam invenias scribere in parte tabule

Quarto. descensionem obliquam promissoris subleat

trabe. ab ascensione obliqua significatoris Et pro
veniet directio desiderata.

Septima regla. De directione significatoris de
tra successione signorum ad finem promissorem pro
fuerit existente in parte descendente. significatoris
vero in parte ascendente. vel e contra. si prom
fuerit in parte ascendente et significatoris in de
scendente. Tunc in hoc caso cum promissor fu
erit in parte celi ascendente. et significator in
descendente.

Primo habeas. polus promissoris per canones
ubi districatores XXIIII. problema.

Secundo sub eod polo in duas ascensionis obliqua
promissoris per canones ubi districatores septimus
problema. si non habeat latitudinem vel per can
ones ubi districatores decimus. si illa habeat.

Tercio. sub eod polo promissoris quere ascensionis
obliqua significatoris per canones ubi districatores
septimum problema. si non habuerit latitudinem
vel ubi districatores decimus si habuerit

Quarto. subtrahere ascensionis obliqua prom
fuerit ab ascensione obliqua significatoris Et
proveniet directio quesita. Quod si promissor
fuerit in parte descendente significator vero
in ascendente.

Et primo habeas polus prom
ex canone ubi districatores. XXIIII. problema.
Secundo sub eod polo quere descensionis obliqua

promissoris per canones ubi districatores octavo prob
si non habeat latitudinem vel ex canone ubi districatores
XIII. si habuerit promissor latitudinem.

Tercio. sub eod polo promissoris quere descensionis
obliqua promissoris significatoris per canones
ubi districatores octavo problema. si significat
or non habuerit latitudinem vel per undecimum
si habuerit et illa nota.

Quarto. descensionis obliqua promissoris subtra
he a descensione obliqua significatoris et sic
proveniet directio quesita.

Circa predicta notandum primo quod idem
regule fieri possunt de directione promissoris ad
significatores contra successione signorum. Uno
tamen modo. videlicet quod scilicet ascensiones
sunt rectas quam obliquas. Similiter descensiones
obliquas sub polo significatoris. Sed quia Joannes
et etiam redire omnes. Semper intendit di
rigere significatores ad promissores. Sicut
idem successione signorum sive contra succe
ssione. quia prius natus in mundo venit
significatus quam promissor. Ideo solus de
directione significatoris ad promissorem sicut
successione in precedenti capite. In isto vero
contra successione locuti sumus. quod si
placuerit tibi duo alia facere capita.

Altero de directionibus promissoris ad significato-
rem secundum signorum configurationem. Altero de eisdem
promissoris directionibus contra fractionem et
facilitate poteris.

Secundo. notandum quod in directionibus predictis
faciendis pro radijs planetarum ad quos directio
dilectij sive significatoris fieri solet oportet
per manus habere eorum declinationes medie-
tas quibus inveniri possit ascensiones rectas
similiter ascensiones atque descensiones obliquabiles
eius. Ideo in hoc est modus fieri cum parandum
est non possit secundum directiones operari. qui
sequitur.

**Canon invenendi declinationes radiorum
sive aspectuum planetarum caput XXIX.**

Quoniam ex planetarum radijs unus est radius
oppositus. alter est scilicet. alius terminus alij
quadratus. Si oppositi radij declinationem habere
cupis duobus modis habere poteris. Vnde

Uno modo. sicut in canone proprio de decli-
nationibus invenienda habendo prius longitudinem
et latitudinem radij. longitudinem in prompto habet
ex loco figure celi ubi talis est radius. et
signo et gradus atque minuto. latitudinem vero in-
veniri habere poteris adhuc ignoras. Sed habere in-
veniri latitudinem sui planetæ

Ideo ad habendam radij bonos oppositi latitudinem
eius latitudinem sui planetæ cum denominatione opposita.
Ita quod si planeta habet latitudinem septentrionalem
radij eius oppositus habet eandem la-
titudinem gradibus. Sed cum denominatione opposita
videlicet meridionale. Et tunc habita longitudinem et
latitudinem radij facile inveniri poteris de clia-
cione per canones proprios in quo problema
primo dilucidatur. A

Alter vero modus est facilius invenendi
declinationes radij oppositi est. scilicet accipias decli-
nationem loci sui planetæ cum denominatione huius-
modi oppositi et habebis declinationem radij que-
sitam. V. g. si Mars habet declinationem sep-
tentrionalem tunc radius eius habet in
gradibus et minutis sed cum denominatione oppo-
sita scilicet meridionale.

Pro aliorum radiorum. declinationibus habendis
oportet te procedere iuxta canones in quo p-
blema primo dilucidatur. scilicet ad inveniendo ra-
dijs longitudinem et latitudinem. Longitudinem
quid parata habet ex loco ipsius in figura.
Latitudinem autem habebis accipiendo latitudi-
nem sui planetæ perisse cum denominatione eiusdem
loci. V. g. si Mars habet latitudinem duorum

duorum gradum Et 30 inter septentrionale tunc ex
quadrato vel sextilis radios vel terminos eandem
riss in gradibus et inter latitudines habebit unde
septentrionale. solus enim oppositus radios habet la-
titudinis oppositae denominationis denominatione latitu-
dinis sui planete

**Modus venandi ascensiones rectas rationum
et ascensiones eorundem obliquas atque de**

Ascensiones
Habitis longitudinibus latitudinibus et decli-
nationibus radiorum facillime eorundem ascen-
siones et obliquas. tam ascensiones quam descen-
siones ex canonibus in superioribus positis habere po-
tes. illius rectas. Verum tunc est. quod oppositi-
um ascensionis rectam per unum interitus habere po-
tes. viz. Summe ascensionis rectae loci planete
deinde adde illi .180. et habebis ascensionem rectam
radii sui oppositi quam querebas Et hec de modo
dirigendi quolibet significatore ad promissa
rem forem dicta sufficiunt. Pro spacio sphe-
rici hanc investigando iuxta methodum Etaloni
qui illud vocatus est ex directione huiusmodi
abscessus. ut sufficienter in superioribus enu-
meris. **Hic non limitam.** Anterior de motu
mo sententia qui in suo de iudicio de naturalibus
libro capite quarto. de tempore mortis et de

438
434a
de spacio vite loquens dixit. Cum videris natum
transire annu. tunc debet dirigere ab ascendente na-
turalis ad unum quodque signu annu tunc et tunc
aspice signu perfectionis si impediatur a corpa-
libus vel aspectibus malorum absque aspectu fortune
tunc natus erit in suo fine et simile facies omni-
annu quodque natus perfecterit. 12 annos.

Si vero natus transierit duodecim annos tunc debet
dirigere gradum ascendentem ad corpora et aspectus
malorum Et pro quolibet gradum accipies annu unum
Et pro quolibet interitus mensuram unum et ad pervenient
ad diem malum erit erit finis. Hec autem
unde voluit quod unum ad duodecim annos fuerit
perfectio ascendens in qua signu unum valet
annu unum. post duodecim annos volebat quod fi-
rent directiones in equinoctiali in quibus 30
unus valet pro anno uno et quingenta interitus
unum et. **non limitam duo notatu digna**
que dixit Hali habereagel in parte quarta de nati-
tutibus capite sexto.

Primum est. quod omnes sapientes hinc fecerit
confiterentur quod si natus non habuerit huiusmodi
Et habuerit aliqua decem fortunam in ascendente
vel medio celi possibile est quod vivet sedem
quantitatem annorum minorum illius fortune.

que vitam significavit numeri gradus ascendentes
et bona fuerint infortunati vel fuerint ead. forto.
domina domos mortis quoniam hic significat vitam
beatorum

Aliud notabat, de mente filij arifiaan. quod qu
birech damnatus fuerit per eclipsing et per infor-
tonas aspiriamos gradus qui fuerint inter biles
et en qui eclipsaverit ipsam vel inter biles et in-
fortunam que ipsam infortunavit. vel infortunam
que corripit se corporale en eo Et si videbitur qd
natus motu hunc multiplicabit illos gradus in k
et quod exierit erit numerus annorum illig nati
sicut ipse Hali expectat est in natiuitate con-
dang in qua bona erat biles et fuerit eclipsata in
canda et erant nati eos. et nati infortunati et bo-
na fereb gradus multiplicavit fereb in k. et nati
nati 36 anni quibus vixit no plab.

**De secunda via qua sciri potest Spa-
ciu sive temp vite nati s. per alcocoden**

Caput XXX

Licet ptolemy una tantum via sciendi vite Spa-
ciu tradiderit. s. per directiones Haliq ad corpora
sive radios abscissos. alij tamen sapientes post
en aliam viam investigaverit ex eis tamen dicit
principium fomentos que via est per alcocoden
qua viam longiori sermone propalavit Hali
Habeneagel in parte de natiuitatibus. que quidam

licet iudicio meo no ita sit certa et forma sicut via
ptolomei. quia tñ plures sapientes in hac sci-
cia secuti sunt eam. et profiterentur experientia
illam confirmasse. propterea eam sua nobis
dedarare placuit ut huc sit in arbitrio illa seg-
si libuerit. In quoquid negocio ut ordinati per-
dang nati nos nati est. **Primo** quid sit alcocoden
et quomodo inueniendus sit proponemus
Secundo. de annis quos dat alcocoden di-
versimode sed dicesas erit conditiones
Tercio. de addendis ac minuendis annis
datos per alcocoden

**Quid sit alcocoden et quomodo inueni-
endus sit ac eligendus**

Hali Habeneagel ex sententia Ptolomei ter-
cio quadropartiti capite dicit quod alcocoden
est planeta habens maiorem dominum. et plures
dignitates in loco bilesq aspirat vel no aspirat
ibi. et inuicem Ptolomeus nihil meminit de
aspecto nec affirmativo nec negativo et propt-
ra elicit ex mente Ptolomei et dicit si no
aspirat si no aspirat loca bilesq.
Dorotheus tñ. que ceteri secuti sunt vult alcoco-
den esse planetam qui habet dominum in biles-
gio et illa aspirat. Sed dorotheus creabat
in uno proponebat ann dominum tñmi dicit

denus et triphitatus. Antonius de Molino de
scribens alchocoden dicit.

Alchocoden est dator annorum. et significat
propter quod debet vivere natus usque ad finem vite
sue nisi obsecro et interfecio fiat ratione infir-
mitate ex malo loco et malo modo radiationis
hilech. Vnde antonius formatu magis describit
alchocoden.

Modus vero inveniendi alchocoden ac ipse
eligendi. est. Videtur hilegin et locum hilegin in fi-
gura natiuitatis et aspirare quibus planeta habet
maiores dominum. et maiores ac plures antiori-
tates in loco hilegin. Tunc ille planeta erit alcho-
coda. et dator annorum nato. Sed menti Platonis
sive aspirat sive non aspirat locum hilegin.
Alij tamen sapientes dicunt quod ad hoc quod aliquis
planeta sit alchocoda non solum requiritur quod
habeat plures fortitudines in loco hilegin sed quod
aspirat illud. Tunc dicunt quod si inuenimus pla-
netam qui plures dignitates ceteris habuerit in
loco hilegin et adspexerit ipso debemus illud dimittere
et videre alium planetam qui in loco hilegin habeat
dignitates licet non tot quod prius tamen aspirat
illud ille summendus est pro alchocoda. Vnde si
unus planeta in loco hilegin haberet. scilicet dignitates
et aliter quicquid vel quatuor tantum et aspiraret hi-
legin quocumque aspectu. ipse erit alchocoda. et prius

Tunc si scias habens quicquid vel quos testimonia in
loco hilegin. Et illud non aspirat videndum est tenebris
qui pauciores habeat dignitates in loco hilegin dante
ipsum aspirat quocumque aspectu. Et addat quod si mo-
tus inueniatur planeta qui haberet dignitates in lo-
co hilegin et aspirat ipsum tunc est signum. quod locus
ille acceptus pro hilegio non potuit esse verum hilegin
debent ideo querendum esse aliud hilegin secundum
modum superius dictum videlicet.

Si natiuitas esset diurna incipiendo a
Sole et videndo si sol est in loco apto pro hilech
tunc videre si aliquis planeta habens dignitates
in loco solis ipsum aspirat tunc ille erit alcho-
coda. Quod si planeta nullus huiusmodi inue-
niatur. scilicet quod habens dignitates in loco solis
ipsum aspirat tunc sol non potest esse hilech quia
non est aliud hilegin. scilicet locus lune. quod si ille
non habuerit alchocoda. cum duabus illis con-
ditionibus memoratis. scilicet quod habeat planeta
qui habeat dignitates et testimonia aliqua
essentia in loco hilegin et cum hoc aspirat
etiam ipsum tunc non poterit locus hunc esse
hilech. Ideo queras hilegin circa partem for-
tune. Deinde gradum conventionis vel potentis
Et tandem gradum ascendens donec inuenias

Hilegiū quod habeat alibocoden eo quo dictū ē modo.
Hec est communis astrologorū sententia de alibocoden
Sed ut compleatur. de electione hilegiū sermo sit
quedā consideraciōe adducit aduersus quā ex
Sali Habenragels sonat.

Prima consideracio. quod si sint duo vel tres
vel quorū planete qui aspirāt locū hilegiū tūc
Alc. Sumendum est pro alibocoden qui plures di-
gnitates in loco hilegiū habeat. V. l. si unus pla-
neta qui aspirat est dñs dñs alter vero exalta-
cionis et termini alter termini simplicitatis
et faciei ille qui tres dignitates habuerit est
optimus pro alibocoden quā ille qui duas sinit
ille qui quorū optimus illo qui tres habet.

Secunda consideracio. si fuerit plures pla-
netae aspirantes locū hilegiū et equales in
dignitatibus. optimus est pro alibocoden qui ha-
buerit dignitates in duobus hilech. 2. locus opti-
mus pro hilegio aut magis q̄ duobus. Maxime
si dignitates de die fuerit in sole et in ḡdo
ascendentis et in ḡdo cōiunctiōis et de nocte
in luna. in parte fortis et in ḡdo preueniens

Tercia. consideracio si duo vel tres planete
conueniant in dignitatibus essentialibus in lo-
co hilegiū et ipse aspirant. Et in alijs eadē
locis optimus pro hilegio conueniat in dignitatibus

439.
tūc dicit Hali oportet accipere illud pro alibocoden
qui propinquius apparet. 2. qui magis distat ab aspe-
cto hilegiū. et si in hoc eadē conueniat quod scilicet q̄-
tu aspirarent accipere illud qui fortioris esse et meli-
oribus disposicionibus sinit. Ille qui fuerit in suo hilech
sinit de die accipere potius masculinum q̄ femininum
Et orientale q̄ magis q̄ occidentale vel illud qui fo-
erit magis prope orientale. Et de nocte per opposi-
tū. Et dicit Hali quod ego dico quod planeta qui
habuerit unā dignitatē et fuerit orientalis est
optimus q̄ qui habuerit duas dignitates et fuerit
occidentalis. Similiter optimus qui fuerit orientalis
et habuerit duas dignitates quā qui fuerit occi-
dentalis et habuerit tres. Et ille qui habet tres
fuerit cadens vel nō intraverit anteq̄ sit dies
septem combustiois, tūc ille qui tres dignitates ha-
buerit dicit Hali optimus est orientali habet di-
gnitates unā nisi fuerit cadens ab anglo vel
ingrediens sub radijs solis anteq̄ sint dies septē
Et similiter intelliges de occidentali in nativitate
nocturna

Quarta consideracio. quando aliquod comi-
nariū fuerit optimus ut sit hilegiū sex in loco
hilegiū et fuerit in domo aut exaltaciōe sua tūc
hilech et alibocoden. V. l. si contingat solū esse
hilegiū et esse in Leone vel arietē. 2. in sua domo.

vel exaltacione. erit ipse sol hilech et alchocoden.
Ita quoque si luna erit in cancro vel in tauro erit
hilech et alchocoden.

Quinta consideracio dixit Hali non accipiantur
namque neque pro hilech neque pro alchocoden ea existit
in combustis et sub radiis solis vel meridientibus.
Inferunt idem de aliis planetis faciens si quod
existentibus combustis non accipiantur eos neque pro hilech
neque pro alchocoden.

Sexta consideracio Dixit idem Habenragel
quando unus planetarum habentium dignitates
aspegerit hilech ex uno duorum quodam faciente
diebus equalibus vel gradibus habentium ascensionem
equalibus erit aptus ut sit alchocoden. Et dixit
se fuisse experientiam de hoc et exiisse ad verum
latum. Erat enim sol in 21 gradu arietis et dies
arietis erit in nono gradu arietis. Et accipit
pro alchocoden et indicari veridice per eum.
Similiter erat alta nativitas diurna in qua
sol erat in geminis et aries erat geminis
et omnes planete erant remoti ab aspectu gemi-
ni. Nec alios hilech aspirabant aliqui dies
in sacro invenit tunc Mercurium qui est dominus
domus solis in cancro in 9 gradu faciente diem

441.
equalem cum gradu in quo fuerit sol. et indicavit
quod mercurius erat alchocoden.

Septima consideracio quando nullus domus
dignitatum hilech fuerit aptus pro alchocoden et na-
turalis fuerit diurna. Et hilech fuerit gradus
ascendens vel pars fortune. Vide si est aliquis
planeta orientalis in hac orientali principio
Ita quod non sit alius vicinior ei orientali
nec sit altior minori tempore eo superatus a
sole. Si talis planeta fuerit in angulo vel fuerit
danti aut aspexerit hilech vel ascendens valeat
tantum quantum alchocoden. Et hoc est de secretis
profundis domus scientie. Et ratio est quia
natura talis planete concordat cum natura a-
scendentis et natura solis in orientali.

**De Annis quos dat alchocoden et quomodo
ex opinione Hali Habenragelis.**

Dixit Habenragel quod maior pars sapientium huius
seculi dicit quod quando alchocoden fuerit in
angulis dat annos suos maiores. Et quando
in succedentibus dat annos suos medios
quando in cadentibus dat minores.
Hanc determinationem respondit Habenragel
dicens quod ex quo non dat meliorationem
alioquin angulum super alium nec alium succedentem

super aliud est erronea. Et dicit esse veridica poen
que sequitur.

Dixit Habi Sabonagel quod ad hoc quod alchocoden
dat poen datum completum debet habere quinq; condicio
ses dignitates. Et si aliqua earum defuerit minor
erit de suo dato completo uno quatuor.

Vna est quod sit in anglis vel precedentibus et
ex anglis nobilior est ascendens post modum ve
dunt celi.

Secunda condicio. Siue dignitas ut sit in digni
tate sua et ex dignitatibus nobilior est domus
Deinde exaltacio. sed triplicitas et brevis possit
actidre cu casa et decafo.

Tercia dignitas est. Hanc quam melior est
quod sit supra fratrem.

Quarta dignitas est directio que est orientali
tas quolibet aut hanc dignitatem habet cotra
rio et quando alchocoden est in illo contrario
minoratur quatuor sui dati.

Contrarie autem dispositiones sunt casus ab
anglo oppositio angli peregrinacio in opposito
suarum dignitatum. no existendo in suo thau et
etrogradacio. et occidentalitas. sunt perior
igle ipsos alchocoden quando est in dignitati
bus suis sedm opinionem Sabonagelis.

Prima regla. quando alchocoden fuerit in

ascendente vel in medio celi et fuerit in dignitati
bus suis et in eo quod coenit ei de masculinita
te et femininitate de diurnitate vel nocturnitate
Et fuerit liber a retrogradacione et coenitioe
vel quando in undecima domo aut quinta et ha
buerit has bonitates quas dixi et una alia
plus. tunc dat annos suos maiores.

Secunda regla. Si alchocoden fuerit in septima
vel in quarta et habuerit bonitates quas dixi
in ascendente et medio celi vel fuerit in nona
aut tercia et habuerit bonitates quas dixi
in undecima et quinta dat annos suos medios.

Tercia regla. Si alchocoden fuerit in sexta do
mo vel octava et habuerit dignitates quas di
ximus in ascendente et medio celi. vel si fo
uerit in sexta aut in duodecima et habuerit bo
nitates quas dixi de undecima et quinta tunc
dat annos suos minores.

**Sequitur tres alie regule scdm aliam opi
nionem et veram.** Istae opinio supponit prius
quod quor bonitates debet habere perfectus alcho
coden. Prima quod sit directus. Secunda quod
sit in dignitate sua. Tercia quod sit in suo
thau. Quarta quod sit orientalis et si una ista
no minoratur quibz minoratur sui domi et sed
dit modum additae et minoratur tunc potest regle
quam pica est.

Prima est quando albecoden fuerit in ascendente
vel in medio celi aut in undecima domo vel quinta
et habuerit omnes dignitates quas dicimus
tunc dat annos suos maiores.

Secunda si fuerit in septima vel quarta vel nona
vel tertia et complementum habuerit bonitatis
tunc dat annos suos medios.

Tercia si fuerit in sexta vel octava aut in sexta
vel duodecima et habuerit bonitates predictas dat
annos suos minores.

**De annis quos dat albecoden quando non habet
bonitates suas et conditiones completas**

Regula prima. Quando albecoden fuerit co-
bustus et ipse ierit ad solem. Ita quod non appareat
at tunc predictum fuit datum. quia quando est in hoc
stato non dat nisi dies vel horas per quod ante
dies ante et post solem quilibet planetarum dicitur
combustus sive ipse habentis caput quod
per partem

Secunda regula. Quando albecoden est in casa sua
qui est contrarius exaltationi confert medium datum
per quod ante gradus dicitur casus planete sive tunc
ibid.

Tercia regula. Quando albecoden est retrogradus
et unus finis superioris a principio fuit retrogradus
cuius quousque stant in opposito solis confert medietatem

445.
dati et alia medietas remanet et quando transierit o-
positionem solis. aspice quousque gradus et minuta ibi retro-
gradando quousque dirigatur et quod fuerit aspice quousque
partem proportionalem habet ad omnes gradus quos.
habet retrogradari ab oppositione usque ad directionem
et tantum addas medietati dati et dirigas gradus il-
los recte in suis numeris tali modo. quod quando planeta
fuerit in principio fuit directionis dabit tunc son-
datum completum. Venos autem et Mercurius post
quolibet eorum incipiet retrogradari perdit medietatem
suarum eius quod dat quando est directus.

Deinde aspice quod gradus et minuta sibi remanent
ad occultationem. et computa occultationis suam retrogradando
in plus potius. quia venos forte apparebit per quousque
gradus post solem et quando fuerit apparet dabit
medium datum nisi apparitio est ultra quousque gradus
quia ante non ierit. Post modum dirigas illos
gradus et minuta postquam retrogradari cepit quousque se
occultaverit et divide per hoc medium datum quos
remanet. quia quando occultator totum perditur
eius datum. et quando venos transierit solem re-
trogradando ad orientem quousque gradibus et appa-
rebit. dat medium datum et si non apparuerit non
dabit donec transierit septem in dimidio quos in
transierit da si medium datum vel apparuerit vel
non. et postea divide illud medium datum si per
gradus et minuta que remanserunt ab illo loco quousque
dirigatur.

Ita quod quando directa fuerit dabis sonu datu elpe
In Mercurio aut proceditor hoc modo quado
erit elongatus a sole septem gradibus et dimidio quod
est diameter solis retrogradando itens ad solem
nec totu eius datu nec aliquid dat ei quousq
sciat solem ad orientem septem gradibus Et tunc dat
duo datu. Et tunc fac proportionem in eo sicut in
nec ita quod quando fuerit in principio son
directionis dat sonu datu completu sed pter qd
est in retrogradatione est in venere. Et retrogra
dacio est in similitudine inobedientis Et cadens
ab exaltatione. Est sicut captus et per ciuitate
Et remotus est a dignitate sua. Detrimetur
est oppositu domus sue et nihil mirum tamen
dat debilitatem. feffitatem et infirmitates.
Vltimo ponit Habermagel reglar quia dicit
de secretis huius sciencie. quando albecoden fo
erit in gradu decime dat annos maiores. Si in
grado undecime dabit annos suos medios et quod
de remotior ab uno istoru duoru locoru et
cadit ad aliu. aspice quod gradus sunt ab uno ad
aliu. deinde vide distanciam albecoden ab angulo
illius distancie paret per gradus equales. Et quod
ta pars est distanciam albecoden ab angulo illius
distancie si anguli succedentis talis pars debet ca
pi de dua annoru medioru ad maiores dicti
albecoden quia partem subtrahere ab annis maio
ribus

447.
remanebit quesitum. Si vero albecoden no esset in
punto undecime sed esset int undecima et duode
cimam tunc videas distanciam albecoden a gdo
undecime pinde capias duam annoru minoru
ad medios. Et quota pars est distancie albeco
den ab undecima ad tota undecimam hoc est int
undecima et duodecima talis partem capias
de dicta dua annoru reservata. Et dicta parte
annoru subtrahere ab annis medijs albecoden
Et remanebit quesitum. V. g. si mediu est nati
uitatis. tercios gradus natiuitatis. Et venos al
becoden in tercio gradu erit. tunc si venos
esset in tercio gradu sagittarij daret annos ma
iores tunc remotior a dicto gradu per decem
gradus. tunc videas distanciam annoru maiore
ad medios. Et anni medij sunt 45. Maiores 82.
Et dua est 31. quany partem subtrahere ab annis
maioribus et remanebit quesitum. Et simile fa
cies de distanciam albecoden a gradu datus dicti
mando si versos duodecima.
Tandem ponit Hali Habermagel quada abstractiua
dicens de secretis in hac re necessarijs est ut sci
as natorum nati et loci in quo natus est. Nam si
Habermis natus erit albecoden significat si
medios annos Et illi natus fuerit in villa
T

que in radice suo habuerit partitionem celi super lon-
gas vitas ita quod parum brevis vite inueniantur
ibidem iudicia illi nato annos maiores licet si
albecoden dat medios. Simile si natus fuerit de
progenie que habuerit partitionem celi et planetarum
super longa vitarum iudicia maiores annos licet
albecoden dat medios quia radices significacionum
sunt forciores quam rami. Et si per oppositum natus
fuerit de diuitiis aut progenie que habuerit
partitionem celi et planetarum super vitas breues
oppositum iudicia. Hec Hali et addit res plures
alia circa albecoden de opinionibus aliorum quibus
vitarum causa dimittimus.

Opinio antonii de montulino de annis quos dat albecoden.

Dixit antoninus de montulino in suo de radijs
nativitatum libro quod hec opinio Hali est confusa
et obscura. et operans per ipsam multum possit
venire dubium et breuius quia se non declarat
si albecoden esset in quarta vel septima domo con-
ditionibus dictis de ascendente et decima quod
annos daret vel si esset in undecima vel quinta
in conditionibus dictis in ascendente quod annos
daret et sic de alijs. Et si illis essent peregrini
Et omni dignitate essentiali. quos annos in an-
gulo cadenti vel succedenti. preterea videtur talis

449.
viri sibi repugnare quia primo dixit quod si albeco-
den erat retrogradus habens alias conditiones nota-
tas predebat quatuor dati. Et in sequenti capite dixit
quod quando erat retrogradus predebat medius
dati. Preterea in eodem capite dixit scire quod deter-
minat quod est oppositum domus facit nihil minus
albecoden tamen dat debilitatem et infirmitates
et in superiori capite dixerat quod auferbat
quatuor dati.

Preterea recitat varios modos et opiniones mo-
negando modo affirmando. Unde ostendit quod
forte dubitavit in hoc processu. Preterea non det-
minat enim debet magis esse fieri tempore. si
invenit per directionem solis vel gradus ascen-
dentis vel longe ad corpora veriorum infirmitatum
vel potius sit standum tempore dati per albeco-
den et si addentes Idem vult antoninus quod
ista opinio Hali in hoc dimittatur. Unde ipse post
opinionem suam et ait

Electo vero albecoden. tunc ponitur regle quatenus per.
Prima regla. Si albecoden fuerit directus nec
fuerit in signo contrario facit domos nec sciens
in signo contrario facit exaltacionem et fuerit in
suo Hali et fuerit saluus a combustionem et
in gradu cuspis ascendens vel in gradu
cuspis descens domos. tunc talis albecoden dat
duos annos maiores nato.

Secunda regla. Si alchocoden red no disposuit ut dictu est fuerit in gradu undecis domos vel in gradus quinte domus vel in gradu quarte vel septime domus vel in 8do sede domos vel fuerit in gradu finis conuersionis vicesima decima vel confirmati modo in gradu tercie domos et fuerit bene dispositus in domo vel exaltacione sua et in domo tercia in una dignitate plus tunc talis alchocoden dabit nato annos medios.

Tercia regla. Si alchocoden fuerit in gradu sexte domos vel in 8do duodecimo cum conuersione predicta tunc dabit nato annos sex minores et si fuerit in octava domo cum dispositione predicta dabit sex annos minores quia licet hoc dicitur sit succedens tamen quia est domos contraria vite nostre non meretur plus daret de temporibus.

Quarta regla. Si alchocoden no fuerit in gradu cuspide decis domus vel in 8do ascendente sed fuerit infra cuspidem alicuius predictarum domus in .v. g. in decima. tunc vide distantiam graduum que est inter cuspidem decis et cuspidem undecis et illa serua. **Sed** Habebis distantiam ipsius alchocoden a decima quam etiam serua. **Tercio** vide diuisionem que est inter annos maiores ipsius alchocoden et annos medios eiusdem. **Quarto** vide quanta pars fuerit distantia alchocoden a decima de tota distantia que est decima ad undecimam

457.
talem partem capies de differentia dictorum annorum quam partem annorum subtrahes ab annis maioribus Et habebis dictum alchocoden quia in ead proporcione si habet distantia alchocoden a decima ad totam distantiam in qua proporcione si habebit dicta pars annorum ad totam differentiam Et confirmato facies si alchocoden fuerit inter gradus ascendentes et gradus sexte domus vel sic reduces totam diuisionem annorum ad menses multiplicando per 12 quam diuides per totam distantiam que est a decima ad undecimam vel ab ascendente ad sextum et numerus quotus erunt menses qui incidunt in gradum distantie quoniam numerus quotiens multiplicata per unum gradum distantie alchocoden ab angulo et erunt menses qui correspondent toti distantie alchocoden ab angulo quos menses reduces ad annos et ipsos subtrahes ab annis maioribus alchocoden. **Exemplum** etiam annos si in distantia remanserit aliqui menses ultra annos et habebis quersitu

Quinta regula. Si alchocoden no esset in gradu decime vel in gradu ascendente sed fuerit ante gradum cuspidis per quos vel quibus gradus qui sunt anteriores videntur in cuspidem computari. **Sit** per exemplum ante cuspidem ascendente tunc habebis diuisionem inter annos minores ipsius alchocoden et maiores de qua diuisionem facias quatuor partes et si alchocoden

1 codem

distauerit a conspide per duos gradus. tunc subtrahat duas
quintas dictae deie ab annis maioribus. si per tres gradus
per tres quintas et. Tunc illud quod post subtractionem
remanferit erit quersum.

Sexta regla. Si alchocoden est ante decimam eodem modo
sicut dixi in ascendente. Et alchocoden esset in nona do-
mo cum dignitatibus cum quibus posses dare annos me-
dios tunc vide diuam annorum maiorem ad medius
et facias eodem modo quinqz partes de dicta diu et
subtrahat ab annis ipsis maioribus et habebis quersum.
Sed si alchocoden. non daret ibi annos medius
sed minores fac sicut dictum est de ascendente.

Septima regla. Si alchocoden non fuerit in gradibus
undecime. sed fuerit inter undecimam et duodecimam
tunc capias diuam annorum mediorum ad maiores
minores de qua capias talem partem qualem est
distancia alchocoden ab undecima ad totam distan-
ciam quod est ab undecima ad ^{duodecimam} decimam sicut supra
dictum est quia diuam subtrahat ab annis medijs
ipsis alchocoden et habebis quersum.

Octaua regla. Si alchocoden non esset in conspide
quinte nec in conspide sexte non est cura quia a qua
usqz ad quintam dator annorum seruat continet diuam

Nona regla. Si alchocoden non esset in gradibus septima
sed supra gradus vios tunc capias talem diuam annorum
qualem est distancia alchocoden ab angulo ad
totam distanciam quod est a septima ad octauam sicut
dictum est. Sed si esset ante septimam per quinqz gradus

et dictum est faciendo de diuam annorum mediorum ad mino-
res quinqz partes quarum oparet ut dictum est de prima.
domo respectu duodecime. nec est diuam nisi quia opor-
tet opari cum diuam annorum minorum ad medius et illis
annorum minorum ad maiores

Decima regula. Si alchocoden est in octava sed
non in conspide ipsius tunc in qua proportionem se habebit
distancia a loco conspidis octauae ad totam distanciam
octauae ad nonam talem proportionem habebit parte
diuam annorum minorum ad annos quos daret in
nona cum esset in conspide ad totam diuam quia per
addat. Supra annos minores ipsius et habebis quersum.

Undecima regula. Si alchocoden esset in sexta domo
usqz ad terciam vel a terciam usqz ad quintam cum ma di-
gnitate plures tunc seruat annos medios per totam

**De addentibus et minuendis annos da-
tos per alchocoden**

Tercium in hoc negotio propositum sicut vide qui sunt
addentes et minuendis annos datos per alchocoden
et quomodo ac finit qualem addunt vel minuent
circa quod ponitur quidam regla. sicut dicta
habemus agilis

Prima regla. Iovis et venos si corpore non
en fuerint ad alchocoden vel aspectu benivolentia
asposuerint. scilicet trino vel sextili et fuerint dictae fore
fuerint.

bene dispositi s. liberi a combustione retrogradacione
in bona domo et in aliqua facili dignitate addit nato
tot annos quod sunt anni minores ipsius planete.

Si vero predicta fortuna sub aspectu aspexitur alibocoden
sed non sint bene dispositi hoc addit quolibet illorum
tot mensibus quod sunt anni sui minores quod si fuerit
infortunati loco mensium addit dies vel horae.

Si vero fortune predictae aspectu quito vel opposito
aspexerint alibocoden non addit nisi retrocedat re-
ceptio.

Secunda regula. Si saltem vel mare corporale
inquantum est alibocoden vel aspectu opposito
quadrato ipsius aspirant minuit ab eo numerum suum
in minorem. Et quando aspirant de trino vel sexti-
li dicunt quod nec addit nec minuit nisi extra
no vel sextili aliquis illorum recipiat alibocoden.

Et dicunt quod in aspectu trino ex signis beving
ascensionis vel in sextili ex signis legum minuit
Dicit Habeneagel quod infortuna non potest esse
dece opus sed quando ambo luminaria an et
recto qui coeixerint eorum maxime saltem qui est
planeta beneficis et migerdibus.

Tercia regula. Sol et luna de aspectu trino vel sexti-
li addit alibocoden annos suos minores si be-
ne fuerint dispositi sed si male dispositi dicunt
autem de montalmo addit loco annorum mi-
norum et aliquando cum plus infortunati loco mensium
dies.

In aspectu quito vel oppositione minuit numerum
annorum suorum minorem corporali circa coronationes
idem sciunt. Et quando alibocoden est sub radijs
solis. Ita quod sit combustus predicti omnes an-
nos annos suos nisi receperit solem quia sol
sui est dator annorum.

Quarta regula. Mercurius cum fortibus addit
addit numerum annorum suorum minorem si infor-
tibus minoribus minuit. ut est natura sua.

Quinta regula. Caput et cauda nec addit
nec minuit. de autem de montalmo quod est in
retrogradatio alibocoden. Simile detrimentum et de
scensio. et casus nulla istam dispositionem minu-
it. nisi quatuor partem annorum dati. Simile de
accidentibus et retrogradatio cum plus appropinquat
sui directionis minus tollit. Et addit quod alibocoden
habet non fuerit in domo sua vel exaltatione
sua tunc si est directus licet a combustionis et ori-
entalis et fuerit in alio signo non minuit quod
tam partem dati. ut dixit Hali. Imo fuerat
datus.

Et quoniam diximus de annis. Maioribus
Et minoribus ac medijs quos dat planeta cum
est alibocoden. et non declaravimus quod sit singu-
lari anni. Et quod numero. Ideo subregula
est tabella in qua uno intuitu cognoscas non
solum annos maiores medios et minores sed
etiam maximos atque minimos.

Ha.
bragil
post mol.
tamen in
hoc op.
indus
tatem

Sunt in fixarum anni in quibus in vite corpus
libet planeta per aliquot eorum dominus habet suum
vitarum nati

Plate Anni. Ma. Anni. Mino. Anni.
Maximi. iores. Medij. res. fixarum

♂	465	51	43	30	11		
♀	428	19	45	12	12		
♂	264	66	40	15	7		
♀	160	120	69	19	10		
♂	151	32	45	8	8		
♀	460	76	48	20	13		
♂	520	106	66	25	9		

**Circa predicta dubia quedam scitu digna
occurunt que monet et soluit Ant: de Nat**
Primum dubium est. utrum natus possit mori
directione bilingu ad corpora verum inspectum
ante tempus promissum per alchocoden vel no
V. g. ponatur quod alchocoden concedat nato
45 annos vite Et directio bilingu ante tempus
predictum veniat ad corpus. verissimi inspectum

457.
absq alioquin fortune auxilio et aspectu vtro si
tunc morietur vel no
ad hoc dubium scdm sententia ptolomei dicitur
est quod vita nati terminabitur per directione
bilingu ad corpora vel radios absq alioquin
fortune vel corporati vel aspectu suo impedirent
me de alchocoden quicq ipse curavit.

Hab Sabenragel hinc alchocoden admittat
tamvis visus est esse quod per directione bilingu
possit natus mori ante annos promissos p alcho:
coden. Nam in capite de atazie posuit mortem
viginti ante annos alchocoden. Similiter in capi:
tulo de significativis octavo domos dixit
quod quando natus transierit motuione et ha:
buerit bilingu et alchocoden et per directione
gradus ascendentes pervenit ad corpora Satur:
ni et martis vel ad utrumq radios vel ad
corpus unius et radios alterius absq aspectu
fortune morietur natus in illa applicatione
me sibi proficiet salub per bilingu cooffa
me per alchocoden. quia est hoc quoddam mpre:
bilingu duplicatum. **Amplius.** in eod loco
inferig dixit quando in ascendente est bilingu
et ibi fuerit corpus infortune vel per corpus
vel per aspectu malum puta oppositu ut qd

habet omnia loca a quibus quæritur hinc et inde
domini fuerit salvi et nulla fortuna asperet
dicta loca. In nativitate autem potest eadem
Ex his igitur apparet voluisse statim quod præ
sectione adveniens hinc ad corpus infor
tune vel ad rios oppositum sive quæ abspici
cto fortune potest natus mori ante annos
alexocoden.

Dimissis aliorum opinionibus. Dixit autem
de montano confirmans ea que dicta sunt
quod natus mori potest ex sola directione hinc
ad corpora sive maligna vel contra
diem remoto aspectu vel conjunctione benigni
sideris. Ita fit quod sit vera directio per
aphorismos longitudinis et latitudinis. Hinc
infectorio infectoris in termino mali. Et
si cum hoc confuserit revolutionis anni et
fectionis hinc et loca a quibus quæ
ritur hinc fuerint infelicitata in figura
revolutionis et locus sive hinc fuerit
infelicitatus. et ascendens natus hinc ac erit
dominus sive infelicitatus magis in octa
va domo solus domus asperet potest quod
natus non moriatur ante annos alexocoden
dixit. Nam potest aliquando esse ita forte

489.
absisio revolutionis anni et profectus confectus
quod natus moriatur nec sibi salus valet alexo
coden.

Dixi autem aliquando. (Dixit autem.) quia non videtur
quod absisio directio continens occidant quod
propter fortunam octave et quod in radice ita fit
corpora fortunam et eadem revolutionis et profec
tio et fortunam aspectus remittit et prodest
interius ne absisio tollat vitam nato hinc
mitat infirmitates et pericula. Similia morti
sive naturam infelicitate et loci in quo fuerit
et planetary apparitionis ipsam et dominum
eius. raro enim accidit quod in bonis est ab
sisio quod eadem anni revolutionis et profectio co
cordant. Et ideo sive mente autem. Si sit
forte absisio natus potest mori ante annos
alexocoden. Si non sit fuerit sive expecta an
nos alexocoden cum addentibus vel minuentibus
Ego tamen. Juxta mentem ptolemy dicitur quod
ex quo via rediendi vitam nati per alexoco
den non est via profecta et creta omnimodo
sed caritas et caritas est indicat quantitatem
vite nati existens hinc ab infectoris.
et sive infirmitat quid bonatus in sive.

sciencia capite de quantitate vite nati sed nulla
subita consideracione de albedocodem tenendum
est de ptolomeo posse natu mori ex sola direc-
tione solis ad sui abscessum corpus vel aliter
cui. si nulla fortuna aut corporali vis co-
municetur aut aspectu benigno obstituit. et pro-
prie si anni revolutio et solis progressus profecto
conferunt. quod si fortunam ipsam vel aliter
propter favorem a morte sublevari possunt
tamen pericula suis infirmitatibus aliqua gra-
vitas poterit. ut latius in superioribus sit
ptolomei sententia declarandi.

Secundū dubiū. utrum anni promissi per al-
bedocodem variantur secundum diversitatem provin-
ciarum et locorum. Ad hoc dimissis hinc inde
probabilibus rationibus respondet antequam
dicendo quod individualis hominis complexio
variatur in exatibus multis de causis et rationibus
super celestibus et rationibus mixtionis et rationibus
loco nati et ex multis parentum accidentibus que
contingunt diversis modis. Ita quod apparet
quod locorum varietas in natu complexionis
sue variat hinc ponit antequam duas co-
sideret. Prima est vita natu variatur
respectu diversorum locorum

461.
Secunda in omnibus natu ista ratio celestis
non variatur ex diversitate climatum et locorum
Prima conclusio. probatur. per philosophum
in libro de causis longitudinis et brevitatis
vite dicente quod per agentem in partibus ca-
lidiis longius vivit quam in frigidis. Et bati-
sabeneus capite de albedocodem dicit quod sa-
piens considerans debet de qua provincia et
loco sit natus quia respectu diversorum clima-
tum et civitatum anni albedocodem variantur
in natu et confirmatur ratione quia si non
esset ita multi civitates essent populatissimas
que sunt destructe et omni anno sit quasi bo-
minum pestis. ergo anni albedocodem non refer-
unt pericula eorum in diversis climatibus
et locis. **Amplius.** Ratione diversorum
locorum et provinciarum variantur complexiones
multis actibus excellentioribus et nobilioribus in
hominibus ergo maiori ratione variantur
actibus hominum subordinati illis et minus
perfecti. assumptum patet de inclinacione bo-
minum et proprietate ipsorum ad diversos mo-
dus in diversis climatibus et locis quia in

in uno loco sunt loco sunt quidam habent ad specula-
tionem et alibi actus. Ergo ratione diversitatis
naturae et proximorum variari debent dispositi-
ones pro vita brevis vel longa.

Preterea Experientia constat quod aliqua
loca sunt paludosa et lacunosa in quibus est
rationabile et gentes non vivunt equaliter
cum habitantibus in locis siccis et magis sa-
lubribus.

Secunda conclusio. Declarator. scilicet quod vita
natis non variatur ratione climatis et locorum
ita quod diversitas locorum de seipsa sit co-
cusa sed diversitas super celestium principum et
causa. Tunc omnis appetitus naturalis in
omnibus animalibus dirigatur et determinatur
motu et influxu celesti. Et licet anima et
naturalis etiam forme appetantur immediate
et principales motus sunt formae naturae
inclinationes et appetitus non faciunt nisi
rememoratis a superioribus causis. Sic causae
proportionales. Sic vita hominum in diversis
provinciis ac locis solum determinata fuit sub
influentia proportionali effectibus habitabilis loci.
Unde si locus pro brevitate vite hominum di-
cat nati prodirentur ad exitum sub influentia

463.
sub influxibus effectum talium distantibus. scilicet brevitatem
vite rationem quia omnis motus. omnis sensitivus
appetitus superioribus causis proportionabiliter
abstinetur. Et ita celestes influxus in diversis pro-
vinciis variantur in vita naturam.

Et si duo essent nati in eodem tempore in diversis in-
clinationibus non est possibile ut eandem figuram et fidem
simul habeant.

Et si quidam ponat quod duo nati non in eodem tempore
nascentur et sub eadem celestium figuram utrum equaliter
vivent. respondet antonius quod equaliter vivet iste in-
casus in rarissimis accidit quia diverse dispositiones
materie ad invicem ut in eis forme redigantur
sub influxibus diversis. proportionabiliter datus
formis. Sed dubium maius pendens est posito quod
duo nati nascentur eodem tempore et in eodem cli-
mate utrum equaliter vivant nec ne quia rationes re-
lationis astrologiae deberent equaliter vivere quia
eadem esset celestium configuratio in utraque. quod si
non equaliter viverent astrologi in ratione sententia
mendacem dicerent.

Tercium dubium utrum animi alchocoden nativitas
variari possit ex influxibus nativitatis eius pariter
v. g. si genitor habuerit quintam domum damnatam
pro morte filiorum. Ita ut filij non duo vivant
licet eorum nativitas longam vitam demonstrat

Ad hoc dubium respondet ex sententia Hali capite de
alchocoden quod est verum quod anni alchocoden. nati-
variantes disproportionata virtute parentis. Ideo
dixit Hali quod oportet aspicere primitus in nati-
tutates parentis et conuenienti sunt filij et pro-
cio sua quia multos vidi habentes domos filiorum de-
natorum. Et quod nascebantur eis moriebantur hinc
natos non haberet significacionem moriendi. Unde non
obliuiscaris hoc sed considera in hoc ante motum
Et antequam inspiras in vita vel in hilech sunt reia
ante inspiras hilech vel alchocoden oportet inspirare
motum an s. natus possit habere vitam vel non
Et confirmatur quia multi podagrici generant filios
podagricos et ceteros ceteros. Et sic filius natus per
seminis habet breuem vitam. Antonius de motu
vero dat suam rationem et est rade confusa. Ideo ipse
declarare voluit antonius in sua ratione quafi-
presbende Hali quod non est verum quod pro redi-
da quantitate vite filij oportet inspirare natiuitatem
prius. nam pro influxu filij in potest reducere legem
vel breuem vitam filij quia licet semina parentis
conueniant ad generationem. tamen casus spermatis
non fit nisi in tempore proportionato natiuitati
parentis quia maior pars motus creatoris attri-
butor influxibus eorum natiuitati. Et actus crea-
toris non fit nisi secundum dispositionem signorum filij
dispositioni radia natiuitatis sed cum influxibus.

462.
Hinc exitus infantis sit similis influxui casus spermatis
in matrem. Et ut dictum est casus spermatis in matrem
est in tempore proportionato natiuitati parentis. Ergo
cum filius nascitur utique nascitur cum dispositione natiuitatis
si parentis proportionator et conformator et per consequens
ex natiuitate filij possumus de eorum vite spacio iudicare
cum omnia ista sint annexa cum dispositione et natiui-
tate parentis. Et istam rationem accipit antonius ab
Hali habensoden tercio quadrupartiti capite de par-
tibus sui ad illud quod dicebatur de patre podagrico
dixit motu aut cetero genere. Similiter filium et fratrem
causa breuitatis vite filij. Dicitur quod ex natiuitate
filij iudicare licet de illius breuitate quia nascitur
filius cum tali forma dispositionis et influxu confor-
mi natiuitati patris.
Et si dicatur si hoc est verum quod natiuitas filiorum
est proportionabilis influxui parentis pro filijs ergo
cum nascantur eodem tempore. Et tunc habeant influxum
debet esse equalis eorum vite. Unde propter hoc ex
natiuitate parentis iudicare possumus pro vite fili-
orum sicut et contra. scilicet per natiuitatem filiorum de-
dicare de vite parentis.
Ad hoc respondet antonius quod non idem influxus
parentis pro omnibus filijs. Immo sunt multi sedes
momentum filiorum quia aliter est dispositus influxus
prius pro filio uno. Et aliter est dispositus. aliter in-
fluxus pro alio filio.
Sed ego contra antoniam sic arguo cum nascatur frater

Gemelli eod ipse Ergo eand habebat figura celi et
planetarum influxus et per consequens. eand vitam
Eand fortunam et sic de reliquis accidentibus que
sub iudicio astrologi veniunt cum tamen oppositum exper-
cia appareat quod si non eand vitam habebat nec reliqua
propter diversos influxus parentis in diversos
filios (et ipse ait) modo triobusmodi diversitas in-
fluxus non potest iudicari per natiuitates et figuras
gemellorum quia ead coram est figura natiuitatis re-
sapientissime dixit Itali quod oportet inspirari nati-
uitatem parentis. Ut exinde prius iudicemus de
vita filii quod natiuitas filii non iudicat an-
te natiuitatem filii sed ita tamen instanciam vult quod
aliquis pro antea solat.

Quartum dubium. Vtrum anni dati nati per alibocoden-
dera possint elongari Et augeri per bonum regimen
medicinali. Ad hoc respondet antea quod non potest
elongari vita nati seu anni dati per alibocoden-
nec aliquis transire potest medice artis aut alter-
ius beneficio periodum suum. Ratio est quia in pro-
ductione creati dispositiones celorum respondent in di-
vidualibus complexionibus in creatis que dispositiones
fermentantur intrinsece tam in homine radicali
quam in calido naturali et innato. Et talis indivi-
dualis complexio est virtute celesti donata Et non
potest nulla ante transmutari sed est afixa innata
nec est unicuique creati ead quia rarissimi sunt et
alibocoden et configuratio celi in duobus natis co-
cordant. Habent ocellas proprietas vocant.

467.
Auerrois sexto colligit capite primo et de hac non quod
intelligatur. Avicenna dixit quod unusquisque Individuum
habet complexionem sibi propriam quam alteri afficia-
ri est impossibile. Unde concluditur quod nullus potest
transire eand periodum. Unde Albertus magnus in spe-
culo capite xvij bene dixit quod per gradum biles
et per alibocoden. non iudicator quantum oportet videri
de necessitate sed ultra quod vita eius non protrahit
ex natura. abbreviari enim possunt dies hominis non au-
geri. Et Avicenna. prima primi dixit unusquisque indi-
viduum habet terminum prefinitum. Capite de statibus
Et philosophus primo de generatione capite penultimo
vita unius cuiusque numerum habet Et hoc determinate
omnis est ordo. omnes temporis et vita mensuratur perio-
do. sed non eand omnes. Idem quarto de generatione
animalium. tempora sunt vitam mensurari vo-
cantur secundum naturam periodis.

Quintum dubium. Vtrum ex celorum influxibus. uni-
versalibus aliquis potest mori ante annos pro-
missos per alibocoden. sicut per directio-
nem biles quia multi moriuntur ex una peste ex casibus.
universalibus dependente et per configuratio-
nem dubitator. Si correctiones magne sidera fixa. maxime
prime vel secundae magnitudinis eclipses comete.
annorum revolutiones variare possunt tempus vite
nati inuenta per eius natiuitatem. scilicet per directio-
nem vel alibocoden.

Ad hoc dubium responderebat optime autorius de me-
taphis. Et ratione accepit ab Hali habensoden finem
problemis tercij quadripartiti ptolomei dicebat igitur
fuit revolutio natiuitatis radicis significatiui aperi-
re non potest licet aliquando alteret. Ita maiori ratione
revolutio in die comete et eclipses licet motus regis
vel domini significent talia tamen significatiui non
apparet nisi influxus radicis natiuitatis obscurat
unde huiusmodi anni revolutio et eclipses non
habent tantum posse ut natum valeant interficere nisi
radix conferuat. licet alteret et adiuvent dicit
igitur auctores quod conuersiones magnas natos occidunt
prout eis natiuitatem radicis aliquando. Similes fu-
erunt. Et conformes et molles in die. Et ipse dicit
experientia vidisse quod tunc in revolutio in die
in figura eclipsis significatur unius nati finis
per hunc dispositus et tamen nato infortunium molle
advenit. Ratione predicta non conformitate radicis.
Et accepit hanc solutionem. Ex hali habensoden
in problemis tercij quadripartiti ubi dicit quod non
accidit absque alio ex significatiui aliovis
influxus generalis nisi de hoc aliqua habeat in re-
sistentia significatiui.

Et Hali habensoden in fine tractatus revolutio-
nis natiuitatis dicit. Ex sententia antiquorum
quod si in radicis natiuitatis fuerit influxus
aliovis fortis. Et revolutio natiuitatis signi-
ficat

469.
significet nato magna ex parte tunc revolutio modica
bono ponet licet aliquid angustaret. Et si in ra-
dice natiuitatis esset influxus nato maxima fortune et
in revoluzione natiuitatis esset influxus maximi infor-
tunij. tunc talis infortunatus influxus modicum nato
obesset licet aliquando remittet de bono. Unde quia
ratione fortis influxus revolutionis natiuitatis
molle tamen valet tollere influxum radicis eius. talis
ratione et maiori non poterit revolutio anni in die
et eclipsis et confirmatio universales influxus et
sic patet quod debet intelligi auctoritas aliorum
in libro de conuersionibus magnis ubi per con-
uersiones magnas terminat motus regis et populi.
Et quomodo etiam intelligitur Hali habensoden
sententia cum in revolutionibus annorum parit mor-
tus regis per revolutionem anni mundi et per co-
nversiones et eclipses. et plures voluit quod comete mor-
tus significarent principem. sed de his satis ad reliqua
transcurramus.

De almaten natiuitatis quid significat et et quomodo muematur caput

Quoniam de almatoden sufficienter et forte plures
quod erat dictum est mor de almaten natiuitatis dicitur
nomen post almatoden potest esse planeta dignus
in dando annos nato
Modus autem ipse inveniendi est. Vnde quibus planeta
plures auctoritates seu dignitates habeat in quibus

Videlicet in ascendente nativitate in loco solis in loco lune
in loco partus fortune et in loco conjunctionis prioris pre-
cedentis nativitate. Ille planeta dicitur
almoten nativitate. Et qui nativitate. in vita nati post
a quo ut ait alcabring. est nati post hileeb et alca-
coden. significator

Almoten autem planeta dicitur. i. videns. et intelli-
ge fortitudines seu virtutes seu dignitates planetarum
essentialiter.

Notandum. quod ut exerceas hunc canonem istud opor-
tet videre sigillatim in quolibet quocumque dictum locum
v. quod dignitates habet quilibet planetarum. deinde
de colligere collectiviter quibus planetarum in dictis planetis
numero habet fortitudines ille erit almoten.

Ex introductorio autem. creditur est quodam quilibet
dignitas valeat. nam domus valet quicquid exalta-
tio quod triplicitas tria terminus duo apparetur seu
facies anni. V. g. videbo prius in loco solis quibus
planeta est fortior. i. plures dignitates numero
habuerit. Et hoc faciam inspirando in loco solis
quod dignitates quilibet planeta habeat et illas no-
tando. Deinde in loco lune. Deinde in loco conjunctionis

vel personarum precedentis nativitate et si
alio. ultimo collige omnesque dignitates in omni
et apparebit finis in omnibus illis planetis ante-
ritates habeat vel saltem in quibus. aut tribus
locis dictis ille almoten erit.

471.
Advertendum. Quod volent aliqui Solem et Luna non esse
accipiendo pro almoten sed alios planetas. Et hec de
almoten nativitate dico autem nativitate quia almoten
absolute significat planetarum virtutes. Ideo aliqui vo-
cant almoten loci aliosque planetas. qui plures nomi-
ne fortitudines habet in dicto loco aspirat vel non
aspirat. Sed si aspirat est melior. Si vero plures
planete equales essent in fortitudine in dicto loco ille
erit almoten qui dictum locum aspexerit. et si equales
aspexerint eligemus illum qui erit in angulo forti-
oris esse. Et si equales fuerint eligemus illum qui
erit in fine Haur. Et soli aspinior in figura ita quod
non sit sub radijs solis. Et sic dicitur se appellat
almoten eclipsis sicut dicit Ptolomeus per quadrato-
partiti planeta plures habent dignitates in loco
eclipsis et in angulo precedenti. Et si aspectus alius
aspirat dictum locum vel ibi corpus sit tanto me-
lior. Et Gali Habermagel dixit quod almoten
conjunctionis est dicitur ascendens si illud aspirat et
ita de almoten domus per datur etiam almoten
mortis. i. qui fortior est. In dignitatibus ceteris
in domo mortis. almoten coniugii filiorum et sic
de alijs. Dignitates autem sunt ille quicquid essentialiter
dicitur a Ptolomeo in libro quadrupartiti. In pri-
mo scilicet domus exaltatio triplicitas terminus et apa-
rio vel solis affinitas et in capite de rectificatione
figurae celi dictum est.

De reliquis nato post partu contingentibus que
Scire querimus ac iudicare debemus sicut de
forma et figura corporis nati ac ipsius
complexione caput.

Continuando Hali Sabemedan caput hoc precedit
dicitur quoniam nuncio est ptolomei dare regulas ordinandi
accidentia que homini contingunt in vita sed quoniam
homo compositus est ex corpore et anima Ideo oportet
ut videat accidentia que accidunt homini pro statu
corporis et anime et primo incipit ab accidentibus que
respirant statum corporis Unde in hoc capitulo pre-
mit regulas pro quas scire possumus statum corporis
In sequenti regulas quibus scire possumus persisten-
tiam et infirmitates corporis contingentes. Deinde
regulas de statu anime ultimo regulas de persisten-
tia anime.

EGO autem sic dicta ptolomei dividere. tria sunt
accidentia hominis scilicet corporis, anime, et fortis
seu externe. **Bona corporis** sunt pulchritudo, deformi-
tas, magnitudo, parvitas, sanitas, egritudo et sic
de alijs. **Accidentia anime sunt.** Sicut audacia
timiditas, ira, desidia, temperantia, Intemperantia
Et sic de alijs. **Externa vero sunt.** Sicut divi-
cie paupertas, filios habere, orbatum esse filijs, uxorem
habere. Et non habere. Honores. Et infamie, ami-
cos et inimicos et sic de alijs.
Ptolomeus ipse volens dare regulas iudicandi acci-
dentia que homini contingunt.

473.
Postquam de spacio vite dicitur incipit primo dare regulas
de accidentibus que ad corpus pertinent sicut de for-
ma et figura corporis ipsius nati atque ipsius complexi-
one. De infirmitatibus corporis et sic de alijs.
Deinde regulas de accidentibus anime. ultimo de exte-
ris loquitur. Ratione autem quare primo de acci-
dentibus que ad corpus spectant loquitur quod dicitur;
dentibus que ad animam assignabat Ptolomeus di-
cens quia corporis qualitates naturale anime quali-
tates precedunt. Ratio autem quare corporis qualitates
precedant que sunt anime, est quia cum substantia
corporis sit spissior et magis sensibilis quam substantia
anime accidentia corporis sunt magis sensibilia
quam accidentia anime Itaque accidentia corporis proprie
statum cum ipso corpore nascuntur, accidentia vero ani-
me que a prima causa qui est deus benedictus provi-
niunt. Non apparent nisi post natiuitatem et crea-
tionem paulatim. Et cum hoc. Alia vero que sunt extra
corpus. Extra compositionem corporis que essentia
vocatur accidunt post predicta accidentia scilicet corporis
in multo tempore postea sicut habere prolem et uxorem
nisi post natiuitatem et creationem procedant.
Hali Sabemedan assignabat rationes alia quare quod
statum corporis precedunt qualitates anime quia vici-
tutes anime sequuntur corporis complexione videmus
enim manifeste quod ille qui habet cor calidum est
audacior et resibilior eo qui habet frigidum

Et habens complexionem melancolicam est timidus. Et
habet alia accidentia melancolie.

Amplius notabat Hali aut quod deus gloriosus crea-
vit animam post substantias abstractas et fecit tan-
nobiliores illis. Hinc fit conclusio corpori sicut una
illam que est educta de potentia matris. Prota
vegetabilis aut sensibilis. Et bona que veniunt ma-
terie veniunt ex parte dei nulla vero propter na-
turas suas et materias suas proprias. Ea igitur que
recipit anima per deum et per corpus et per sua
naturam sicut dicitur quod operatur in ea figuris
starum hora natiuitatis.

**Regula generalis in forma et figura corporis
atque complexionis nati cognoscenda.**

Oportet respicere orientem et occidentem et ascendentem
et planetas existentes in eo. Et planetas disponen-
tes ibi ipsi et habentes dispositiones et dominium
et qui fuerint in dignitatibus tanque essentialibus
que accidentalibus in ipso ascendente. Et sic per
hanc reglam docuit nos Ptolomeus vniuersaliter
ex quibus locis et planetis sciendum est modum
de nati forma et complexionis.

Secunda regula et est minus conis seu generalis
oportet etiam quod dictum est in precedenti regla quod
respiciat ad horam et locum in quo est hora et pla-
netarum habentem dispositionem in loco horae et mai-
ores auctoritates et dignitates in illo loco. Et Hali
addit Et planetarum applicantes sibi. Et addit Pto-
lomeus quod figura corporis et forma eius non
nisi ex his duobus locis iam dictis cognoscatur.

475.
ex natura signi ascendentis et signi loci horae.
Secundo. Et ab aspectibus planetarum dispositionem
hinc duo loca. Tercio. Et ex coniunctione eorum ac eorum
stellarum fixarum ascendentem cum eis et que sunt in gradu
ascendentis et que sunt cum hora in eodem recto positionis
Et que sunt cum quolibet planeta dispositore.
Ex his aut tribus pre que tradidimus faciemus
planetarum dispositores postea virtutes locorum. Et ultio
coniunctio que fit de istis. Et de stellis fixis
Notabat Hali dicens quod iuxta primam reglam vni-
uersalem oportet prius tradicare pre figurifica-
tione ascendentis. Et dispositoris ipsius quia per locum
horae et eius dispositorem.

Sequitur regle particulares

Si Saturnus est dispositus locum predictorem
et ascendentis. et loci horae et fuerit orientalis
figura nati erit meliori coloris medioris crassius
tandem pilis eius erunt nigri capillis capitis crassius
pectoris pillosi spissi. oculi mediores corpus tempera-
te magnitudinis et super ipsius complexionis vinct
frigidas et humiditas.

Si vero fuerit occidentalis natus erit subrigens
maioribus parvis corporis planos et rarios habens
capillos apte compositionis. oculi eius nigri et in
ipsius complexionis vinct siccitas.

Notandum primo. sicut Hali habet eodem quod
non immerito Ptolomeus posuit diversitatem eiusdem.

Et si planeta s. Saturnus in significando quādo est
orientalis ab eo quādo est occidentalis quia quādo
planeta altiores et superiores fuerit orientalis
erit et erit corā et est lux corā maior.
Et quādo fuerit corā occidentalis minor erit
corā. Et lux corā est minor. Et propter hoc dicitur
ut sit altioris maneris quādo sit ori-
talis quādo fuerit occidentalis. quia planeta
habet semper res proprias et diversificatur sicut
diversitatem statum suum. **Ampli notandum.** Sed
eand. quod dicta Ptolomei in hoc oportet quod
intelligantur de locis temperatis et de complexionibus
temperatis. Nam quādo dicitur astrologi talis p[er]tinet
significat spissitudinis corporis intelligitur in compa-
ratione spissitudinis corporis temperati. Et erit color
albi respectu coloris temperati. propterea oportet
ut in memoria habeas quod dictum est in p[ar]te
quadripartiti s. quod oportet considerare quatuor
elementa et abiectionem hominis. Et quod dictum est in
s[ec]undo quod oportet scire inspicere proprietates ele-
mentum quia nō cōvenit dicere de homine qui nascitur
sive in ciliis quod erit coloris mellini sed oportet
dicere quod erit minoris albedinis altero modo
dicitur de ethiopi quod erit albus. sed quod
nō erit sicut niger et alij.
Et si dicatur ergo sicut p[er] p[er]tolomei fuit diminutio
quia nō fuit universales omnibus climatibus.

477.
Et loas et generibus. Respondet quod sicut erit in
hac scientia fuit completum. quia in primo et s[ec]undo libro
iam de hoc s[ec]ulas universales dederat tunc scia quia
ex his regis que hic intelliguntur in comparatione corporis
temperati facile corā corporis qualitates intelligere
possumus sicut medici loquuntur de complexionibus tem-
peratis. Et de his que excedunt a temperamento et inde
movenas aliam speciem complexionis dignoscuntur.
Secunda regula particularis. Si Jupiter est dispo-
situs locum predictorum s. ascendens et loci huius
Et fuerit orientalis fuit natus habebit hanc dispo-
sitionem sive forma videlicet erit albi coloris co-
veniens et mediocri capillatorem oculi erit me-
diocri apte statum moderate quantitatem et comple-
xio erit a predominio erit calida et humida
Sive autem occidentalis fuerit natus erit albus
non tamen adeo ut supra dixi et capilli eius
erit pluri et exantiori parte calidus. oculi me-
diocri et erit corpus mediocri et erit complexio
erit humida a predominio.
Notabat sicut quod quādo Jupiter est orientalis
est fortis. Et quādo occidentalis est debilis mo-
do apparetur ac splendore. Ideo cum orientalis
est dat caliditatem et quoniam magis natura rig-
nabit ad humiditatem. Ideo dat etiam humiditatem.
Cum vero occidentalis dat solum humiditatem.

Et inter frigiditatem et caliditatem temperantia qua-
lis est erit natura temperata.

Tercia regula particularis. Si maxis predictorum lo-
corum scilicet ascendens et loci bene dispositus fuerit
et ipsi solus significacione habuerit. Et orientalis
existerit natus erit particeps albedinis et ruboris
bonae quantitatis. Idem carnositatis oculi erit vix
sive rubri capilli spissi et mediocres et erit complexio
erit calida et sicca.

Si autem occidentalis natus erit solummodo rubri
coloris moderate quantitatis corpus parvos habebit
oculos. Raros autem planos capillos aut flavos, et
erit complexio erit a predominio sicca.

Notabat Hali quod fundamentum boni dictum
est propter naturam maxis que est combusta et
sicca. Et quando fuerit orientalis eripit caliditatem
et temperatam naturam et multam humiditatem. Ita
quod ignisrat corpus. Et oculi videntur coloris oc-
cisi propter humiditatem que vixit et capilli
spissi propter multas carnositates que sunt in
corpore propter magnam caliditatem quando vero
occidentalis vixit siccitas.

Quarta regula particularis. Si vixit pre-
dictorum locorum dispositus et domina fuerit. Et ori-
talis illos effectus in forma et complexione nati
quos et Jupiter. Sed quoniam est maioris appa-
re quia Jupiter. Et est femina. Ideo effectus

effectus erit in forma sunt pulcherrimos et pulcherrimos
tudo erit pulcherrimum motum magis affinitate
et erit pulcherrimis figure et benignioris nobilitate
que ad animam et melioris corporis et octos pulcherrimos
et pulcherrimos nato dabit pulcherrimos igitur ac
formosioris stella vultus formam et acceptabilioris
quam Jovis dabit.

Quinta regula particularis. Necnon si
predictorum locorum dispositus fuerit et orientalis for-
ma nati erit boni modi videlicet erit coloris
multis erit quantitatis corporis moderate bonae com-
plexionis parvos octos capillos sive pillos bonos
mediocres et complexio erit a predominio calida.
Si vero occidentalis natus erit particeps coloris
subnigri et croci maculentur. Vultus habens ex-
pressus et concavos octos erit etiam papilla oculi sicut
papilla oculi caprim declinans ad rubedinem. Et erit
complexio erit a predominio sicca.

Notabat Hali quod fundamentum boni dictum
est quia planeta per orientalitatem acquirit bo-
nam apparentiam et caliditatem et per occidentali-
tatem oppositam. Et propria natura Mercurij ten-
det aliquantulum ad siccitatem.

Amplius dixit notandum quod si mercurius quando
natus nascitur in regionem temperatam per erit natus
vultus coloris moderate inter rubrum et crocum.

Quando occidentalis fuerit quanto magis facit in
gredimur quando erit in regione calida et comburitur
et habet mercurij. Hanc naturam inter alios planetas
quia semper est comburitur et sub radijs solis
est creatus pro regio inter calida

Sexta rega particularis. Sol et luna cum Jovis
et Veneri adhaerent in significacione sup formam
nati adhaerent vero statum et pulchritudinem nati
Cum vero Saturnus aut Marti participes fuerit facit
extrahent deformitatem quia isti planetes nato
inferius intentos. Sol item adhaerent quo ad pul
chritudinem et formositatem et corporis grossitudinem
fuerit fuerit pro se significator et dispositor
fuerit participacione habet cum planeta dispositore
et. Luna vero quod adhaerent in dando transi
um macerant et complexionem bonam. Et hoc
propter quando separatur a sole et apparet
erit. particulariter vero facit diversos status
solis diversitate sui hominis. Nam pro angu
mentis sui lunt et habemus den dat plig
salu. Et pro diversitate pligra actus
Et dixit idem habemus den quod si sol participat
aone qua habet in figura cum loco solis et
diversos status efficit. s. in forma et complexionem
nati. **Substatat Hali.** Si sol vel luna tantum
dispositores forme nati fuerit quanto oportet per

Respondet quod significabat quo ad formam et
naturalem regionis in qua quis nascitur sine aliqua
inclinatione ad aliquid aliud caput.

Sequitur alia regula generalis. Universate quando
planete sunt matutinales seu orientales et apparentes
et exiit exorientis de sub radijs solis corpora efficiunt
magna et spissa in carnibus et ossibus. Ratio bonis
est est dicitur habemus den in commento quia cum plane
te sunt matutinales sunt fortiores et ideo fortiora
atque magis completa efficiunt corpora. Et semper
in hoc crescent donec ad primam stationem aphelionis
cum eis planete in prima statione fuerit et stationa
ri corpora efficiunt fortia et vigorosa.
Cum in secunda statione fuerit facit ea debiliora
Nam post primam stationem semper eis coram radijs
minuendo donec sint in oppositione solis. ideo
cum facit corpora debiliora et semper crescit de
bilis donec respectum fuerint. Et intrant sub
radijs solis cum igitur sunt occidentales et abscon
debent se sub radijs. Ita quod non apparent
corpora facit debilia dolentia et infirma quia
inferius impedimenta atque gravitates eto acti
dent in

Regula alia generalis. Loca etiam figues celi
et signa atque et planetas celi in quibus sunt planete
disponentes sup formam et complexionem nati
Et habemus den abbat et figues loci hanc et.

Et ascendentes sunt que aduocant ad formam et figuram atque complexionem nati secundum naturas earum videri. Inueniuntur si planete que significant super complexionem et formam fuerint in quarta celi que est apud equinoctiale vernale et ab initio canicis usque ad punctum solsticialis estuatis. et usque in finem gemini demonstrant natum fore boni coloris comocrentibus faciem apte carnositatis bonorum ditorum. Et eius complexio est calida et humida a predominio. Ratio dicitur est de Habenroden. quia ista quarta est longata et tendit magis ad caliditatem et humiditatem. Si idem planete fuerint in quarta celi que est a solsticiali estuati et a principio canis usque ad punctum equinoctiale autumnalis et in finem virilis significat natum fore longatum et humidum. eius staturus compositus carnositatem magnam ditorum spissos capillos atque crispos habens et eius complexio a predominio calida et sicca. Ratio huius est de Habenroden. quia ista quarta celi est calida et sicca et sic caliditas et siccitas faciunt in terra longata solum quod dixit Ptolemaeus. Si predicti planete fuerint in quarta que est ab equinoctio autumnali usque ad solstium geminis et ab initio libris usque in finem sagittarii significat natum fore coloris mellini. maiorem gratiam vocis habentem spatulab amplas mediocrem capillorum aptam

483.
et proleborum octores et eras complexionis a predominio erit frigida et sicca. Ratio huius dicit Habenroden est quia ista quarta celi est frigida et sicca. Et sic talis post calorem. Ideo conuenit quod significet amplas spatulas et magnitudinem membrorum superiorum. Si vero fuerint planete predicti in quarta celi que est a solsticiali. hiemali usque ad punctum equinoctiale vernale id est ab initio capricorni usque in finem piscium significant quod natus habebit nigrum colorem et quod staturus corporis mediocrem capillos planos seu extremos et rarios. bone compositionis. Et eius complexio erit a predominio frigida et humida. Ratio est dicit Habenroden quia hiemalis quarta est frigida et humida. Et rigore coloris provenit motum a magno calore namque scia a magno frigore et quia in hac quarta est magna frigiditas. Ideo nigrum efficit colorem. Notabat preterea Habenroden dicens quod Ptolemaeus voluit per ea que dixit in hac universali regula significare quod quilibet boni quartam quando placita est in ea qui est dispositio locorum significans super formam nati aduocat placita concordantem cum ea in suo significato et minime de significato placitum non concordantem cum ea.

Regula alia universalis Postquam est posita regula universalis de locis universalibus in celo et de quibus

De quibus in quibus experimenter planetis significantibus
super forma nati qui sunt dispositores locorum significan-
tium super forma et figura nati quod significant foto-
rum in forma nati. Hinc ponitur regula et est de par-
ticularioribus locis celi videlicet de figuris quod si
quis fuerit unusquodque illorum figurarum in forma nati et
complexione quando planeta qui est dispositores
forme nati reperitur in tali signo. Et cum pro-
loquens in hoc quod particulariter oportet inspi-
cere loca in celo et signa et stellas tam illa quae sunt
in Zodiaco quam illa quae sunt extra. Item modo sunt
in eodem cunctis positionibus ad planeta sunt planetis
dispositores forme nati et significantibus super
forma nati. Et tunc si huiusmodi signa fuerint
quae similia hominibus figues significant nati-
fices corporis temperati et bonae compositionis illa vo-
lunt quae non sunt similia figues hominibus et per
sequens non debent temperantia morant corpora sed
convenit formis suis et trahunt ad naturam suam
Et faciunt membra similia suis aliquantulum incli-
do ea ad maiorem vel minorem magnitudinem sicut
ad fortitudinem vel debilitatem et ad bonam composi-
tionem vel mala. V.g. Si η et α nati habeant
ad magnitudinem. Ratio horum dicitur habemodum
quia figues horum signorum sunt in celo magni
Idem significant magnitudinem.

485.
 α et η ad parvitatem Ratio quia figues
eorum sunt parvi significant parvitatem γ et δ .
Sed anteriora eorum membra inclinant ad grossitudinem
Sed eorum posteriora inclinant ad parvitatem et debili-
tatem. Et Ratio horum dicitur habemodum quia fi-
gues quae bestiis affimiliant aut figues bestiarum
ad figues bestiarum. Et quoniam ista tria signa
habent anteriora maiora quam posteriora adro-
talem rem in corporibus bestiarum faciunt et pro op-
posito α et η versus eorum anteriora pri-
cipia declinat corpus nati ad macerem et sed
posteriora ac fines ad grossitatem et spissitudinem
 η et α corpora ad temperantiam et bonam co-
adonacionem et compositionem η et α melius
nati illa ad distemperantiam. Ratio est dicitur ha-
bemodum quia illa quae temperantia faciunt sunt de
figues bonorum. Ideo temperantiam faciunt. Et illa
quae sunt elongata a figues hominum distemperan-
tia. Idemque ait Ptolomeus. Convenit de alijs
figurarum qualitatibus notandum. Et illud obser-
vare et eas admodum conferre. Et ex consuetu-
dine et compactione illarum licet habeat
proprietas in forma corporis. Dixi habemodum
quod ex his verbis Ptolomei dat nobis regulam
universalem pro omnibus. Ita quod quodcumque

quod dispositor rei est unus et omnes alie res con-
dant eum eo in ea dispositione sine significacione
sue indicabunt per dispositorem. Si vero alia res
contraria fuerit dispositori minime tantum quia
huiusmodi minuit de se illa pertinet ad ipsum.
Si vero dispositor fuerit solus uno planeta ita
quod plures dominentur in dispositione sine signifi-
cacione. tunc prout ex illis illud qui fuerit ma-
ioris testimonij et autoritatis et confidentij
alias res que conueniunt in ea dispositione per
Regula significacionis et scilicet illas addere aut minui
summa significacionis dispositionis et ita non solum in
mensuris sed et in figura corporis. Et erit forma atque copu-
latione reglarum istarum observari oportet sed quod
in alijs alijs cognoscendis accidentibus.

De impedimentis Et infirmitatibus siue mor- bis corpori contingentibus Caput

Non te deceat in primis quod per impedimen-
ta in hoc capitulo intelligit Ptolomeus voca-
mentum accidentis corpori. Semel tantum contingit
Et docet: dolet nunc non a corpore remouentur
quas habet pestilencias vocat. Sicut acutas for-
tas paralysos et hominibus. Infirmitates vero
sunt necessaria accidentis corpori que semper durent
donec durent dolor et donec liberetur vel recipere
cant quandoque sunt podagra colica dolor splenis
et hominibus.

**A quibus locis in figura natiuitatis sunt
Et a quibus planetis significacio super
impedimenta et infirmitates que corpori ipso
nati adueniant.** Dicit Ptolomeus tertio
quadripartiti duodecim. quod a tribus locis videlicet
ab ascendente a Septima et a Domo que sequitur
Septimam. et non habet aspectum eum ascendente
et Sexta Domo. Et maxime ab occidentali et Sexta
et Septima. a duobus vero planetis scilicet infortunis
et Saturno et Marte. observacio qualiter aspectus
sunt ad predicta loca. Unde sequitur regula
**Regula generalis de significacione im-
pedimentorum et infirmitatum corpori
nati accidentium.**

Cum utrumque planeta qui est infortuna vel alter
eorum fuerint corporati in predictis locis vel
aliquo maligno aspectu de illa aspererint scilicet
quarto vel opposito. sine dubio significat impedi-
menta et infirmitates in corpore nati con-
tingere. Et maxime si utrumque luminare scilicet sol et
luna vel alterum eorum fuerit in angulis eorum
quod dicitur et in eorum sequenti. et Sexta Domo vel
angulis oppositis scilicet ascendente vel Septima.

Advertendum autem accepto quod non solum fore
significatore vis infortune et per consequens signifi-
cacio super impedimenta et infirmitates co-

conjunctione vadit ad gradum angli post lomi-
naria loca sed scia est infortuna separator a
gradu angli ante luminaria. Ita quod ex omni
omnino impedimenta et infirmitates sine ex-
cis quinq locis .f. ascendens. septima. sexta. locus
solis et locus lune. aliquis eorum separator ab
infortuna. Sine vadit ad ea quia tantum est unum
quod aliud tamen docet Habermoden. quod ma-
ioris nocumendi est illi qui vadit quam illi qui se-
parator ab infortuna

Amplius aduertendum. Sicut etiam Ptolomeus
quod modi sex maneribus impedimentorum et infir-
mitatum significantur per signa locorum emissa-
rum .i. per signa ascendentes et septime que sunt
loca brachiorum seu pariter orientis et loca sig-
norum et per naturas stellarum infortunarum et sti-
larum participantium cum eis. et inferius sequitur
**Regula generalis in quibus continget no-
cumentum membri.** Et modo seu nocumendi
et sicut impedimentum et infirmitas
Dixit Ptolomeus quod gradus cuiuslibet signi
in quo est gradus ascendens vel septime uti-
prens nocumendi. significat membrum in quo
erit nocumendum. .i. impedimentum. vel infirmi-
tas .f. mediate. Ratio est dicit Habermoden
quia ille gradus erit in termino aliorum pla-

489.
planete et propterea convenit et disponator mem-
bra quod est illius planete significant etiam
per gradus signi duo nocumendi. Si illud quod
erit erit impedimentum vel infirmitas vel utrumque
Et antequam etiam planetarum specificantur .i. de-
terminate demonstrant species impedimentorum
et infirmitatum quod gradus signi recipiens no-
cumentum demonstrat membrum in quo accidit
illud. Ex eo quia ille gradus est in signo alio-
rum planete unde afficitur membrum illius pla-
netae declarat Ptolomeus.

Mars saturnus doctore super brachia auditus 5
dextro splenis vesica et flegma. Ratio est
dicit Habermoden quia saturnus habet simili-
tudinem cum sole in malis et maxime in signi-
ficatione prius Ideo habet auditum dextrum
Propter melancholiam habet splenis que est
de natura eius propter frigiditatem magnam
vel humiditatem quare facit significare fleg-
ma. vesicam propter superfluitatem canalium
Jovis significat super tactum pulmonem costas 4
cartilagineas. et sperma. Ratio est qui tacto
convenit temperantia. Jovis autem calidus et
humidus temperate pulmo costas et pectus
et sperma conveniunt calori et vite que est
propter temperantiam.

Mars. Habet auditum sinistram. et nervos. 6

Et testiculos. Ratio quia mare participat ad lu-
na. sol visus cor crebrum nervos et omnia dexter
partis membra. Ratio est dicit Habemusoden quia
sol est nobilior omnibus alijs stellis habet nobi-
liora membra. Et habet participationem cum alijs
planctis in humis medietatis maioris forma
menti.

♀ Venus. odoratum epas carum. Ratio est quia
in natura est Jovi proxima et quia dicit pulchre-
tudine comenit ut ista membra possideat.

♂ Mercurius locutione deliberatione. memoria
lingua. fil atq; naves. sicut odoratum. Ratio
est quia mercurius tendit ad similitudinem et est co-
municabilis nature cum quo nunc planeta misceat.
Et semper vadit circa solem qui est principis
maior Jovo habet ea que dixit Ptolomeus
fil aut propter mixtionem quam habet cum infer-
ioribus.

☾ Luna. gustus deglutitum stomachum ventris ma-
lium matrem pudenda et omnia sinistra
membra. Ratio dicit Habemusoden quia sol
habet principalia comenit ut luna habet
que perveniunt sibi sunt ventris stomachum et
matrem.

Regula generalis quando infortune
faciunt impedimenta et quia infirmitates
Dix Ptolomeus quando infortunatioris stelle

491.
que sunt causa nocuentiorum fuerint orientales si-
gnificat contingere debere impedimenta quas pesti-
lencias vocat Habemusoden. Ratio est ut spernet aut
quia tunc sunt fortiores Jovo fortiora nocumenta
condonant. Cum vero eadem stelle occidentales fuerint
infirmitates eveniunt, quid autem pro impedimenta
et quid pro infirmitatibus intelligat Ptolomeus iam
supra declaratum est.

**Sequuntur regule particulares de impedimen-
tis ac infirmitatibus nati corpori contingentibus**

Postquam Ptolomeus universales regulas de inveniendis
impedimentis et infirmitatibus tradidit. nunc
similiter de his loqui volens ait. quod accidentia
in his rebus particularia. scilicet quo ad impedimenta
et infirmitates cognoscuntur secundum positiones stella-
rum in observatis configurationibus. et experientia
talibus.

**De cecitate ac debilitate visus unius
oculi. Regula prima.** Luna existens infor-
tonata in ascendente vel in septima et solem
in ea hora existentem in cunctis cum ea vel in o-
positione valens habebit cecitatem vel infirmitatem
puta debilitatem vel quovismodi solum in uno oculo.
Amplius Si Luna existens infortunata aphel-
iocet pro aliquo aspectu soli existenti in ali-
quo angulo puta ascendente vel septimo

Et est hoc Sabeat participatio est aliqua stella
nebulosa eam que sit in zodiaco. Ita quod sit in
eod in eod cuncto positis. Item existit .s. in uno
deto visus privatis aut debilitas. Sit aut stella
nebulose sicut stella nebulosa que est in canes
et plucides in thauro. Et alia que in sagittario
et caput canis scorpionis et ille que sit in cie
cuncto cunctis hominibus et in aquario altera que
dicitur calber.

Secunda regla. De utriusque octi cecitate

Luna existens in aliquo angulo puta in ascensu
vel occidentis infortunata a Marte vel a Marte
et Saturno et ipis existentibus orientalibus Luna
vadit ut optinet eis .s. de convectione. de convectione
vel de aspectu. significat quod natus peruenit
utrinque oculi visui vel infirmatior. Et hoc aut
scabies aut alens aut catarracta.

Amplius Si Sol est infortunatus in aliquo
angulo perditore ab his duobus planetis et
sit ad apprehendendum eis. Ita quod Saturnus et
Mars fuerint orientales a Sole idem significabit.

Amplius Si ambo luminaria sint in convectione
vel oppositione et ambo infortunati a Saturno
et Marte et dant infortunum soli sit mater
natis et infortunans Luna sit respectu matris
tunc idem evenit a qua aut causa veniunt
pedimentum anni vel utrinque oculis si fuerit volens.

443.
aut etiam vide si Mars est ille qui illud facit
et hoc videtur quod sit propter rem vel volens et
fuerit vel combustionem. et si cum Mars. habet .p.
participationem seu associationem mercurii est propter
luctum et solacium et aliquem hominem malum.
Si Saturnus illud facit est propter descensum agni
et humiditatem ad octos. ex figura frigoris magno
vel volens quod fuerit super pupilla oculi et catara.
ctum. Et deignodi.

De sterilitate nati si fuerit masculus Et abortu si femina fuerit regula.

Si Venus in aliquo angulo perditore .s. in aspi.
dentis vel in occidentis et maxime in occidentis in
septima et cum ea Saturnus corpore veniens
fuerit vel ipsam aspexerit et Mars veniens
aspexerit vel sit in eis opposito vel ut alia
Luna habet Mars alius fuerit super ipsam vel
opposito aspectu aspexerit hoc curatorem illa
si est masculus non facit filios si vero femina
abortum parietur. Ita quod filij morientur
et parient ante tempus. Am.

Amplius Si Saturnus in aliquo perditore angulo
vel fuerit et maxime in septima. Venus. secundum
ibidem veniens vel ipsam aspiciens et Mars facit
et creatur super eam vel in eis opposito
idem fieri .s. sterilitas in masculo. In femina
aut abortus. Imo quandoque scia debracacio

Siue dismembratio exciderunt et propius ad unum
in predicta configuratione existens sit in cance
rigitur et caputurum et in luna apertus maris
a parte orientis.

De homine castrato aut hermoprodito vel clausa si fuerit femina Regula.

Si verus in predicta configuratione fuerit quoniam
distinguitur in saturno et participatio habet
in Mercurio et maris elevatus fuerit super ea
natus erit absque testibus aut hermoproditus
aut clausus.

Amplius. Si verus in eadem configuratione ex
stiterit cum saturno et maris et solis aspectus
et ipsa verus et ambo luminaria fuerit masculus
et luna occidentalis et verus in hoc stato aspectus
infertilitatis huius natus erit sine membris virili
bus vel si ea habuerit articuli prosterentia in mem
bra ita quod non poterit dare spermata. Et maris si
verus in tali stato fuerit in arietis Leone scor
pione aut aquario et si erit femina non pariet
et erit sterilis et qui sunt configurationes habu
erunt non evadent causa ab impedimento visus

De impedimento lingue et per consequens de mutis et balbucientibus regula.

Quando saturnus et mercurius fuerint coniuncti
cum sole existens in ascendente vel occidentali et
luna utriusque associata fuerit et aspiat ambo

Maxime quidem cum mercurius occidentalis existerit
huius natus habebit detinens linguas vel est bal
bucientis. Et si maris fuerit cum his duobus stellis
et aspectus habuerit tempore quo associabatur bo
ne displet detinens linguas. Dicitur habere modum
quod si solus mercurius fuerit cum sole habendo
aspectus ad saturnum vel luna apertus saturno
huius talis confellatio scilicet detinens linguas fuerit
Et aut habere modum quod tempore quo con
iungitur linguas detinens erit solus gradus qui
sit inter martem et luna vel inter ipsum et
alios alios planetas.

De gibositate. claudicatione. desiccatione id est paralysi et dislocatione membri ali cuius Regula.

Cum duo infelicitate fuerint in arietis et ambo
luminaria vadat ad coronationem vel oppositum
aut ad quadraturam earum et acciderit cum hoc quod
luna sit in capite draconis vel cauda aut in capi
te draconis aliorum planetarum aut in signis in
firmantibus sunt est γ 8 50 in et γ .
huius corpori continget impedimenta vel gibositas
vel destructio aliorum membri et claudicatio
paralysis aut dislocatio. Et si cum luminari
bus fuerint stelle infelicitate huius ab ip
sorum partibus. Sic impedimenta continget ergo
si erit fortuna prolongabitur tempus prosterentis

De Habituoden quod si loca in quibus morantur
si planete fuerint signa duorum corporum plures
pestilencie ex dictis possunt contingere. si unus
una tantum. Et si asperuerint ipsam signa fortius
prolongabitur tempus pestilencie. si no asperuerint
erit pestilencia ab hora natiuitatis.

Amplius Si infortunata in medio celi fuerint
et ambo luminaria cadencia à medio celi in
opposita ambam infortunatam vel in eadem quito
gradu. significat quod impedimenta que acci-
dent erunt propter fortia accidentia et propter
magnum plenum humoris. sicut propter casum
ab alto loco vel quia deciderint in magis latum
no et inimicorum aut pro aliquibus fuerint
sicut sunt lupi vesperi canes equi et boves
aut ex morbo viperæ aut serpentes aliorum
quod cognoscere poteris ex figuris stellarum
fixarum que stant cum planetis.

Et si Mars elevatus existerit et dominetur
super luminaria. accidit illa impedimenta
superius dicta ex combustionibus ignis vel ex
maximis ventis. sicut quia in latrone
invidet. Et si Saturnus. Elevatus et dominetur
eveniunt ex precipitatione aut submersione vel
paralysi. De Habituoden quod oportet in his
rebus cognoscendis advertere loca luminariorum
et infortunatam et fieri exigitur erit pestilencia

497.
quia si fuerint in principio signorum quadrupedum erit
pestilencia in manibus si in fine erit in pedibus
et si alibi in alio loco corporis.

**De impedimentis que contingunt in cute et
superficie corporis Sicut est morphea impe-
tigo albaras lentigo et similia. Regula.**

Quia luna fuerit in puncto equinoctialis verna-
lis. si infortunata facit in corpore cute morphea
In puncto equinoctialis autumnalis facit alba-
ras. In puncto solstitialis estivalis facit impe-
tiginem. In puncto solstitialis hiemalis facit
lentiginem. Et similes mactas ac impedimenta
planetary infortunati ipsam ibi.

De infirmitatibus Regula generalis.
aut Ploto: cum infortunata predicto modo associat
sunt soli vel lune in figura Ita quod sunt cor-
porate iuxta duobus luminaribus aut con-
juncto aut sunt in opposito eorum aut quito aspectu
modo tamen contrario ut. si infortunata in aspi-
cto solis sunt matutinales. Respecto vero lo-
ci sunt vespertinales tunc accidit infirmitates
corpori nati. Raro autem hoc regit est dicitur habi-
toden quia quando infortunata sunt potentes et
dominantur luminaria id quod accidit in cor-
pore erit pestilencia quia debiles accident infir-
mitates

5 *generatim enim Saturnus.* in predicta configuratio-
facit complexionem ventris nati frigidam et valde fla-
gmatam ventris nati sicut cuncti pectoris fleg-
matis intestinales et matris aut facit corpora
si macilentum et interitum atque morbosum ex humoribus
discrepantibus ad membra et ex flegmate acuto
et falso facit finitum plagas in intestinis propter
humores falsos illos descendentes facit huius
et spiritum propter flegma descendens in pectus
Et per consequens plurimum pleuresim peripneumonia-
m. Et propter adustionem humorum lepram et hu-
morem melanolicum maxime de thabernaculo cui
est in doribus maribus vel in aliqua rube dignitas
Et et cum his etiam matris dolores in mulieribus
Mars autem facit spiritum sanguinis. melanc-
liam que ex adustis humoribus et precosigis
maniam apostemata et ulcera in pulmone
et per consequens pleuresim et peripneumonia-
m ac plurimum propter acutos humores ad
pectus descendentes Et accidunt impedimenta
ex infirmis et adustionibus in se factis
propter infirmitates quas patienter in doli-
locis. Sicut sunt. signa fient fistule bubones
hemorrhoides aut fient si pustule ulcera calida
ignea et que erodendo crescent sicut brevis
stomachi. cancri. cancerina, et sapbarulio

499.
In mulieribus autem cum his accidunt parturitionem
aborsus. et eorum detractiones et potestates
Et quando Mercurius. miscetur cum qualibet
infirmitatem angit in opere suo unde si miscetur
cum Saturno adveniat in frigidando Et in despo-
xo humorum ad membra presertim ad guttorem ad
pectus et ad stomachum plures si Saturnus esset
solus pre se. Si vero miscetur deo participatio-
nem habuerit cum Marte adveniat illud in despo-
dendo et infirmitatibus que ex despo-
ant. Sicut sunt cuncti ulcera. effecies. exitores
calide et fient apostemata calida sicut flegmon
et Erysipelas. impetiginos mali melanolicis
pberitides manie epilepsia et his similia
Regula particularis. Ait Ptolomaeus quod in
firmitatibus quas quilibet infirmitas facit sunt
diverse sicut diversas naturas signorum in quibus
sunt. et naturam ascendentis. et septimus. Nam
op. Q. C. et omnia signa que sunt figurabunt
sunt phorstein atque pisoni generant infirmita-
tibus que spargunt per corpus. et que coarctando
negamentantur sicut impetiginos excoarctos
scrofule fistule leprosi et horummodi.
Sagittarius autem et gemini faciunt infirmita-
tes que faciunt hominem cadere in letum sicut

brent est epilepsia apoplexia Et amittit sensum sicut
paralysia locum corporis et suffocaria materis molitur
dicit habundantia oportet ut distinguas has infirmi-
tates secundum naturas signorum et scias secundum naturam in-
fortunae quae est in signo et contrarios naturam infor-
tune cum natura signi. V.g. Si Mars et Mercurius
fuerint in sagittario vel gemini facit epilepsiam
Saturnus vero paralysiam.

Regula altera particularis de locis in-
fortunarum in signis

Quando praedictae infortunae comodo in figura dispo-
sita ut in superioribus dictum est. fuerint in fin-
bus signorum sunt infirmitates quae arident in
externis partibus corporis sicut est lepra et po-
dagra atque claudicatio. quando vero sunt in pri-
cipio signorum erunt infirmitates in membris
principalibus sicut in facie collo et pectore.

Regula de magnitudine seu intensione impe-
dimentorum ac infirmitatum et de eorum curabi-
litate vel incurabilitate

Si fortuna non associetur in figura s. vel pre-
sentatione vel per aspectum stellis infortunacionibus quae
sunt causa infirmitatum praedictarum. neque scias
minaribus in angulis existentibus infirmitatibus et
impedimentis inde provenientibus erunt valde curabi-
lia et in curabilia. simile Idem fiet si fortuna in
figura

501.
associetur eis. tamen infortuna fuerint elevata super
eos vel magis fortis sed quod fortuna associatur
seu testificatur et facit fortiores infortunas
tunc impedimenta non erant turpia nec incommoda.
Sicut ex his corporibus et infirmitatibus erunt loci quae
erant transibunt. Idem quoque eveniet si fortuna fo-
uerint orientales.

Regula de cognoscendis modis succurrendi
impedimentis et infirmitatibus secundum diversi-
tatem fortunarum.

Si Jupiter fortior existens infortunis praedictis
vel orientalis ab eis associetur illis et dictum
est occultabit impedimenta et quiescere ac ce-
sare facit infirmitates et mitigare ac remo-
vere cum auxilio hominum bene custodierint pa-
cienter. Et si cum Mercurio Jupiter erit
infirmitates removebuntur cum medicamentis et
per bonorum medicorum medellam.

Si vero venos eorum in quo iupiter praedictis in-
fortunis associetur decorabit. si facit impe-
dimenta seu pestilencias quas infortuna facit
dant propter bona opera eos amabuntur ab homi-
nibus nec sedebit cum pestilencia. Si vero infir-
mitates sunt illas leniet atque cessare facit me-
dicamentis divina occasiones provenientibus sicut
sunt res quae fiunt ex incantacionibus et carac-
teribus

que ponitur ad colu et que actipitur ab amicis di-
vel proventicia pro somnia. Et si ad veniens fuerit
satorum impedimenta et egredientes et cessant
atq; mitigatio eam erit res manifeste et appar-
tes mlti. Si vero mercurius fuerit ad ea fac-
hoc ad proficere et bono patientis. quia bonis
cedent deum removere ab eo illas egredientes et in-
vass in illo impedimento pro amore qui habet
rega et ex quo bonis sibi benefactis et facere
cupient.

**De qualitatibus anime nati cognoscendis
moribus et virtutibus et vicijs eius caput**

Postq; statum corporis et impedimenta eius ad infir-
mitates quate cognoscere debeas recte traditis fuit
nos de stato anime sicut de qualitatibus eius et
moribus bonis atq; malis et de Ptholo: quod
ex qualitatibus anime. id. quod plinet ad mlti-
llectu et ratione cognoscere per dispositiones me-
curii s. p. complexiones quia habet mercurius
bona naturae ut p. signum in quo moratur
per domum signi p. applicationes et separationes
ipsos ab alijs planetis ea vero que plinet ad
anima racionalem qualis est apphiva. Sicut
fativa. Et etia vegetativa sicut ex complexione
et dispositione bonae que sibi inest de natura
eius et signi in quo est et dominis dignitate

Suam et loco in quo est comparatione anglicum. Et ab
eius applicatione et separatione ab alijs planetis
Ergo focus anime qualitates universales anime
corio et bona bona naturae sicut quae ad
anima racionalem ad mercurium racionalem vero
ad lunam plinet. Dixit Itali quod quia motus boni
planetarum alteri applicationem in naturae et est
concordancia inter eos facta. anime nati erit or-
dinatus et concors. Et si mercurius erit for-
tior anima racionalis obsidet racionati. Si ve-
ro luna fortior eo opposita. Similiter ille qui erit
in signo directo dominabitur illi qui erit in
fortioso.

Cum igr. motus anime et qualitates eius
sint multorum modorum oportet quod iudicium ostendens
anime sit multum manerem et consideratione
significant enim si duo planetae duces eos anime
statu. Et quilibet boni planetarum habet in
figura diversas dispositiones et participationes
habere potest. Nam diversitas nature signorum
in quibus erit unusquisq; boni planetarum. et
participatio unius ad alterum et domini deo di-
spositorum illorum et participatio q. sunt dispo-
sitiones p. d. in eis et ad sole et anglicum
statu eorum. in modo et in naturae et p. p. p.
statu

de naturis stellarū siue planetarū dispositō
rū loci, Mercurij et lune per silū earū
in compaciōe mātī qualitates animi signi
ficantibus.

Stelle siue planete orientales et ascendentes et
maxime si fuerint in aspectu faciei pertinent
ad eū si talis planete fuerint dispositores op
anime. Significant quod anima erit libera.

Idem siu simplex confidenter in consilio simp
rigidum acuti ingenij larga et aperta. Re
est quia talis status planetarū significat vim
magna et sunt in bono stato. Ideo oportet
quod talia significent.

Stelle siue planete cū stationary ma
tutinales fuerint. et in medio celi et in die
faciunt animas cogitantes fixas memores
quietas intelligentes magnanimas. immobiles
incomutabiles in se invicem cognoscentes et bone
disciplinis opatres investigatores verum sci
entiam peritab. Ratio est dicit Sabinesden
quia planete cū sit in hac stacione s. prima
sunt complete fortitudinis. finitū cū sunt in
decima domo quia iste angulus est complete
fortitudinis omnibus alijs 12 domibz. ita
planete in hoc angulo sunt fortissime et optime
significabūt id quod dicit ptolemaeus

107-
Stelle siue planete. ascendentes in principio noctis
et occidit eadem in fine noctis faciunt animas
leues stultas debiles laborum intellectus leues
possibiles infortunatas pusillanimes effrautes pu
sillanimitate magna tentantes fessas. Eadem mo
biles solutarios vario est dicit Sabinesden quia
quando planete sunt in tali stato minuit in vi
ribus suis.

Stelle siue planete. Si fuerint in statione
prima et respectinales cū fuerint in angulo 6.
et s. quarta domo. finitū venos et strenuū
quando occidentales respectinales fuerint a sole
cū tempus diurnū fuerit et in natiuitatibus
diurnis aut orientales. et natiuitates in na
tuitatibus nocturnis et hoc concordat cū sta
tione planetarū superiorū. significant ani
mas indagatores et sensata non tamen bone me
moris illaboratores nullis laboribus amatiue
verū secretarū investigatores sunt in geometria
et absconditorū verū. altissimarū mysticarū
sunt scientie et machinarū operū mirabilium
Et in diuina astrologie et quod est propheta
rix. et diligit actum augurandi et erit via
somnorum interpretis. Notabat Sabinesden.
quod quando planete sunt in statione secunda et
respectinales et in angulo terer sunt in medio.

Inter fortitudinem et debilitatem nam ex quo fit in
galo habet potentiam ex quo virtus non transit terra
habent debilitatem. Item Mercurius et Venus quado
se ita habent (ut dictum est) scilicet quod sint occidenta-
les a sole in natiuitatibus diurnis et orientales
in nocturnis et hoc concordat cum statione planetarum
in superiorum.

Ex hoc autem elige. quod quod Venus et Mercurius sint
sint occidentales in natiuitatibus diurnis sint potius
rosi simile. quando orientales in nocturnis tunc
enim significabunt sicut planete superiores quando
sint in stationibus primis in stationibus anime.
Cum igitur planete sint mediocres inter fortitudinem
diurnam et debilitatem tunc significabunt ea quod
dicta sunt a Ptolomeo quatenus aliqua proueniunt
ex commendatione signorum que sint inter fortitudinem
et debilitatem sicut est acritas sensus quod est
cum modica recordatione et cum pigritia. et tunc
si significatores sunt sub radijs solis cooperati
vel cadunt et cooperantur sub eis sicut petri-
les et cooperati. Secretus.

Amplius dixit. Habemus enim quod ex his que
dicta sunt apparent quod status planetarum per
Primus est. id quod significat quando sint ori-
entales ascendentes ex quo intelligi possumus
id quod significant quando sint in contraccio

509.
stato. scilicet quando sint occidentales cadentes.
Secundus est. id quod significant quando sint por-
tiosi quando sint in sua statione prima ut sunt
siamos id quod significant quando sint debiles.
Tercius est. id quod significant quando sint oppo-
siti soli et sunt siamos id quod sicut significat quod
sint sub radijs solis.

Quartus est. id quod significant quando sint me-
diocres inter fortitudinem et debilitatem. et quando
invenitur aliquem planetarum qui non sit in
istis quorundam figuris committens statum adinvicem
et indites sicut partem ad quam magis tendit.

**De planetis quando sunt in suis bonis
dispositionibus id est potestatibus essenti-
alibus et accidentalibus quando sunt qu-**
bernatores anime nati quale dispositione fiat
Stelle sicut planete que dispositionem anime domina-
tor cum in locis suis fuerint sicut est dominus exal-
tacio tunc aut in suo habit. et similitudine
quod masculinus in signo masculino femininus in fe-
minino diurnus in diurnis nocturnus in no-
cturno. Et generatur quod sit in loco concordie
cum eo quantus quantum non sit sua domus
et exaltacio nec trigonum sig. et facies
nec trigonum facit anima fortiter quantum effectus
nihil impedire poterit et regit se ex seipso et
suo consilio et prosperabitur in eo quod impet

Secus ponet ante Maxime autem hoc fieri eo ceteris
Stelle duorum locorum dominantes fuerit et ut loco illi
eius qualiterque afficeretur in figura Et a bonasque
fuerit vel ad ea participante habuerit
Quod si contrarium erit quod dictum est esset videlicet
quod planete non sunt in suis dignitatibus essentialibus
nec accidentalibus tunc significat animas non
facient fortes et apertas sed occultas paridas in
perfectas. que quod incipit non perficit nec
sperantur in eorum operationibus Racio autem hoc
est de habemodum quia cum planeta est in suis po-
statibus essentialibus et accidentalibus propriis
est in sua fortitudine. Cum vero in opposito est de-
bilis

Stelle dominantes. Supra Mercurium et ve-
nery vel elevati sup eos si fuerint infortunes et
fuerint potentes significabunt quod anima nati erit
superba et notiva suis subiectis veluti iniusti dicitur
et iniqui que infortunes faciunt eos Gaudio et laetitia
ad malum faciendum sine disturbance aliquam
difficultate. Cum autem istis dominabatur stelle que po-
erunt ex illarum contrariis illarum eandem facit eorum
tob infirmi homines esse et viles nec prospera
buntur et ex eis sapientia fomentur propter mala
que faciunt.

Si vero super mercurium et bonam planetam fortunam
dominante et elevate nati fuerint iusti et boni et

et super eas fortunas non fuerint elevatos alius
planeta tunc alijs bonis gaudet et illud
comendabit nec aliquod eis inde damna continget
Ino eorum bonitas erit causa eis magnam profici
et honoris.

Si vero super eas fortunas dominantes sup mee-
corum et bona elevatur alij planete contrariis
suo illarum contrarium evenit animis nati erit
quod dictum est. Nam cum natus molles animi
manifestus vilipens propter amorem qui habet
erga homines et pietate paripendit ab hominibus
et multipliciter et multi fuerint superbi contra
et violentia si infirmos nec se poterit defendere
ab eis. ex his igitur docuit Ptolomeus de habemodum
den. Si natus erit bonus vel malus iustus vel in-
iustus et qua dignitate habebit in quolibet bono sta-

**De qualitatibus anime nati tam quo
ad partem rationalem quam irrationalem
spectantibus ex speciali natura universi
iusque planete**

Aut Ptolomeus dedit iam in his que dixi reges
et viam generalem pronosticandi qualitates anime
tam sensate quam irrationales. nunc autem edocui
proprietates anime particulares procedentes
propter naturas stellarum secundum dominum eandem
et hoc congruentibus hoc particularia cum regibus.

Generalibus tam traditis ut prefate videmus
de stato seu qualitate anime coruq; nati et se
incipit loqui de stato planetaru dispositio loci
boni et mercurij in comparatione mē. solis. stant.

**De Saturno quando per se solus est dispo-
sitor qualitatē anime nati regula**

Cum saturnus solus in qualitate anime dispositi-
tor fuerit et deq; boni et mercurij s. loci coru
si respectu mē. et anguloru fuerit in bono stato.

Est aut in bono statu. In comparatione mē.
planeta quando est in sua domo vel exaltatione
triplicitate bono vel facit et quando masculinatus
aut diuersus in corpore et velocis motus

Est vero in bono statu. respectu anguloru quando
in angulo et in suo thauz vel in succedentibus an-
guloz s. ordinacione vicin duodeci domo
fuit natus amabit homines iustos et magni
et profundi consilij in sui consilio permanentes
erit laboriosus et disputator quandoq; aut a-
ritate modicu declinabit. eritq; perquisitor diui-
ciarū magnarū seu et alia bona habet locuplet
appetitor regni seu ut alia bona habet amator
regni viciis et decauorator subreptor
Ratio huius significacionis saturni ē et habet
viden est qui hoc modo est in meliori stato
quem possit habere **Amplius.** dixit idem quod
si alia regle que antedixit fuit significat vob.

duces ab istis adiutoribus eas ad vobis istis et
comperando illas adiutoribus quod si inuenitis concordia-
tas tunc s. eab. Inducatis. Si vero discordantes
tunc s. illud quod maxime habere significatio-
ne inuenitis Inducatis. Et ita in quolibet planeta
faciendum admonet

Si vero Saturnus contrario modo erit quod dixi
existat videlicet in stato nō bono nec conuenienti
in comparatione mē. ita quod sit in opposito sue
domus vel exaltationis vel in dignitatibus pla-
netaru discordantibus ad eo et quod sit respectu
natis vel retrogradus vel tardi motus et similis
et quod sit in malo stato in comparatione anguloru
fuerit in duodecima vel sexta domo et quod nō sit
in suo thauz et familia significabit quod natus
erit mendax. vilis. profligator infamis in suo
fatu consilio permanentes. inuidios. inuidios
solitarios ab hominibus separatos In verbis
dolosus sive mendax. amator occultationis et lu-
gubris inuicendos infelicitatis laboris amator
mendacis diligens. deceptor amicum. semper laus
et dolens bonorum malivolus. De thauz huius
quod Ptolomeus docuit duos status contrarios sa-
turni ut ex illis colligas medioc et qui inueniet
nate hos status Inspice quib status est ma-
gis prope. et dabis eis maius posse quā alii

et minoribus de suis opibus tantum quod aliquid loquar
inclinator. et sic rectius post modum aliquid ad
de cum regibus generalibus ad hoc pertinentibus et ja-
dicatis sed significacione vincunt et ita quod si
magis adiungitur de re una et hinc notando
non curabit et sic facit in quolibet alio pla-
netarum

**De Saturno quando non per se solus
est dispositor qualitatis anime nati sed
participacione habet cum Ioue regula.**

Si Saturnus non per se solus dispositor qualita-
tis anime fuerit sed cum Ioue concordancia et
participacione habuerit. Ita quod vel ambo sit
gubernatores. Vel quod unus sit gubernator
et dispositor et alter cum aspiens bono aspectu
vel quod inter eos sit exceptio vel quod unus
eorum sit gubernator et alter gubernator go-
bernatoris ipsius Ita quod sit deus deus fuerit
exaltacionis aut triplinitatis vel similis. et quod
utroque eorum sit in bono statu. et incompacior in
et angulum in bona manere ut predictis signifi-
cabit quod natus erit iustus pater honorabilis
eritque sani consilij adiutor regni. alia lra dicit
semper opans et notus regibus. cognitor magnitudinis
bonis notus apud bonos. dilector amicorum vel
ut alia lra amator suorum parentum quicquid

515.
intelligens paciens. quod est sapiens.
Si vero Saturnus habuerit mala concordancia
cum Ioue quando sit ambo gubernatores anime
Ita quod ambo sint in aspectu inimico vel quod
sint in comparacione iniqua et angulum in malo sit
vel quod unus eorum sit gubernator anime in
tali statu existens et alter aspirans se cum eo
existens in simili statu. hinc natus. respiciet be-
facere. erit insensatus male morisatus circa
diabolica conuersabitur in horatoris comorabitur.
futura predicta abhorbit habere filios suos et
alia lra dicit diffamator filiorum suorum non ha-
bit amicos morabitur in speluncis et non co-
uersabitur cum hominibus nec in eo quibus confi-
det erit insipiens malus debilis honoris non
amabit penitus male exceptionis electionis.
male laboris paciens. Et ut alia lra habet
et penitus de omni re mala. Et vili transitor
vixit et dilatator. dicit Habenroden quod si
recte iudices debet concordare has significaciones
cum regibus primis. et Ptolomeus docuit bonos sta-
tus concordantiam saturni et iouis et similes co-
cordantie male ut quando concordantia medio-
cre inuenietur inter eos sed quod conuenit iudicabilis
et componere iudicium ex eorum quas dixi in illis.
nobis statibus.

**De Saturno habente Societatem et participa-
cionem cu Marte in qualitatibus anime signi-
ficandis**

Si Saturnus in dispositio qualitate anime affi-
nuletur Marti et participabit cu Marte in go-
bernacione anime nati. Ita quod ambo erunt go-
bernatores et dispositores qualitate anime et
quod unus erit gubernator et alter concordet cu
eo aspirando ipse bono aspectu vel sit inter
eos receptio vel quod unus sit gubernator et alter
gubernator gubernatoris. Ita quod sit domus
dei vel exaltacionis vel trigoni et triplicitatis vel
similis. Hec est enim ratio concordie pro
participatione ambobus existentibus in bono sta-
tu. scilicet tunc in compaciore indiget qua angustior sit
natus erit male cognoscis valde laboriosus
miser et imbecilis nocens. magna cu timore
tentabit non propter omnia parvipendet inmoder-
tus bellicosus potest se impetrare magnus
rixator. seu amabit conturbacione proditor
est aliorum perturbator invidie possunt instabi-
lis in fatis et dictis homines laborans facit
di preter alijs transgressor odio reges habebit
et principes amabit superciliosus et victor
male voluntatis. fortis ad sufferendum. castitatis
se plures intollerabilis. gloriator sui ingrog.

817.
hominibus nocet et eos vilificavit ac odio
habetit nec mutabitur nec alterabitur intromi-
let se in pluribus malis. et ab eis leniter recedit
est artifex et studens. alia lra. Bellicosus ex-
celsus honorum in malorum completor et fortunas
sub in eis.
Si vero Saturnus bona concordantia cu Marte
non habuerit quando ambo sunt gubernatores
anime Ita quod ambo sint in aspectu inter
vel quod sint in compaciore indiget et angustior in
malo statu sunt facient nati in extremo mali-
cie. scilicet depredatoris ac viarum absconditum infirma
male qualitate et mali lra. den non timet
ne aliquis amabit. Blasphemator. perhorba-
tor latro deceptor proditor infector malus
impius homicida nigromanticus natorum
depredator fornicator sepulchrorum violator
et male neq. est in omnibus.

**De Saturno habente Societatem et partici-
cionem cu Venere in qualitatibus anime
significandis**

Si Saturnus cu Venere participacione habue-
rit in gubernacione anime nati. Ita quod
ambo si plures sint gubernatores anime
nati vel quod unus erit gubernator et alter
concordet cu eo aspirando ipse bono statu
vel sit inter eos receptio aut quod unus sit gubernator

Et alter gubernator gubernatoris ita quod sit deus
deus vel exaltationis vel consimilis. Hoc est cum ratio
concordant. Et ambo sunt in bono statu tunc in con-
spiratione nuda quare anglicum tunc natus abhor-
bit mulieres. senes amat et eorum male exceptis
honorem non appetit nec diligit. Abhorret et
prolebras et formosas. erit invidus male perit
ab omnibus segregabitur et in singulis consilio.
confidet deo veritatem eritque solati consilij ma-
le legis. amabit occulta. Discriminator, de divinis
cogitabit. pacifimus verecundus amator senis
fidelis abstinentis delibereator ab invidis se ab-
stinentis fidiis. et in mulieribus. zelotibus
Si vero saturnus non habuerit bonam concordiam
et participationem cum venere sed in contrariis
ut dicitur quod dicitur est. Ita quod ambo sunt
inter se in aspectu inimici quando sunt ambo
gubernatores vel quod sunt in companionem nuda
et anglicum in malo statu. vel quod unus sit gub-
nator anime existens in malo statu. et alter
aspirans se cum eo in eodem statu malo cum natus
erit fornicator et invidus. superbia committet in
suis superbia adulter. a mulieribus se deici per-
tet. maxime cum a suis consanguineis. et
valde misere imbecillis omnibus modis circa
venereos actus absque intermissione solitabitur

819.
solitabitur abhorret et formosas maledictus
superbus. cellatus animus. villis sceleratus in
colto torpore et contra natura veneri subiectus
et cum amosus et villibus hominibus et contra
legem et cum bestijs etiam facit desiderabit. deum
non veritatem. vilipendet secreta et orationes do-
mos et religiosus legis diligit nigromancia et
de omnibus se intromittet.

**De saturno habente societatem et parti-
cipacionem cum mercurio in qualitatibus
anime significandis**

Si saturnus mercurio associetur et ambo sunt
in bono statu como quo dicitur est de saturno
cum jove quando cum eo participat in bono statu
et cum venere non oportet regere erit natus
verus atque legum inquisitor et investigator.
amabit medicinas scientias secretis occultorum de-
liberator. mira faciet. sophista erit levis di-
spositor boni ingenij investigator aequus. ama-
tor intelligentie et operum. et cum etiam bene continet.
et in rebus istis omnibus. fortunatus erit.
Si vero saturnus. non habuerit bonam conve-
niam cum mercurio nec in bono statu fuerint
ut supra cum alijs planetis dicitur est natus
erit invidus animus torbatus laboriosus. odioso
suis abhorret consanguineos erit laboriosus.
inmate tristes. in nocte torbatus pro melius

Sed metus magnus habebit infidator deceptor
in suis negocijs non associabitur hominibus
latro furens nigromanticus incantator, versator
et non prosperabitur sed non erit fortunatus.

De Jove cum solus dominus seu gubernator est qualitatis anime nati

Si Jupiter solus existeret datus et gubernator qualitatis anime nati. et datus loci Mercurij et bene
fuit ulla participatio, cum alio planeta si fuerit
in bono statu. si tamen in compariatur tunc
quantum angulus. natus erit Magna largus
vestib. verecundus illaribus bonis amabit atque
formosa. liberalis equus. Magne cogitationis
mansuetus egregius. in suis opibus pius
benefacit bonis. amabilis. Et alia haec etiam
addit. Spiritualis

Si vero in oppositum erit erit quod dictum est.
in non bono statu. qualitas anime non erit
datus sed quasi similis. quia debilius erit intellectus
et magis contritus absque bono intellectu. loco namque
Magnanimi erit prodigius loco vestis servat
diabolo vel erit malis opinionibus. verecundus loco
erit cavendus et vilis et loco mansueti erit ferox
bonis. Alia haec habet loco casti et benevolentis
nervus erit ferox loco diligendi bonus erit
bonae voluntatis. loco amandi formosa. diligit de

delictationis alia haec habet vicia. loco magne
cogitationis est ventositas pro liberalitate infirmitas
et similia

De Jove Habente participacionem cum Marte in gubernacione anime nati

Si Jupiter Marti assimilatur participacionem
habet cum Marte in gubernacione anime nati.
intelligendo participacionem et assimilationem eo
modo quo superius dictum est cum de saturno lo-
quarum et qualitatem ipsam laudabilis existat
et utique in bono statu commo intelligendo bo-
num statum planete sicut superius declaratum est
non opus est rati. sive expetere. tunc natus erit
versator. rixator. bellicosus. gubernator alio-
rum. molli hominibus erit bono exercitor
et operum magne prevalencie cupiens vindi-
care et penitus superare semetipsum dominum
facit. Alia haec. diligit super alios esse
magnus eritque verum inventor veri veritatis
non ignorabit providus erit et magna pro
sperabitur quare etiam honorari iacodius
verum cognitor multis multa mandabit.
Si vero in oppositum predicti fuerit et non
habuerit bonam concordantiam cum Marte
nec fuerit ambo in bono statu sed in
malo intelligendo malum statum eo modo

quo dictum est tunc natus erit Blasphemator et
verberum percutiebatur impudens mollior et cellator
vilipensae aliorum hypocrita mendacior superbus
inobediens. depredator. levis et alterabilis levis
mobilis seu penitens instabilis villis infidelis
mollior notius ac consilij. insensatus raptor suorum
amissor et quate diuersorum erit qualitatibus
modorum instabilis

De Ioue Habente participatione cum Venere in gubernatione anime nati.

Si Iupiter cum Venere participacionis habuerit
in gubernatione anime nati comodo parti-
cipacionis et concordantia ut supra dictum
est et laudabilis dispositionis seu status
existat simul cum Venere Natus erit sim-
plex amans iudicialitate et magisteria atque
inuestigatorio cantus scia et vocis atque
comestione apparet. eritque bene qualitates
anime pios. sui cordis deum amabit et illi
seruet cupit scia amorem dei laboriosus
erit sensatus et amans humilis anime
splendide. gratificus manifestus librorum lectio
mollior bonos abhorset erit rem cognitor. et
enica legitimis veneris atque tempore suorum
etiam consanguineos amabit. honoris nominis
forma concupiscit. quate quid sit iustus et
pius

Si vero erit in contrarium ergo quod dictum est
stella Iouis Ita quod non habuerit bona de ve-
nere concordantia et ambo in malo stato fo-
erint tunc natus erit laboriosus. delirator
vite mulieribus anime saltator sig. namo-
lieris res affirmabilior erit prodigiosus in
rebus mulieribus insensatus procer libidinosus
delinquent. capillorum ornatus amabit. Somniferus
extollet resuos suorum amissorum gaudebit in bonis
erubescencia leuiter impudens sui compos est
feminis sensus in eorum ecclesiasticorum dilecti-
one preualebit in rebus pcedet erit occultator
et fidelis omni malorum ignorans cunctis obnox-
ius in suis opibus commendabilis et liberalis in
omnibus que fecerit. dicit habemoden quod si
Saturnus et maris ambo concordauerint cu-
eis. s. ad Ioue et Venere. erit significatio co-
posita et mixta. fidem regis preteritis.

De Ioue Habente participatione cum Mercurio in gubernatione anime nati

Si Iupiter Mercurio affinitator seu con-
cordantia et participacionis habu-
erit in dispositione qualitate anime nati et ami-
bo in bona dispositione et stato natus erit in
librorum lectionibus affluens amabit dilectos
quos geometra preteritis in quadrivio. confis-
cator ac fremocinator acuti ingens boni

bonitas boni consilij laudabilis in moribus benignus
dispositor bonae qualitatis animae diffusibilis cōgrega-
cionis bonae opinionis amator bene et subito in-
cepta perficiat. erit homo regimē bonae ordo-
nitatis iudicij regis deū diliget bonae animae
bonis confanguentibus amabit indolis erit boni
amator fraternitatis homo divitiarum.

Si vero haec stella erit in contrariū p̄dicti in
quod nō habuerit bonā concordantiā cū iustis
erit nec fortis in bono statu. tūc natus
erit stultus stultilogus ferguentis fallax
miser diuinis adhaerens impudens erit
amator animae cū sit stultus sapientis sepe-
tabit superbus preterbator in alteris p̄mi-
tute semetipsum collocabit. Natus erit mori-
natus. verbosus bonae memoriae homo doctus
et appetitus rigidi.

De Marte solo existente domino. Sive gubernatore qualitatum animae nati.

Si Mars animae dispositor solus dominator et
in bono statu fuerit. natus erit fortis in
factis suis aliorum capitaneus reuerendus
amator armorum. fortificator viror bello-
rum p̄mit. se sponte et voluntarie ad mori-
p̄xionem molli se committit destructor in
suis confidet viribus p̄mit in bello vult
det omnia. violentia hominibus implet. ita

825.
erit homo regimē. Si vero haec stella fuerit
in contrariū istam quae p̄dicta nō sit
in bono statu natus erit sedosus blasphemator
sanguinis effusor contrarietatis amator co-
sentor garrulus stultus superbus dep̄dator in
ipsis maleficiis in ordinatis. Denique de sangui-
ne abhorret et deū ignorabit.

De Marte cū venere participacionem habente in gubernacione animae nati

Si Mars venere affinitator. i. participacionis et
concordantia habuerit cū venere in gub̄-
nacione animae nati comodo quo supra p̄-
ticipacionis et concordantia dicitur et fortis
in bono statu eo etiam modo quo dictum est
natus erit alacer et bene moriturus p̄mit
amabit socios molles et delectabilis vult in
cosus bonos homo apte complexiois et for-
tis amabit saltaciones p̄mit. Homo diviti-
arum et quietus vir lenis in coito. ei tamen
inde continget bene. Sibi p̄mit precaverit p̄mi-
dente sapientis verecondus et cognitor.
Item libenter habebit rem cū viris et mo-
lieribus erit etiam decastrator cito reasector
et zelosus erit.

Si vero non habuerit. Mars bona cū ve-
nere concordantia nec ambo in bono statu
fuerint. natus nullus ac sup̄fluous erit in coito.

diversarumque qualitatibus omnes vilipendit de-
linguens erit blasphemator mendax proditor
suos et alienos decipiens appetitus festini fasti-
diosus ebriogatarum et virginum corruptor
sunt acutus in ordinatis deceptor. perierit idcirco
in ruborem et verecundia. subito cadet in senectutem
semel ipsum fortassis ad horrores cupit impi-
tuosus luxuria committit et horridus erit. Alia
vera lenis et stultus erit dixit Sabinus
quod hoc quod dixit Plato. de isto nato qui
atto morietur ad luxurias inhibitas et ad
precandam in eis in se est si enim verecundia
custodire habebit veritatem si concordaverit
secundum regem quas ante dixit in principio boni
capituli. Nam si V. g. discordaverit. vel in
pore ad hoc testificabitur hoc non erit. Ita
et factus fuit sed erit in potentia in ama-
nati quia paratus erit ad illa sed non fa-
ciat. **De Marte cum Mercurio participati-
one habente in gubernatione anime nati.**
Si Mars. Mercurio affinitas et cum eo parti-
cipatione habuerit et concordantia et co-
mendabilis qualitates. Sed stans existat
natus erit conductor exercitus rector
festini motus potens amans sapiens labor-
iosus cogitator versutus proditor instabilis

527.
astutus malorum opum. Lenis intellectus deceptor hypo-
crite vesipellis contumax. grandis inquisitor
vixens amator. eius tamen bene inde contingit
suos finitibus diligit et eos bene recipit. quate-
nus nocebit inimicis et sub fovabit amicos
Si vero. fuerit in contrarium predicti et quod
bona concordantia cum mercurio non habuerit
neque ambo in bono statu fuerit. natus erit
destitutus inobediens fastidiosus et deceptor pe-
nitens. inordinati motus mendax latus den-
no cognoscit falso verabit vesipillus homo
contrarietatis sapiens. hypocrita manifestus
blasphemator. viam abscessor. pariter he-
foser. infector. precantator proditor in-
gramantiens ac homicida. Dixit Sabinus
quando stans mercurii participat cum Marte
complexio tendit ad omne acuitatem si con-
cordantia bona erit et ambo in bono statu.
**De Venere. sola existente gubernatri-
ce ac dispositrice. qualitate anime.**
Si Venus sola domina dispositionis anime fuerit
et in bono statu natus erit iustus et quies-
cens delinens sensatus homo deliberati-
vus amans saltationes. valde zelosus
impietatis abhorretur amabit magisteria
et denique versutus. etiam erit pulcher
forme bone qualitate et bonorum somnorum

Alia tra habet bona et cetera videbitur semina
amabilis et ab omnibus faciet se amari
propter beneficia prosperabitur et qualiter
fecerit veneri.

Si vero eadem stella in contrarium eorum quod
dixi fuerit scilicet in qualitate sua sit non lauda-
bili natus erit piger procerus et feminatus
erit etiam qualitates pro moribus qualitatibus
molitur affimilabuntur erit molli animo
sitatis mollium notis nominis infirmi et qui
leviter ad lapidem pedes suos offendit.

**De venere participatione habente cum
Mercurio in gubernatione anime nati**

Si Venus Mercurio affimilatorum concordantia
et participatione habeat et ambo ad bonam quali-
tatem pro statibus existerint. Natus amabilis
magisteria et scientias doctus erit et acuti
ingenij versificator. misericordia amabit. et omni
laudabile. erit etiam aperte qualitatibus animi
homo delirans et quicquid alacris propter amicos
diliget etiam bonos in lege sua bonis cogni-
tionis et intellectus. bonis existimationis et
etiam callis procedet libenter adificet. adificet
pro se multa bonorum ac proborum. moribus de-
minis imitabitur. Insuper viciis affimilabuntur
aptus in loquendo in verbis alacris erit etiam
amabilis. temperate qualitatibus anime equos

524.
defensor cognitor. magnanimitas postponit malis
et in patribus agit etiam. Zelotypus in finem

Si vero Venus. In contrarium predicti fuerit
et in nulla concordantia cum Mercurio et
in malo stato sit natus erit versatus et
multis astutis maledictis diuini facit bi-
linguis mali consilij descriptor mendax et
torbator falsus inuenda facit profunde
malis in consiliando proditor nec amabit
nec amabitur. Incipit molitur et deli-
quet peccos erit homo malorum operum
culpans et vituperans alios omnia que
eius facere sed quodam ad bonum ad ma-
lum plurima tempora perpetrabit et in
multis ac diversis rebus culpabilis sua
habundans. Si queris quod significabit
si participatione habebit cum alijs planetis
queris in capitulis proprijs planetarum
superius positis

**De Mercurio solo existente disposito
re qualitatibus anime nati**

Si Mercurius solus anime gubernator existi-
terit. Et in bono stato natus erit boni
intellectus et acuti ingenij reus antiquorum
relator etiam multam probitatem et expirant
torem dialecticus. reus nature preceptor

Scemiam investigator beneficij deliberatore bo
ne existimaculis doctis in quadringis creditorum
ocultator et tenens secreta et valde prospati
bor. **Si vero hic planeta** In contrarium
dicti fuerit et in malo stato huius naturae
deceptor et vitis aliis creans facit sed
suo consilio procedet lenis festini motus
leniter conculcat infans ignorans ma
gis fallax seu ceroribz mltis. Mendax in
stabilis infidelis inobediens domino facit
inestima. gerente aut mltis erit fallax
mltis ac sepe errabit

**De luna et eius statu adiuvante ali
oru planetarum significaciones. in qualita
tibus Anime nati**

Dicit Habermoden. quod postq seires posses
qualitates anime per res qnz videlicet
quoniam **Luna** est natura signum in quibz
stant Mercurius et luna et in quibus
stant planete gubernatores dictorum sc
norum. **Scda** participatio qua habet Me
curius ad luna. **Tercia** natura planete
et gubernatorum. **Quarta** participatio
habent planete in gubernando.
Quinta sitas totu quo ad modum et naturam
latum

531.
Et quilibet harum rerum per se est declarata et
totu hoc est acceptu a quibz tantu planetis p.
h 4 J 8 et 9. Dicit oportet dicere quidho
na et sol significant. quia utruq luminare
dat planetis gubernatoribz adiutorio solutio
et ait ptolemy **Est eni idem** Ptole. quod
quando luna est in fine sue latitudinis pro
Meridionalis sive Septentrionalis. ita quod
molinet ad partem zodiaci adiuvat peditos
planetas in variando qualitates anime et
subito facit alterare.

Si luna fuerit nulla bene latitudinem
videlicet in aliquo modum et in capite vel
canda dravis et huius est pisse in via solis
adiuvat peditos planetas in velocitatibz
qualitatu anime et ut natu festinate
operetur efficit. Ratio est dicit haberm.
oden. quia luna no remanet in hoc loco
sed motator de zodiaco ad partem septentr.
onis vel meridii adeo statq iste significat
res concordantes cu eo.

Si luna fuerit Ascens et anota homine
et apparens supra terram orientalis adiuvat
res ante dictas. ut sint forciores apre
ciores et magis necessitate.

Si Luna est. Ascens minima lunis. vel sub
eius solis vel sub terra abscondita et occlusa
liberabit et faciet res anime magis
absconditas et non sunt ita fortiter collige
tes sed lente debiles et fesse. Dixit Haben
quod id quod dicit Ptolomeus de Luna quando
fuerit sub radijs cooperta potest sciri in
telligi id quod significat quando fuerit
plena lunis tanquam opposita.

Item notavit quod quando Luna innumeris in
quolibet istorum statuum contrariorum opposi
tione. commiscas significatione duorum ca
pitulorum. **De sole et eius statu adiu
vante aliis planetas in significati
onibus qualitatibus anime**

Si sol concordantia et participatione habue
rit cum planeta dispositore qualitatibus anime
et fuerit in bono statu cum eo tunc adiu
vat in qualitatibus anime et moribus.
Si vero magis directi et temperati et
nati remotiores erit ab obliquo modo
potentior et largior atque fidelior legibus
melioribus.

Si vero sol non fuerit in bono statu

533.
nec habuerit concordantiam bonam cum planeta gubere
nature anime. tunc qualitates anime et mores
erunt viciores et deteriores et nativitas erit mis
erabilior ac infirmitas maioribus laboribus in frangit co
pilio magis queramur. Stultus erit et gra
vioris voluntatis. genere scia ad meliorandum deficiat
Dixit Habenroden quod ex his innuit Ptolomeus
quod si sol concordaverit cum planeta gubere
nature licet sit in tali statu malo tamen
minuat aliquid de materia morum tantum quantum
fuerit ipsa concordantia est aut concordantia
et sit inter eos aspectus bonos sicut sunt
vel quod sit virtutis acceptio inter eos vel na
ture vel similis.

**Regule ex Hali Habenroden de mori
bus et qualitatibus anime iudicandis**

Dixit Habenroden si anime status in nati
vitate videtur volueris postea duodecim aliis do
mos aptaveris et planetas directis et
collocaveris aspirare ad Mercurium et Luna
et si fuerit in signis concordantibus scri
bis aperte mores quos significabunt ead
signa. Et si fuerint in signis solitariis
discordantibus scribis aperte quod significat
quodlibet illorum. Et notabis mores signi
Mercurij rationales et mores signi Lune
irracionales Et aspirabis planetas disposito
res

concordabit horum duorum signorum. Et si amborum
dispositorum fuerint unus planeta ille solus erit
quem petimus.

Si vero dispositorum fuerint diversi notabis
aperte concordabit mores pertinentes ad quilibet
dispositorum et si inveneris quod aliquis eo
non habuerit plus uno dispositorum accipies
illud eorum qui habuerit maiorem fortitudinem
et plures dignitates in loco suo.

Et quando sciveris quib sit dispositor. aspice
ad signum eius secundum ind. Et si signum angustum
Et si signum solum Et scribes mores quos signi-
ficat quilibet horum statum et post modum scri-
bes mores quos significat spiritus planetarum
eo existente in bono stato. Similiter scribes
mores quos significat si fuerit in ma-
lo stato. Et si in stato fuerit medio
inter bonum et malum aspice id quod signi-
ficat in eo stato medio Et quod signi-
ficant figure planetarum et quod signi-
ficat signum in quo est. Et si cum illo con-
cordaverit alius planeta vel plus uno
scribes id quod inveneris concordari in quibus
eorum. Et quando hoc feceris appones mentes
in omnibus nobis quas scripsisti Et qui mo-
res concordant in uno. Et scribes aperte
rationales et irrationales in alia. Et
postea mentes appones ad compositionem unius

835.
eius altera et quod inveneris concordari accipies
et rediabis per illud. Et in his que non
concordabunt appones mentes que magis concordant
corpi complexionem. Et id accipies et abiges id
quod non concordat cum eo et quando hoc feceris
adiunges id quod accepisti in omnibus in quibus
adiuvat sol et luna et quod inde exierint
erunt mores nati quos quibus scias et quod
ex his remanserint spiritus complexio corpis
tibi demonstrabit. Verum tamen non appare-
bit in eo neque operabitur per eos et hoc est
in summa regula per quam poteris reso-
lute in hoc capitulo procedere. Sabendo
cum hoc in memoria quicquid super hoc dictum
est a ptolemaeo.

De impedimentis cap. anime caput
Postquam de anime qualitatibus et moribus nos-
tri de duobus impedimentis dicere oportebit est.
Est autem impedimentum anime propereccio
in impedimento corporis sicut cum impedi-
mentum in corpore est incommensurabile sicut videtur
quod cum simul accidat neque postea remo-
vetur sicut anime impedimentum est rationem
anime quod est ab ea ea inseparabile.

**A quibus locis atque planetis sumenda
est pronosticatio de impedimentis anime**

Dixit Ptholomeus quod a qualitatibus seu po-
sitionibus Mercurij et lune quomodo unus se ha-
bet respectu alterius et quatenus se habent re-
spectu aeris. Et Stellarum infertionum
fornenda est pronosticatio de impedimentis
anime

**Iuxta quod ponitur. sequens regula ge-
neralis de impedimentis anime**

Si luna et Mercurij non colligantur adinvicem
et quod non sit aspectus inter eos et alius signi-
ficator quod due partes anime non conve-
niant una cum alia et propter hoc ardent
ei impedimenta seu pestilencie magnae et
diverse sicut si se appropinquent unus cum
alio et elevati faciant super eos planetas in-
feros non habentes dominium in gubernatione
sua quia sunt in angulis vel quia circumducunt
eos aut quia sunt in cornu opposito fixati
dant anime impedimenta et pestilencie ma-
gnae et diverse et multorum modorum de quibus
dixit infra. Et aut quod possit aspectus
id cognoscere ex propriis positionibus planeta-
rum qui locis affinantur seu concordant
et gubernatione loca inter eos et lune et dicit
quod iterum enarrabit plenissima impedimenta
ex debiliores impedimentis anime que in
superioribus dixit Et quomodo argumetator.

537.
Et fortiora fiunt ex super habundancia et fortibus
virtutibus planetarum infertionum deponendis
possunt namque illi anime qualitates et virtutes
que quibus non potest coerceri que sunt externa vir-
tutibus et bonorum morum et versantur circa ali-
quam virtutem mediam temperatam si appellabit
anime impedimenta optime nominabit illud
autem quod magis super habundat et voluti infir-
mitas est. et quod omnino naturalis excedit
et tunc in parte anime rationali quam ratio-
nali et impedit tam rationali quam irratio-
nali anime parte ut infra sequitur co-
gnoscitur. Dixit Ptholomeus notandum est quod
quilibet virtus moralis habet externa vir-
tuta quorum se habet in magis vel minus modo
in magis sicut patientia est virtus media
inter coram debilitate et est quando homo
patitur de honestatione quod fuit si anse-
rator et superbia que est in plene et sit
de alijs.

**Sequuntur regule speciales et primo
de epilepticis regula.** Quando Merco-
rij et luna in natiuitatis figura non se
aspiciunt adinvicem nec aliquis eorum est
ascendens et cum hoc scia si natiuitas est
diurna quod Saturnus sit in aliquo angulo
eius et quod sit elevatus super illos.

si quod impediatur locum Mercurij aut Luna. Et si
nativitas est nocturna sit Mars in aliquo
angulo et impediatur dicta loca tunc nati isti
qui taliter figurantur habebunt esse epileptici et
habebunt epilepsiam prout dicitur nec de
potest liberari ab ea. Dixit Habermuden
si Mercurij et Luna aspiciat se in bona in
cornu aspiciat ascendens planeta infortuna
in aliquo angulo existens. tunc talis con-
junctio faciet epilepsiam sed non tam forte
nec tam durabilem.

De insanis seu stultis Regula.

Quando Mercurij et Luna non se ad invicem
aspiciunt nec aliquis cornu cui ascendens et
descendens et accidit eis hoc quod sit Mars in
aliquo angulo. in natalitate diurna vel
saturis in nocturna. Ita quod tunc qui
tali dominetur et elevatur super illos et
maxime si in carceribus vel virginitate seu pueri-
tate fuerit significat quod natus erit in-
sanus et stultus. Dixit Habermuden. quod
si revolutio aliorum anni significet quod
accidit nato res talis et significatio
Bilegij quod sibi accidit infirmitas eod-
anno. tunc ista pestilentia erit major
et forcior et tunc indicabitur quod de illis

539.
Infirmitates illo anno tali infirmitate de qua
metabiles sensus in eis id est intellectus dixerunt
Maxime si talis constellatio fuerit in cornu. De-
quia hoc tria signa propriis habent signifi-
cares pestilentia tale et tunc pestilentia in istis si-
gnis erit multo forcior atque prior.

De demoniis Regula.

Quando Luna et Mercurij se invicem non aspi-
ciunt nec cornu aliquod aspicit et Luna post
conjunctionem exeat de subradiis solis et de
minetore tunc saturnus. vel quando aspi-
ciunt super frang post horam oppositionis
dominatur Mars. et maxime si infortuna
que tunc temporis dominatur fuerit in
sagittario vel piscibus. significat quod
natus erit demoniacus. et erit de illis in
quorum cerebris dominatur humiditas
Dixit Habermuden quod de infirmitatibus
tendunt ad cerebrum Ita quod vitia
phantasias distorbanz ne opera sua faciant
unde tantum valet ducere quod iste infirmi-
tates occidant in parte rationali animi
vel quod occidant in artibus et in istis
milibus cum quibus pars ipsa sua opera
facit. Quando predictae infirmitates
poterunt curari per medicinam et quam
do non. Regula

Aut Ptolomeus quod si in hac pfata disposi-
tione et configuratione utreq; infortunem
cerint et nulla fortuna affecerint infir-
mitates animi huiusmodi incurabiles erunt
si aut utq; fortune. i. Iupiter et Venus
ei similes extiterint i. participatione ha-
buerint in significatione istius dispositionis
Et fuerint in angulo orientis. Infortunem
vero fuerint in angulo occidentis hinc de
vobismodi infirmitates erunt ferecessime
tamen erunt curabiles quia fortune habent
vires supra infortunat.
Sed si Iupiter fuerit ille qui ei ad similia
bitur i. concordia et participatione ha-
buerit. tunc infirmitates curabiles erunt
ea mediis fere dicta fere mediis
quod si veritas fuerit quod affirmitate
infirmitates ille propereb. i. vobis et in
contactibus sanctorum hominum vel divo-
xilio. Sed quando infortunem fuerit
in angulo orientis vel eorum aliqua for-
tune in angulo occidentis Et habentem
addit vel eorum ubi aliqua erunt. egritudo
dies incurabiles et ferecessime minus
infirmitate. Ratio est dicit Habentem qui
veritas infortunatam comit. Ideo libere
no potuit Vnde ait Ptolomeus quod in-
firmitates epilepsie sunt in clamore

541.
Et timore mortis durabit Insanire vero pingu-
cantes nulla temore retineri poterunt et suos
consanguineos offenderunt et turpia dicunt.
Demoniaci et his similia propter magnam sui
humiditatem in eorum cerebro videntur fieri a-
perit stulti et impetiosi insultant in hostes
et precocient eos et his similia.

Notabat Habentem quod Ptolomeus ex his docuit
debere nos attendere et aspicere in figura for-
tunas et infortunat et meditare secundum illud
quod in ipso viderit Ita quod si fortuna fuerit
ut domina figure et eius contrarium fuerit
infortuna Et fortuna fortior sit iudicabilis
secundum ea hoc modo in annis alijs faciemus
**De locis planetarum adiuvantium ad in-
fencione et augmentum predictarum
infirmitatum**

Aut Ptolomeus quod sunt quedam loca plane-
tarum in quibus illa qualitas fuerit i. in qd
est configuratio significans aliquam pdictam
in infirmitatem que sunt loca in quibus sunt
planeti infortunat. Et loca in quibus sunt
Mercurius et Luna que adiuvant magis ad
faciendam dicitur infirmitates. **Loca namq; so-
lis et Martis i. signa in quibus sol vel
mars aliqua dignitate habuerit fere sit
durus fere exaltatio. Sicut frigus i. triplicitas**

Vel formig. vocabunt in faciendo stulticia et
insaniam. **L**oca Jovis et Mercurij Jovant
infirmos epilepsie. **L**ocus veneris Jovant
demoniacos ad prophesandum et occulta dicit
Et si non erit ista configuratio predicta erit
in diminutione stulticia Et sine illa costi-
llaride significabit prophesiae dicit haberi.

Loca Saturni et boni vocabunt demoniacos
ad nocendum et alios offendendum dicit haberi.
quod forte Ptolomaeus per haec loca intelligit
Loca in quibus stant planete ipsi Jovis na-
tionalibus. **E**lmeris igitur speciebus infirmita-
tu quae contingunt in parte rationali animae
sunt sex modos predictos quae sunt nam
sunt generis per diversosmodi qualitates
advenit. **D**ivinitates vero infirmas
sive pestilenciam contingentes in parte
sensitiva et irrationali sunt quae consistunt
in angustia ac diminutione rerum natu-
ralium quae pertinet ad nascentem et formi-
nam. **D**e infirmitatibus seu pestilenciis
partis animae sensitivae. Sive irratio-
nalis et primo a quibus planetis
sumenda est de his pronosticatio
Ait Ptolomaeus quod methodus et via per quam
provenit ad pronosticationem infirmitatibus

543.
Infirmis. Et impedimentorum partibus animae
irrationalis est similis predictae viae per quam
pronosticantur infirmitates partibus rationalis
Et non est divinitas nisi ubi Mercurij et
Jovis. Ita Saturnus Jovis et boni aspirat
Ita quod sol. aspirator loco Mercurij et boni
Soc. aspirantibus ad concordantiam maris
veneris ad sole et luna.

Regula Generalis. Dicit haberi eodem regu-
la generalis et via est quod sol et luna non se
aspirant si unus cum alio nec aliquis eorum
cum ascendente Et aliqua infelicitas in an-
gulo. et quod ambo vel aliquis eorum impe-
diat erit infirmitas et pestilencia in parte
animae sensitiva et irrationali.

Regule speciales. valde de luxuriis
Quando in predicta configuracione. s. quod duo
luminaria non se aspirant. s. unus cum alio nec
aliquis eorum cum ascendente et fuerit in an-
gulo aliqua infelicitas nocens duobus lumi-
nariis si fuerint luminaria in signis
masculinis significant in nationibus ma-
sculorum. quod erit magne et infelicitate
noxie. In nationibus vero mulierum fo-
remam luxuria intantum quod operatur
quae sunt contra naturam. Ita quod una
fuerit cum alia ac si essent cum viris
A.A.

De alijs circa luxuriam turpibus rebus

Quando predicta luminaria constellationis fuerint
et dictum est et cum hoc accidit quod Mars et
Venus fuerint masculini vel alter eorum signi-
ficat in viris idem quod prius scilicet quod erunt
valde luxuriosi et viris circa libidinem
contra naturam sollicitabuntur et circa
eorum desiderabunt facere excessus contra
legem.

Mulieribus vero in naturalibus actibus
libidinis plus equo preperabunt que iace-
bunt cum mulieribus ac si viri essent.

Et si Venus fuerit sola masculina erit
quod preperabunt deus et ignorabunt
si Mars masculinus existit erit illud ma-
nifestum quod quandoque mulieres que cum eis
conversabuntur quasi essent uxores habere
voluerint. Addit habere eodem quod si cum
eo fuerint masculini erit eis non discepta-
re coopta.

Amplius dixit quod illud
quod dixit Ptolomeus de mulieribus quod
Venus fuerit sola masculina vel Mars
intelligit etiam de viris scilicet in re venerea
iacundo cum alijs viris et de mulieribus
in iacundo cum alijs mulieribus.

Si vero eed stelle in contrariis viris
dixit et quod duo luminaria si non appa-
reant nec eorum aliquod cum ascendente
et quod in angulo sit aliqua infelicitas

inter duobus luminarijs vel alteri eorum et cum
hoc fuerint luminaria in signis femininis si-
gnificabunt quod mulieres diligunt alios viros
et raverunt eis. Viri autem ea que sibi sunt con-
tra naturam committent. Et tunc mulieres ac fe-
minitate crimine naturalis cupidinis actibus
transgredientur.

Si luminarijs in predicta configuratione
existentibus sola Venus feminina fuerit illi
optimos actus Venus mulieres nimis ad-
implebunt. frequenter tamen ad naturalia
declinabunt et cum quolibet adeo quod molli co-
ritu demergantur. Sed deformis seu contra le-
gem fuerit homines cum eorum infeminate ac
molles et ad immorales actus venereis per-
vertentur nemine eorum ab illicito coitu pro-
hibebunt nisi quod occulte illud preperabunt.

Si luminarijs in predicta configura-
tione consistentibus Mars femininus ex-
istat istud inveniuntur in fornicatione
et luxuriantur actibus illicitis disceptos
et absque verecundia faciunt ita quod opti-
morum manifestatione blasphemabuntur
et vituperabuntur ab omnibus nec pro
malo timebunt dicitur habere eodem quod si

Quod si in tali configuracione Mars et Venus
fuerint fuerit ambo erit factus viceus et mo-
liens suspectus inter coepit et discooperit
Si cum predicta configuracione Mars et
Venus orientales et matutinales extiterint
adherant in masculinitate detectione quando
vero occidentales et vespertinales adherant
in femininitate occultatione. Dicitur Habemus
intellexit pro masculinitate in vicis quod sit
propensi magis ad luxuriam in molibus
vero quod sunt contranatura: sunt pro
femininitate in molibus ut sunt meretrici-
es et in vicis ut sunt in hoc vicio contra
naturam

Si in predicta configuracione loca in quibus
constant luminaria et planete dantes et
infortunum et loca in quibus stant Venus
et Mars vel alie eorum fuerint saturni
vel saturnos habeat participationem cum eis
aspirando illa. tunc significabit quod horum
ditates et putredines. ac conqueuaciones
magnaque uisceranda eos inuicem irruant
eo quod ipsi natura unusquodque istorum de me-
re ferat.

Si vero predicta loca. Maxime Venus et Mars
Jovis fuerint vel cum eis. participatione Jovis

147.
Habeat videlicet aspirando. magnitatem deco-
rum et aptam uiscerandiam.

Si vero Mercurij fuerint vel ipsi habuerint
participationem cum eis irruant ad detectionem harum
rerum fortium festinationem et suum spiritum
circum multitudinem. et diocesibus manentibus et
arguentibus. Dicitur Habemus. meminisse
oportet in his rebus quod si fortis fuerint
in ascendente et infortune in occidente bene
fuerint liberari possunt. Similiter si for-
tis fuerint potentiores infortune. Si
Si vero infortune. fuerint in ascendente
et fortis in occidente bene infirmitates sunt
debiliores. Similiter si fuerint infortune po-
tiores fortis.

**De rebus que extrinsecus nato acti-
dunt et primo. de substantia et pro-
speritate nati.**

De rebus que nato ante partum Individa
veniat sunt de patribus. et fratribus. de his que
in ipso hora partus contingat sicut de ma-
re et femina et an motus complexionis
et an recipiat cibum. et de his etiam que
post partum dicitur est. Hactenus verum de dictis
his que post partum contingat sed solam.

de his que propria ac naturalia sunt nato. sunt
de longitudine ac breuitate eius vite. de for-
ma figura et complexionis nati. de infir-
mitatibus ac impedimentis corporis. de anni
qualitatibus et infirmitatibus eiusdem. modo
ista corpus et anima sunt nato propria.

Hic oportet dicere de his que nato contingunt
post partum. et sunt extrinseca nato que etiam
sciri possunt ab hora qua natus exit de
ventre matris sue. Dixit autem Ptolomeus
quod quadrupartiti in problemis quod exarchi-
dentibus. ab extrinsecis nato contingentibus
post partum primum quod indicandum venit est
prosperitas nati et fortuna nati in substa-
cia. et diuicijs et valoris. quia Indivicijs
de virgibus sequitur indicium de rebus ad corpus
pertinentibus. sicut indicium de valore seg-
torum coniungit Indivicijs de rebus ad animas
spectantibus. Unde ait Habemusmodum sicut
corpus est subiectum animae. Ita diuicijs
sunt subiecti valori pro valore intelligit
Ptolomeus.

**A quibus planetis atque locis planeta-
rum. Sumenda est pronosticatio de
prosperitate nati in diuicijs**
ait Ptolomeus quod quadrupartiti capi-

quod a sola parte fortune oportet pronosticatio-
de diuicijs nati sumere quam quidem qualiter ad-
inuenire debet. scilicet subtrahendo motum solis a mo-
tu lune. et addendo super ascendendum. Dimid-
tolum numerando ab ascendente tam in diuicijs
quam in nocturnis nationatibus. Tunc diuicijs
in principio libri. scilicet in capite.

Dixit hic Habemusmodum. quod ratio propter ista
fortune hoc modo accepta habet per magna vi-
in diuicijs nati significandis est. quia hoc
positio est ascendens lune sicut luna est. ascensio
solis. Ideo oportet et pertinetat proprie ad di-
uicias sicut ascendens pertinet ad bonum.

De Substantia et diuicijs nati regula Generalis

Volentes sapere substantia et diuicias nati Indicia
et inspicere debemus stellas sive planetas qui
dominantur loco. partibus fortune et personis illis
qui habuerint ibi plures dignitates. in spiritibus
satis eius in compactione mundi et ad angelos
et ad solem. ut per hoc scias quanta est virtus
et concordantia sua.

Item inspiciamus. stellas seu planetas que
as associantur in figura et participationem
habentibus. sicut in figura et rebus qui elevantur
super eos et si fuerint ex eorum aere. et nobis fili-
Indivicijs

long eo vel contrariis quia si fuerit con-
cord. tunc significatio erit maior et firmior
fieri si alio modo erit debilior et minor

Regula magis specialis

Si dispositores suos dispositor partis fortis
fuerit suos fortis et potens extiterit natus
erit multarum divitiarum et si eod. hoc testifi-
cat duo luminaria testimonio concordie
fuerit aspectu bene vel fortis. Et in talibus
dant virtute significatorem quod divites
nati erit nullum trahens et valde magni
div. habundantiam ex hoc intelligitur alia
regla. videlicet quod si gubernator partis
fortune fuerit debilis quod natus est pa-
vorem divitiarum et si virtus eius fuerit
damnata. subeundis. Et cadens sub terra
natus nullas omnino habebit divitiarum.
Et si eod. hoc non testificabitur ibi sol et
luna erit natus pauper omnino et nullus.

Hinc tertia quasi regla. quod si
he. res quas dixi. medietas fuerint
fortitudinis et debilitatis eod. modo erit
divites nati. Conoscitur igitur ut videtur
nati divitiarum ex fortitudine et debilitate
gubernatoris. partis fortune et a testi-
monio luminarium concordante vel dis-
cordante ut dictum est

De diversis significatoribus divitiarum nati secundum diversas significaciones planetarum quando quilibet eorum solus est gubernator divitiarum Regula

Aut Itolo. quod si saturnus gubernator
suo dispositor partis fortune solus fuerit
stante h. dicta configuracione significabit
divitiarum nati provenire ex edificijs vel
ex trans. cultibus aut ex navigationibus. de
habundantiam. Si vis fieri quando saturnus
est dispositor partis fortune ex quibuslibet
dabit divitiarum unde si fuerit femina
vel aspexerit se vultus h. in diva qd
divites nati erit pro parte molitur
Et si erit in loco tetro indicabit qd
erit ex laboribus trahend. Si in loco agrario
h. erit divites ex agris et naviga-
tionibus

Si Joviter solus erit gubernator pro di-
spositore partis fortune. significabit qd
divites nati erit ex commendacionibus et
ex donis bonorum Et religiosorum et ex gra-
tuita probitate.

Si Mars. Dominus partis fortune fortis
significabit quod divites nati erit ex
vires dolo regimine qd habundantiam.

Et si fuerit maris inq. potens. erit pro dno
minori. Et si fuerit in signo fortunae
aut in aliqua secunda dignitate tunc dicitur
erit pro gubernandis hominibus.

Si venus domina partis fortunae fuerit
nociabit divitiis ex domitiis amorem
vel ex mulieribus. Dicitur haberi quod si
fuerit in hac et gubernatrix et habuerit
aspectum amicitiae cum domino ascendit. et
cum aliquo gubernatore nati significat
quod divitiis erit ex parte amoris.
Et si fuerit aspectus cum aliquo signifi-
candi. melior nati significat quod erit
erit divitiis ex parte mulierum. Et si
potest et in quolibet bono statu inspi-
at statu planete gubernatoris et sic iud-
icabit.

Si mercurius. erit domus per disposita per
fortunae significabit divitiis astrictis ex me-
catibus industria. Dicitur haberi quod ex
quo mercurius significat de sui natura
qualitates omnes rationales. significat
super scientias et quia revolvitur circa solem
significat res bonas similes sicut res per
in mercurio. Ideo si fuerit gubernatrix
partis fortunae. vide si fuerit in loco
scientiarum. significabit quod divitiis erit ex
parte scientiarum. Et si volueris videre ex

553.
qua scientia fuerit autem erit domus. Inspice
in quo statu erit mercurius et ad dominum
sui loci et signi in quo est. Et si est in loco
itineris. aut significabit lucrum huius domi-
ni erit ex parte mercimoniis. Et cum
scies potius quod erit divitiis modi mer-
imoniis. si inspexeris in toto quod dicitur
est. **De divitiis nati secundum significa-
ciones planetarum. quando in governa-
tione seu dispositione divitiarum par-
ticipacionem habent cum alio planeta.**
Si saturnus gubernator fuerit partis fortunae
et participacione habuerit cum Jove signifi-
cabit natum habere divitiis ex hereditatibus
mortuorum. Ratio horum est dicitur haberi
dum quia saturnus dat infortuna Impiter
vero fortuna. Ideo infortuna dat quod aliis
monet fortuna vero quod bona hereditate
participatio vero saturni cum Jove potest
esse tribus modis. **Uno modo.** quod cumbo
fuerit gubernatoris partis fortunae vel loci
sit unus gubernator. Et habeat aspectum
cum alio vel quod ille sit gubernator loci
sui. **Secundo modo.** quod hic participatio fit
in angelis qui sunt super terram et maxime
in medio celi erit tunc significatio. fuerit

inter et forior. **Tercio modo.** quod Jupiter sit
in signo duorum corporum vel quod aspiat si
cū luna dicit habere eodem quod pro existētia
in signo duorum corporum. et pro aspiciendo
secundū luna dicitur extraneis de ultima ha
vel quod nascetur ei filius de extranea mul
ere pro quo hereditate habebit significabit
quia signū bicorporum et aspectus hanc signi
ficant participationem rerum duorum. De cū
habere eodem quod Ptolomeus docuit sub p
cipationes ut Saturnus et Jovis et aliorum
inde significacione ad omnes alias parti
cipaciones et stabiliverit nobis hab. ut sit
radices a quibus formay exempla in alijs
planetis. quando unus est alio. participa
tione habuerit. Et si intellexisti quod
dictū est scribis omnes alias participaciones
regla una est ut aspicias qua participa
tione habet planeta et cū quo planeta
est. et quid significet in nati moribus
hic planeta. et cū magister et p
dicabit. Unde .V. l. Si Saturnus participa
verit cū Marte et habuerit significa
tione aliqua in nati moribus et sit la
tero. Et si in suo ministerio ut sit mi
ser. Indivisiō quod erit dicitur de sa
pina. vel infidijs etiam et familia.

558.
Et si habuerit significacionem in nati moribus
quod sit rectus et iustus in suo ministerio
custodias infernos et fuerint gubernato
res in partibus fortune saltem et maris
Indivisiō quod erit dicitur pro eo quod erit
divergens vel pro volutibus faciendis
et similibus.

De possessione divitiarum nati et de illarum amissione Regula

Aut Ptolomeus quod si stellis habentibus di
sposicionem super divitias et gubernantes par
tem fortune testificabuntur stelle ses pla
netis qui fuerint ex eorum claustris. similiter
dicitur tunc apud natum remanebunt divitiae
et salvabuntur.

Si vero stelle. que sunt ex claustris contraria
super loca auctoritatis elocantur vel subse
quentes sunt ad ea. demonstrabunt amissio
nem divitiarum. ^{principalia} dicitur habere eodem quod loca au
toritatis et ^{principalia} predicta sunt que dicta sunt in
capitulo vite sunt est locus solis locus lu
ne ascendens. et partes fortune Et ponas
primo habentem maiorem posse. aut etiam quod
non habent vultus testificacionia planetarum
contrariarum nisi quando fuerint in convec
tione vel oppositione. vel quadratura et ge
neraliter cū sua contrarietate sunt motus
cum aliquo aspectu

**De tempore quo diuine nato euent
vel perdentur si perdi debuerint. Regla**

Aut Ptolomeus quod uniuersaliter tempus
quo diuine euentur aut perdentur si perdi
debent cognoscitur ex aspectibus stellarum
hec significauerunt ad angulos vel ad loca aspi-
cientia ad angulos. et ex qualitate uirtutis pla-
netarum uel illas significauerunt et a locis
planetarum. Hec faciunt quando impex-
imus ad angulos et loca ascendenda ad an-
gulos. Nam sicut dictum est in capitulo de
planis festum motus et qui sunt orientales
a sole et qui sunt in meridiane orientali
celi et similia. Significat quod tempus
rei erit circa planetas uel qui sunt latus
motus et occidentales in meridiane occiden-
tali et similia significat quod res actus
tardus et prolongabitur. Simile quando pla-
netas dicitur habere. ab angulis elongati et
ad quos uadit per directionem potius siue
si prolongabitur uel erit cito et quo tempo-
re erit lura uel amissio luri.

**De prosperitate nati in valore et hono-
re atq; fortuna. Si natus erit fortu-
natus et felix uel non caput**

A quibus somitus pronosticatio de valore
seu dignitate et prosperitate. Aut Ptolomeus

587.
quod hanc uel pronosticatio somitus ex homi-
nibus et solis et lune qualitatibus et stellarum
et circumstantibus et concordantibus eorum in alijs
planetis.

De nato qui debet esse Rex Regula

Quando utraq; luminaria in signis masculinis
fuerint et eorum utriusq; uel alterum in angulis
exhibuit. Maxime illud quod sit dominus hanc
et sol de die et luna de nocte et quinq; stelle
circum dederit ea. circumdantes aut so-
lem sunt masculinales. Luna uero ambigens
fuit respectualis. Significabunt nati fore
regem dicitur habere. quod circumdare est
quod unus planeta sit ante et alius retro
hanc planetam uel radios suos.

Amplius dicitur idem quod si in predicta configu-
ratione sol fuerit in decano et in signo mas-
culino et planis circumdederit et dicitur
quod natus erit rex mirabilis et potens.

Amplius dicitur idem quod si in tali figura
concordauerit aliqua ex stellis fixis ita
quod sint in duobus luminariis super
uno circulo. nati potentia erit magna ualde
et fortior erit existentibus stellis illis fixis
et hanc faciunt fortuna.

Amplius dicitur. Idem quod in tali figu-
ra inuentis non oportet te quereas a quo

loco nativus procedit sed solus si vixerit vel sensu
habebit. Nam si mortuus nato ubi qua possit
hec complecti et habitatione virtutis cordis et animi
concordantem cum eo. Admirabilis quod natus tot
rex licet sit filius mortuorum vel servus qui
multos videmus filios mortuorum et servos qui
fuerunt ex regibus... In naturalitatibus vero filio
et regem concordat ut inspirat ad significatio
reus regni et gentis cum patris et inducere
in quolibet horum signum concordantia et aspec
tancia quia habuerit

Si stante predicta configuratio planities et
stelle fixe circumdantes solem vel lunam fuerint
in angulis vel habuerint participationem cum de
cima domo. significabit quod natus erit ma
gnum valorem et potentissimus et rex potens et
in magna parte terre habitabilis

Et cum planities et stelle fixe circumdantes lomi
naria fuerint dextra et in angulis super
terram. si in ascendente et decima associati
participationem habeat potentia nati et for
tuna in eo quod dictum est erit maior

**De nato. qui debet esse gubernator sive
index et dux regum.**

Quando predicta fuerit configuratio signifi
cans natum fore regem et ex hac immutatio
hunc modo quod sol est in signo masculino
et luna in feminino. Et tunc rex in angulo

et alius non tunc talis figura significabit
quod natus non erit rex sed gubernator
potens demonstrando multum infirmitate et
incarcerando dux thabernaculum. licet natus
non sit de loco et conditione quod talis esse
debeat cum multum videntur de viribus fieri
qui ascenderunt ad hunc statum

Item dicebat idem quod si vis determinare
fieri que et quales debeat esse huius digni
tatis sive honores ad omne significatio
horum figure cum significatio viri et
complexione corporis et moribus animi et
divinis. Et aspicere concordantia quia natus
habetur cum significatoribus regni in quo
est. cum cum significatoribus regis cum
cum aliquo significatore si ostenderint
in modo. certitudo magna et intelligit
si natus erit virum regis cum dux
exercitum in re dante in naturalitate fun
damental et propter ministerium quod
habetur. **Quod si dixerit erit pro parte**
fuerit et erit. quod dat. **Mercurius**
erit virum et maxime si Jupiter habet.
erit participatione cum eo. **Et si habet.**
erit pro parte Martis erit gubernator
exercitum vel dux magnus et maxime

Si en eo habuerit participatione iuxta et
Mercurius et pot. peruenire ad talem digni-
tatem qualis ista descendens a serpe pro
nobili pro sole qui habet aliquantulum
significationis talis fortune et fuerit signi-
ficatio planetarum in sua maiestate longi-
manerit.

**De nato qui erit capitaneus alicuius ville
vel thesaurius aut Magister curie regis**

Aut magister milicie non quod habeat
talem honorem qualis exercitus guber-
nator et socius Regni

Si predicta configuratio significans regnum
fuerit et sol in signo masculino et luna in
feminino et unus eorum solus in angulo. In
ultra hoc planete circundantes solem et
luna in angulo non fuerit nec significabitur
angulis significat talis figura quod natus
erit magni nominis et erit fortuna sua
fieri eorum qui precipiet alibi ville tant
domini regis vel milicie non quod erit rex
magnus aut quod habeat dominium totius
regni.

**De nato qui erit gubernator ali-
cuius parue ville vel mediocri
condicionis homo.**

Si in predicta configuracione nullus lumi-
narum in angulis fuerit sed quia plures
stellarum illa circundant in angulis fo-
erint aut en angulis participationem.

561.
Habeant significabit quod natus non erit tantus
honoris nec etiam magni nominis. sed perma-
libit in ciuitatibus disponendo tanq. funditus
et mediocribus erit dispositionis vite.
Vix habemoden quod si en predicta configura-
cionis luminaria fuerint in suis dignitatibus
et planete etiam ea circundantes in dignita-
tibus suis significabit quod natus erit medi-
ocribus in gubernando aliquas vilas.

Et si mars fuerit dominus in feto dicitur
ciuitatem facere natus erit vel si similibus

Et si fuerit iuxta loco martis erit rex

Et si saturnus erit dictator. Et si venus erit
gubernator legis. Et si mercurius erit soci-
us pro mediocribus honoribus.

Sed si luminaria non fuerint in suis digni-
tibus nec planete circundantes ea erit
mediocribus in dominis conditionis sue si
fuerit mercator erit mediocribus si professionem
simile.

**De nato qui erit miser et infelix
in suis operibus.**

Si sol et luna non fuerint in angulis nec
planete circundantes ea nec en angulis par-
ticipationem habuerit natus in suis operibus
miser et infelix apparebit.

De nato q. erit in extremo miserie et infelicitatis
Quando sol et luna non fuerint in angulis

in signis masculinis nec facile planis
circundantibus ea fuerint in angulis et in illa
fortuna testificabitur aliter locum principis
huius natus erit in extremo miserie et impro-
peritatis. Dixit habermodeus quod ptole. dedit
nobis reglas per quas scire possimus magnam
et bonam fortunam nati et e converso.

Concludit igitur Ptolemaeus quod regla et via per
quam nati fortunam modicam vel nullam scire
possimus est status solis et lune inspicere
et planetarum eos circundantium et quomodo existant
in compositione angulorum et locorum in quibus
sunt. Status vero hominum medicorum inter

gradum maxime fortune qualis habent reges
et infirme fortune observare debet per ea
que in illa specie particularibus configurantur
omnes invicem sunt quia habent luminaria
et stelle circundantes ea et stelle gubernantes
locum stellarum circundantium. Nam ut dixi
habermodeus figere planetarum sunt inter et de
occursum transierunt et quilibet eorum datur

unus status fortune propter ad ea pertinet
long.

**Ad sciendum quando fortuna aut
nati erit maior et firmior seu alior
et durabilior et quando vilior et parvi
temporis**

Si sciamus ex constellationibus nati habere for-
tuna inspicimus planetas gubernantes loca

Solis et lune et illos qui gubernant eos circundantes.
Sol si fuerint accordati per de hanc et sol
et luna et cum planetis qui eos circundant
hinc iudicabitur quod illa fortuna erit alior
maior et firmior. Similiter autem thebemodeus
iudicabitur si planetes gubernatores fortune
fuerint sicut iupiter et venus et mercurius
quando fuerint de complexione. viribus eorum oportet
et etiam inspicere stellas fixas quia si fo-
erint viribus concordantibus significat quod
fortuna erit alior et durabilior.
Est autem effectus de hanc quod planeta sit de
loco suo. de natura signi in quo motator
est ad quem applicat sicut dicitur de hanc
est quando gubernatores solis et lune et eo-
rum qui circundant fuerint discordati ceteris
gubernantibus et quando ita fuerint signi-
ficant quod nati fortuna erit vilior et
minoris temporis.

**De sciendis rebus ex quibus prove-
niet seu in quibus consistet fortuna
nati.**

Et Ptolemaeus quod si vis reducere unde nato
fortuna venit inspicere status per qualitates
planetarum. Luminaria circundantium et inspi-
cundo inter eos qui sit maioris fortunabilis
et habent plures dignitates in gubernando

et hoc redimabitur per eum quia
Si Saturnus fuerit in hac ut gubernator
dispositor fortuna nati consistet in habendo
multam substantiam et in congregatione pecu-
niarum dicitur Hebermeden in habendo multas
hereditates et bona mortuorum et addit quod
si Saturnus fuerit in bono stato natus erit
letus et illis divitijs et honoris. Et si sit
in malo stato erit laboriosus licet multas
divitiarum domus. et hoc est parvus quod de
suo bono non faciet subire ut habet duos
statos per alij naturam.

Si Jupiter vel Venus in hac ut fuerit go-
bernator sive dispositor erit erit fortuna
nati in gradibus de nobilibus honorificis
et magnanimitate et hoc dicit Hebermeden
si fuerit Jupiter vel Venus in bono stato
bonus erit apud eos et melior. Si in malo
bonus erit licet et ipse de honestate pro eo
Si Mars fuerit gubernator sive dispositor
fortuna nati erit in gerendo exercitum et
in victorijs inimicorum et in removing a
moxerij a subditis suis. Dicit Hebermeden
si Mars erit in bono stato hoc ipsum quod
dictum est erit maioris virtutis si in malo
stato erit debilis et cum suberbia
Si Mercurius gubernator expleat fortuna

565.
erit in intellectu et scientia ac eorum dispositio
dicit Hebermeden quod si Mercurius erit in
bono stato hoc erit nobilitas et melior si
in malo erit minor et peros.
Amplius dicit si duo planete domina-
buntur in hoc stato vel plures erit for-
tuna composita. V.g. aliquis erit sapiens
habens multas hereditates et erit doctus
Et aliter libere. Alius erit doctus acutus
et sapiens et intelligens et similia.

De Magisterio nati et eius operatio- nibus. Caput.

A quibus signis atque planetis sumenda
est pronosticatio de magisterio nati ac
eius artel sive exercicio seu officio
Quoniam magisterium est res cum qua datur for-
tuna hominibus et cum qua potest lucrari.
Hanc propter magisterium veniunt divitijs
et honoribus atque fortuna. Ideo post fortu-
nam de magisterio dicendum atque ptolemy
quod a duobus rebus de hoc sumenda
est videlicet a sole et luna et a signo
in celi medio existente. Ratio huius
est quod Hebermeden quia sol est potior
et maioris dominijs ceteris planetis et
decima decem signis ceteris in figura do-
minibus. Et Ideo oportet ut ministeria.

fomantur à sole et decima domo et ex
nati sunt potentiora maioris virtutis et
placida completa.

Regula generalis de Magisterio.

Observare oportet Stellam siue planetam que de
sub radijs solis egressa manens medium appa
uerit et Stella que fuerit in celi medio
perspectum si ad hanc aspectu habuerit.
Et si rursus huius duo statos in uno pla
neta illi observabimus et per illud radiu
Si vero alio statu in uno planeta motu
Aliter vero in illo illi observabitur cum talis
statu unus continget. Dixit habuerit
quod planeta matutinalis de quo est ma
gis circa solem et qui ante eum oritur
et habet à sole quidam virtutis alij. pla
neta vero qui est in decima et habet aspe
ctu ad hanc habet virtutis per magnam et
ille qui apparet manens circa radiu.
Cum ergo habuerit virtutis equalis utique
primo illi qui habuerit plures digni
tates postea alius qui participat in signi
ficatione. Dixit ultroque Ptolemaeus si
idem planeta qui de subradijs solis egressa
manens medium appauserit et in celi medio
fuerit et alius postea ipse hanc aspectu
habet.

567.
aspekerit utroque erit considerandus. Sed illud
permittimus. Sed proponimus qui plures signi
ficates in loco que dixit aliter habebit. Et cum
habuerit dan aliter iurabit in ope primum
et minime de hoc. Dixit etiam quod planeta
qui fuerit circa solem et habuerit aspe
ctu ad hanc habebit maiorem virtutem.
Dixit ulterius quod si quatuor domini magi
sterij et officij non morantur aliter planeta
qui manens apparet de mane de subradijs
solis nec aliter in celi medio utique et de
medio celi si planetam habuerit maiorem
dignitate in gradu decimo et hoc venit in
tardis opibus. Nam in quo talis configura
tio erit ille erit pro maiori parte sui huius
sine ulla officio.
Concludit. Et dicit quod hoc via qua perducit
ad cognitionem qualitatum stellarum habuerit
dispositionem supra magisterio et stellarum
significationem omnino et vacationem à magi
sterio. **Regula altera generalis de
genere seu qualitate Magisterij seu opis**
Qualitas opis et magisterij dicit Ptolemaeus
cognoscitur ex huius stellarum proprietati
bus que sunt Mars. Venus. Et Mercurius
et ex qualitatibus signorum in quibus fuerit. B.B.

**Sequuntur regule particulares de magisterio
et opere nati quaru prima est.**

Prima Regula Si Mercurius solus fuerit do-
ctor et dominus et dispositor officij et ma-
gisterij significabit quod natus erit banulator
et computator et doctor mercator. numeru-
tor etiam cognitor sacrificiorum factor sa-
pientis in radijs astronomicis et quate in
librorum lectionibus de eorum expositionibus
versabitur dabit etiam et accipiet. Dicit
Hebennodan quod mercurij significabit
quodlibet istorum secundum naturam signi in quo
erit et secundum naturam terminum in quo est.
V. l. Si fuerit Mercurius in sublimitate di-
gnitatibus significabit quod erit nomi-
nator. glossator. banulator. dandi et recipi-
endi et si erit in dignitatibus terribilibus
erit mercator. Si in dignitatibus vici-
osis. erit astrologus. et sapiens in radi-
jibus astronomicis.
Si Saturnus et testificatus et participans
eius habuerit in dispositione magisterij
et Mercurio Ita quod Saturnus habet di-
minus magisterij et habuerit concordam-
tiam seu participationem et Mercurio et
mercurij fuerit dominus magisterij
et habuerit concordantiam et fatorem.

569.
Quando igitur ita participabit ambo in signifi-
catione magisterij tunc natus erit etiam alie-
narum dispositore summorum interpres vel in le-
gibus dei causa aliorum sapientie seu divina-
tionibus comorabitur.

Si Jupiter et Mercurius in dispositione ma-
gisterij nati dispositione habuerit ita quod am-
bo fuerint significatores magisterij natus erit
ordinator legum et magnus sapiens et cum
probris dominibus atque magnis, commensuratur.

**De venere existente domina et dis-
positrice magisterij seu officij et ope-
ris mali Regula.**

Si venus sola domina magisterij nati fu-
erit tunc natus sit intrinsece in speciebus
aromaticis et bonorum odorum et vini vendi-
tionis vestes tinget pulcras. et resbus que
ad ornatum pertineant pretor erit vel spe-
at medicamenta vendet. id est. pharmacopola
et aromatarij erit. capponator
aut lictor aut lictor sed aut breui
lictore. Dicit Hebennodan quod secundum statum
venere ita diversa sunt significatio-
nes. Nam si fuerit in suis dignita-
tibus significat natum puerum venditorem
cicob. Si in dignitatibus solis natus erit
venditor lapidum preciosorum vel amulorum

aut pannorum decuratore. Si in dignitatibus
lucet, erit venditor pannorum pectore adu-
ginas et nobiles mulieres. Et si in dig-
nitatibus Jovis erit p[ro]ficuus. et si in dignitatibus
maxime erit apothecarius. Et si in dignitatibus
saturni erit lator, et pannorum putator et ^{peccator} ^{rem}
Et si in dignitatibus mercurij erit p[ro]ficuus.
Hec enim omnia componentur s[ecundu]m et in alio
s[ecundu]m opinionem s[ecundu]m naturam.
Si saturnus venetis testificetur et participat
cione habuerit in gubernatione magistrum
nati comodo quo dicitur est de Mercurio et venetis
et h[uius] natus erit mercator de rebus que spe-
ctant ad superfluitatem et molliorem eritq[ue] decu-
rator et ingromantus.
Si Jupiter testificetur ei s[ecundu]m vel quod unus
domina magistrum facit et Jupiter parti-
cipacione habiat ad ea. vel Jupiter soli-
tus dominus officij et participabit ad eam
ita quod habuerit concordantiam cum venetis
ita quod ambo sint gubernatores officij
natus erit lator et coronator compositor
erit etiam apothecarius et erit dominus ha-
bitator causa mulierum. Dicitur h[uius]modi.
Si Jupiter et venetis ambo fuerint in bono sta-
to natus erit parat[us] ut sit magnus natus
vel princeps et filius pro parte mulierum
erunt honores iste. Sed si ambo fuerint
in malo stato erit lator.

571.
Amplius notabat idem quod volentes recte
redicare de officio propriis ac magisterio
nati debet advenire officium cum complexione
ut corpus et ad mores animi et ad fortia
substantie et honoris gratia pro hoc omnia
sunt potius.

De Marte existente domino magi- sterij et officij nati.

Si Mars solus dominus magistrum exhibeat et
nec soli nec alteri planete associatur natus
refabitur in ferro ut naves exponere curat
architectari lapides abscondere in annulorum
lapidibus sigila sculptis arboribus pondere
et similia. Cum vero soli associatur et cum
soli concordantia habuerit significant quod
natus exercebit officia que sunt pro igne
sunt opus coqui et confectoris h[uius]modi
et minere et h[uius]modi. Dicitur h[uius]modi. quod sol
est de complexione calida et Mars de frigida et
comburenti. Ideo conveniunt ut ambo signifi-
cent officia que sunt pro igne. Et si am-
bo fuerint in bono stato h[uius] natus erit fo-
ditor vel aurifer. Si vero in malo sint
autem ignis in ferris vel balneis.
Si fuerit Mars in dignitatibus venetis erit
coquinarius si in dignitatibus saturni erit
caldearius. et sit redicatus quado cum alijs
participabit.

Quando vero per se scilicet mare est dominus
magister. Si autem quod sit in dignitatibus
saturni significat quod natus erit carpenter
navium. Si in finibus dignitatibus significat
lapides nidos. Si in dignitatibus veniens
significat lapides nidos preciosos et ge-
mas et talia. Si in dignitatibus mercurij
vel lune significat arborum fructus pro sepe.
Et docuit nobis Ptolomeus quod semper debet
querere significationem ministerij in complexu
quam videlicet inesse nato.

Si Saturnus maris testificatus a quando sat-
nus vel mare fecerit dominum magistrum
fieri eorum et saltem dicit participacionem
ad se significabit quod natus erit navigator
portator natator portator hominum pro aqua.
Cognosce pictor et qui in balneis morabitur.
Racio dicitur est dicit habundantiam gratia sat-
nus significat humiditatem fedam et odorem
putridum. Mare vero significat firmitatem
et saporem combustos et amarus. Ideo ex
his compositor est quia dicit Ptolomeus
Si Jupiter ad maris testificatus natus erit
miles minister penarum decollator animalium
faciens solvere decimas portum et pasum
et viam. Hospitator hominum.
Racio est dicit habundantiam qui Jupiter signi-
ficat

573.
vellem et vestem Mare vero itaque Ideo quando
complexionibus et naturis consensum oportet
quod magister natus sit quod ex una parte
sit superbia ex altera vero et infirmitas sit
facilis solvere pedagium pro vias et portus
et carnis animalia regulares ad usum
hominum.

**De duobus vel pluribus planetis exi-
stentibus dominis magistrum et primo**

De Mercurio et venere quando ambo sunt domini
Sive dispositores magistrum et opus nati.
Si duo planete habuerint dominum magister-
em et V. g. venus et mercurius tunc natus
exercent se in musica vel ludis aut in
quantacionibus seu mercibus cantacione
vel in qualibet specie exercendi cantus
et sic significant circumscriptionem mercium
solum varietatem et similia et sit in offi-
cio commingit significacionis amborum
Et quando in se commutabuntur loca
ita quod venus fuerit in dignitatibus
mercurij et mercurius in dignitatibus
venere ipsi existentibus gubernatoribus
officij significant quod natus erit juve-
nator trofator conditor feminarum ioco-
sorum etiam instrumentorum magister factor
fidem. puer saluator deisor et recrea-
cionis inventor.

Si Saturnus eis testificetur et participacionem
habuerit cum eis in disposicione magistrorum
tunc natus magistrum erit in mercacionibus
et vendet ea quibus mulieres adornantur
Si Jupiter eis testificetur et quando fuerit
dominus officii unus boni planetarum scilicet
Mercurij ventris et Jovis et participabit
cum ceteris doctis. tunc natus erit placidus
computator et semper in locis congregacionis
hominum et circa regias portas comoratur.
doctusque puerus et in rebus vulgi
solitarius. Item Hebermeden quod si pla-
netis isti erit in dignitatibus maris.
natus erit advocatus bonis causis.
Si in dignitatibus Mercurij erit receptor
vacionis sicut sinefideles et maxime domus
Si in dignitatibus solis vel lune erit fructu-
locorum ubi conveniunt homines et putatur
regem aut factorem populi gubernator et
hoc totum si fuerit in bono statu. Sed si
in malo erit doctor puerorum.

**De Mercurio et Marte existentibus aut
seu dispositores magistrorum nati**

Si Mars et Mercurij operibus ac magistrorum
dominum habuerit patris erit doctus in co-
posicionem imaginis et armorum eritque sen-
ptor in rebus quibus templa videntur ami-
malum imagines facit eritque luctator.

575.
physicus et medicus corrogator maleficus
fornicator et chartarum falsificator. Dixit
Hebermeden quod ex quo significacio pro-
pria Mercurij est numerus et arithmetica
tria. Martis vero res in quibus est fer-
tia vel fuit in ferro. Et quod si duo pla-
netis comiserint componitur inde opus
et officium quod erit. invidendo imagines
faciendo arma cum signalibus et signis
bestiarum. Similiter si si duo planetis fuerint
in dignitatibus veneris erit luctator.
Si in dignitatibus Jovis erit puerus
Si in dignitatibus Saturni erit doctor hor-
re. Et si fuerint in malo statu erit
malorum opum et falsificator chartarum
Si Saturnus eis testificetur et quando fue-
rit dominus magistrum aliquem bonum seu
planetarum scilicet Saturnus Mars et Mercuri-
us et participatus fuerit cum alijs duobus
tunc natus erit infector aliorum vestimenta
et bona decipiet. erit maris abscessor et
in cavernis morabitur et proditorum et
latrocinia faciet erit etiam deceptor.
Ratio est ista. Hebermeden quia huius offi-
cium erit eccliam contrarium.
Si Jupiter eis testificetur tunc natus diligit
arma et duella et litigia. et hoc pylor
prædictis

maris participatione. mercurij et iouis. est
etiam rector ac procurator ac vespellus et
hoc ratione martis et mercurij negotia de-
liget per reges se de militib. et hoc quando
erit in planctu in bono statu habet extra
neon. ac peregrinorū feta videt et de
talibus linterū fuit faciet quia natura
ionis est sepeata in natura martis et mer-
curij et quando commiscetur significat *signa*
De venere et marte existentibus domis
magisterij nati.

Si domus dispositionis xpi ac magisterij
fuerit iovis et marte natus erit finit
et speciem venditor. annu et argenti ac
plumbi magister et agricola luse in
armis medicina conficiet. apothec-
carum erit. et erit iudex dicit Heber.
etiam quod si complexio venere et marte
significabit quod erit linter ac spe-
ciarum.

Si complexio martis signi-
ficabit quod operabitur in stamo
Si erit in dignitatibus solis et iouis erit
aurifaber annu et argenti.

Si in dignitatibus saturni erit laborator
linter. Si in dignitatibus martis erit
luse in armis. Si in dignitatibus iouis
erit plumbi et opator medicinarum.
Si saturnus erit luse in armis ita quod alijs

577.
boni erit planctus. si venere martis et
saturni domus officij fuerit et participas
fuerit in alijs diebus significat quod
natus solitabitur ad imolandum animalia
deo. mortuus induet. fenera deflebit ac
sepulchra quolibet erit modo dicitur in
rebus oculis et habitabit ubi cantus excedit.
luse fonsber et sfonditor sanguis. dicit
habere modum quod si natura saturni venere
et venere commiscetur. officia erit in
fortunata que trahunt ad parte boni. luse
si venere et venere martis erit in illis offi-
cio sanguinis.

Si saturnus erit secreta et res cooperte.
si iupiter erit affecit. luse natus in teptis
affecit marabitor. angus erit in marita.
luse feminis solitabitur et ad effectum pdo.
erit et inde erit res vsta erit et delirio.
luse et dissoluta cogitatio dicit habere modum
quod quod complexione iouis martis et venere
venere commiscetur. magisteria erit magis
fortune et infortune. Nam venere facit
opa limpidia. iupiter bona et famosa
mars facit feda. et magisteria quibuscumque
fuerit.

De venere Marte et Mercurio existentibus domis magisterij

Amplius dicitur habere modum. Si Mars venus et
mercurius dominantur in officio tunc ex quo
opa maxime sunt que fiunt in ferro ven-
us, quod dicitur et composita. Mercurius qui
fiunt merces. tunc redimantur composito una
et alia quod officium nati erit in modo.
gemas factor margaritarum et incidendo
res compositas involuendo et similia. Et si qui
tripartitum est eis sabbatum significabit ea que
pertinent ad mercatores, agricultores et mar-
naria. Si partitum ab Iupiter significabit
quod pertinet ad iudicium. et ostendit de
mortalibus et directione hominum.

De signis adiuvantibus in significatione magisterii et operis nati.

Dicitur Ptolemaeus, quod figure signorum magis
reperiantur planete significantes, pro offi-
cio et magisterio nati. adiuvat in signi-
ficandis diversis magisterii speciebus pro
differentiis ipsius nati. Nam signa que
in figure figuris hominum assignantur
notant magisteria que pertinent ad sci-
entias et quibus bonis indigent dicitur habere
eodem quod magisteria omnibus necessaria
que pertinent ad sapientiam sunt composita
ex theoretica et practica sunt medicina affe-
ctiva medicina rodinaria agricultura. legum
de illa agricultura que videtur sapientibus.

579.
non ea que sunt laboratorum pro usu.
unde aristoteles de ipso et magisteria sunt
quod modum sunt aristoteles aut sunt artes
quod finis est tantum scire sunt poia. aut
quod finis est operari sed complendo opera
naturae sunt poetica in medicina et agri-
cultura. aut quod finis est dirigere et
operari solum sunt fabricativa milicia corp-
toria textoria et horarum modi.

Signa quod figure quadrupedi figure
affimilantur vocantur magisteria que per-
tinent circa minores sunt operari argi-
um, aurum, ferum, plumbum, stannum, et bene la-
pides incidere. Similiter magisteria mer-
cimoniorum, que sunt internum generum sunt
vendere panem, oleum, pannos et alia que
de una terra in aliam inducuntur.

Item magisteria que pertinent ad edificia
domus et dolaria.

Signa autem quod tropica sunt duo solstitialia
et duo equinoctialia. vocantur magisteria
transfrendi et interpretandi
de una lingua in aliam vel qui reser-
va linguarum pro ea secunda et geometria
agricultores et reser qui pertinent ad gubern-
ationem ecclesiarum. templorum.

dux Hebræoden quod geometria est penitus
altior aliis magisteriorum. sunt fatus
decurres aquas de uno loco in alium, fontes
et pulcos aperire archifina facere, et fecerit
menta pro alijs ministerijs et figuris
et est radix omni aliorum magisteriorum
Signa quorum figure affimilantur figuris
ferrum et animalium aquarum litoris ma
gisteria que pertinet ad bonitatem sunt
est piscari marinari esse navis labora
re aquas facere coris quibus salvere et
carnes, saltem facere et brevismodi.

*De luna significante varia magisteria se
cundum quod in varijs signis repta fuerit*

Si luna loco magisterij dominata fuerit
et domina decime fuerit et post confectionem
ad mercurium ierit et in capricorno, vel in
oro seu cancro natus erit sapiens et imo
latur et sacrificiorum factor et divinator
in hydromancia et observando aquarum
sa. dux Hebræoden quod divinationes et
perit sunt de natura thauri, vacior ven
ris et lune et natura sagittacionis in
sacrificijs est propria de natura capri
corni. Ratione satorum et maribus. Et
inspiciet in vasis aquarum, est ppen dena
fura cancri qu

quia est signus aque et fortune sunt multas
dignitates in eo que sunt domus et venos
pra. eia quod multi solebant divinare affi
cunda in nobilibus viris pueris et similibus
sed iste artes iam sunt deperdite propter le
ges inhabitantes.

Si luna domina decem existens post confectionem
ad mercurium ierit si fuerit in sagittario
vel piscibus natus divinabit per mercurium
et inspiciet in membris animalium mercuriorum
et perditur fortuna. fructu coris spiritus qui
vocantur diaboli vel alios spiritus movere de
loco ad locum, propter quod divinabit dux
Hebræoden. quod hoc fuit quia sagitta
rius et pisces sunt dignitates domus, et
mercurius malis moratur in his locis
quia sunt sui casus, et opposita sunt domi
bus ideo committitur quia luna et mer
curio bene significacionis talem.

Si luna domina officij existens et ad mer
curium post confectionem proficiscens et
supra dictum est in virgine vel scorpio
fuerit. tunc natus erit nigromantius et astro
logus et indicabit occulta et perditur fo
tura et divinator erit. dux Hebræoden. quod
nigromantius est illi qui facit populo
fascinamenta, et facit per maleficia
quibus cedunt quod artibus pro creto

sunt ipi ceciderunt. Astronomus est ille qui
scit futura per figuras stellarum
divinator est ille qui in eorum voluntatibus
venit. Et dixi qd res que non sunt appa-
rentes et que futurae sunt et nescit quia yari-
dicitur sub nec quia rader extrahat quod
unde gerendum est quod in anima talis
hominis veniunt res a significacionibus
corporum celestium que significaciones fa-
ciunt res venires aliquo tempore futuro
et hora aliqua formator ead figura
stellarum ut sit talis res et in illa ho-
mo formator in rehoritate illius divina
facit rem illam futura divinitus.
Et ego vidi multos tales qui quando erant
infirmi discebant tali die mori et sic
factum est.
Si luna domina offit a decime et cum mer-
curio circa coronacione acciderit quod sit
in libra vel arietate naty erit prophe-
ta et somniorum interpret ar sapient.
Dixi Heliodoran quod erit magis prophe-
ta quando naty ei testificabitur existenti in bo-
no stato. Sed in malo erit solutor somniorum
et si repore testificabitur erit incantator
Racio aut quare in libra et arietate Luna sit
existente id exarnat dicit Heliodoran. est quia
in libra sit dignitates saturnus. Mercurius
et venus in arietate vero sol et Jupiter qui
habet in arietate et hunc frigidum.

583.
in simplicitate. Ex signis omnibus dimittit
gemini et aquarii Etolomeus quia significatio
hunc preditor in eis et illa mercurius solvendi
fortificator. concludit Etolomeus quod hoc est
via et methodus per qd qualitates et species
magisteriorum et officiorum hominum scire pos-
sumus.

Regula de condicione nati in magisterio
si erit Primus in illo et excellens alios
aut erit sub aliorum potestate et non primus in
illa arte
Quantitates res videntur magisteriorum et con-
dicionis talium magisteriorum si natus in suo
magisterio erit principalis vel sub manu
et servicio alterius et si ceteris antecellit
in eo magisterio contra cognosces aut Etol-
omeus ex fortitudinibus stellarum dispo-
nacionem super magisterium. Nam si stelle seu
planete illi fortes fuerint respectu mundi
et orientales et in suis dignitatibus et for-
tis respectu natiuitatis ut in angulis et
similibus tunc magisterium nati erit in suo
genere digniori et antecellens alia et erit
principalis in illo magisterio. Sed si p[re]di-
cti planete debiles fuerint tamen respectu
mundi ut quia occidentales vel in oppositis

Sciam dignitatem vel cadentem ab anglicis in ma-
gisterium illud erit sub potestate alterius et natus
non erit principalis in suo magisterio sed sub
manu alterius

**De magisterio nati si erit laudabile et no-
bile an ville et vituperabile ac spreum**

Dicta Ptolomeus si dominus vel domini magistrum
fuerint in aspectu fortunarum vel in suis dig-
nitatibus aut saltem virtutibus magistrum nati
erit nobile et laudabile quicquid merum in se
decipit hoc et errabit. Sed si dominabuntur
in fortuna significat quod magistrum nati
erit vite ignobile damnosum et in se decipit
et errabit dicta Theophrastus. quod si dominus ma-
gistrum erit in statu mediocri inter bonum
magistrum erit mediocris.

Si infelicitas nocens et impediens domino
magistrum fuerit saturnus vel dominus magi-
strum aut Theophrastus fuerit de complexione
saturni natus erit in suo magisterio piger
longus et tardus ita quod vitiosus magister
erit et prodest de deficiet in eo.

Si infelicitas nocens domino magistrum fu-
erit mars vel et aut Theophrastus dominus
magistrum fuerit de natura maris erit
in magisterio nati timor atque destructio
natus erit ita sine presentia in
suo officio quod ad magna pericula per-
ponet

Pro eo ita quod predest in illo ville fore et defi-
ciat in eo.

Si utraque infelicitas impedit erit in solo spe-
re sine ulla inconvenientia et mala in
suo magisterio dicta Theophrastus pro hoc do-
cet nos Ptolomeus opposita doctrina videlicet
quod fortune adiuvant dominum magistrum quod
significat natura. Si dominus vocat dominus
magistrum erit magistrum nobile lucrosus
et propter bonum et fortunam in eo non deficiet
Si veritas docuit dominus magistrum erit natus
fortunatus in suo officio lucrosus et letus Pto-
lomeus cum tenet in multis locis quod veritas
concordat cum Theophrastus in sua natura ideo uno
verbo supradixit quod significat magister-
ium nobile et lucrosus

**De augmento et diminutione magisterio-
rum nati in quo tempore floreant et quo
debilitabuntur**

Aut Ptolomeus quod augmentum et decrementum
magistrum nati scilicet ad sciendum quo tempore
magistrum nati florebit magis et angustabitur
et quo tempore diminuetur et debilitabitur
Scitum ex qualitatibus stellarum illa scilicet magis-
taria significantur secundum comparationem
quod habent ad angulos in figura nativi-
tatis. Si in vicinis angulis illud magi-
strum

in brevi tempore angustare. si remore ab au-
gustis tardis augmentabitur

Item si matutinales fuerint magisterium cito
angustare si vespertinales non cito.

Item aut Heremodan comparatis respectu eius
quod significat vita, et planete in omnibus
annis vite. et qui sunt domini anni conestabuli
in vita et pro hoc omnia sunt quibus ipse
magisteria naturam erit florida et angustis
fuit et quibus erit debilia et minuerit
et hoc de nati magistris

De coniugis Caput.

Postea que premissa sunt de legitimis virorum
et mulierum coniugis dicendum est. Nam per
domos sunt quorundam sexus. Divine deus
in tribus capitulis precedentibus. vir. de quo
in hoc capite. Et alij de quibus in sequenti. et
servitorem quorundam amorem vel odium domino in
capite de dominis et inimicis de servis aut
specialis capitulum non fecit. Solomonus fuit
nec de bestiis et hereditatibus quia ad hoc
omnia ad divinas pertinet sub divinis
nominantur.

A quibus planetis et signis sumitur pro noscificatio de coniugio virorum et de coniugio feminarum

In virorum coniugio pronosticandis statim
hanc inspicere oportet hora natiuitatis fuit
in coniugio feminarum inspicere oportet
statim solis. Si viri in natiuitate viri bona

in bono stato fuerit coniugium viri erit bonum si in
malo malo si in mediocri mediocri. Si in
natiuitate mulieris si sol in bono stato co-
nugium eius erit bonum si in malo malo si in
mediocri mediocri.

De coniugio viri si vxorabitur vel no et in qua etate Regula Prima

Si in natiuitate viri bona fuerit in duobus
partibus orientalibus coniugium viri erit in sua
iuventute cum si non copulabitur in iuventute
sed in adulta etate copulabitur cum puella.
Si vero fuerit in duobus partibus occidentalibus
coniugium eius erit tardum et in etate adulta
et procreta. et tunc vel cum vetula vel cum
puella erit si erit in iuventute copulabitur
natus cum vetula dicit Heremodan quod
hic per quatuor intelligimus respectu figure
natiuitatis. Nam una quarta orientalis est
ab ascendente ad medium celi. Alia a septima
ad angulum terre dicit vero quatuor occidentales
sunt una ab angulo terre ad ascendens. scilicet
complectens tertiam domum. scilicet et ascendens alia
a medio celi ad septimam complectens nonam
septimam et octavam.
Quarte vero orientales sexus inter sunt que
sunt ab hora conuentionis usque ad oppositum
et occidentales contrarie. scilicet ab oppositum
ad conuentionem.

Regula secunda ad idem

Si luna fuerit in nativitate sub radijs solis et
in saturno habuerit in figura societatis et parti-
cipationis scilicet copulationis per intelligas non sunt legitime
in commento Hali discretiones quia respiciant illi
quod dixi de applicatione lune ad saturnum vixta
Et addit Hebermoden. vel fuerit in suis dignitatibus
significat quod natus magis uxorabiliter Ratio
bonos est de Hebermoden quia planete in suis
sub radijs predestinant virtutem suam et saturnus dicitur
in rebus frigiditate et tarditate.

Si un tantu mulieri vel pluribus na- tus copulabitur Regula.

Si in nativitate viri iam significatur quod
vix copulabitur ferre voluntatem scilicet copulabitur
cum una sola muliere vel pluribus. Inspice
luna in quo signo fuerit nam si fuerit in sy-
no unius signi et applicaverit unum soli pla-
nete dum ducat in illo signo significat quod
vix ille copulabitur cum una muliere sola
Si vero in signo duorum corporum luna fue-
rit vel in signo multorum figurarum et applica-
verit plus uno planeta donec ducatur
in illo signo significatur quod natus plures
uxorabiliter. Dixi Hebermoden quod natus
uxorum scilicet a numero figurarum signum
quo stat luna et a numeris planetarum figurarum

589.
cum quibus coniungitur luna in signo illo in la-
titudine et latitudine.

De uxore vel uxoris qualitatibus quales natus habebit. si erit bone caste vel im- pudice et male Regula prima

Si planete cum quibus luna applicat ex conditione
et aspectu fuerint fortunati tunc nati uxores fore
uxores erunt bone et honeste. Si autem infor-
tuni erunt infortunati scilicet male et inhoneste
Ita quod significatio bonarum mulierum est a
planetis fortunatis et suis locis et malarum a pla-
netis infortunatis et suis locis Dixi Hebermoden quod
per hoc intelligitur quod si luna fuerit in dignita-
tibus fortunarum erunt sponse meliores. Si in
dignitatibus infortunarum. priores et si res co-
mprobator erit infelix. Ptolomeus cum do-
cet nos quod significat quilibet planeta per
se et suas compositiones significaciones fin-
guntur compositas.
Si ad saturnum applicaverit luna addit Heber-
moden vel fuerit in dignitatibus suis exi-
to in bono stato uxor eius erit laboriosa
Et mores epig erunt foveales hoc intelligitur dicit
Hebermoden existendo in bono stato. sed si fo-
erit in malo stato significat quod erit vilis
corpis et prave voluntatis
Si luna applicaverit Jovi erit mulier bone
abstinens ac boni ordinamenti et modesta
Dicit Hebermoden si fuerit in malo stato

minorator hoc fctm

Si ad martem aphierit erit vixor animosa et in domita. sed dicit Hebermedan si fuerit in malo stato erit meretrix delectata et mala.

Si ad venere aphierit erit formosa valde iocosa dicit Hebermedan. Si fuerit in malo stato minorator hoc significat.

Si ad mercurium erit bona intelligens et bonorum verborum intellige si erit in bono stato nam si in malo et Hebermedan erit deceptiva et falsa. Notabat idem quod

oportet facere directiones hunc sicut et aliorum planetarum. et quod invenitur quod aphierit ad radios aliorum planetarum vel ad aliquam stellam fixam sicut hoc erit mulier cum sua copulabitur in ipso anno.

• Si sponsa nati erit libera vel serva

• dicit Hebermedan. aphierit ad planetam fixam furiantur coniuges cum fuerit in suis dignitatibus mulier erit libera. Si in dignitatibus aliorum planetarum erit serva.

De conditione uxoris qualis erit.

Aut Ptolomeus quod si vix exhiberit cum Jove vel Saturno, vel mercurio vel in suis dignitatibus et Hebermedan. proderit ei in his que ad vitam pertinet. Sponsus natus amabit et filios. sed si cum Marte fuerit erit delectata lux et instabilis et non intelligens et sine intellectu

De coniugio

De coniugio feminarum Regula et primo Si mulier vxorabitur in iuventute vel in Senectute et si habebit uxorem vel senem pro marito

Quonia dicitur est quod coniugium feminarum iudicator sicut statum solis. Ideo si sol hora nati natus fuerit in duabus partibus orientalis signis natiuitatis tunc mulier copulabitur in iuventute cuicunque huius vicio indifferenter si uxorem vel senem. aut in senectute coniugetur cum marito iuvene.

Sunt autem partes orientales in figura domus una que continet decimam undecimam duodecimam domus. et alia que continet quartam quintam et sextam domus. In alia domum quartam. occidentalem sol fuerit tunc mulier tarde et in senecta marito coniugetur et ille senex sicut uxorem esse poterit aut desponsabitur secundum in propria uxore.

Sunt autem partes occidentales una que continet aries, scorpionem et lyncem. Altera que continet scorpionem octavam et nonam domus in figura natiuitatis. Ex his iam precedentibus regule inferuntur sicut Hebermedan nomen alie de viro et femina simul coniugendis quatuor prima est. Quando in natiuitate viri et mulieris sol et luna est in partibus orientalibus ipsi et ipsa copulabuntur in sua iuventute vir cum puella et mulier cum iuvene. CC

Secunda regula. Quando in nativitate hominis mulieris q. viri ambo s. sol et luna fuerint in quibus occidentalibus copulabuntur in senectute s. viri cum virgine et muliere cum pueris.

Tercia regula. Quando luna fuerit in nativitate tale viri in aliqua quartana orientalem et sol in aliqua quartana occidentalem copulabuntur ut in senectute sua cum puella.

Quarta regula. Quando in nativitate mulieris fuerit luna in aliqua quartana orientalem et sol in aliqua quartana occidentalem copulabuntur mulier. in senectute cum viro et de Sebeomedan quod in nativitate sua luna fuerit in quarta occidentali et sol in orientali idcirco ipse dicitur uxorem post 30 annos et uxor fuerit puella.

Si mulier habebit unum maritum vel plures Regula

Quando in nativitate mulieris sol fuerit in signo virinis figure et in eo planetarum uno tantum masculinalem invenierit. mulier uno tantum viro habebit dicitur Hebeomedan quod si ille planeta fuerit masculinalis vir ille erit puer si vero masculinalis erit pro viri etate.

Si vero fuerit sol in signo bipartito vel pluribus figurarum. erit in suo signo participat. fuerit et associatus cum pluribus masculinalibus planetis. significat quod mulier copulabitur multis viris.

593.
Dixit Hebeomedan per hoc quod dicitur et illi planetis sunt masculinales significat quod erit pueri dicitur etiam si sunt masculinales. quia planetis qui sunt de bonis solis quales sunt masculinales significant multitudinem s. virorum sunt in nativitate mulierum masculinales quando se aspexerint cum luna significat multis viris illam uxurari.

De qualitate viri seu virorum quales erunt boni vel mali iusti vel multi et similia

Regula prima a statu solis

Si in figura nativitatis mulieris saltem associatus soli s. de bono aspectu viri eius erit probus et iustus et laboriosus. Dicitur Hebeomedan quod si associatus de malo aspectu erit oppositus.

Si sol habuerit societatem cum Jove erit bonus et magnus et liberalis et nobilis cordis.

Si cum Marte erit crudelis et multum directus nec communiabitur se.

Si cum Venere erit probus et formosus.

Si cum Mercurio in rebus istis proficiet et erit laboriosus. Hec autem intellige existentibus in bono statu.

De qualitatibus viri seu virorum cum quibus mulier copulabitur Regula secunda a statu veneris sumpta.

Si cum Saturno unus fuerit et societatem

Habuerit et participatione. s. vel per conuersionem
vel per aspectum vel et subintelligit Hebermoden
in illis dignitatibus fuerit in natiuitate mulieris
erit erit erit ore fessis et laboriosus et acti-
bus ueneris se continebit.

Si eni hoc fuerit ore erit bonos et restos in
ueneris.

Si eni Marte erit acere complexionis et circa
ueneris actus valde sollicitus erit forni-
cator.

Si eni mercurio permanferit circa filios p-
prios erit valde pius

**De nato Si uxor et maritus se mutuo
diliget ita quod nunquam dissoluetur eorum matri-
monium an se odio habebunt quod matrimonium
dissoluetur Regula prima**

Quando tam in natiuitate uiri quam mulieris
utraq. luminaria. s. sol et luna per bonos et
aspectum aspiciunt vel trino vel sextili et ma-
xime si erit conuocatio in bono aspectu et
quod non solum luna in natiuitate uiri aspi-
ciat se bono aspectu cum Sole in eadem nati-
uitate sed etiam cum Sole in natiuitate mulieris
Similiter in natiuitate mulieris non solum quod
sol aspiciat se bono aspectu cum luna in eadem
natiuitate. et cum luna in natiuitate mulieris
tunc talis constellatio significat amorem.

595.
et amicitia magna inter uirum et uxorem et quod
nunquam eorum coniugium separabitur.

Quando uero in natiuitate uiri vel mulieris
sol et luna fuerint discordati et quod sint
in signis que adinuicem non concordant vel
in signis oppositis vel quod quibus aspectu se
aspiciunt tunc inter uirum et uxorem non erit a-
mor et amicitia sed qualibet occasio di-
soluetur matrimonium. dicit Hebermoden quod
hoc quod dictum est exornet non solum quod locus
hunc in natiuitate uiri discordatus fuerit
a loco solis in eadem natiuitate sed magis
etiam quando cum hoc fuerit discordatus a
loco solis in natiuitate mulieris. vir tunc
mulierem illam abhorrebit nec erit firmus
et stabilis cum ea.

Similiter mulier abhorrebit maritum et non
remanebit cum eo non solum quod locus solis
in natiuitate mulieris discordatus fuerit a
loco hunc in eadem natiuitate sed magis
etiam quando cum hoc locus solis in natiuitate
et mulieris discordatus fuerit a loco hunc
in natiuitate mariti.

**Regula secunda de amore et amicitia
inter eos vel odio quando matrimonium
erit firmum**

Si matrimonium pro coniugio erit firmum
et non dissoluetur vel in priori regula dictum est.

et ad luminaria que ad invicem si bene aspectu
concordant fortiter radios suos dixerunt coniugium
permanebit in omni tempore in bonis reuerentia et
profecto. Si vero aspexerit infortunum si malo
aspectu coniugium durabit in vixis odio et dano
dux Heremodum si fortune solimodo testificabitur
loco solis erit bona voluntas et amor mulieri
et non viro. Si testificabitur loco lune erit
amor et profectus viro et non mulieri. 3
Si de infortunio si testificabitur loco solis erit odium
et mala voluntas ex parte mulieris soli et non
viri. Si testificabitur loco lune erit odium et huiusmodi
ex parte viri et non mulieris. Quando vero
fortune et infortune testificabitur significatio
erit simile mixta

**De coniugio Si dissoluetur inter virum et
uxorem dicitur reconciliabuntur postea et
redibunt in amore et amicitia vel non**

Regula. Si coniugium non erit firmum ita quod
dissoluetur tunc aspice si fortune testificabitur
luminaribus hoc coniugium non separabitur nec
dissoluetur potest sed post separationem reconciliabuntur et in dilectione durabilia permanebunt. In vero luminaribus testificantur infortunio
hunc separationem erit valde litigiosa et furtiva
his plena sunt reddita et reconciliatio dicitur
Heremodum debet notare quod si fortune

597.
testificabuntur bene in natione una amor
erit ex parte viri. Si in natione mulieris
testificabuntur soli amor erit ex parte mulieris.
Simile si infortune testificabuntur bene in natione viri rixa erit ex parte viri.
Si in natione mulieris testificabuntur soli rixa erit ex parte mulieris.
Et si solus mercurius existerit in eis infortunio
significantiis separationem testificabitur
hoc separabitur manifeste et divulgato
coniugio in amicitia et pacis.
Si vero in infortunio fuerit testificabitur
hoc veritas separabitur coniugio propter
adulterium vel iniquitatem et factoras et
huiusmodi similia

**De qualitate coniugii seu coniunctionis tam
secundum legem quam sine lege puta ex
aliqua fornicatione luxuria et innamoramento
ex venere Marte et Saturno. Et primo a
quibus planetis sumenda est de illo pronostico
Iam dictum est de coniugio quod est secundum legem
quod debet iudicari ex statu lune et solis
de coniunctione vero que est indifferenter talis
secundum legem quam sine lege debet iudicari secundum statum
in venere respectu martis et saturni.
Ratio est dicit Heremodum quia venus signum
firmitatis natorum luxuria
De coniugio sine coniunctione sine lege Regula
Iam dictum est. Si mercurius et saturnus habeant**

cum luminaribus participatione bono aspectu
erit coniunctio idonea et legitima. est autem inter
venere et utrumque dictorum planetarum habitudo
quedam. Respectus autem veneris ad martem
demonstrabit uxorem inveniendam. Habitudo vero
que inter venerem et martem est quia exaltatus
conuersus est in signo triplicitatis alteri-
us. Habitudo vero cum Saturno significabit
uxorem otiosam. Est autem habitudo inter vene-
rem et Saturnum quoniam uterque deus est in
signo triplicitatis alterius. Unde dicit Ptole-
meus Venus cum Marte absolute qualitate
amoris efficitur cum quibus scilicet venerem et Marte
si Mercurius participacionem habuerit amor
erit publicus. et delectatus. Et deinde
Si Mars et Saturnus cum luminaribus non fue-
rint in bono aspectu. Significabitur quod est
in tali coniugio fornicacio et similia. Rationem
quod Mars est calidus et siccus complexionis
Venus vero frigidus et humidus et quando con-
iuncti sunt mixtio patet ratio Ideo figura
ex his innuenerunt significat.

Ad idem Regula secunda.

Si ut supra dictum est Venus in figura, habu-
erit participacionem cum Marte et fuerit in
signis utriusque coniunctus. in quibus ambo
habuerit dignitatem sicut possit piscis

599.
ubi est triplicitas martis. et capricornus ubi
est triplicitas veneris. ita quod Venus sit in
capricorno alter in piscibus significabitur quod
coniunctio luxuriosa erit cum sororibus et consan-
guineis.

Regula tertia. Si in natiuitate iuxta Venos
et Mars fuerit in signis quibus ambo parti-
cipacionem habuerit et asperxerint se cum bona
vie ille iacebit cum duabus mulieribus que
sint sorores vel propinquae.

Si vero in natiuitate mulieris asperxerint se
cum sole significabitur quod iacebit cum ipsa
muliere viri duo qui sunt fratres vel propinqui.

Regula quarta. Si cum Saturno Venus participat:
coniunctio habeat in figura coniunctio erit idonea
et longo tempore durebit. Ratio est de Sebemodan
quia Venus est femina et Saturnus masculus
et erit complexio contraria et ea.
Est etiam inter eos participacio quia Libra
domus veneris et est triplicitas et exaltacio
Saturni et capricornus etiam est domus Saturni
in et triplicitas veneris Ideo Saturnus cum
Veneri contrariatur maiori contrarietate quam
contrarietur Martis Iovis et Veneris quia
deus Martis sunt oppositi domibus veneris et addit
Ptolomeus quod si cum Veneri et Saturno
Mercurius participacionem habuerit erit ista
coniunctio sibi cum utilitate. Ratio est de
Sebemodan quia deus Mercurii sit in Leone

domum veneris et saturni. Si vero venos parti:
cipat ad saturno habuerit participatione eam
cum Marte coniugium non erit fructu et nocet
eis. **Regula quinta** De statu viri et mulieris
quando conuenerint in matrimonio.
Si venos fuerit in suis dignitatibus mulier
viro contemporaneo sibi copulabitur.

Regula sexta ad idem Si venos fuerit
orientalior saturno, Marte et iudicio, in
nativitate mulieris mulier desponsabitur
viro romiori sa. Et in nativitate viri si
significat quod vir copulabitur mulieri ro:
miori eo. Si vero utroque fuerit illis octi:
dentalior erit e converso si mulier copula:
bitur viro antiquiori sa et vir mulieri
seniori eo.

De coniunctione inter propinquos nefanda

Regula prima Si venos et saturnos in
signis sibi communibus domuerint et capri:
cornos et libra erit coniunctio inter consangui:
nos. et si in nativitate viri aspicit si
bona participatione habet ad venos et mar:
tem ad venos et saturno et hoc acciderit in as:
dente vel medio celi significat quod vir ille
ad matrem suam vel novercam seu matrem suam rui:
bit. Et si hoc acciderit in nativitate mu:
lieris ruiabit mulier illa ad prolem propriam
vel filium suum sororem seu ad genera.

De eadem nefanda coniunctione regula secunda
Quando solus pro statu venos qd coniunctio

601.
erit inter propinquos et invenies quod sol partici:
pat et solent planete significatores in octide:
ta talis constellatio in nativitate viri significat
quod vir ruiabit ad filiam suam vel ad filiam fratris
sui aut ad mulierem sui filij. Et in nativitate
mulieris quod ruiabit ad patrem suum aut ad pa:
trem suum fratrem suum vel ad maritum suum matrem
suam. **Regula tertia** Quando venos participatio:
nem habuerit ad saturno vel Marte vel ambobus
et acciderit quod sit venos in signo alterius
natores ab eo in quo sunt inferiores et fo:
erint loca in quibus stat venos femina
significat quod natus erit magnus luxuriosus
et fornicationis et omnibus modis eget
et paucior in actibus venereis.

Et si significatores isti fuerint ad aliqua fi:
gura stellarum fixorum talis libido nefanda
erit maior natus in venereis actibus impie:
re ruiabitur nam vir ruiabit ad virorem vel
ad mulierem impie vel mulierem ruiabit quod
vir ruiabit ad ambobus partibus eius ruiabit et
qd ipsa fuerit ad alijs mulieribus ruiabit
fuerit sa.

Sunt autem de figuris principia leonis et ari:
etis. natus quod est similis leoni. De co:
nos una stellarum. V. aldebaram appellatur
Est etiam illud quod grecos vocatur calcab et
est frons de facie quoque et inter ruiabit fi:
guras nominatur.

Et si in ista quae constellatio predicta si:
gnificatores fuerint in duobus partibus angulis

qui sunt ascendens et decima natus in suis
actibus veneris nefandis erit manifestus et
revelabit eos in locis publicis.

Si autem significatores fuerint in ultimis angulis
qui sunt occidentalis et septima et septentrionalis
libra et angulus terre erit natus concubus et
varias calamas distinguit voces aut erit stu-
tilis vel sine foraminis virge.

Et quoniam cum hoc si cum signator erit quod erit ca-
stratus vel clausus et maris testificabitur et
si vir fuerit erit virga cum testiculis abscon-
ditis. Si vero femina valde profunda erit sine
molibria.

**De nato solui qui est masculus si erit in lux-
uria modestus vel immodestus Regula**

Ita Ptolomaeus quod in masculis natalibus qua-
litas naturae in actibus veneris ex maris gra-
tiae oportet investigare. Nam cum maris sepreat
et veneris vel Saturnus et Iupiter testificatur in
natos erit in casto milite et non in modis nec
veneri militabit nisi quantum naturae expedit.

Quando vero sepreabitur a vero et veneris et
fuerit concordatus cum solo Saturno significabit
quod natus erit multum piger et frigidus in lu-
xuria nec tam appetit. Quando vero idem
maris participatione Saturni in figura con-
veneris et Iovis natus ille magna habebit
luxuriae voluntate. Si Iovis tamen inde reddi-
torem et concubis a temporibus circa et immodis
sibi cavet.

603.
Regula secunda. Si maris soli veneri se adven-
rit aut cum solo Iove et non testificabitur Saturnus
et absque aspectu Saturni natus magna voluntate
stupri habebit et delinisse vires cupiet.
Sed si alter eorum si veneris aut maris vesp-
tinalis alter vero matutinalis fuerit natus
quanto diligit raver cum viris et mulieribus
nec ulla solutabitur in uno quam in alio et
idem circa esset et aut habere eodem modo vi-
res esset in quatuor masculina et alter in quatuor
feminina. Si vero uterque sit viris vires quod
maris fuerit vespertinalis natus ad mulieres
tantum multum inclinabit. Idem erit si ambo esset
in quatuor femininis. Et si cum hoc signa fuerint
femina ipsa forsitan ad tunc actus sup-
plicet ita quod pacetur fieri de seipso et de
fieri de mulieribus.

Si vero uterque duorum planetarum scilicet maris
et veneris matutinalis existerit natus cum pro-
eris amabit raver solus. Idem quoque fiet
et aut habere eodem si quibus fuerint masculinis
et si cum hoc fuerint maris et veneris in fig-
nis masculinis natus solutabitur circa
masculinos omnibus modis. Altera via habet co-
noscere statim fuerit.

Quod si veneris Marte occidentalis fuerit
raverbit actus veneris cum viris mulieribus
cum amicos et eis similibus. Idem autem erit
habere eodem si veneris erit in figura debili
Marte. V. g. si veneris fuerit in quatuor decli-
natus.

Et maris in quā ascendente oportet cum quodam
his que dicitur Plolomeus que sunt radiis et regis
quasi generalis in reliqua intelligas
Si vero maris occidentalis venter existat in
cres capiet et cognoscet nobilitatem de eius ma-
ritata aut sua domina. Idemque fiet si
maris debiliore loco fuerit in figura.

**De nato qui est femina qualis erit in actibus,
venereis, modesta et immodesta et turpis erga**

Aut Plolomeus quod in feminis actibus in
hoc capite observanda est venter et eius figura
Nam si venter est in figura Jovis et mercurii
afficietur erit mulier in coeundo mitis et
modesta.

Si vero soli Mercurio venter afficietur absque
Saturni participatione magna habebit con-
di voluntate sed refrabit de in maiori pro
et veritate timore eorum postponit.

Si cum Marte solo fuerit conituta vel in
in figura afficietur. si per aliquem aspectum
venteris aut mitis exercebit et maxima
voluntate exercendi habebit.

Si vero stante participatione veneris cum Mar-
te et Jovis participatione habuerit con-
tius et Marte forme existente sub radiis
et ipis debiliore mulier habebit cum pro-
vis et infamis hominibus vel cum extraneis
sui generis et pauperibus in sua stirpe. et
Si vero venter et non Mars existerit sub ra-
diis. ita quod venter sit in hoc statu Marte
debiliore rurebit et inestimabiliter cum aliorum
ra

605.
vel cum suis dominis. Et si si planete. scilicet venter
et Mars fuerint in locis vel figuris feminis
sunt quā respectuales in quibus cadentibus et
in figuris feminis significat quod mulier
solitabitur mitis in eorum bonis. Sed si plate
fuerint masculini et signis et quibus masco-
limb in conerbita mulierem valde conversa-
bitur. Et si Saturnus statibus predictis affici-
tor et erit femininus mulier erit doci-
da et tempore libidine exercebit. Sicut rari-
et ex parte posteriori et faciat se cum alijs
mulieribus vel infirmis sibi facere simile
membris virili sit aut status predicti sunt. si
in participatione veneris cum Marte.

Et si Saturnus orientalis fuerit et masco-
limb et arduaverit de an veneris et Mar-
te in quolibet illorum statum quos diximus
significabit quod mulier in solario et loco
alto stuprum affectabit vel viros quos ex so-
lario aspexerit adamabit.

**Regula de communis tā viris q̄ mulie-
ribus circa predicta**

Si Jovis veneris et Mars in natione
mulieris vel viri aspexerit impudenter
hoc luxurie et malitias et impudenter
Si vero mercurii aspexerit angustia turpi-
tudinis predictas et detegit eas.

**De filiis caput et primo a quibus locis fi-
liorum pronosticatio sumenda est.**
Compositio. ut post matrimonium de filiis ser-
mo fiat cum ad matrimonium filij sequantur.

et his gubernatio domos complectitur. pronosticatio
aut et iudicium de filiis aut. Etolo. Sic est adin-
venienda videlicet. aspice planetas existentes
in loco 8. Junith capiti meo et in decima domo
aut in loco sequenti. et undecima que est domus
fortune. vel in loco qui his in figura associatus
existerit sicut est abscissus et septima quia utraq;
earum participat in decima et undecima et si in his
locis non invenies planetas aspice domos que
eis diametraliter oppositae. s. quartam que opposita
decime et sextam que opposita undecime

**A quibus planetis sumendum est iudicium de
filiis si natus habebit filios vel non habebit**

Planete aut a quibus iudicium sumendum est de fili-
is sunt sex. quorum tres sunt dantes filios
s. luna iupiter et venus. tres vero denegantes
s. aut paucos dantes. sicut sol. saturnus et
mars. Mercurius vero si in fortune participatio-
ne habuerit erit fortuna si in infortune
infortuna et quando fuerit in aliquo ex lo-
cis filiorum et fortunarum significat filios
si infortunarum contra vel morti eorum.

Quando natus habebit filios

Quando luna iupiter aut venus fuerint in
decima vel undecima domo aut in loco parti-
cipante in eis. aut in quarta vel quinta aut natus
habebit filios. Si vero in predictis locis infor-
tune fuerint sicut mars saturnus et sol
et fortis facient significat quod natus aut
nulla habebit filium aut si habebit erit debi-
lis et pauci. Mercurius aut si fuerit ovis
latit

607.
existens in locis filiorum dabit filios. Si octidanta-
lis existerit. significat filios non habere ex his
sequenter dicit habere modum quod si in locis filiorum
fuerint fortune et infortune simul significabit
dare filios et auferre postea.

Si natus habebit filium unum vel plures

Regula prima. Si planeta dantes filios qualis
est iupiter luna et venus fuerit soli ego intelli-
gerem a solus. unus ex his in locis filiorum sed
habere modum exponit soli et quod non sint in decima
vel decima vel undecima neque in quarta aut quinta
non significabit filios sed tantum unus erit fi-
lius ei. Si vero predicti planeta dantes fili-
os fuerint in aliquo locorum filiorum et in signo
bursoreo et femineo filij erunt duo sed erunt
femine. Ergo si in signo viris figure fue-
rit planeta dans filios significabit unum
filium. Et si in signo masculino signifi-
cat masculinum. Si in femineo femina

Regula secunda Si planeta dans filios fuerit
in domo aliqua filiorum et signo multorum fi-
liorum sicut pisces cancer et scorpius natus
plures habebit filios puta duos vel plures
**Si natus habebit filium vel filios ma-
sculos filiam vel filias feminas** **Regula.**
Si planeta dans filios existens in loco fili-
orum fuerit in signo masculino et in signis

et figuris masculinis respectu solis et matutina-
les et in quarta masculina quod nascentur erit ma-
sculos. Si vero in signo feminino et in figuris
femininis et occidentales et in quarta feminina id
quod nascentur erit femina absque dubio.

**Quando natus habebit filium vel filios et
morientur Regula.** Si super planetas da-
tes filios et significantes unum filium vel ma-
gis uno aliqua infelicitas eleata fuerit et
fuerint in signis sterilibus sicut leo et virgo
nascentur ei filius et non ducabit erit enim in-
fortunatus et infirmus ac morietur nam pro-
pter fortunam habebit propter videntes infelici-
tatem morietur.

Quando natus non habebit filios. Si sol et in
fortunat fuerit saturnus et mareb dominatur
in predictis locis scilicet decima undecima prima
septima quarta et quinta. Similiter et mercurius quando
est de natura infelicitatis vel occidentalis
et fortune non respexerint hoc significat quod
non erit ei filius. Et si infelicitate existat
in figuris masculinis vel sterilibus licet aspi-
ciant eos fortunam enim nullum filium habitum
significabit pro hoc dictum dixit hebenecodan
innotuit. Ptolomeus quod signa masculina si-
gnificant parvos filios et femina multos.
Si vero predictus sol et infelicitate in predictis
domari locis fuerit in figuris femininis vel
multorum filiorum aut significat fore eis for-
tune significabit enim habitum filium qui medius
aliqua pacetur vel qui brevi vivet tempore.

609.
**De qualitate et condicione filij seu filiorum
et primo si filij abhominabuntur ab ho-
minibus vel diliguntur**

Si due fortitudines planetarum scilicet dantur filios
et planetarum conferentiam habuerit dignitate
in figuris et locis dantibus filios significabit
quod omnes filij vel pars eorum erit abho-
minibus et quare debet inspicere fortitudo pla-
netarum super aliis et testificandum est
fortitudini magis quam alteri. Et cum maior
est solus planetarum multitudinis vel solus
maiores contrarietates aut in suo filio respo-
cto mundi ut quod sint orientales aut res-
pectu naturae vel propter angulos sex
decim vel ad angulos ascendentes et hebenecodan
dixit hebenecodan quod planeta dant filios
et conferentiam participant in figura quod
habent dignitate in figuris habentibus fili-
os. et planeta dant testificator anforti-
as aspectus habuerit filius erit abhominabilis
et disiectus. Si ei planeta conferentiam non testifi-
cator filius erit dilectus similiter si testifi-
cator conferentiam fuerit contrarium significat
bonum motum filij.

**Si filius erit nobilis potens et magni
nobis seu existimationis vel miser et igni-
tus regula.** aspice gubernatorem seu disposito-
rem loci planetarum dantur filios et si fuerit
fortis et orientalis in locis sibi propriis.

filius erit potens et magnificus. Si vero acti-
dentis in locis sibi contrarijs sibi et sibi si
multitudini natus erit miser et ignobilis.

**Si filius a parentibus diligetur et eorum
heres efficietur an filius odio habebit
patrem nec eis in hereditate succedet**

Regula Quando gubernatores seu disposi-
tores loci planetarum dantur filiis alligatos
hunc et ascendenti et parti fortune. et quod
se aspirant de fratre vel sorore vel quod sit
de Marte et similitudinibus convenientibus filius
usquequo daret uxorem remanebit et a pa-
rentibus diligetur et eorum heres efficietur
quod si perit planetis non se concordaverint
ad ascendente nec ad parte fortune convenienti
concordia vel fuerint in locis contrarijs. vel
fuerint ascendente parti fortune contrarium
filius erit litigator et in parentibus suum or-
dinem amolabit. et eos male tractabit nec
eos in hereditate succedet. dicitur benevidetur
quod Ptolomeus dedit duas regulas contrari-
as et facientes medicos ut habet duas
vel non.

De filiis si se adinvicem diligunt. Regula
Quando planete dantes filios convenienter
in figura adinvicem associantur et se amice-
daverint in participacione convenienti filij sig-
se adinvicem et motus diligunt et honorant
sed si non colligantur et non bene adpreto se
aspirant vel in inopposito sui per diametrum
constituantur. filij erunt. ut se inimici

671.
illatos et ante adversitatis et mali alteri
**Quomodo particularia filiorum per prae-
sentiam scire possumus**

Concludit Ptolomeus quod res particulares fi-
liorum per existimationem deprehendi possunt
in planeta dante filium in loco ascendente
possessio. tunc etiam contra filium partem
partia generaliter agnoscamus quemadmodum ex
nativitate scilicet filium scienter ut in quibus
pro horis libri in capite de parentibus
dicebatur et de fratribus. Et hoc est mira-
bile propter hoc quod sciri potest quod nativi-
tatis semper se concordant una cum alia et
discordant in particularibus rebus.

**De amicis et inimicis societatibus et di-
scordis seu remotiombus caput et prae-**
a quibus locis et planetis de amicis et in-
imicis sumendum est iudicium

Pro dicendis primo intelligendum est quod a-
mor est duplex aut tempore parvo durat
aut aliquot et vocatur societas seu amicitia
aut longi temporis et durabilior vo-
catur amicitia. Ita duplex est abhomin-
cia et odium aut parvi temporis et vocatur
discordia seu repulso. aut longi et durabi-
lioris temporis et vocatur inimicitia.

De igitur de Ptolomeo. quod horummodi
qualitates scilicet amicitie et inimicitie soci-
tatis et discordie. quas in rebus maioribus
confideamus a quatuor locis principalibus
et habentibus mater dominum et potestatem

in utroque nativitate videlicet loco solis loco lune
ascendentis et partibus fortune nos observare
necesse est.

Regula de firma amicitia et firma ini- **micia**

Si quorū hęc predicta s. locus solis locus lune
ascendentis et partibus fortune in duobus ami-
corū nativitatibus omnia vel pars eorū in
eodem loco fuerit. ubi grā quod locus solis
unius sit idem locus solis alterius et locus
ascendentis unius sit idem locus ascendentis
alterius et locus lune unius locus lune alte-
rius. Similiter partes fortune aut ultra loca
ista quorū. commutaverit hoc est quod locus
solis unius sit locus lune alterius et locus lu-
ne unius locus solis alterius. et locus as-
cendentis unius locus partibus fortune alterius.
et locus partibus fortune unius. ascensu alij
maximū aut ad utrumque ascendentis sit el-
gacis et distantia tantū. Deconfecte qdū
amor et amicitia inter eos erit firma que
nec superabitur nec frueturabitur.
Si vero quorū predicta fuerit in locis que
adinvicem colligantur singulis omnia vel maior
pars eorū vel in locis que distantie oppo-
nuntur sicut discordabiles vel longo tempore
sibi invicem adiacerabiles. Inter videtur
quod pro loca que non colligantur adinvicem
intelligat loca que nullū adinvicem habent
aspectum

De societate et discordia idest amicitia pui **temporis Similiter inimicitia parui tēpo-** **ris Regula**

Si pūta quorū in eis dem nō fuerit signis
in utroque nativitate nec loca commutaverit
ut predictū est sed solummodo extiterint in si-
gnis in utroque nativitate que vixit in amicitia:
hoc ē participacione in figura seu aspectu
habuerint. Signa em̄ que participant sunt
in figura sūt que de opposito trino vel quito
aut sextili se aspiunt. Et si sese aspiunt
de trino vel sextili quod locus solis in nativi-
tate unius sit in trino loci solis nativitatis
alterius. et locus solis in nativitate unius sit
in sextili loci nativitatis alterius. Et sic de
alijs tribus s. loco lune partibus fortune et as-
cendentis. erit dilectio et amor seu amicitia
inter eos minor quā si essent in eodē loco vel
in locis motatib. Si vero se aspiunt de quito
et quod locus solis in nativitate unius sit in
quito loci nativitatis alterius. Et sic de alijs
tribus s. loco solis ascendentis et partibus for-
tune. discordia et inimicitia inter eos erit mi-
nor q. si essent contrarij in ambabus nativita-
tibus vel quod nō se aspiunt declarat aut pū:
lontas quomodo amicitia erit minor stante p.
dicta configuracione et inimicitia seu discordia
minor et erit ita quod quodq. in eorū dilectio
vel amor absque interit et se alternatim
parvipendunt. In discordia vero pars et.

et concordia circa idem erit et in hoc dat causam
et reglam ut sequitur.

Quando inter amicos proremit discordia et quomodo inter inimicos concordia et pax et secundum de proveniat Regula

Ait Ptolomeus quod cum sitis volens quo tempore in amicitia debili continget discordia apparet oportet quando infirmitas transierit per loca frigida amicitie. Sed si erit amicitia firmata et dictum est in prima regula non poterit ea auferre. Simile quando sitis quod inimicitia est inimicos debilis per precedentem Regulam et mox aliquid aliqua vice quod forte transierit per loca inimicitie Inducit quod inimicitia ipsa erit talis in amorem et pacem.

De variis amicitie speciebus Simili et inimicitie et earum causis et ad sciendum que species amicitie et inimicitie erit inter aliquos Regula. Dicit Ptolomeus quod mo-

di sex species amicitie sunt scilicet sicut et inimicitie. Unus quidem est ex naturalitate et ex propria natura et complexionis natura. Et ex propria voluntate. Alter propter locum commune et damna. Alius propter rem suam. Alius propter gaudium. Alius de his sex speciebus ponentur regulas.

Regula prima universalis de omnibus modis amicitie et inimicitie

Cum omnia prefata loca per se habent lumen asperitatis et pacis forte vel plene sunt affinitate bonorum ad invicem et concordata fuerint amicitia congregabuntur ex his sex speciebus.

615.
Si autem omnia prefata loca vel eadem plene non conveniant ita quod erit contraria vel non se aspiciant aliquomodo et supra dictum fuit inimicitie ex eis colligentur omnium species.

Regula secunda de prima manerie seu specie amicitie et inimicitie que versantur circa voluntatem et propriam complexionem

Si tantum duo loca hominam in duabus nationibus concordata fuerint et convenientia ea quam supra dixi inde necessaria procreabit dilectio que vera et summa amicitia de in qua maxime confidendum est. Si vero eadem hominam in loca discordata fuerint in duabus nationibus vel contraria vel quod se non aspiciant inimicitia necessaria et quam potest esse detestabilis et que magis cessabit inde nascentur.

Regula de secunda specie amicitie seu amoris et inimicitie. Quando loca pacis forte cum duabus nationibus concordata fuerint erit inter eos amicitia propter locum et utile et rem que habebit unus de aliis. Quando vero fuerint eadem loca discordata fuerint et contraria vel nullo se aspectu aspiciant inter eos inimicitia propter damnum quod erit inter eos ab altero.

Regula de tertia specie amicitie et inimicitie. Quando alterius unus concordatus erit cum ascendente alterius erit inter eos amicitia propter gaudium et commune inter eos dilectionem. Si vero eorum ascendens discordatus fuerint.

discordaverint erit propter rem et hostilitatem inter
eos inimicitia

**De fortitudine et debilitate predictarum am-
iciorum et inimiciorum. Si erunt fortes et
potentes vel debiles**

Oportet dicit Ptolomeus inspicere modos fosta-
tus quos locorum predictorum in quibus hoc figuri
societas existit planetas qui eleuantur super
ipsa et qui ea respexerint. Nam si in nativitate
hunc planetam qui fuerint super loca principalia
exaltati aciderint quod sint in uno signo vel cir-
ca in ambabus nativitatibus et illi qui sunt
in nativitatibus unius fuerint in uno signo et quod
eleventur ab signo in quo stant planetes in nativ-
itate alterius. Sic si fortes tales planetes fuerint
potentes et concordati erit amicitia fortis et potens.
Si vero discordati ut in precedentibus regibus dicitur
erit inimicitia fortis et potens.
Si vero debiles. Ita debilis amicitia vel inimicitia
erit. Amplius oportet considerare planetas aspi-
cientes loca predicta principia in ambabus na-
tivitatibus aciderint quod sint in signo uno vel
circa vel quod illi qui sunt in nativitate unius
sint in signo quod eleventur ad locum signi in quo
stant planetes in nativitate alterius et fortes
fuerint secundum modum vel secundum nativitate. Si signi-
ficabunt secundum regibus predictas amicitias. Ita quod
loca predicta principalia concordata fuerint ami-
cia erit fortis et potens. Si vero debiles ami-
cia erit debilis. Ita de inimicitia forti vel
debili dicantur.

**Quomodo temporanea et momentanea amici-
cia cognoscitur similiter et inimicitia qua-
to tempore durabit Regula**

Dicit Ptolomeus: quod amicitia et inimicitia eorum que
ad tempus est et in quibusdam horaria in eis etiam
momentanea deprehenditur per planetarum mo-
dos et per tempora in quibus bilingui unus na-
tivitatis credens a locis stellarum illius nati-
vitalis. scilicet directionate vel projectionate portus:
sit ad loca stellarum nativitatis alterius. Nam
secundum hoc erit amicitia et inimicitia particularis.
Ibidem dicitur habere modum declarandi verba hoc Pto-
lomeus. quod amicitia et inimicitia que par-
vo tempore durent dicitur reduci in duabus
nativitatibus per bilingui utriusque nativitatis
ita quod quando aspiemerit bilingui unus ad
falem locum, qualis stat in nativitate alterius
vel ad locum qui se concordat cum eo si fuerit
ibi concordantia accidet amicitia particularis.
Ibidem. Si fuerit discordantia et contrarietas
accidet inimicitia particularis. Et subrogat
Ptolomeus. de tempore quo durare potest amicitia et
inimicitia ista temporalis quod brevis et tempus
quo durare potest horis modis amicitia parti-
cularis que de societas vel inimicitia est
tempus quo movetur bilingui tempus vero
magis quo durare potest est a tempore quo
aspiat motus bilingui nativitatis unus ad
locum qui se concordat cum alio tali. Sicut
ille in alia nativitate et donec aspiat ad

ad aliam planetam qui ipam abscondat
de amicis et inimicis ob varias causas
ex particularibus planetarum significacionibus
 Saturnus igitur et Jupiter. Si unus eorum fuerit
 Silens in nativitate unius et alter in nativitate
 alterius et alter eorum ad alterius locum
 pervenerit indicabit amicitiam inter eos ex
 agricultoribus et hereditariis de heremodan
 Saturnus et Jupiter significat eam salutem
 quia sunt ambo concordantes ambo in masculo
 limi et de hinc dicitur et quia Jovis amicitia
 bene eorum est in festis Jovis altius.
 Saturnus Item et Mars cum alter alterius
 locum optinuerit spontaneas rixas et discordias
 inter eos generabit Ratio est dicit
 heremodan. quia sunt contrarii complexionis.
 Saturnus vero et Venus cum alter
 eorum ad alterius locum pervenerit dilectio et
 societas causa consanguinitatem provocabit
 perter quia certum feminabitur. 1
 Ratio est dicit heremodan propter concordantiam
 coniugiorum que est inter eos. Ideo accidet
 societas pro parte parentum sed etiam ab aliis
 dicitur. quia unus est fortuna et alter infor-
 tuna. Saturnus et Mercurius quando alter
 ad alterius locum pervenerit societas eorum et
 consuetudo erit in rebus vite nec no. dicit et
 accipere de mercatoribus significabit dicit de
 heremodan Ratio est. quia Jovis utriusque eorum est
 finis Jovis altius.

64.
 Jupiter et Mars si eodem modo se habebunt ut
 de alijs dictum est societas et amor provocabitur
 inter eos ratione divitiarum vel aliter dominum
 suo gubernacionis Ratio est dicit heremodan.
 quia Jovis utriusque eorum est in finis domus
 alterius. Jupiter vero et Venus significat
 quod si ad amicitiam causa molientis vel causa
 divitiarum fuerit et ecclesiarum vel propheciam
 Ratio est dicit heremodan. quia Jovis utriusque
 eorum est in festis Jovis altius. Similiter quia
 Venus habet in piscibus. magno potest que
 et domus Jovis. Jupiter et Mercurius
 adhibebunt spontaneam societatem causa dilectio-
 nis secretarum et propheciam. Ratio est
 dicit heremodan quia Mercurius amicitiam et
 longum significat
 Mars et Venus. associabunt eos ex adulterio
 vel fornicatione aut sodomitico scelere sed pacem
 ducunt in tali societate quia unus eorum
 est fortuna alter infortuna
 Mars et Mercurius significabunt inimicitias deor-
 piones et rixas causa invidiam et iniqui-
 tatis. Ratio est dicit heremodan. quia Mercurius
 significat deceptiones et facturas et quia
 conjunctus cum Marte fiet infortuna. propter
 hoc ab eis nullum bonum provenit.
 Venus dicitur et Mercurius advenit inter ipsos
 Societatem causa magistrum in rebus vite vel
 morum seu librorum vel causa molientis.
 Ratio est dicit heremodan. quia Mercurius in-

inclinatur ad naturam planete cui aspirat et signi-
ficat subtilitate ex seris de memento et amicitia.
Veros aut significat omne rem pulchram
et delectabilem et quod commiscetur eorum naturae
in amicitia et inimicitia est illud ratione de
coris illarum rerum quas dixit Ptolomeus.

De augmento et decremento communis seu contemporaneae amicitiae vel inimicitiae

Ait Ptolomeus quod augmentum vel decrementum
amicitiae vel inimicitiae communis dependit
ex qualitatibus seu statibus locorum. scilicet per di-
rectionem vel profectionem praesentibus respec-
tu quodam primarii locorum. Sicut Siligiorum quod
est dominum et potestatem. Nam quando per di-
rectionem vel profectionem pervenerint ad aliquam
angulum naturae alterius vel partem fortune
illius vel ad locum aliorum duorum luminarum
est sua significatio manifestior et per magis
publica. Si autem ab eis angulis et parte for-
tune et duobus luminaribus remoti manerint
nequaquam apparebit significatio.

De vivamine et nocimento amicitiae vel inimicitiae

Ait Ptolomeus quod vivamina
et nocimenta amicitiae et inimicitiae capiuntur
duobus modis proprietate statibus convenientibus
vel inconvenientibus. A boni vel mali planetarum
seu stellarum praedicta loca. scilicet quodam significat
amicitiam et inimicitiam respiciunt.

De servorum amore vel odio erga dominos

Judicium de servis si diligunt suos dominos
vel odio habebunt fieri et habere potest a signo quod
est in domo inferiorum seu laboris. id est duodecima
domo ex concordantia naturali quae habent
planete ad moventem qui locum illud in ipsa nativi-
tatis hora respexerint vel in ipso eodem loco fieri
in eis opposito fuerit maxime autem si plane-
te qui signo illi duodecim domus dominator conve-
nerint ad locum dominum et potestatis eorum. scilicet for-
tune. in societate figoribus vel si fuerint in
eiusdem generis cum eis dixit Hermodorus quod erant
ducentibus. Sextam domum esse domum decorem.

Ptolomeus item egerit innotat locos eos
quod est sub terra. et duodecima domus et ma-
ioris notitiae quod sexta. Ideo convenit quod
Sexta domus significet subdomino bestias. et qua-
do servos habentes naturam cognitam potest
aspiri participatio quae est inter servum et do-
minum sicut iuxta regulas Ptolomei in capi-
tulo isto de amicitia et inimicitia.

De servis autem capit per se Ptolomeus non fecit
quia servi includuntur inter divitias quia sunt
partes divitiarum. Ex quo patet quod intelligit
de servis simpliciter.

De peregrinationibus et itineribus caput et primo a quibus planetis atque locis de peregrinationibus sive itineribus iudicium Sumitur astronomicum

Dixit Ptolomeus quod peregrinationes et itinera.

ex qualitatibus seu statibus luminarum respectu
anglorum dependunt et perfectum ex statu ho-
mie. **Si natus faciet peregrinationes a patria
vel itinera a patre Solo necne Regula**
Si luna occidentalis exierit i. in occidente vel ex-
mota fuerit ab anglis. i. fuerit in locis cadentibus
ab anglis aut in quibus cadentibus significabit
quod natus motabit se de uno loco ad alium i.
quod itinera et peregrinationes faciet.
Similiter si mars occidentalis fuerit i. in occidente
vel a zenith caput declinaverit s. a decima
i. in tota quarta cadenti que est septima domus
octava et nona et si fuerit in quarta solis et ho-
mie vel in oppositis eorum. significabit quod na-
tus itinera faciet. ait Hebermoden. quod mars
concordat uno modo cum luminaribus quia cadit
quod est dog luna est nona a scorpione domus
maris. et hoc quod est dog solis est nona
scilicet ab arietis quod est dog maris. Sed alio
contrariatur quia arietis est in quarta canceri
et scorpio in quarta leonis. dicit Hebermoden quod
docet Ptolomeus quod loca damna itinera sunt
occidentis et septima octava et nona dog et quatuordecima
loca cadentia ab anglis propter anglos occidentis
Adit Ptolomeus quod si significatore itinere
sunt solus luna et martius in archis in locis
itinere et in archis similibus parte fortune in
locis istis tota nati vita erit in his extraneis
et alienis. ex his dicit Hebermoden. inferor
Regula quod si duo lumina. et mars. et jove.

fortune fuerint in locis alijs non dantibus itinera
nec natus ille ibi itinera nec de loco suo exi-
bit et si ex eis fuerit in locis itinere et ex
eis in locis moris natus scilicet. Hoc itinerabit.
**De peregrinatione nati si erit proficua
et utilis at brevis an laboriosa et nociva
atq. Longa**
Si fortune appuerint loca significatorum itine-
re vel vadant ad ea proprio modo sed erit se-
ponat in suo sito per motum equinoctij. V. g.
ita quod significatore sit in nona domo et for-
tuna in decima. Nam hoc modo fortuna vadit
ad locum significatoris ea que in peregrinati-
onibus operabitur erit bona et proficua ipse
redditis a peregrinatione erit festinus.
Si vero infortune ea loca appuerint s. signifi-
catorum itinere vel vadat ad ea vel sequatur ea
per equinoctium si per motum proprium infor-
tune significat quod itinera erit ab labore et
opa que in illis faciet erit laboriosa et no-
civa et plena periculis tardisq. ex peregri-
natione revertetur. ait Hebermoden ex his que
docuit ptolo. s. res dantes fortunam in itineribus
et infortune intelligi possumus quod si fortune
et infortune commiscetur significatio et iudicium
erit mixtum et que forent erit vixit.
**De quantitate fortunae vel infortunij in iti-
neribus contingendum cognoscenda**
Dicit Ptolomeus quod hoc cognoscitur ex commiscione

planetarum qui in his locis s. significatorum itinerum
afficiuntur in figura. a planetarum fortunam et
infortunam sicut vero q. operantur de quo in
posterius capitulis dictum est. et cum quomodo
de tempore scia cognoscimus

Versus quam partem natus itinera faciet

Quando luminaria in aliqua domo quatuor orientata
sint fuerint frequentius natus faciet iter versus
partem orientis et meridiei. Sicut autem quatuor ori-
entalis medietas celi quam una quarta est. decima
decima undecima et duodecima. Altera est ascensio
prima et tertia. Si vero fuerint in aliqua domo
una quatuor occidentalis vel scia in ipso eodem occide-
ntis angulo iter erit versus septentrionem et
occidentem. Dicitur habere eodem quod similitudo si
significatori itinerum applicaverit aliquis plani-
ta. Septentrionalis sicut est Jovis signi-
ficabit partem septentrionis.

Si applicaverit si planeta meridionalis si-
cut erit. significat partem meridiei.

Si applicaverit planeta occidentalis sicut erit
significabit partem occidentis.

Si planeta orientalis et saturnus signifi-
cat partem orientis et sol adorat in partibus
orientalibus bona vero in occidentalibus.
et dicitur expedit et omnes res istas miseras
nona s. cum alia et tunc sicut pro certo versu
qua partem ibit vel erit itinera.

Si iter vel peregrinatio erit intermissa vel confusa et durabilis

Si signa que peregrinationem significant in quibus

611.
stant significatores itinerum vel eorum domi a pla-
neta ipsa gubernatis fuerint omnes forme sicut si-
gnis iter fiet aliquo tempore. Si vero fuerint
duo corporum vel duorum figurarum. erit iter con-
tinuum et diu durabile. Quod sunt signa omnes si-
gnis et qui duorum iam supra dictum est
Sicut autem oportet qui sunt planete omnes figu-
re et qui duorum pro quo sciendum quod vult
mars et saturnus sunt omnes figure. Jovis
et Mercurii. duorum et ideo dixerunt quidam astro-
nomi ut abominare quod Jovis significat
legem in qua est veritas vel unitas.
Saturnus vero legem in qua est veritas. Potest
etiam dicitur planeta omnes figure si fuerint in di-
mo quod est omnes figure. Et erit duorum figu-
rarum si fuerint in signo duorum vel quod aspicit
si cum plures uno planeta vel quod sit in duobus sig-
na. vel in duobus gradibus. Et similia.

Si in itinere erit periculum vel non particularius ex planetarum signifi- cationibus cognoscere Regula

Ait Ptolemaeus Si Jovis et vult locis istis si-
gnificantibus de locis luminarum dominorum mo-
tus erit timor aut periculum in itinere et erit
dilectus eo q. legatione forte faciet causa domi-
norum sui patris et amicum. Et acutis habili-
tas et molitudo vult expedire si adioratur
Dicitur habere eodem quod brevis est regula generalis qd
quando dominos loci significatores aliorum rei
fuerint ex fortibus non habebit periculum in re
illa et erit dilectus. V. g. Si domus locorum tunc
significatori itineris fuerint aliqua ex fortibus

In suis itineribus nullum periculum habebit et dicitur et
et erit cum delectatione et habundantia victualium.
Si cum eis mercator fuerit hac predicta occasione ma-
gis consequitur proficere solum legatione ad eundem
perdoret dubitare etiam ei donat honorabiliter hoc dum
intelligitur eo scilicet existente domino significatore istius
et sit cum his mercatoribus de complexione fortioris
Si vero saturnus et mars dominentur in locis lu-
minarum maxime aut si in oppositione fuerint si-
runt alter non proficit in illis itineribus et
illis impeditur.

De periculis que dant infortune in itineribus

Si Infortunus dominetur in locis luminarum et
maxime si in opposito fuerit et in signis bonis
utque fuerit etiam impedimentum ei ex parte itineris
aquarum ex parte maris et ex tempestate et sub-
mersione vel propter infortunium die defectu et de-
populatione ubi sunt latrones comitentur et aut
habere eodem quod signa bona significant loca
depopulatione.

Si vero fuerint in signis fixis periculum datur
ab his duobus infortunis in itineribus erit ex
persecutione ex locis albis et propter ventos fu-
tes et malos.

Si fuerint in signis solstitialibus vel equinoctiali-
bus periculum erit in itineribus ex defectu et per-
vacione rerum quibus opus habet aut per disposi-
tione aeris corrupti inferentibus egreduntur de
habere eodem. Ratio horum est quia ista signa
sunt principia quorum temporum dantur eis et ideo
alia quibus homo indiget.

Si fuerint in signis humane forme pericula con-
sistent in itinere ex latronibus in eis et prodi-
ciis et depredationibus.

Si vero fuerint in signis figurarum bestiarum solstitialium
periculum erit ex capatitate ferarum animalium sicut ha-
porum ursorum et similibus vel ex treu moto. Et si mer-
coribus cum eis est infortunis existentibus in signis di-
ctis figurarum bestiarum periculum provenit ex morfi-
bus bestiarum seu animalium venenosorum morforum
et reptilium venenosorum.

Regula generalis ad iudicandum de bono et malo quod itineribus accidit.

Concludit Ptolomeus quod volentes redire bono
et malo quod accidit in itineribus complete opor-
tet loca principalia in figura et eorum significato-
res sicut significatores operum et officij et festi-
cia sicut dominorum et significatores corporis si-
cut et valetudinis et sic de alijs. V.g. dicitur habere
eodem si scieris quod aliquis natus itinerabit
30 annos sine ulla et quod inveniet periculum
pro ipso itinere. Inspicis si in illo anno est ab-
sensus vite et iudicabis hoc anno quod ipse
habet illud morietur.

Inspicis si ante ad significatores itineris si bo-
no vel malo significant et ad hoc hoc cum signifi-
catore vite nati et significatores officij et cum signi-
ficatores dominorum suorum et sic iudicabis pro
certo id quod accidit nato.

De tempore quo hec accidencia eveniunt nato.

Dicit Ptolomeus quod cognitio horum et sporum
quibus hec nato eveniunt sicut bona sicut mala de-
prehenditur ex qualitatibus adventitibus in prin-
cipio annorum sequentium post natalitatis annum
per directiones revolutiones et annos projectiones
significatorum quas alii vocant Tali habere eodem.

Et inde etiam scire quantitatem boni vel mali si contingit
vel minorare non solum tempus. tempus cognoscitur quo autem
dicit illud fuit bonum sicut malum ostendit

De qualitate seu modo ac manerie mortis nati caput ultimum

postquam predictum emen-
tatione de Ptolomeo conveniens est de qualitate
mortis nati pertractare ex his que in vite capi-
tulo predicto oportet investigare utrum mors ex
rectionibus radiorum et ex directione hilegi directam
an ex adverso significatoris vite ad gradum angli
occidentis et per directionem hilegi contraria per-
veniat

Regula generalis de mortis qua- litate investiganda

Si mors et projectionibus radiorum et per direc-
tionem hilegi rectam dirigendo radii planetarum
infortunarii seu ipsemet infortunabiles corporales
ad hilegi pervenerint quando voluerit scire
statum et qualitatem mortis oportet inspicere loca
in quibus sit abscessio et qualitate gradus et si
qui in quo abscessio erit.

Si vero mors provenierit per applicationem ad
angli occidentis et per directionem ipsius hilegi
ad gradum superius oportet aspicere ipsorum gradum
angli occidentis et per secundum planetas qui predicti
locis sunt promissoris et significatoris subsequentes
et ad ea vadit vel per planetas qui ea portant
mortis qualitas dependet. Si enim fuerint naturae
inspirant proprietates figurarum planetarum
proprie autem si proprietates predicti loci occidentis
consideratis quas habuerint ex signis et naturis
terminorum. Nam habemus quasi recolligens
ex his dictis Ptolomei dicit quod Ptolomeus

629.
vult per hoc docere statum gradus interficientis quod
per quatuor modos comprehenditur.

Primo. et inspirant naturae planete stantis in
illo gradu interficientis seu promissoris si ibi fuerit
corporalis vel planete. scilicet interficientis propter
radios suos in illo gradu

Secundo. naturae planete stantis circa illud gradum
qui planeta ante vadit ad eum aut proprio cor-
po suo aut per motum equinoctii

Tercio. est naturae figure signi quia se habet se
significator ad promissorem.

Quarto. naturae signi in quo est gradus ille interfi-
centis vel in quo est planeta interficientis afficiens
gradum ipsum vel planetam qui vadit ad eum

Quinto. est naturae termini cuius est gradus ille
interficientis et addit habemus quod si gradus
ille habet solum unum modum et istis quatuor statibus
suis erit signum statum termini. Si vero statibus
suis erit signum duos vel tres vel plures predictos
vel modorum mortis erit signum naturae statum
quem habuerit gradus interficientis. et Ptolomeus
narrat naturae in hoc corollariis planetis per se
et inde statibus componere.

Regule particulares ad dicta sequuntur.

Si Saturnus dicitur mortis fuerit per mortem
venit causa longe infirmitatis aut phisica
aut catara. aut propter dissolutionem corporis
vel febrem chronicam aut ex dolore hilem aut splen-
tis aut hidropisi solutione ventris seu scitatis
velos et aliam infirmitatem que non frigoris
provenit

620.
dicitur hebreus. Ratio horum effectuum est quia si
fornas significat multas humiditates et mela-
colias et egreditur matris quia fit sicut
in hanc in qua quantos res omnes et saltem
est significatur per hanc dantur quoniam
Si Jupiter dicitur morbis exheret morbi erit in
spina vel peripneumonia aut spasmus
vel cephalgia seu cardiaca omnibusque infer-
mitatibus que causa magne ventositas na-
seantur vel per febres odore aut hebreus
quod ratio horum effectuum est quia Jupiter signi-
ficans temperantiam generat multum sanguinis et
quando sanguis vixit provenit infirmitates
ex repleto et fere morbos provenit ex reple-
tione humorum.

Si Mars dicitur morbis fuerit causa finitior.
causa febrium continuorum s. acutiorum quodlibet con-
fusa est vel hanc aut per hanc morbis aut
plethoricis morbis. aut fluxus seu spiritus sangui-
nis vel abortus seu partus difficilis vel rup-
tione aut egreditur morbis et per infirmita-
tem venientem ex febri ferore seu superfluo
calore. dicitur hebreus quia morbi fuerit in
firmitates que sunt de calore et firmitate ma-
gna.

Si Venus dicitur morbis habuerit causa ter-
minabitur visio stomachi vel spatii vel cordis
aut egreditur sanguinis sicut morbilis apo-
stematibus vel fistulis aut potius omnibus
morbis contingentibus superfluitate vel malicia
humorum

Ratio horum est dicitur hebreus quia Venus
facit temperantiam tendentem ad humiditatem
sicut multus sanguis multus in humiditate
flegma dicitur et egreditur quod facit
sunt multae repleciones et humide.

Si Mercurius dicitur morbis existit morbi
autem per turbacione mentis. vel mania seu
melancholia epilepsia stulticia tussi seu
spoti superabundancia et aliis morbis
provenientibus nimia et inordinata
firmitate dicitur hebreus hoc evenit quia
mercurius est significatur sensus et
cerebri et eius complexio inclinata est
ad firmitatem dicitur etiam quod ex his que
dicitur de significacione naturae visibilium
planete intelligere poteris significacionem
terminorum in quibus sunt gradus infir-
mitatibus quia significatur corpus liberum
est talis qualis significatio planete cuius
terminus ille in quo moratur.

**Quando aliquis morte naturali ut
non naturali sed violenta morietur.**

Regula. Sciendum quod morbi est dicitur mo-
dum quod est morbi naturalis seu per se
dicitur proveniens ex infirmitatibus sicut
morbi quia per infirmitates superius di-
ctas. Quodammodo est morbi a causa fit
quando aliquis moritur gladio lancea tupo
aliquo igne morbo ferre hostis. veneno
et huiusmodi
EE

Dat igitur in hoc reglam Ptolomeus ad hoc sci:
endum et aut quando planete gubernatores
mortis faciant saltem ab infortunio in finib:
ut dignitatibus et potentibus. et quodam
super eas molles planeta contrarius ex
his qui dant mortem ex parte loci et malis
et gravem mortem isti mortuorum morte na
torali seu per se. dicit Hebenecodem. quod
per planetas dantes mortem ex parte loci
intelligit Ptolomeus planetas dominantes
infortunatos debiles vel in dignitatibus ali
enib: aut alij planetae ipsi contrarii elevati
fuerint super eos.
Mors vero violenta et laboriosa cum penis
et non secundum legem naturae seu infirmitates
erit quando in loco mortis fuerint domi
nantes duo infortunati finit. Itaque in ipso
eodem loco et gradu interfuerint fuerint vel
in eis quatuor et opposito aspectu aut quatuor
vel eorum infortunatorum habeat dominum
et potestatem super locum gradum et alia
super aliqd ex dominaribus vel super locum
solis aut lune vel utriusque et aut Heben
ecodem quod res fortior erit quando domi
nabuntur ambo super hunc locum vel super
gradum interfuerint et hoc dominum est do
minum infortunatum. Et ait Ptolomeus
quod mors mala erit propter duorum in
fortunatorum obventionem. scilicet in dando mortem
magna erit propter duo luminaria testi
ficantia infortunio dantibus mortem vel
planetis mortem gubernantibus

633.
**De vario genere male et violente mor
tis. Regula generalis**

Ait Ptolomeus quod qualitates male et
violente mortis erunt secundum aspectus et applica
tiones planetarum ad locum mortis. Et ad pla
netarum interfuerint et secundum signa in quibus
stant infortunati qui interfuerint et absceindunt
hunc

**Ad idem Regule speciales de in
fortunio quo significant genus mor
tis male et violente et primo
de Saturno**

Si saturnus in quarta solis vel opponit in hora
nativitatis et fuerit planeta obscurus his
licet si in signis fixis permanserit signifi
ficabit mortem per lapidationem populi vel
strangulationem seu penis mortificans affli
gentem. Idem quoque efficit si fuerit in signi
no fixo et in occidente hora nativitatis et non
sequeatur luna. dicit Hebenecodem quod stric
tione potest esse vel per clamorem viam
per quos erit ambulatio vel propter ho
morem cadentem ad pulmonem vel suffoca
tionem ex congestione et potest.
Quando vero idem saturnus in quarta.
solis vel eius opponit existens aut octi
dente cum sequente luna et fuerit absque
hunc et fuerit in signis fixorum be
stiarum significat mortem erit propter captum
feras bestias.

Si Saturnus sit bestis fere raptus significat
Dopster infortunatus existens testificator
a feca vocabitur inconvulso vinctus die no-
tabili et solenni. Dicitur Hebenmoden quod
stimonia huiusmodi Luminaria significat
huiusmodi mortis drolgatas et magnas
Cum vero Saturnus existens abscisor opposito
radio aspexerit alius Luminarium existens
in ascendente natu in carcere morietur
Et Mercurius p[re]dicto Saturno significat
mala morte ex eo quod nocet alioi ex
Luminariis et abscondenti solis partiqua-
cionem habuerit et fuerit in eo aliqua
stella fixa super uno creto ex his que sunt
figura Serpenti. vel fuerit in signo figura
bestiarum silvestrium. mors erit propter ve-
nacionem animalium reptilium venenosorum
Et Venus cum eib[us] Saturno et Mercurio
fuerit in p[re]dicta constellatione morietur
propter mortifero exhibitio fraude mulierum
Racio est dicitur Hebenmoden. quia Venus sig-
nificat res copectas et secretas et significat
super mulieres.
Et si Saturnus existens abscisor et lene in
figura associatus in uirgine vel in p[re]fate
aut in signis humidis fuerit significabit
quod mors erit propter submersionem in aqua
Et si in navi fuerit tempestuosa fluctua-
cionis maris morietur
Quando vero idem Saturnus existens ab-
scisor fuerit in artibus in sole vel opposito

635.
maris et fuerit in aliquo signo solstina:
lun vel in signis quadrupedibus mors erit
propter aliquod rursus cadens
Quando etiam idem Saturnus existens abscisor
et fuerit in sole in decima vel queta ex alto p[re]-
cipitabitur et morietur. Hec sunt grandes
mortes quas significat Saturnus quando est
abscisor et fuerit aliquod ex Luminariis
impeditur ab eo et sit poterit indicare omnes
mortes eximentes per Saturnum.

**De Marte quomodo varium genus mortis
male ac penose significet**

Mars si abscisor fuerit in trigis et sol et luna
dent vitam et fuerit in opposito seu queto absc-
cto solis et lune si fuerit in signis hominis
forme significabit natu perituro et capite
fracturo. propter guerras et altercationes
contingentes inter suos consanguineos vel se-
interficiet manu propria causa molitibus
aut interficiet manus mulierum illud
aut erit in venis si testificabitur.
Si ut dictum est Mars existens abscisor
et damnanter aliquod duorum Luminarium
mercurium cum eo in figura participacione
habuerit dillacerabitur natu manibus
latrone precaturo et in p[re]datorum et dicitur
Hebenmoden. quod si fuerit in signo quatuor
mors erit super mare si in litore erit in
terra.
Sic aut Mars abscisor et aliquod ex Luma-
nariis damnas et p[re]dictum est fuerit in si-
gnis

abscessis membra vel imperfecta fortuna
 aut in capite algeat. significabit quod natus
 ingrabit cum abscessione capitis vel membrorum.
 Si item mare eo modo quo dictum est existit
 in scorpione vel thureo fuerit morietur
 combustione natus aut perforatione membris
 vel in infirmitate vel spasmo. Et si in ei
 li medio vel eius opposito permanferit in
 cruce suspendetur. Maxime aut si in fixas
 et andromede fuerit. s. in eod. circulo
 quod si in signo occidentali vel in ascedente
 locum habuerit viros igne cremabitur. et
 si in signis quadrupedibus extiterit cadet
 contritus.
 Si vero mare ut dictum est existenti capite
 infortunatus existens testificetur natus
 subitum rocinum manifestum morietur. ita ppi.
 statis vel regis. Et hermesoden semp. quod
 fortune testificabitur significat quod natus
 erit cum aliqua vestigia et rectitudine si
 Si igitur fuerit mare abscessor et damnatus.
 ut aliqd. ex bonis in natiuitate et
 Jupiter infortunatus existens ei testificetur
 significat id quod ait Ptole: et si esset ab
 secessor max. et non damnaret aliquod bo
 minum morietur non esset cum tanta pena.
 Si uterque infortunatus. s. saturnus et mare
 coniungantur in abscessione vel alia opposita
 alteri: ut sit morietur occasio seu dominus
 perorabit mala mortem et gravior et argu
 rary facit. Dicit autem qualitas morietur Dr
 Ptole: est dies loci sex quibus infirmitas et abs
 cessio.

637.
 de nato mala et penosa morte moritu
 ro si sepelietur vel sepultura carebit
 ita quod animalia rapacia eius corpus
 vorabunt

Ait Ptolemaeus quod qualitas et quantitas
 istorum accidentium interficiuntur in male mor
 tis argebuntur quando uterque infortunatus habu
 erint antequam in locis interficiantur
 ita quod quando aliqua infortunatus fuerit
 abscedens hilech in aliquo gradu et fuerit
 ipso gubernatrix eiusdem gradus natus non
 sepelietur nec cooperietur sed animalia
 rapacia qualis lupi canes. volucres et
 corvi eo decedent. quod autem erit cum infor
 tune fuerit in signis scripturis formam
 sunt animalium nec aliqua fortunam
 testificetur. locis interficiantur existens
 fortunis sub terra. Ergo dicit hermesoden
 quando fortune testificabuntur infortune abs
 denti: existendo sub terra. natus sepelietur
 et cooperietur

Si natus morietur in terra sua vel aliena
 Quando dies morietur vel abscessor qualibet sit
 cum vel ambo in locis declinantibus. et eade
 libus. hermesoden exponit in locis ibidem
 fuerit maxime autem cum bona in predictis locis
 vel aspirat ea de quibus vel opposito nato in
 terra aliena morietur eveniet.

Finis 1547
 ad septuaginta marcy
 Dicitur

**Mors nati an ferro, igne, aqua, ruzina,
Suspendio, nece, incurfu, ferraru, aut
egritudine, fiat edocere.**

Considera hoc significatores infortunatos angulos.
Luminaria, octava et dominus erit.

Si em infortune fuerit potentes in angulis et aspe:
xerint luminaria temporis aut ambo lumina:
ria malo aspectu erit mors mala. Idem dicitur
Si fuerint in octava aut in malo aspectu aspe:

genus mortis cognoscitur a significatore malo
et a loco in quo fuerit et a signo in quo mo:
ratur et a coniunctione cu alijs et a disposito:
re. Nam si plura fuerint testimonia mortis
ferro igne, aut truncatione aut casu malam
mortem promociant. Sed quod Martis di:
spostio videbitur magis ad unam quam altam
se convertere. V. g. Si in humano signo ex:
terit ab homine occidetur Si in igneo combusti:
one. Si in Terreo ruina aut casu et sic
de alijs.

Si vero testimonio Saturni fuerit hec mala mor:
erit strangulacione, suspendio aut veneno in lo:
cis secretis aut in carcere aut in submersio:
sedm naturam et coniunctione Saturni.

Nam si in decia fuerit Et fuerint sicut mali
mortis significatores in alto loco vel ex alto
moriatur puta suspendio maxie cu fuerit
in signo aereo.

Si vero in quarta et in signo aqueo fuerit aquis vi:
tari finit. Tempus igitur in quo talis mors expe:
ctetur. Erit cu huius dirigatur ad predicta loca
infortunata vel qu contingit alicui pessima.

634.
evolutio qui similis esset mortalitati et huiusmodi. Quod si non sequitur ea mors
effectuate erit. In ille annos cu maximo periculo
illius ut qui submerguntur tam diu evadunt et
qui liberantur e carceribus.

Si aut fortune aspexerint bono aspectu ascensu
et luminaria aut octava domini morietur ex
morbo dissolvente vitam ipsius qui a planeta
abscindente procedet.

Pulebra de natiuitatibus

Quando quis in natiuitate habuerit planetas
bonos ut Iovem vel Solem in duodecima signi:
fuit quod iste homo habebit inimicos nobles
personas et notabiles. Unde quocienscumque place
bit in duodecima fuerint tempore natiuitatis
in revolutione anni nati. appropinquat nationi
quibus. tunc contra illud instabunt inimici no
biles et vexabunt **Rex Polonie** Alexander
habuit Solem in duodeca in natiuitate in
revolutione anni 1502 venit ad ascendens
quod minabatur malum ab aliis hominibus

Sed si in duodecima fuerint inferto.
ne ut 5 vel magis. significat quod talis ho
mo habet inimicos villes et pauperes qui non po
tunt ei nocere propter paupertatem

Si Iupiter in natali fuerit angularis
vel sit in suo honore vel habeat vim in asce
dente vel confidat partem fortis. vel sit do
minus domus solis in die vel deus lunae in
nocte. Vel sit deus huius non debeat nato ce
sus in vita sua quia idem Iovis est deus
substantis

De introitu domus

Primum eligi debet quia deus quod sit in ta sig
no fixo. non mobile ut 8. **Si in** et place
bit sint vel eorum aspirat annis radio
Et luna. sit in tertia et quinta et 9. sit non
impedita non retrograda combusta alias
est infortunata.

043.

647.

In questionibus astrologicis li-
cet sit diversa consideratio Hec
tamen est generalis et plus seq-
tor viam naturalem quod pro bo:
ra questionis status celi aliquo
instrumento ^{figura} ^{pensa astrologia} ^{dependere}
potest accipitur ascendens quod
desce querenti rei vero ques-
te domus illa sit de eius sig-
nificatione est res quaerita cuius substantia in
domino suo et tanq[ua]m eorum videat
eorum adinvicem habitudo id est
concordancia et contrarietas et de istis
si fuerit bona bono significat
si vero immita adversitatem
A

De in hunc pascu processus
sit diffendior in certas diuinas
eum placuit divedere

**Differencia
prima**

Differencia prima de cautelis
in questionibus observandis iuxta
ta doctrina quid ois bonati

Prima cautella poterit in hoc ne

Interrogator gocio astrologus errare si interroga
tor nescit interrogare. cu no habet
intentione adeundi astrologu
Secunda cautella si astrologus cepe
vel hoc false et si no notam bona
sibi querens dixerit

Tercia si equales in fortibus

si fuerint differ modum
infirmitas querentis et ver quippe
sint eque fortes in potestatis

Quarta si interrogans venerit ad

astrologu causa tentandi fuit
tentativa quado aliqua
hora interrogacionis est finis unius

figmi et principio alterius. dicitur g
do quia sepius hoc est expertus
et cu hoc ei accideret dixit se
noli me tentare

ut quando effit
in ascendente 28
gradus arietis
et si in hora
dat gradus hor
et tunc suspici
est quod nollit
tentare et ait qu
do qui horis
expres est

Quinta poterit astrologos errare
quando dicit ascendente et dicit do
re no fuerit idem vel no fuerit
ambus triplicitatis vel eiusd comple
tionis cu ascendente si ita m
veneris (dicit gordo) no est questio
radialis propt expertus fuit m
ciens. ut em non exit solitudin
interrogantis. Cu em interrogator
no querit ex intentione sed ex m
pedito talis questio no est radi
calis cu aut querens venit ad
astrologu sub necessitate tri
stis speras tota fiducia poterit
sibi respondere veritate ad que
stione proposita. Hec Itali
differencia scda de accipie
da hora gradus ascende
Ingt bali Babemagel in libro
suo coploto parte prima capite
septimo. antiq in hoc fuerunt
discordes ita quod Hermes dix

et si dicit bonu
vel dicitur pla
note aut masco
lun son 5 10
Mercurius vero est
concrebilibis

C

significatore
generantis et
rei quippe
sint videt in
anglis vel dicit
fuit vel exaltat
proximius vel in
quado aliqua
fate astrologu
modum dicitur
si fuerit in hora
bali fuit interrogat
et dicitur 82
et ascendit fuit
anno signa et
apud bali mag

nam rei ablati

no sunt et. ^{Conuersione quoque fortunam ut do.}
^{intelligendos et huc} ^{et veniens et malum ut h}
^{libris dicitur} ^{per corpus tant per aliquos}
^{an comeditur} ^{et post}

aspectu ad significatos attende
quia fortune significant bono
mali vero contrarium. ^{Si fortune}

prevaluerint fortuna redicabis. si

aut mali contrarium dicitur si equa

les fortunas et malos inuenieris

mediocra erit redicis quare hoc

indicare non festina ut et Itholo.

verbo 82. nigt gvido bonatus ca

pate in videbis quo fortunator

domos ascendens criminabitur quo

stionis et natiuitatis et erigat

rei fuerit nemo enim interrogat

vel nascitur in bona hora et

sub ascendente bono et forto

nato nisi fortunatus et bonus

homo. Malus aut et infortuna

tas sub ascendente infortunato

et mala hora nascitur.

Subiugit gvido. nos videmus

quosdam bonos fortunatos esse

et quosdam infortunatos

Si vero mali
et boni aspe
rent in diti
collate respice
ante malum

653.
Differencia quarta an suspecto
sit culpabilis et si rem perdi
ta abstulit

Vide ascendens et domum trios pro

palante. Septima vero domus pro

pro suspecto. Quarta domus locu

rei furate significat. Dog vero octa

va subary latronis ostendit. Si do

mag octave dog in septima fuerit

vel dog septime in octava fue

rit suspectus est culpabilis.

Si domus octave fuerit bona. et

cu fuerit in octava doggo fuppe

ctus rem furata bis de loco porta

ut ste motarit. Si dog octaves

fuerit in sexta vel in 12. domo

suspectus rem no tollit. Si dog

octave vel septie in quinta vel

in undecima domo suspectus est

culpabilis. Quando significatur

latronis. Si domus dog septime

aligt recipit ab infortuna.

suspectus est reus. Latronis

in qta domo re perditu apd

Iudeos esse significat. quonia Sa

phariseos

ut si ceciderit
in octava dog
et 3. ibi fa

Saturnus est planeta iudex. **Si** domus sit
domus est combusta vel fuerit sub radijs
solis iam res est consumpta. Et non est in
potestate latronis. **Si** domus sit domus
egressus est de combustione res forata vel
restituta sed non in toto. **Domus** per domum fuerit

veniens alicui planete in prima septima
decima domo inuenitur fore sine magna
inquisitio. **Si** domus septima domus fuerit in p.
ma domo vel rectus domus per domum latro
penitencia datus restituet res forata seu
qua abstulerat.

Differencia quinta an amissum poterit recuperari
Ascendit et domus res de interrogati. Si domus
domus ascendit aptat domus septima domus
aut domus ascendit est in septima. quibus
rem recuperabit studio suo.

Si domus septime orienti domus aptat aut si
domus septime est in oriente recuperabitur
sine labore. **Quando** ambo luminaria
se aspexerint ab angelis significat re-
cuperacionem res ablata. **Quando** est
et quasi post desperationem cum labore
et pena. Significat etiam quod fuerit
sunt plures uno.

698. Si domus septima
fuerit in decima
res talis man-
festabitur.

Si aspectus luminarii sit trigonus vel
sextilis significat quod fortis cito
restituetur et leviter recuperabitur.

Si autem aspectus luminarii sit
vel octonarius significat quod cum difficultate
et quasi post desperationem recupe-

bitur. **Si** luna fuerit in ascendente cum
liqua fortuna recuperacionem rei signi-
ficat. **Si** luna combusta fuerit seu
sub radijs fortis non recuperabitur.

Et si recuperabitur fuit cum magno
labore et pena. **Si** ambo lumi-
naria fuerint sub terra significat
quod non recuperabitur. **Si** fuerit
in decima luna recuperacionem signifi-

cant. **Si** luna fuerit in decima vel in decima domo aut domus
aspexerit cum pena et labore recu-
perabitur. **Si** ambo luminaria fo-

uerint ascendenti propinquiora quoniam
autem angelorum significat
quod recuperabitur res forata
cum labore, vixit, anxietatibus timo-
ribus magnis et infirmitatibus

Quandoque sol fuerit in ascendente

hoc est si fortis
significat recuperacionem
res ab aqua
ad finem de

Si domus
a principio
domus in
domus

questionis

Pro hora quamvis res forata recuperabitur nisi
ascendens illud fuerit aqueus vel libea

Q Si luna fuerit in ascendente et domus in ea
recuperabitur forata. **Si** luna fuerit in
angulo hora quavis in signo cum latro
sit plures uno. sed si fuerit in aliquo
angulo in signo fixo est unus latro.

Si sol asperi-
rit significat
foram foris
et non foras
et si foras
et si foras
et si foras

Si domus septies fuerit in septima for rursus
multos diligencia querentis. **Si** domus prima
domus fuerit rectus planete cadenti ab angulo
qui non appropiat ascendens significat quod
for iam recuperat a tra illa et elonga-
bit si ab ea intantem quod nulla est
spes recuperationis eius sed si illi pla-
neta cadens ab angulo cui regit domus
prime appropiat ascendens significat mor-
tem latronis post despectum hunc in
custodia et magnifico magna. **Si**
invenitur domus septima domus oblectum
et domus prima appropiat et significat in-

Translatio
hunc hunc
est qui fixa
a planitia
hunc et appi-
et pondero
foram sunt aut
Leones vero ♀ ♀ ♂
latronis cum non crediderit se mori
Si luna transierit hunc
foram non domus septima et domus prima
plato pondero 5. 7. 8
domus

significat inveniendum latronis et si
non repperit ex domibus prime
domus et si si significator latronis
fuerit sub radio solis inveniatur
latro. sed non ita facile. **Si** aut
domus prime et secunda domus uterque rectus
fuerit domus decime domus potestatem re-
ctoris compellet latronem reddere et
forata interrogati si illi cum sit
vel latro reddet eum propter timo-
rem ne duratur ante rectorem hunc
illig. in qua latro detentus sit. **Si** aut
tantum domus prime domus rectus fuerit
decem minabitor interrogator latro.
in per potestatem rectoris et locus.
bit enim et redderet eum sed non
tamen nullum timebit latro minas
nab illig. et verabit rector domus rei
contra foram. **Si** vero domus septima
tantum rectus fuerit domus decima si
ne conchione domus prime potestatem rectoris
non exercebit bene officium sed contra
foram et facto restituat minime
auxiliabitor ei. **Si** domus octava rectus

fuerit dno deus significat quod rector acti-
 piet pecuniam a latrone et abluat eam
Si aut dno fide dog fuerit recte dno
~~unde~~ significat quod rector accipit
 pecuniam ab interrogato et procedat
 contra fore. Si dno puer dog et
 bona recti fuerit dno fide ab aple-
 dente qui est significator interrogat
 significat inuenerit rei perditam sed
 tamen non ita leniter et ambo recti
 fuerit dno fide dog pueri in ang-
 et luna vel dno pueri dog. Si vero
 alio eorum non fuerit recte dno fide
 nec ipse dno fide eis recte fuerit in.
 Translatio
 planete dno huius si alio planeta transfecto:
 qui planeta
 separatur huius unius corp ab alio significat
 utis a pueri
 dno fide
 quod inuenerit rei. Nam de qua inter-
 rogat. Si dno fide fuerit in fide
 qui significat custodire substantiam
 interrogato vel asperxit et dno dno
 a fimo vel simili aspectu significat
 inuenerit rei amisse sed et dno
 magna querit. Et si non inuenerit
 dno fide dog in fide sed alio
 planeta fuerit in fide et dno fide

659.
 fuerit ei recte fuerit vel ipse illi per aspe-
 ctu significat inuenerit rei querit
Si aut non fuerit dno fide in fide
 nec fuerit ibi planeta alioque ipse
 asperit nec asperxit ipse a fimo vel
 simili aspectu significat amissionem
 rei querit et quod non recuperabit
Prestat si inuenerit dno octaua
 ab ascendente recte dno septie non
 recuperabit res perditas. significat
 enim quod ille ad quem res illa perti-
 nit appropriabit eam sibi. et hoc id
 dicitur. Si dno septie recte fuerit dno
 fide vel ipse illi fimo et recte dno
 ascendente vel huius quia si dno pueri
 me vel 2 recti fuerit significat
 inuentionem rei querit. huius in
 lite et controversa. Si dno octa-
 ve recte dno fide significat quod
 querens recuperabit amissum et si non
 recuperabitur res eadem tamen de bo-
 nis latronis equales et ita sibi satisf-
 faciet pro re perditas. Maxime tamen
 alio fide. Si dno pueri asperxit
 domum octaua vel fide dno. Et si

oppositum bonis rei
 dicitur si res opti-
 mum inuenias

Et si appxerit dñs decus dñs. I. significat
 quod potestas sicut rex accipiet res illas
 et percipient in foas mag et ille ex eis
 faciet id quod libitū fuerit. Si aut dñs
gñe dñs iungatur decus dñs. significat
 quod latro dabit restori pecunia ne pbi
 nocent sed potius eid sit auxilio. Ignatius
 in septima vel octava domo fuerit ^{et pñs planus}
 signo scito rem forata aditū esse in do-
 mo illa in qua erat subtrahita et pote-
 rit recuperari diligencia adhibita. Si dñs
septime appxerit ascendens aspecto
tercio vel sextili erit spes recuperandi
illa rem. Si vero appxerit inimico aspe-
cto erit difficultas sicut impossibilitas
recuperandi. Si dñs septime appxerit bene:
septima aspecto amabili fuerit ha-
berit cu res forata. Si vero aspecto ini-
mico contrarium iudicabis.
Differencia vij. Si latro exiit de ciuitate
 Si dñs septis dñs rectus fuerit tercio
 vel none. vel si dñs septis fuerit
 in tercia vel nona domo significat
 quod latro exiit de regione illa. Si fo-
erit in 3a est in itinere et in apro.
pinguat cōfinibz regionis. Si i corpore

Quandocūq;
 dñs Hosti
 vel dñs aspe-
 xerit finit
 in prima dñs
 res de qua que-
 ritur ist dñs
 interrogatū
 nec est sublatū

Corporis rectus dñs tercio dñs in prima
 exiit de regione. Si est in nona vel no-
ctus dñs none in est multū longatū
a regione illa. Si aut dñs septis fo-
erit in aliquo angulo nō latro
exiit illam regionem. Si dñs fide fo-
erit rectus cu dñs tercio vel none
dñs vel cu planeta existit in tñ
vel ipse dñs fide fuerit in tercia
nona domo significat quod fue-
rim quā fuerat est portabit ex-
tram ad aliam regionem.
Differencia viij de successo furis i itinere.
 Si inueniatur latro exiisse de
 terra vel regione illa. vide utrum
 mali planeta vel boni rogatur dñs
 septime quia si mali si rogatur ut
 spe eis. male si succedet in itinere
 sine fuge quia Si fuerit mars in fuerit
 cidet in obsessores max et auferet
 ei id quod secū portauerit et pcon-
 ent. et forte eos efudet sanguine.
Si fuerit saturnus incidet in latro-
nes qui forabuntur ei id quod secū
portauerit. Et si significator latronis

Si in succedente
 exiisse nō tamen
 remaneat esse signifi-

Si in nona

Si corpus in aspectu

Si mars appxerit dñs 1 dñs vel i rectus

latronis hoc est dog septimus fuerit. Cobo-
stos in aliqua dicta domo in terra vide-
bitur aut in nona et bis fuerit de plane-
tis superioribus aut inferioribus et ipse
ante solem non retrogradi significat quod
occurret ei in via labor tristitia vel in-
firmitas que erit ablationis occasio et
prodicionis quod perdet. Et si significator

latronis primus dog septimus fuerit Cobo-
stos in aliqua fortuna et ipse fuerit Cobo-
stos ab improbitate significat quod
bene succedat ei in fuga nisi fortuna
que regit doro septimus fuerit impedi-
ta per retrogradandum casu vel Cobo-
stos tunc per significabit amissionem
eius quod scire portat velle tamen. Si
illa fortuna fuerit impedita et recta
alteri fortune que sit in prima vel decia
domo. Significat quod ille qui fuerit in
sequitur recipiet ei subam et ipse cum
viderit eum post se veniente dimittet
substantiam quam portabit et non permittet
se capi. Item si luna fuerit recta malis
planetis significat ablationem sub latrone
Simile si ☉

663.
Simile si sol et luna appexerit significat
foram latronis vel significatore substantie
eorum aspectu trino vel sextili significat
quod interrogator inveniet fortis. Illud
id dicendum est. Si sol et luna fuerit in
prima vel decia domo. Simile si se appe-
xerint ☉ et ☽ aspectu trino vel sextili
Si autem sit aspectus oppositus vel ☐ inter
eos significat invencionem rei perditae
post desperationem.

Diferencia octava. de parte inveni-
onis rei perditae

Expre si dog ascendens et luna fue-
rint in ascendente hora questionis et ☉
appexerit eos ☿ vel ♀ aspectu signifi-
cat quod res de qua queritur invenietur
for in eod die quo fuit ablata. Si vero
sol appexerit eos ☐ aspectu invenietur
in illa hebdomada. Si autem in opposito
significat quod invenietur in illo me-
se et reportabitur ad domum interrogantis
Expre etiam inveniendi rei forate quod sol et
luna fuerit ^{separati} aspectu a parte fortune
aut quando fuerit ei compatre recta
aut long eorum tantum. Tandem vide quot
gradibus distat conminare et quod ma-
gis propinquus sit. ^{gradibus} phi fortuna ^{gradibus} gib ^{gradibus} ppm.
B

Luminari a
parte fortis
vel ad occasum
vel intrat
Si domadas

Si pars fortune fuerit in angulo erit ista
invenio in tot diebus quot gradibus distat
a 0 vel infra tot hebdomadas. **S**i pars
fortune fuerit in occidente erit invenio
in tot diebus septimanis vel mensibus

Quod fuerit
inter homines
et partem fortis
et invenio que
sit

Si pars fortune fuerit in cadente erit
tot dies mensium et annorum. Et invenio
que sit per significacionem solis plus festi-
nat ad recuperandum quam illa que sit per
significacionem lune quia hoc plus tardat
quod sit per solem. **C**onsideracio qualis
si molueris quod sol et luna non aspi-
rant ascendere nec dominum ascendere nec
se afficiunt aliquo affectu nec aliquibus
eorum afficiunt. Significat quod latro
nullo modo invenietur nec manifesta-
bitur nec res perdita invenietur vltro
nec ser per laborem suum per inquisitionem
per se nec per aliud id intelligi de quali-
bet re quocumque modo ablata fuerit.

Differentia nona cuius maneriet
Sint res Amisse
Quales ille sint res (si solueris fortis) que
forate sunt afficiunt ascendente et luna
et vide ubi inscripta sit in quo signo et gradibus

et ubi signi et vide in eorum planete et
minimo ille gradus ceciderit secundum hoc
indicabis.

Primo. de Saturno. Si saturnus fuerit
in triginta annis et ipse fuerit in ascende-
te vel decima domo in signo terre
erit res illa de illis rebus que pertinent
ad opacionem terre que sunt de natura
terre ubi ponuntur lignum et simi-
lia. **S**i vero saturnus fuerit in sep-
tima vel quinta domo erit ferramenta
quibus effunditur quia gravia et infusa
lapideis et vel erit clava ferrea
et plumbum vel aliqua res nigra. **E**t
si fuerit cadens ab ascendente vel
ab alijs angelis et appropinquat ad solem
vel luna erit arma ferrea et gravia
lucida polita cum aliquo robore.
Si vero saturnus non fuerit ita dis-
positus sed fuerit cadens ab ascendente
ita quod non aspiat ascendente nec
afficiat eo sol nec luna maxime si fu-
erit in cruce significat quod res fo-
rata est parvi valoris. et sit autem
antiqui et enses et alia arma vilia
aut instrumenta pro sanguinis effusione

Si Saturnus fuerit in gemis erit res
diversam materiam nec tam videtur
quod sint res aliquis utilitatis.

Si Jovis appixerit en in prima vel dea
domo significat quod pars Maris for-
titudinem sit amem partem in aliter
sunt velle. Et si Jovis sit in quarta
vel septima domo. aspirans saturnus erit
pars rei forate argentum res tamis alit
vile et parvi valoris.

De Jove

Si Jovis fuerit dñs terrarum dñd
e quib. et qñd appiat eo quonia si fo-
erit in ariete vel in aliquo signo igneo
aspectu a martis domo prima vel dea
erit opus amem vel deareatu.

Si appixerit en sol erit amem ex de hoc
est hñ laboratu signi igne in exami-
natu. Si appixerit en aliquis rex
a quarta vel septima domo erit res argo-
rea vel en argento facta quod Si q appe-
xerit 7 quocunq aspectu et saturnus
fuerit in primo erit res valde ca-
re. vel margarite vel gēne pñoffe. Si
vero Jovis fuerit in 6 vel in aliquo
signo terreo significat res forata esse
vestimentu caru et nobili.

Si aut 7 fuerit in II vel in aliquo
signo aereo erit res illa animal bel-
que afinos et. Si 7 fuerit in 6
vel in aliquo signo aereo res forata
erit ex aqua et margarite gēne et.

De Marte

Si 7 fuerit dñs terrarum lene. est instru-
mentu ferri ut arma aut aliqua res
per ignem facta. Si vero luna appixerit
operatur est in eo tinctoria. Et si
sol appixerit en res illa est de armis
regni. vel res aliqua que in coquina
tenetur. Et si reg appixerit en est res
composita in qua sunt pñoffe figure
depinte. Et si Mercurius en appixerit
est res forata de instrumentis quibus
et hñbunde propter. vel his que fuerit q expo-
nandis castris vel quod sis assimi-
lari. Et si 7 appixerit en est de
rebus quas soliti sunt sellatores ac
strenui viri tenere sicut lorice. scuta
et his similia. Si Saturnus appixe-
rit en erit esse Baptiste aut arcub
et quod his assimilator.

De venere

De Mercurio
Si Mercurius fuerit ferrug. dñg. hñs
dñs r̄ forata libxos et si forat in II

vel in eius triplicitate erant nomen accepti
ti de loco vel de aliquo vase quod est
ut cooptat corrigio verbo et si sol
aspetuerit Mercurium dicere esse libros legi
ant statuta gentium. Et si forte aliqua
res ibi scripta in auro vel auri in
aliquo loco libri reposita. Si bona
aspetuerit ea sunt libri magistrorum
dandi et accipiendi et agricultore et
quodlibet assimilator et forte est ali
quid argenti vel sculptura ex argento
Si veros aspectus ea dicere esse libros
in fagoribus et pithoribus comptos et
forte est ibi aliquid auri vel argenti et
Si sol et Mercurius aspectus ea dicere esse ^{conbricabili} lapides
deos pithos quos soliti sunt reges porta
re vel aliquid eorum quo se limpidat
mulieres vel forte est res odorifera
sicut muscus vel lignum aliorum et filia
Si Mars aspectus ea dicere esse vasa ar
gentea in pithoribus et sculpturis si
et dicere esse libros orationum et vni
tatis ac legibus vel libros coniunctio
nis restorum hominum aut modorum
et coniunctionis et coniunctionis

Et forte est vas ferreum aut lapideum
in quo sunt tales libri aut scriptores.
Si ♀ et ♂ aspexerit eam dic esse instru-
mentum doctulorum. Sicut leuam bocca
aut tubbe aut quidvis assimilator
effi. vini aut vasa vini vel forte ipsi
vini vel simile. Si ♀ et ♂ aspexerit
eum dic esse aliquem de limpidis
mulieris et de vestibus eadem limpidis
odoriferis aut Maneribus limpidari-
um. cum ♂ aspexerit eum illis erit vas
nobile aeris in quo sunt pulchre figure
et picture et de eo quid reges et alij
homines tenere solent. Si ☉ cum ♂ as-
pexerit eum est de armis que magis et or-
dinati homines habere solent aut res fa-
cta ex auro vel aere vel per ignem ad
apparatum navis et hoc modo multis
virtutibus aspirantur quando nulli fuerit
sed dimentiones speciales. quando
aspirant fuerit unus.

Consideracio Circa obseruanda
Quandoque planeta dñi fuerit hunc hunc
et respicit illud suo finem res que figat
erit de bona manere. Et si fuerit

62.
talis ^{plan} orientalis tunc res significata erit nova.
Si occidentalis erit antiqua. Et si fuerit
in statione prima vel in fida erit res
mediocribus ^{ut nova et antiqua si fo-}
erit directus erit equalis ^{in sua forma}
integra vel sana. Si retrogradus
erit torta in sua forma et erit in sa-
macta vel fractura de manere torta.
opitatus aut erit ab ea diversa quam
esse dicit secundum formam suam. Si fuerit
cadens ab angulo erit debilis mane-
ris. et bene fortis. Si fuerit in succi-
dente erit mediocribus ^{ut fortitudo}
et debilitator et quod non est bene facta
si fuerit planeta ^{in suo finem} si fuerit
si fortunatus erit res illa sana et in-
tegra. Si infortunatus erit torpida et
damnabilis aut habebit in se vicia ali-
quod. Si fuerit in caelo suo de domo
vel exaltacione sua erit res non conve-
nient sine mente vel erit in ea aliquid
accidens dampnificans eam.
Altera Pars Huius differentie quales
videlicet sint res ablate scilicet motu
si volueris scire quales sit res ablata

Sed motus ipsius et vide in quo loco sit sig-
 no bona tempore questionis que si fuerit
 in arietis significat res fortatas esse de
 rebus que feruntur in capite. quoniam
 si fuerint arma significant galea de
 calibe vel aliqd simile. Si no fuerint
arma significant vittas et extra orna-
menta capitis molitros. Si et fuerit in 8
erit res preciosa et monilia seu alia
ornamenta colli. Si in II. erit ornam-
ta Brachiorum aut manuum aut annuli
et similia. Si aspexerit Luna et 3 erit
 monni vel alij thesauri depicti in globis
 sunt figues bonis sculpte. Et si no aspe-
 xerit et mercurius erit res colorum in fi-
 guris similes depictis. Si Luna fuerit in
canore erit res extracta de aqua et res
nate domida. Si in Leone fuerit erit res
laborata ad auro vel spem aurum
 et si aspexerit eam sol erit aurum fact
Si aut Luna fuerit in virginis erit
vestimenta laborata ad merbatis et si
aspexerit eam et erit res monetarum
deputata in globis sunt finitae figues
deputis bonis.
Si Luna fuerit in libra erit bilances.

Et si aspexerit eam res erit res que sunt
 adornamenta mulierum. Et est res redolens
 ex speciebus missis in eam. Si fuerit in
scorpione erit res illa ab. vel op. ex
auricalco facta vel ab deaurap. et syle.
didm et si aspexerit eam ^{sol} Marb et signi-
ficat esse aurum vel argentum eode. Si ho-
na fuerit in 4 erit res variorum colo-
 rum vel diversis spem aut sube recte que
 sunt maioribus apparentia qua valoris
Si aspexerit eam et erit res varia sed
tamen preciosa. Si Luna fuerit in ca-
priocho erit res villos et in villi
loco respectu et si fuit saturnus aspe-
xerit Luna erit res pro valoris appi-
matis simul sed vel de tra extracte
et pot esse caput seu plumbum.
Si Luna fuerit in aquario erit res
que sit extracta de aliquo animali
sicut sit lapis vel simile.
 Si aspexerit eam ^{laboratu} Jovis erit aurum
vel argentum vel nupte de minera ex-
ctu. Si aut fuit sol aspexerit Luna
erit aurum eode et si aspexerit eam

Jovis aut Mercurij erit argenteus. Si aut
aspexerit ead O et P erit moneta vno-
lota in aliquo corigio vel maxobio
Dim. Si luna fuerit in
piscibus erit decem aut opus de feri-
co filij. Si vero aspexerit Jovis erit
ut piosse de aqua extracte uti sunt
margaritae et his similia crystallus.
Differencecia decima veru latro
sit de familia domus vel exteg
Vide tunc si sol et luna vno aspectu
simul aspirint ascendens vel si Jovis as-
cendens fuerit in ascendente vel si
erit aliquis illorum rectas domo septie
Aut Jovis septie fuerit in oriente et
si sol et luna fuerit in proprijs do-
bus vel in domibus dom ascendens et as-
pexerint ascensum vel eiq domus hoc signat
quod sit latro de familia dom Si vo-
id quod dixi no fuerit de ambobus lo-
minaribus sed de uno tantum significat
latronem no esse de familia dom sed in
domestico et in illa domo natum in qua
res est pedita. Si O et P fuerint
in triplicitatibus suis erit for de illis

qui attinet. domo usi ex parentella sed no
habitat in domo cu ipo Si aut luminaria
fuerint in minimis vel faciebus suis no sit
latro de habitatoribus dom sed in est fa-
miliaris habitatoribus et plus q dolo in
eciam et domo bene notus et frequenter
reitor eo et videtur esse consanguineus
familiari vel habitator. Si luminaria
aspexerint ascendens et no aspexerint se-
ptima domus Si noq fuit latro in illa dom
sed in pio intravit quia foratq est Et ita sumus.
subam Si si aliquod luminariu esset
in signo coeli significat quod latro in
traverat domo alia vice Si no ca-
forandi et serventur domestici cu in-
fravit sedario Si vero significator
qui est septie dom fuerit in triado
mo a prima que est nono a septima
significat foron no esse de illa tria-
da Si vero signifi-
cator lateonis fuerit in duodecimo
ab ascendente que est sexta a septima
erit latro illi servus Et si signifi-
for lateonis fuerit in octava a septima

Quia tertia dom
significat tunc.

Quod si in nona
velignat. Et si
in tria vnde
et octava. Si
in decima familia
cum vna vel alia
con perfecti

que est tertia ab ascendente significat quod
latro sit religiosus. Si fuerit ab as-
cendente que est decima a septima domo
est de familiaribus regis et potentibus
seu aliorum magnatis qui sunt apti regno.

Et si significator latronis sit in aliqua
domo stare. Si sit in vi qui confabulatur
vere de suo proprio esse sed non est
indigens et pauper et recedat
laborare. Si significator latronis fuerit
in exaltatione sua significat quod latro
sit nobilis sed pauper et rubor medi-
candi cogit illud forari vel eum rubor
laborandi et aliquid agere. Si signifi-
cator fuerit in aliqua ex domibus
dignitate. Si tripliciter termino facere
non erit latro multum notus in illa ciui-
tate vel villa sed in erit notus in tota.
cho erit notus quoniam moratur in vicinia.

Differentia undecima quis scilicet

Ex familia furtum commisit

Postquam vero inuenitur latronis esse ex
familia querentis seu de habitatoribus
domus. Si sol fuerit significator la-
tronis ipse erit per querentis. Si luna
fuerit significator erit in eadem aut erit

///
Notat furem
qui dicitur bona habere
aliqua. Sed ex parte
seu querentis et latro
us verendum fore
rari cogit.

II
Si vero fuerit in
exta vel in octava
est querens vel in
villa de domo

Indicet sonum
significatoris
eius
significat quem
querentis et pa-
per querentis
vel querentis
as domus

erit in eadem aut erit
significat in eadem querentis
vel querentis querentis

minor soror. Si autem significator
latronis erit exor querentis. Si Saturnus
erit eius seruos. vel alius pignus
vel noviter adueniens et extraneus.

Si vero fuerit Jovis erit latro nobili-
or omnibus inhabitantibus de quo est mi-
nima suspicio fieri.

Si Mars significator erit filius querentis
vel filia vel frater eius. Si fuerit
aliquis ex amicis familiaribus.

Differentia xij de latrone extraneo

Si vero significator fuerit latronis extraneo
nunc hunc apertum ad plures facit que-
rentes si fuerit libera a malis planetis la-
tro hic antea in hunc foratus est mor-
talis primus in culpa incidit. Si autem
si fuerit deus ascendens libera a ma-
lis. Si fuerit Mars separatus a domino
septem notus fuit latro ab eis in for-
tibus antea. Si 5 appropinquat asinus
aut bona latro ille cum validitate
ac ingenio rem facit. Si autem
Jovis fuerit significator latronis
latro hic non intrabit domum et fuerit

Si fuerit in signo
nobili aliquem
noviter adveniens
significat. Si in
signo comitatus no-
tat. Si fuerit in
signo nobili et
tanto debetant
Si in capricorno et
aquario fuerit et
indicate significat

Mercurius Tenues
Mars. adulteros notat

sed alterius negocij causa. Hoc quoque
fortis est ei a caso. Si Mars fuerit
significator latronis non premit adfor-
um donec perforavit domum aut fodit
per parietes domus in qua fuit suba
aut fregit parietes vel portas vel moen-
claustrum. Si vero fuerit significator
significat amicitia eius et audaci-
am inter eos dum intraest ad forandum
sub imagine et pretexto amicitie visitatis
surgens premocinando eum foratus est.

Si Mercurius fuerit significator latro-
nis. significat quod latro intrauit
domum astute et calide vel astutissime
et ingeniose.

Differentia xij de sexu latronis

Cum autem de sexu latronis est ambiguitas
stellam in oriente peregrina cui scia be-
na aptatur et dicitur septem consolandi
sunt. Si cum isti tres significatores
fuerint in signis masculinis et orien-
talibus aut in parte celi masculina si-
gnificant masculinum. Si autem fuerint
in signis femininis aut occidentalibus
vel in parte celi feminea femina

accipiant. Si autem predicti significatores
fuerint in principio signorum aut fuerint
orientales minores designat annos si
autem in signis fine fuerint aut occi-
dentales iam grandem infamat. Si autem
fuerint in medio signorum medietas
signi accipiant. Similiter. Si nec orientales
nec occidentales fuerint sed distiterint
a sole 90. gradibus ante et retro vel
solam perisse 90. Hoc id significat. Si
adiora et per signum ascendebat. Si enim
ascendebat fuerit signum masculinum et
dicitur hoc masculus est latro masculus
Si retro fuerit signum masculinum et dicitur.
Si ascendebat est signum masculinum et dicitur.
Hoc femina significat fuerit dicitur
vixit et femina parit.

Vel alio indicabis modo.

Si signum septis fuerit masculinum et dicitur
signum masculinum significat latronem masculinum
Si autem signum septis fuerit femininum
et dicitur eius simile latro est femina
Si Invenieris planeta in septima domo
indicia latronis secundum viam et nam pla-
nete et secundum naturam signi in quo est

Signa ortu dentium
Orient: v. d. x.
Nond: d. y. k.
Sept: d. p. x.

ptia
mal
indiferen

talis planeta et unde sit signum illud in
quo est planeta sit masculina vel femi-
nina sit dies sexus.

Differencia Xij de etate latronis

Sciendum q
tas latro
no qualiter
cognoscitur
tribus locis
Primo a signi-
ficatore furis
Secundo a quadris
Lune. Tercio
a quadris
figure celi

Si ~~veg~~ fuerit significator fur erit in
venis vel pella. **M**ercurius significat
adulescentem. **M**ars significat adolescentem colle-
gato a quadris et pfecto roboris. **S**i Saturnus signi-
ficat senem vel decrepitem. **Q**uod si fuerit
orientalis significat solus non adeo
senem. **S**i luna fuerit significator stipa
in initio mensis fur puerum accusat. Si
in medio mensis latrone juvenem et
medie etatis. In fine aut mensis fur
Si ~~O~~ fuerit significator latronis et
fuerit in ascensu et modum celi fuerit
fur puerum. **I**tem decima et septima
domus fuerit adolescente. **I**tem septima
et quinta. Significat etate a vi-
lenti. **I**tem quinta domus et octava etatem
a seniliem maciat. **S**i aut significat
fur latronis est fortuna. Si erit liber
Si ~~do~~ infortuna et mars vel saturnus
erit senex vel persona senilis

senex
fuerit
adulescentem
fuerit a
luna puer
roboris

vel adulescentem
fuerit

senex
fuerit

Differencia XV de loco rei ablate

Si volueris scire in quo loco fuerit sit ab-
sculsi considera fur quintam domum que sit
significat omnia abscondita et vide
quod signum sit quod dicitur et si fuerit ~~Q~~
erit fuerit absconditum in stabulo vel
in alio loco ubi moratur animalia do-
mestica. Et si fuerit signum arborum erit
in loco animalium domesticorum inter quos
vesimur et oves. porci. Item fuerit
loca arenosa in quibus sit ignis aut
latronis abscondita. **S**i fuerit ~~Q~~ erit
in loco animalium domesticorum mordaciorum
ubi sunt canes quibus non vesimur vel
eciam felicitas in domo mordaciorum ubi
lopi. vest. leones et
Ecce hoc fuerit loca mta difficultibus
censur. que tam ardua quam vitabunda
fenduntur et oppugnatur et vrbis arbor
in motibus suis. **S**i ~~f~~ fuerit signum quod
dicitur erit in loco animalium que equitate
et stabula equorum et. Ecce fagi-
tarius significat loca florida et mo-
tes ortos. Et que aliquid in se continent
amunitatis. **I**tem significat loca ore-
mora et arbor et instrumenta.
sellia

una triplicitas
dico quod domus
et signum nob qd si
fuerit arbor puer
fuerit fuerit absconditum
dicitur in stabulo aut
alio quod loco ubi
animalia domesti-
ca morantur et qd
vesimur et oves
porci.

Q

f

Terrea tri-
plicitas

Item loco actipitres. cano. damascus
I Si signus 4 dog fuerit 8. vinge ca-
mp 2. erit in loco ubi moratur canis.
lli. equi, asini, moli. et similia quae
mactantur nec manducantur, si fuerit
8 significat animalia magna quae
mactantur et comeduntur ut boves et
similia. Ecce 8 boves cubilia significat
Habet etiam loca facior coemeteria et
cultore. **I** Si fuerit 2 mp signus 4 dog
significat loca coactionis minter
fana loca feminacionis revolatorum et
loca culta atq. uolentia Item loca
frumenti atq. ordeii et fuit herba re-
cte seximia et loca substantia et
sunt foras vel prope tram et debe in
quibus blada aut aliquid tale pponit
I Si qte dog signus fuerit 2l signifi-
cat locum caprae herbarum vel omnium
et ovis et capras Item litore uicor
fontes flumina pascea animalium pscopia
locaq. dog vilia et abiecta significat
I Si signus 4 dog fuerit 2l mp
ut fuit forata erit in domo et si fo-
fuerit in 2l erit in pariete aut in
muro dog Habet etiam 2l loca ora ex-
celsa

Terrea tri-
plicitas

et alta ubi accipia exteintor doctrinis
atq. dissertationes. **I** Si fuerit libra
erit res forata propinqua lecto dog
Habet etiam libra loca deserta are-
rosa loca montium loca venacioni
apta et in coarctas et loca culta alta
atq. excelsa Item loca feminicia et
placida ut solia et salamob. **I** Et si
fuerit mp erit circa hostium vel porta
in locis alioribus. Habet etiam mp
loca aquarum flumina et vineas. Si
4 dog fuerit 2l in 2l erit locus forte
prope aquas. **I** Si fuerit ea 2l erit prope
potend. seu cisterna. **I** Si in 2l erit pscopia
ubi progredientes locum aquarum inde dnt
et in loca profunda loca scopio
no ac sordida et squalida. **I** Si fuerit
2l erit locus qui quasi madefactus
manet Habet etiam lacrimas pro-
prios loca aquosa stannia et mobilia
Aliud iudicium de loco rei ablato.
I Si alii volueris scire locum in quo res
forata sit respice actipe fuit signi-
ficatore a significatore ipius litoris
et a dono 4. dog et ubi illi fuerit.

Aquea tripli-
ci tas

in gibus pscopia et alia
fuerit

ubi res subtracta dicitur. **Si** ambobus
ne concordant sin aut tunc videtur
per domos 4 domos et de loco suo
locum rei forate quoniam si domus 4 domos
fuerit in signo mobili res est in loco
alto. **Et** si in signo fixo est in terra
in vasa ff subtracta. **Si** in signo co
muni est sub tecto. **Simile** aduocatum
in hoc consulendo forma signi 4 domos
quia **Si** illud fuerit ignem est locus
ubi solitus est ignis accendi. **Si** aqua
erit locus circa aqua vel ubi fuit
aqua. **Et** si fuerit signum arborum
locus circa hedam vel ubi laborator
domos et si signum 4 domos fuerit al
terum est in loco discooperto in quo
est aqua nec ignis.

Si Amissum est in domo

Si luna fuerit cum domo ascendens in una
grata celi et fuerit ab eodem est ad unum
signum distans res amissa est in domo
illis qui eam amissit. et fuit inter res
distancia plus 30 gradibus usque ad 60
minuta. et ad duo signa est in una villa
cum domo. **Et** si domus non fuit in una grata
cum domo ascendens res amissa nullum est

*Vel si
quandoque in septima
vel octava domo
ignis fuerit. Scit
fuerit adhuc in
domo contineri.
Item si luna
cum domino ascendit
in una grata celi
erit vel in uno
signo ab eodem
aut scito fuerit
in domo
aut qui amissit
ad si paulo ultra
in signis fuerit
circum nec ultra
a domo elongata.*

*Item si dominus signi fuerit in decima grata
aut octava in domo ff videtur. Si bene succedentibus non erit.
a domo distans significat si in cadentibus remotum distans innotat
Item si domus ascendens vel domus bene in ascendens fuerit amissum radio x 4
dominus septima aspectus rem amissam apud interrogantem esse nec pedit in dicit.*

elongata a domo suo. **Si** domus septima
fuerit in septima aut grata aut p
ma domo vel decima fuerit ad hoc
in domo fore deprecatur. **Si** fuerit
in succedentibus non remote a domo
distans significat si in cadentibus
remote distat a domo. **Si** domus ascen
dentibus vel domus bene fuerit in ascen
te res est apud interrogantem et non est
amissa.

**Differencia xvi in qua parte do
mus res furata sit reposita sed situ platee**

Si inuenisti quod fuerit ad hoc sit in
domo et volueris scire locum eius app
ce hoc domus quod domus et planeta
existente. **Si** fuerit saturnus signi
ficat locum fidei. obscurum atque p
locaque domus occulta introspiciat domus
vel aliqua lesione parum in me
dio domus indicat. **Si** fuerit iouis si
gnificat locum orationis sive foratoris
etiam palacium et optimum locum eius
domus significat. **Si** fuerit maris sive
cognita vel locum ignis loca inclina

*dominus grata
vel ubi sua psona
era existat*

*etiam foras
diffusum*

21

♪

libano, camino et ubi solet fide sanguis
 Si fuerit sol fiat planities domus et
 loci senioris ubi dog et circa fidele p[ro]p[ri]e
 familias, pulch[er] lectu[m] in medio dog inuit
 Si fuerit ♀ significat locu[m] ferioris m[er]it[us]
 et cobilia salanos loca omnia volop[er]
 talibus durata significat Si fuit Mer-
 curius fiat locu[m] edificij depicti et arma-
 mentu[m] libroru[m] aut spem locu[m] amone Et ma-
 xime si fuerit in regio vel si virgo in
 g[ra]tia fuerit domo Si fuerit Luna in
 infra pulch[er] vel cisterna pro lavatoriu[m]
 vel ubi solet aqua feruari Item ad tra-
 viendas aquas egressus quodcu[m]q[ue]
 etiam quedam instrumenta significat
 et molles et similia que ad usus fa-
 miliaros necessitate suspendi solent
 et h[ab]ere habere Si aut[em] fuerit ♀
 fiat scab[ra] gradus et si que sit m[er]it[us]
 meta asensib[ilis] Si fuerit a cano-
 dras fiat Bassus pontus colu-
 nas et stabula clientiu[m] vel fami-
 lie ostendit

Consideracio circa hec observanda

Quoniam benivoli aut fortunati plate-
 re sibi patenti prope samam h[ab]ent loco
 in loco dimisso et obsequij loco et in
 fido humido et in domo clausura
 Lave ignis et in loco thalami et in domo clausura

Signa firma, fiant
 res subterraneas
 Mobilia res in
 tectis Duorum
 corporu[m] res in
 pariete: Q in loco
 fido humido et in
 Lave ignis et in

Figure quibus planetis respondeant.

687.

Hominem indicat, colore inter nigrum
 et croceum, macrum, roratum, ante aspe-
 ra, eminentibus venis, corpore pilosum,
 parvis oculis, maculis supercilij, rava
 barba, grossis labris, aspectu in terra
 demerso, ponderoso ingessu, coarctandis
 pedes ambulando, callidum, ingeniosum,
 seductorem, interfectorem.

Hominem significat colore albu[m], rubore
 suffusum, pulchri corporis, bonę stature,
 calum, habentem oculos mansculos, no[n]
 prorsus nigros, pupillam latam, nares bre-
 ves, no[n] squales, dentes anteriores manscu-
 los, barbam crispam, boni animi, et bo-
 norum moru[m].

Hominem facit ruben, capillitio ruffo,
 facie rotunda, oculis croceis, horribilis et
 acuti prospectus, audacem, festum, superbu[m],
 callidum.

Hominem significat colore suffusum inter
 croceum et nigrum, in rubore suffusum,
 stature brevioris, pulchri corporis, corpo-
 calum, et crispum, oculis croceis, sapien-
 tem, fidelem, laudis cupidum.

Hominem significat albu[m], tendentem ad ni-
 gredinem, plus tamen albu[m], et rubore
 adorna-

adornatum, pulcro corpore, pulchra facie,
et rotunda, pulchro capillatio, pulchris
oculis, quorum nigratio est intencior, bo-
norum morum, boni amoris, benivolus,
patientem et iocundum

Significat ex figuris hominem non
multum album, neq. nigrum, et facie
oblunga, fronte alenata, pulchris oculis,
no ex toto nigris, naso recto et longiuscu-
lo, raris barba, et logos habentem digi-
tos, ingeniosum, subtilem in misitorum,
versipellum et varijs fortunis subiectum.

Dsignificat hominem colore album, mix-
tum rubore, pulchra statua, facie rotunda,
et sepe signata, oculis no ex toto nigris
mixtisq. supilijs, benivolus, facilem
et sonabilem

689.
quocumq. qdam domo occupat sacris ame-
ritate atq. pulchro locum quod ^{probiq. bonum} fortis con-
net ostendit aut apud noblem depositum fo-
re infirmat. **I**nfortune vero qdam oco-
pantes domo locum horridum designat apud
ignoblem deponit. ^{bonum} Hec intellige cu mlt
domo fortis fore deprehenditur. **E**t si fo-
ad cetera parte dog que fortis continet in
figura celi prout volueris tunc qdam
domo et domus erit aut planeta ibi g.
dicente consule et certificatore.

Differentia xviij de forma atq. fi-
gura furis per signu Septu dog

Si figura ^{latrans} seire volueris aspice signo sep-
tine dog quod habet furis signifi-
re et si tempore quovis in septina fuerit
et vel m significat quod fur sit niger ^{vel m}
bo et per aliquid habet mixtum crocitate
cu nigredine illa et significat bores
poderosi in suo incasso et feriat uno
pede seu alio quando vadit vel appingit
eos adimant et in eodem figit oculos
in frang et est macta no mlti car.
nosus pro oculos habet eorum corpus
aspra habet venas manifestas
C

sporum, latrans
m, ossobum,
kapi

Barbâ rava labia nō multz grossa nec multz
subtilia multos serios pullos in patore sop
cilia cōrōcta et aliter colores nigro viridi
citriño aut pulverolento et fusco

X Si in 1. dolo forrit & vel pifet fcat
quod for homo fit Abg oculos n penta
migeos tñ magnos magnas in eis po
pilla. naxes breves. et inequalos est
callos hñs in uno dente ingerdinay
pulchros statore Bene morieratos bo
aniri Barbary rary hñ capillos criffo
vel blandos et vitor colox robes crece
flavos citrino viridiant albo.

V m Sig. signo l. facit in v. vel scorpione si
significat quod per homo est robur la-
sumyami ostendit bene capillus rufos oculos crocos boni-
virobi: chiti bilis et acuti aspectu faciem rotu-
zuphalis sumyali gal et ambare bene signo et macula
pissini sumyali ni pede et rubor colore rubro croco
lunij: suadeli p mixto viridi et pulverulento

Si fuerit et sperat quod for homo sit q
sit coloro nec vter nigen nec vter
crocon nec vter ruben sed habet colo
rem sub gradu sub albedine purpuream
et non vter a nigrositate immutatus
est. Propter quod. Chrysostomus
praeferat et

quoddā mō lecta rubore et sic est homo
pulchre stature habet capillos crispōs
blandos. oculos aliquā mō croceos et vultu
colore croceo et benigato.

colore croceo et brunnato.
Si in 1. fait eo significat quod for ba dp
 bet colore albu robore praximatu. ^{mendax}
 cilia corveta oculos no velle ingrob sed q^m ^{adulator}
 si faciem rotunda pulchra statua bet ^{omni omni}
 vltior colore subalbo et pulcherrimo. ^{alio maiorem} et ludo

Si in 1 fuit 8 vel libra significat q
 for sit homo hñs colore nò vere albu
 sed ad aliqualem nigredine trahente pul.
 breos capillos facis rotunda maxillas nò
 multu longas. pulchreas actos et quasi
 ad nigredine tendentes. Sic quasi bñs
 ostendit sua benevolentia et colore viri.
 di colore albo vel pulcherrimo. *catrino bronzato
 vel fibroso*

Si signis in l. fortit ^{II} vel in s'rat qd ^{II} ⁱⁱⁱ
for sit homo h'ns colore longum
nec alba vultu nec vultu f'f' frontis
elevata nasu longu longumq' faciem
rara Barbam. paucos seu r'ros capillos
pulchros oculos no ex toto nigros longas
manus digitos et vultu colore mixto
ex p'amb' aut albo et porpureo atq' pulchro:
Lenito

Differentia XVIII de forma latro-
nis secundum planetas et podest

Si Saturnus fuerit significator latronis
et sit in aliqua parte domus in hoc si fo-
erit occidentalis significat senem ^{pallidum}
rubrum vel nigrum cum parvis oculis erub-
fermo rarus facies lata et corporis ca-
pit grande et pilosum in incessu tardus
vestes suas intrinsecus portat inde aliquid
recedens. **Si** autem fuerit in signo fe-
mineo et quia femina significat faciem
castratum et effolium. **Si** autem fuerit ori-
talis et in principio sue orientalitatis
significat adolescentem sine animo et
^{forma} ~~etiam~~ decem infirmum. **Si** vero fuerit
in medio sue orientalitatis aspectum
est tunc roboris in forma senis.
Si autem in fine sue orientalitatis tunc
est ipse senex.

Si fuerit in V. est latro senex. corporis
colore roborem tendens ad nigredinem
vel est iuvenis et nullum ample frons
corporis faciei homo grossus oculos gra-
des et pallidos. supercilia educta
nasum rectum naribus subtilibus parvis hinc
capillis

693.
in barba et capite capillus doros et gro-
ssos magnosq. crura subtilia et ignavis
ac nequios ^{et infensatq.}

Si h. fuerit in 8 significat hominem
ample frontis altius vocis corporis robusti
laba terpia grossum capillum in capite
oculi erub. sunt grandes est eum in suis
rebus correctibilis nec firmus in proposito
grosse come in collo spinalis et pedes am-
plius grossus. et frons recta.

Si h. fuerit in II significat faciem temper-
tam moerit ut praestantem et masculinam
pulchram vocis boni consilij facilis ac pul-
chre loquellae ample hominem in cunctis
et subtilis barba decentis pulchorem
oculos in capite nisi fuerit calidus. capi-
lli tamen quos tunc habebit erub. pulchri
et est profundum opinione signis nullis
appreciari consuevit.

Si Saturnus fuerit in 6 est homo in-
ferius oculos ac subtiliter parvos faciei
ample frons ac corporis magni spaci-
um deos strictum membrorum magno-
rum pedum corporis manus in sua volu-
tate ^{et} correctibilis

Si Saturnus fuerit in ♄ est macer faciei
carum octorem obliquis. in capiteq. remis.
sub naribus grossos et amplas superbi.
in capillis brevis colli et pectoris gro.
ssi grossos fortis vocis am dard medio.
cuius pedum carillas habet furas et altas
magis ventris multos capillos in collo
et humeris audax vultus magne
molis vocis

Si ♄ fuerit in virgine est equaliter
more magis capitis natus pilosus
maxim tantum in similitudine digitorum ac
in brachijs conuertibilis in volun.
tate sua profundam opinionem

Si ♄ fuerit in libra est homo magni
capitis compacti magis ac plani lon.
gum naribus longi colli nigros capillos
et subtiliter creosum coram capitis lo.
gum digitorum in pedibus et gradum
angule manus eius multos vultus et
erit de bona progenie

Si ♄ fuerit in scorpio est fortis
et fontis et strata vultus et grossos
in capite capillos et forte similitudine

695.
aliqui capilli magnorum pedum et humero.
rum scorpio et in suo colore est viriditas
et croceo parvorum octore parvi corporis
longiorum pedum et caput speciale altum
et rigidum

Si ♄ fuerit in ♈ est ample frontis et
supercilij. desuper semite ac longe ampla.
in naribus magni horis grossi vultus lo.
gum octore in carne colli multos pilosus
profator aliquotulū multos vultus.

Si Saturnus fuerit in Capricorno
est for longe faciei et flatus blandi
colli acute vocis stricte facis pedum
et manus grossorum libidinofabinger
blefus grossorum capillos in capitis magis
habet pilosus s.

Si ♄ in ♍ est magni capitis cum
rotundis vultus fortis facies vultus
mentis et ample de super in similitudine
est in aqua ac humiditatis vel
et maximas aut pifator et ipse fo
cator parvorum in aqua aut nascent
vel pifator ac qd boni assimilator

Si fuerit h. in piscibus et fuerit fortis et fortunatus et in bono esse bonorum aspectus est homo bone progeniei et nobilis gentis licet ipse pater sit malus. **Et si** fortis fuerit debilis in casu ab angulo vel in fortunatus est tunc for de his qui quodam fuerunt nobiles sed amiserunt nobilitatem et est malus in se et demonstrator quod bonorum morum octo et amplius in equalibus denum velocis corporis parare loquere.

Sequitur de Jove

Si Jovis fuerit significator latronis et sit in aliqua domo fuerit fratrem candidum tam octo et sex supercilios decorum et corpulentum est homo fere pacifigus et nobilis capillus subtilis oculos croceos dentes rarios corpore mediocri amabilis pulchre aspectu fari et pinguis et honeste mercedis.

De Marte

Com Mars est significator furis et sit in aliqua domo fuerit significat roborem ac ruffum oculos glaucos ac subaltis nec no. parvis recedens dentes faciem rubicundam et ro-

ingredine sepius admixta multum brevis vultu acuto supercilios recta in incessu citos amicus rixae et latronis amicus co-

De Sole

Si sol fuerit significator latronis significat fures albi facie senem habentem in in canato vel in aegerio vel in digne aliqua arte corpus rixae octos croceos rarios dentes habens gressu fere semper ad altam partem declinans vocat et loquella grossa signis habens in facie quodam sol significat luxuriam vel agra-

De Venere

Si Venus fuerit significator latronis et fuerit in aliqua domo fuerit significat albi rubicundum oculis pulchris et nigris statura mediocri benevolus capillus pulchre habens erorag grandia signis vel maculam in facie gerens nasum curvum in cantibus libenter delectatur

De Mercurio

Si Mercurius fuerit significator latronis significat adolescentem macilentum pallidum acuta lingua habentem linguam dulcem atque facundam barbam raram faciem longam tempora pilis decorata capillis

In alijs in signis si Jovis fuerit egens facie apparet bene pacifigus si in fortibus in nigris aspectus radio

capitis pulchris et moto rotato ac magne
indulgentie bonis significat cui si bono
cta superbia significat in gesto.

De luna

Si luna fuerit significatrix significat
fons albus suberocem facie rotunda
corpe macilentu statore medio et in
sermone festivo gressu celeris emisse fa-
ciei plerumq maculose barbe prolixo.

Si luna fuerit in conuentione ueneris fiat
in fine uero mensis fons ut supra di-
ctum est.

Differentia XIX de signali ipig furis

Si luna fuerit in septima domo aut
ubi habuerit nullas dignitates in loco
platee pegrini que ipig fore in ascedit
aut aliquo alio in angulo vel fuerit
ipa fortunata. et cum hoc fuerit in V.
habet fons pulchrum signale in capite
caput et facie pulchra.

Si 3 fuerit in 8 et fortunata, erit
illa pulchritudo in collo.

Si 3 fuerit in II. pulchritudo illa est
in humeris et brachijs si in III.

Si in IIII erit in lateribus dorso vel in
costis coxis vel in specialis.

Signi furis
quale per luna
locum erit de
pulchritudine

Si in Cancro
erit signum in pro-
re
Si in Leone erit
super stoma-
chu et ventre.

Si fuerit 3 in II erit signale in dexte-
ra contra pendille.

Si 3 fuerit in III erit signale circa ore-
alia membra.

Si in IV signale erit in coxis si in

Si in V erit circa genoa. et inferio-
res femora partes.

Si in VI erit in
cruribus Si luna fuerit in VII. hinc fi-
guale foris erit in pedibus.

Et si 3 fuerit infortunata in his sig-
nis significat turpitudines et signa-
le turpe quia turpitudinis et signale
determinat quod membra et loca sunt
de pulchritudine signale determinatis.

Et si planeta ille fuerit infortuna-
tus ductus in hoc modo ead plus
arguet illa turpitudines seu signifi-
catione turpe. Si aut ille infor-
tunatus fuerit diminutus in moto suo
illa significatio erit minor et debilio.

Et si planeta fuerit equalis in mo-
tu sui modis coactis erit signum illud
equale non magis nec minus et hoc
eod modo aspicitur in plata fortuna-
toris et aduersa lo in his signatibus
et significacionibus non solum in lateribus ueneris
et in alijs denotari poterit.

Si luna fuerit
in signo foris hinc
fig. quod illud fig.
in ista in parte
dextra. Et si in
femore in sinistra
parte notabitur

Aliud iudiciū de signali latronis
Aspire simile si bona fuerit in ascendente
radix in hac rone per ea sunt rodiasti
quādo inueneris ea in Arctico. Et si fuerit
in 2. domo. tunc radix per ea sunt cum
eius inueneris in 8. et ita per modū dū
et ordinē. radialis in quocūq; locorū et do.
mox eam inueneris donec radialis tunc
fuerit in 12. domo sunt cū sit in pisces
Et si bona ipa fuerit in signo masculino
dic tunc quod illud signale est in parte
dextra. Et si fuerit in signo feminino
dic signale in pte sinistra.

Differencia XX. de fugitivo et de ipa re amissa significat

Si de fugitivo vel de qualibet re am.
Ista quis fecerit questione et tunc pūgt
reuerentit fugitivo vel nō et dūq;
quā pūgt fugiat. Aspire ascendē et do.
minio eius et ad solū et da integro.
ganti. Septima. vero dōz et dōz
eius illi qui arripit et bona que
nobilior. habet significat omne re
fugiente et propter velox sui mobili
tatem. Deinde aspire. si dōz pūgt
uogitor alioi dō dōz septis vel si
dōz pūgt

701.
dōz pūgt fuerit in septima significat tū
quod quicūq; inuenerit fugitivo. Si eum
bene voluerit prosequi et fuerit diligens
in querendo ipū.
Si aut dōz septis dōz fuerit radix dōz
pūgt vel dōz septis fuerit in pma et
ipū fuerit radix cū planeta retrōg.
dō. nō videtur quod ipū interrogandi
multū oporteat laborare in inuenero
fugiente quonia. ille moto voluntario
sponteq; reuertetur aut quicūq; inuē
it eum cū rōz elonget se a domo in
qua morabatur. Et vide simile dōz
significat fugiente si videtur ipa
fuerit sepata a dōz pūgt et radix
immediate fuerit dōz septis dōz signat
quod alius pūgt de fugiente esse.
vel aliqua nova de eo ipū querenti
dicens ubi sit aut fuerit ipū fugit.
Si aut dōz fuerit sepata a dōz pūgt
dōz et fuerit radix dōz pūgt pūgt
quod pūgtbit eo fugisse sed limit
reuerit reuerit. Unde tū mittit
aliquis ad interrogatū et inuenerit
ei secundatē ab illo dōz reuerit

Sine aliqua inquisitione querens
Deinde vide si dñs septis rectus sit aliam
planete malo significat tunc qd fugiens
capietor modo querens scilicet dñs bene se
geri et hoc si rectus planete malo in an-
gulo vel malus ei rectus fuerit.

Si vero dñs septis et malus qui tunc in-
pedir non fuerit in angulo sed tamen
omnis est non ambo. capietor fugiens
sed non ponetur in carcere licet in-
venietor et determinabitur sine decore-
ceracione.

Si vero dñs pñe appox-
et illud malum qui tunc impedit dñs
septis inveniet querens in detentum pe-
nens aliquis cui oportebit querens pe-
cunia dñs et ad tradat et si sentit

Si malus fuerit dñs septis significat
impedimentum fugiens in itinere quod
si capietor. Sed si fuerit fortuna
fugiens non capietor nec capi pote-
rit nisi illa fortuna fuerit nullum impe-
dit.

Item aspice si ☉ et ☿ fuerit
recti dñs septis vel appoxerit in quing
aspectu vel soli uno tunc significat
quod fugiens non poterit se abscondere
et non invenietor.

Simile si dñs septis ingreditur ebo-
rationem

703.
aut in combustus fuerit significat qd
invenietor fugiens licet abscondit seipsum
Et si appoxerit in dñs pñe dñs vel
aliquis malorum capietor et dñetor inuictus

Si vero dñs septis rectus fuerit aliam
planete per corpus vel aspectu sive sit
sub radijs sive non capietor fugiens et
si fuerit rectus uno scilicet quod illa infor-
tuna fuerit sub radijs retrograda ebo-
ra vel ingreditur radios solis. signifi-
cat quod non potest in deprehendere et non
capietor.

Deinde aspice si dñs septis
rectus fuerit in dño stationario
in quacumque statione sive in prima sive
in sexta. Et fuerit in angulo aut in
ascendente significat quod fugiens ne-
scit fugere et ignorat quam parte sibi
assonere debeat an scilicet fugere vel non
Et sic stabit in loco aliquo donec in-
venietor et capietor.

Differunt autem captiones
que fuerint in planeta qui est stationa-
rius et si fuerit in statione prima
tunc querens capiet fugiens vel aliter

intravit combustionem significat quod la-
teo morietur causa illig captivus si ca-
ptus fuerit. **¶** Et si planeta cu quo fugi-
tor dñi septime quanto ingreditur com-
bustione fuerit iunctus alius planeto ma-
lo significat quod latro morietur tali
invenione qui no erit ei utilis adinvenire
Quonia forte inveniet en mortuo mala
morte vel suspensione fructu vel
combustio vel forte corpus erit in-
utile. **¶** Item si Mars fuerit in septima
et dñi septime impeditus in decima sus-
pendetur. Si vero luna fuerit sub ra-
dix solis aut fuerit impedita a Marte
for erit combustio. **¶** Si Mars fuerit in
ascendente dom impiderit dñum septime
latro erit decolatus. **¶** Si aut Saturnus
impiderit dom septime vel dñi et for-
rit sub terra erit submersus vel suffoca-
tus in aqua si fuerit supra terram
erit verberatus vel cecus baculis. Ita
quod illa causa morietur et ita cofra-
ctus erit quod no evadet morte. et si
luna tñ recta fuerit dñi octave dñi
adipiscetur querens de bonis latronis.

Eia si latro mortuus sit

Differencia 22. Si scilicet fugi-
tius sit tutus reverti ad locum a quo fugit
¶ Si qd quiescit a te. vñt si in bono reverti

707
ad locum a quo fugit an no vide si dñi
fuerit separata a fortuna et fuerit ro-
cta malo erit ei melior reverti ad lo-
cum a quo fugit. **¶** Si vero dñi fuerit se-
parata a malo et recta fortune erit
ei deterius reverti et singula sua erit me-
liore. **¶** Si aut dñi fuerit separata a
fortuna et recta alteri fortune si
fortuna a qua dñi fuerit separata sit
melior disposita licet utiq sit bo-
no melior tñ erit ei reverti. et
¶ Si dñi fuerit separata a malo et ro-
cta malo utroq est ei malum. **¶** Sed si
malos a quo luna sit separata signi-
ficat sit dispositus. reverti si est
deterius et e contrario. **¶** Et de qui-
stionibus sunt in fortis observande sed
quib astrologus pot natura et dispo-
sitione furis indicare quantum ex
siderali corpore colligitur. Et ista ra-
brevis copiosa ac in uno aggregata
de his sufficiant. **¶**

finis

Anno dñi 1546

H **vel** **de** **o** in sda partem diffipat
peregrinos in ascendit fuerit extraneus fuisse
fuisse moniat sed ibi domus (potestatem habet)
existens fuerit de domo fuisse moniat.

Ambo luminaria ascendente respiciencia
forem de domo fuisse moniat sed alio:
vis solus respectu vicini demonstrat.

Item si luminaria ex trino de aspiciendo
gnatū signat.

Item. Dominus septime In oriente
de familia esse ostendit.

Utrūq luminaria vel alterut respiciens
ascendens et nō domus eius forem ubiq de:
mō illa esse significat.

Planeta in Septima repletus propria fori
atribuit formā et si ex ipso locis figure
latronis dependet agnicio. Nullo vero ibi
existente si quis in oriente discorat hic illig
formā integralis describit.

Et si ibidem nullus planeta fuerit quicūq
sidam ab ascendente occupant notari libet
quod si omnia loca planete possiderant quod
in septima prima aut sda comorantur toti
d. foris profecto testantur. Et sic de for:
ma iudicari poteris. Hec Nicolaus de Dacia
Sido Anglicarum

Ad Questiones de horo d.

709.

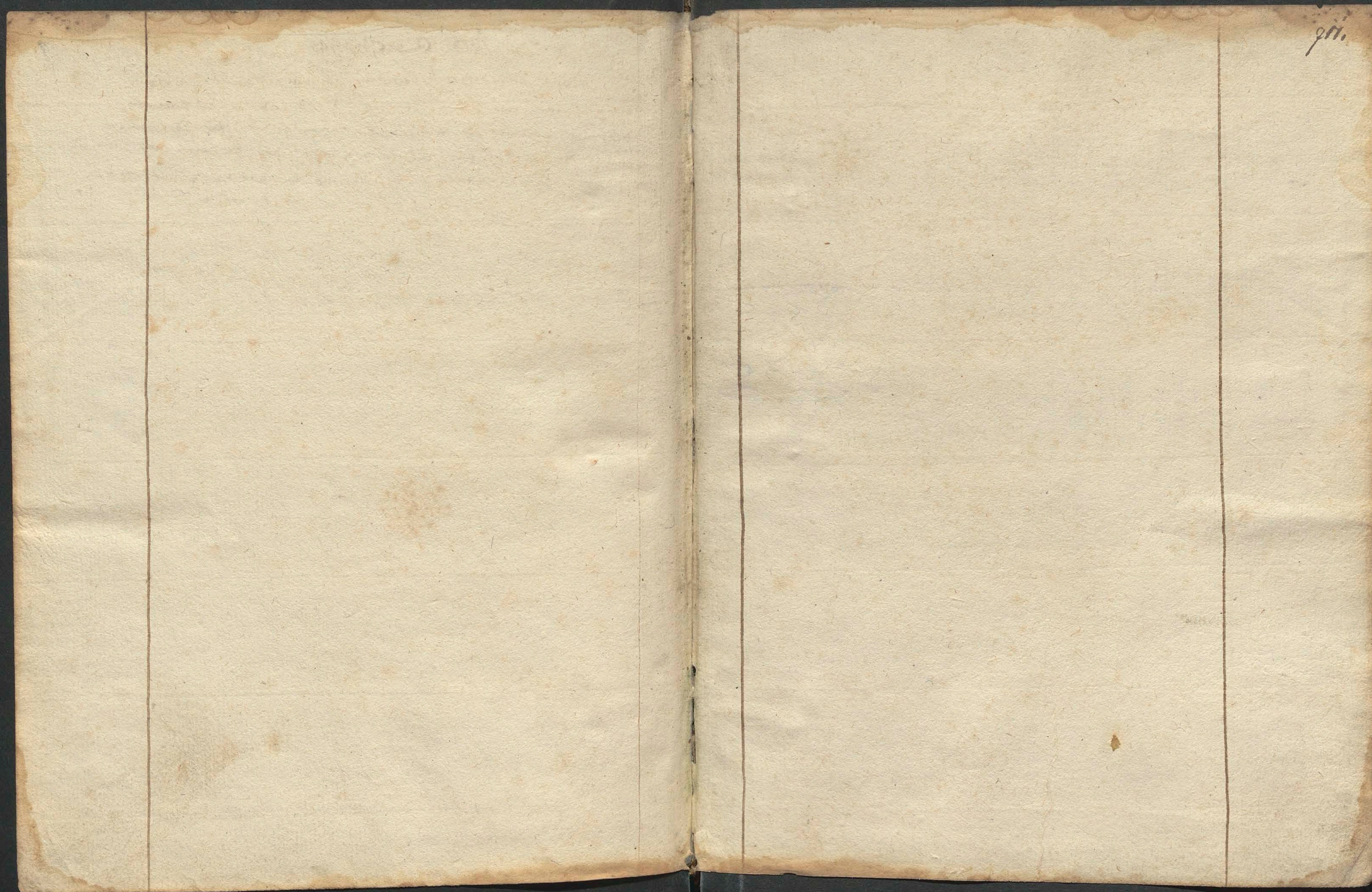
Volens scire de perfectione alimēti domi. quorsum
proficiatur vel minus rei grā: Vide lunam cui planeta
proprio accedat ad comitum. Nam si h. tū ad hamis
de natura saturni. vel in negotio que pertinet ad saturnum
Si ad comitum vauend. in negotio de natura venere. vel
ad comitia. sponsalia. Et si de aliis

modi

modi in comitia. modi

modi in comitia. modi

modi in comitia. modi

271.

figura facis

aspicias domum septima. qui hnt facie latrone, et vide mms pte
 facies sit gdnr septime domus. **¶** Nam si fuerit pma facies V
 faciat qd latro sit homo bruni coloris. et sit indutus qm fueritq lina exite m
 est. vestimntis pmentib: ponit ad albuu colore qua ad albuu. V ite quoniam
 Et si fuerit fida facies V faciat qd fure sit mtr, que habebat solita manum
 tunc indimata pmentia ponit ad ruben colore qd ad albu: Et si ponere super
 fuerit tria facies faciat qd fure sit. habens colorem pallid. et habet caput.
 capillos rubes vel quas. rubes. **¶** Et si fuerit pma facies
 faciat duos viros dom hntem vsum acutu: et habent prom. 8
 pntudinem et aliu male indutu: Et si fuerit fida facies 8
 faciat viru male indutu, et habuit clauum in manu: Et si fuerit
 tria facies 8 faciat qd fures erant hnt, quoru vnus nomit egor.
 rufare serpentes et similia et alt est sagittator. **¶** Et si fuerit pma
 facies II faciat qd latro cosuerit portare vurga seu baculu in manu II
 et habuerit sem chierutatu vnum. Et si fuerit fida facies II faciat qd
 fure uenit fistulare et vni instrumentis mstris. et habuerit sem m
 vni qui est curvns. Et si fuerit tria facies em faciat qd fure sit
 de illis qui portant libent arma, emia necessitate m urgente. sed vbi.
 datur armatu. **¶** Et si fuerit pma facies qd faciat qd latro fuerit
 vir bene indutus et pulvis indumentis et ornatis. et fuit cu eo vna
 mtr in venula. Et si fuerit fida facies qd faciat qd fuerit vna mtr.
 la que libent portat sextum que no est vurga: et habuit sem m
 aliam puella vrginem. Et si fuerit tria facies em faciat qd fuerit
 vms homo et vna mulier qui fuerit simul. **¶** Et si fuerit pma facies
 qd faciat qd fuerit vir, qui vltur indumentis mtr d et qui tenet
 libent animatia siluestria sua lupos, nisos et qd et si fuerit fida
 facies qd faciat qd fuerit duo latrones, quoru vms libent portat
 raproclat m capite: et portat et tenet manns plus elenata. qua
 faciat alij homines. Et si fuerit tria facies em faciat qd latro sit
 qui portat. m sepe m manu vrgulam. et habet turpem faciem
 et semper quasi videtur tristis. **¶** Et si fuerit pma facies in faciat qd
 fure fuerit et quod puella qui videtur esse bona. de qua nihil male suspicatur
 aliquid. Et si fuerit fida facies in faciat fure sit brunnus qui erat indutus
 indumentis de corio vel erat corium consuta m veste illa et ha.
 bebat capillos longos vel emia conspectus est longos portare capillos
 Et si fuerit tria facies em faciat qd fuerit quicq mtr alia p
 bene audit. **¶** Et si fuerit pma facies a faciat qd fuit vms vir qui uenit
 de instrumentis mstris: fuit fistula. et videtur quasi semper uentus
 Et si fuerit fida facies a faciat qd fuerit duo fures qui merantur
 m alij et non habent pua dominia. et vt uenit vadit ambo
 itali. Et si fuerit tria facies em faciat qd fuerit duo. quoz vnus
 est sagittator. et alt est vir male sineu ferris. quasi inuol et
 male indutus. **¶** Et si fuerit pma facies scorpionis. faciat qd
 fuerit mtr pulvere statur, atq pulvis facies. Et si fuerit fida facies
 faciat qd fuerit vms homo et vna mulier indigentes et male
 induti. Et si fuerit tria facies em faciat qd fure sit vms
 qui vadit curuatus sup genna nec stat bene sup eis. **¶** Et si
 fuerit pma facies a faciat qd latro fuerit turpis et defe x
 m et fcidus. Et si fuerit fida facies em faciat qd fure sit mtr
 bene induta. Et si fuerit tria facies em faciat qd fuerit vir
 pteritus habens faciem glauco.

¶ Et si fuerit pma facies qd fuerit qd fuerit fme niger vel h-
colorem brunum et mulier collecta a latib. et si fuerit
facies qd fuerit qd fuerit dno mpro collecta a latib. et si
et tma facies em d fuerit qd fuerit una mulier bruna

¶ Valde sagax **¶** Et si fuerit pma facies qd fuerit qd
fuerit collecta in nannu d. et si fuerit pda facies
em d fuerit qd fuerit vir habens barbam seu mentum
longum et si fuerit tma facies em d fuerit qd fuerit
vir breui coloris qd fuerit nlla in edil natu

¶ Et si fuerit pma facies psum fuerit qd fuerit fuerit
vir qui vltre puberis indumentis et bonis et si
fuerit pda facies et fuerit qd fuerit mulier bo-
ne stature atq pulch facies et si fuerit tma facies
em d fuerit qd fuerit vir pauper male indutus et

2	3	4	5	6	7	8	9	10
4	6	8	10	12	14	16	18	20
6	9	12	15	18	21	24	27	30
8	12	16	20	24	28	32	36	40
10	15	20	25	30	35	40	45	50
12	18	24	30	36	42	48	54	60
14	21	28	35	42	49	56	63	70
16	24	32	40	48	56	64	72	80
18	27	36	45	54	63	72	81	90
20	30	40	50	60	70	80	90	100

Tabla radioru

	G	N
1	60	0
2	59	59
3	59	51
4	59	55
5	59	52
6	59	49
7	59	45
8	59	40

¶ hanc tabella radioru
intelliges quantu di-
stant radij exagong
videlicet et trig gto
radio planitie haberi-
tis latitudine ab elip-
tica

